POPIS BORACA IZ DALMACIJE U PRVOJ PROLETERSKOJ NOU BRIGADI

ALAĆ Ivana SREĆKO, rođen 1921, Drvenik, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941, član KPJ od 1942. Jedan od organizatora ustanka u Drveniku. Učesnik ilegalnih akcija. Sekretar skojevskog aktiva u Drveniku. U NOB-u je od prve polovine 1942. kad stupa u Južnodalmatinsku četu a zatim u četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« i sa svojim rođakom Stankom služio je za primjer borcima i omladincima u svim borbama do kolovoza 1942. kada je postao borac, vodni delegat i komesar ćete u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čalinca, Banje Luke i Teslića. U IV ofanzivi oko Bradine, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Čićeva, Treskavice, Drine, u Sandžaka oko Prijepolja i Bijelog Polja; u V ofanzivi na Čelebiću, Korlan, Bakićima, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinövcu, Rataju, Miljevini i Badnju; u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Vlašiću, Vitovlju, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bitovne, u Sandžaku, Srbiji na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, u borbama na Sremskom frontu i u Slavoniji u kojima je ispoljio veliku hrabrost i umješnost u vođenju svojih boraca iz borbe u borbu. U toku rata je nekoliko puta ranjavan. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komesara pozadinske čete 1. proleterske brigade u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

ALAĆ Ivana STANKO, rođen 1922, Drvenik. Makarska, trgovački pomoćnik, član SKOJ-a od prije rata. Član KPJ od 1942. Bio jedan od naprednih omladinaca Drvenika. Posjedovao je marksističko-revolucionarno znanje koje je svoj revolucionarni smisao pronašla u njegovoj hrabrosti i vedrom omladinskom ponašanju. Bio je vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u okupljanju omladine oko NOP. U NOB od lipnja 1942. stupio je u Južnodalmatinsku četu, a kasnije u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori u velikoj talijanskoj ofanzivi ^Albia« do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje borbi na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića, Prnjavora i Posavini u kojim borbama je ispoljio vidnu hrabrost, u IV ofenzivi na Ivan-sedlu i Raštelici, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatićeva i Treskavice, Drini, Krčinom brdu, Kapku i Ifsaru kada je postao i politički delegat voda, u Sandžaku oko Prijepolja i Bijelog Polja; u V ofanzivi na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Vučevu i Borovnu. Vodeći borbu" oko Popova Mosta s Nijemcima poginuo 5. lipnja 1943. i ostao na vječitoj straži u Dolini heroja.

ALAT Luke MILE, rođen 1924. Dubrava, općina Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Kao skroman i napredan omladinac radi za NOP od početka 1942. a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova, na Sitnici, Jajcu. U centralnoj Bosni. Kroz IV i V neprijateljesku ofanzivu u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajni-

če-Goražde, Limu, Kovrenu, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari-Uzlup, Vučevu, Borovnu (u dolini Sutjeske), na Zelengori-Balinovcu i Miljevini; zatim preko Jahorine, r. Prače, Podromanije, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, potom Nemile i r. Bosne, sve do 15. kolovoza 1943. kada je bio teško ranjen u rajonu Jošavka-Crni vrh kad je upućen u bolnicu iz koje 1944. odlazi u Italiju na liječenje gdje u dočekuje kraj rata. Član SKOJ-a postao je veljače 1943. RVI 100%

ALEKSIĆ Petra ANDRIJA, rođen 1914. Brist, zemljoradnik. Član SKOJ-a od prije rata. Član KPJ od 1941. U ustanku je aktivan. Učesnik je niza ilegalnih akcija. Postao je vojni ilegalac 1941. U NOB-u od 1942, u Briškoj partizanskoj grupi. Učesnik u napadu 23. siječnja 1942. na Gradac. Bio borac 2. voda Južnodalmatinske čete i 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim učestvuje u borbama na području Biokova i Neretve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i vodnik voda 6. beogradskog bataljona 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor Varoši, Čalinca, Teslića, u IV ofanzivi na Konjicu, Gornjem Vakufu i Buhonju, Ulogu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Isaru, Sandažku; u V ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu. Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, Turbetu, Šuci, Vlašiću oko Mrkonjić-Grada, Lisini, Mliništu, Vranići, Bitovni, Sandžaku, u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu i Valjevu kada je prekomandovan u artiljeriju 1. proleterske divizije rujna 1944. i obavljao dužnost pomoćnika komesara 3. diviziona. Na toj dužnosti zatekao ga je i kraj rata u činit poručnika. Sa svojom jedinicom učestvuje u Beogradskoj operaciji i svim borbama na Sremskom frontu i u Slavoniji. U toku rata je ranjavan i RVI. Poslije rata ostao u JNA iz koje je izašao kao oficir. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

ALEKSIĆ Jure VLADO, rođen 1912, Brist, Kardeljevo, radnik, član KPJ od 1934, godine. Jedan je od onih komunista koji je omasovljavao Partiju i širio njene ideje u: Podaci, Žaostrogu i Drveniku. Bio je član Mjesnog komiteta KP, sekretar jedne organizacije od 3 ćelije koje su u Bristu postojale i član Općinskog komiteta Narodne pomoći. Učesnik je stvaranja stranke radnog naroda. Prikupljao je pomoć po liniji Crvene pomoći. Bio ie aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u svom mjestu i Gracu. Učesnik je NOB od 1941. Učestovao u borbi 23. siječnja u Gracu. Bio u sastavu Briške partizanske grupe, Južnodalmatinske čete i 2. čete bataljona »Josip Jurčević« u kojoj je bio zamjenik komesara čete, zamjenik komesara bataljona i komesar bataljona u 4. dalmatinskoj brigadi i 3. dalmatinskej brigadi. Učestvuje u IV i V ofanzivi kao rukovodilac ove dvije brigade, oko Vrgorca, Klobuka, Tihaljine, Neretve, Nevesinja, Uloga, Čehotine na Tari, Pivi i na Vučevu, a početkom lipnja 1943. god. postao je borac 6. beogradskog bataljona, 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama kroz V neprijateljsku ofanzivu, zatim preko istočne Bosne na Vlasenicu, Drinjaču, Zvornik, Capardicna, Vranduk, Bijele Vode i u centalnoj Bosni. Kolovoza 1943. po odluci Vrhovnog štaba upućen je u 4. operativnu zonu Dalmacije na dužnost zamjenika korhesara 6. brigade 19. divizije, zatim postaje zamjenik komesara te divizije na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata. Bio je sekretar komiteta brigade i divizije. Vlado je ostao u JNA iz koie je penzioniran u činu potpukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

ALFIREV Mate STANKO, rođen 1927. Vodice, općina Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od sredine 1941, a krajem 1942. godine postaje član SKOJ-a. Listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šujice, Komara, Turbeta u Ugar, Crnog vrha. Jošovke, Moljanova, Jajca, Mrkonjić-Grada,

Sipova, na Mliništima za vrijeme drvarske operacije kada postaje i komandir desetine, potom u nadiranju Brigade na istok preko Vukovskog, pl. Vraniće, Bitivnje, Bjelašnice, Drine, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda, gdje, je postao i član KPJ, a početkom 1945. i politički delegat voda. Borbu nastavlja preko Sarengrada, Vukovara, Borova, Pleternice, Okućana, Čazme, Vrbovca do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Poslije rataie demobiliziran na lični zahtjev. Umro je u Vodicama 1946.

ALUJEVIĆ Josipa MILENKO, rođen 1914, Split, radnik u brodogradilištu Split, iz siromašne radničke porodice. Bio ie jedan od naprednih radnika brodogradilišta. Učestvovao u URS-o«om sindikatu. Učesnik je štrajkova i politčkih manifestacija. Po okupaciji zemlje i dizanja ustanka, neprekidno radi i pomaže NOP. Stupio je po kapitulaciji Italije, rujna 1943, kao kandidat Partije u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama kao borac, desetar, vodnik voda i zamjenik komandira čete na Lovreću, Duvnu, Travniku, Šuici, Vitovlju, srednjoj Bosni na Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, u Sandžaku u Srbiji: na Plisadu, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, na Beogradu, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji, da bi kraj rata dočekao kao zamjenik komandira čete u činu poručnika. Poslije rata se demobilizirao i prešao na rad u privredu. U toku rata je postao član KPJ.

AMIŽIĆ Jure KLEMENT, rođen 1913, Žmovnica, Split, ugostiteljski radnik član KPJ od 1943. iz napredne je revolucionarne obitelji. Od 1935, radio je u pansionu »Relja« u Kaštel-Lukšiću gdje se je povezao s radnicima i istaknutim revolucionarima: Anton Matijacom, Antom Savinom Manistrom, Jozom Milinom i drugim kojima je s bratom pomagao održavanje sastanaka s drugovima iz unutrašnjosti zemlje koji su dolazili u Lukšić. U NOB-u je stupio početkom rujna 1943. u Bugojnu u 2. crnogorskog bataljonom 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kao borac, ekonom, zamjenik intendanta i barjaktar bataljona oko Bugojna, Dalmacije, Duvna, Šuice, Kupresa, Travnika, Jajca, Vlašića, Vitovlja, srednje Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa za vrijeme desanta na Drvar, Vraniće, Bašarinca, Bitovnja, Sandžaka oko Kovrena i Pljevlja. U Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Bainoj Bašti, Valjevu, Ubu, Beogradu. Na Sremskom frontu kod Iloka i Sida, Tovarnika i Siskih Banovaca Oriolika, Sarengrada, Vukovara, na Pleternici, Vrbovcu Svetom Ivanu Zelinim kad gelju je kao stariji vodnik teško ranjen 7. svibnja 1945. godine. Kraj rata dočekao je u bolnici kao teški invalid. Demobiliziran 24. XI 1945. Jedno izvjesno vrijeme je bio i u tenkovskoj jedinici.

ANĆIĆ Ante DRAGO, rođen 1926, Zavojane, Vrgorac, zemljoradnik član SKOJ-a 1942, iz siromašne seljačke porodice. Uključuje se u napredni omladinski pokret Zavojana i aktivno je radio i pomagao NOP sve do odlaska u NOB-u lipnja

1942. u sastav bataljona »Josip Jurčević«. Kao borac omladinske čete »Ante Torkar« bori se na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kad u Livnu postaje borac 3. kragujevačkog bataljona i s istim nastavio borbu na Ključu i Bosanskom Grahovu. Vodeći borbu 26/27. listopada 1942. s Talijanima i četnicima kod Bosanskog Grahova u jednom od juriša je hrabro poginuo.

ANTOLOS Jerka NIKOLA TURE, rođen 1919. Zablaće, općina Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Bio je napredan omladinac. Za NOP radi od okupacije zemlje 1941. kada postaje i član SKOJ-a. Studenog 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u svim borbama po Dalmaciji i dijelu Bosne: zatim kroz IV i V neprijateljesku ofanzivu preko Duvna, Imotskog, Posušja, doline Neretve, Prenja, Nevesinja, Veleža, Sandžaka - Čehotina, Čelebića, Tare, Pive Mratinja, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, kada početkom lipnja 1943. dolazi u 2. crnogorski bataljon 1.

'proleterske brigade. Učestvuje u borbama preko Miljevine, r. Prače, Renovice, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Capardima, Nemile, Turbeta, Dalmacije, Travnika, Šujice, Vlašića, po centralnoj Bosni oko, Mrkonjića-Grada, Jajca, Lisine, Sipova, Mliništa, Vukovskog, Raduše, Komara, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Drine, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda; potom Srema i Slavonije i Zagreba, gdje dočekuje* kraj rata u činu zastavnika kao zamjenik komandira čete za vezu brigade. Poslije rata ostaje u JNA. Penzioniran 1955. u činu kapetana. Član KPJ postao je srpnja 1944.

ANTUNOVIĆ Šimuna DOMINKO, rođen 1917, Kozica, Vrgorac, zemljoradnik. Član SKOJ-a od prije rata. Jedan od organizatora ustanka u svom kraju. Član KPJod 1941. UNOB je od ožujka 1942. kad je stupio u Zavojansku part. grupu iz kojeg je došao u sastav Južnodalmatinske čete, a zatim u sastav bataljon »Josip Jurčević«. Kao komandir voda 5. čete se borio na Biokovu i Zagori. Kolovoza 1942. postao je borac i rukovodilac bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade. Kao komandir čete vodi svoje borce kroz borbe IV neprijateljske ofanzive. Učestvujući u borbama oko Imotskog Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, na Čvrsnici i Plas-grebenu, u dolini Neretve i oko Nevesinja. Travnja 1943. ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade i, kao komandir voda nastavlja borbu na Ćehotini kod Gradaca i Popov Dola, Šalići i Vučevu za vrijeme V ofanzive. Početkom lipnja 1943. postaje politički delegat voda 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu u proboju obruča, a zatim vodi borbu u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj, u centralnoj Bosni, na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu i Šuici, Travniku, Komaru i Vlašiću kada je prekomandovan u Dalmaciju gdje postaje komandant 2. bataljona 11. dalmatinske brigade i vodi svoje borce iz pobjede u pobjedu. Po dolasku na Vis postao je komandant 4. bataljona iste brigade i ostao do oslobođenja Bihaća gdje je postao zamjenik komandanta 11. dalmatinske udarne brigade na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu kapetana. Nosilac »Partizanske spomenice 1941.«

ARAS Krste BOZO, rođen 1920. Mandalina, Šibenik, radnik iz siromašne radničko-težačke obitellji. Bio je napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. aktivno radi za NOP, a u drugoj polovini iste godine postaje član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centalne Bosne, Kotor Varoša, Teslića, Prnjavora, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama oko Ivan-sedla, Bradine Konjica, G. Vakufa. Početkom ožujka 1943. prima desetinu s kojom uspješno komandira u borbama kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, oko Čajniča i Goražda, kod Pljevlja, Bijelog Polja, gdje je sredinom svibnja 1943. primljen u članstvo KPJ. Nastavio je borbu oko Čelebića-šuma, Korluta i na Zlatnom boru, Krajem svibnja prima dužnost komandira voda kojeg vodi iz borbe u borbu, iz juriša u juriš preko Tare, Pive, Vučeva sve do 5. lipnja 1943. kada je u jurišu na Borovnu u dolini Sutjeske junački poginuo u borbi s Nijemcima u V neprijateljskoj ofanzivi.

ARAS Nikole DINKO, rođen 1911. Mandalina, Šibenik, radnik iz siromašne radničkotežačke obitelji. Predratni član KPJ. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP. Početkom lisotpada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni - Kotor Varoš; Teslića, Prnjavora kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, gdje krajem veljače 1943. postaje komandir desetine. Učestvuje u borbama kod G. Vakufa, Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čainiču, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Korlat-Zavajit, Zlatni Bor, Tara, Vučevo, Borovno, Zelengora, Miljevina, kada prima dužnost komandira voda i nastavlja borbu preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, potom preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije. Krajem rujna 1943. odlazi u prekomandu u dalmatinske jedinice s kojima nastavlja borbu do konačnog oslobođenja. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi u JNA. Umro je u Puli 1974. kao vojni penzioner.

ARAS Mate JOSO, rođen 1925, Mandalina, Šibenik, radnik iz siromašne radničko-težaćke obitelji. Za NOP radi od proljeća 1942. Član SKOJ-a od 1942, a početkom listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu dolazi u 4 kraljevaćki bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici,

Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom Vrhu, Jošavki, Teslicu, Prnjavoru, Bradini, Konjicu, G. Vakufu, Ulou, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, oko Goražda, Bijelog Polja, na Čelebiću, Zlatnom brdu, Tari, Vučevu. Početkom lipnja 1943. odlazi u inž. teh. četu brigade u kojoj je komandir desetine. U proljeće 1944. premješten je u inž. teh. četu 1. prol. divizije u kojoj obavlja dužnost komandira desetine i voda. Član KPJ od travnja 1944. Prosinca 1944. postavljen je za komandira samostalne inžinjerijske čete 1. proleterske divizije. Formiranjem inžinjerijskog bataljona divizije početkom 1945. postavljen je za komandira Druge čete na kojoj dužnosti i dočekuje kraj rata u činu zastavnika. Penzioniran 1955. u činu kapetana.

ARAS Ante LJUBO, rođen 1922, Mandalina, Šibenik, radnik iz siromašne radničke obitelji. Bio je napredan omladi-

nac. Aktivno radi za NOP i početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, ističe se borbenošću. U narednim borbama preko centralne Bosne - na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Prnjavoru potvrđuje svoju hrabrost posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedla-Bradine-Konjica, G. Vakufa, Uloga kod Kalinovika, zatim po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapka, Ifsara, na položajima kod Čajnića i Goražda, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebića i Zavajita na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovno, Popovom Mostu gdje je u međuvremenu postao puškomitraljezac i član KPJ. Na Zelengori i Balinovcu, Miljevini, a potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije kao komandir desetine i natrag u borbama oko Travnika, Sujice, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Sipova, gdie ožujka 1944. postaje komandir voda s kojim uspješno komandira u borbama preko Mliništa, Vukovskog, Vranića, Bitovnje, Bjelašnice, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva sve do 2. listopada 1944. kada je na Ubu bio teško ranjen, i od toga umro krajem listopada 1944. u oslobođenom Beogradu.

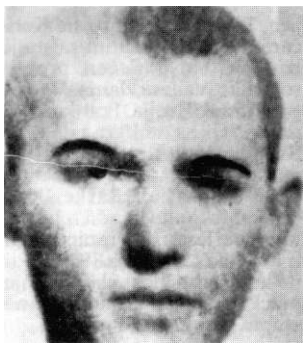

ATLAGIĆ Jovana MIĆO MILAN, rođen 1918, Ostrvica, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. godine. U ljeto 1943, stupa u Sjevernodalmatinski partizanski odred, iz kojeg listopada te godine kod Bugojna dolazi u sastavu 2. crnogorskog bataljona s kojim nastavlja borbu oko Travnika, Sujice, Turbeta, Komara, na Korićanima, r. Ugar, zatim pošto je bataljon bio odsječen, probija se preko Vrbasa, Janja, Vitoroga, Rora, Oštrelja, Potoka, Majdana, Vrbasa, te Ugra i dolazi u Skender-Vakuf u sastav brigade, potom učestvuje u borbama oko Crnog vrha, Jošavke, Devetina, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vraniće. Poginuo je oko 22. lipnja 1944. godine kod Bašerinca u borbi s njemačkim snagama, koje su nastupale od Komara.

BABIĆ Blaža IVAN, rođen 1919, Runovići, Imotski, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a krajem te godine stupio je u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim vodi borbe do početka 1943. godine kada ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavlja borbu oko Imotskog, Posušja, Pias grebena, dolinom Neretve, kod Nevesinja. Travnja 1943. godine dolazi u 3. dalmatinsku brigadu, nastavljajući borbe kroz V neprijateljsku ofanzivu na Čohotini, planini Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju, do Vučeva. Početkom lipnja 1943, ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu u proboju obruča. Poginuo je ispred Miljevine 12. ili 13. lipnja 1943. u borbi s Nijemcima u V neprijateljskoj ofanzivi, kao puškomitrafjezac.

BABIĆ Šćepana IVO, rođen 1925, Desne, Metković, zemljoradnih iz siromašne seljačke, obitelji. Član SKOJ-a postao je drugom polovinom 1942, kada stupa u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurče-

vić« a koja se bori na Biokovu. Krajem kolovoza 1942. godine kod Livna dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, oko Grahova i Strmice, na Jajcu, kod Kotor Varoša, Crnog vrha, Maslovara, Čelinca, Jošavke, Devetina, oko Teslića i Prnjavora, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na Ivan-sedlu, Raštelići, kod Gornjeg Vakufa, Čićevu, Glavatičevu, Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniće-Goražde, kod Bijelog Polja, Šahovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Borje-Korlat, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu. Poginuo je početkom lipnja 1943. godine u dolini Sutjeske u borbi s Nijemcima.

BABIĆ Ante MIRO, rođen 1914, Podgora, Makarska, zemljoradnik član KPJ od 1941. Učesnik je svih akcija u Podgori

u 1941. i 1942. godine. Prosinca 1942. stupa u NOV-u u sastav bataljona »Vid Mihaljević«, a sječnja 1943. postaje komesar čete u sastavu 4. dalmatinske brigade i sa istöm nastavlja borbu u IV ofanzivi oko Vrgorca i Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, Pias grebena u dolini Neretve i Nevesinja. Pred kraj travnja 1943. postao je starješina u 3. dalmatinskoj brigadi i nastavio borbu u Sandžaku i Crnoj Gori. U V ofenzivi na Ćehotini Ljubišnjoj, Čelebiću, Tari i Pivi, Mratinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao politički komesar čete a potom pomoćnik političkog komesara bataljona u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama u slamanju obruča na Miljevini, zatim u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika i Ceparda, Vranduku, a u centralnoj Bosni, na Turbetu, Dalmaciji, Vlašiću, Travniku, oko Šuice, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovnje, Sandžaku i Srbiji; na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu gdje je postao pomoćnik komesara PT diviziona 1. proleterske divizije učestvujući u borbama na Sremskom frontu; u Srijemu i Slavoniji na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

BABIĆ Mile SIMEON, rođen 1919, Biljane Donje, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a od 1943, a u ljeto te godine stupa u Sjevernodalmatinski partizanski odred iz kojeg listopada 1943, kod Bugojna odlazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu oko Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, r. Ugra, po centralnoj Bosni, Crni vrh, Jošavka, zatim oko Mrkonjić Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Makljana, Vraniće, Bašernica, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevlja, potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kremne, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta. U gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okućana, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje je dočekao kraj rata. Poslije rata je demobilisan. Umro je 1953.

BABIĆ Nikole ŠIMUN, rođen 1920, Budimir, Sinj, zemljoradnik. Za NOPjiočeo raditi početkom 1942. Clan SKOJ-a od 1942. Bio je predsjednik NOO Budimir u 1942. godini sve do rujna 1943. kada je stupio u NOB-u u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske brigade. Učestvovao je u borbama kao borac, politički delegat voda i zamjenik komesara čete: u Dalmaciji, na Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, Komaru i oko Jajca; u centralnoj Bosni, oko Mrkonjić-Grada, na Lisini kada je postao član KPJ, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Sandžaku (tada je postao politički delegat voda), u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu i Beogradu kada je krajem listopada 1944. prekomandovan u 5. bataljon za zamjenika komesara i nastavio borbu na Sremskom frontu. Početkom 1945. na Sremskom frontu Šimun je u jednom od juriša teško ranjen i potom prebačen u bolnicu iz koje se vratio 10. svibnja 1945. godine. Poslije rata zbog posljedica ranjavanja demobiliziran

je. Sa porodicom se preselio u Stanišić, gdje je bio jedan od aktivnih društveno-političkih radnika.

BAČETIĆ Ivana IVO ŽUTI, rođen 1920, Blato, Korčula, radnik-obućar. Član SKOJ-a postao je 1941, a član KPJ 1943. godine. Organizator ustanka na otoku. U NOB-u stupa na Korčuli prvom polovinom 1942, a potom se prebacuje na Biokovo i postaje borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom učestvuje u borbama na Biokovu. Krajem kolovoza 1942, kod Livna dolazi u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor Varoša, Crnog vrha, Jošavke, Čelinca, Banja Luke, zatim kroz IV i V neprijateljsku

ofanzivu kod Bojske, Ivan-sedla, G. Vakufa, Glavatičeva, Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Goražda, Bijelog Polja, Šahovića, Kovrena, Čelebića, Korlata, Tari, Vučevu, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne Bosne - Vlasenica, Zvornik, Caparda, na Vranduk, Turbe, u Dalmaciju, oko Travnika, Turbeta, Šuice, Jajca, Mrkonjić Grada, Mliništa, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Pljevlja. Zatim preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba gdje je dočekao kraj rata kao komandir čete u činu poručnika. Poslije rata ostao je u JNA. Penzioniran u činu majora. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«. Umro 1971. god.

BADŽIN Mate KRSTE, rođen 1922, Konjevrate, Šibenik, radriik-zidar, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor Varoša, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofan zivu nä Bradini, Lukaču, Konjic, Gornji Vakuf, Ulog, Kalinovik, Drina - Krčino brdo, Kapak, Ifsar, na prostoru Čajniče - Goražde, kod Bijelog Polja, Šehovići, Kovren, na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom na r. Prači. Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, nanoseći na ovom putu neprijatelju velike gubitke sa svojim puškomitraljezom. Član SKOJ-a postao je prosinca 1942, a član KPJ 15. ožujka 1943. godine. Rujna 1943, odlazi u Italiju u sastav Prve tenkovske brigade s kojom se vraća u zemlju 1944, kao komandir tenkovske čete i nastavlja borbu do konačnog oslobođenja. Poslije rata ostao je u JNA i sada je pukovnik.

BADŽIM Jose MARKO TICA, rođen 1920, Konjovrate, Šibenik, radnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama na Sitnici, Strmici i Jajcu. Zatim iz borbe u borbu preko centralne Bosne, Kotor Varoši, Crnog vrha, Jašovika, Teslića, Prnjavor kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu i u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine - na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniče. Krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a, a zatim učestvuje u borbama kod. Pljevlja, na Limu, kod Bijelog Polja, Čelebića, Zavajita, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Miljevini; potom preko istočne i srednje Bosne do dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, gdje studenog 1943. postaje član KPJ i puškomitraljezac kojim uspješno rukuje u borbama kod Suice, Turbeta, preko centralne Bosne, naročito na prostoru Mrkonjić-Grada, Šipovo i Mliništa svibnja 1944. gdje je kao komandir desetine neustrašivo branio sa svojom desetinom odstupnicu Vrhovnog štaba. Takav je bio drug Marko sve do 12. listopada 1944. kada je poginuo između Vukovskog i Šujice, u sukobu s jednom jačom njemačko-ustaškom izvidnicom.

BAIĆ Frane KAMILO, rođen 1919, Zadvarje, Omiš, zem-

ljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Početkom 1942, bježi iz domobrana s oružjem i javlja se u Štab 4. operativne zone koja ga raspoređuje u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom učestvuje u borbama kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu oko Imotskoga, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve. Učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja, zatim u borbama oko Nevesinja, u Sandžaku, na Ćehotini, Ljubušnjoj, oko Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, kao dese-

tar i kandidat za člana KPJ. Početkom lipnja 1943, dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu u probijanju obruča na Miljevini, potom preko r. Prače, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Nemile, Turbeta, u Dalmaciju, te u borbama oko Travnika, Šuice, Koinara, r. Ugar, Crnog vrha, Jošavke, Prnjavora, Mrkonjič Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vranića, Bitivnje, Tarčina, Trnova; Pljevlja. Po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Srijćma i Slavonije do 20. travnja 1944, kada je na Pleternici kao komandir čete ranjen i upućen u bolnicu gdje je i dočekao kraj rata. Poslije rata ostao je u JNA. Penzionisan u činu potpukovnika. Član KPJ postao je 1943. godine.

BAJALO Ilije MATE MAKSIM, rođen 1907, Vrgorac, radnik. vrlo mlad se otisnuo »trbuhom za kruhom« po Jugoslaviji tražeći posla gdje se i upoznao s naprednim radničkim pokretom. Radio je u Splitu, Skoplju, Beogradu i drugim gradovima i bio ie učesnik raznih štrajkova i političkih manifestacija. Godine 1936. postao je član KPJ, vršeći propagiranje njenih ideja, a naročito je imao uticaja na mladu generaciju.

U pripremnom razdoblju ustanka je bio vrlo aktivan i jedan je od organizatora ustanka. U NOB je od 1941. Bio je borac Južnodalmatinske čete i bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. postao je borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske brigade i bio jedan od primjernih boraca. Koncem 1942. se razbolio i ostao u Bosanskoj krajini i po ozdravljenju upućen na Biokovo. Kasnije je bio u kulturnoj ekipi 20. divizije gdje gaje i zatekao kraj rata. Poslije rata je ostao neko vrijeme u JNA iz koje je otpušten kao teški bolesnik. Bio je nosilac »Partizanske spomenice 1941«.

BAJALO Ilije PERO. rođen 1911, Vrgorac, radnik. Kao postolarski radnik rano se uključio u napredni radnički pokret i, 1935. postaje član KPJ. Kao komunista je radio na učvršćenju Partije. Bio je proganjan, tučen i hapšen od nenarodnog režima. Posebno se istakao na općinskim izborima 1940. kada je KP Vrgorca istupila samostalno na općinskim izborima kao Stranka radnog naroda. Bio je član predratnog Općinskog komiteta. Bio je aKtivan u pripremama • ustanka u Vrgorcu. U NOB-u je otišao početkom 1942. u Južnodalmatinsku četu i bataljon »Jospip Jurčević«. Kolovoza 1942. postao je borac crnogorskog bataljona 1. proleterske brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu,« centralnoj Bosni i IV ofanzivi kada se razbolio i pošao u bolnicu iz koje je poslat u Biokovo i radio kao terenski radnik po partijskim dužnostima. 1944. je na prepad uhapšen od strane ustaša pri izvršenju zadatka i odveden u logor Sisak, gdje je i dočekao kraj rata.

BAJČIĆ Nikole JURE, rođen 1907, Drniš, radnik. Kao radnik obućar u Splitu upoznao se s naprednim idejama radničkog i komunističkog pokreta. Radio je u URS-ovom sindikatu. Učestvovao je u nizu političkih manifestacija i štrajkova u Splitu. Nije utvrđeno da li je bio član KPJ. U NOB-u je došao 1942. u Mosečko-Svilajski odred s kojim učestvuju borbama do kraja kolovoza 1942. Početkom rujna 1942. postaje borac i puškomitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni: oko Kotor-Varoši. Čelinca, Jošarke, Klašnice, i Banje Luke. U IV ofanzivi: oko Bradine, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatičeva; Treskavice. U borbama je ispoljio veliku hrabrost. Kao i na Drini, Kapku i Ipsaru; Sandžaku: kod Bijelog Polja, Sakovića, Kovrana. U V neprijateljskoj ofenzivi oko Čelebića, Korlata, Trovrha, Tari, Vučevu, Borovnu. Vodeći borbu s Nijemcima u proširenju breše u dolini Sutjeske početkom lipnja 1943, poginuo je hrabro. Bio je voljen i cijenjen od svojih suboraca.

BAKOTIĆ Jure ANTE, rođen 1924, Kaštel-Gomilica, Split, zemljoradnik, iz revolucionarne je porodice, čiji je otac bio član KPJ od 1920. godine. Ante je vrlo mlad prihvatio napredne ideje svog oca i vrlo mlad postao član SKOJ-a. Do

stupanja u NOB-u aktivno ie radio za NOP, a početkom druge polovine 1942. stupa u Mosećki partizanski odred iz kojeg rujna 1942. odlazi u Tičevo u 2. crnogrski bataljon 1. proleterske NOU brigade, gdje učestvuje u borbama na Ključu, oko Bosanskog Grahova Strmice. Vodeći borbu po dubokom snijegu i hladnoći protivu ustaša, četnika i Nijemaca na Sitnici, Ante je 20. studenoga 1942. poginuo

hrabro u jednom od juriša na utvrđenu džamiju. Bio je tih i miran omladinac, ali čvrst i uporan borac koji se je u sastavu proletera istakao u borbi na Ključu kao bombaš.

BAKOVIĆ Ante STIPE, rođen 1921. Bračević, Split, zemljoradnik, siromašne porodice. Radio je po dnevnicam u Splitu da bi preživio. Od 1941. pomagao je NOP. Učestvovao u razoružanju Talijana u Splitu za vrijeme kapitulacije Italije rujna 1943. Došao je 12. rujna 1943. u Posadni bataljon u Splitu. Krajem listopada 1943. postao ie borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u Bugojnu. Učestvovao je u

borbama na Travniku, oko Komara, na Turbetu, na Suici i oko Kupresa, Vlašiću oko Jajca; Mrkonjić-Grada, Lisine. Za vrijeme desanta na Drvar, oko Mliništa, kada je u horbi s njemačkim jedinicama 7. SS divizije teško ranjen 28. svibnja 1944. kod Prekaje. Iz bolnice je prebačen na liječenje u Italiju, a po ozdravljenju se vratio u Jugoslaviju krajem prosinca 1944! i postao borac izviđačke čete pri Štabu 26. divizije u kojoj ga i zatekao kraj rata. Poslije rata se demobilizirao.

BARADA Luke ANTE, rođen 1920, Seget Gornji, Trogir, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi od 1941. U NOB-u od 1942. U Trogirsko-marinskoj četi iz koje je rujna 1942. na Tičevu postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Clan SKOJ-a od 1942. Sa bataljonom je nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu; u centralnoj Bosni oko Kotor Varoša, Crnog vrha, Jošavke, Banja Luke, kao puškomitraljezac. U IV ofanzivi: na Bradini, Lukač, Konjicu, Bugojnu i Gornjem Vakufu. Vodeći odsudnu borbu u IV ofanzivi sa četnicima Baie Stanišića i jurišnicima Pavla Đurišića na Treskavici kod Kalinovika, poginuo je hrabro 21. ožujka 1943. Ante je bio vrlo hrabar i omiljeni drug svog bataljona. Istakao se u nizu borbi a posebno u borbama IV ofanzive na Glavatičevu i Treskavici.

BARAĆ Josipa MILIVOJ MIČE, rođen 1921, Vodice, Šibenik, svršeni maturant gimnazije, iz službeničke obitelji. Milivoj je završio školovanje u Splitu gdje se i uključio u napredni omladinski pokret. Clan SKOJ-a je od 1940, član KPJ od 1941. Učesnik je ilegalnih akcija i političkih manifestacija. Izbjegao hapšenje 13. lipnja 1941. i tako izbjegao streljanje od okupatora. Iz Splita odlazi na Brač, zatim na Korčulu i Pelješac gdje radi na dizanju i pripremi ustanka s tamošnjim komunistima. U NOB-u odlazi 1941. na Pelješcu odakle se prebacio na Biokovo u 2. vod južnodalmatinske čete. Postao je politički delegat voda omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojim učestvuje u borbama na području Biokovo-Neretva, sve do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac, a zatim politički delegat voda i politički komesar čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na: Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Teslići, nastavljajući borbe u IV ofanzivi oko Bradine, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Konjica, Uloga i Treskavice; na Drini na Kapku i Ifsaru i Sandžaku. U V ofanzivi: na pravcu Celebić - šuma Korlat, Trovrh, Tara, Vučevo, Suha, Zelengora, Balinovac, Miljevina, gdje sredinm lipnja 1943. napušta 1. proletersku i priključuje se dalmatinskim jedinicam i nastavlja borbu do formiranja 4. Splitske brigade u kojoj je postao zamjenik komesara 1. bataljona na kojoj je dužnosti i poginuo 9. svibnja 1944. u rajonu sela Oraguz - Prolog kod Livna.

BARBIR Mate JURE, rođen 1924, Metković, zemljoradnik. Clan SKOJ-a je od 1942. Siječnja mjeseca 1943. stupio je u sastav bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade. Učestvuje u

borbama kroz IV ofanzivu oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Klobuka, Tihaljine, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja gdje je krajem travnja 1943. ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u V ofanzivi oko Savaita, Ćehotine, Čelebića, Tare, Pive, Mratinja i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postao je komandir odjeljenja 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim se bori u proboju obruča na Rataju, Miljevini i Budnju. Učestvuje u borbama oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemiloja; centralnoj Bosni; na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Suici, Vlašiću, oko Komara i Vitovlja gdje je prekomandovan prosinca 1944. u tenkovske jedinice. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komesara 1. čete 1. bataljona 5. tenkovske brigade u činu po-

ručnika. Poslije rat ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase.

BARBIR Ivana MATE, rođen 1918, Draževitići, Vrgorac,

zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi odmah po kapitulaciji bivše Jugoslavije, a zatim postaje i član SKOJ-a 1941. godine. U bataljon »Josip Jurčević« stupio je lipnja 1942, s kojim se bori na Biokovu i dolini Neretve. Član KPJ postao je 1942. godine. Krajem kolovoza 1942, kod Livna dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Čelinca, Klašnice, Banja Luke, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi oko Bradine, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, na Glavatičevu, Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Dolini Sutjeske, Zelengori, Balinovcu. Poginuo je ispred Miljevine 13/14. lipnja 1943. godine kao puškomitraljezac u borbi sa Nijemcima u V neprijateljskoj ofanzivi.

BARBIR Josipa MATE BEDAC, rođen 1922, Draževitići, Vrgorac, zemljoradnik. NOP je počeo pomagati u jesen 1941. Clan SKOJ-a je od 1942. Lipnja mjeseca 1942. stupio je u bataljon »Josip Jurčević« i učestvuje u borbama na Biokovu i Zagori. Kolovoza 1942. je postao borac Saniteta 1. proleterske NOU brigade. Borbeni put je nastavio na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centalnoj Bosni: oko Ivan-sedla, Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Kapka, Ifsara, Bijelog Polja. U V ofanzivi: na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Vranduku; u centralnoj Bosni, na Turbetu i Dalmaciji. Vodeći borbe s Nijemcima i ustašama na Cisti Velikoj u Dalmaciji 23. rujna 1943, Mate je poginuo od jedne neprijateljske kolone koja je napala sanitet, braneći svoje ranjene i bolesne, drugove.

BARIŠIĆ Ivana MARIN, rođen 1911, Solin, Split, radnik tvornice Majdan u Solinu, iz siromašne je porodice. Kao radnik je bio organizovan u URS-ovom sindikatu. Za NOP radi od 1941. Prije rata je učestvovao u štrajkovima i političkim

manifestacijama. Za vrijeme okupatora 1941. i 1942. učestvuje kao radnik u raznim sabotažama i diverzijama. U srpnju 1942. stupa u Mosećki odred, a rujna 1942. postao borac 6. beogradskog batljona 1. proleterske NOU brigade. Kao pomoćnik nišandžije bacačkog odjeljenja nastavio je borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu; u centralnoj Bosni: na Kotor-Varoša, Čelincu, Tesliću; u IV ofanzivi: na Bradini i Konjicu, Gornjem Vakufu i Ulogu, Treskavici, Drini i Kapku, Ifsaru, Bjelom Polju gdje je postao desetar i član KPJ. Marin se borio u V ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu i Trovrhu, Vučevu, Suhoj, Zelengori i Balinovcu, Rataju i Miljevini; u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku Capardima, Vravoiku, Turbetu i Dalmaciji, gdje je prekomandovan u dalmatinske jedinice i postao komandir čete u 4. bataljonu 4. splitske brigade. Poslije završetka rata je demobilisan.

BARIŠIĆ Luke MARIN INGO, rođen 1920. Solin, Split. Obalni radnik. Odgajao se u siromašnoj seljačkoj porodici. Kao obalni radnik se vrlo mlad upoznao sa naprednim idejama radničkog pokreta i učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Prije rata je postao član SKOJ-a, a član KPJ od 1941. godine. Bio je član URS-ova sindikata. Učesnik je raznih diverzija u Solinu. Od prvog dana ustanka s bratom Franom pristupa NOB-i i početkom 1942. stupa u Mosećki partizanski odred iz kojeg rujna 1942. stupa u sastav 2. crnogorskog bataljona. 1. proleterske NOU brigade. Učestvovao je u borbama kao borac, puškomitraljezac i komandir odjeljenja na Ključu, strmici, Sitnici, u centralnoj Bosni: na Kotor-Varoši, Tesliću, Prnjavoru, Posavini. UIV ofanzivi: na Ivan-sedlu i Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu i Treskavici, Drini, Kapku, Ifsaru, u Sandžaku kod Bjelog Polja; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću i Zavajtu. Vodeći borbu na Zlatnom boru s Nijemcima ne dozvolivši im da ugroze prelaz preko Tare 24. svibnja 1943. poginuo je hrabro kao komandir desetine, puškomitraljezac.

BARIŠIĆ Đure MARKO, rođen 1921. Cetina, Knin. Radnik, iz siromašne seljačke porodice. Godine 1937. dolazi u Beograd i zapošljava se kao građevinski

radnik, gdje je ostao do 1941. Tu se je i upoznao sa naprednim idejama radničke klase i 1939. postao član URS-ova sindikata. Učestvuje u demostracijama 25. i 27. ožujka 1941. gdje je uhapšen i zlostavljan. Po izlasku iz zatvora primljen je u članstvo SKOJ-a ožujka 1941. Poslije bombardiranja, otišao je u Kragujevac i s grupom Dalmatinaca svibnja 1941. dolazi u Dalmaciju. Povezuje se sa Nikolom Vrančićem, Vojinom Zirojevićem i Jovanom Stričevićem. Dobio je zadatak da formira grupu partizana Cetinjana. Grupu je sačinjavalo 20 boraca na čijem se čelu nalazio Nikola Vrančić i pripadala je bataljonu »Starac Vujadin«. U tome bataljonu bio je do siječnja 1942. Od ove grupe se osnovala cetinska prartizanska četa 18. 6. 1942., a već 9. 9. 1942. bio je u Prvoj dalmatinskoj brigadi. Prvog prosinca 1942. postao je borac-kurir u sastavu 1. proleterske NOU brigade i ostao u njoj do 1. ožujka 1943. kad se vratio u 1. dalmatinsku brigadu. Do kraja rata borio se u sastavu dalmatinskih jedinica. Kraj rata dočekao je kao komandant 3. bataljona 10. dalmatinske brigade, u činu .poručnika. Član KPJ od 1943. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«.

BARIŠIĆ Telesfora MATE, rođen 1912, Solin, Split, radnik, tesar iz siromašne seljačke porodice. Vrlo rano se uključio u radnički pokret bazena Solin. Bio je član URS-ova sindikata. Učesnik štrajkova i političkih manifestacija. Dolazio u sukob sa bivšim režimom. Član KPJ od 1941. Jedan od organizatora ustanka u Solinu. Učesnik ilegalnih akcija i sabotaža u 1941. Stupio je u Mosećku četu 1942. iz koje je rujna 1942. došao s Tičeva u 2. crnogorski bataljon, a zatim postao borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Kao borac i rukovodilac bio je odvažan i hrabar u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Kotor-Varoši, Tesliću, Prnjavoru; u IV i V ofanzivi: na Ivansedlu, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Čelebiću, Zlatnom Boru, Vučevu i Sutjesci. Vodeći borbu na Zelengori sa Nijemcima Mate je hrabro poginuo početkom lipnja 1943. godine ka vodnik voda u prištapskim jedinicama brigade.

BARTULICA Nikole MILORAD, rođen 1920. Kaštel-Stari, Split, student iz srednje seljačke obitelji. Član KPJ postao je 1939. Organizator ustanka u Kaštelima. U Kaštelanski partizanski odred stupa krajem 1941, a potom u Mosećko-Svilajski odred iz kojeg je postao borac, zamjenik komesara i komesar čete u 3. dalmatinskoj brigadi s kojom učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, zatim kröz IV i V neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog. Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve. Učestvuje

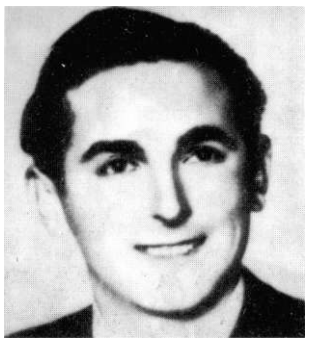

u nošenju ranjenika preko Prenja, u borbama kod Nevesinja, potom maršuje preko Uloga, Kalinovika, Broda i Zavajita. U borbe kroz V neprijateljsku ofanzivu na Cehotini, planini Ljubišnji, kod Čelebića, Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju do Vučeva, kada početkom lipnja 1943, dolazi u sastav 1. crnogorskog batljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu u proboju obruča na Miljevini, a potom je na Jahorini upao u četničku zasjedu i bio zarobljen i odveden u Dubrovnik gdje je i streljan osam dana prije kapitulacije Italije. Prethodno je bio mučen i tučen od strane Talijana i četnika.

BAŠIĆ Mihe BRANKO, roden 1924, Murter, Šibenik, ribar, iz srednje seljaćko-ribarske obitelji. Od kraja 1941. radi za NOP i postaje član SKOJ-a. Listopada 1942. odlazi u partizane i u selu Peći kod Bos. Grahova ulazi u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade, Učestvuje u borbama na Sitnici, Jajcu, u centaralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, Prnjavora, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo - Bradina - Konjic, G. Vakufa, kod Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Čajniču, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Korlat-Zavajit, na Zlatnom boru, gdje je s još nekim borcima dobio zadatak da nosi ranjenog komandira Živana Maričića. Potom se ističe u borbama na Borovnu gdje je i bio ranjen, ali ga drugovi ne ostavljaju; nose ga sve do Han-Pijeska, odakle je upućen u bolnicu u Rudine, a potom u Italiju. Iz Italije preko naše zemlje odlazi u SSSR u tenkovsku brigadu koja je došla na naše ratište, ali zbog ozlijeda starih rana opet je upućen u bolnicu. Po ozdravljenju bio je na dužnosti rukovodioca obezbeđenja centrale pri sanitetskom odjeljenju u Beogradu, gdje i dočekuje kraj rata. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Kapetan narodne milicije u penziji. RVI 100%.

BATINIĆ Jure NIKOLA, rođlen 1919. Makar, Makarska, Član SKOJ-a od prije rata, a KPJ od 1941. Bio sekretar skojevskog aktiva u Makar. Bio je aktivan u pripremama za ustanak. Radio na omasovljenju omladinskog pokreta. Jedan od organizatora ustanka. Učesnik u oduzimanju oružja iz građanske škole u Makarskoj 18. travnja 1941. Brinuo se o njegovu prikupljanju, smještaju i čuvanju, kao i prebacivanju. Organi-

zator smještaja, obezbjeđenja i ishrane vojnih ilegalaca 1941/42. Kao radnik bio sindikalno organiziran u URS-ovom sindikatu. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija koje je organizirala KPJ Makarska. U 3. vod Južnodalmatinske čete stupa i postaje politički delegat voda omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. je postao borac, desetar, a zatim komandir voda u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske brigade. Borio se na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića i Banja Luke. U IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Čićevu, Glavatičevu, Lipeti i Treskavici. Drini, Krčinom brdu, Kapku. U V ofanzivi kod Bijelog Polja, na Čelebiću, Borju, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu i u dolini Sutjeske, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, i Badnju. U istočnoj Bosni: oko Vlasenice i Zvornika, Caparda, Nemilog, Turbeta. Dalmaciji, na Duvnu, Šuici i Travniku gdje je u drugoj polovini listopada 1943. prekomandovan, kao komandir voda, u Dalmaciju. Kraj rata je dočekao na dužnosti komandanta Neretvanskog partizanskog odreda u činu kapetana. Poslije,rata ostao u JNA. Penzioniran u činu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941.«

BAUČIĆ Joze RINO, rođen 1910, Omiš, radnik. Za NOP radi od 1941. U Mosorski odred stupio je 1942. Bio kandidat KP. Iz Mosorskog odreda studenog 1942. ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade u kojoj je prvo bio borac, pa komandir voda i zamjenik komandira čete, učestvuje u borbama oko Knina i Vrlike; u IV ofanzivi: oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Pias grebena, dolinom Neretve i u Nevesinskoj kotlini. Član KPJ postao je u toj brigadi u prvoj polovini 1943. Nastavljajući borbu oko Čehotine Ljubišnje, kod Čelečića Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, kada početkom lipnja 1943. dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim nastavlja borbu u proboju obruča na Miljevini i dalje kroz istočnu Bosnu. Na Jahorini - riječi Prači, Podromaniji, Han-Pjesku, Vlasenici, Zvorniku. Njegova četa je 8. srpnja," kao isturena jedinica na Drini, bila odsječena od ^rigade i potom se priključila vojvođanskim jedinica-

ma u kojima je Rino postao i starješina i učestvovao u svim borbama sve do 15. kolovoza 1943. kada je hrabro poginuo u. borbi sa Nijemcima i ustašama kod Bjeljine - Rača.

BAUK Jurja FRANE, rođen 1914, Pučišće, Brač, radnik kamenoklesar, 'član SKOJ-a od 1941. U NOB-u od 1942. Lipnja 1942. postao je borac bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokovo-Neretva, sve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac, vodni delegat i pomćnik komesara prateće čete 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, i sa istom nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor Varoši, Čelinca, Teslića; u IV neprijateljskoj ofanzivi: oko Bradine, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Konjica, Uloga i Treskavice, na Drini, Krčinu brdu, Kapku, i Ifsaru, Čajniča i Goražda oko Bijelog Polja. U V neprijateljskoj ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini;. u istočnoj Bosni: na Renovici, Han-Pijesku Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardama, Vranduku, na Turbetu; Dalmaciji, Duvnu, Travniku Šuici,. Komaru oko Jajca gdje je studenog 1943.prekomandovan u Dalmaciju i postao komesar čete u 8. brigade 20. divizije na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata u činu kapetana.

BEARA Jakova BRANKO, rođen 1924, Zelovo-Sutina, Split, zemljoradnik, član SKOJ-a postao je krajem 1941. Po dolasku okupatora 1941. sa svoja dva brata radi i pomaže NOP. Sve do rujna 1942, kada je stupio. u sastav Svilajsko-mosečkog odreda, zatim je postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borio se na Ključu, oko Bosanskog Grahova, Strmice, Margače; u centralnoj Bosni: Kotor-Varoš, Čelincu, oko Teslića i Prnjavora. U IV i V ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Čićevu, Lipeti, Drini, Kapku, u Sandžaku: kod Bijelog Polja, Šahovića, Kovrena Čelebića, Borja na Zlatnom boru, Tari, Vučevu u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici. Zvorniku, Capardu, Nemiloj, Turbetu. Vodeći borbu s četnicima i ustašama oko Makjana i Prozora i Gornjeg Vakufa krajem kolovoza i početkom rujna 1943. godine, pred kapitulaciju Italije poginuo je kao borac. Branko je bio jedan od hrabrih boraca koji je u IV ofanzivi bio ranjen i neizlječen se povratio u sastav bataljona pred V ofanzivu da bi nastavio borbu.

BEARA Save ĐURO, rođen 1923. Zelovo-Sutina, Split, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Radio za NOP kao napredan omladinac od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, a sredinom rujna te godine odlazi u partizane na Tičevo stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u svim borbama po zapadnoj i centralnoj Bosni (Ključ, Grahovo, Sitnica,

Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Devetine, Prnjavor, Snjegotina) ističući se hrabošću, a posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: na Bojski Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Isfaru, Čajniču Goraždu i Limu prilikom uništenja jedne talijanske motorizirane kolone kod Brodareva. Bijelo Polje - Kovren, Ćelebić, Tara, Piva, Vučevo, Sutjeska. Poginuo je u rajonu Dragaš-sedla, u sastavu artiljerije 1. proleterske divizije.

BEARA Marka MARKO, rođen 1923. Zelovo-Sutina, Split, zemljoradnik, iz srednje seljačke porodice. Po dolasku okupatora u našu zemlju Marko se

stavlja na raspolaganje KPJ i NOP-a. Učestvuje u ilegalnim akcijama. Član SKOJ-a je od početka 1942, a član KPJ od početka 1943. u veljači 1942. stupa u Svilajsko-mosečki odred s kojim učestvuje u borbama sve do formiranja 3. dalmatinske brigade kada ulazi u sastav njenog 3. bataljona kao puškomitraljezac, boreći se oko Knina i Vrlike. UIV ofanzivi: oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, kada je postao komandir odjeljenja, na Plas-grebenu, u dolini Neretve i Nevesinja. U Sandžaku, u V ofanzivi kada postaje obavještajni oficir bataljona nastavljajući borbe na Ćehotini, Čelebiću, Mratinju i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao Komandir voda 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni: na Vlasenici i Zvorniku, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuici, u VI i VII ofanzivi. U Srbiji: na Palisadu, Valjevu i Beogradu. U tim borbama je bio pohvaljivan. Bio je dva puta ranjavan ali se je brzo vraćao u sastav svoje jedinice. U borbu na Sremskom frontu kao potporučnik i u žestokim borbama s Nijemcima kod sela Adaševaca nedaleko od Sida poginuo je 1945. godine, u činu potporučnika.

BEARA Save MARKO, rođen 1924, Zelovo-Sutina, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a postao je 1942, a potom je stupio u Dinarski partizanski odred iz kojeg je sredinom rujna 1942, na Tičevu postao borac prateće čete 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića i Prnjavora, zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu u borbama na Ivan-sedlu, Bradini, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici na Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde. Poginuo je kod Bijelog Polja - Šakovići na dan početka V neprijateljske ofanzive kao puškomitraljezac. Član KPJ postao je ožujka 1943. godine.

BEBIĆ Stjepana ANĐA, rođena 1923, Desne, Metković, domaćica, iz seljačke siromašne porodice. Bila jedna od naprednih omladinki koja je postala član SKOJ-a 1942. Aktivno

i organizirano je radila na omasovljenju omladinskog pokreta i na sakupljanju hrane, odeće i obuće. U drgoj polovini 1942. stupa u NOB-u u sastav bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je ušla u sastav 4. dalmatinske brigade nastavljajući borbe u IV ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Klobuka i Tihaljine, Plas-grebena, gdje je ispoljila hrabrost i izdržljivost te brigu u spašavanju ranjenika. Krajem travnja 1943. postala je bolničarka u sastavu 3. dalmatinske brigade i bori se u V ofanzivi u sastavu brigadnog saniteta oko Jubišnje Ćehotine. Čelebića, Tare, Mratinja, na Vučevu kada je početkom lipnja 1943 ušla u sastav saniteta 1. proleterske NOU brigade. Nastavila je borbeni put u proboju obruča, u istočnoj Bosni u borbama na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj i centalnoj Bosni kada je kolovoza 1943, kao član KPJ, prekomandirana s grupom Dalmatinaca u Dalmaciju i bila referent saniteta bataljona. Vodeći borbe sa četnicima i ustašama oko Čapljine u studenom 1943. hrabro je poginula pri izvlačenju ranjenih drugova.

BEBIĆ-MARIĆ Mate DRAGICA, rođena 1928, Desne, Metković, đak. Član SKOJ-a od 1943. U sastav 4. dalmatinske brigade stupa sječnja 1943. Bori se u IV ofanzivi da bi potom ušla u sastav bolnice 9. divizije. Zatim učestvuje u borbama oko Imotskog, Posušja, u dolini Neretve. Početkom ožujka 1943. postala je borac-bolničarka 6. beogradskog bataljona 1 .proleterske NOU brigade. Vodi borbu oko Konjica, Uloga, Kalinovnika, Drine, Kapka, Ifsara, u Sandžaku. U V ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, na Vučevu, Suhaj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini; u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji,

Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići i Bitovnji. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu kada je postala i član KPJ 1944. i pomoćnik referenta saniteta bataljona s kojim nastavlja borbu na Sremskom frontu, a zatim preko Srijema i Slavonije do Zagreba. Kraj rata je zatekao u činu starijeg vodnika.

BEBIĆ Joze NEDJELJKA, rođena 1924, Desne, Metković, domaćica od oca želježničkog radnika koji je bio simpatizer KPJ, što je to uticalo na Nedjeljku koja je postala skojevka u 1942. i aktivno radila i pomagala NOP sve do kraja 1942, kada je stupila u NOB na Biokovo, zatim je ušla u sastav bolnice 9. dalmatinske divizije sa kojom nastavlja svoj borbeni put preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, u dolini Neretve, da bi početkom ožujka 1943. sa nekoliko dalmatinki stupila u sastav

6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borbe je nastavila oko Konjica, Uloga, Kalinovnika, na Drini, Kapku, Ifsaru, Sandžaku. U V neprijateljskoj ofanzivi kod Bijelog Polja, Šahovića, Korena na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhaji, Zelengori, Balinovcu, Miljevini. U istočnoj Bosni: na Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, u centralnoj Bosni, na Turbetu. Dalmaciji gdje je ušla u sastav divizijske bolnice, a prosinca 1943. postala bolničarka artiljeriskog diviziona koji je kasnije pripao 28. diviziji u kojem je postala član KPJ i nastavila borbu do kraja rata. Kraj rata je zatekao kao referenta saniteta u činu zastavnika. Poslije rata se demobilizirala.

BEČEVIĆ Alije VESELIN, rođen 1927, Čapljina, obućarski naučnik. Kao omladinac bio je vesele prirode, druželjubiv i talentovan. Družio se sa naprednim omladincima. Po kapitulaciji stare Jugoslavije 1941. surađuje s naprednim drugovima i pomaže ilegalno NOP. Uvidjevši što radi okupator i ustaše sa još dva druga omladinca kolovoza 1942. iz Čapljine odlazi u NOB na Biokovo i ulazi u sastav omladinske čete »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević« sa kojom nastavlja borbu sve do kraja kolovoza 1942. na području Biokova kada je postao borac omladinske čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, sa kojom se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor Varoši, Čelinca, Teslića. U IV ofanzivi oko Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavotićeva, Treskavice, Krčinu brdu, na Drini, Kapku i Ifsaru i Sandžaku. U V ofanzivi kod Bijelog Polja, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Borovnu kada je u jednom od juriša hrabro poginuo 5. lipnja 1943. godine.

BEDALOV Gušte MATE, rođen 1902, Kaštel-Kambelovac, zemljoradnik, predratni član KPJ i jedan je od organizatora ustanka u svom kraju. Već 1942. stupa u Mosećki partizanski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade. Borio se protiv Talijana, četnika i ustaša oko Knina i Vrlike. U IV ofanzivi: oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve i Nevesinja, u Sandžaku. U V ofanzivi na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, na Vučevu. Kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Drinjači, Zvorniku i Capardu, Vranduku, i srednjoj Bosni, kada je prekomandiran u sastav pozadinskih jedinica 1. proleterske divizije gdje postaje komandir radionice 1. divizije na kojoj ga je dužnosti zatekao kraj rata u činu potporučnika. Poslije rata je demobiliziran.

BEDALOV Antona STIPE, rođen 1923, Kaštel-Kambelovac, općina Split, zemljoradnik-ribar, iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Sredinom 1942. stupa u partizane na kaštelanskom terenu, a rujna te godine u Tičevu dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u svim borbama po zapadnoj

i centralnoj Bosni na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, na Crnom Vrhu, Jošav-

ki, Teslicu, Prnjavoru. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: Bojska, Ivan-sedla, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici i na Drini kada je upravlja splavom u prebacivanju proletera preko rijeke pod kišom neprijateljskih granata. Zatim u borbama na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru Čajniču-Goražde, na Limu pri uništenju talijanske kolone na Kovrenu, Čelebiću-Zavajitu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu u dolini Sutjeske, na Zelengori Balinovcu, Nemila, centralnoj Bosni na Turbetu i Dalmaciji kada je kao desetar rujna mjeseca 1943. otišao u tenkovske jedinice nastavljajući borbu cio oslobođenja zemlje. Kraj rata dočekuje u tenkovskoj brigadi na dužnosti komandira voda u činu zastavnika i člana KPJ. Ranjavan. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Penzioniran je kao major.

BEDRICA Blaža PAŠKO, rođen 1905, u Šibeniku, radnik, iz srednje seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1943. U prvoj polovini rujna 1943. stupa u jedinice Devete divizije, a u inžinjerijsku četu 1. proleterske NOU brigade dolazi 18. prosinca 1943. u rajonu Šuica-Kupres. Iz inžinjerijske čete odlazi u intendanturu brigade. Učestvuje u borbama u centralnoj Bosni, na Mrkonjić-Gradu Šipovu - Mliništima za vrijeme drvarske operacije, potom u nadiranju brigade na istok u borbama na Vranići, Bitovnji i kod Pljevlja; zatim po prelasku u Srbiju na Zlatiboru, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu i u Sremu oko Šida, Tovarnika-sve do veljače 1945. kada je prekomandovan u Prateću četu Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar«, sa kojom nastavlja borbu preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Poslije rata je demobiliziran kao starije godište.

BEGOVIĆ Jakova DAMJAN, rođen 1921, Baćina, Kardeljevo, radnik, član SKOJ-a od 1941. Tokom izučavanja zanata upoznao se je sa naprednim idejama omladinskog i radničkog pokreta. Vrlo aktivan u pripremana ustanka. U ožujku 1942. stupio je u Južnodalmatinsku četu i bori se do ulaska u omldinsku četu »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević« sa kojom učestvuje u borbama na području Biokova do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac i puškomitraljezac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića; u IV ofanzivi oko Lukača i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Kalinovnika, na Drini, Kapku i Krčinom brdu, Ifsara i Sandžaku. U V ofenzivi: na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj. Braneći pristup Tjentištu od elitnih njemačkih snaga u rajonu Suhe prvih dana lipnja 1943. poginuo je. Tako su on i brat Ivan, borac 1. crnogorskog bataljona ostali na vječitoj straži u Dolini heroja.

BEGOVIĆ Jakova IVAN, rođen 1915, Baćina, Kardeljevo, radnik mesar. Član SKOJ-a od 1941. Vrlo je aktivan u ustanku u Baćini Učestvovao u ilegalnim akcijama s baćinskim komunistima i skojevcima. Kandidat za člana KPJ postao je 1942. u ožujku 1942. stupio je 2. vod Južnodalmatinske čete sa kojom se bori do ulaska u sastav 2. čete bataljona »Josip Jurčević«. Borbe nastavlja do kraja kolovoza 1942. na području Biokovo-Neretva kada postaje borac i kuhar 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, nastavljajući borbe na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, na Čelincu, Tesliću; u IV ofanzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, na Glavatičevu, Čićevu, Treskavici, na Drini, Kapku, Ifsaru, i u Sandžaku. U V ofanzivi: na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, na Vučevu i u dolini Sutjeske gdje je hrabro poginuo pdtetkom lipnja 1943. Tako su oba brata Ivan i Damjan ostali na vječitoj straži u Dolini heroja.

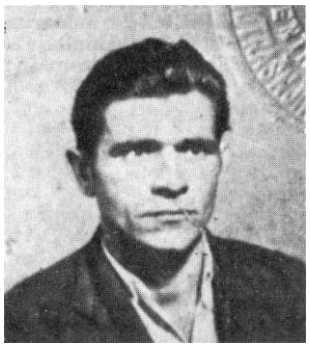
BELAMARIĆ Marka BRANKO, rođen 1919. Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941, a sredinom 1942. godine postao je član SKOJ-a. Početkom siječnja 1943. godine odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, Dinare, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama kod Imotskog, Posušja,

Plas-grebena, Širokog Brijega, dolinom Neretve. Učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja ožujka 1943. potom u borbama oko Nevesinja, zatim u dugom maršu preko Uloga, Kalinovika, Broda i Zavajita u nove borbe na Ćehotini, Ljubišnji, oko Čelebića, Tare, Pive, Durmitora, Mratiinja, Vučeva. Početkom lipnja 1943. godine

dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu preko Zelengore, Balinovca i Rataja. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine ispred Miljevine.

BELAMARIĆ Bože JAKOV DRAGO ŠVARC, rođen 1923. Mandalina, Šibenik, radnik, mehaničar, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od prve polovine 1942. zatim postaje član SKOJ-a. Hapšen je 1942. kao simpatizer NOP-a. Početkom listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama: na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, na Crnom vrhu, Jošavki, Teslići i drugim mjestima po centralnoj Bosni, a potom kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama

na Bradini-Konjicu i Ivan-sedlu, na G. Vakufu, Ulogu, na Drini, Krčinovu brdu, Kapku, Ifsaru, na Čajniče-Goražde, na Šakovićima, Kovrenu, Čelebić - šumi Korlatu, Travniku, Tari, Pivi, na Vučevu, Suhoj, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim na r. Prači, Podromaniji, Devetaku, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima. Potom iz istočne Bosne preko r. Bosne i Vranduka u centralnu Bosnu do rujna 1943. kada odlazi u Split u sastav 1. tenkovske čete VŠ sa kojom učestvuje u borbama preko Šujice, Kupresa, Bugojna i Travnika. Siječnja 1944. odlazi u Italiju i Libiju u 1. tenkovsku brigadu NOVJ, a 15. rujna 1944. prekomandovan je u 2. tenkovsku brigadu koja je formirana u SSSR i sa njom nastavlja borbe preko Srijema, Slavonije i Slovenije. Kraj rat dočekao na austrijskoj granici kao komandir tenkovskog voda. Clan KPJ postao je srpnja 1943. u 1. proleterskoj brigadi. Demobiliziran je 31. X. 1946. kao st. vodnik.

BELAMARIĆ Ljube JERKO, rođen 1916. Šibenik, trgovački pomoćnik, iz siromašne radničko-težačke obitelji. Kao napredan radnik, krajem 1942. stupa u 3. dalmatinsku brigadu sa kojom učestvuje u borbama po Dalmaciji i Bosni. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama za Imotski, Posušje u dolini Neretve. Zatim po prelasku Neretve preko Prenja, Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Broda, Zavaje, Čehotine, Ljubišnja, Tare, Pive, Mratinja i Vučeva. U ovoj brigadi postao je član KPJ. U 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi početkom lipnja 1943. Na Zelengori u novoj jedinici učestvuje u borbama na Miljevini, Prači, Vlasenici, Zvorniku; potom u sjevernim dijelovima Podromanije; na Nemilu u srednjoj Bgsni do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Turbeta, Šujice, po centralnoj Bosni, Crni vrh, Jošavka, Denetine, zatim kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa. Za vrijeme drvarske operacije te u nadiranju brigade na istok preko Kupreškog polja, Vukovskog, planine Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Foče i Sandžaka. Zatim po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva - sve do druge polovine rujna 1944. kada je kao komandir voda otišao u prekomandu u Prvu eskadrilu ' 422. jurišnog puka, gdje je i dočekao kraj rata kao kapetan.

BELAMARIĆ Bože SVETKO MIRO, rođen 1920. Mandalina, Šibenik, radnik iz siromašne radničke obitelji. Kao napredan omladinac radi za NOP i početkom 1942. postaje član SKOJ-a, a početkom listopada iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u borbama preko centralne Bosne, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na Ivan-sedlu, Bradini, Konjicu, G.

Vakufu, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić, Zavajitne, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovno-Popov most, u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim na Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, potom preko Vranduka i srednje Bosne do Dalmacije i natrag, u borbama oko Travnika, Turbeta, Šujice, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije te u nadiranju brigade na istok preko Vukovskog, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Foče, Sandžaka. Po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda, Srema i Slavonije, prvo kao borac, zatim kao puškomitraljezac, pa komandir desetine, politički delegat voda i najzad komesar prištapskih jedinica brigade na kojoj dužnosti, i kao član KPJ dočekuje kraj rata. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA, iz koje je penzioniran kao oficir.

BELAVA Tome IVAN, rođen 1922, Trogir, radnik. Veoma mlad se priključuje omladinskom pokretu Trogira. Član SKOJ-a 1941. Organizovano radio na pripremi ustanka. Početkom 1942. stupio je u Trogirsko-marinski odred iz kojeg je rujna 1942. na Tičevu postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelincu, Teslića i Prnjavoru. Član KPJ postao je početkom 1943. Nastavio je borbu u IV ofanzivi oko Bugojna i na Bradini. Vodeći borbu s Talijanima

u utvrđenjima na Bradini, kao puškomitraljezac, išao je na pregovore sa Talijanima, prema sporazumu pošto je znao nešto talijanski da govori. Kada je završio pregovore i krenuo u sastav svojih suboraca Talijani su ga ubili s leđa. Za njega kaže tadašnja bolničarka Vukosava Šćepanović: »Vodili smo borbu oko Bradine i Talijani se nisu htjeli predati. Ivo je znao nešto talijanski i s njima se sporazumio da dođe na pregovore. Kada se vraćao, ubili su ga«.

BENZOL Bartula IVAN, rođen 1923, Metković, zefnljoradnik, član SKOJ-a od 1942. U drugoj polovini 1942. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade, nastavljajući borbe kroz IV ofanzivu oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, dolini Neretve i Nevesinja kada je krajem travnja 1943. prešao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu na Čehotini, Ljubišnju, na Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju, na Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. ušao kao puškomitraljezac u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama u slamanju obruča na Rataju i Miljevini, nastavljajući u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, u centralnoj Bosni na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, oko Jajca i Vlašića kada je kao teški ranjenik podlegao ranama na Petrovu polju krajem 1943. godine.

BENZON Bartula IVO IVE, rođen 1923, Vranjic, Solin, radnik. Zajedno s drugim radnicima učestvuje u svim predratnim akcijama solinskog bazena. Aktivno je i organizovano radio 1941. za NOP. Član SKOJ-a je od 1942. U drugoj polovini 1942. stupa u NOB-u u Mosećki odred, a po formiranju 3. dalmatinske brigade postao je njen borac i nastavio borbu kod Knina i Vrlike, u IV i V ofanzivi: kod Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretvi, Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita. U V neprijateljskoj ofanzivi na Ćehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju i na Vučevu kada je početkom lipnja 1943 postao borac 1. crnogorskog bataljona

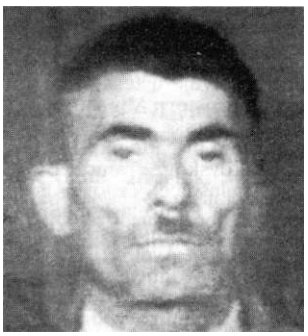
1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Čapardu, Nemili, Turbetu i Bugojnu. Ivo je bio jedan od dobrih i čvrstih boraca. Po pričanju preživjelih koji ga se dobro sjećaju iz 3. dalmatinske istakao se u borbama oko Knina, Vrlike i Nevesinja. Vodeći borbu kod Turbeta listopada 1943, poginuo je, od avionskog bombardovanja.

BERBER Mile TRIVUN, rođen 1921, Biljane Gornje, Benkovac, zemljoradnik. U Sjevernodalmatinski odred stupa rujna 1943. U sastavu tog Odreda se borio sve do listopada 1943. kada je postao borac pištapskih jedinica - artiljerija 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbu na Travniku, Komaru, Vlašiću, Duvnu i Suici, u centralnoj Bosni: na Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Raduši, Makljenu, na Vranići, Bašarincu, Bilonji, Bjelašnici, u Sandžaku kada je postao član SKOJ-a 1944. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Karanu, Valjevu, Ubu i Beogradu. Listopada

1944. je prekomandovan u brdsku artiljeriju 28. divizije sa kojom je nastavio borbu na Sremskom frontu sve do oslobođenja. Demobiliziran nakon rata.

BERIĆ Jakova PAVAO, rođen 1909, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. U 1942. je hapšen od Talijana i odveden u logor na Mofatu. Listopada 1943. preko Sjevernodalmatinskog partizanskog odreda kod Bugojna dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade 5 kojim učestvuje u borbama oko Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, r. Ugra, Cr-

nog vrha, Jošavke, Devetina, zatim oko Mrkonjić Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Makljana, Vraniće, Bešerinca, Bitovnje, Tarčina, Trnova, Pljevalja, Kovrena, potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Srijema i Slavonne do Zagreba gdje je dočekao kraj rata. Član KPJ postao je krajem 1944. godine Poslije rata je demobiliziran.

BEROVIC Sime ANTE GRUJO, rođen 1925, Mandalina, Šibenik, radnik, iz siromašne radničko-težačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Kao simpatizer i napredan omladinac 1942. i 1943. radi na terenu do kolovoza 1943. kada stupa u Šibensko-trogirsku četu iz koje listopada iste godine dolazi kod Travnika u sastav prišfapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Prva dva mjeseca nalazio se u Sanitetskoj četi u kojoj odgovorno izvršava postavljene zadatke. Krajem prosinca 1943. odlazi u minerski vod gdje 1. siječnja 1944. postaje i član SKOJ-a. Nastavlja borbe preko

centralne Bosne do Kotor-Varoši i Jošavke. Potom oko Mrkonjić-Grada kada 25. travnja biva primljen za člana KPJ, a zatim učestvuje u teškim borbama na prostoru Mliništa za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok preko Vukovskog, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Foče, Sandžaka. Po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srema i Slavonije sve do Zagreba. Kraj rata dočekuje na dužnosti komandira voda u Inžinjerijskoj četi brigade, u činu potporučnika. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Penzioniran kao potpukovnik.

BEŠKER Ante MARKO, rođen 1925, Brštanovo, Split, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942. Bio jedan od naprednih omladinaca u Mosećko-svilajskom partizanskom odredu iz kojega je stupio u 3. dalmatinsku brigadu sa kojom se borio oko Knina i Vrlike. U IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, u dolini Neretve. Učesnik je nošenja ranjenika bespućem Prenja do Boračkog jezera i bitke s četnicima u Nevesinskoj kotlini. Bio je u V neprijateljskoj ofanzivi na Čehotini, Ljubušnoj, Čelebiću, na Pivi, Mratinju, na Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča na Miljevini, zatim u istočnoj Bosni: na Prači, Vlasenici, Zvorniku, Capardi, Vranduku, i u centralnoj Bosni kada mu se gubi trag i nije utvrđen položaj ni dan njegove pogibije u kolovozu 1943. godine. Jedni preživjeli tvrde daje poginuo negdje u centralnoj Bosni u borbi s četnicima a drugi kod Vranduka kada se prelazila rijeka Bosna.

BILIĆ Marka LUKA, rođen 1910, Kaštel-Sućurac, Split, radnik, muzičar. Prije rata se bavio sviranjem kao radnik. Godine 1943. bio je u domobranima i obavljao je dužnost satnika. Vodeći borbu studenoga 1943. godine oko Jajca, predao se dobrovoljno i ostao da se bori u sastavu prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Kao borac u jednoj borbi 1944, je teško ranjen i iz bolnice je prebačen u Italiju na lječenje. Po ozdravljenju se vratio u Jugoslaviju i bio na raspolaganju Komandi područja Split. Poslije rata se demobilizirao i nastavio rad u privredi.

BILICIC Ante MARKO, rođen 1910, Bogomolje, Hvar, zemljoradnik, član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1941. Učestvuje u pripremama ustanka. Bio je sekretar skojevske organizacije u svom mjestu i neu-

moran radnik na jačanju i učvršćenju omladinskog pokreta. Prije rata učestvovao u nizu ilegalnih i političkih akcija. S Hvara se prebacio 1942. na Biokovo i postao je borac 2. voda Južnodalmatinske čete. Zatim borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojima učestvuje u borbama na Biokovu i na području Neretve, sve do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac i politički delegat voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši. U tim borbama je ispoljio veliku hrabrost, te na Čelincu oko Teslića i Prnjavora, u IV ofanzivi na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Ćićevu, Glavatičevu, Lipeti i Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, u Sandžaku. U V ofanzivi kod Bijelog Polja, Šehovića, Korena, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, na Vučevu, Maglići, Zelengori i Balinovcu. Vodeći borbu u pravcu Rataja i Miljevine 11. lipnja 1943. poginuo je u jednom od juriša protiv Njemaca 12. lipnja 1943. u V neprijateljskoj ofanzivi.

BILIŠKOV Vicka TONČI ANTE, rođen 1917, Kaštel-Lukšić, Split, radnik, član KPJ od prije rata. Jedan od organizatora ustanka. U Kaštelanski partizanski odred stupa krajem 1941. godine. Učestvuje u rušenju pruge Kaštela-Perković, u napadu na talijanske bunkere kod tunela Radinska greda i rušenje puteva i telefonskih stupova. Sredinom rujna 1942. na Tičevu dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjelovao u

borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, na Tesliću i Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, na Bradini, Ivan-sedlu, kod G. Vakufa, Uloga, Kalinovika, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Čajnića, Bijelog Polja, Sakovića, Kovrena, Čelebića, Zavajita, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, r. Prači, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, oko Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, r. Ugar, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovnje, Trnova i Pljevlja. Po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, zatim preko Srijema i Slavonije. Poginuo je 8. svibnja 1945. godine kod sv. Ivana Zeline, na domak Zagrebu u borbi s Nijemcima i ustašama kao zamjenik komandanta bataljona u činu poručnika.

BILOBRK Andrije ANTE ŽILA, roden 1919, Brštanovo, Split, radnik-bojadisar, iz seljačke porodice. Radio je u brodogradilištu Split. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija, a član SKOJ-a od prije rata. Član KPJ je od 1940. Bio je predvodnik omladine. Po dolasku okupatora u Split 1941, bio je uhapšen, ali poslije izvjesnog vremena bježi iz zatvora i vraća se u svoje rodno mjesto gdje radi na prikupljanju pristalica i simpatizera za pokret. Radi na rasturanju letaka i ostale literature. Ilegalno održava sastanke po selima. U više navrata preko dalmatinske zagore prebacuje grupe omladinaca na Dinaru. Početkom rujna

1941. došao je u Dinaru i stupio u Dinarsku četu, a potom u Dinarsko-mosećku četu u kojoj je postao komesar. Dana 21. 7. 1942. izabran je za člana Kotarskog komiteta KP za Split. Po formiranju Mosečkog bataljona postao je njegov prvi komesar. Dvanaestog studenoga 1942, kada je formirana 3. dalmatinska brigada, postaje komesar 1. bataljona. U siječnju 1943. godine izabran je za člana Zemaljskog odbora SKOJ-a za Hrvatsku. Sa svojim bataljonom učestvuje u borbama u IV neprijateljskoj ofanzivi na pravcu Vitina-Klobuk, Plas-greben, dolina Neretve, zatim u nošenju ranjenika preko Neretve i bespuća Prenja. U borbama kod Nevesinja, potom u Sandžaku, kroz V ofanzivu: na Čehotini i u borbama na Mratinju i na Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao starješina 3. kragujevačkog bataljona 1. proleter; ske NOU brigade, nastavljajući borbu u proboju obruča na Miljevini, zatim u istočnu Bosnu, na Vlasenici. Stavivši se na čelo čete, 26. lipnja 1943. jurišajući na neprijatelja bio je teško ranjen i nastavio da se bori, ne povlačeći se s položaja. Neprijatelj je pokušao da ga živa uhvati ali to nije uspio jer je posljednji metak svog pištolja usmjerio u sebe i tako herojski skratio sebi život. Neprijatelj ie u mrtvog heroja sipao rafale. Proglašen je za narodnog heroja 27. 11. 1963. godine.

BILUŠ Marka JOSO, rođen 1909, Čista Velika, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. a krajem listopada te godine kod Bugojna dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama OKO Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, r. Ugar, Crnog vrha, r. Vrbas, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevlja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Kremne, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, Bosuta, potom u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Borova, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana, Zeline do Zagreba gdje je dočekao kraj rata. Poslije rata je demobiliziran. Umro je 1962. godi-

BILJANOVIĆ Križana ŠIMUN MALI, rođen 1913, Rogoznica, općina Šibenik, zemljoradnik-ribar, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Po formiranju 8. šibenske brigade stupa u njene redove, a listopada 1943. kod Bugojna dolazi u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja u borbama oko Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, Jajca, Mrkonjić-Grada, Šipovu i Mliništu svibnja 1944. Zatim u nadiranju brigade na istok u borbama na Vranići, Bitovnji, Travniku, kod Pljevlja,

potom po prelasku u Srbiju na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, Šidu, Tovarniku, gdje u studenom 1944. postaje član KPJ. Učestvuje u proboju Sremskog fronta travnja 1945. te gonjenju i uništavanje neprijatelja preko Vukovara, Đakova, Pleternice, Okučana, Čazme, Vrbovca sve do Zagreba gdje dočekuje kraj rata na dužnosti komandira mitraljeskog voda u mitraljeskoj četi bataljona. Poslije rata se demobilizirao kao starije godište.

BIUK Jakova MATE, rođen 1923, Ogorje Donje, Split, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1942. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1942. i odmah ušao u sastav 3. dalmatinske brigade. Nastavio borbe u čišćenju ustaško-četničkih uporišta u Bisku, Otišću, okolini Drniša, Knina i Vrlike. U IV ofanzivi borio se

oko Imotskog, Širokog Brijega, Tihaljine, Doljanke i zaleđenom Čvrsnicom. Učestvuje u prenosu ranjenika preko Prenja i borbama u Nevesinskoj kotlini i Sandžaku. U V ofanzivi zapadno od Uloga, Broda, Zavajta, Pljevlja, oko Kosanice, Cehotine, Ljubišnje, Pive, Mratinja, na Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbu u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku kada je sa četom bio odsječen i priključio se vojvođanskim jedinicama sa kojima nastavlja borbu kao starješina sve do pogibije 8. 6. 1944. na Loparima.

BJELIŠ Petra IVO CIGO, rođen 1924, Podgradina, Metković, zemljoradnik. Clan SKOJ-a je od 1941. Clan KPJ od 1942. Bio jedan od naprednih omladinaca u selu i radio je na jačanju omladinskog pokreta. Bio je aktivan u ustanku. Srpnja 1942, stupa u sastav omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« sa kojom se bori na području Biokova 1942. kada je postao borac i komandir odjeljenja 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor-Varoša, na Celincu, Tesliću, u IV ofanzivi na Ivan-sedlu, na Raštelici, Gornjem Vakufu. Kao puškomitraljezac je bio zapažen svojom smjelošću i hrabrošću na Cićevu, Glavatičevu, Lipeti i Treskavici, na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, u Sandžaku oko Bijelog Polja. U V ofanzivi na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, na Vučevu, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju gdje je kao komandir odjeljenja predvodio hrabro svoje borce na motoriziranu njemačku kolonu u proboju obruča. U istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika kada je u jednom od juriša na Capardima u borbama s Nijemcima i ustašama 7. srpnja 1943.-poginuo.

BJELIŠ Josipa ŠIME, rođen 1918, Slivno, Metković, lučki radnik. Clan SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1942. organizovan u USR-ovom sindikatu u Gružu (Dubrovnik). Aktivno je radio na pripremi i organiziranju ustanka u svom mjestu i donjoj Neretvi. U NOB-u stupa početkom 1942. u Neretvanski vod, a zatim Neretvansku četu, s kojom se bori u dolini Neretve, da bi lipnja 1942. postao borac 5. čete bataljona »Josip Jurčević«. Borio se sve do kraja kolovoza 1942. kada sa jednim vodom ove čete ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbu, kao borac i puškomitraljezac, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni: oko Kotor-Varoši, na Tesliću, Prnjavoru, i IV ofanzivi na Bradini i Ivan-sedlu, u Gornjem Vakufu, oko Konjica, Uloga, Kalinovika na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, oko Bijelog Polja. U V ofanzivi: na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, na Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Capardima, Vranduka, na Turbetu, oko Travnika, Komara, Šuice i na Vlašiću kada je krajem studenog prekomandovan u Dalmaciju gdje je nastavio borbu kao pomoćnik komesara 8. dalmatinske brigade 20 udarne divizije na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu kapetana. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu potpukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941.«, i više ratnih odlikovanja.

BJELIŠ Mate ŠIME, rođen 1919, Podgradina, Metković, radnik. Simpatizer radničkog pokreta i NOP-a od 1941. U kolovozu 1942. stupio je u bataljon »Josip Jurčević« a zatim ostaje u sastavu 5. čete. Ulazi u sastav bataljona »Vid Mihaljević« i bori se na poddručju Biokova do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade sa kojom se bori u IV ofanzivi oko Imotskoga, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Klobuka, Tihaljine, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja kada ie krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade sa kojom se bori na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postaje borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu u proboju obruča na Rataju i Miljevini. Zatim u istočnoj Bos-

ni, na Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemili, u centralnoj Bosni, Dalmaciji, Travniku, Šuici, na Kupresu, oko Komara, na Vlašiću, Vitovlji, Mrkonjić-Gradu, Lisini kada je ranjen i prenesen u bolnicu, odakle je 1944. prebačen u Italiju na liječenje, gdje ga je i zatekao kraj rata. Po ozdravljenju se vratio u Jugoslaviju, i demobilizirao se iz JNA.

BLAĆE Nike ANTE, rođen 1920, Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, zatim preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Devetine, Prnjavor. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkarria kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču kada krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a. Potom u borbama na Limu, kod Bijelog Polja, na prostoru Celebić-Zavajit, na Zeleni bor, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini. Zatim preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, gdje krajem rujna 1943. postaje član KPJ. Opet natrag u Bosnu u borbama oko Travnika, Šuice i po centralnoj Bosni, naročito tokom svibnja 1944, u teškim borbama na Mrkonjić-Gradu, Šipovu, Mliništu te u nadiranju brigade na istoku preko Vukovskog, Vrzanici, Bitovnje, Bjelašnice, Foče, oko Pljevlja, sve do 20. kolovoza 1944. kada je kod Banje istočno od Priboja poginuo kao komandir desetine.

BLAŠKOVIĆ Ivana MLADEN, rođen 1924, Slivno, Kardeljevo, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od druge polovine 1942, a član KPJ u toku rata. U srpnju 1942. stupio je u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Biokova i Neretve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i kurir 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića, u IV ofanzivi oko Konjica, Lukača, Gornjeg Vakufa, Uloga i Kalinovika, na Drini, Kapku, Ifsaru i u Sandžaku. U V ofanzivi: kod Bijelog Polja, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini. Mladen je bio borac 1. čete i njen kurir koji se u svim borbama isticao svojom smješlošću i sve zadatke s uspjehom izvršavao. Bio je primjeran omladinac za kojeg nije postojala prepreka u izvršavanju borbenog zadatka. U izvršenju jednog od mnogih kurirskih zadataka pred Miljevinom u proboju zadnjeg obruča poginuo je 12/13. lignja 1943. godine.

BLAĆE Ivana JERKO, ro đen 1923, Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Od početka

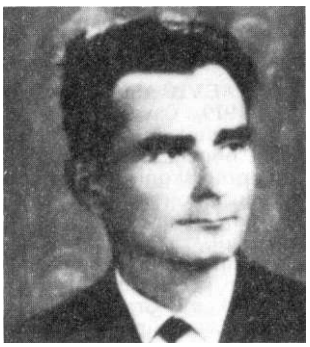
1942. radi za NOP, a potom postaje i član SKOJ-a. U listopadu iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova,.na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne: Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošanke, Devetine, Prenj. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu i Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, Limu, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Žavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Miljevini, a potom kao puškomitraljezac preko Jahorine, r. Prače, Vlasenice, Zvornika, Caparda. Zatim preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama oko Šujice, Travnika kada postaje komandir desetine s kojom uspješno komandira sve do travnja 1944. kad je bio ranjen kod Mrkonjić-Grada i upućen u bolnicu, da bi lipnja 1944. bio prebačen u Italiju na liječenje, odakle se vraća i radi pri kotarskoj OZN-i Šibenik gdje i dočekuje kraj rata kao vodnik.

BLAŽEVIĆ Mate ILIJA, rođen 1919, Čavaglave, Drniš, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Početkom 1944. je u primorskom partizanskom odredu, iz kojeg travnja te godine kod Mrkonjić-Grada dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s kojom učestvuje u borbama oko Mrkonjić-Grada, Lisine, r. Vrbas, Jajca, Šipova, Mliništa, kada je svaki borac pokazao izvanrednu hrabrost odbijajući neprijateljske juriše kako bi se osigurala odstupnica Vrhovnog štaba koji se povlačio s pravca Klekovače ka Kupreškom polju. Zatim vojuje preko Raduše, Makljana i-Vranice, gdje je poginuo oko 18. lipnja 1944. godine u borbi s jedinicama njemačke 7. SS divizije.

BLAŽEVIĆ Marka IVAN, rođen 1924, Čavoglava, Drniš, radnik. Clan SKOJ-a od 1942. Stupio u Mosećko-svilajski odred 1942. iz kojega je rujna 1942. u Tičevu postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoša, Calinci, oko Banja Luke, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Konjica i Bradine, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, na Treskavici, Drini, Kapku i Ifsaru, u Sandžaku. U V neprijateljskoj ofanzivi kod Bijelog Polja, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori i Balinovcu, Miljevini i istočnoj Bosni na Vlasenici i Zvorniku, Vranduku i centralnoj Bosni, na Turbetu, Dalmaciji, Šuici, Travniku i Vlašiću, Jajcu, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarnicu, u Sandžaku, kao borac i komandir voda. U toku rata je postao član KPJ. Bio je vrlo hrabar i sposoban borac i starješi-

na. Vodeći borbu oko rijeke Uvea sa četnicima u Srbiji, na ograncima Zlatibora 22/23. kolovoza 1944. poginuo je.

BLAŽEVIĆ Ivana PETAR PJERO, rođen 1928, Čavaglave, Drniš, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi

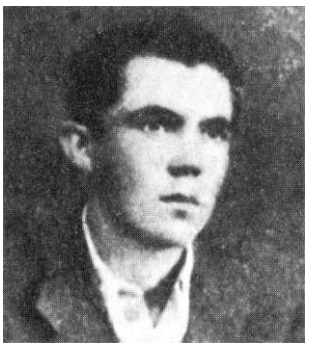

od 1943. godine. U Prominski partizanski odred stupio je početkom 1944. a travnja te godine kod Mrkonjić-Grada dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s njom učestvuje u borbama oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, r. Vrbasa, Mliništa, Raduše, Makljana, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevalja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Kremne, Duba, Kosierića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, Oriolika, te u proboju sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okučana, Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje je dočekao kraj rata kao kurir. Poslije rata je demobiliziran.

BLAŽEVIĆ Marka PETAR, rođen 1920, Čavaglave, Drniš, zemljoradnik. NOP pomaže od 1943. Krajem 1943. stupa u Mosećko-svilajski odred iz kojega je sa grupom Drnišana travnja 1944. kod Mrkonjić-Grada postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je da se bori na Lisini, oko Plive i Jajca, vodeći borbu s Nijemcima 29. travnja 1944. kod Mrkonjić-Grada poginuo je hrabro u jednom jurišu. Petar je bio član USAOJ-a.

BOBAN Bartula MARIJA, rođena 1925, Solin, Split, domaćica iz siromašne seljačke radničke obitelji. Vrlo.mlada se opredijelila za radnički revolucionarni pokret. Član SKOJ-a postala je 1941. godine. Cijela njena obitelj bila je na strani NOP. Početkom 1942. stupa u Mosećku četu iz koje je rujna te godine na Tičevu došla u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s njom učestvuje u borbama na Ključu, kod Grahova i Strmice, na Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, G. Vakufu, kod Kalinovika, na Drini - Krčino brdo, Kapak, Ifsar, na prostoru Čajniče - Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Čelebića, na Tari, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelengore. Poginula je 10. lipnja 1943. godine na Balinovcu, kao bolničarka u sanitetu brigade.

BOBAN Blaža MARIN VINKO, rođen 1923, Solin, Split, radnik iz seljačko-radničke obitelji. Član SKOJ-a postao

je 1940. godine. Početkom 1942. stupa u Mosećki partizanski odred iz kojeg rujna te godine na Tičevu postaje borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor Varoša, Crnog vrha, Jošavke, na Tesliću, Prnjavoru, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi kod Bradine, Lukača, Ivan-sedla, G. Vakufa, Prenja, na Ulogu, kod Kalinovika, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrana, kod Čelebića, Korlata, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske. Poginuo je 5. lipnja 1943. godine kod Popova mosta u dolini Sutjeske.

BOBAN Bartula MARKO, rođen 1915, Solin, Split, obalni radnik, iz siromašne radničke obitelji. Marko je 1930. postao član SKOJ-a, a 1939. član KPJ. Bio je nekoliko puta hapšen i zatvaran, tučen i zlostavljan u bivšoj Jugoslaviji zbog širenja revolucionarnih ideja među radnicima, kao i među vojnicima za vrijeme služenja kadrovskog roka u Beogradu 1936-1938. Kao radnik i revolucionar u tvornici cementa Solin aktivno učestvuje u svim demonstracijama i štrajkovima u Solinu i Splitu. Kapitulacija stare Jugoslavije zatekla ga je u rezervi u Benkovcu odakle dolazi s puškom i municijom u Solin i nastavlja s revolucionarnim radom oko pripremanja ustanka i oružane borbe. U lipnju 1941.

postaje rukovodilac jedne udarne-diverzantske grupe, a u studenom iste godine sa drugovima kod Rupotine zarobljavaju talijanskog pukovnika, komandanta kliškog garnizona. Po zadatku Partije odlazi na Dinaru, a sa Dinare sa još 26 drugova ide u Bosansku krajinu i stupa u 4. krajišku brigadu na dužnost zamjenika komesara čete. Po formiranju 3. dalmatinske brigade studenog 1942. dolazi za komesara 4. bataljona ove brigade s kojim nastavlja borbu od Vrlike preko Imotskog, Posušja, Široki Brijeg, u dolini Neretve, preko Prenja, Veleža, Nevesinja, Sandžaka, na Čehotinu, Ljubišnjoj, Čelebiću,

Tari, Pivi, Mratinju, na Vučevu, Sutjesci, Zelengori, kada dolazi u sastav 1. proleterske NOU brigade. Prvo u 2, potom u 6. bataljon kao komesar bataljona. Nastavlja borbe preko Miljevine, Jahorine, r. Prače, Devetka, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Vlašića. Pred kapitulaciju Italije rujna 1943. odlazi u prekomandu u dalmatinske jedinice, s kojima produžuje borbu do konačnog oslobođenja zemlje. Kraj rata dočekuje kao komesar bataljona u 10. dalmatinskoj brigadi, u činu kapetana. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«. Penzioniran u činu potpukovnika.

BOBAN Joze MATE, rođen 1902, Klis, Split, radnik iz radničko-seljačke obitelji. Vrlo napredan revolucioner. Član KPJ od 1934. Učesnik je u demostracijama i štrajkovima prije rata. Hapšen i zatvaran od nenarodnih režima bivše Jugoslavije. Bio je član mjesnog komiteta Partije i organizator ustanka. Učestvuje u razoružavanju žandarmerijske kasarne 1942, odnoseći cjelokupno oružje i municiju. Potom stupa u Mosećku četu 1941. Rujna 1942. dolazi na Tičevo u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbu po zapadnoj i centralnoj Bosni na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Prnjavoru i Snjegotini, pokazujući izvanrednu hrabrost, a naročito kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: na Bojski, Ivansedlu, Tarčinu, G. Vakufu, Glavatičevu, na Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču i Goraždu, te Limu prilikom uništenja jedne talijanske motorizovane kolone. Zatim na Kovrenu, Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu kada se kao komandir voda razbolio od tifusa i upućen je u bolnicu gdje je i poginuo početkom lipnja 1943. u rajonu Sutjeske.

BOBAN Joze MIRKO, rođen 1920, Klis, Split, radnik, iz vrlo siromašne radničke obitelji. Učestvuje u demostracijama i štrajkovima prije rata. Član SKOJ-a od 1941. a krajem te godine stupa u Mosećki odred i bori se do rujna 1942. kada na Tičevu dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu preko zapadne i centralne Bosne na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići i Prnjavoru, pokazujući se izvanredno hrabrim, a naročito kroz IV neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama za selo Bojsku, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici i južnim padinama Jahorine, na Krčinom brdti, Kapku, Ifsaru, Čajniču i Goraždu gdje je i poginuo junački u travnju 1943, istočno od Goražda kao član KPJ i puškomitraljezac. Vrlo uspješno je dejstvovao puškomitraljezom u borbama, nanoseći neprijatelju velike gubitke.

BOBAN Ivana SREĆKO, rođen 1920, Klis, Split, radnik iz radničko-seljačke obitelji. Odmah po kapitulaciji bivše Jugoslavije i okupacije zemlje 1941. aktivno radi za NOP, kao napredni omladinac. Postaje član SKOJ-a. Te godine stupa u Mosećki partizanski odred i učestvuje u svim borbama koje je vodio odred do sredine rujna 1942. kada dolazi na Tičevo u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe po zapadnoj i centralnoj Bosni i na Ključu, Grahovu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Devetine, Prnjavoru, ističući se hrabrošću, a naročito kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: na Bojski, Ivan-sedlu, Tarčinu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču i Goraždu i Limu, prilikom uništenja jedne talijanske motorizovane kolone, zatim na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Sutjesci, Milinkladama, Zelengori, gdje je junački poginuo početkom lipnja 1943. kao komandir desetine u V neprijateljskoj ofanzivi.

BOBAN-GRUBIŠIĆ Špira VINKA, rođena 1920, Klis, Split, domaćica. Vinka se priključila naprednom radničkom pokretu i već u 17. godini postala član SKOJ-a kao jedna od aktivnih omladinki u Gornjoj Rupotini, bila je jedna od rukovodilaca omladine. Vinka odlazi s mužem i sinom početkom 1942. u Mosećku četu iz koje je sa svojom porodicom ušla u sastav 3. dalmatinske brigade u kojoj je bila primjer borca-bolničarke, iako je sa sobom nosila malog sinčića. Učestvuje u borbama: oko Knina i Vrlike. U IV ofanzivi: oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, Prevoja i Nevesinja. U V ofanzivi na Čehotini, Čelebiću i Vučevu u kojim borbama je već izgubila svog omiljenog sina. Vinka je u svim borbama ispoljila veliku požrtvovnost i borbenost. Lipnja 1943. sa mužem ulazi u sastav 1. proleterske NOU brigade ona u 3. kragujevački, a muž u 2. crnogorski bataljon. Nastavila je borbe u proboju obruča na Zelengori kada je u jednom od juriša 10. lipnja 1943. na Balinovcu poginula.

BOBAC Joze NEDO, rođen 1912, Kljenak, Vrgorac, zemljoradnik. U siječnju 1943. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević« koji je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavio je borbe kroz IV ofanzivu: za Imotski, Vrgorac, Široki Brijeg, Posušje, Tihaljine, Klobuk, Čvrsnicu, Plas-greben, u dolini Neretve, na Nevesinju kada je travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade. Borio se na Čehotini, Gradcu, Popovom dolu, Čelebiću-, Tari, Pivi, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao je borac i komandir odjeljenja 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Capardi i Vranduku. U centralnoj Bosni: na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Kupresu, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu i Bitovnji, Trnovu kod Pljevlja. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Kosjeriću i Valjevu, Ubu i Beogradu (gdje je postao član KPJ), sremskom frontu, u Sremu i Slavoniji, sve do kraja rata. Poslije rata se demobilizirao.

BOČINA Andrije ANTE, rođen 1924, Ogorje Gornje, Split, zemljoradnik iz seljačke siromašne porodice. Za NOP je radio od 1941. Član SKOJ-a od 1942, a član KPJ od 1943. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1942. U Tičevu rujna 1942. postao je borac i komandir odje-

ljenja 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastupao je u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Skender-Vakufu, Kotor-Varoši, Čelincu, Teslići, Prnjavoru i Devetinama. U IV ofanzivi kod Bugojna, na Bradini, Ivan-sedlu, kod Gornjeg Vakufa, Prenja, Konjica, Ulogu, Kalinoviku, Ustikolini, na Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, kod Bijelog Polja. U V ofanzivi: na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Pivi, Vučevu, u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini i Jahorini. Vodeći borbu sa ustaškim jedinicama na Vlasenici 26. lipnja 1943, u jednom od mnogobrojnih juriša, poginuo je kao komandir odjeljenja.

BOČINA Boke IVAN, rođen u Ogorju - Lećevica, Split, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Član KPJ od 1941. Sredinom 1942. stupa u Mosećko-svilajski odred, a po formiranju 3. dalmatinske brigade stupa u njezine redove. Učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, Dinare, Duvanjskog polja, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Jablanice, Prenja. Bori se oko Nevesinja, Uloga, Kalinovika, na Drini, na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu, ističući se u svim borbama. Početkom lipnja 1943. dolazi u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu preko Zelengore i Miljevine gdje je 14. lipnja poginuo u borbi s Nijemcima.

BOČINA Nikole IVAN, rođen 1934, Ogorje Gornje, Split đak iz siromašne seljačke i napredne porodice. Ivan je kao dječak sa svojim ocem i braćom krenuo u neravnopravnu borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika već 1942 u Mosećko-svilajski odred iz kojega je sa braćom i ocem ušao u sastav 3. dalmatinske brigade. Nastavlja borbe protiv četnika, Talijana i ustaša oko Drniša, Knina, Vrlike. U IV ofanzivi oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, u dolini Neretve, Nevesinja i Sandžaka. U V ofanzivi: na Čehotini, Ljubinju, Pivi, Mratinji i Vučevu, da bi početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim nastavlja borbu u proboju obruča do pogibije od bombardiranja kod Budanja 13. lipnja 1943. godine.

BOČINA Petra JURE, rođen 1911, Ogorje, Split, stolarski radnik iz siromašne seljačke

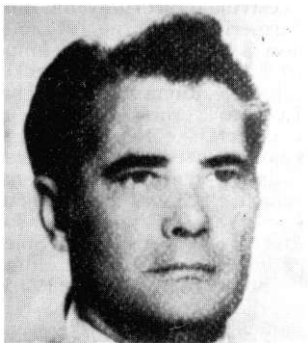

obitelji. Za NOP radi od početka 1943. kada je i stupio u Mosorski partizanski odred s kojim učestvuje u borbama do 21. rujna 1943. godine. Tada dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataijona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbe u Dalmaciji, oko Travnika gdje je bio ranjen drugom polovinom listopada 1943. i upućen u bolnicu. Po ozdravljenju postao je borac 1. dalmatinske proleterske brigade s kojom je nastavio borbu po Dalmaciji i dijelu Bosne. Poginuo je prosinca 1943. godine na Korčuli kod sela Smokvice.

BODROŽIĆ Nikole BOŠKO, rođen 1924, Kosore, Sinj, građevinski radnik. Član SKOJ-a od 1942, a član KPJ u toku rata. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1942. Borio se sve do

početka rujna 1942. kada je ušao u sastav 1. dalmatinske brigade. S njom učestvuje u borbama do siječnja 1943. kada postaje borac kurir, a zatim komandir voda u 4. kraljevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe u IV ofanzivi: na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Konjicu, Ulogu, Kalinoviku, Krčinom brdu, Ifsaru, Bijelom Polju, u V ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Zelengori, Balinovcu i Miljevini. U istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Tarčinu i u Sandžaku, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu kada je listopada 1944, prekomandovan u Gardu, u 3. četu 2. bataljona kao starješina. Kraj rata gaje zatekao u činu potporučnika. Poslije rata ostao u JNA, iz koje je penzioniran u činu kapetana.

BODROŽIĆ Sime JOVICA, rođen 1924. Koljani, Sinj, zemljoradnik. Od 1942. aktivno je radio i pomagao NOP u hrani i na kurirskim dužnostima. U listopadu 1942. Jovica je pošao s grupom Šibenčana u 1. proletersku brigadu. Postao je borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio je borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, u centralnoj Bosni gdje je postao skojevac i kurir u Štabu bataljona. U IV i V ofanzivi: na Ivansedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Bijelog Polja, Čelebića, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borov-

nu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardu Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuici. Ranjen je za vrijeme desanta na Drvar u rajonu Mliništa 1944. Kao teški ranjenik je prebačen u Italiju na lječenje gdje ga je i zatekao kraj rata. Stopostotni je RVI.

BOGUNOVIĆ Petra ANDRIJA, rođen 1917, Baćina, Kardeljevo, radnik, član KPJ od prije rata. U ustanku vrlo aktivan. Učesnik je ilegalnih akcija s baćinskim IcomunTstima I*skojev-l 1 cima. U NOB-u od 1941. u Baćinsku partizansku grupu. Učestvuje u napadu na Gradac 23. siječnja 1942. Bio je borac 2. voda Južnodalmatinske čete a kasnije 2. čete bataljona »Josip Jurčević«. S tom jedinicama se bori na području Biokova i Neretve, sve do kraja kolovoza 1942, kada postaje borac, zatim

komandir voda, pa zamjenik komandira čete u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu. U centralnoj Bosni oko Kotor-Varoša, Teslića, u IV ofanzivi oko Konjica, na Gornjem Vakufu i Bugojnu, Ulogu i Treskavici, na Kapku, i Krčinom brdu i Ifsaru. U V ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu, Vučevu i Suhoj gdje je kao borac i rukovodilac ispoljio veliku snalažljivost i hrabrost. Posebno na Zelengori, Balinovcu i Miljevini. Poslije proboja obruča bori se oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, na Turbetu, Dalmacije, Duvna, Šuice, Vlašiću, Vitovlji, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu za vrijeme desanta na Drvar, na Vranići i Bitovnji, Nastavlja borbe u Srbiji na Zlatiboru i Palisadu gdje je prekomandovan za načelnika 3. srpske udarne brigade. Na toj dužnosti i zatekao ga je kraj rata u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

BOGUNOVIĆ Jure IVAN BAČVAR, rođen 1922, Baćina, Kardeljevo, radnik. Član SKOJ-a od 1941, a član KPJ od početka '943. Vrlo mlad je pošao na izučavanje zanata u Splitu kod

»Hrvatskog radiše« gdje je s uspjehom završio bačvarski zanat. Tu se i upoznao s naprednim idejama radničkog i omladinskog pokreta. Drugi svjetski rat ga je zatekao u Baćini kao već organizovanog omladinca koji je po kapitulaciji stare Jugoslavije radio na pripremi ustanka. Učestvuje u ilegalnim akcijama baćinskih komunista i skojevaca. Sa Baćinskim odredom učestvuje u napadu na Gradac 23. siječnja 1942. kao borac Baćinskog partizanskog odreda. Nastavlja borbe u sastavu 2. voda Južnodalmatinske čete sa kojom učestvuje u akciji protiv Talijana i ustaša. Učesnik je potapanja dvaju glibodera na ušću Neretve. Po formiranju čete »Ante Torkar« batljona »Josip Jurčević« postaje njen borac u kojoj se ističe hrabrošću na Golom Brdu, Turiji, a između Baćine i Graca u uništenju talijanske motorizovane kolone. Kolovoza 1942. postao je borac i komandir voda 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, i Tesliću u IV ofanzivi oko Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Treskavice, na Kapku i Krčinom brdu i Ifsaru. U V ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu, Vučevu i Suhoj u kojim borbama se ističe hrabrošću. Na Zelengori, Balinovcu i Miljevini, u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Sujici, Travniku i Vlašiću gdje je studenoga 1943. prekomandovan u Dalmaciju i postao komandir čete Neretvanskog partizanskog odreda, a zatim i komandant bataljona tog odreda. Poginuo je 1944. kod sela Slivna.

BOGUNOVIĆ Petra KATA, rođena 1922, Baćina, Kardeljevo, domaćica, iz siromašne seljačke porodice. Krajem 1941. godine postaje ćlan SKOJ-a. Od srpnja 1942. godine u Biokovskom bataljonu »Josip Jurčević« u kojem je bila borac-bolničarka. Kasnije u bataljonu »Vid Mihaljević« s kojim je u veljači 1943. ušla u sastav 4. dalmatinske brigade. Učestvuje u borbama oko Imotskog, u zapadnoj Hercegovini protiv ustaša i Talijana i na desnoj obali Neretve, sve do prelaska, zatim u teškoj operaciji prenošenja ranjenika do Nevesinja gdje je ušla u 3. dalmatinsku brigadu. Bori se kao borac-bolničarka kroz Crnu Goru i Sandžak na planini Ljubišnoj, Čehotini, Čelebiću i Uzlupu, na Tari i Pivi i kod Mratinja sve do Vučeva. Početkom lipnja 1943. godine dolazi u 3. kragujevački bataljon. Nastavlja borbe preko Zelengore, Vrbničkih koliba, Balinovca i Miljevine, zatim u istočnoj Bosni, na Jahorini, r. Prači, Renovici, Han-Pijesku, Vlasenici i Zvorniku, gdje je poginula 5. srpnja 1943. godine.

BOGUNOVIĆ-ĆULIBRK Jakova MANDA, rođena 1925, Baćina, Ploče, đak, član SKOJ-a od 1941, a KPJ od 1943. Jedna je od aktivnih omladinki u ustanku. U veljači 1942. odlazi u Baćinsku partizansku grupu s kojom je ušla u Južnodalmatinsku četu. Kasnije je postala borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Biokova i Neretve do kraja kolovoza 1942. kada je postala borac-bol-

ničakra 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu, Strmici, oko Manjače, na Jajcu, oko Kotor-Varoši, Čelinca i Teslića, u IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu Ćićevu, Lipetu i Treskavici, Drini i Krčinom brdu. U V ofanzivi na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, na Vučevu, Ljubinom grobu, Balinovcu, Miljevini i Donjem Budnju. U istočnoj Bosni: oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, na Duvnu, Travniku, Suici, Vlašiću, Vitovlju, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisini, na Mliništu za vrijeme desanta na Drvar, oko Kupresa kada je svibnja 1944. prekomandirana u Štab 1. proleterske divizije na dužnost higijeničarke. Na toj dužnosti je i zatekao kraj rata.

BOGUNOVIĆ Ivana MATIJA, rođena 1908, Baćina, Ploče, domaćica. Član KPJ od 1938. Isticala se svojim radom a posebno na okupljanju i organizaciji žena. Vrlo je aktivna u ustanku. Neumorno radi sa svojim bratom Petrom koji je bio član Okružnog komiteta KPH Makarska i sekretar Okružnog komiteta. U NOB-u od 1941. u Baćinsku partizansku grupu, učestvuje u napadu na Gradac 23. sječnja 1942. Bolničarka je Južnodalmatinske čete i jedan od prvih žena partizanki Biokova koja se isticala svojim radom, zalaganjem i borbenošću.' Borci Biokova su je zvali Majkom partizankom. Na području Biokova i Neretve bori se do kraja kolovoza 1942. kada je postala borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona. 1. proleterske NOU brigade. Bori se kao bolničarka i referent saniteta brigade na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Teslića i Prnjavora. U IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, Kapku i Krčinom brdu i Ifsaru. U V ofanzivi na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu u dolini Sutjeske, Bavanu i Balinovcu, Rataju i Miljevini. Oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile i na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici Kupresu, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vukovskom, Vranići, Bašarincu, Bitovni kada je lipnja 1944. prekomandirana u 1. proletersku diviziju na dužnost referenta saniteta. Nastavlja borbe u Srbiji: na Zlatiboru, Valjevu, Beogradu i borbama Sremskog fronta: u Sremu i Slavoniji. Kraj rata je zatekao na dužnosti referenta saniteta 1. divizije u činu poručnika. Poslije rata je ostala u JNA iz koje je penzionirana u činu sanitetskog majora.

BOGUNOVIĆ Slavka PERO, rođen 1924, Baćina, Ploče, zemljoradnik, u 15. godini postao je član SKOJ-a. Jedan je od naprednih omladinaca Baćine, bio je kurir. Iako je bio mlad aktivno je radio u ustanku u Baćini. U partizanskoj grupu stupio je 1941. Učestvuje u napadu na Gradac 23. siječnja 1942. Jedan je od najmlađih boraca Biokova 1941. U 3. vodu Južnodalmatinske čete, a kasnije 3. čete batljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Bikova i Neretve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i komandir odjeljenja te omladinski rukovodilac u 1. četi 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, na Čalinci i Tesliću. UIV ofanzivi oko Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, na Glavatičevu i Ćićevu, Treskavici, Kapku i Ifsaru, V ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu, Bakićima, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Budanju. U istočnoj Bosni: na Renovicima, Vlasenici, Zvorniku Nemiloj, Dalmaciji, Duvnu, Travniku oko Komara kada je početkom studenoga 1943. prekomandovan u Dalmaciju. Član KPJ postao je u 1. proleterskoj. Po dolasku u Dalmaciju bio je komesar 1. bataljona 11. dalmatinske brigade 26. divizije. Učestvuje u borbama na području Dalmacije. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komesara bataljona 3. brigade 1. divizije KNOJ-a. Poslije rata ostao u JNA, admiral.

BOGUNOVIĆ Ante PETAR MAĐAR, rođen 1921, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1939, a član KPJ od 1942. bio je aktivan u ustanku. Učesnik diverzija 1941. Stupio

1941. u Baćinsku partizansku grupu. Učesnik napada na Gradac 23. siječnja 1942. Komandir odjeljenja u 2. vodu Južnodalmatinske čete. Bori se na području Biokova i u dolini Neretve. Bio komandir voda u omladinskoj četi »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac i komandir voda 6. beogradskog bataljona. 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja bobe na Ključu, Bosanskom Gahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Čalinca i Teslića. U IV ofenzivi oko Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Treskavice, na Kapku i Ifsaru. U V ofenzivi na Čelebiću Trovrhu, Tari, Vučevu. Suhoj, Zelengori, Balinovcu i Miljevini. U istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Nemiloj, na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku. Oko Komara kada je početkom studenoga prekomandovan 1943. u Dalmaciju i bio ie komesar Prateće čete u 14. dalmatinskoj brigadi 19. divizije. Kraj rata zateko ga je na toj dužnosti u činu poručnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Petar ie bio jedan od otresitih čvrstih i upornih boraca. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«.

BOGUNOVIĆ Ivana PETAR, rođen 1912, Baćina, Kardeljevo, agronom. Rodio se i odgajao u naprednoj seljačkoj

porodici. Osnovnu školu završio je u Baćini, a poljoprivrednu u Kninu. Član KPJ postao 1933. Aktivno je radio u partijskoj organizaciji Baćine. Na ratnom brodu »Dubrovnik« povezuje se sa Vitomirom Viskićem i jednim mornarom iz Splita i formiraju partijsku ćeliju KP na brodu. Po odsluženju kadrovskog roka postao je građevinski radnik gdje je među radništvom širio komunističke ideje i aktivno radio u partijskoj organizaciji Baćine. Uporno radi na ličnom uzdizanju. Godine 1936. postao je član Mjesnog komiteta KPH za Baćinu. Bio je proganjan i zatvaran. Poslije Pete zemaljske konferencije KPJ 1940. postao je član Okružnog komiteta KPH za Makarsku. Aktivno radi 1941. na pripremi ustanka na Biokovsko-neretvanskom području. U prikupljanju oružja i vojne opreme, na osnivanju prvih diverzantskih grupa, u podučavanju omladine u rukovanju oružjem i vojnim vještinama, na osnivanju prvih partizanskih odreda. Učestvuje 23. siječnja 1942. u napadu na Gradac, zarobljava prve plovne jedinice na Jadranu, a ožujka 1942. objedinjuje partizanske grupe u Južnodalmatinsku četu. Bio sekretar Okružnog komiteta KPH za Makarsku. Komandant bataljona »Josip Jurčević«. Rukovodi uspješno borbama na području Biokovo i Neretve, a posebno u neprijateljskoj ofenzivi »Albia«. Prvi se povezuje sajedinicama 1. proleterske NOU brigade na području Dalmacije. Po dolasku u Bosnu početkom rujna 1942, Petar postaje komandant 3. južnodalmatinskog odreda 4. operativne zone. Učestvuje u osnivanju 4. dalmatinske brigade na Biokovu i postaje komandant 3. bataljona. Sudjeluje u borbama na pravcu Imotski, Vrgorac, Široki Brijeg, Posušje, Čvrsnica, Plas-greben i u dolini Neretve. Bataljon se posebno istakao na Tihaljini, Cerovom dolu, Zelenkovcu, Klabuku u borbama protiv ustaša. U rajonu Jablanice preuzeo je odgovornu dužnost da sa iscrpljenim borcima nosi ranjene i bolesne suborce vrletima zaleđenog Prenja do Boračkog jezera. Nastavio je borbe u Nevesinjskoj dolini s četnicima. Krajem travnja 1943. s bataljonom ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavlja borbu u Crnoj Gori, Sandžaku i jugoistočnoj Bosni. Njegov bataljon se ističe u borbama na Sutjesci. Dalje sudjeluje u borbama na Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu i desnoj obali Sutjeske, a 6. lipnja 1943. s većim brojem boraca i rukovodilaca ulazi u 1. proletersku brigadu. Rukovodi jedinicom kroz Zelengoru, Rataj i Miljevinu kada je ušao u Štab 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Doveo je svoje borce baš Kada je brigadi bilo najpotrebnije osvježenje u proboju zadnjeg obruča ove ofenzive. Poslije proboja na komunikaciji Foča - Kalinovik bio je teško ranjen. Umro je od rana 29. 6. 1943. u selu Grabovica kod Vlasenice.

BOGUNOVIĆ Jure PETAR PEGO, rođen 1918, Baćina, Ploče, zemljoradnik. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1941. Bio je aktivan u ustanku. Učesnik ilegalnih i diverzantskih akcija. U Baćinsku partizansku grupu stupio 1941. Učestvovao je u napadu 23. siječnja 1942. na Gradac. Borac je 2. voda Južnodalmatinske čete i omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Borio se na području Biokova i Neretve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i referent saniteta 1, a kasnije 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Čalinca, između Teslića i Doboja i na Prnjavoru, Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu i Treskavici, Drini, Kapku i Krčinom brdu, Ifsaru, oko Prijepolja i Bijelog Polja, na Čelebiću, Borju i Zlatnom boru, zatim se bori na Tari, Vučevu, Borovnu, u dolini Sutjeske, Zelengori, Bavanu i Balinovcu, Rataju i Miljevini, oko Vlasenice, na Zvorniku i Capardu, Nemiloj, Turbetu, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Mrkonjić-

Gradu, Lisini, za vrijeme desanta na Drvar, na Mliništu, oko Kupresa i na Vranići. Lipnja 1944. postao referent saniteta 9. krajiške brigade. Krajem 1944. postao upravnik bolnice 10. divizije. Kraj rata gaje zatekao na toj dužnosti u činu poručnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika.

BOJANIĆ Šimuna NIKOLA BRKO, rođen 1919, Gromindolac, Jelsa, Hvar, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1942. Siječnja 1943. ulazi u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavio je borbe u IV ofenzivi oko Imotskog, Posušja i Širokog Brijega u kojim borbama je ranjen i nastavio kretanje s bolnicom 9. divizije da bi početkom ožujka 1943. kod Neretve ušao u sastav 3. kraguievačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Glavatičevu, Treskavici,

Kapku. Krčinom brdu, Ifsaru. U V ofanzivi na Čelebiću, Korlatu, Bakićima, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Suici, oko Komara, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine kada je u jednom od borbi ranjen i prebačen u bolnici i po izlasku ušao u 10. dalmatinsku brigadu nastaviši borbe. Član KPJ postao je u toku rata. Kraj rata gaje zatekao na dužnosti komesara 2. čete. 3. bataljona te brigade u činu kapetana. Poslije rata je ostao u JNA. Umro je 1955. godine.

BOJČIĆ Ivana MILIVOJ, rođen 1925, Knin, naučnik-automehaničar iz radničke porodice. Bio je napredan omladinac u Solinu gdje je živio i učestvovao u političkim demostracijama 1939. godine. Bio je uhapšen od žandarma i zatvoren. Član SKOJ-a od 1941. S omladinom Solina učestvuje 1941. u raznim ileganim akcijama protiv okupatora. Prvom polovinom 1942. stupa u Mosorski odred. Rujna 1942. postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade na Tičevu. Nastavlja bome na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši. Čalinca, na Teslići i Prnjavoru. U IV ofanzivi: na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, oko Konjica. Uloga i Treskavice, na Drini, Kapku i Krčinu brdu, Ipsaru, Sandžaku oko Prijepolja i Bijelog Polja. U V ofanzivi na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu i borbama u dolini Sutjeske gdje je u jednom jurišu poginuo početkom lipnja 1943. godine. Bio je i kurir bataljona. Član KPJ, postao 1943. godine.

BOKO Vlcka ANTE, rođen 1924, Ogorje Gornje, Split, radnik iz napredne seljačke porodice iz čije su kuće u NOB-u učestvovali 4 brata i otac, od kojih su Lovre, Ivan i Ante poginuli. Ante je stupio u NOB kao skojevac 1942. u Mosećko-sviljaski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac 3. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u Tičevu. Nastavio je borbu na Ključu, Strmici, Sitnici Jajcu, oko Kotor-Varoši, Teslića i Prnjavora. U IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, u odsudnim borbama s četnicima na Glavatičevu i Treskavici, Kapku i Ifsaru. U V ofanzivi: na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Bavanju, Balinovcu i Miljevini. U istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj. Vodeći borbu s ustašama i Nijemcima početkom rujna 1943. pri zauzimanju Turbeta, poginuo je kao puškomitraljezac u jednom od juriša.

BOKO Vicka LOVRE, rođen 1915, Ogorje Gornje, Muć, Split, ugostiteljski radnik. Član

KPJ od 1939. Sudjeluje u masovnim demonstracijama i štrajkovima. Pripadao je Ursovom sindikatu. U drugoj polovini 1942. odlazi u Mosećku četu, a potom je borac 3. dalmatinske brigade. Nastavio je borbe oko Knina, Vrlike, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plasgrebena i na Neretvi. Učestvuje u prenosu ranjenika preko Prenja, te u borbama kod Nevesinja, Čehotini, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu kao zamjenik komesara čete. Početkom lipnja 1943. postao je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Rataju, Miljevini i Donjem Budnju gdje je u borbi sa Nijemcima 13/14. lipnja 1943. poginuo.

BOKO STANKO, rođen 1924, Muć, Split, zemljoradnik iz seljačke porodice. Za NOP radi i istog pomaže od početka ustanka. Bio je kandidat za člana KPJ. Član KPJ je od 1943. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1942. iz kojeg je u Tičevu rujna 1942. ušao u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe kao puškomitraljezac na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Skender-Vakufu, Kotor-Varoši, Čalincu, između Teslića i Tešanje, na Prnjavoru, sve do Save. UIV ofanzivi: kod Bugojna, na Ivan-sedlu, Raštelice, kod Gornjeg Vakufa, na Prenju, Glavatičevu, Treskavici, Ustikolini, Krčinu brdu, Kapku i Ifsaru, Prijepolja i Bijelog Polja. V ofanzivi: na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Pivi, Vučevu, Borovnu, Orlovači, Bavanu, Balinovcu, Rataju i Miljevini. U istočnoj Bosni: na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj, Vran-

duku i ponovo u centalnoj Bosni. Vodeći boru s ustašama i Nijemcima na Turbetu 1. rujna 1943. je poginuo.

BONAĆIĆ JURE, rođen 1918. na Braču, radnik u Splitu. Učesnik štrajkova i političkih manifestacija. Kandidat za člana KPJ. Za NOP radi od 1941. U Mosečko-svilajskom odredu stupio je 1942, a rujna 1942. ušao u 1. crnogorski bataljon. 1. proleterske NOU brigade kao borac i puškomitraljezac. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, kod Sitnice, Jajca, na Skender-Vakufu, Kotor-Varoši, Čelinci, kod Banja Luke, na Teslići i Prnjavaoru. U IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, kod Gornjeg Vakufa, na Prenju, Ćićevu, Treskavici, Ustikolini i pri forsiranju Drine kada je u borbi sa talijanskim okupatorom i četnicima poginuo na prvom splavu na Drini 8. travnja 1943. godine. Kao dobrovoljac krenuo je sa prvim splavom na kojem je i poginuo. Jedan je od prvih poginulih boraca na Drini. Član KPJ je postao početkom 1943. godine.

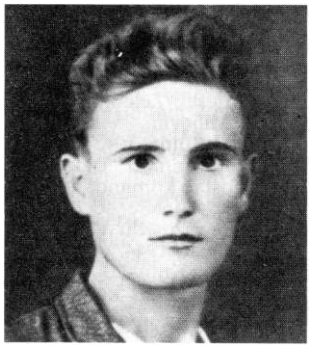
BONAĆIĆ Stjepana LUKA, rođen 1918, Milna, Brač, radnik kamenoklesar, član SKOJ-a od 1940. Član URS-ova sindikata. Član KPJ od 1943. Bio je aktivan u ustanku. Učesnik je ilegalnih akcija 1941. i 1942. godine. U prvoj polovini 1942. stupa u Brački vod iz kojeg je postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na Biokovu do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Kao borac i puškomitraljezac nastavlja borbe na Ključu, Strmici, oko Mrkonjić-Grada i Manjače, Jajca, oko Kotor-Varoši gdje je ispoljio veliku hrabrost u borbi s njemačkom motoriziranom kolonom, Čalincu i oko Banje Luke. U IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Lipeti i Treskavici u odsudnim borbama s četnicima u kojim je svaki borac i starješina nadmašio sebe, na Drini i Ustikolini. Vodeći borbu početkom travnja 1943. pri forsiranju Drine u jednom od juriša kod sela Cvijana je poginuo.

BONAĆIĆ Marina ANTE MARINČIĆ, rođen 1918, Split, radnik, član SKOJ-a od 1941, a član KPJ od 1942. Izučio je pekarski zanat. Bio je član jedne udarne grupe u Splitu. Vršeći akcije protiv talijanskog okupatora gdje je ispoljio svoju veliku hrabrost. 1941. godine hapsi ga okupator, ali uspjeva pobjeći pucajući na gonitelje. Kada je mislio da im je izbjegao, biva hapšen i strašno mučen. Za vrijeme šetnje u splitskom zatvoru

»Roko«, iskorištava nesmotrenost čuvara i uspjeva da pobjegne. Nakon bjega kolovoza 1942. stupa u Mosećko-svilajski odred kao član KPJ. U rujnu 1942. na Tičevu postaje borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe kao borac-kurir kroz zapadnu i centralnu Bosnu. U IV i V ofanzivu ispoljio je visoki moral. 1943. godine postao je kurir u štabu 1. proleterske brigade, a krajem 1943. komandir voda kurira 1. proleterske divizije. Kraj rata je dočekao na toj dužnosti u činu potporučnika. Umro je 1947. u Splitu.

BORAK Laze VASO, rođen 1922, Gajići, Knin, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1942. Bio

jedan od aktivnih omladinaca u selu Gašići u početku ustanka radio je organizovano i pomagao NOP. Poticao je iz vrlo siromašne seljačke porodice. Rujna 1943. stupa u Sjevernodalmatinski odred iz kojeg je listopada 1943. postao borac prištapskih jedinica (izviđač) 1. proleterske NOU brigade u Bugojnu. Nastavio je borbu oko Travnika, Šuice, na Kupresu, Vukovskom, Vlašiću, Komaru, Jajcu, Mrkonjić Gradu i Lisini. Vodeći borbu s Nijemcima za vrijeme desanta na Drvar u rajonu Mliništa 25. i 26. svibnja 1944. poginuo je u jednom od juriša.

BORIĆ Nikole MATE, rođen 1913, Podgora, Makarska, stolarski radnik. Mlad se uključio u borbu radničke klase Makarske. Član KPJ od 1941. Jedan je od organizatora ustanka u Podgori. Bio je organiziran u URS-ovom sindikatu 1941. Postao je vojni ilegalac Podgore. Krajem svibnja 1942. godine odlazi u Južnodalmatinsku četu iz koje je ušao u 3. četu bataljona »Josip Jurčević« Nastavlja borbe na području Biokova do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i puškomitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca oko Kotor-Varoši, Čalinca, oko Teslića i Banja Luke. U IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Ćićevu, i padinama Treskavice. Vodeći borbu u odsudnim bitkama s četnicima Baje Stanišića i jurišnicima Pavla Đurišića poginuo je u jednom od juriša 15/16. ožujka 1943. godine na Ćićevu kao puškomitraljezac, izdržljiv i uporan.

BOROVIĆ Todora PETAR, rođen 1920. Vučevica, Split, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1942. iz siromašne napredne seljačke porodice. Za NOP se opredijelio 1941. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1942. iz kojeg je na Tičevu 1942. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, na Kotor-Varoši, Čalincu, oko Banja Luke, u Četvrtoj ofanzivi oko Bugojna i Gornjeg Vakufa, Bradine, Konjica, na Glavatičevu i Treskavici, Krčinom brdu, Kapku i Ifsaru, Prijepolju i Bijelom Polju. U V ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu, Zavajitu, Tari, Pivi, Vučevu, Borovnu i Popovu mostu. Vodeći borbu, po prelasku Sutjeske u jednom od juriša, poginuo je početkom lipnja 1943. godine.

BOROVINA Petra ANTE PAPRE, rođen 1922. Vela Luka, Korčula, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1941. Aktivan je u ustanku. Bio hapšen 1942. zbog rasturanja letaka. U NOB-u 1942. kao kandidat KPJ. Član KPJ od 1943. Bio je borac bataljona »Vid Mihaljević«, 4. i 3. dalmatinske brigade sa kojima je učestvovao u borbi na Biokovu, Vrgorca, Klobuka, Tihaljine,

Neretve, Nevesinja, Uloga, Broda kao puškomitraljezac. Lipnja 1943. u toku V ofanzive postao borac i mitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade'. Nastavio je da se bori kroz V ofanzivu, zatim na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj, Vlašiću Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Suici, Lisini, Mliništu, Vranjici, Bašarincu. U Srbiji: na Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu kada je postao vodnik voda. Nastavio je borbe na Sremskom frontu dokraja rata. Ranjavan je četiri puta i danas je RVI. Nakon rata ostao u JNA. Penzioniran u činu kapetana I klase.

BOŠKOVIĆ Ante MATE, rođen 1919, Baćina, Kardeljevo, radnik, član SKOJ-a 1938, a član KPJ od 1939. godine. U NOB-u 1941. u Baćinsku partizansku grupu. Bio sekretar aktiva Skoja i član Mjesnog komiteta KPH Baćine. Jedan od organizatora ustanka u svom kraju. Učestvuje u oduzimanju deset tona hrane iz ustaškog magazina u luci Kardeljevo. Sa svojim diverzantima 23. siječnja 1942. učestvuje u napadu na Gradac. Prvi je komandir voda omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Predvodio je ojačani

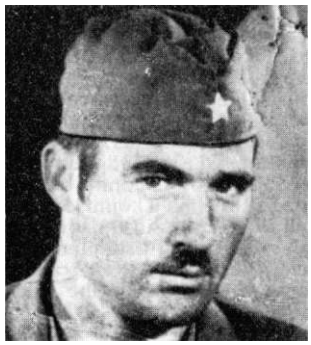

vod 22. srpnja 1942. napad na talijansku kolonu između Graca i Baćine kada je ranjen s Brankom Vežom i Antom Benzinovićem. Kolovoza 1942. je postao komandir voda 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U toku V ofanzive 1943. godine bio je komandir omladinske čete tog bataljona. Sudjeluje u borbama na Sitnici, u centralnoj Bosni, na Glavatičevu i Treskavici, Tari, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici i Zvorniku. Rujna 1943. godine prekomandiran u Dalmaciju gdje je postao komandant 3. bataljona 3. brigade 9. divizije. Vodi borbe između Velike Popine i Srba, a 1944. godine i u oslobođenju Knina. U završnim borbama za Istru kod Velike Učke poginuo je 22. 4. 1945. godine.

BOZANIC Ante KATA TINA KNEZ, rođena 1922. Oklučna, Vis, tvornička radnica, član SKOJ-a od 1942. U rujnu 1942. prebacuje se s otoka na Hvar a zatim u Bikovo gdje postaje borac-bolničaka bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je ušla u sastav 4. dalmatinske brigade. Sudjeluje u borbama kod Imotskog, Vrgorca, Ljubuškog, Plasgrebena, na Neretvi, Nevesinju sve do rasformiranja Četvrte brigade. Zatim je postala borac 3. dalmatinske brigade u kojem se bori na Čehotini, Ljubišnoj, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postala je borac-bolničarka 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Rataju, Miljevini gdje je teže ranjena od bombardovanja. Podlegla je ranama 15. lipnja 1943. godine.

BRACANOVIĆ Vjekoslava ROKO, rođen 1918, Hvar, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi od 1942. Član KPJ u toku rata. U NOB-u od druge polovine 1943. Bori se na otoku sve do kraja listopada 1943. kada je postao borac-artiljerac baterije topova

1. proleterske NOU brigade u Bugojnu. Nastavio je borbe oko Travnika, Vlašića, Turbeta i Komara, na Mrkonjić-Gradu, Mliništu i Vranići. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu kada je postao komandir baterije i nastavio borbu na Sremskom frontu i u Slavoniji. Kraj rata ga je zatekao u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobiliše.

BRAICA Ante MARKO, rođen 1914, Radonić, Drniš, zemljoradnik, član KPJ od 1942. U NOB-u 1942. Bio je borac 3. dalmatinske brigade sa kojom se bori oko Knina i Vrlike, Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, Neretve, Nevesinja, Čehotini, Ljubišnoj, Čelebiću, Tari i Pivi, Mratinju i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao borac Kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Miljevini i Budnju, zatim na Vlasenici i u istočnoj Bosni. Poginuo je u borbama s Nijemcima i četnicima 18. lipnja 1943. godine kod Prače.

BRALIĆ Špira ANTE, rođen 1915, Klis-Kosa, Split, stolarski radnik. Član KPJ od 1938. godine. Prije rata sudjeluje u štrajkovima i političkim manifestacijama. Bio je u Ursovim sindikatima. Jedan od organizatora u Klisu. U 1942. učesnik je ilegalnih akcija. U proljeće 1942. dolazi u Mosećko-svilajski odred odakle je preko Vještić gore otišao u Čincar-planinu u bataljon »Vojin Zirojević«. Bori se kao borac i politički delegat voda, a kolovoza 1942. po oslobođenju Duvna, Livna i Šuice postao je komandant mjesta Suice, a zatim dolazi za člana

Kotarskog NOO Duvno. Nešto kasnije ušao je u Kotarski komitet KPJ Livno. Te godine postao je zamjenik komesara čete u Livanjskom bataljonu. U borbama oko Glamoča je teže ranjen od bombardovanja. U toku IV ofanzive postao je komesar čete tog bataljona koji je privremeno ušao u sastav 3. dalmatinske brigade sa kojim nastavlja borbe u dolini Neretve i Nevesinja, na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju i Vučevu, Sutjesci i Zelengori. Početkom lipnja 1943. postao je borac 1. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Prolazi kroz borbe na Miljevini, Donjem Budnju, Jahorini, Prači, Podromaniji, Han-Pijesku i Vlasenici gdje je u borbama s ustašama i domobranima bio ranjen i ušao u sastav bolnice u Šehovićima.

Po ozdravljenju ušao je u sastav 1. vojvođanske brigade u kojoj obavlja dužnost političkog delegata voda i zamjenika komesara čete. Kolovoza 1943. u borbama za Bijelinu je ponovo ranjen. Po ozdravljenju se vraća u brigadu bori se na Lukavcu, Doboju je po treći put ranjen kroz pluća. Po povratku iz bolnice postao je pomoćnik komesara bataljona u 4. vojvođanskoj brigadi, a travnja 1944. ponovo je vraćen u 1. vojvođansku brigadu na dužnost komesara 1. bataljona. Po oslobođenju Beograda 20. listopada 1944. postavljen je za pomoćnika OZN-e u 2. vojvođanskoj brifadi i učestvuje u borbama preo Srijema i Dunava i bici na Batini i kroz Mađarsku do Pećuha. Studenog 1944. postao načelnik OZN-e 16. vojvođanske divizije gdje ga je i zatekao kraj rata u činu kapetana. Poslije rata ostao u JNA u kojoj je danas general.

BRALIĆ Petra JAKOV, rođen 1922, Slivno-Perković, Šibenik, zemljoradnik, iz seljačke siromašne obitelji. Za NOP radi aktivno od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a. U partizane odlazi početkom siječnja 1943. ali nije utvrđeno u koju jedinicu, vjerovatno u neku od dalmatinskih jedinica. U 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi kod Gornjeg Vakufa početkom ožujka 1943. Uključio se odmah

u borbu kod Gornjeg Vakufa gdje je bataljon u sastavu brigade uspješno odolijevao napadima neprijatelja. Istakao se u borbama na Glavatičevo i 20/21. ožujka na Treskavici u krvavim bitkama sa četnicima Pavla Đurišića, padinama Jahorine, kod Ustikoline pri prelasku Drine gdje je 8/9. travnja 1943. poginuo na Krčinu brdu jurišajući na Talijane.

BRALIĆ Šimuna STIPE, rođen 1915, Klisu, radnik obućar. Bio je organizovan **u** Ursovim sindikatima i učestvovao je u političkim demostracijama protiv nenarodnog režima. Nakon kapitulacije zemlje 1941. učestvuje u podizanju ustanka kao kandidat KP. Član KPJ postao 1943. U NOB-u početkom 1943. u Mosorski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade. Bori se oko Vrlike, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, u dolini Neretve, oko Nevesinja, Ćehotine, Čelebića, Ljubišnje, Tare, Pive i Vučeva kada je početkom lipnja 1943. **u** dolini Sutjeske postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU briga-

de. Borio se u proboju obruča na Miljevini, na Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu i u Dalmaciji kada je 15. rujna 1943. teško ranjen u borbi sa Nijemcima i kasnije prebačen u Italiju na liječenje gdje ga je i zatekao kraj rata. U toku IV ofenzive bio je jedno vrijeme u 4. dalmatinskoj brigadi. U 1960. godini je umro od posljedica ranjavanja.

BRANIČA Srećka MLADEN, rođen 1921, Zlarin, Šibenik, automehaničar, potječe iz siromašne seljačke porodice. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postao član SKOJ-a, lipnja te godine odlazi u partizane i stupa u bataljon »Bude Borian«. Listopada te godine priključuje se Šibenskoj grupi na putu za Bosnu i po dolasku u 1. proletersku NOU brigadu ulazi u 2. crnogorski bataljon. Bori se na Sitnici, Jajcu gdje se ističe i u narednim borbama na Kotor-Varošu, Uzlomcu, Jošavki, Crnom vrhu, Devetinama, oko Teslića i Prnjavora kao pomoćnik puškomitraljesca, te u IV ofanzivi kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, a potom Raštelici i Tarčinu i Gornjem Vakufu. U jednom kontrajurišu (5. ožujka 1943) teško je ranjen i upućen u bolnicu. Desetak dana kasnije podlegao je ranama.

BRAŠKIN Duje VIKTOR, rođen 1919. Kaštel-Gomilica, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a od prije rata. Zbog naprednih ideja bio je hapšen i zatvaran. Učestvuje u demonstracijama i štrajkovima. Odmah po kapitulaciji Jugoslavije i okupaciji zemlje radi za NOP. U kaštelanski odred stupa kolovoza 1941. Potom u Mosećki odred gdje je postao omladinski rukovodilac čete. U partizane odlazi u rujnu 1942. i njegovi: otac, majka, sestra i brat. Jedan njegov brat bio je u logoru u Italiji. Osnivanjem 3. dalmatinske brigade stupa u njezine redove i postaje član KPJ i politički delegat voda. Učestvuje u borbama od Vrlike preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega do u dolini Neretve. Zatim prenosi ranjene Prenjom. Učestvuje u borbama na Nevesinju, Čehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu, Sutjesci i Zelengori kada dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske brigade. Nastavlja borbe preko Miljevine, r. Prače, Devetaka, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, zatim Nemile, centralne Bosne, Turbe, Dalmacije, Šuice, Kupresa, Travnika, opet u centralnu Bosnu, Jajce, Mrkonjić Grad, Sipovo, Mlinište, Raduša, Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, Sandžak, a potom preko Srbije-Beograda, Srema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao komandir PT čete 1. proleterske brigade, poručnik. U ratu su mu poginuli: otac, majka i dva brata. Poslije rata ostaje u JNA. Sada potpukovnik u penziji.

BRATIČEVIĆ Mate VICKO, rođen 1922, Supetar, Brač, zemljoradnik. Po okupaciji zemlje se opredijelio za napredni omladinski pokret i već 1942. postao je član SKOJ-a. Na terenu je radio kao omladinac ilegalno do srpnja 1942. kada je stupio u Brački partizanski vod, a kasnije postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Borio se na Golom brdu i Turiji. Kolovoza 1942. postao je borac-pomoćnik puškomitraljesca u 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama: na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu. U IV ofenzivi: na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, na Kapku, Prijepolju i Bijelom Polju, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru i na Vučevu. Vodeći borbe s Nijemcima na Vučevu poginuo 29. svibnja 1943.

BRATINIĆ Mije BUDIMIR, rođen 1918, Vrbanj, Hvar, zemljoradnik, član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1942. Jedan je od aktivista u jačanju omladinskog pokreta u ovom selu. Propagator komunističkih ideja. Aktivan u ustanku. Učesnik sakupljanja oružja i vojne opreme za ustanak. Dolazi u skukob i s nenarodnim režimom zbog svoje revolucionarnosti i naprednih ideja. Jedan je među prvim borcima Hvara koji se prebacio na Biokovo i postao borac 2. voda Južnodalmatinske čete i 2. čete bataljona »Josip Jurčević« sa kojima se bori na području Biokova i Neretve

do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac-artiljerac u 1. proleterskoj NOU brigadi (bio kod Ljubeka). Nastavio borbu oko Ključa, Bosanskog Grahova, Sitnice i Jajca, oko Kotor-Varoši i Teslića, kada postaje komandir odjeljenja. UIV ofanzivi oko Bradine i na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu i Treskavici. U V ofanzivi: na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini. U istočnoj Bosni: oko Renovice, na Vlasenici, Zvorniku, Nemili, Turbetu, Dalmaciji, Vlašiću, Travniku, Mrkonjić-Gradu, Mliništu, na Vranići, Bitovni. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu i Ubu. Vodeći borbu za Beograd listopada 1944. poginuo je kao komandir voda.

BRATINIČ-FOREAN Nikole MARGARITA, rođena 1924 Vrbanj, Hvar, domaćica. Član SKOJ-a od 1942, a član KPJ od 1943. Bila je jedna od naprednih omladinki u svome selu. Krajem 1942. ušla je u bataljon »Vid Mihaljević« na Biokovu sa kojim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavila je borbe u IV ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka i doline Neretve. Krajem travnja 1943. postaje borac-bolničarka 3. dalmatinske brigade i bori se u V

ofanzivi oko Ćehotine, Ljubišnje, Čelebića, na Tari, Pivi i Mratinju, na Vučevu da bi početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe u proboju obruča oko Renovice, na Vlasenici i Zvorniku, Capardu, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Kupresu, Komaru i Vlašiću, a studenoga 1943. prekomandovana kao četna bolničarka u Dalmaciju i postala kroz borbu načelnik saniteta prištapskih jedinica 20. divizije. Na toj dužnosti je zatekao kraj rata u. činu potporučnika. Poslije rata ostala u JNA iz koje je penzionirana u činu majora.

BRKIĆ Nike ŽIVKO, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Od prvih dana 1942. aktivno radi za NOP. Početkom listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama: na Grahovu, Sitnici i Jajcu ističe se hrabrošću. Zatim se stalno potvrđuje, posebno u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama na Ivan-sedtu, Bradini, Konjicu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, zatim na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču i Goražde, kada je krajem travnja 1943. postao član SKOJ-a. Potom u borbama kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-šuma i Korlat-Zavajit, Bakić, na Tari, Vučevu, Borovnu, gdje postaje puškomitraljezac kojim uspješno rukuje u borbama na Sutjesci, Zelengori do 10. lipnja 1943. kada je, jurišajući na Nijemce na Balinovcu poginuo.

BRUSAN Nikole JOSO, rođen 1915, Grabovci, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. Krajem listopada te godine odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. proletersku NOU brigadu, u Prateću četu s kojom učestvuje u borbama: na Travnik, Turbe, Duvno, Šuica, opet Travnik, Turbe, Komare, ylašić, preko centralne Bosne, r. Ugar, Vrbas, Mrkonjić-Grad, Lisina, Šipovo, Mliništa (za vrijeme drvarske operacije), na Vukovsko, Radušu, Komare, Vraniću, Bitovnje, Raštelicu, Bjelašnicu, Pljevlje i Kovren, kada je kolovoza 1944. prekomandovan u artiljeriju 1. korpusa. Nastavlja borbe preko Lima i Uyea. Po zapadnoj Srbiji - Užice, Čačak, Milanovac, Kosmaj, Avala, Beograd, gdje je bio teško ranjen i upućen u bolnicu, ali je podlegao teškim ranama 1944. Bio je borac, dodavač na topu.

BRUSAN Petra NIKOLA, rođen 1905, Grabovci, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1942. Po kapitulaciji Italije odlazi u partizane i preko Sjevernodalmatinskog odreda listopada 1943. dolazi kod Bugojna u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama se ističe oko Travnika, Turbeta i u svakoj narednoj borbi: kod Šuice, Duvna i opet oko Travnika. Njegov borbeni put bio je kratak. Poginuo je kod Travnika 7. siječnja 1944. u borbi protiv Nijemaca i ustaša.

BRLJEVIĆ Grge DUŠAN, rođen 1927, Orah, Vrgorac, đak. Rano se opredijelio za napredni omladinski pokret i prihvatio platformu KPJ. Član SKOJ-a od 1941. Bio je vrlo bistar i talentiran. Radio je na omasovljenju omladinskog pokreta u svom selu. U drugoj polovini 1942. stupa u bataljon »Josip Jurčević«, a po osnivanju 1. dalmatinske brigade (početkom rujna 1942) postaje njen borac. Nastavlja borbe cio zauzimanja Jajca 1942. gdje je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borio se na Kotor-Varoši, oko Teslića, Prnjavora i Devetina. UIV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, na Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Isfarir i Limu. U V ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu,

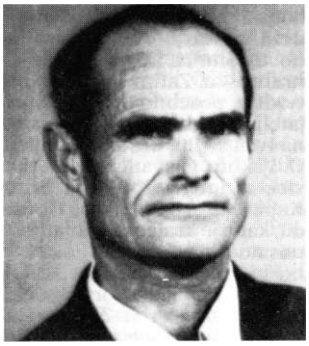
Balinovcu i Miljevini. U istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, na Nemiloj i srednjoj Bosni: na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu Šuici, Travniku, Kupresu, Vlašiću, Koričanima, Mrkonjić-Gradu i Lisinama kada je 1944. poslat u školu VŠ. Po završetku školovanja bio je na raznim dužnostima a kraj rata je dočekao na dužnosti šefa veze 2. armije u činu potporučnika. U toku rata je postao član KPJ. Ranjavan je i danas je RVI. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je na njegov zahtjev otpušten i nastavio školovanje za ekonomistu.

BRUSAN Jose TOMO, rođen 1903. Grabovci, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Po kapitulaciji Italije odlazi u partizane i preko Sjevernodalmatinskog partizanskog odreda, listopada 1943, dolazi kod Bugojna u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta i Šuice, preko centralne Bosne. Prvo kao borac u četi, a potom u pozadinskom vodu bataljona.

Nastavlja borbe na prostoru Mrkonjić-Grad, Šipovo i Mlinište za vrijeme drvarske operacije svibnja 1944, zatim u nadiranju brigade na istok preko Kupresa, Vukovskog, Bitovnja, Bjelašnice, Trnova, Foče, Sandžaka. Po prelasku u Srbiju: preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata. Poslije rata je demobilisan iz JNA i umro je 1967. godine.

BRUSAN Nikole VINKO, rođen 1921, Grabovci, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od sredine 1942. a prvog studenog te godine bio je uhapšen od Talijana i odveden u logor na otok Molat. Krajem listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama OKO Travnika, Turbeta, Šujice, te u narednim borbama oko Travnika, Turbeta, Komara, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Devetine i drugim mjestima centralne Bosne. Član SKOJ-a je od 15. XII. 1943. Nastavlja

borbe oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Šipova, krajem svibnja 1944. u rejonu Mliništa za vrijeme drvarske operacije kada je neprijatelj po svaku cijenu težio da presječe odstupnicu VŠ. Potom u nadiranju brigade na istok preko Vukovskog, komunikacije Prozor-G. Vakuf, planine Vraniće, Bitovnje, sve do 1. VII. 1944. kada je na padinama Bjelašnice bio zarobljen i odveden u Njemačku u logor gdje je ostao do kraja rata.

BUBAK Leopolda JOSIP, rođen 1911, Kaštel-Sućurac, Split. Obućarski radnik. Član KPJ od 1942. Mlad se uključio u napredni radnički pokret. Bio je član URS-ova sindikata, učesnik štrajkova i političkih manifestacija. Po okupaciji zemlje 1941. radi aktivno pod teškim uvjetima na pripremi ustanka i za NOP. Za vrijeme kapitulacije Italije je ispoljio veliku organizacionu sposobnost u organizovanju masa i razoružanju neprijatelja. Split napušta rujna 1943. s Posadnim bataljonom u sa-

stav 4. splitske brigade. U Bugojnu listopada 1943. postaje borac i politički delegat 2. čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Travniku, Duvnu, Suici, Vlašiću, VI i VII ofanzivi: oko Jajca, Komara, na Lisini i Mliništu, na Bešarincu i Vranići. U Srbiji: na Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu. Zatim nastavlja borbe i na Sremskom frontu, u Sremu i Slavoniji, kao poručnik do teškog ranjavanja pri proboju Sremskog fronta. Tada je prebačen u bolnicu gdje ga je i zatekao kraj rata. Umro je 1968. godine.

BUČAN Grge ALEKSANDAR, rođen 1919, Mravince, Solin, Split, tvornički radnik. Do 1938. godine bavi se zemljoradnjom i živi sa mnogočlanom porodicom. Te godine postaje član URS-ova sindikata. Kapitulacija stare Jugoslavije ga je zatekla u vojsci i po dolasku kući zapošljava se u Majdan gdje radi po direktivama aktivista KP. Početkom 1943. odlaze mu dva brata u NOB-u, od kojih je jedan poginuo, a otac i jedan brat izvedeni na streljanje 1943. Brat je streljan a otac je ranjen uspio pobjeći. Početkom 1943. zaposlio se u brodogradilište Split gdje radi na sabotažama, a rujna 1943. stupa u Tehničku četu 1. proleterske NOU brigade u Dalmaciji i nastavlja boroe na Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, na Mrkonjić-Gradu, a 5. svibnja 1944. prekomandovan je u Inžinjerijsku četu 1. proleterske divizije u kojoj obavlja dužnost komandira voda, a kasnije komandira 1. čete Inžinjerijskog bataljona. Borio se na Vraniči, Bitovni i

Bašarincu. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu gdje je postao član KPJ, na Beogradu, i svim borbama Sremskog fronta, u Sremu i Slavoniji. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komandira 1. čete Inžinjerijskog bataljona 1. proleterske divizije. Ranjavan. Poslije rata ostao u JNA i danas je rezervni major u penziji.

BUKARICA Ilije ILIJA, rođen 1912, Siverić, Drniš, rudarski radnik. Kao radnik ibarskih rudnika bio je u URS-ovom sindikatu. Po okupaciji zemlje 1941. stavio se na raspolaganju KPJ i po dizanju ustanka 1941. stupa u Ćupinsku partizansku

četu, a rujna 1941. u Kopaonički partizanski odred »Todor Miličević« iz kojeg odlazi u Užice u sastav 6. ibarske čete i brani Užičku republiku. 22. prosinca 1941. se našao u stroju 1. ci^ nogorskog bataljona u Rudq^p 1. proleterske NOU brigade. **Pd**ginuo je u borbama **u** istočnoj Bosni 1942. godine, ne zna se točno mjesto pogibije.

BULAT Mije DIVKO, rođen 1920, Zaostrog, Makarska, ribar. Mlad je prihvatio političku platformu KPJ kao jedinu i ispravnu. Kao napredni omladinac već 1941. postaje član SKOJ-a i sekretar skojevskog aktiva u donjem dijelu Zaostroga. Radi uporno na omasovljavanju omladinskog pokreta i učestvuje u pripremi ustanka. Sa svojim omladincima učestvuje u obezbjeđenju komunikacije prema Drveniku 23. siječnja 1942. prilikom napada partizana na Gradac. Radi na prikupljanju: robe, hrane i vojne opreme za partizane da bi pr-

vom polovinom 1942. godine stupio u partizane u Južnodalmatinsku četu a zatim u četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« iz kojeg kolovoza 1942. dobrovoljno stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Poginuo je 27. listopada 1942. na Bosanskom Grahovu sa još nekoliko suboraca.

BULIĆ Jure PETAR, rođen 1909, Ogorje, Split, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Početkom 1943. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu. Učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, Dinare, u Livanjskom i Duvanjskom polju, kroz IV i V ofenzivu u teškim borbama preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega u dolini Neretve i Jablanice, preko Prenja prenosi ranjenike. Bori se na Nevesinju, Čehotini, Ljubušnji, Čelebiću, Tari, Pivi i na Vučevu. Početkom lipnja 1943. odlazi na Zelengoru u 1. crnogorski bataljon. 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe, ali za vrlo kratko vrijeme, jer već 14. lipnja 1943. je poginuo na komunikaciji između Foče i Kalinovika.

BULIĆ Luke ŠTIPAN, rođen 1914, Ogorje Gornje, Split. Radnik mesar. Poticao je iz napredne seljačke porodice iz koje su u NOB bila 3 brata od kojih su dva poginula Jure i Štipan. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1942. iz kojeg je kolovoza 1942. došao u Livno i postao borac, zatim komandir odjeljenja pa komandir voda 3. kraguievačkog bataljona 1. proleterske NOU origade. Nastavio je borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Banja Luke i Teslića. U IV ofanzivi: na Bradini, Konjicu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, na Glavatičevu i Treskavici, Krčinom brdu i Ifsaru. U V ofanzivi: oko Čelebića, Korlata, Tare, na Vučevu, Borovni, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, na Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, na Mliništu za vrijeme desanta na Drvar, na Vranići i Bitovni. U Srbiji: na Palisadu i Zlatiboru, Valjevu, Ubu i Beogradu u kojim borbama se istakao kao borac i starješina. Clan KPJ od 1943. Kao komandir voda nastavio je borbu na Sremskom frontu i u jednom od mnogih juriša u borbama s Nijemcima je poginuo prosinca 1944, kao zastavnik.

BULIĆIĆ Antona MARIN, rođen 1917, Trogir, zemljoradnik. Mlad se opredijelio za napredni radnički pokret. Član SKOJ-a 1935. Clan KPJ od 1938. Kao mornar bivše JRM u Divuljama radi na propagiranju komunističkih ideja 1939. i 1940.

godine. Učesnik ilegalnih akcija u Trogiru. Aktivan u ustanku. U veljači 1942. došao je u Livanjski odred »Vojin Zirojević«. Ranjen je srpnja 1942. Po dolasku 1. proleterske u zapadnu Bosnu ušao je u sastav brigadne bolnice i po ozdravljenju ušao je u 3. kragujevački bataljon u kojem je bio borac i politički delegat voda. Učestvuje u borbama na Sitnici i Jajcu, na Bradini, Bugojnu i Gornjem Vakufu, Čićevu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, kod Prijepolja i Bijelog Polja, Čelebiću, Zavajitu, Bakici, na Tari i Pivi, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici i Zvorniku gdje je početkom srpnja 1943. ranjen i prebačen u bolnicu u Srbiju. Po ozdravljenju ušao je u sastav vojvođanskih jedinica u kojima je postao komesar bataljona 2. vojvođanske brigade 16. divizije. U operacijama na Virovitičkom mostobranu na Dravi 1. ožujka 1945. teško je ranjen i podlegao ranama.

BULIČIĆ Vicenca VINKO, rođen 1924, Čiovo, Trogir, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942. U Trogirsko-marinski odred stupio je 1942. iz kojeg je rujna 1942. u Tičevu postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu, Strmici, Sitnici i Jajcu, centralnoj Bosni. U IV i V ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Čićevu, Lipeti i Treskavici, Drini, Kapku. Oko Lima, na Čelebiću, Zavajitu i Zlatnom boru. Prelazeći Pivu, za Vučevo poginuo je pred kraj svibnja 1943.

BUOVAC Paške JAKOV, rođen 1927, Čevaglave, Drniš, zemljoradnik. U Primorski partizanski odred stupio je 1944. iz kojeg je travnja 1944, s grupom Drnišana postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade kod Mrkonjić-Grada. Član SKOJ-a od 1944. Učestvovao je u borbama na Lisini, Mliništu, oko Kupresa, Vukovskog, Gornjeg Vakufa, Vraniće, Bašarinca i Bitovne. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu i Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu, kao borac i kurir. Poslije rata je otpušten iz JNA.

BURMAZ Mate IVAN, rođen 1914, Nisko, Split, zemljoradnik. Već 1941. radi i pomaže NOP, a u drugoj polovini 1942. stupa u partizane u Moseć gdje se bori sve do stupanja u 3. dalmatinsku brigadu. Nastavio je borbe u okolici Knina i Vrlike oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena i doline Neretve. Učestvuje u prenosu ranjenika preko Prenja, a zatim se bori u Nevesinjskoj kotlini, na Čehotini, Ljubišnoj, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao borac i komandir odjeljenja u 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča na Sutjesci, a zatim u istočnoj Bosni i Dalmaciji, na Duvnu, Travniku, Vlašiću i Vitovlju. Prosinca 1943. kao član KPJ prekomandiran je u Dalmaciju i bio komandir voda u 9. brigadi 20. divizije. Kraj rata ga je zatekao na toj dužnosti. Poslije rata je demobiliziran. Umro 1967. godine.

BURZA Jove JOVAN, rođen 1924, Radučić, Knin, radnik iz siromašne porodice. Član SKOJ-a od 1943. Za NOP radi od početka 1943. U drugoj polovini 1944. stupio je u Prominski odred iz kojeg je travnja 1944. kod Mrkonjić-Grada, ušao u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Lisini, Mliništu za vrijeme desanta na Drvaru, oko Kupresa kao puškomitraljezac, Vraniće, Busovačkih staja, Bašarinca, Bitovnil, u Sandžaku gdje je u jednoj borbi, u srpnju 1944, teže ranjen i otpremljen u bolnicu. Kraj rata ga je zatekao kao milicionera u Drnišu, u činu starijeg vodnika milicije.

BUŠAC Ive MARKO, rođen 1922, Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Bio je napredan omladinac. Za NOP aktivno radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada te godine otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici i Jajcu, te u narednim borbama preko centralne Bosne. Posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama kod sela Bojske, na Ivan-sedlu, G.

Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Čajniča, Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru. Tari, Vučevu, Borovnu. Na Zelengori postaje član KPJ i puškomitraljezac kojim uspješno rukuje u borbama preko Balinovca i Miljevine, zatim preko Jahorine, r. Prače, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, potom preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije. Krajem rujna 1943. prima desetinu i nastavlja borbe do 15. listopada 1943. kad je kod Travnika poginuo.

BUŠELIĆ Joze JOZO, ro den 1915, Tučepi, Makarska. Ugostiteljski radnik. Mlad se uključio u radnički pokret Makarske. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija u Makarskoj. Član SKOJ-a od 1940. U prosincu 1942. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« sa kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavio je borbe u IV ofenzivi oko Vrgorca i Imotskog. Ljubuškog, Tihaljine i Klobuka, u dolini Neretve i Nevesinju da bi krajem travnja

1943. sa nekolicinom drugova postao borac i vodnik voda 4. kralievačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se u Sandžaku- oko Lima, Čelebića, Zlatnog bora, Tare, Pive, Vučeva, doline Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, u istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Šuici, oko Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće i Bitovni. U Srbiji na Zlatiboru i Palisadu protiv Bugara, Na Valjevu, Ubu i Beogradu, na Sremskom frontu, u Sremu i Slavoniji, sve do konačne pobjede. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase. Član KPJ postao 1943.

BUTIR Pave IVAN CICAN, rođen 1925, Kaštel-Luškić, Split, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941, a član KPJ od 1942. Potiče iz napredne seljačke siromašne porodice čiji je brat Vjeko bio član KPJ od 1939. i borac od 1941. (Poginuo je na brdu Kozjak). Ivo se isticao svojim radom u izvršavanju zadataka. Učestvovao u ilegalnim akcijama omladine Kaštel-Lukšića. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1942. iz kojega je postao borac i politički delegat voda 3. dalmatinske brigade. Bori se oko Knina i Vrlike. U IV ofanzivi: oko Imotskog, Posušja, u dolini Neretve, na Plas-grebenu. Na Ćehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju, Vučevu, gdje je početkom lipnja 1943. postao borac i politički delegat voda u prištapskim jedinicama (izviđač 1. proleterske brigade). Nastavlja borbe u proboju obruča, na Jahorini, Podromaniji, Renovici na Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, i Vranduku, na Turbetu, i Dalmaciji kada je krajem rujna 1943. prekomandovan u 4. splitsku brigadu i postao komesar 1. čete 3. bataljona. Vodeći borbu 18. studenog 1943. u rejonu Tandarići kod Imotskog sa jedinicama 7. SS brdske divizije i 5. ustaškog zdruga poginuo je y jednom od juriša.

BRAŠKIN Duje IVO, rođen 1929, Kaštel-Gomilica, Split, đak, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Rujna 1942. odlazi u partizane s ocem, majkom i sestrom, a po formiranju 3. dalmatinske brigade ušao u njen sastav. Učestvuje u borbama oko Vrlike prema Imotskom, Posušju, Širokom Brijegu i dolini Neretve, preko Prenja, Veleža i Nevesinja pomažući u prenosu ranjenika. Zatim se bori na Ljubišnji, Čehotini, Čelebiću. Tari, Pivi, Mratinju, Vučevu i Zelen-, gori kada je kao skojevac sa sestrom Ankom i bratom Viktorom ušao u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Poginuo je ispred Miljevine, u proboju obruča lipnja 1943.

BRAŠKIN-KATAVIĆ Duje ANKA, rođena 1925, Kaštel-Gomilica, Split, domaćica, iz seljačke siromašne obitelji. Za NOP radi od 1941. kao napredna omladinka. U prvoj polovini 1942. postaje član SKOJ-a, a rujna 1942. odlazi u partizane s porodicom. Nakon osnivanja 3. dalmatinske brigade, stupa u njene redove. Učestvuje u svim borbama oko Vrlike, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega i doline Neretve. Preko Prenja prenosi i brine se za ranjenike. Bori se oko Nevesinja na Lju-

bušnoj, Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju Vučevu, Sutjesci i Zelengori kada sa dva brata dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe prema Miljevini, r. Prači, Devetaka, na Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, zatim na Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Šuici, Kupresu, Travniku, Jajcu na Mrkonjić-Grad, Lisini, Sipovu, Mliništu, Raduši, Vraniči, Bitovni, Bjelašnici, na Uvcu, Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu, potom preko Srema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao član KPJ i referent saniteta bataljona u činu potporučnika.

CIVADELIĆ Ante KRSTO, rođen 1924 Mitlo-Drvenik, Trogir, pomorac. Za NOP je počeo raditi od 1942. Član SKOJ-a od 1942, a član KPJ od siječnja 1945. Polovinom 1943. došao je u Trogirski odred iz kojeg je u Bugojno listopada 1943. postao borac, zatim komandir odjeljenja pa komandir voda u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Travniku, oko Komara, Jajca, Šuice i Kupresa, Vlašića, na Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, oko Vukovskog, Vraniće, i Bitovne. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Jelovoj gori, Valjevu, Ubu i Beogradu. Svoj borbeni put je nastavio kao komandir mitraljeskog voda na Sremskom frontu, u Sremu i Slavoniji. U toku rata ranjavan. Zbog bolesti i posljedica ranjavanja otpušten je iz JNA kolovoza 1945. godine.

COCE Tome DRAGO, rođen 1922, Stobreć, Split, limarski radnik iz siromašne radničke porodice. Bio ie organizovan u URS-ovom sindikatu. Po kapitulaciji stare Jugoslavije 1941. učestvuje u oduzimanju oružja iz vojnog skladišta na Gripama. Učesnik je političkih manifestacija. Učestvovao u ilegalnim akcijama i bio uhapšen od okupatora 1942. zbog brisanja talijanskih parola. Početkom rujna 1943. odlazi u Makarski odred iz kojeg je prekomandovan u inžinjeriju u Drvar pri VŠ. Na Mliništu je postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se oko Mliništa, Kupresa, Vukovskog, Bitovne, Vraniće kada je zbog iznemoglosti krajem lipnja 1944. ostao sa ranjenicima i bolesnicima kod 10. krajiške dvizije i po ozdravljenju ušao u sastav 7. krajiške brigade s kojom nastavlja borbe kao borac i politički delegat voda oko Travnika, Turbeta, Visokog, Kovilјače, Viteza, Kaknja, Breze, Zenice, a zatim preko Korduna i Banije, Međumurja i dijela Slovenije do austrijske granice gdje ga je i zatekao kraj rata. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je izašao 1946. godine u činu zastavnika.

CVETKOVIĆ Marka MARA, rođena 1921. Mandalina, Šibenik, domaćica, iz siromašne radničke ribarsko-težačke obitelji. Pripadala je naprednom radničkom pokretu. Za NOP aktivno radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a da bi prvih dana listopada te godine otišla u partizane i kod Ključa ulazi u 4. kralievački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Mara se već u prvim borbama dokazuje na Grahovu, Sitnici, Jajcu te u narednim borbama preko centralne Bosne kod Kotor Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Teslica i Prnjavora. Bori se u IV ofanzivi na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, kod Gornjeg Vakufa, Kalinovika, Drini, Kapku, Krčinu brdu, Ifsaru, sve do 12. travnja 1943. kada je kod Čajniča poginula kao bolničarka. Član KPJ postala je ožujka 1943. godine.

CVIJANOVIĆ Zarija TODOR, rođen 1923. Ljubić, Knin, metalski radnik u Ibarskim rudnicima u Baljevcu. Mlad i siromašan radnik se upoznao s naprednim idejama radničkog i komunističkog pokreta. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1942. U NOB od 1941. Bio je borac 6. ibarske čete, a 22. decembra 1941, našao se u stroju u Rudom u 4. kraljevačkom bataljonu. Nastavio je da se bori u istočnoj Bosni i Hercegovini. Vodeći borbu s Talijanima i četnicima juna 1942. godine kod Popovog dola, Todor je u jednom jurišu poginuo.

CVITAN Jere IZIDOR, rođen 1926, Zaton, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Od druge polovine 1941. aktivno radi za NOP, član je SKOJ-a od veljače 1942. a početkom listopada te godine odlazi iz Primorske čete u Ključ i ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Sitnici i Jajcu te u narednim borbama preko centralne Bosne, naročito kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu: u teškim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, 'Ireskavici gdje posta-

je puškomitraljezac, zatim na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevlja i na Limu. Uoči V ofanzive postaje član KPJ i nastavlja borbe na Čelebiću Borju, Zavajitu, Zlatnom boru, gdje je primio dužnost komandira desetine sa kojom uspješno komandira preko Tare, Pive, Vučeva do 3. lipnja 1943. kada je jurišajući na Nijemce pao na Borovnu, u dolini Sutjeske.

CVITANOVIĆ Nikole MIĆO, rođen 1920, Podaci. Ploče, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1941. Aktivan je u ustanku. Svibnja 1942. stupa u Brisku partizansku grupu iz koje je ožujka 1942. ušao u 1. vod Južnodalmatinske čete a kasnije omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Biokovo i Neretve do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac i komandir bacačkog voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Sitnici, oko Manjače, Jajca, Kotor-Varoši, Čalinca i Teslića, u IV ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici kada je postao član KPJ 1943, na Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu, Čićevu, Lipetu, Treskavici. Kapku i Ifsaru; u V ofanzivi na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Ljubinu grobu, Balinovcu, Miljevini, oko Renovice, ne Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Suici, Vlašiću, oko Jajca i Mrkonjić-Gradu kada je ožujka 1944. prekomandovan u sastav Pratećeg bataljona VŠ. Nastavio je borbe do Beograda kada je ušao u gardijsku brigadu i kraj rata ga zatekao na dužnosti šefa saobraćaja u činu starijeg vodnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase.

CVITKOVAC Obrada MILAN, rođen 1923, Maovici, Sinj, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941. Član KPJ 1942. Stupio u Mosećko-sviljaski odred 1941. iz kojeg je rujna 1942. u Tičevu postao borac i desetar 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borio se oko Ključa, Strmice, Sitnice i Jajca, u centralnoj Bosni, oko Kotor Varoši, Čalinca i Banja Luke, na Bugojnu, Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Čićevu, Lipeti i Treskavici, zatim na Drini, Kapku i Krčinu brdu, Ifsaru, oko Lima, na Čelebiću, Zlatnom boru Tari, Pivi, Vučevu, Maglić, u Zelengori, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu i oko Travnika. Prekomandiran je kao desetar u listopadu 1943. u Dalmaciju i bio je komandir čete 1. bataljona 10. dalmatinske brigade. Poginuo je u borbi s Nijemcima na brdu Gali kod Sinja 15. 8. 1944. godine.

CVRLJE Duje ČEDOMIR, rođen 1919, Solin, Split, student. Kao student medicine u

Beogradu upoznao se sa naprednim omladinskim i komunističkim pokretom. Član SKOJ-a je od prije rata, a član KPJ 1941. Po dolasku u Split postao je sekretar Centralnog aktiva studenata 1941, a krajem 1941. sekretar Mjesnog komiteta SKOJ-a u Splitu gdje ostaje do polovine travnja 1942. Od siječnja 1942. do siječnja 1943. član je Oblasnog komiteta SKOJ-a za Dalmaciju. Veljače 1943. već je obavljao dužnost zamjenika komesara bataljona 3. dalmatinske brigade. Učestvuje u borama protiv Talijana i četnika oko Knina i Vrlike, Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, na Čvrsnici, Plas-grebenu kod Nevesinja, Čehotine, Ljubišnje, Čelebića, Mratinja, Tare, Pive i Vučeva gdje je kao politički rukovodilac ušao u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, a kasnije u 6. beogradski bataljon. Nastavio je borbe u proboju obruča na Sutjesci i dalje na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj i Vranduku sve do Popova polja. Kolovoza 1943. prekomandiran je u Dalmaciju i postao je komesar bataljona u Sjevernodalmatinskom odredu, a kasnije u 6. dalmatinskoj brigadi. Bio je pomoćnik komesara 13. dalmatinske brigade. Početkom 1945. postao je zamjenik komesara 9. dalmatinske divizije na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata kada je premešten u OZN-u Jugoslavije. Rezervni pukovnik u penziji.

ČALETA Joze ANTE, rođen 1922, Vinovac, Trogir, zemljoradnik. Za NOP je počeo raditi 1942. Početkom rujna 1942. odlazi u Trogirsko-marinski odred iz kojeg je stupio istog mjeseca u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade na Tičevu. Nastavio borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu i Strmici. Iz brigade je otišao u 2. dalmatinsku brigadu i sa njome nastavio borbe kao borac, desetar, vodnik voda i komandir 2. čete 2. bataljona na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj

rata. Poslije rata je ostao u JNA sve do penzioniranja u činu kapetana I klase.

ČALETA Mije IVAN CIGO, rođen 1919, Vinovac, Trogir, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942. u prvoj polovini 1942. stupio je u Marinsko-trogirski odred. Bori se do kolovoza 1942. kada je postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade kod Livna. Nastavio je borbe na Ključu i Bosanskom Grahovu, a krajem listopada 1942. s grupom Dalmatinaca, otišao je u 2. dalmatinsku brigadu i nastavlja borbe kao borac i starješina u Bosni, Sandžaku, Hercegovini, Crnoj Gori i Dalmaciji. U sastavu te brigade je postao i član KPJ. U toku rata je ranjavan. Dosta vremena je sproveo u bolnicama. Učesnik je 4. i 5. ofenzive i značajnih bitaka ove proslavljene proleterske brigade. Kraj rata ga je zatekao u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA. iz koje je zbog slabog zdravlja otpušten 19^8. u činu poručnika i preveden u penziju.

ČALETA Bože PAŠKO, rođen 1921, Vinovac, Trogir, zemljoradnik. Dijete mnogobrojne siromašne porodice. Mlad se zaposlio kao građevinski radnik u Splitu gdje se i opredijelio za napredni omladinski pokret. Član SKOJ-a je od 1942. Član KPJ u toku rata. U Trogirsko-marinski odred je stupio 1942. iz kojeg je rujna 1942. otišao u Tičevo i postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu gdje je listopada 1942. bio teže ranjen u nogu i prebačen u partizansku bolnicu. Po ozdravljenju ušao u sa-

stav 2. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe do ranjavanja, izgubivši jedno oko pri forsiranju Drine na Pirinom dolu. U sastavu te brigade je bio komandir odjeljenja i komandir voda. Kraj rata gaje zatekao u OZN-i, u činu potporučnika.

ĆARIJA Mate IVAN, rođen 1919, Seget, Trogir, zemljoradnik. Za NOP je počeo raditi 1941. U Trogirško-marinski odred stupio je 1942. iz kojega rujna te godine odlazi na Tičevo i postaje borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čelinca i Teslića. U IV ofanzivi: oko Lukača, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Konjica i UToga, Treskavice. Na Drini, Kapku i Krčinu Brdu, Ifsaru, Sandžaku, oko Kovrena i Bijelog Polja. U V ofanzivi: na Čelebiću, Trovrhu, Tari, Vučevu i Suhoj kada je vodeći borbu s Nijemcima početkom lipnja 1943, poginuo.

ČATLAK Šime PAŠKO, rođen 1924, Mandalina, Šibenik, radnik iz siromašne radničko-težačke obitelji. Za NOP aktivno radio od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a.

Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne - Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići u Prnjavoru, kroz IV neprijateljsku ofanzivu borio se na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, Gornjem Vakufu i kod Kalinovika. Početkom travnja 1943. kod Ustikuline primljen je za člana KPJ i postaje komandir desetine sa kojom vrlo malo komandira jer je već 9 travnja 1943, po prelasku Drine bio ranjen na Krčinom brdu u borbi s Talijanima, kada preko divizijske bolnice odlazi u Centralnu bolnicu u kojoj se nalazi tokom V neprijateljske ofanzive. Sa dijelom ranjenika pralazi Sutjesku i preko Zelenfore dolazi do Miljevine i pri-

ključuje se svom bataljonu. Poginuo je 26. lipnja 1943. na Vlasenici.

ČEKO Šime ANTE, rođen 1921. Gradina - Lozovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, da bih prvih dana listopada iste godine otišao u partizane i u Ključu ušao u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Jajcu te preko centralne Bosne: na Kotor-Varoš, Carnom vrhu, Jošavki i drugim mjestima. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu: na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Čićevu, Glavatičevu, kod Kalinovika; zatim po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru; na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevalja, kada ie primljen za člana KPJ početkom svibnja 1943. Nastavlja borbe kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, gdje svaki borac, pokazuje izvanrednu hrabrost; potom na Tari, Vučevu - sve do 3. lipnja 1943. kada je bio smrtno pogođen na Magliču.

ČEKO Šime FRANE, rođen 1924, Gradina - Lozovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog batäljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu i Jajcu preko centralne Bosne oko Kotor-Varoša, Jošanke, Teslića, kroz IV neprijateljsku ofanzivu na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čićevu, Glavatičevu kada je krajem ožujka 1943. postao član SKOJ-a i komandir desetine s kojom uspješno komandi-

ra u borbama na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliču, Zelengori Balinovu, Miljevini gdje je sredinom lipnja postao član KPJ i politički delegat voda. Nastavlja borbe preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, do 5. srpnja 1943. kada je poginuo kod Zvornika.

ČEKO Luke JOSO ILIJA, rođen 1911, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Član KPJ od 1940. Aktivno radi na terenu za NOP. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona Prve proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama: na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu: kod sela Bojske, na Ivan-sedlu,

G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici; po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču i Goraždu, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovni i Sutjesci, Zelengori i Miljevini. Potom preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijesku, na Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, preko Podromanije, Nemile i srednje Bosne do Dalmacije i natrag do Travnika gdje je 15. listopada 1943. prilikom napada na Travnik poginuo kao komandir desetine.'

ČEKO Marka JOSO, rođen 1913, Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik, iz siromašne radničke obitelji. Kao radnik u tvornici Lozovac pripadao naprednom radničkom pokretu. Po okupaciji zemlje, a posebno od početka 1942. aktivno radi za NOP. Početkom te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni - Kotor-Varoši, na Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića, zatim na prostoru Bradina-Lukać-Konjic-Ivan-sedlo, oko Gornjeg Vakufa i Glavatičeva, na Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Korlat-Bakić, gdje je postao puškomitraliezac kojim uspješno rukuje u borbama na Tari, Vučevu, Borovnu, u dolini Sutjeske, kada je između 3. i 5. lipnja 1943. poginuo, u borbi sa Nijemcima na Borovnu.

ČULAR Marka JOSO, rođen 1921, Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Živi i radi na selu, a potom se privremeno zapošljava u Šibeniku kao fizički radnik. Za NOP aktivno radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a i produžuje svoj rad na terenu, da bi prvih dana listopada te godine otišao u partizane i u Ključu ušao u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U prvoj borbi kod Bosanskog Grahova ističe se hrabrošću, ali je već u slijedećoj teškoj i krvavoj borbi na Sitnici, 20. studenog 1942. poginuo s još nekoliko svojih drugova, jurišajući na džamiju kao posljednju utvrdu iz koje su tukli ustaško-njemački mitraljezi.

ČEKO Mate MARIJA, rođena 1923. Gradina - Lozovac, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. radi za NOP, a prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 4. kralievački bataljon 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama na Grahovu, Šitnici i Jajcu se ističe hrabrošću i kao borac i bolničarka.-Borila se na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Tesliću, Prnjavoru i drugim mjestima centralne Bosne. Naročito njena hrabrost i neustrašivost dolazi do punog izražaja tokom IV neprijateljske ofanzive u teškim borbama kod Bugojna (selo Bojska), na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, na Gornjem Vakufu kada često puta, da bi pomogla ranjenom drugu, izlaže sebe opasnostima. Zatim preko Prozora (Rame), Jablanice (Neretve) i planine Prenja sve do 12. ožujka 1943. kada je kao skojevka poginula u rajonu sela Bijela, južno od Konjica, gdje je njezin bataljon po prelasku Neretve držao položaje prema Konjicu.

ČEKO Luke MARKO, rođen 1920, Gradina - Lozovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kod Grahova, Strmice, na Sitnici, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića, na Devetinama i Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčino brdo-Kapak, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, na Limu, kod Bijelog Polja, Kovrena, Čelebića, Zavajta, Zlatnog bora. Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore - Bavana, Balinovca, Miljevine. Potom preko Jahorine r. Prače, Vlasenice gdje prima dužnost komandira desetine sa kojom uspješno komanduje u borbama na Drinjači i Zvorniku gdje je 5. srpnja 1943. poginuo. Clan SKOJ-a postao ožujka 1943. godine.

ČEKO Šime NIKO, rođen 1921, Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Napredan i skroman omladinac. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. primljen je u skojevsku organizaciju, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kod Grahova i Jajca te u narednim borbama preko centralne Bosne - na Kotor-varoš, Crnom vrhu, Jošavki, Čelincu i drugim mjestima na prostoru Teslić-Prnjavor i Banja Luka. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na

»

Ivan-sedlu, G. Vakufu, Cičevu, Glavatičevu. Po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde gdje krajem travnja 1943. postaje član KPJ, a nešto kasnije i puškomitraliezac kojim uspješno rukuje u bitkama u V ofanzivi: na Bijelom Polju, na pravcu Celebića i Borja, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliču, Sutjesci, Zelengori - Balinovcu, Miljevini, a potom preko Jahorine, sve do pogibije 18. ili 19. lipnja 1943. na r. Prači.

ČEKO Ivana VINKO MILE, rođen 1921, Gradina - Lozovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Pripada naprednom omladinskom pokretu. Za NOP radi od

početka 1942. a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova, Jajca. Borio se na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, i drugim mjestima, te na prostoru Teslić-Prnjavor-Čelinac. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi u teškim bitkama na pravcu Ivan-sedla-Raštelice, G. Vakufa, Cičevu, Glavatičevu, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, gdje travnja 1943. postaje član SKOJ-a. Zatim u borbama kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajit, Zlatni bor, na Tari, Vučevu, Magliču, Zelengori - Balinovu, gdje je postao puškomitraljezac kojim uspješno rukuje u daljim borbama preko Rataja, Miljevine, r. Prače, Podromanije, Han-Pijeska, na Vlasenici, Drinjači, sve do 5. srpnja 1943. kada je jurišajući na neprijateljske bunkere na Zvorniku poginuo.

ĆELAN Nikole IVAN, rođen 1925. Neorić, Split, zemljoradnik. Ponikao ie u seljačkoj siromašnoj porodici. Po završenoj osnovnoj školi čuvao je stoku. Bio je bistar i okretan omladinac koji se je družio sa naprednim seljacima i omladinom. Po kapitulaciji stare Jugoslavije 1941. radi i pomaže NOP član SKOJ-a postao je kolovoza 1942, a član KPJ 1943. godine. Stupio je u Svilajsko-mosećki odred rujna 1942. koji je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu oko Knina i Vrlike gdje ispoljava izdržljivost. U IV ofenzivi: borio se na području Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, na Neretvi i Nevesinju kao puškomitraljezac. U V ofanzivi na Ćehotini, Ljubišnji i Čelebiću. Početkom lipnja 1943. postao je puškomitraljezac 3. kraeujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Sa svojim vršnjacima iz Bosne i Srbije, u omladinskoj četi, nastavio je da se bori u proboju obruča u istočnoj Bosni. Vodeći borbu s ustašama, domobranima i Nijemcima kod Vlasenice, uz neposrednu blizinu svog komesara Ante Bilobrka-Žile, poginuo pred kraj lipnja 1943. godine i tako sa svojim voljenim komesarom (narodnim herojem) ostao na vječnoj straži.

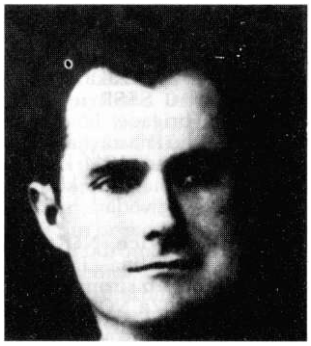
ĆERIĆ M. MILE, iz okoline Splita, radnik. Clan KPJ od prije rata. Jedan je od naprednih radnika koji je već 1941. stupio u Mosećko-svilajski odred. Došao je u rujnu 1942. na Tičevo u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe kao puškomitraljezac na Ključu, Bosanskom Grahovu i Sitnici kada je 20. studenog 1942. poginuo u borbi protiv Nijemaca, ustaša, četnika i domobrana.

ČETNIK Petra JOVAN, rođen 1912, Cetina-Vrlika, Knin. Tekstilni radnik - tehničar. Član KPJ od 1940. Aktivan je u pripremi ustanka u Novom Sadu i Beogradu. U NOB-u 1941. u Posavsku četu 1. posavskog odreda. Stupio je u 6. beogradski bataljon 22. prosinca 1941. u Rudom s kojim je nastavio borbu u istočnoj Bosni, Sandžaku, Hercegovini i zapadnoj Bosni. Kolovoza 1942. po formiranju 2. dalmatinske brigade postao je komandant bataljona »Nikola Vrančić«. Jovan je bio jedan od istaknutih ko-

mandanata Brigade. Vješto vodio svoje borce iz borbe u borbu ističući se u nekoliko odsudni borbi sa svojim bataljnom, a posebno u IV i V ofanzivi. Bio je vesele i neobuzdane prirode, živa duha i bogate mašte, uvijek sklon šali. Radnik, komunist, koji je doživljavao tragične dane sloma stare Jugoslavije. Vodeći borbu travnja 1944. kod Bogmilovića-Danilovgrada protiv Nijemaca i četnika. Poginuo je na čelu svog bataljona.

ČETNIK-JOVANOVIĆ Petra ĐURO, rođen 1914. Cetina-Vrlika, Knin, metalski radnik na željeznici. Kao kandidat KPJ bio je vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija i demonstracija. Stupio je u 4. kraljevački bataljon 22. prosinca 1941. u Rudom, s kojim se borio kroz istočnu Bosnu, Hercegovinu, Sandžak i zapadnu Bosnu, kao desetar i komandir voda. Član KPJ po-

stao je u prvoj polovini 1942. godine. Kolovoza 1942. po oslobođenju Duvna i Livna prekomandiranje. Bio je komandant bataljona 2. dalmatinske brigade s kojim je umješno rukovodio posebno u IV i V ofanzivi. Uzdižući se u toku borbe, vojnički i politički postao je vojni rukovodilac u 20. dalmatinskoj diviziji. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti zamjenika komandanta 20. divizije u činu potpukovnika. Poslije rata ostao u JNA u kojoj je postao general.

ĆOGELJA Nike ANTE, rođen 1923. Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik, potiče iz siromašne seljačke obitelji. Učestvuje u štrajkovima u Šibeniku prije rata. Odmah po okupaciji zemlje radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, a listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Bori se kod Grahova i Jajca, i u daljnjim borbama. Na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki i drugim mjestima na prostoru Teslić-Prnjavaor-Čelinac. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Ćićevu, Glavatičevu, zatim kao puškomitraljezac na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na pravcu Čajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajit, Zlatni bor, gdje 25. svibnja 1943. postaje član KPJ i komandir desetine s kojom uspješno komandira i nastavlja borbu preko Tare (Uzlupa), Vučeva, Maglića, Sutjeske, Zelengore, Balinovca - sve do 12. lipnja 1943. kada je poginuo u rajonu sela Rataja ispred Miljevine.

ĆOGELJA Nikole IVO, rođen 1920. Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik, iz siromašne seljačke porodice. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje radi aktivno za NOP. Krajem 1941. postao član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Uzlomcu, Jošavki, oko Teslića. Bo-

rio se preko Snjegotina u pravcu Šipraga-Ugra do početka veljače 1943. kada je u rajonu Komara na komunikaciji Travnik-D. Vakuf poginuo.

ĆOGELJA Mate IVANKA, rođena 1921. Gradina - Lozovac, Šibenik, domaćica, iz seljačke siromašne obitelji. Vrlo skromna i napredna omladinka. Zajedno sa bratom Jerom radi za NOP. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Devetine, Teslića, Bojske, Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja i Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne Bosne, r. Prače, Vlasenici, Zvorniku Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, na Duvnu, Travniku. 16. prosinca, 1943. je poginula u borbama sa Nijemcima kod Šuice. Član KPJ postala srpnja 1943. godine.

ĆOGELJA Mate JERE, rođen 1911. Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik, iz siromašne seljačke obitelji član KPJ od srpnja 1943. godine. Radio u tvornici Lozovac, a pripadao ie naprednom radničkom pokretu. Odmah po okupaciji zemlje 1941. radi za NOP. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kod Bosanskog Grahova, Jajca, preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka i drugim mjestima, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu prolazeći kroz sve teške bitke na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Ćićevu, Glavatičevu, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, Čelebića, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Maglicu, Sutjesci, Zelengori, Miljevini, potom od Jahorine do Zvornika, te natrag preko Podromanije, Nemile i srednje Bosne do Dalmacije, izvršavajući uspješno i odgovorno postavljene zadatke prvo kao borac, komandir desetine i komandir pozadinskog voda. Poginuo je između 15. i 20. listopada 1943. kod Travnika, poslije povratka brigade iz Dalamcije.

ĆOGELJA Vice JAKOV JAKIŠA, rođen 1925. Gradina - Lozovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a od ožujka 1943. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine zajedno sa svojim starijim bratom Petrom, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kralievačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kod Grahova, na Sitnici i Jajcu, te na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Prnjavoru i drugim mjestima, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, kod Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari (Uzlup), zatim preko

Pive, Vučeva, Maglica - sve do Borovna i Popovog mosta u dolini Sutjeske gdje je između 3. i 5. lipnja 1943. poginuo u jednom od juriša na neprijateljske položaje.

ĆOGELJA Vice KRSTE, rođen 1921, Gradina - Lozovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942 aktivno raai za NOP, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Strmici, u Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Maslovarima, Devetinama, oko Teslića i Prnjavora. Kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu: na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Cičevu, Glavatičevu, potom na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Ćelebić-Borje-Zavajit, Zlatni bor, na Tari, Vučevu, Magliču, Zelengori, Balinovcu i na Miljevini. Zatim nastavlja borbe preko Jahorine, rijeke Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika. Član SKOJ-a od početka 1942, a član KPJ postao je krajem 1943. u Vlasenici. Nastavlja borbu kao komandir desetine preko srednje Bosne do Dalmacije i natrag oko Travnika, Šuice, po centralnoj Bosni, na prostoru Mrkonjić-Grada i Šipovu, na Mliništu svibnja 1944. kao komandir voda. Poginuo je 28. svibnja 1944. u rajonu Mliništa za vrijeme drvarske operacije.

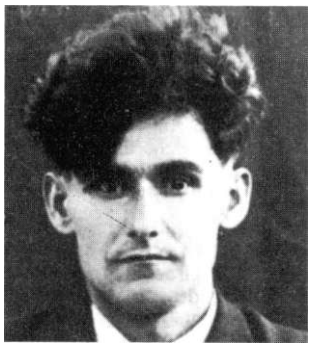
ĆOGELJA Stipe MARKO, rođen 1915, Gradina- Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada-te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataliona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Strmici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Maslovare, Devetinama, kod Teslića i Prnjavora. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu: na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čićevu, Glavatičevu, po prelasku Drine na Krčinom brdu. Kapku, Ifsaru, Čajniču, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebića-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Vučevu, Magliču, Sutjesci, Zelengori i Miljevini. Zatim na Zvorniku, potom

natrag na Podromaniju, Nemilu, u srednju Bosnu do Splita i opet natrag u borbama oko Travnika, Suice, Turbeta, Mrkonjić-Grada, gdje travnja 1944. postaje član KPJ. Nastavlja borbu preko Mliništa za vrijeme drvarske operacije krajem svibnja 1944, te u nadiranju brigade na istok i po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda i Srema - sve do siječnja 1945. kada je kao komandir voda kod Šida bio ranjen i upućen u bolnicu na liječenje.

ĆOGELJA Šime MARKO, rođen 1925, Gradina - Lozovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Strmici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Maslovarima, Devetinama, kod Teslića i Prnjavora. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čićevu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Ćelebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliču, Sutjesci, Zelengori, Miljevini, kada na Jahorini postaje član SKOJ-a i puškomitraliezac kojim uspješno rukuje u borbama preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, gdje krajem rujna 1943. postaje član KPJ i komandir desetine. Nastavlja borbe oko Travnika, Šuice, Turbeta, po centralnoj Bosni, kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova na prostoru Mliništa krajem svibnja 1944. za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok preko Kupresa, Vukovskog, Raduše, Bitovnje, Trnova, Foče, Sandžaka. Srpnja 1944. odlazi u SSSR u sastav tenkovske brigade kojom se vraća u zemlju i nastavlja borbe sve do 7. prosinca 1944. kada je poginuo kod Šida kao komandir tenkovskog voda.

ĆOGELJA Vice NIKOLA, rođen 1916, Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojom učestvuje u borbama na pravcu Bosansko

Grahovo-Strmica, kod Manjače, na Jajcu, zatim preko centralne Bosne u borbama na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Maslovarima, Čelincu, Devetinama, kod Teslića i Prnjavora, potom maršuje preko Uzlomca, Šipraga, r. Ugar, Komara, Bosne u nove borbe na Ivan-sedlu, Raštelici, Tarčinu, kod Gornjeg Vakufa, gdje je poginuo 4. ožujka 1943. godine u IV neprijateljskoj ofenzivi u borbi s njemačko-ustaškim snagama.

ĆOGELJA Vice PETAR, rođen 1912, Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Radnik u tvornici Lozovac. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom listopada 1942, zajedno sa mlađim bratom Jakovom, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se kod Grahova, na Strmici, Jajcu, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu,

Jošavki, Prnjavoru. Kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu kod sela Bojske, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krcinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, Limu, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Zelengori i Miljevini. Zatim preko Jahorine, rijeke Prače, Podromanije, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, sve do 8. srpnja 1943. kada je poginuo između Zvornika i Caparda u borbi protiv Nijemaca i ustaša.

ČOLOVIĆ Jandrije TODOR, ZDIPI, rođen 1930, Teplјuh, Drniš, metalski radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od 1941, a potom stupa u srbijanske partizanske jedinice, da bi se 21. prosinca 1942. na dan formiranja 1. proleterske NOU brigade našao u redovima 6. beogradskog bataljona s kojim učestvuje u borbama u istočnoj Bosni i Hercegovini, potom na Lukaču, Konjicu, Prozoru, Šćitu, Bugojnu, Duvnu, Livnu, Posušju, kod Imotskog, Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama kod Bradine, Lukača, Konjica, na Gornjem Vakufu, Ulogu, Krčinom brdu, Kapku, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrn, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, r. Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, kod Turbeta, u Dalmaciji, oko Travnika, Duvna, Suice, Turbeta, Komara, r. Ugar, Kotor-Varoša, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, Raduše, Makljena. Poginuo je 12/13. lipnja 1944. godine kod Prozora u borbi s njemačkim snagama, kao starješina, ali se nezna koje je dužnosti vršio u bataljonu.

ČOSIĆ Jandrije LJUBO, rođen 1920, Varivoae, Knin, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. godine. Početkom rujna 1943. stupa u sjevernodalmatinski partizanski odred iz kojeg je listopada te godine kod Bugojna postao borac 1. crnogorskog

bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Ugra, Crnog vrha, Jošavke. Prnjavora, Maslovara, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Makljena, Vraniće, Bašerinca, Tarčina, Trnova, Pljevlja, Kovrena. Zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda. Potom oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline do Zaprešića, gdje dočekuje kraj rata kao stariji vodnik. Član KPJ postao je po oslobođenju Beograda 1944. godine.

ĆUDINA Joze ANTE, rođen 1920, Bristrvica, Trogir, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1942. U Trogirsko-marinski odred stupio je 1942. Iz kojeg ie rujna 1942. u Tičevu postao borac 2. crnogorskog bataljona, 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Prnjavora. U IV neprijateljskoj ofanzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici. Na Krčinom brdu i Kapku, Ifsaru. Vodeći borbu protiv Talijana oko sela Matanca i Prijepolja razbolio se svibnja 1943. i duže vremena ostao je u bolnici. Lipnja 1943. ponovo se vratio u svoju jedinicu i nastavio borbe u proboju obruča V ofenzive, na Renovici, Jahorini, Romaniji, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj, Turbetu i Dalmaciji, kada je rujna 1943. otišao u dalmatinske jedinice u kojima je i dočekao kraj rata.

ČUDINA Mije MARKO, rođen 1915, Bistrivica, Trogir, zemljoradnik. Od 1941. pomaže

NOP. Kao kandidat KP stupio je 1942. u Trogirsko-marinski odred iz kojeg je rujna 1942. u Tičevu postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu, Strmici, Sitnici i Jajcu. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi: na Ivan-sedlu i Gornjem Vakufu, Cićevu i Treskavici, Drini i Kapku, Prijepolju i Bijelom Polju, Čelebiću i Zlatnom boru, na Vučevu i Borovnu, Zelengori i Bavanu, Balinovcu i Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu i Travniku. U Srbiji: na Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Beogradu i svim borbama Sremskog fronta kao puškomitraljezac i vodnik voda. Clan KPJ postao 1943. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti zamjenika' komandira čete.

ČOGELJA Paje JOSO, rođen 1925, Gradina - Lozovac, Šibenik, radnik u tvornici Lozovac, potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na pravcu Bosansko Grahovo-Strmica, na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, kod Teslića, na Prnjavoru i Srbcu, oko Hrvačana i Klašnice, te u ostalim borbama na širem prostoru između Teslića, Prnjavora i Banje Luke. Zatim maršuje u vrlo teškim zimskim uvjetima, preko Uzlomca, Maslovara, Šipraga, r. Ugra, Komara. Poginuo je oko 10. veljače 1943. godine u rejonu sela Bojska, istočno od Bugojna, u borbi s Nijemcima i crnom legijom.

ČUKUŠIĆ Ante IVAN BRKO, rođen 1920, Ercegovci, Sinj, radnik. Bio je član Ursovih sindikata. Učestvovao je u političkim demostracijama u Splitu. Kapitulacijom stare Jugoslavije 1941. počeo je raditi za NOP. Član KPJ postao je početkom 1942. U ožujku 1942. stupio je u Mosećko-svilajski odred s kojim nastavlja borbu kao komandir odeljenja po Dalmaciji do formiranja 3. dalmatinske brigade kada je postao njen starješina. Nastavio borbe protiv Talijana i četnika oko Knina i Vrlike. U IV neprijateljskoj ofanzivi: oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena i u dolini Neretve. U V ofanzivi: na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, gdje je postao borac i zamjenik komandira 3. čete 3. kragijevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča na Vlasenici, Zvorniku, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu i Šuici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu i Lisini. Vodeći borbu protiv njemačkih »trupova« na Lisini iznad Mrkonjić-Grada 5/6 svibnja 1944. hio je teško ranjen odakle je prenesen u bolnicu u Jasenove Potoke gdje je podlegao ranama.

ČULAR Petra MARKO, rođen 1903, Unešić, Drniš, bolničar u šibenskoj bolnici. Potiče iz siromašne seljačke obitelji.

Krajem 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u svim borbama na prostoru Vrlika, Dinara, u Bosni do početka veljače 1943. kada je u rajonu Livno-Šujica došao u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu do početka ožujka 1943. kada je obolio. Iz doline Neretve pod neutvrđenim okolnostima vratio se na teren Srme gdje je bio prokazan i uhapšen. Strijeljan je krajem ožujka ili početkom travnja 1943. kod Srme. Sva mu je imovina uništena, kuća spaljena. U ratnom vihoru izgubio je sina i dvije kćerke, a žena je umrla od posljedica okupatorske torture.

ČULIĆ Marka IVO, rođen 1918, Konjsko, Split. Građevinski radnik iz napredne siromašne seljačke porodice. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Bio je član URS-a. Okupacija zemlje zatekla gaje u svom selu. Povezuje se s drugovima u Solinu i Klisu s kojima radi na pripremi ustanka i održava vezu selo-grad. Učestvuje u raznim ilegalnim akcijama, sječenju telegrafsko-telefonskih stupova i rušenju komunikacija. Po dizanju ustanka sprovodi pojedine grupe prema Vještić gori. Kao kandidat KP polazi prvom polovinom 1942. u Mosećki odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i kao borac 2. bataljona ističe se u borbama s četnicima i Talijanima oko Knina i Vrlike. Bio je politički nadaren. Član KPJ postao je početkom 1943. i politički delegat voda. Borbeni put vodi ga kroz IV i V ofenzivu: Imotskom, Posušju, Širokom Brijegu, Plas-grebenu, Neretvi, Nevesinju, Sandžaku, Čehotini, Čelebiću, Vučevu, kada je početkom listopada 1943. postao borac, a zatim politički delegat voda i nešto kasnije politički komesar 3. čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u istočnoj Bosni, zapadnoj Bosni i Dalmaciji, VI i VII ofanzivi. Vodeći borbe u Sandžaku s četnicima i Nijemcima bio je teško ranjen 1944. odakle je prebačen u bolnicu, a potom poslat na liječenje u Italiju. Po ozdravljenju vratio se u zemlju i postao prvi komesar bataljona KNOJ-a u Beogradu. Poslije rata je ostao u JNA i penzioniran je u činu pukovnika.

ČULIĆ Frane Mate, rođen 1913, Konjsko, Split, radnik. Bio je član USR-ovih sindikata gdje aktivno i organizovano učestvuje u svim značajnijim borbama. Iskusni proleter po kapitulaciji stare Jugoslavije u svom mjestu radi na organizaciji ustanka i prvi je partizan sela Konjskog, u prvoj polovini 1942. godine u Mosećkom odredu iz kojeg je postao borac i puškomitraljezac 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe oko Knina i Vrlike. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi: kod Imotskog, Posušja, Jabučkog, Širokog Brijega, na Plas-grebenu, Neretvi, Nevesinju, Čehotinu, Ljubičnja, na Čelebiću, Tari i Vučevu, gdje je početkom lipnja 1943. postao borac-puškomitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, kada je postao član KPJ. U Srbi-

ji: na Palisadu, Valjevu i Beogradu, Sremskom frontu, sve do kraja rata koji ga je zatekao u činu starijeg vodnika i na dužnosti intendanta.

ĆULIN Petra ANDRIJA, rođen 1914, Dugopolje, Split, zemljoradnik. Rođen u siromašnoj porodici koji je povremeno radio u Splitu i bio je bez stalnog zaposlenja. Po kapitulaciji stare Jugoslavije i dizanja ustanka stavlja se na raspolaganje NOP-u. U drugoj polovini 1942. stupa u Mosorski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbe oko Knina i Vrlike. U IV neprijateljskoj ofanzivi: oko Ćehotine, na Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu, gdje je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu u proboju obruča. Koci Zvornika srpnja 1943. odsječen je sa četom i priključio se vojvođanskim jedinicama. Vodeći borbu sa Nijemcima i ustašama kod Kladnja-Tuzla poginuo je hrabro, držeći čvrsto omiljeni »šarac«. Njegov suborac Vučković Luka kaže: »Bio je to neustrašiv borac i puškomitraljezac u 3. dalmatinskoj brigadi«.

ČVRLJAK Krste ANA, rođena 1917. Čvrljevo-Konjovrate, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici i Jajcu, zatim preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Čeljanac, Hrvačane, Devetine, Klašnice, Banja Luke. Kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu na prostoru Ivan-sedlo i Bradina, na G. Vakufu, Glavatičevu i Treskavici. Zatim na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče - Goražde, gdje je krajem travnja 1943. postao član SKOJ-a, potom kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na prostoru Čelebić-šuma, Korlat, Trvorh kada je postala četna bolničarka, nastavljajući borbe na Tari, Vučevu, sve cio 3. lipnja 1943. U borbi na Borovnu, u dolini Sutjeske, ugasio se život ove hrabre dalmatinke.

ČVRLJAK Krste ANTE, rođen 1905, Čvrljevo-Konjovrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. proletersku NOU brigadu s kojom prolazi borbeni put i učestvuje u borbama na: Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Šnjegotini, Teslići, Prnjavoru, Bugojnu, Bojski, Bradini, Ivan-sealu, G. Vakufu, Neretvi, Prenju, Kalinoviku, Krčinom

brdu, Ifsaru, Čajniču, Kovrenu, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Jahorini, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Bugojnu, Dalmaciji, Šuici, Kupresu, Travniku, Komaru. Ponovno Jajcu, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Šipovu, Mliništu, Vukovskom, Vranići, Bitovnji, Bjelašnici, Sandžaku, Uvcu, Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Maljenu, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali i Beogradu. Zatim preko Srema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Demobilisan drugom polovinom 1945. godine. Umro je 1971. u svom mjestu kao penzioner.

ČVRLJAK Krste IVAN, rođen 1921, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOUbrigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, širom rajona Teslić-Prnjavor-Crni vrh, na Kotor-Varoši, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu, na prostoru Ivan-sedlo i Bradina, na G. Vakufu, kod Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče - Goražde, gdje je krajem travnja 1943. postao član SKOJ-a. Nastavlja borbe kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat-Trovrh na Tari, Vučevu, na Suhoj u dolini Sutjeske, Zelengori i Balinovcu, na Miljevini, zatim preko Jahorine, rijeke Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, gdje je 5. srpnja 1943. poginuo u borbi protiv njemačko-ustaških jedinica.

ČVRLJAK Nike IVAN, rođen 1919, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, na prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu na Ivan-sedlo, Bradini-Konjic, na G. Vakufu, kod Kalinovika do Ustikuline gdje početkom travnja 1943. postaje član SKOJ-a. Zatim po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat-Trojvrh, na Tari, Vučevu, posebno na Suhoj u dolini Sutjeske, preko Zelengore - sve do 9. lipnja 1943. gdje je između Vrbničkih koliba i Balinovca poginuo u borbi protiv Nijemaca.

ČVRLJAK-RAK Nikole JELICA, rođena 1922, Dubrava, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. bataljona 1, proleterske NOU brigade.

Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, kroz'IV i V neprijateljsku ofenzivu na Ivan-sedlu, Bradini, G. Vakufu, kod Kalinovika, gdje je u međuvremenu postala i član KPJ. Nastavlja borbe na Korlatu, Vučevu, Suhoj, Balinovcu, Miljevini, preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag. Travnja 1944. je premještena pri Vrhovnom štabu i za vrijeme desanta na Drvar bila ranjena poslije čega je prebačena u Italiju na liječenje, a potom postavljena za referenta saniteta u tenkovskoj brigadi s kojom je došla u zemlju i nastavila borbe do konačne pobjede. Penzionisana kao potporučnik.

ČVRLJAK Šime JOSO, rođen 1914, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, radnik tvornice Lozovac, potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine, zajedno sa sestrom Tonom odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbana na Bosanskom Grahovu, a potom na razbijanju i čišćenju okolnih sela u kojima su bili

četnici popa Đujića. Potom pod vrlo nepovoljnim zimskim uvjetima maršuje od Bosanskog Petrovca, preko Ključa i učestvuje u napadu na Sitnicu gdje je hrabro poginuo 20. studenog 1942. godine u vrlo teškoj borbi s udruženim njemačko-ustaškim i domobranskim snagama.

ČVRLJAK Ante LJUBOMIR, rođen 1922, Konjevrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina - Lukač, kod G. Vakufa, na Ulogu, kod Kalinovika, na Krčinom

brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, rijeci Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, kod Turbeta, u Dalmaciji, oko Travnika, Duvna, Šuice, Komara, Ugra, Kotor-Varoša, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, Makljana, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Trnova, Pljevlja, Potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao komandir čete. Poslije rata ostaje u JNA. Penzioniranje u činu kapetana. Član SKOJ-a i član KPJ postao je u toku 1943. godine.

ČVRLJAK Mate PAŠKO, rođen 1913. Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se kod Grahova, na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Jelahu, Tešnju, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu na Ivan-sedlu, Bradini i Konjicu, G. Vakufu, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čćfjniću, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić - šuma i Korlat-Trojvrh, Tari, Vučevu, Suhoj - Sutjesci, Zelengori, Miljevini, potom u našoj kontra ofanzivi preko Jahorine, rijeke Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, zatim Podromanijom, na Vranduku, Turbe, Bugojnu, G. Vakufu, Duvnu sve do Čiste Velike u Dalmaciji, te opet natrag u borbama oko Travnika, Turbeta, gdje je već član KPJ i komandir voda. Sredinom prosinca 1943. poginuo je kod Šuice u borbi protiv nje-.mačko-ustaških jedinica.

ČVRLJAK Jere PETAR, rođen 1922, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942, a početkom listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Jelahu, Tešnju, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi u borbama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina, Lučač-Konjic, kod Gornjeg Vakufa i Bugojna, na Ulogu, kod Kalinovika, potom južnim ograncima Jahorine na Ustikulinu. Poginuo je 9. travnja 1943. godine na Krčinom brdu kao pomoćnik puškomitraljesca i član SKOJ-a, u borbi s talijanskim i četničkim snagama.

ČVRLJAK Marka PETAR, rođen 1920, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. radi za NOP, a prvih dana listopada te godine

odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Uzlomcu, Jošavki, Čelincu, Devetinama, Hrvačanima, kod Klašnice i Banja Luke, Ivan-sedlu, Bradini, Konjicu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču. Krajem travnja 1943. postao je član SKOJ-a, a ulaskom u V neprijateljsku ofenzivu i puškomitraljezac kojim uspješno rukuje u borbama na prostoru Celebić-šuma i Korlata-Trovrh, na Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Miljevini. Potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag oko Šuice, Travnika i Jajca, gdje je krajem 1943. postao član KPJ i komandir desetine s kojom uspješno komandira u borbama kod Jajca i Mrkonjić-Grada, na prostoru Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok i po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srema i Slavonije, sve do 7/8. svibnja 1945. kada je kao zamjenik komandira čete poginuo kod Zagreba.

ČVRLJAK Mile PETAR, rođen 1920, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se kod Grahova, na Sitnici, Jajcu, na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Jelaku, Tešnju, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlo, Bradini, Konjicu, Gornjem Vakufu. Zatim preko Neretve i Prenja do Uloga, potom preko Kalinovika, južnih ogranaka Jahorine na Ustikulinu, gdje po prelasku Drine 8/9. travnja 1943 Poginuo na Krčinom brdu u borbi s Talijanima i četnicima. Poginuo je kao član SKOJ-a i puškomitraljezac kojim je neustrašivo tukao neprijatelja.

ČVRLJAK Šime TONA, rođena 1920, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942.

kada postaje i član SKOJ-a. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu i u širem rajonu Teslića, Prnjavora, Crnog vrha, Kotor-Varoši, kao borac i bolničarka kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu na Ivan-sealu, Bradini i Konjicu, G. Vakufu, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču i Goraždu, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-šuma i Korlat-Trojvrh, gdje postaje i član KPJ krajem svibnja 1943. Nastavlja borbe preko Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, Miljevine, zatim preko Jahorine, rijeke Prače, Han-Pijeska, Vlasenice i Zvornika, gdje početkom srpnja 1943. prima dužnost četne bolničarke. Potom natrag preko sjevernog dijela Podromanije, Vranduka i srednje Bosne do Dalmacije, gdje je 23. rujna 1943. na Cisti Velikoj poginula u borbi protiv njemačko-ustaških snaga.

ČVRLJAK Marka ŠIME, rođen 1921, Čvrljevo-Konjevrate, Šibenik, radnik-zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u širem rajonu Teslić-Prnjavora, Crnom vrhu, Kotor-Varoši, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu na Ivan-sedlu, Bradini i Konjicu, na G. Vakufu, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču, Goraždu, kod Pljevlja, gdje početkom svibnja 1943. postaje član KPJ. Nastavlja borbe kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma i Korlat-Trojvrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori-Balinovcu, Miljevini, a potom preko Jahorine, rijeke Prače, Podromanije - sve do Han-Pijeska gdje je 24. lipnja 1943. kao mitraljezac poginuo u borbama protiv ustaško-domobranskih snaga.

ĆUK Bože ANTE, rođen 1923, Muć Gornji, Split, zemljoradnik. Za NOP radi od 1942. godine. Početkom veljače 1943. stupio je u sastav 3. dalmatinske brigade. Skojevac od 1942. godine. Nastavio je borbe kroz IV neprijateljsku ofenzivu: oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, u dolini Neretve, oko Nevesinja. U V neprijateljskoj ofenzivi: na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i na Vučevu,

gdje je početkom lipnja, u dolini Sutjeske 1943, postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča, zatim preko Jahorine, rijeke Prače, Renovice, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvorniku, Capardu, Vranduka, Turbeta, do Dalmacije. Kao primjeran borac je rujna 1943. prekomandovan u dalmatinske jedinice i našao se u sastavu OZN-e za srednju Dalmaciju obavljajući dužnost komandira kurira. Na toj dužnosti ga je zatekao kraj rata kao komandira voda, u činu vodnika. Član KPJ je postao početkom 1945, godine.

ĆUK RADMILA, rođena 1921, Sutina, Split, domaćica. Član SKOJ-a od 1942, a član KPJ od 1943. Rođena u seljačkoj siromašnoj porodici koja je

od 1942. pomagala NOP. Bila je jedna od naprednih omladinki. Stupila je u NOB-u početkom 1943. u 3. dalmatinsku brigadu u kojoj je bila borac-bolničarka. Bori se oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, na Plasgrebenu i u Nevesinskoj kotlini. U Sandžaku, Crnoj Gori, u V ofenzivi oko Cehotine, zatim na Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, gdje je početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i bori se u proboju obruča kod Rataja i Miljevine, Renovice, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, na Turbetu, Dalmaciji i drugim borbama. Vodeći borbu protiv njemačke motorizovane kolone 7. SS divizije 23. rujna 1943. poginula je kod Ciste Velike, bacajući bombe na tenkove.

ĆURIN Ante DARKO, rođen 1923. Guča kod Čačka, đak. Član SKOJ-a od prije rata. Član KPJ od 1941. Bio sekretar SKOJ-a i član kotarskog komiteta SKOJ-a. Radio na omasovljavanju i jačanju omladinskog pokreta na gornjem dijelu otoka Hvara. Učesnik u ilegalnim akcijama na gornjem dijelu otoka. U NOB-u od početka 1942. na Hvaru. Sa prvom grupom Hvarana prebacuje se na Bioko'vo gdje je postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Isticao se političkom nadarenošću i marksističkom uzdignutošću. Učesnik ie borbi omladinske čete do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i omladinski rukovodilac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora i Jošavke. UIV neprijateljskoj ofenzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu i Treskavici, Krčinom brdu, na Kapku (kada je postao politički delegat voda) i oko Bijelog Polja. U V neprijateljskoj ofenzivi je postao sekretar SKOJ-a bataljona: prošao kroz borbe na Čelebiću, Zavajitu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, zatim na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Suići i Travniku. Vodeći borbu protiv Nijemaca i ustaša oko Travnika poginuo krajem studenoga 1943.

DADIČ Frane JOZO, rođen 1922, Milešine, Split, zemljoradnik i radnik. Učestvovao u štrajkovima i demostracijama. Bio je hapšen, mučen i zatvaran od nenarodnog režima. Član SKOJ-a od 1941. Pred kraj 1941.

stupio je u Mosećko-svilajski odred iz kojeg je postao borac, pa desetar, a zatim komandir voda u 3. dalmatinskoj brigadi. Nastavlja borbe kod Knina i Vrlike. U IV i V neprijateljskoj ofenzivi: na Imotskom, Posušju, Jubuškom, Plas-grebenu, Neretvi i oko Nevesinja, na Ćehotini, Čelebiću, Tari i Vučevu. Lipnja 1943. postao je borac 2. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavlja borbe kao nišandžija na bredi na Miljevini, Budnju, Vlasenici. U borbi na Kiku teško je ranjen i prebačen u bolnicu. Jozo seje posebno istakao u proboju obruča u V neprijateljskoj ofenzivi prešavši prvi most kod Ustiknline zašto je bio javno pohvaljen. U toku 1943. postao je i član KPJ. Po ozdravljenju je stupio u 16 diviziju u kojoj je postao komandir 2. čete 2. bataljona 2. brigade. Kraj rata dočekao je na dužnosti zamjenika komandanta bataljona u činu poručnika.

DEAN Mate VELJKO, rođen 1926, Zlarin, Šibenik, đak iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Za NOP radi od kraja 1942. Prvom polovinom rujna 1943. odlazi u partizane i stupa u 3. krajišku proletersku brigadu u čijim se redovima bori u Dalmaciji oko Sinja, a potom u Bosni oko Travnika. Krajem 1943. (nije utvrđen datum) kod Komara dolazi u 1. proletersku brigadu. Bori se oko Travnika, Komara, Ugra, kao borac u 1. crnogorskom bataljonu, a potom preko centralne Bosne u borbama oko Kotor-Varoša, Uzlomca, Jošavke, Crnog vrha, kod Mrkonjić-Grada gdje travnja 1944. postaje član SKOJ-a. Zatim u rajonu Mliništa za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok preko Kupreškog polja, Vukovskog, planine Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Foče, Sandžaka-sve do sredine kolovoza 1944. kada je kod Pljevalja poginuo kao puškomitraljezac.

DEAN Stanka ZVONKO, rođen 1925, Drenovci-Županja, Podgora, Makarska, pomorac iz siromašne seljačke obitelji. Clan SKOJ-a od 1942. Lipnja 1942. godine stupio je u Južnodalmatinsku četu, a kasnije u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljon »Josip Jurčević« s kojom učestvuje u borbama na Biokovu do kraja kolovoza 1942, kada je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. prole-

terske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Prnjavoru, Devetinama, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi u borbama na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Polja, Sekovića, Kovrena, Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu. Poginuo je 9. lipnja 1943. godine na Bavanu na Zelengori, u V neprijateljskoj ofenzivi, u borbi s njemačkim snagama.

DELIĆ Ante ANĐELKO, rođen 1909, Kaštel-Sućurac, Split, radnik. Bio je član URS-ovih sindikata. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Po kapitulaciji stare Jugoslavije 1941. i po dizanju ustanka radi za NOP. Za vrijeme kapitulacije Italije učestvuje u razoružanju talijanske vojske. U rujnu 1943. stupio je u Kaštelanski odred iz kojeg je listopada 1943. postao borac, a kasnije vodnik voda u 6. beogradskom bataljonu 1.

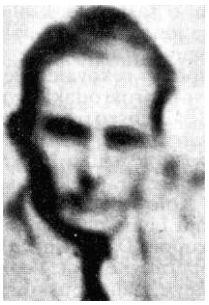
proleterske brigade. Nastavlja borbe na Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, na Mliništu, Bašarincu, Vranići, Bitovni. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Beogradu, gdje je postao član KPJ i komandir voda mitraljeske čete. Nastavio je borbe na Sremskom frontu u Sremu i Slavoniji, do Zagreba.' Kraj rata dočekao je na toj dužnosti u činu vodnika.

DELONGA Ivana JAKOV, rođen 1922, Sinj, đak. Član SKOJ-a od 1941. Jedan od naprednih omladinaca Sinja. Po kapitulaciji stare Jugoslavije aktivno radi na pripremi ustanka u svom kraju. U NOB-u od 1941. U Mosećko-svilajski odred stupio je 1941. sa kojim se bori sve do kraja 1942. kada je postao borac izviđač 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu, po centralnoj Bosni. U IV neprijateljskoj ofenzivi: na Ivan-sedlu i Bradini, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Bijelog Polja. U V neprijateljskoj ofenzivi: na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolinom Sutjeske, Zelengori, Balinovcu i Miljevini. Zatim na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šujici i Travniku, gdje je listopada 1943. kao član KPJ prekomandovan u Dalmaciju. Bio je intendant u jednoj dalmatinskoj jedinici. Vodeći borbu protiv nijemaca u Sumartinu na otoku Braču 15. studenoga 1944. poginuo je.

DESPINIĆ Rudolfa VICE, rođen 1912, Mandalina, Šibenik, radnik iz siromašne radničko-težačke obitelji. Još prije rata opredjeljuje se za radnički i revolucionarni pokret. Učestvuje u štrajkovima i demostracijama. Dolaskom okupacije 1941. aktivno radi za NOP. Član KPJ postao je početkom 1942. i radi na terenu do kapitulacije Italije rujna 1943. kada stupa u 8. dalmatinsku brigadu u kojoj vrši dužnosti komandira voda. Listopada 1943. kod Bugojna dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se oko Travnika u drugoj polovini svibnja 1944. na pravcu Mrkonjić-Grada-Šipo-

vo, na Mliništu za vrijeme drvarske operacije, preko Kupresa, Vukovskog, Raduše, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Foče i Sandžaka. Zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora i Palisada, Kosjerića, Valjeva. Prvo kao borac, a zatim komandir desetine i voda koje ie uspješno vodio iz borbe u borbu. Početkom listopada 1944. prima dužnost komandira čete sa kojom nastavlja bitke preko Avale, Beograda, Srema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Umro 1982.

DESPOT Mate VESELIN, rođen 1923, Mandalina, Šibenik, radnik (đak) iz siromašne radničko-težačke obitelji. Po okupaciji zemlje 1941. opredjeljuje se i na terenu aktivno radi za NOP. U proljeće 1942. postaje član SKOJ-a da bih prvih dana listopada te godine otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki i drugim mjestima, - na Tesliću, potom na Prnjavoru gdje je 16. siječnja 1943. i poginuo u borbi protiv ustaško-domobranskih snaga.

DEŠKOVIĆ Milana ZDENKO, rođen 1920, u Splitu, pomorski tehničar iz srednje obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942, a potom postaje član SKOJ-a. Sve do kapitulacije Italije 8. rujna 1943. godine radi ilegalno u Splitu, a zatim stupa u Posadni bataljon Splita. Krajem rujna 1943. godine dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom učestvuje u borbama kod Duvna, Travnika, Komara, Turbeta. Poginuo je sredinom studenog 1943. godine na položajima iznad Turbeta od topovske granate.

DEVIĆ Bože LAZO, rođen 1902, Biočić, Drniš, rudarski radnik. Lazo je kao radnik Ibarskih rudnika u Baljevcu bio sindikalno organizovan u URS-ove sindikate. Po okupacije zemlje se stavio na raspolaganje KPJ. Po dizanju ustanka je stupio u NOB-u u Kopaonički partizanski odred »Todor Miličević« iz kojeg je kao dobrovoljac otišao u Užice u sastav 6. ibarske čete i branio Užičku Republiku. Dvadeset drugog prosinca 1941. se našao u stroju u Rudom u sastavu 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Krajem 1941. ostao je s grupom rekovalenscenata u Novoj Varoši odakle je u proljeće 1942. došao u brigadu u Foču i ušao u sastav radionica Vrhovnog štaba, a juna 1942. u sastav radionica 1. proleterske brigade. Kolovoza 1942. po oslobođenju Livna prekomandiran je s grupom Dalmatinaca u sastav 4. operativne zone. Poginuo je u sastavu dalmatinskih jedinica kao rukovodilac 1942. kod Kupresa.

DEVIĆ Augusta MARIJA, rođena 1924, Šukošani, Zadar, učenica iz siromašne seljačke obitelji, za NOP aktivno radi od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane sa šibenskom grupom i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu, na Ivan-sedlu, Bradini, Konjicu, G. Vakufu, kod Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, gdje se krajem travnja

1943. prima u članstvo KPJ i postaje četna bolničarka. Nastavlja borbu kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Popovom mostu, u dolini Sutjeske, na zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, te u nadiranju brigade na istok preko Kupresa, Vukovskog, Raduše, Bitovnje, Bjelašnice, Foče i Sandžaka, gdje je kolovoza 1944. primila dužnost referenta saniteta bataljona. Zatim u borbi na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, Sremu - sve do 17. siječnja 1945. kada je poginula kod Šidskih Banovaca na Sremskom frontu, u činu zastavnika, a na dužnosti referenta saniteta bataljona.

DIVIĆ Ike ANTE ADAMOV, rođen 1921, u Drveniku, Makarska, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1940, a član KPJ od 1942. godine. U prvoj polovini 1942. stupa u Južnodalmatinsku četu, a zatim u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona

»Josip Jurčević« iz koje je kolovoza 1942. stupio u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade u kojoj je bio kurir pri bataljonu i Stab u brigade. Krajem 1942. je prekomandovan u jedinice VŠ u kojima je vršio kurirske dužnosti. Pre odlaska u NOB je bio sekretar jedne skojevske grupe. Borio se na Ključu, Sitnici, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Treskavici, IV i V neprijateljskoj ofenzivi u kojoj je hrabro poginuo na kurirskoj dužnosti u prvoj polovini lipnja 1943. godine.

DIVIĆ Ivana ANTE, rođen 1912, Zavojane, Vrgorac, zemljoradnik. Clan KPJ od siječnja 1943. U NOB-u od 1942. Bio borac bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavio je borbe oko Imotskog u IV ofenzivi, na Širokom Brijegu, Posušju, Ćvrsnici, Plas-grebenu, u dolini Neretve i u Nevesinskoj kotlini. U borbama oko Nevesinja je ranjen i prebačen u bolnicu gdje se liječio. Vodeći borbu s 1. proleterskom brigadom u V ofenzivi oko Čelebića 22. svibnja 1943, Ante se još neizlječen priključio borcima 6. beogradskog bataljona i s njima je nastavio borbe protiv Nijemaca oko Korlata i na Trojvrhu i dalje preko Tare, Pive i Suhe. Vodeći borbu s nadmoćnim neprijateljem 1943. godine poginuo je hrabro kod Suhe 4/5. lipnja, i ostao sa stotinama svojih suboraca na vječitoj straži u Dolini heroja.

DIVIĆ Ivana ANTE, rođen 1922, Drvenik, Makarska, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. a 1942. godine postaje član SKOJ-a. Učestvuje u ilegalnim akcijama omladine Drvenika. Prvom polovinom 1942, stupa u Južnodalmatinsku četu, a zatim u 2. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojom učestvuje u borbama na Biokovu. Krajem kolovoza 1942. godine kod Livna stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbe na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Ci;nom vrhu, Jošavki, Teslići, Jelahu, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi u borbama na Bradini-Lukaču, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu,

Ulogu, kod Kalinovika, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šekovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Korlat-Trojvrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, gdje je i poginuo 4. lipnja 1943. godine u borbi s njemačkim snagama, u V neprijateljskoj ofenzivi.

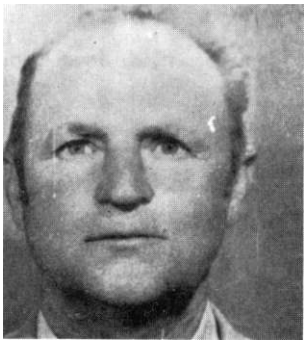
DIVIĆ Marka ANTE, rođen 1920, Zavojane, Vrgorac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi odmah po kapitulaciji bivše Jugoslavije i dolaskom okupatora. Član SKOJ-a postao je 1940. godine. Sredinom 1942. godine stupio je u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom učestvuje u borbama na Biokovu. Krajem kolovoza 1942, kod Livna dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbe na Ključu, zatim preko Bravskog, Oštrelja i Drvara, maršuje ka Bosanskom Grahovu, kada je 26/27. listopada 1942. godine i poginuo prilikom napada na Grahovo u borbi s Talijanima i četnicima.

DIVIĆ Tome KAZIMIR JOZE, rođen 1919, Drvenik, Makarska, zemljoradnik. Jedan od naprednih seljaka koji je postao član KPJ 1942. U prvoj polovini 1942. stupio je u Južnodalmatinsku četu. a zatim 2. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na Biokovu do kolovoza 1942. kada je postao borac i politički rukovodioc u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu,' Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, na Ćelincu, oko Banja Luke i Teslića. U IV ofenzivi: oko Konjica i Bradine, Gornjeg Vakufa i Bugojna, na Glavatičevu i Ćićevu, Treskavici, Kapku, Ifsaru. U V neprijateljskoj ofenzivi: na Čelebiću, Korlatu, Bakićima, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini. Zatim oko Vlasenice, na Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, gdje je postao politički delegat voda. U Dalmaciji, Travniku, Šujici, oko Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada, na Mliništu, Vranići, Bitovni i Sandžaku, gdje se teško razbolio od ratnih napora i poslat u divizijsku bolnicu radi liječenja. U sastavu te bolnice je obavljao

dužnost zamjenika komesara. Početkom 1945. godine umro je na Sremskom frontu.

DOBRE Laze NIKOLA, rođen 1920, Perušić, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. a drugom polovinom te godine postaje član SKOJ-a. Kapitulacijom Italije rujna 1943, stupa u Sjevernodalmatinski partizanski odred, iz kojeg listopada iste godine kod Bugojna dolazi u sastav artiljerije 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbe oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Ugra, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Makljana, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Trnova, kod Pljevlja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosierića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda. Krajem listopada 1944. godine prekomandovan je u artiljeriju 28. divizije s kojom je nastavio da se bori do konačnog oslobođenja zemlje. Kraj rata je dočekao kao komandir artiljerijskog voda. Član KPJ postao je krajem 1943. godine. Poslije rata je demobilisan.

DOBRIĆ Dušana MILE, rođen 1920, Dobropoljici, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1942. a zatim postaje član SKOJ-a. Rujna 1943. godine stupa u Sjevernodalmatinski partizanski odred, a krajem listopada te godine kod Travnika dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu oko Šuice, Travnika, Turbeta, Komara. Krajem 1943, ili početkom siječnja 1944. godine bio je zarobljen od strane Nijemaca. Pošto je oslobođen stupio je u 14. dalmatinsku brigadu 19. divizije s kojom je nastavio borbu do konačnog oslobođenja zemlje. Poslije rata je demobilisan.

DOBRIJEVIĆ Petra NIKOLA, rođen 1920, s. Oton, Knin, trgovački pomoćnik. Kako mu je otac bio željeznički službenik koji je 1936. premješten iz Knina u Slavoniju i nastanio se u selu Petrovac. Godine 1941. bježi s roditeljima ispred ustaša u Srbiju i nastanio se u selu Lozoviku gdje je postao član SKOJ-a i član KPJ. Radi na dizanju ustanka s tamošnjim drugovima i kolovoza 1941. učestvuje u borbi na uništenju dva vlaka. Kasnije, 1941. ušao je u sastav Posavske čete s kojom je nastavio borbe i iz koje je 21. 12. 1941. u Rudom ušao u sastav 6. beogradskog bataljona. Vodeći borbu 23/24. 12. 1941. protiv Nijemaca na Sjenici poginuo je hrabro taj mladi i vrlo hrabri

Dalmatinac. Preživjeli drugovi iz Ruda ga se sjećaju i kažu daje bio izvanredan borac i član KPJ.

DOBRIJEVIČ Miloša STANKO, rođen 1922, Varivode, Knin, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. godine. U Sjevernodalmatinski partizanski odred stupio je rujna 1943, a krajem listopada te godine kod Travnika dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbe oko Šuice, Travnika, Turbeta, Komara, Ugra, Crnog vrha, Jošavke, Prnjavora, zatim kod Mrkonjić-Grada, Lisine, rijeke Vrbas, na

Mliništima, Makljenu, Vranići, Bešerincu, Bitovnji, Tarčinu, Trnovu, kod Pljevlja, potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Bosuta, u proboju sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Čaglina, Pleternice, Okučana, Ilove, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline, do Zagreba gdje dočekuje kraj rata u činu starijeg vodnika. Član KPJ postao je kolovoza 1944. godine. Poslije rata je demobilisan. Umro je 1952. godine.

DODIG Jose MATE CIGO, rođen 1904. Zaton, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan. Za NOP radi od kraja 1941. Krajem 1942. odlazi u partizane i u zapadnoj Bosni stupa u 3. sandžačku brigadu u čijim se redovima bori po zapadnoj i cen-

tralnoj Bosni, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivi, kod Bugojna, na G. Vakufu, Konjicu, Drini, Sandžaku, sve do početka lipnja 1943. kada dolazi u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe preko Miljevine, Prače, Podromanije, Vlasenice, Han-Pijeska i Zvornika. Potom na Nemilu, srednju Bosnu, Bugojno do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Šujice, Turbeta, kod Mrkonjić-Grada, na Lisini, Šipovu, Mliništu. Zatim preko Vukovskog, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Drine, Foče, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda, gdje listopada i944. postaje član KPJ. Nastavlja borbe preko Srema i Slavonije do Zagreba gdje je dočekao kraj rata na dužnosti vodnika a u činu potporučnika. Poslije rata je demobilizovan.

DOLEŽAL Ivana JANDO, rođen 1919, Milna, Brač, brijački radnik u Splitu. Ponikao iz radničke porodice, pripadao je naprednom omladinskom pokretu Splita i vrlo mlad postao član SKOJ-a. Bio je član URS-ovih sindikata. Radio je ilegalno i učestvovao u nizu bon>enih akcija u Splitu. U drugoj polovini 1943. stupio je u Mosorski odred zajedno sa bratom Tadijom i rujna 1943. postao je borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se kao borac i politički delegat voda sve do studenog 1944. gdje je prekomandovan u kulturnu ekipu 1. proleterske divizije. Bio je komandir voda na kojoj gaje dužnosti i zatekao kraj rata, u činu zastavnika. Član KPJ postao u 6. beogradskom bataljonu. Borio se u Srbiji i na Sremskom frontu. Bio je istaknuti solista zbora 1. divizije. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzionisan u činu potpukovnika.

DOLEŽAL Ivana TADIJA. rođen 1923, Milna, Brač. Brijački radnik. Ponikao iz napredne radničke porodice. Tadija je pripadao naprednom omladinskom pokretu kojeg je odgajao njegov brat Adolf, »Mali Ćeh«. Tadija je s braćom u svojoj radionici, u podrumu u Rimskoj ulici, oformio revolucionarnu biblioteku. Okupator je motrio na Tadiju ali ga nije mogao spriječiti na radu. Član SKOJ-a je od 1942. Radi ilegalno do 1943. a zatim odlazi u Mosorski odred s kojim se bori do ulaska u 1. četu 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, rujna 1943. kao puškomitraljezac. Bori se na Duvnu, Suici, na Travniku, Turbetu, oko Komara, Jajca i na Vlašiću. Vodeći borbu protiv ustaša i Nijemaca podno Vlašića pred kraj 1943. kod sela Šipova poginuo je.

DRAGIĆ Petra PETAR, rođen 1922', Otišić, Sinj, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOPaktivno radi od kraja 1941. godine. • Veljače 1942. godine stupio je. u Mosećko-svilajski partizanski odred s kojim učestvuje u borbama na terenima Svilaje, Moseća i Dinare do rujna 1942, kada na Tičevu postaje borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, zatim preko centralne. Bosne u borbama oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošavke i Devetina. Poginuo je krajem prosinca 1942. godine između Tesliča i Prnjavora u borbi sa četnicima i ustašama. Član SKOJ-a postao je u proljeće 1942. godine.

DRAGIČEVIĆ Frane DUŠAN, rođen 1915, Vrgorac, službenik. Poticao je iz siromašne seljačke porodice. Kao službenik je bio napredan i družio se sa naprednim radnicima, službenicima i građanima Vrgorca. Prije rata je postao kandidat KPJ. U ustanku radi za NOP. U NOB-u stupa početkom 1942. u Vrgorski odred s kojim ulazi u Južnodalmatinsku četu, a kasnije u bataljon »Josip Jurčević« s kojim učestvuje u borbama na području Biokova. Kao dobrovoljac kolovoza 1942. stupa u Sanitet 1. proleterske NOU brigade obavljajući dužnost apotekara sve do ožujka 1943. kada odlazi u prekomandu u Centralnu bolnicu gdje preuzima dužnost apotekara. Član KPJ postao je početkom 1942. Poginuo je početkom lipnja 1943. u jeku V neprijateljske ofenzive na Vučevu. Učesnik je borbi: na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu i u centralnoj Bosni. U IV ofenzivi: oko Ivan-sedla i Bradine, Gornjeg Vakufa i Bugojna, na Glavatičevu i Treskavici, kod Bijelog Polja, Šekovića, Kovrena, Čelebića, Tari i u V neprijateljskoj ofenzivi.

DRAGIČEVIĆ Josipa MIJO, rođen 1924, Prapratnica, Vrgorac, zemljoradnik. Završio je 6 razreda osnovne škole. Bio sekretar SKOJ-a u svom selu. Član SKOJ-a 1941. a član KPJ od 1942. Aktivno je radio na terenu do siječnja 1943. kada je stupio u 1. bataljon 4. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe oko Vrgorca, u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Zelenkovca i u dolini Neretve. Zatim oko Nevesinja gdje je travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbe na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i na

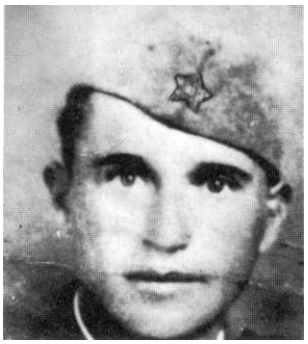
Vučevu gdje je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u razbijanju obruča, na Renovici, Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj i Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Suici, Travniku, oko Jajca i na Vlašiću gdje je studenog 1943. prekomandovan u Dalmaciju i postao komandir voda u 1i. brigadi, a zatim sekretar SKOJ-a u bataljonu. Po oslobođenju Knina 1944. ušao je u sastav 5. brigade KNOJ-a obavljajući dužnost zamjenika komandira čete u 1. bataljonu. Travnja 1945. upućen u SSSR gdje je završio školovanje. Penzionisan u činu kapetana prve klase.

DRAGOBRATOVIĆ Pave IVO, rođen 1922, Raba, Metković, zemljoradnik. Član SKOJ-a

od 1941, a član KPJ od 1942. Vrlo aktivan u ustanku. Radio je na jačanju omladinskog pokreta i okupljao simpatizere oko NOP-a. Bio je teorijski uzdignut. U veljači 1942. stupio je u Neretvanski vod s kojim se bori u području doline Neretve da bi lipnja 1942. ušao u bataljon »Josip Jurčević« u sastav omladinske čete »Ante Torkar«. Bori se kao borac i komandir odeljenja na Biokovu do kraja kolovoza 1942. kad postaje borac pa komandir odeljenja, a zatim komandir voda u 4. kraljevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Teslića i Prnjavora. U IV ofenzivi na Bradini i Ivan-sedlu, kod Gornjeg Vakufa i Bugojna, oko Konjica, Uloga i na Treskavici, Kapku i Krčinom brdu i Ifsaru. U V neprijateljskoj ofenzivi na Čelebiću, Zavajitu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, Turbeta, Dalmacije, Travnika, Šuice i na Vlašiću gdje je krajem studenoga 1943. prekomandiran u Dalmaciju za rukovodioca. Vodeći borbe na otoku Šolti sa svojim .bataljonom 1944. poginuo je kao komandant bataljona na Šolti 1944. godine.

DRAGOBRATOVIĆ Marka LOVRE, rođen 1913. u selu Raba, Metković, zemljoradnik. Postao je kandidat za člana KPJ 1941. U partizane je pošao travnja 1942. godine u Neretvansku četu iz koje je kasnije ušao u 2. četu bataljona »Josip Jurčević« i kolovoza 1942. godine postao je borac 4. kraljevačkog bataljo-

na 1. proleterske NOU brigade u kojem je postao član KPJ travnja 1943. godine i desetar, a kasnije vodnik voda. Ranjavan je nekoliko puta, ali ga neprijatelj nije mogao dotući. 1944. godine je prekomandiran i postao politički delegat voda u Pratećoj četi 1. divizije u kojoj je ranjen pri zauzimanju Beograda. Po izlasku iz bolnice je poslat u 31. srpsku brigadu 21. divizije gdje je bio politički rukovodilac. Ponovo je ranjen početkom 1945. godine, odlazi u brigadnu bolnicu gdje je postao zamjenik komesara Sanitetske čete. Na toj ga je dužnosti i zatekao kraj rata. Poslije rata otpušten je iz armije kao RVI. Umro je 1979. godine.

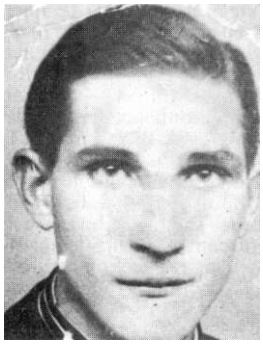
DRAGOBRATOVIĆ Pave STIPE, rođen 1920, Raba, Metković, zemljoradnik. Od 1941. aktivno radi za NOP. Član SKOJ-a od 1942. U prvoj polovini 1942. stupio je u neretvansku četu iz koje je ušao u sastav omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokova do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe pa Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, na Čalinci, Teslići i na Prnjavoru. U IV neprijateljskoj ofenzivi: na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu. Vodeći borbe početkom ožujka 1943. protiv četnika kod Konjica, u gornjem toku Neretve poginuo je kao puškomitraljezac.

DRAŠKOVIĆ Ante MARIJA, rođena 1919, Solin, Split, domaćica. Marija je imala burno djetinjstvo. Živjela je pod vrlo teškim uslovima u radničkoj porodici sa devet članova. Bila je to bijeda i neimaština, ali tu mladu naprednu omladinku nije moglo demoralisati da ne stupi među naprednu omladinu Solina i nastavi borbu za poboljšanje životnih uslova radnika i seljaka. Član SKOJ-a postala je 1941. Prikuplja oružje i opremu za ustanak. Učestvuje u prenošenju propagandnog materijala i ljepljenju i pisanju parola. Njenu želju nisu ispunili rukovodioci ustanka da stupi u 1. solinski odred, već je ostavljena da radi na terenu. Početkom 1943. stupa u 3. dalmatinsku brigadu i nastavlja borbe kao borac-bolničarka kroz IV neprijateljsku ofenzivu: oko Imot-

skog, Posušja, na Širokom Brijegu, Plas-grebenu, u dolini Neretve i oko Nevesinja. Bori se na Čehotini i Čelebiću. Početkom lipnja 1943. postala je borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavila borbe kao član KPJ (postala je 1942.) u proboju obruča na Miljevini, gdje je spašavajući svog ranjenog suborca na brdu Budnju poginula. Tako je završila hrabro omladinka-proleterka iz Solinskog bazena, ostajući na vječitoj straži u Dolini heroja.

DRAŠKOVIĆ Ante ZDRAVKO, rođen 1915, Solin, Split, tvornički radnik iz radničke porodice. Razvio se u naprednog radnika i revolucionara koji je postao i član URS-ovog sindikata. Učestvuje u svim štrajkovima i političkim manifestacijama. Bio je i povjerenik URS-ovih sindikata svoje podružnice. Zbog aktivnosti u sindikatu hapšen je i zatvoren

od nenarodnog režima. Prije rata je primljen u SKOJ, a član KPJ postao je 1941. Po kapitulaciji stare Jugoslavije 1941. radi na pripremi ustanka i ulazi u udarnu grupu učestvujući u sabotažama i prikupljanju oružja. Zdravko je bio među prvima koji stupaju u Solinski odred 1941. Pošto se odred nije probio za Vještić-goru, Zdravko se vraća na sektor Solina, gdje ilegalno radi do odlaska u NOB-u u prvoj polovini 1942. Stupio je u Mosećki odred iz kojeg je u rujnu 1942. postao borac i komandir odeljenja 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borio se na Ključu, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Lukaču, Gornjem Vakufu, Konjicu, Ulogu, Treskavici, Drini, Ifsaru, na Prijepolju i Bijelom Polju. U V neprijateljskoj ofenzivi: na Čelebiću, Korlatu, Trojvrhu i Vučevu. Vodeći borbu protiv Nijemaca u dolini Sutjeske, u prvoj polovini lipnja 1943, poginuo je.

DRAŽIN Jovakina ANTE, rođen 1912, Kaštel-Kambelovac, Split, zemljoradnik. Član KPJ postao je 1937. godine. Kao komunistä je svjesno i savjesno izvršavao svoje partijske zadatke. Bio je aktivan u raskrinkavanju i čišćenju Partije od frakcionaštva. Jedan je od organizatora ustanka u svom mjestu. Učestvuje u rušenju željezničke pruge kod Kaštel-Kambelovca 1941. Listopada 1942, s grupom Šibenčana dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbe kao borac i komandir voda: na Strmici, Sitnici, Kotor-Varoši, Čelincu, kod Teslića, na Prnjavoru i Desetinama. U IV neprijateljskoj ofenzivi: na

Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Čićevu, Treskavici, Krčinom brdu, Ifsaru, Čajniču i Goraždu. U V neprijateljskoj ofenzivi: na Prijepolju i Bijelom Polju, Čelebiću, Zavajitu, Zlatnom boru, na Vučevu i Borovnu, gdje je početkom lipnja 1943, u borbama protiv Nijemaca, u dolini Sutjeske poginuo na dužnosti komandira voda prištapskih jedinica Brigade.

DRUŽIĆ Nikole MILAN, roden 1921, Omiš, stolarski radnik. Član SKOJ-a od 1937. Zbog svoje revolucionarnosti bio je zatvoren sa grupom skojevaca od nenarodnog režima. Bio je sindikalno organizovan u URS-ovim sindikatima. Kao pomorac se 1939. godine ukrcao na brod »Trepča« i otišao za New York, gdje je 1941. postao član KP USA. Na poziv KPJ odazvao se i dobrovoljno se bori u Jugoslaviji. Završio je petomjesečni vojni kurs i potom se prebacio u Englesku gdje je učio sve o diverzijama. Završio je radiotelegrafski kurs. U Jugoslaviju se spustio 21.4. 1943. u istočnu Bosnu sa Svetom Serdarom i Đurom Diklićem. Poslije V neprijateljske ofenzive sa jednom grupom rukovodilaca u kojoj je bio i Nikola Ljubičić u svojstvu radiotelegrafiste išao je u Srbiju, gdje se tada formirala 1. šumadijska brigada. Kasnije je bio u 2. proleterskoj brigadi, pa u 2. i 5. krajiškoj brigadi. Bio je oficir za vezu 4. crnogorskog bataljona. Po naređenju Slobodana Penezića-Krcuna nakon prelaska Ibra poslat je u Srbiju u blizinu Aranđelovca gdje je održavao vezu sa Glavnim štabom Srbije. Po oslobođenju Beograda postao je oficir Radiocentra KNOJ-a. Siječnja 1945. ušao je u 3. kragujevački bataljon u kome je bio vodnik voda automatičara. Na toj dužnosti zatekao ga je kraj rata.

DUBROJA Stevana ĐURO, rođen 1923, Tinj, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a sredinom te godine postao je član SKOJ-a, a zatim stupa u Bukovički partizanski odred. Potom preko Sjevernodalmatinskog partizanskog odreda početkom 1943, dolazi u sastav 5. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, oko Nevesinja. Krajem travnja 1943, ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom vrši. pokret preko Uloga, Kalinovika, Broda i Zavajita u nove borbe u V neprijateljskoj ofenzivi na Čehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu. Početkom lipnja 1943, postaje borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbe u proboju obruča na Miljevini, zatim u borbama na rijeci Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku. Poginuo je krajem kolovoza 1943. godine u rajonu Komara-Turbe.

DUJMIĆ Stjepana ANTE, rođen 1909, Podgora, Makarska stolarski radnik. Bio uključen u radnički pokret Splita. Sindikalno organizovan u URS-ovim sindikatima. Učestvuje u štrajkovima i političkim manifestacijama u Splitu. NOP pomaže od 1941. U NOB-i je od rujna 1943. Učestvuje u razoružanju talijanskih vojnika u kapitulaciji Italije i u odbrani Splita kada je, po povlačenju iz grada, postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbu na Drvaru, Travniku Šuici, Vlašiću, Vitovlju, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, na Mliništu, Vranići, Bitovnji. U Srbiji na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i u borbama Sremskog fronta, u Sremu i Slavoniji do teškog ranjavanja polovinom travnja 1945. Kraj rata gaje zatekao u Gradskoj bolnici u Sremskoj Mitrovici. Poslije rata se demobilisao.

DUKIĆ Ante LAZO, rođen 1909, Biljane Gornje, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od 1942. godine. U Sjevernodalmatinski odred stupio je drugom polovinom 1943, s kojom se bori do listopada te godine kod Bugojna postaje borac prištapskin jedinica (sanitet) 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbeni put oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, rijeke Ugar, Skender-Vakufa, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vukovskog, Makljana, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevalja.

Potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralja, Avale, Beograda. Zatim oko Šida, Tov'arnika, u proboju Sremskog fronta i nastupanju preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okučana, Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Poslije rata je demobilisan.

DULČIĆ Marina NIKOLA, rođen 1919, Rudine, Stari Grad, Hvar, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1941. Clan KPJ od početka 1943. Aktivan u ustanku u Rudinama. Bio je vojni ilegalac 1941. Početkom 1942. s prvom grupom Hvarana prebacio se na Biokovo i postao borac 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na Biokovu sve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i politički delegat voda u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske

NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, na Jajcu, oko Kotor-Varoši, Celinca i na Tesliću. U IV neprijateljskoj ofenzivi oko Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, na Glavatičevu i Čićevu, na Treskavici, Kapku i Krčinom brdu, oko Prijepolja i Bijelog Polja. U V neprijateljskoj ofenzivi oko Čelebića, Korlata, Bakića, na Tari, Vučevu i Borovnu. Vodeći borbu protiv Nijemaca u dolini Sutjeske početkom lipnja 1943. poginuo je.

DUMANIĆ Josipa VELJKO, rođen 1922, u Splitu, stolarski radnik. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Listopada 1943. kod Bugojna postaje borac 2. čete 3. kragujevačkog ba-

taljona. Učestvuje u borbama oko Travnika, Suice, Turbeta, Komara, Vitovnja, Jajca, rijeke Vrbasa, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Makljena, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevlja. Potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale i Beograda. Zatim u borbama oko Šida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Oriolika, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Borova, Pleternice, Okučana, Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline do Zagreba, gdje je dočekao kraj rata kao komandir voda, zastavnik. Član. KPJ postao je 1944. godine. Poslije rata ostao je u JNA. Penzionisan u činu majora.

DUMANIĆ Jakova MARIN, rođen 1909, Split, kovački radnik iz siromašne seljačko-radničke obitelji. Bio je napredan radnik koji je učestvovao u štrajkovima i političkim manifestacijama u Splitu. Bio je sindikalno organizovan u URS-ovim sindikatima. NOP pomaže od 1941. Početkom siječnja 1943. stupio je u Mosorski odred iz kojeg je postao borac i puškomitraljezac u 3. dalmatinskoj brigadi. Bori se oko Knina i Vrlike. U IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, na Širokom Brijegu, Posušju, u dolini Neretve i Nevesinja. U V neprijateljskoj ofenzivi oko Čehotine, na Čelebiću, Tari, Pivi i na Vučevu, gdje je početkom lipnja 1943. postao borac i puškomitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbu u proboju obruča sve do hrabre poginije 14. lipnja 1943. u borbi protiv Nijemaca na Donjem Budnju kod Miljevine.

DUPLANČIĆ Frane ANTE, rođen 1913, Split, brodostrojarski tehničar iz radničke porodice. Bio je zapažen kao srednjoškolac, ljevičarski orijentiran. Bio je stručni nastavnik u srednjoj školi u Livnu, a kasnije je radio na željeznici. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1942. Učesnik je ilegalnih akcija u Splitu protiv okupatora. U NOB-i je od prosinca 1942. Stupio je u 3. dalmatinsku brigadu sa ženom Marijom (poginula u prištapskim jedinicama u V neprijateljskoj ofenzivi). U sastavu ove brigade učestvuje u

borbama protiv četnika i Talijana kod Knina i Vrlike, a zatim oko Imotskog, Posušja, Jubuška, na Širokom Brijegu, Čvrsnici, Plas-grebenu, da bi po prelasku Neretve ožujka 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbu na Glavatičevu, Treskavici, Kapku, Ifsaru, na Prijepolju i Bijelom Polju, na Čelebiću, Zavajitu i trojivrhu kao puškomitraljezac gdje je u borbi protiv Nijemaca poginuo 23. svibnja 1943. godine.

DUPLANČIĆ Petra MILORAD, rođen 1925, Split. Đak, iz siromašne radničke porodice. Član SKOJ-a postao je 1942, član KPJ od 1943. Učestovao u nekoliko ilegalnih.akcija omladinaca Splita. Druge polovine 1942. stupio je u Mosećko-svilajski odred s kojim se bori sve do rujna 1942. kada postaje borac 4. kraljevačkog bataljona na Mliništu. Učestvuje u borbi na

Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitinci, Jajcu, oko Kotor-Varoši, na Ćalinci, Tesliću i Prnjavoru, u IV neprijateljskoj ofenzivi na Bradini i Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, oko Konjica i Uloga, Treskavice. Na Kapku i Ifsaru. U V neprijateljskoj ofenzivi oko ČeleDića, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvroniku, na Capardu, Nemiloj, Vranduku, na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću i oko Jajca kada je krajem rujna 1943. prekomandovan u Dalmaciju kao komandir odjeljenja i ušao u sastav 4. splitske brigade i u sastavu 3. čete 3. bataljona. Borio se do druge polovine 1944. kada je poginuo 28.VII kod Gračaca u borbi protiv Nijemaca, ustaša i četinka.

DUPLANČIĆ Ivana ZDENKO, rođen 1929, Split, đak. Mlad se uključio u NOP i učestvuje u raznim ilegalnim akcijama omladinske organizacije u školi gdje je postao član SKOJ-a u drugoj polovini 1942. Po kapitulaciji Italije, dobrovoljno stu-

pa u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Kao borac i mitraljezac učestvuje u borbama na Travniku, Vlašću, Vitovlju, Lisini, Mliništu, Bašarincu i Vranići. U toku rata je postao i član KPJ. Po osnivanju OZN-e odlazi u prekomandu u sastav Štaba brigade i radi na odgovornim zadacima od 1944. do kraja rata. Na kraju rata imao je čin starijeg vodnika. Poslije rata je ostao u JNA i radio u OZN-i.

ĐERĐA Mile KRSTE, 1914, Zemunik, Zadar, mesarski radnik, iz siromašne seljačke obitelji. Po završetku zanata radio je u Beogradu. U Sušak dolazi 1934. gdje je bio uhapšen i mučen, a potom sproveden svojoj kući. Bio je napredan i član URS-ova sindikata u Split dolazi 1936. i radi kao mesar kod Mitrovića, učestvuje u štrajku. Aktivno radi za NOP i učestvuje u akcijama u Splitu. Talijani ga hapse i drže u zatvoru 2,5 mjeseca. U veljači 1942. stupa u Svijalsko-Mosećki odred, kasnije u Dinarski, iz kojeg rujna 1942. odlazi u 1. dalmatinsku brigadu, gdje brzo postaje desetar. Krajem studenog 1942. kod Jajca je bio odsječen i dolazi u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Borio se preko centralne Bosne, isticao se hrabrošću. Ali već siječnja 1943. vraća se u svoju jedinicu sa kojom nastavlja teške bitke kroz IV i V. neprijateljsku ofanzivu i svim drugim borbama koje je vodila Prva dalmatinska proleterska brigade do, kraja rata. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941.«

ĐOLONGA Mate JOZO, rođen 1922, Koprivno, Split, radnik, iz napredne radničke poro-

dice. Vrlo mlad se uključio u napredni radnički pokret i već svibnja 1941. postao član SKOJ-a i kao takav 1941. radi na pripremi ustanka u svome selu. U Mosorski odred stupio je srpnja 1942. s kojim je učestvovao u borbi na željezničkoj pruzi kod Koprivna gdje je uništen vlak. Iz odreda je otišao za Svilaju odakle je kao dobrovoljac rujna 1942. postao borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade na Tičevu. Joze je bio nišanđija na topu, komandir voda i zamjenik komandira baterije. Učesnik je borbi: na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Centralnoj Bosi, IV ofenzivi: na Bradini, Treskavici, Drini. U V ofenzivi: na Prijepolju i Bijelom Polju, Čelebiću, Vučevu i Zelengori, Balinovcu i Miljevini, u istočnoj i srednjoj Bosni, Dalmaciji, u Srbiji: na Palisadu, Valjevu i Beogradu. Član KPJ je postao ožujka 1943. Od 1944. je komandir samostalnog protutenkovskog voda 3. bataljona na kojoj je dužnost i dočekao kraj rata u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzionisan u činu kapetana I kl.

DŽALETA Jakova MILAN, rođen 1920. Baljci. Drniš, građevinski radnik. Za NOB je počeo raditi od 1942. Srpnja 1942. uhapšen je i interniran na otok Pag odakle bježi sa većom grupom zatvorenika 10. siječnja 1943. U veljači 1943. stupa u 2. četu 2. bataljona 5. dalmatinske brigade u kojoj je bio komandir voda i nastavio sa istom borbu u IV ofenzivi oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, u doline Neretve i Nevesinja. Zatim se bori u 3. dalmatinskoj u Crnoj Gori; u V ofenzivi, kod Broda i

Zavajita, Ćehotine, Čelebića, Tare, Pive Mratinja Vučeva gdje ie početkom lipnja 1943. postao borac i komandir voda u 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Borio se u proboju obruča u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Turbetu Dalmaciji, Duvnu i Suici, Traniku, Vlašiću, u centralnoj Bosni. Prekomandovan je 15. veljače 1944. i kasnije postao komandir čete u 2. tenkovskoj brigadiu činu poručnika učestvovao u borbama u Sandžaku i u Srbiji: na Zlatiboru, Valjevu, Beogradu i Sremskom frontu. Član KPJ postao je prosinca 1943. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu potpukovnika.

DŽEKO Ante PAVAO, rođdn 1925, Split, vodoinstalater. Pri izučavanje zanata upoznao se s naprednim idejama radničkog pokreta. U omladinskom pokretu je od 1939, učestvuje u štrajku i demonstracijama. Po dolasku okupatora 1941. sudjeluje u akcijama omladine Splita i, već 1942. postao je član SKOJ-a. Veljače 1943. stupa u Mosećki partizanski odred bori se sve do listopada 1943. u toj jedinici kada je u Bugojnu postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU origadfe. učestvuje u borbama na Travniku, Suici, Vlašiću, Komaru. Početkom 1944. prekomandovan je u artiljeriju 1. proleterske divizije gdje je postao artiljerijski majstor. Kraj rata ga je zatekao u činu vodnika. Član KPJ postao je u toku rata.

DŽEPINA Ilije MILAN, rođen u Golubiću, Knin, novinar. NOP je pomagao u Beogradu od 1941. Bio proganjan od ustaša i zatvaran. U listopadu 1944. u Beogradu stupa u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Sremskom frontu. Razbijajući neprijatelja na pravcu Ilok-Šid-Tovarnik-Ilača u jednom od juriša u prosincu 1944. poginuo je.

EFENDIĆ Ivana JAKICA, rođena 1919, Obrovac, Sinj, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od kraja 1941. godine, kada postaje i član SKOJ-a. U drugoj polovini 1942, stupila je u Mosećko-svilajski partizanski odred s kojim se bori do sredine rujna te godine kad na Tičevu postaje borac i bolničarka 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, oko Crnog vrha, Jošavke, na Tesliću, Jelahu, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama na Lukaču, Konjicu, Gornjem Vakufu, Ulogu, kod Kalinovika, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Čajniča i Goražda, Bijelog Polja na pravcu

Čelebić-Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, na Rijeci Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, oko Travnika, Duvna, Suice, Komara, Ugra, Vlašića, Mrkonjić Grada, Sipova, Mliništa, Makljena, Vraniće, Bitovnje, Trnova, Pljevlja. Potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba gdje je dočekala kraj rata u činu zastavnika. Član KPJ postala je 1943. godine. Umrla 1946. g.

ERAKOVIĆ Jovana BOŽO. rođen 1922, Štikovo, Drniš, zemljoradnik. Vrlo mlad se opredijelio za napredni radnički pokret. NOP počeo pomagati 1941. U prvoj polovini 1942. stupio je u Mosećko-svilajski odred. Član SKOJ-a. U listopadu 1942. postao je borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u Ključu. Nastavio je borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, na Kotor-Varoši, Čalincu, Teslića i Prnjavoru. U IV neprijateljskoj

ofanzivi: na Bugojnu, Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, kod Konjica, Uloga, na Treskavici, Kapku, Krčinu brdu, Ifsaru, Prijepolju i Bijelom Polju. U V neprijateljskoj ofanzivi: na Čelebiću, Zavajitu, Zlatnom boru na, Vučevu, Popovom mostu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini, Vlasenici, Zvorniku i Capardu, gdje je postao član KPJ. Bori se na Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Suici, Travniku, Vlašiću, Lisini gdje je postao komandir odeljenja, na Mliništu, Vukovskom,

Bašarincu i Vranići. U Srbiji: na Palisadu, Valjevu i Beogradu gdje je postavljen za komandira voda. Nastavio je borbe na Sremskom frontu. Prosinca 1944. teško je ranjen i po ozdravljenju opet je nastavio borbu do kraja rata. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase.

ERAKOVIĆ Đure PETAR, rođen 1923, Štikovo, Drniš, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Slabo imovinsko stanje tjera ga da krene trbuhom za kruhom. Odlazi u Beograd gdje se zapošljava. Za NOP radi od 1943. godine. Sredinom listopada 1944, za vrijeme napada na Beograd stupa u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama u oslobođenju Beograda, zatim u borbama oko Erdevika, Šida, Tovarnika, Ilaće, Šidskih Banovaca, Oriolika, u čijoj je neposrednoj blizini i poginuo 17. siječnja 1945. godine u borbi s njemačkim jedinicama.

ERCEGOVIĆ Svetina ANTE, rođen 1919, Kotelj-Primošten, općina Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a krajem te godine postao član SKOJ-a, kada odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu. Bori se najprije kao borac, a zatim puškomitraljezac oko Vrlike, preko Imotskog, Posušja i Neretve. Prenosi ranjenike preko Prenja do Nevesinjskog polja. Početkom svibnja 1943. postaje član KPJ. Nastavlja borbe kroz Sandžak na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Vučevu, odakle Ante sa svojim drugovima dolazi u 1. proleter-

sku (3. kragujevački bataljon) nastavlja borbe preko Miljevine, r. Prače, Podromanije, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, zatim preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Šuice, Duvna, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, zatim na Vukovskom, između Prozora i G. Vakufa, Vranići, na Bitovnji, Bjelašnici, u Sandžaku, Zlatiboru, gdje se teškom mukom rastaje od svog puškomitraljeza i postaje komandir desetine s kojom uspješno nastavlja borbu preko Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda, Srema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata. Poslije rata demobilisan je na vlastiti zahtjev. Umro je 1969.

ERCEGOVIĆ Tade ANTE, rođen 1924, Rogoznica, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a travnja te godine postaje član SKOJ-a. Boraveći kratko vrijeme u Šibenskom odredu, odlazi u Bosnu i listopada 1943. kod Bugojna stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: na Travniku, Šuici, Turbetu, Vlašiću, Jajcu, na Mrkonjić-Gradu, Lisini, Šipovu, na Mliništu, zatim preko Vukovskog, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Komara, Vraniće, Bitovnje, Raštelice, Bjelašnice, Drine, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Uba, Lajkovca, Ralje, Avale, Šida, Tovarnika, Šarengrada, Vukovara, Borova, Pleternice, Okučana, sve do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao zamjenik komandira čete, u činu potporučnik. Poslije rata ostaje u JNA.

ERCEGOVIĆ Stipe JOSIP, rođen 1922, Sapin Dolac, iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP, a veljače 1942. postaje član SKOJ-a. U drugoj polovini srpnja 1942. odlazi u partizane i stupa u bataljon »Ante

Jonić«, a početkom listopada te godine odlazi u Bosnu i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Borio se na Grahovu, Sitnici, Jajcu na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Devetini i drugim mjestima na prostoru Tesnć-Prnjavor-Čelinac, a zatim preko Snjegotine, Maslovara, Šipraga, Ugra, zapadnih ogranaka Vlašića, Komara, planine Vraniće, Bitovnje sve do 18. veljače 1943. kada je poginuo junački jurišajući na talijanske rovove kod Bradine.

ERCEGOVIĆ Ivana JOSIP SUDAC, rođen 1907. u Šibeniku, foto-reporter iz siromašne radničke obitelji. Sa svojim roditeljima živi u Šibeniku, a potom cijela obitelj dolazi u Split,

gdje uči drvodjelski zanat kada se opredeljuje za napredni revolucionarni pokret. Učestvuje u raznim radničkim manifestacijama i demonstracijama za vrijeme vladavine nenarodnih režima bivše Jugoslavije. Bio je član URS-ovih sindikata. Po odsluženju vojnog roka 1927. ostaje bez posla, radeći tu i tamo

razne poslove u gradu. Zatim se odlučuje na prekvalifikaciju za fotografskog radnika položivši uspješno ispit, ubrzo se zapošljava i tako od drvodjelca i obalskog radnika postaje fotograf i sportski foto-reporter. Okupacijom zemlje 1941. pomaže i radi za NOP. Bio je hapšen i nekoliko puta saslušavan, tražeći mu fotografije pojedinih drugova ili negative, koje je on ranije uništio ili sklonio na sigurnije mjesto. Početkom rujna 1943. stupa u Mosorski odred, a odmah zatim kod Bugojna dolazi u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. U ovom bataljonu ostaje kratko vrijeme i odlazi u prekomandu pri Štabu 1. proleterske divizije noseći sa sobom i dva foto aparata koje je donio sa sobom od kuće. Pri Štabu divizije, u kulturnoj ekipi i pratećoj četi ostaje do kraja rata obavljajući dužnost komandira kurira. Krajem 1945. odlazi na rad pri uredništvu lista »Borba« u Beograd. Raspolaže sa bogatom riznicom fotografija iz rata. Bio je i prvi naš foto-reporter prilikom posjeta druga Tita Poljskoj 1946. Potom zbog stanja u obitelji dolazi u Split i radi kao vojni službenik pri domu JNA, odakle je i penzioniran 1956. kao stariji vodnik.

ERGIĆ Luke BRANKO, rođen 1920, Gaćelezi, Šibenik, zeljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje 1941. radi za NOP, a krajem te godine postaje član SKOJ-a. Drugom polovinom listopada 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu 9. dalmatinske divizije s kojom učestvuje u borbama po zapadnoj Bosni i dijelu Dalmacije; kroz IV neprijateljsku ofanzivu preko Imotske krajine, Posušja, dolinom Neretve. Početkom ožujka 1943. priključuje se 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbu preko Neretve, Prenja, Glavatičeva, Treskavice, Ustikuline, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniča i Goražde, gdje krajem travnja 1943. postaje Član KPJ i komandir desetine. Zatim u borbama oko Pljevlja, kroz V neprijateljsku ofanzivu, kod Bijelog Polja, Šakovića, Čelebić, šuma Korlat, na Tari, Pivi, Vučevu, u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini, gdje je poginuo junački 14. lipnja 1943.

ERGIĆ Nikole DUŠAN, ro den 1908. Gaćelizi, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Talijani ga hapse

kolovoza 1942. drže i ispitivaju nekoliko dana. Potom ga puštaju. Opet ga hapse 1. studenog te godine i odvode u logor na Motat, gdje, je zadržan do ožujka 1943. kada je pušten iz zatvora. Po kapitulaciji Italije rujna 1943. stupa u 19. diviziju, a potom krajem listopada kod Bugojna dolazi u sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borio se oko Travnika i Suice, na Mrkonjić-Grad, Šipovu i Mliništa. Potom u nadiranju brigade na istok, prvo kao borac a potom i kao pomoćnik mitratjesca. Prelaskom u Srbiju odlazi u izviđačku jedinicu divizije s kojom nastavlja borbu do oslobođenja Beograda kada se vraća natrag u svoj bataljon. Dolaskom Vrhovnog štaba u Beograd, odlazi u prekomandu u prateću-gardijsku jedinicu pri VŠ gdje i dočekuje kraj rata. Član KPJ postao je veljače 1945. Poslije rata se demobilizira kao starije godište.

FABJANOVIĆ Mate TONKO, rođen 1921, Škrip, Brač, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1941. Bio jedan od naprednih omladinaca svog mjesta. Stupio je u Brački vod iz kojeg je postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Borio se na Golom brdu i Turiji. Kolovoza 1942. postao je borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV ofanzivi: kod Bugojna i Gornjeg Vakufa, na Bradini, Ivan-sedlu i kod Konjica. Vodeći borbu s Talijanima i četnicima u gornjem toku rijeke Neretve drugom polovinom ožujka poginuo je.

FABRIS Balda DINKO, rođen 1914, Trpanj, Dubrovnik, radnik ribar. Za NOP je počeo raditi, 1941. godine. U NOB-u od druge polovine 1943. na Visu odakle je došao u inžinjerski bataljon u Drvar. Učestvovao je u borbama sve do 25. svibnja 1944. u toj jedinici za vrijeme desanta na Drvar 26. svibnja 1944. bio je borac inži-

njerije 1. proleterske brigade. Borio se na Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovni; Srbiji: na Zlatiboru i Palistadu, Valjevu i Ubu, i Beogradu gdje je listopada 1944. postao borac i vodnik u sastavu saniteta 1. proleterske brigade nastavljajući borbe na Sremskom frontu: u Sremu i Slavoniji, sve do kraja rata.

FAKAČ Nikole KAMILO, rođen 1912, Split, službenik, iz trgovačke porodice. Kao mladić se družio sa naprednom omladinom i bio je privržen naprednom radničkom pokretu.

Po dolasku okupatora 1941. pomaže i radi za NOP kao namještenik prehrambenog otsjeka općine u Splitu. Izdavao je bonove za hranu i onim osobama za koje je okupator zabranio. Bio je otkriven 1942. i optužen od Vojnog specijalnog suda u Zadru, ali je oslobođen zbog nedostatka dokaza, a on je i dalje nastavio pomagati NOP. U rujnu 1943. ostavlja familju i odlazi u Mosorski partizanski odred iz kojeg je otišao na Vis i ušao u sastav 2. brigade 26. divizije odakle je otišao na kurs apotekara. U ožujku 1944. upućen je u sanitetsko odjeljenje VS u Drvar, gdje je ostao do desanta na Drvaru 25. svibnja 1944. kada je upućen u sanitet bolnice 1. proleterske divizije s kojom prolazi VII ofenzivu i ulazi u sastav saniteta 1. proleterske NOU brigade u kojoj je obavljao dužnost apotekara, na toj dužnosti ga je zatekao kraj rata. Poslije rata se demobilisao i nastavio rad na obnovi zemlje. U toku rata je postao član KPJ.

FANELI Mauricije MARIO, rođen 1924, San Benedetto, Italija, živi u Zadru, đak. Otac mu

je Talijan a majka Jugoslavenka. Družio se sa naprednom omladinom i pomagao NOP. Pred kapitulaciju Italije 1943, bježi u Split i po njezinoj kapitulaciji stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i bori se preko Lovreća, Duvna, Suice, Travnika, Turbeta, Komara, Vlašića Jajca, Mrkonjić Grada, Šipova, Mliništa, Vukovskog, Raduše, Vraniće, Bitovne, Bjelašnice, Drine, u Sandžaku, Uvea, Zlatibora, Palistada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, ICaije, Beograda, Srema i Slavonije, sve do Zagreba kao borac i politički delegat voda i rukovodilac SKOJ-a. Kraj rata ga je zatekao u činu poručnika na dužnosti zamjenika komesara čete. Clan KPJ je postao u toku rata. Poslije rata ostao u JNA iz koje je izašao 1948. kada odlazi na školovanje za TV i filmskog režisera.

FATARI Joze DAVOR, rođen 1920, Orebić Pelješac, Dubrovnik, podoficir bivše vojske koji je zbog povrede i invaliditeta otpušten iz vojske. Clan SKOJ-a prije rata. Clan KPJ od 1941. U NOB je od 1942, u pe-

lješku grupu. Iz nje je ušao u sastav čete »Ante Torkaci« bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. postao je borac 1. crnogorskog bataljona a nešto kasnije 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kome je bio desetar. Dok je bio na Biokovu se isticao hrabrošću kao desetar u vještom vođenju svoje desetine a posebno na Golom brdu u borbi s Talijanima. Učestvovao je u borbama: na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu i centralnoj Bosni. Vodeći borbu sa ustašama i Nijemcima oko Teslića sredinom siječnja 1943. poginuo je hrabro. Kao borac se je isticao u svim borbama a posebno kod Kotor-Varoši u borbi protiv motorizirane njemačko-ustaške jedinice.

FILIPETI Ante ANTE, rođen 1921, Makarska, bačvarski radnik. Bio jedan od naprednih omladinaca Makarske, član SKOJ-a od 1941. Aktivno je radio na raznim zadacima kao omladinac. Učesnik političkih manifestacija. Učesnik oduzimanja oružja iz građanske ško-

le u Makarskoj 18. travnja 1941. Bio je organiziran u URS-ovom sindikatu. U omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« došao je u drugu polovinu 1942. Bori se na području Biokova do kraja kolovoza 1942. Tada je postao borac 6. beogredskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni: oko Kotor-Varoši, Teslića; u IV ofanzivi: oko Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Treskavice, na Drini, Krčinom brdu i Ifsaru, Sandžaku; u V ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu,

Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini; u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Šuici. Oko Jajca, Vitovlja, Mrkonjić-Grada i Lisini gdje je u sastavu pozadinskog voda poginuo od bombardovanja neprijateljske avijacije.

FINZI MALZALTA Josipa-Bepa MATILDA, rođena 1926, Split, učenica, iz židovske porodice koja se bavila prodajom robe. Matilda je rođena u Splitu gdje je završila školu i bila uključena u omldinski pokret Splita i radila s naprednom židovskom omladinom »KEN« i »Hašomer hacair«. Matilda se opredjelila za borbu protiv fašizma kao najvećeg ugnjetača radničke klase i rasne netrpeljivosti. Pred kraj 1941. ona se izvlači iz Splita u Solin. Stupa u Mosećki odred iz kojeg je rujna 1942. sa većom grupom Dalmatinaca došla u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade kao član SKOJ-a. Bori se kao borac-bolničarka na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV i 'V ofanzivi: na Lukaču, Gornjem Vakuf, Konjicu, Ulogu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču, Sandžaku, na Prijepolju i Bjelom Polju, na Celebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu i Suhoj gdje je u borbama s Nijemcima, braneći prilaze Tjentištu početkom lipnja 1943, poginula hrabro. Bila je to divna omladinka koja je svojom izdržljivošću, hrabrošću, veselošću zadivljavala svoje suborce u najtežim trenucima 4. i 5. ofenzive. Tako je ta mlada skojevka (ne zna se je li bila član KPJ) proleterka židovskog porijekla ostala na vječitoj straži, u Dolini heroja.

FISTANIĆ Ivana PAVLE, rođen 1923, Zastražišće, Hvar, zemljoradnik. U prvim danima ustanka na otoku Hvaru pripadao je naprednoj omladini u čijoj kući su se sakupljali prvi partizani. Radio je na njihovom zbrinjavanju sa svojom porodicom, zbrinjavanju ranjenih i bolesnih boraca koji su se s Biokova prebacivali na Hvar. Obavljao je i kurirske dužnosti i sakupljao hranu. Na Hvaru je 1943. postao član SKOJ-a, a član KPJ 1943. U listopadu 1943. je prebačen u Bosnu kada je ušao u sastav Prateće čete 1. proleterske divizije. Borio se oko Travnika, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bitovne, Sandžaka gdje je ranjen i prebačen 1944. u bolnicu. Po ozdravljenju i oslobođenjem Beograda krajem listopada 1944. postao je borac i politčki delegat voda 3. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Sremskom frontu na pravcu Ilok, Sid, Tovarnik, Sidski Banovci, Oriolik, Mehovi, Vukovar, Pleternica, Banova Jaruga i Vrbovec. Kraj rata gaje zatekao u činu zastavnika na dužnosti političkog delegata voda.

FRANIČEVIĆ Jure ANTE,, rođen 1913, Živogošće, Makarska, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od prije rata. Clan KPJ od 1942, iz napredne je seljačke porodice. Vrlo aktivan u pripremama ustanka. Bio vojni ilegalac. Prve polovine 1942. stupa u 1. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije dolazi u 2. četu bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Biokova do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i puškomitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske brigade. Bori se na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, Centralne Bosne oko Kotor-Varoši. Čalinca, Teslića, u IV ofanzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu i Čičevu gdje je vodeći borbu protiv elitnih četničkih trupa Baje Stanišića i jurišnicima Pavla Đurišića na ograncima Treskavice 22. ožujka 1943. poginuo. Bio je to borac i puškomitraljezac velike upornosti, izdržljivosti i hrabrosti.

FRANIČEVIĆ Ante JURE, rođen 1921, Vrisnik, Hvar, zemljoradnik, član SKOJ-a 1942. kao napredan omladinac pomagao je NOP sve do odlaska u NOB-u krajem 1942. Borio se do kapitulacije Italije na Hvaru a tada je ušao u sastav Splitskog posadnog bataljona iz kojeg je krajem listopada 1943. stupio u 1. proletersku NOU brigadu kao artilierac. Učestvuje u borbama oko Travnika, Vlašića, Komara, u centralnoj Bosni oko Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bitovne i Sandžaku. U Srbiji: na Zlatiboru, Valjevu, Ubu, Beogradu i u borbama na Sremskom frontu u kojim borbama je ispoljio veliku upornost, izdržljivost i hrabrost. Vodeći borbu sa Nijemcima početkom 1945. godine oko Oriolika, poginuo je.

FRANIČEVIĆ Ante NIKOLA BABICA, rođen 1921. Vrisnik, Hvar, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1941. Jedan od naprednih seljaka omladinaca koji je bio vrlo aktivan u pripremanju ustanka u svom mjestu. U NOB-u stupio u drugu polovinu 1942. na Hvaru. Zatim se prebacio na Biokovo u sastav bataljona »Vid Mihaljević«. Bori se u tome bataljonu do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade, a zatim učestvuje u borbama u u IV ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, u dolini Neretve i Nevesinja gdje je krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade kojom učestvuje u borbama u Crnoj

Gori i Sandžaku, u V ofanzivi oko Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i na Vučevu da bi početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama proboju kod Miljevine i Budunju kada je u jednom od juriša u pravcu Renovice poginuo 14/15 lipnja 1943. godine.

FRANIN-OLIĆ Ante BLAŽENKA PEČARICA, rođena 1920, Vodice, općina Šibenik, domaćica, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP je aktivno

radila od početka 1942. a ožujka iste godine postaje član SKOJ-a. Veljače 1943. hapse je četnici i predaju Talijanima koji je drže u zatvoru, a potom oslobađaju. Početkom ljeta 1943. stupa u Primorsku četu, iz koje dolazi u Sjevernodalmatinski odred a listopa'da 1943. kod Bugojna u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šujice, Komara, Vlašića. Siječnja 1944. oboljeva od tifusa i odlazi u bolnicu 1. korpusa, a srpnja 1944. u bolnicu 10. krajiške divizije. Po ozdravljenju ostaje u 2. bataljonu Cri Štabu 10. divizije, prvo kao kolničarka, a zatim referent saniteta bataljona sa kojim nastavlja borbu po Bosni i Hrvatskoj. Kraj rata dočekala je kod Zidanog mosta, u činu vodnika na dužnosti referenta saniteta bataljona.

FRANIN-PEĆARICA Anđelka IVAN. rođen 1919. Vodice, općina Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje, radi kao vrlo napredan omladi-

nac za NOP. Krajem 1941. postaje član SKOJ-a. U ožujku 1942. stupa u Primorsku četu iz koje početkom listopada odlazi u Ključ i ulazi u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu ističe se hrabrošću. Također i u borbama preko centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic i Gornji Vakuf gdje početkom ožujka 1943. postaje puškomitraljezac. Zatim se bori preko Neretve, Prenja, Kalinovika i Drine; uspješno rukuje i tuče neprijatelja sa svojom »zbrojovkom«, naročito na Krčinom brdu, po prelasku Drine 8/9. travnja 1943. gdje prima dužnost komandira desetine, a nešto kasnije kod Čajniča postaje član KPJ i nastavlja borbu kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, kada krajem svibnja 1943. prima dužnost komandira voda sa kojim uspješno komanduje u borbama na Vučevu, Borovnu, preko Sutjeske, Zelengore, Balinovca, sve do 12/13 lipnja 1943. kada je poginuo junački ispred Miljevine u zadnjim jurišima V neprijateljske ofanzive.

FRANKOVIĆ Joze IVO, rođen 1927, Makar, Makarska, zemljoradnik, iz siromašne napredne seljačke porodice. Cijela njegova porodica aktivno učestvuje i pomaže NOP od 1941. Jedan je brat poginuo a drugi je nosilac »Partizanske spomenice 1941«. Ivo je bio napredan omladinac. Clan SKOJ-a postao je 1943. U NOB-u je stupio 1944. u sastav KNOJ-a Siječnja 1945. dolazi kod Šida u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade učestvuje u borbama: kod Šida, na Tovarniku, Ilašu, Šidskirh Banovcima, Ordiku, Mehovini, a zatim u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Vukovara, Borova, komunikacije između Osjeka i Đakova, preko Pleternika, Okućana, Lipika, Ilove, Moslavačke gore, Čazme, Vrhovca, sve do 8. maja 1945. kada je teško ranjen kod sela Ivan-Zelina i prebačen je u bolnicu u Zagreb gdje je i umro. Sahranjen je na groblju Mirogoj-

FRIGANOVIĆ Nikole IVO, rođen 1925. Šibenik đak, iz siromašne radničko-težačke obitelji. Kao napredan omladinac radio za NOP od početka 1942. Član SKOJ-a je postao te godine. U Kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi listopada 1943. kod Bugojna. Odmah u prvim borbama se ističe oko Travnika i Šuice kao vrlo hrabar borac, Bori se i na širem prostoru Travnik-Turbe-Komare. Njegov neustrašivi mladalački polet dolazi do punog izražaja. U rajonu Travnika, gdje je boravio njegov bataljon duže vremena, od druge polovine studenog 1943. obezbjeđujući pripreme i održavanje Drugog zasjedanja AVNOJ-a. Po izlasku rtaših snaga iz Jajca bataljon dolazi u rajon Jajca i na tome terenu vodi borbe s neprijateljskim snagama. Ivo se uvijek nalazi u prvim redovima, sve do 27. veljače 1944. kada je kod Jajca u s. Gornji Bulići poginuo.

FRZOP Ive BOZIDAR, rođen 1923, Vodice, općina Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Kao napredan omladinac radi za NOP od 1942.

Početkom 1943. postaje član SKOJ-a, a listopada te godine odlazi u partizane i kog Bugojna stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama oko Travnika, Šuice, Turbeta, zapažen je kao vrlo hrabar borac. U narednim borbama se stalno potvrđivao u borbama preko centralne Bosne posebno kod Jajca, Mrkonjić-Grada i Lisina, gdje postaje puškomitraljezac kojim uspješno rukuje i tuče neprijatelja, naročito krajem svibnja 1944. u rajonu Mliništa za vrijeme Drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok preko Vukovskog, na komunikaciji između Prozora i G. Vakufa planini Vranići, Bitovnji, Bjelašnici, kod Foče, u Sandžaku, gdje kolovoza 1944. postao komandir desetine, nastavljajući borbu preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, i Beograda, a u međuvremenu postaje i član KPJ. Zatim učestvuje u borbama kod Šida, Tovarnika, a početkom 1945. postaje komandir voda s kojim uspješno komandira u završnim operacijama preko Srema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata • Poslije rata 1947. je demobiliziran na lični zahtjev. Sada živi u SAD.

FURČIĆ Roka IVICA MAŽUNAC, rođen 1919. Primošten, općina Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo je napredan omladinac. Kao član SKOJ-a po okupaciji zemlje aktivno radi na terenu za NOP i obavlja dužnost sekretara skojevske grupe na terenu. Clan KPJ postao je svibnja 1941. Početkom kolovoza te godine odlazi u partizane na terenu i brzo postaje komandir Primoštensko-rogozničke čete. U studenom 1942. odlazi u Bosnu i kod Petrovca dolazi u sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama se ističe kao izvanredno hrabar borac, tako da vrlo brzo postaje komandir desetine s kojom uspješno komandira i vodi je iz borbe u borbu preko centralne Bosne, a krajem prosinca 19"42. postao je komandir voda sa kojim nastavlja borbu na prostoru Celinac, Uzlomac, Crni Vrh-Jošavka, sve do 12. siječnja 1943. kada je poginuo junački u borbi s Njemcima i ustašama na komunikaciji između Banja Luke i Prnjavora.

GABELIĆ Stjepana JOZO, rođen 1921, Vrbovska, Hvar, ribar. Clan SKOJ-a od 1940, član KPJ od 1943. Prije rata zbog svoje .revolucionarnosti i naprednih ideja bio je proganjan i zatvoren od nenarodnog režima. Aktivan u jačanju omladinskog pokreta u ustanku 1941. U NOB-u je od prve polovine 1942. na Hvaru odakle se prebacio na Biokovo i postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova i Neretve, sve do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac i komandir odeljenja 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Strmici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Čalinca i Teslića. U IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini,

Konjicu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Čićevu, Glavatičevu i Treskavici. Na Kapku, Krčinom brdu i Ifsaru, oko Prijepolja i Bijelog Polja. U V ofanzivi oko Čelebića, Korlate, Bakića, Tare i na Vučevu gdje je početkom lipnja 1943, u jednom jurišu sa svojim vodom, poginuo hrabro u borbi protiv Nijemaca.

GABRIĆ Ante NIKOLA, rođen 1920, Metković, radnik vozač. Jedan od naprednih omladinaca Metkovića koji je počeo raditi 1941. za NOP. Clan SKOJ-a postao je početkom 1942. Od prve polovine 1942. je u Neretvanskoj četi s kojom se bori u dolini Neretve a krajem lipnja 1942. postao je borac 1. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na zapadnom dijelu Biokova do kraja kolovoza 1942. gdje je kao dobrovoljac postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU

brigade. Nastavio je borbu na Ključu, Strmici, oko Bosanskog Grahova gdje je u borbi protiv četnika poginuo pred kraj listopada 1942.

GAĆE Nikole IVAN, rođen 1913, Zagvozd, Imotski, radnik. Još kao mladić s nepunih 20 godina odlazi u svijet u potrazi za poslom. Na'poziv KPJ priprema se za Španjolsku, ali ga sprečava provala policije. Već u rujnu 1941. po odluci Partije, stupa u jedinice NOPO Korduna, a godine 1942. dolazi u Zabiokovlje u bataljon »Josip Jurčević«. Rujna 1942. postaje komandant bataljona 3. južnodalmatinskog odreda sa kojim kasnije ulazi u sastav 10. hercegovačke brigade. Po formiranju 5. dalmatinske brigade postaje komandant 3. bataljona. Bori se oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja. 23.4. 1943. sa svojim bataljonom ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Sandžaku i Crnoj Gori. U V neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotine, na Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. sa dijelom svog ljudstva

Crešao u sastav 6. beogradskog ataljona 1. proleterske NOU brigade. Prešao je kroz bitke u istočnoj Bosni, na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj i centralnoj Bosni. Sa nekoliko dalmatinskih rukovodilaca poslat u Dalmaciju gdje postaje komandant grupe odreda Biokovo-Neretva, pa načelnik štaba 11. dalmatinske brigade, komandant 4. splitske brigade i komandant 2. dalmatinske proleterske brigade i na toj gaje dužnosti zatekao kraj rata u činu majora. Ranjavan sedam puta. Poslije rata je ostao u JNA, vršeći visoke komandne dužnosti, iz koje je izašao kao pukovnik. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Umro je 1981. godine.

GAGIĆ Jandrije DUŠAN, rođen 1913, Biljane Gornje, Benkovac, zemljoradnik. Pokret je pomagao sve do 1943. kada je stupio u Sjevernodalmatinski odred s kojim se bori sve do kraja listopada 1943. Tada postaje borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbu oko Travnika, Komara, Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine, za vrijeme desanta na Drvar, na Mliništu, oko Gornjeg Vakufa, Bašarinca, Bitovne i na Sandžaku. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, na Va-

ljevu, Ubu i Beogradu, kada je prekomandovan listopada 1944. u sanitet 1. brigade, a na Sremskom frontu u bolnicu 1. proleterske divizije gdje je i dočekao kraj rata kao sanitetlija.

GALIĆ Ivana MATE, rođen je u Konjskom, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, kada postaje i član SKOJ-a. Sredinom 1942. godine stupa u Mosećko-svilajski partizanski odred s kojim se bori do sredine rujna te godine i na Tičevu dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, kod Teslića, na Prnjavoru i Srbcu. U IV neprijateljskoj ofanzivi na Ivan sedlu, Raštelici, kod Gornjeg Vakufa, na Glavatičevu, Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku. Poginuo je 11. ili 12. travnja 1943. godine na Ifsaru u borbi s Talijanima.

GALIĆ Ivana PETAR, rođen 1922, Zelovo-Sutina, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1941, kada postaje i član SKOJ-a. Sredinom 1942. godine stupa u Mosećko-svilajski partizanski odred s kojim se bori do sredine rujna te godine kada na Tičevu postaje borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Čelinca, Devetina, Banja Luke, Hrvačana, Klašnice. Zatim po vrlo teškim zimskim uvjetima maršuje preko Uzlomca, Maslovara, Šipraga, rijeke Ugra, Vitovnja, Komara. Poginuo je prvom polovinom veljače 1943. godine u rajonu sela Bojska istočno od Bugojna u borbi s Nijemcima i ustaškom crnom legijom.

GARELJIĆ Jakova MILJENKO, rođen 1923, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a od studenog 1941. Aktivan u ustanku. Bio je član Mjesnog komiteta Mlade generacije u Podgori. U siječnju 1943. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavlja borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog i Vrgorca, Širokog Brijega i Posušja, Tihaljine i Klobuka,

na Plas-grebenu, u dolini Neretve i Nevesinja da bi krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade. U V neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotine, na Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, gdje je početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio borbu kroz V neprijateljsku ofanzivu u istočnoj Bosni. Pred Zvornikom srpnja 1943, ranjen je i pre-

bačen u bolnicu a po ozdravljenju ušao u 16. vojvođansku diviziju u kojoj ie opet bio ranjen i prebačen u bolnicu na lijđčenje i kao invalid prebačen u Dalmaciju u KNOO Makarska gdje je i dočekao kraj rata. Danas je teški RVI. U toku rata je postao član KPJ.

GAŠPAR Stipe MIJO, rođen 1914, Bast, Makarska, radnik-nadničar iz vrlo siromašne familije. Bio je simpatizer radničkog pokreta i KPJ. Po dolasku

okupatora 1941. stavlja se na raspolaganje KPJ i postaje vojni ilegalac. Srpnja 1942. postao je borac 3. čete bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Biokova do kolovoza 1942. kada postaje borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Teslića i Banja Luke. U IV neprijateljskoj ofanzivi oko Bradine, Ivan-sedla, Konjica, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, na Treskavici, Kapku, Ifsaru. U V neprijateljskoj ofanzivi oko Čelebića, Zlatnog bora, na Tari, Vučevu, u dolinj Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini, oko Vlasenice i Drinjače. Vodeći borbu za Zvornik početkom srpnja 1943, Mijo je poginuo hrabro.

GAVRANIĆ Ivana MILAN, rođen 1923, Blato, Korčula, obućarski radnik. Vrlo mlad se upoznao sa naprednim idejama radničke klase. Član SKOJ-a od 1941, a član KPJ od 1942. Od 1941. radi na pripremi ustanka u svom kraju. U NOB-u od prve polovine 1942. na Korčuli, odakle se prebacio na Biokovo i postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip

Jurčević« s kojom nastavlja borbu protiv Talijana, ustaša i četnika. Kolovoza 1942. postao je borac i puškomitraljezac, komandir odeljenja, politički delegat voda, omladinski rukovodilac bataljona, zamjenik komesara i komesar čete u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Bori se: na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu. U IV neprijateljskoj ofanzivi: na Bradini, Lukaču) Gornjem Vakufu i Bugojnu, Cičevu, Treskavici i Krčinom brdu, Ifsaru i Čajniću, Prijepolju i Bijelom Polju. U V neprijateljskoj ofanzivi: na Čelebiću, Korlatu, Bakićima, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu i.Miljevini, Budnju i Jahorini,. ti istočnoj Bosni: na Zvorniku, Vlasenici, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuici, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu i Bitovni. U Srbiji: na Zlatiboru, Valjevu i Beogradu. Milan je nastavio borbu na Sremskom frontu kao komesar čete i najzad komandir čete. Iz rata je izašao u činu poručnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase.

GILEV Paška PROSPER, rođen 1911, Hvar, stolarski radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1943, a kapitulacijom Italije rujna te godine stupio je u posadni bataljon Splita. Krajem listopada 1943, kod Bugojna dolazi u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade s kojima nastavlja borbeni put oko Travnika, Suice, Turbeta, Komara, Ugra, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Makljena. Vraniće, Bešerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, oko Pljevlja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda. Potom oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okućana, Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline do Zagreba gdje je dočekao kraj rata u činu zastavnika. Član KPJ postao je krajem 1944. godine. Poslije rata je demobilisan.

GILJEVIĆ Mate IVAN, rođen 1925, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1941. Član SKOJ-a od 1941. U bataljon »Josip Jurčević« stupio je 1942. Učestvuje u borbama na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borač 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u Livnu. Nastavio je borbu na Ključu, oko Bosanskog Grahova i Sitnici, Manjači i Jajcu, Skender-Vakufu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Čelebiću, oko Teslića, Prnjavora sve do Save. U IV neprijateljskoj ofanzivi kod Bugojna, Ivan-sedla, Raštelica, Tarčina, Gornjeg Vakufa, Prenja, na Cičevu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniću, Kovrenu, Sakovićima, Čelebiću,. Borju, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Pivi, Vučevu, gdje je 29. svibnja 1943. poginuo junački u borbi protiv njemačkih snaga koje su izbile na Vučevo.

GILJEVIĆ Nikole PETAR, rođen 1915, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik iz siromašne se-

ljačke .obitelji. Za NOP aktivno radi od kraja 1941. Formiranjem Baćinske partizanske grupe 1942. godine postaje njen borac, zatim borac Južnodalmatinske partizanske čete, zatim 2. čete bataljona »Josip Jurčević«, a krajem kolovoza 1942. godine kod Livna postaje borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Jelahu. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama oko Bradine, Lukača, Konjica, Gornjeg Vakufa, na Ulogu, kod Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Korlat-Trojvrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim na Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji. Listopada 1943. godine prekomandovan je u Dalmaciju. Kraj rata dočekao je kao upravnik dječjeg doma u Vrelima. Umro je 1974. godine.

GIZDIĆ Ivana ANDRIJA, rođen 1912, Klis, Split, radnik. Vrlo mlad se zaposlio u Majdanu. Radio je sa Stevom Markovićem. Stevo je bio mlinar a Andrija šmiler. Tu je osjetio sve tegobe i upoznao se s naprednim idejama radničkog pokreta. Član URS-ovih sindikata. Član KPJ postao je 1941. Jedan je od organizatora ustanka. Učestovao je u sabotažama i ilegalnim akcijama-diverzijama na Klisu u podmetanju eksploziva pred žandarmerijsku kasarnu i talijansku baraku s Mijom Pleštinom, Matom Pleštinom i Božom Gizdić, na dan napada Hitlera na SSSR 1941, bacanje mosta u Rupotini, pilanju telefonsko-telegrafskih stubova i rušenju željezničke pruge u Kaštel-Kambelovcu. Učesnik je i paljenja teretnog talijanskog broda u Splitu 1941. Stupio je u Mosorski odred 1941. godine. Zatim u 3. dalmatinsku brigadu. Bori se oko Knina i Vrlike protiv Talijana, četnika i ustaša. U IV neprijateljskoj ofanzivi: oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, na Neretvi, oko Nevesinja. U V neprijateljskoj ofanzivi kao starješina: oko Čehotine, na Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu kada je u dolini Sutjeske početkom lipnja postao borac i starješina 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbu u proboju obruča sve do hrabre pogibije u borbama protiv Nijemaca pred Miljevinom 14. lipnja 1943. godine.

GIZDIĆ Ivana KAJO, rođen 1914, Klis, Split, radnik iz siromašne radničke obitelji, čija je mnogobrojna obitelj vrlo napredna i revolucionarno opredjeljena. Aktivno učestvuje u demonstracijama i štrajkovima prije rata. Član KPJ postao je 1940. Aktivno radi na terenu u pripremanju i dizanju ustanka.

U Mosorski odred stupa 1941. i bio je komandir voda. Po formiranju 3. dalmatinske brigade studenog 1942. dolazi u njen 1. bataljon sa kojim kao komandir čete nastavlja borbu od Vrlike preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Jablanice, Prenja, Veleža, Nevesinja, pokazujući izvanrednu hrabrost u teškim danima IV neprijateljske ofanzive. Zatim kroz teške bitke V neprijateljske ofanzive od Čehotine preko Ljubišnje, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, zelengore gdje odlazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim produžuje borbe. Junački je poginuo 14. lipnja 1943. na komunikaciji Foča-Kalinovik ispred Miljevine u V neprijateljskoj ofanzivi.

GIZDIĆ Ivana MILIVOJ, rođen 1922, Solin, Split, radnik iz porodice u kojoj je bilo 11 članova. pripadao je naprednim idejama radničke klase i ispoljavao je bunt prema tadašnjem režimu stare Jugoslavije zbog čega je češće ostajao bez zaposlenja. Bio je zaposlen u tvornici cementa i bio je aktivan u štrajkovima i političkim manifestacijama, a 1941. aktivno se

uključio u pripremu za dizanje ustanka u Solinu. Učestvuje u sabotažama i raznim diverzijama. Član SKOJ-a od 1941. Stupio je u 10. hercegovačku brigadu 1942. U IV neprijateljskoj ofanzivi ranjen i bio u Centralnoj bolnici. U V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću stupio u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade sa Josipom Šparom i još nekim Dalmatincima. Nastavio je borbe kod Korlata, Bakića, na'Vučevu i Borovnu, sve do hrabre pogibije na Zelengori u borbi s Nijefncima početkom lipnja 1943. godine.

GLADOVIĆ Miloša DUŠAN, rođen 1924, Varivode, Knin, zemljoradnik. Za NOP počeo je raditi 1942. U listopadu ,1943. stupio je u Sjevernodalmatinski odred iz kojeg je mjeseca 1943. došao u Bugojno i postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske briga-

de. Bori se na Travniku, Komaru, oko Jajca, Šuice, na Vlašiću, oko Mrkonjić-Grada i Lisine gdje se teško razbolio i bio upućen na liječenje u Italiju 1944. godine. Tamo gaje zatekao kraj rata. Poslije povratka u Jugoslaviju umro je.

GLADOVIĆ Ljube MIRKO. roden 1920, Varivode, Knin, zemljoradnik. Za NOP radi u 1942. godini, a rujna 1943. stupio je u Sjevernodalmatinski odred iz kojeg je listopada 1943. postao borac Prateće čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Travniku, Vlašiću, na Lisini, Mliništu, Vranići, Sarajevskim vratima i Bašarincu, kao vođa odjeljenja na bredi. Zatim na Palisadu gdje je teško ranjen kao puškomitraljezac u borbi protiv bugarskih fašista. Kolovoza 1944 je prebačen u Italiju na liječenje. Po povratku je ušao u Vozarski bataljon 19. divizije gdje ga je i zatekao kraj rata na dužnosti zamjenika komandira čete. Poslije rata je izašao iz JNA i danas je službenik.

GLADOVIĆ Ljube OBRAD, rođen 1925, Varivode, Knin, zemljoradnik. U Sjevernodalmatinski odred stupio je 1943. iz kojeg je listopada 1943. došao u Bugojno i postao« borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Travniku, Šuici, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, oko Kupresa, Vranjice i Bitovnje. U Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu. Bio je slabog zdravlja i nije izostao ni iz jedne borbe. Nastavio je borbu na Sremskom frontu i sve do kraja rata. Poslije rata se demobilisao, a 1949. godine je umro.

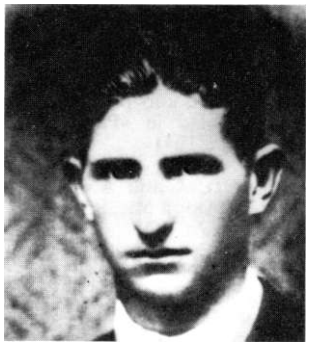
GLADOVIĆ Đure RADE PAŠKO, rođen 1923, Žeževići, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Krajem 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu u kojoj postaje i član KPJ i učestvuje u borbama od Knina preko Vrlike, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega i u dolini Neretve. Preko Prenja prenosi ranjenike. Bori se na Čehotini, Tari, Pivi, Vučevu i Zelengori, gdje je početkom lipnja 1943. ušao u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom produžuje borbe preko Miljevine, Jahorine, r. Prače, Romanije, Devetina, Han-Pijesska, Vlasenice, Drinjače i Zvornika, sve do 7. srpnja 1943. kada je njegova četa kod Zvornika bila osječena, a potom se priključila 1. vojvođanskoj brigadi s kojom nastavlja borbu po istočnoj Bosni do 5. listopada 1943. kada je junački poginuo kod Tuzle kao zamjenik komesara čete.

GLAVAN Ante MIJO, rođen 1920, Vrgorac, đak. Bio je napredan omladinac i već 1938 postao je član SKOJ-a. Nešto

kasnije i sekretar jedne skojevske grupe. Član KPJ od 1941. Aktivan je u ustanku i do odlaska u NOB-u lipnja 1942. u sastav 5. čete bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. postao je borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojoj je bio i politički delegat voda, komesar 3. rudarske čete i 1945. obavještajni oficir brigade na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu poručnika. Učesnik je borbi svog bataljona: na Ključu, Sitnici i Jajcu. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi: na Bradini, Ivansedlu, Lukaču, Gornjem Vakufu, Konjicu, Treskavici, Drini, Prijepolju i Bijelom Polju, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Vučevu, Popovu Mostu, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini. U Srbiji: na Palisadu, Karanu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu, kao i u svim borbama u završnim operacijama na Sremskom frontu. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzionisan u činu potpukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

GLAVINA Ivana NIKO, ro đen 1914, Makarska, stolarski radnik. Član KPJ od 1934. Hapšen je i zatvaran nekoliko puta od nenarodnog režima. Prvog travnja 1937 s grupom istomišljenika odlazi po naređenju KPJ kao dobrovoljac u Španiju gdje je u Milni na Braču uhapšen i sproveden brodom »Oplanac« u Split. Na saslušanju pred klasnim neprijateljem imau je neustrašivo držanje. Po izlasku iz zatvora još aktivnije radi na programu KPJ. Bio je predvodnik manifestacija. Kao član Okružnog komiteta KPH za Makarsku uporno je radio n^ jača-

nju Partije i omladinskog pokreta. Bio je veliki borac protiv frakcionaštva. Bio je slušalac Prve partijske škole u Makarskoj u vili »Irena« 1940. s istaknutim članovima CK KPJ. Po kapitulaciji stare Jugoslavije 1941. kao član Okružnog komiteta preuzima organizaciju razoružanja ustaškog skladišta oružja iz Građanske škole u Makarskoj 18. travnja 1941. Radi na organizaciji ustanka. Održava vezu s Pokrajinskim komitetom u Splitu 1941. Sa još dva druga odlazi u Baćinu radi dizanja ustanka, a po dizanju ustanka postaje komandir 3. voda Južnodalmatinske čete. Kasnije i komandir 3. čete bataljona »Josip Jurčević«, koju uspješno vodi iz borbe u borbu na području Biokova. Sa četom ulazi u 3. južnodalmatinski odred, a listopada 1942. u sastav 10. hercegovačke brigade sa kojom nastavlja borbe do IV neprijateljske ofanzive kada ulazi u tenkovsku jedinicu i rukovodi tenkom u IV ofanzivi na Neretvi, a po prelasku Neretve' ušao je u sastav jedinica Vrhovnog štaba. Bori se u Sandžaku i Crnoj Gori. U V neprijateljskoj ofanzivi na Vučevu ušao ie u sastav 4. kraljevaćkog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojom nastavlja borbe u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini. Štiteći prelaz preko ceste i rijeke Bistrice Vrhovnom štabu i drugu Titu 14. lipnja 1943, poginuo je od bombardovanja.

GLAVINA Ante TONĆI, rođen 1920, Makarska, brijački radnik. Mlad se priključio, naprednom omladinskom i radničkom pokretu Makarske. Bio je u URS-ovim sindikatima. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija u Makarskoj. Clan SKOJ-a od 1939. Zlostavljan je i maltretiran od nenarodnog režima stare Jugoslavije. jedan je od organizatora ustanka u Makarskoj. Član KPJ postao je 1941. Travnja 1941. učestvuje u oduzimanju oružja iz Građanske škole u Makarskoj. U prvoj polovini 1942. stupio je u 3. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona. »Josip Jurčević«. Krajem kolovoza 1942. postao je borac i komandir odjeljenja i komandir voda 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu,

Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu, Kotor-Varoši, Teslići i oko Banje Luke. U IV ofanzivi oko Konjica i Lukača, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Treskavice, na Krčinom brdu i Ifsaru. Na Prijepolju i Bijelom Polju. U V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj, na Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini. Oko Vlasenice, Zvornika, caparda, na nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Šuici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići i Bitovni. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu i beogradu kao komandir voda kojeg u svojim memoarima spominje general Žukov, vojskovođa SSSR, koji je svojim vodom krčio put »crvenim tenkovima« gdje je i ranjen u knjizi »Dvadeseti oktobar Likovi«. Po izlasku iz bolnice je prekomandovan u sastav IV Armije i kraj rata je dočekao na dužnosti komandira čete, u činu poručnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

GLUČINA Lovre NEDA, rođena 1920, Drašnice, Makarska, domaćica. Član SKOJ-a od

1941. Jedna od naprednih seoskih omladinki koja je aktivno radila na jačanju omladinskog pokreta u svom selu. Aktivno i organizovano radila na pripremi ustanka. U drugoj polovini 1942. godine ušla je u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori na Biokovu i ulazi u 4. dalmatinsku brigadu. Nastavlja borbe kao borac i bolničarka oko Imotskog i Vrgorca. U IV neprijateljskoj ofanzivi oko Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine i Klobuka, Plas-grebena, u dolini Neretve, gdje je ispoljila veliku ljubav u prenosu i njegovanju ranjenih i bolesnih suboraca preko zaleđenog Prenja do Boračkog Jezera. Krajem travnja 1943. postala je bolničarka 3. dalmatinske brigade i nastavlja borbu na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i na Vučevu gdje ie početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe u proboju obruča prema Jahorini, na Vlasenici, Drinjači i Zvorniku. Vodeći borbu s jakim njemačko-ustaškim snagama oko Caparda u prvoj polovini srpnja 1943, ukazivajući pomoć svom ranjenom suborcu teško je ranjena i pored nekoliko pokušaja proletera daje spase nije uspjelo. Tu su oboje zarobljeni i od krvnika i fašista strijeljani.

GOLEŠ Mate IVAN, rođen 1920, Kotelj-Primošten, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi

od oočetka 1942. Clan je SKOJ-a. Rujna 1942. godine odlazi u partizane i na Tičevu stupa u 1. proletersku NOU brigadu sa kojom prolazi borbeni put - Ključ, Bosansko Grahovo, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh i Jošavka. Zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu bori se na Ivan-sedlu, Bradini, G. Vakufu, Kalinoviku, Ustikulini, Krčinom brdu, Ifsaru i na Cajniče-Goraždu, Matarugama, Kovrenu, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu i u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Jahorini, r. Prači, Devetinama, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Komaru, Dalmaciji, Suici, Kupresu, Travniku, Turbetu, Komaru, na Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vukovskom, Raduši, Bitovnju, Raštelici i Bjelašnici, Uvcu, Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Maljenu, Valjevu, Kolubari, Ubu, Ralji, Avali i Beogradu. Prvo kao borac dodavač, a zatim kao nišandžija na PT-topu. Clan KPJ od početka siječnja 1944. Po oslobođenju beograda i formiranju jedinica KNOJA odlazi u prekomandu u brigadu KNOJA gdje dočekuje kraj rata kao stariji vodnik. Demobilisan 20. XII 1946.

GRACIN Jure ANTE, rođen 1921, Mali Drvenik-Krčulj, Burni Primošten, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje aktivno je radio na NOP. Početkom 1942. postao je član SKOJ-a, a krajem te godine stupa u Šibensko-Trogirski odred u kome 1943. postaje član KPJ i komandir čete. Dolaskom 1. proleterske NOU brigade u Dalmaciju rujna 1943. stupa u sastav njenog 4. bataljona s kojim nastavlja borbu oko Travnika, Šuice, Turbeta, na Mrkonjić-Gradu, Šipovu, Mliništu za vrijeme drvarske operacije svibnja 1944., te u nadiranju brigade na istok preko Vukovskog, Bitovnje, Prenja i Foče. Zatim se bori na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali i ulicama Beograda. U svim borbama pokazuje umješnost u komandiranju svojim jedinicama do sredine prosinca 1944., teško je ranjen kod Šida kao komandir čete, odakle je upućen u bolnicu ožujka 1945. gdje je podlegao ranama.

GRAČANIN Tanasije PETAR, rođen 1907, Kanjane, Drniš, rudarski radnik u Ibarskim rudnicima. Clan KPJ od 1942. U NOB-u od 1941. u Ibarskoj četi. Borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade postao je 21. 12. 1941. u Rudom. Bio je komandir voda, a zatim i čete, a 1944. postao je komandant Inžinjerijskog bataljona bataljona 1. proleterske divizije na kojoj gaje dužnosti i zatekao kraj rata u činu kapetana. Učestvovao je u svim borbama

od formiranja brigade do kraja rata. Bio je nekoliko puta ranjavan. Poslije rata je ostao u JNA. Zbog ratnih posljedica umro je 1958. godine kao potpukovnik JNA. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

GRANIĆ Ivana ANTE, rođen 1923, Donji Mić, Split, zemljoradnik. Za NOP počeo je raditi 1942. Njegov rad se sadržavao u održavanju veze između partizana i NOO mjesta, u prenošenju pošte i obavještenja. Bio je član SKOJ-a od 1942. U NOB-u od početka 1943. godine u sastavu 3. dalmatinske brigade. Borio se kao borac i puškomitraljezac 1. čete 4. bataljona u IV ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega i na Plasgrebenu. Bio je vesele prirode, uporan i izdržljiv i u najtežim trenucima raspjevan kaže njegov suborac Ante Vlajčević sa kojim je učestvovao u prenošenju ranjenika bespućem Prenja. U V ofenzivi se bori na Čehotini i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe kao puškomitraljezac u proboju obruča kada je u jednom od juriša svog bataljona 13/14 lipnja 1943, po prelasku ceste kod Miljevine, poginuo.

GRANIĆ Grge MATE, ro den 1921, Donji Muć, Split, zemljoradnik. Ponikao je u siromašnoj seljačkoj porodici. U svom selu je bio jedan od naprednih omladinaca koji je već 1942. postao član SKOJ-a i dobrovoljno je te godine stupio u Mosečki odred s kojim se bori sve do formiranja 3. dalmatinske brigade kada postaje borac 1. bataljona. Nastavlja borbe oko Knina i Vrlike. U IV ofanzivi oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, u dolini Neretve i oko Nevesinja. U V neprijateljskoj ofanzivi: na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, i na Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao je borac i komandir odjeljenja 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U sastavu tog bataljona je postao i član KPJ. Nastavlja borbe u proboju obruča, na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Vranduku, Dalmaciji, Duvnu i travniku, gdje je početkom stu-

denoga prekomandovan s većom grupom Dalmatinaca 1943. u Dalmaciju i ušao je u sastav Svilajskog odreda s kojim je, vodeći borbu kao starješina na Čvrljevu 6. travnja 1944, teško ranjen. Iz Bosanskog Petrovca prebačen je u Italiju gdje ga je i zatekao kraj rata. Po dolasku u zemlju bio je smješten u dom RVI u Splitu kao teški invalid. Umro u 18. godini života.

GRAOVAC Mile SPASE, rođen 1927, Goranje Donje, Benkovac, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942. U Sjevernodalmatinski odred stupio je 1943.

U njegovom sastavu bori se sve do kraja listopada 1943. kada postaje borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Travniku, Turbetu, Duvnu, Suici, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Mliništu, oko Gornjeg Vakufa, na Vranići, Sarajevskim vratima, Bašarincu i na Bitovni. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Karanu, Valjevu, Ubu i beogradu, gdje je listopada 1944. prekomandovan u artiljeriju brigade i s njom nastavio borbe na Sremskom frontu. Zatim je 1945. prekomandovan u artiljeriju 1. proleterske divizije u kojoj je i dočekao kraj rata. Poslije rata se demobilisao.

GRČIĆ MARKO, rođen u Ivoševcima, Knin, zemljoradnik. U ljeto 1943. stupio je u Sjevernodalmatinski odred iz kojeg, zajedno sa većom grupom drugova dolazi, u listopadu 1943. u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade kod Bugojna. Učestvuje u borbama na Travniku, Turbetu, Suici, na Duvnu, oko Kupresa, na Vlašiću, Vitovlji, Ugru, Komaru. U vrijeme višednevnih borbi oko Jajca, koje je vodio 3. kragujevački bataljon. 29. siječnja 1944. godine, poginuo je.

GRDOVIĆ-ČABO Šimuna NEDA, rođena 1927, Sukošani, Zadar, učenica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. a krajem te godine odlazi u partizane u sastav 3. dalmatinske brigade. Bori se u Dalmaciji i Bosni. Po prelasku Neretve učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja. Bori se oko Nevesinja, potom u Sandžaku, gdje je već kao skojevka u prvim borbenim redovima, da bi izvlačila ranjenike i pružala im pomoć. U 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade dolazi nä Zelengoru lipnja 1943. s kojim nastavlja borbe preko Miljevine, Jahorine, rijeke Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, zatim natrag na Podromaniju, na Nemilu i srednju Bosnu do Dalmacije, te opet u Bosnu u borbama oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova i Mliništa odakle krajem svibnja 1944. odlazi na šifrantski kurs, a po završetku tečaja raspoređuje se u 20. diviziju u čijem je sastavu i dočekala kraj rata, u činu zastavnika. Poslije rata je demobilizovana.

GRGA Ante IVAN, rođen 1919, Seget, Trogir, zemljoradnik. Po okupaciji zemlje 1941. radi za NOP, a u prvoj polovini 1942. stupa u Trogirsko-marinski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu, Strmici, Šitnici i Jajcu gdje je postao član SKOJ-a. UIV

i V neprijateljskoj ofanzivi: na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Ćićevu, Lipetu, Treskavici, Drini, Prijepolju i Bijelom Polju, Čelebiću, Zlatnom boru, na Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji i Duvnu. U Srbiji: na Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Beogradu i na Sremskom frontu. Sve do kraja rata. Clan KPJ postao je 1943. godine. Poslije rata se demobilisao.

GRGASOVIĆ Mije MARGARITA, rođena 1921, Makarska, krojačka radnica. Clan SKOJ-a od 1941. isticala se kao omladinka svojom revolucionarnošću. Bila u URS-ovim sindikatima. Učesnica je političkih manifestacija u Makarskoj. Sa ostalim omladinkama i omladincima travnja 1941. učestvuje u oduzimanju oružja iz Građanske škole u Makarskoj. U NOB-u dolazi rujna 1942. u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavlja borbe oko Imotskog i Vrgorca. U IV neprijateljskoj ofanzivi oko Širokog Brijega, Posušja, Tihalji-

ne, Klobuka, na Plas-grebenu, u dolini Neretve pri prenošenju ranjenika zaleđenim bespućem Prenja do Boračkog jezera. Kod Nevesinja krajem travnja 1943. ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavlja borbu u Crnoj Gori i Sandžaku: na Ćehotini i Čelebiću, Tari, Pivi i na Vučevu da bi početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 3: kragujevačkog bataljona već kao član KPJ. Nastavila je borbe u proboju obruča, oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, na Turbetu i Dalmaciji, kada je krajem lipnia 1943. prekomandirana u Dalmaciju i postala referent saniteta 11. dalmatinske brigade na kojoj je dužnosti i zatekao kraj rata u činu vodnika.

GRGIČEVIĆ Toneta ANDRO, rođen 1921, Vrsnik, Hvar, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1941. Bio je jedan od naprednih omladinaca u Vrsniku. Organizovano je radio na terenu do listopada 1942. kada je na Biokovu stupio u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori na području Biokova i Neretve, do ulaska u 4. dalmatinsku brigadu, nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, na Širokom Brijegu, Posušju, Klobuku i na Tihaljini, u dolini Neretve i Nevesinja gdje je krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade s kojom se bori u Crnoj Gori i Sandžaku. U V neprijateljskoj ofanzivi na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i na Vučevu odakle je grupa Dalmatinaca, početkom lipnja 1943, priključila 3. Kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča do pogibije po prelasku Miljevine u pravcu Renovice oko 16. lipnja 1943. godine.

GRGUREV Petra SLAVICA, rođena 1925, Vodice, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Od kraja 1942. radi za NOP a u prvoj polovini 1943. postaje član SKOJ-a. Po kapitulaciji Italije, preko Sjevernodalmatinskog odreda listopada 1943. dolazi kod Bugojna u I. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Bori se oko Travnika i Šuice, na prostoru Mrkonjić-Grada i Mliništa. Nije bila samo bolničarka,

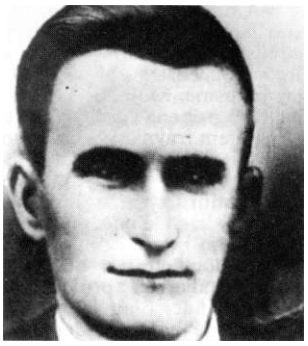
već i borac i bolničarka. Sredinom 1944. odlazi u prekomandu u bolnicu 1. proleterske divizije nastavljajući borbeni put preko Bosne, Sandžaka, Srbije, Srema i Slavonije, sve do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. U činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilizirala iz JNA.

GRUBIĆ Mije KLEMENTO, rođen 1914, Solin, obalski radnik iz siromašne porodice. Mlad je postao obalski radnik. Bio je član URS-ovih sindikata. Učesnik je štrajkova i političkih demonstracija. Pomagao je crvenu pomoć. Kao kandidat KP radi na pripremi ustanka u Solinu i učestvuje u raznim diverzijama i sabotažama 1941. Lipnja 1942. stupa u Mosorski odred iz kojeg kao dobrovoljac rujna 1942. postaje borac pristapskih jedinica a kasnije 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Član KPJ postao je 1942. Nastavio je borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Teslići i Prnjavoru. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici i Kapku, Ifsaru, Prijepolju i Bijelom Polju gdje je postao komandir odjeljenja. Zatim na Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom boru, na Vučevu, Borovnu, u dolini Sutjeske i Bavanu. U jednom od juriša, u borbi s Nijemcima, poginuo je 9. 6. 1943.

GRUBIŠIĆ Grge ANTE, rođen 1923, Korušnica, Split, stolarski radnik. Član SKOJ-a od 1942. a član KPJ od 1944. Učesnik je niza ilegalnih akcija omladine Splita. U Mosorski odred stupio je 1943. iz kojeg je rujna 1943. postao borac, pa komandir odjeljenja, zatim komandir voda 6. beogradskog bataljona. Učestvuje u borbama oko Duvna, Šuice, Travnika, Vlašića, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Kupresa, Vukovskog, Vraniće, Busovačkih koliba, Bašarnica i na Bitovni. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu. Umro je 1953. godine.

GRUBIŠIĆ Duje DUJO, rođen 1915, Solin, Split, radnik iz siromašne seljačko-radničke obitelji. Učestvuje u demostracijama i štrajkovima prije rata. Clan KPJ postao je 1941. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP, jedan je od organizatora ustanka, a žena Vinka je bila aktivni politički radnik za kojom je okupator tragao da je uhapsi. U drugoj polovini 1941. stupa ia ženom u Solinski odred i sa sobom vodu sina od 2,-godine. Po formiranju 3. dalmatinske brigade dolaze u njen sasfav, nastavljajući borbe od Vrlike preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom

Neretve i Jablanice, preko Prenja ilosi ranjenike. Bori se na Veležu, Nevesinju, Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, na Vučevu, Sutjesci i Zelengori gdje dola/i u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade i produžuje borbu preko Miljevine, rijeke Prače, Devetine, Vlasenice, Drinjače, Zvornika i Caparda. Zatim preko Nemile, Turbeta, Dalmacije, Šuice, Kupresa, Travnika, na Vlašiću, sve do kraja ožujka ili početka travnja 1944. kada je junački poginuo kod Jajca na dužnosti komandira voda. Žena Vinka poginula je kao borac-bolničarka 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske brigade 14. lipnja 1943. na Miljevini, a sin prije toga u rajonu Sutjeske.

GRUBIĆIŠ Ante LJUBOMIR MERCI, rođen 1924, Solin, Split, radnik-mehaničar. Član KPJ postao je u toku rata. Za NOP počeo raditi 1941. U Mosećko-svilajski odred stupa 1942. iz kojeg je došao u 1. dalmatinsku brigadu. Nastavio je borbe u zapadnoj Bosni gdje je 26. 11. 1942. na Jajcu ranjen i po izlasku iz bolnice početkom IV

neprijateljske ofanzive postao borac i kurir 9. dalmatinske divizije i s istim nastavio borbe kroz IV ofanzivu, sve do njenog rasformiranja kada je travnja 1943. postao kurir VS. Pred početak V neprijateljske ofanzive 1943. godine postao je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe: na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini. U istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku gdje je ranjen i prenijet u bolnicu. Po izlasku iz bolnice bio je u 1. majevačkoj brigadi a zatim u 4. vojvođanskoj brigadi i Pratećoj četi Glavnog štaba Vojvodine odakle je otišao u Italiju na formiranje 1. tenkovske brigade 16. jula 1944. Kraj rata je dočekao kao komandir voda u činu zastavnika. Poslije rata je ostao u JNA.

GRUBIŠIĆ Mile JERE, rođen 1924, Bilice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. i postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i stupa u 4. crnogorsku brigadu. Zatim odlazi u 3. dalmatinsku brigadu s kojom nastavlja borbeni put kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, učestvujući u teškim bitkama na širem prostoru Imotski-Jablanica. Zatim po prelasku Neretve prenosi ranjenike preko Prenja. Bori se na Čehotini, Čelebiću, Pivi. Sa Vučeva odlazi u 3. bataljon, gdje postaje član KPJ. Nastavljajući borbe preko Miljevine, istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, i na Šipovu, zatim preko Kupresa, Vukovskog, Raduše, Bitovnje, Bjelašnice, Foče do Sandžaka. Po prelasku u Srbiju učestvuje u borbama preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata kao komesar čete. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA.

GRUBIŠIĆ Krste JOSO KRSTUN, rođen 1912, Šibenik, radnik-kolar iz srednje zanatske obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a nešto kasnije bio je hapšen od Talijana pod sumnjom da sarađuje sa NOP-om. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU. brigade sa kojim učestvuje u borbama: na Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Tesliću, Devetini, Prnjavoru i drugim mjestima centralne Bosne, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, zatim na Bojski, Ivan-sedlu, G. Vakufu, Neretvi, Glavatičevu, Treskavici, Ustikulini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, u Kovrenu, Čelebiću-Zavajt, Zlatni bor, Tari, Pivi, Vučevu i u dolini Sutjeske, na Zelengori-Balinovcu, Miljevini, zatim preko Jahorine, na rijeci Prači, Renovici, Podromaniji, Devetinama, Han-Pijesku, Vlasenici, Drnjači, Zvorniku i Capardima preko Nemile i rijeke Bosne na Turbeti, Bugojnu, sve do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Turbeta. Član KPJ postao je sredinom srpnja 1943. Studenog te godine kao desetar odlazi u prekomandu u jedinice 26. divizije s kojom nastavlja borbe sve do prosinca 1944. kada je zbog poslijedica ranjavanja um ro.

GRUBIŠIĆ Vice JOSO, rođen 1922, Dubrava, Šibenik, radnik-zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Član SKOJ-a od proljeća 1942. Početkom listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Tesliću, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu te na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, na G. Vakufu, Ćićevu-Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kap-

ku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Borje-Zavajt, Bakić, na Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske-Borovno, Zelengora-Balinovac i na Miljevini, kada sredinom lipnja 1943. postaje komandir desetine s kojom uspješno komanduje u borbama preko Jahorine, rijeke Prače, Podromanije, Han-Pijeska i Vlasenice gdje je junački poginuo 26. lipnja 1943. u borbi protiv ustaško-domobranskih jedinica.

GRUBIŠIĆ Paška KRSTO MUS A, rođen **1924,** Šibenik, Šibenik radnik mehaničar iz siromašne radničke obitelji. Za NOP radi odmah po okupaciji zemlje **1941.** Clan SKOJ-a od sredine **1941.** U partizane odlazi

listopada 1942. i stupa u 2. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u svim borbama po zapadnoj Bosni i dijelu Dalmacije, zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru G. Vakuf-Makljen-Prozor-Jablanica. U 2. crnogorski bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi sredinom ožujka 1943. kod Kalinovika s kojim nastavlja borbe preko Treskavice, Drine, Krčina brda, Kapka, Ifsara, bori se oko Pljevalja, na Limu prilikom uništenja jedne talijanske motorizirane kolone, potom kroz V neprijateljsku ofanzivu u surovim bitkama pravcem Celebić-Zavajit, Zlatni bor, Tara, Piva, Vučevo, u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovu, Miljevini, potom preko Jahorine, rijeke Prače, Renovice, Podromanije, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, sve do rijke Drinjače gdje je poginuo između 10. i 15. srpnja 1943. kao pomoćnik puškomitraljezca. Clan KPJ postao je krajem lipnja 1943.

GRUPIŠIĆ Vice MARIJA, rođena 1925. Jabuka, Sinj, kućna pomoćnica. Za NOP je počela raditi, 1942. rujna 1942. postala je borac 4. operativne zone i

bolnice te Centralne bolnice u IV neprijateljskoj ofanzivi. Travnja 1943. postala borac-bolničarka omladinske čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Clan SKOJ-a 1942, a član KPJ od 1943. Učesnik je borbi u IV i V neprijateljskoj ofanzivi na Prijepolju i Bijelom Polju, Čelebiću, Zavajitu, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju. Zatim na Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvanu i Suici, Travniku, Vlašiću Lisini, Mrkonjić-Gradu, Mliništu, Vranići i Bašarincu u Srbiji: na Palisadu, Valjevu, Beogradu i Sremskom frontu, sve do kraja rata.

GRUBIŠIĆ Kieme MARINKO, rođen 1918, Tučepi, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941. Bio sekretar omladinske organizacije u Tučepima. Aktivan je u pripremama ustanka i jedan od organizatora u Tučepima. Učesnik oduzimanja oružja iz Građanske škole u Makarskoj travnja 1941. i političkih manifestacija u Makarskoj. Prve polovine 1942. stupio je u Južnodalmatinsku četu a kasnije bataljon »Josip Jurčević« s kojim se bori do kolovoza 1942. na Biokovu gdje je postao borac bataljona »Vid Mihaljević« i s istim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade nastavljajući borbe kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Vrgorca, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Dusine, Klobuka i Tihaljine, Plas-grebena i doline Neretve. Krajem travnja 1943. postao borac i rukovodilac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbe na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu kada je početkom lipnja postao borac i omladinski rukovodioc čete u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Član KPJ 1943. Nastavio je borbu u slamanju obruča, u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, na Turbetu, Travniku, Šuici, Vlašiću oko Jajca i Mrkonjić-Grada gdje je veljače 1944. prekomandiran u Oficirsku školu. Učestvovao u odbrani druga Tita za vrijeme desanta

na Drvar. Tada je ušao u sastav 1. proleterske divizije iz koje ie prekomandiran u 1. proleterski korpus, a iz njega u 1. armiju gdje je vršio dužnost intendanta brigade na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA.

GRUIĆ-MATKOVIĆ Marina DRAGICA, rođena 1913, Kučine, Split, domaćica, Za NOP počela je raditi od 1941. Zatvorena 1942. zbog pomaganja i saradnje sa NOP-om. U Mosorski odred stupila je 1942. iz kojeg je ušla u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavila ie borbe kroz IV ofanzivu sve do Neretve gdje je postala bolničarka 1. proleterske NOU brigade i nastavila borbe: na Tičevu, Treskavici, Prijepolju i Bijelom Polju, da bi potom prekomandirana u Bolnice 1. proleterske divizije i kroz V neprijateljsku

ofanzivu se brinula o ranjenicima i bolesnicima. Po proboju iz V neprijateljske ofanzive Bosnu Dragica odlazi ranjenicima i bolesnicima, odlazi u Semberiju, u Sehoviće, i bila je raspoređena u vojvođanske jedinice. Po dolasku u 2. vojvođansku brigadu postala je referent saniteta, a kraj rata je zatekao kao referenta saniteta 16. vojvođanske divizije. U toku rata je postala član KPJ.

GUDELJ-ZEC Ivana NEDA, rođena 1926, Krstatice, Imotski, đak. Za NOP počela je raditi kao omladinka od 1942. Krajem 1942. postala je član SKOJ-a i do stupanja u NOB-u

1943. vodila je omladinsku organizaciju u svom selu. Stupila je u bataljon »Vid Mihaljević« i s kojom ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavlja borbe oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Klobuka, Tihaljine i dolini Neretve, Plasrebena. Prenosi ranjenike preko Prenja. Pred kraj travnja 1943. postala je borac i bolničarka 3. dalmatinske brigade. Nastavila je borbe u Sandžaku i Crnoj Gori, u V ofanzivi: na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i na Vučevu gdje je početkom lipnja 1943. postala borac i bolničarka 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori u slamanju neprijateljskog obruča, na Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu i Suici, na Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada na Mliništu, Vranići, Bašarincu, i Bitovni, u Srbiji: na Zlatiboru, Palsadu, Valjevu, Ubu, i Beogradu gdje je pred kraj 1944. prekomandirana za referenta saniteta 2. bataljona Inžinjerske brigade i nastavila borbu na Sremskom frontu i Slavoniji na kojoj je dužnosti i zatekao kraj rata.

GUGIĆ Ivana DRAGO, rođen 1919, Vela Luka, Korčula, radnik. Bio je član u URS-ova sindikata. Prije rata postao je član SKOJ-a i bio kandidat za

člana Partije 1941. Član KPJ postao je početkom 1943. Početkom 1942. pristupio je u NOB-u na Korčuli odakle se prebacio na Biokovo i postao borac čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na Biokovu. Kolovoza 1942. postao je borac i puškomitraljezac a zatim komandir odjeljenja 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i na Jajcu. IV ofanzivi: na Bradini, Lukaču, Konjicu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Čićevu i na Treskavici, Krčinom brdu, Ifsar i Čajniču. Prijepolju i Bijelom Polju, na Čelebiću, Korlatu, Bakići, Tari i na Vučevu, Borovnu i Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini i Budnju. U istočnoj Bosni: na Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu i Bitovni. u Srbiji: na Palisadu i Zlatiboru, Valjevu i Ubu. Vodeći borbu za Beograd je teško je ranjen u jednom jurišu i po izlasku iz bolnice prebačen je u Dalmaciju gdje je i dočekao kraj rata u komandi grada Dubrovnik. Drago je ratni vojni invalid 100%.

GULIN Marka ANTE RUDILO, rođen 1920, Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne se-

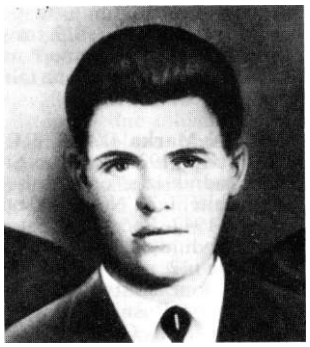
ljačke obitelji. Učestvuje u štrajkovima radnika prije rata. Po okupaciji zemlje 1941. aktivno radi za NOP i postao je član SKOJ-a te godine. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se kod Grahova, na Jajcu preko Kotor-Varoši, Crnog vrha, na Jošavki i drugim mjestima na prostoru Tesfić-Prnjavor-Crni vrh. Kroz IV neprijateljsku ofanzivu na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, na Čičevu-Glavatičevu, kod Kalinovika, zatim na južnim padinama Jahorine do Ustikuline, te po prelasku Drine gdje je 8/9, travnja 1943. junački poginuo na Krčinom brdu jurišajući na talijanske rovove.

GULIN Marka DANE RUDILO, rođen 1925, Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Početkom listopada te godine odlazi u partizane i stupa u 2. proletersku brigadu s kojom učestvuje u svim borbama po Bosni (Mrkonjić-Grad, Bosansko Grahovo, Gla-

moć, Livno, Duvno, Kupres) i ostalim mjestima, zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu preko Posušja, Jablanice, Drežnice, Karaule, Neretve, Prenja, kada ožujka 1943. dolazi u 4. kraljevački bataljon. Nastavlja borbe preko Kalinovika, Ustikuline, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Kovrena, Šakovića, Čelebić-Korlat, na Zlatnom boru Tari, Pivi, Vučevu a dolini Sutjeske, na Popov mosatu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini, gdje je 13. lipnja 1943. poginuo kao puškomitraljezac.

GULIN Šime DANE BARELA, rođen 1922, Lozovac, Šibenik, radnik, iz siromašne seljačke obitelji. Skroman i napredan, Učestvuje u štrajkovima prije rata. Po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP i postaje član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Jajcu, preko centralne Bosne i širem prostoru Teslić-Prnjavor-Kotor-Varoš kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na Ivan-

sedlu, G. Vakufu, Cičevu i Glavatičevu, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevalia, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Borje-Zavajit, kada postaje i član KPJ i puškomitraljezac s kojim uspješno rukuje u borbama preko Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Maglića, Zelengore, Balinovca, Miljevine, gdje je primio desetinu. Nastavlja borbe preko istočne Bosne do Zvornika, a potom natrag preko sjevernog dijela Podromanije, Nemile i srednje Bosne do Dalmacije, kada krajem rujna 1943. odlazi u jedinice 19. divizije u čijem je sastavu i poginuo 1944. blizu Benkovca kao komandir voda.

GULIN Jose DANE JOKAN, rođen 1921. Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi po okupaciji zemlje 1941. Clan SKOJ-a od početka 1942. Početkom listopada te godine odlazi

u partizane i stupa u 2. proletersku brigadu s kojom učestvuje u svim borbama po Bosni (Mrkonjić-Grad, Bosansko Grahovo, Glamoč, Livno, Duvno, Kupres) i ostalim mjestima, zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu preko Posušja, Jablanice, Drežnice, Karaule, Neretve, Prenja, gdje ožujka 1943. dolazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe preko Uloga, Kalinovika, Ustikuline, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevalia, Kovrena, Šakovića, Celebić-Korlat, na Zlatnom boru, Tari, Pivi, Vučevu dolini Sutjeske Zelengori, Balinovcu, Rataju pred Miljevinom gdje je 12. lipnja 1943. junački poginuo u borbi sa Nijemcima kao mitrljezac. Clan KPJ postao je svibnja 1943. Ispred Miljevine 14. lipnja poginuo je i njegov brat Milan kao borac 1. crnogorskog bataljona.

GULIN Ante FRANE, rođen 1922, Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od proljeća 1942. a

početkom listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade kojim učestvuje u borbama: na Bosansko Grahovo i Strmicu, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Ćelincu, oko Teslića i drugim mjestima centralne Bosne, zatiru kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, na Ivan-sedlu, Raštelici, G. Vakufu, Ćićevu kod Kalinovika, na Ustikulini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču kod Pljevalja, Kovrena, Čelebiću i na Borju, Zlatnom boru, Tari, Piva, Vučevu, Magliču, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Jahorini, rijeku Prači, Podromaniji, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemili i r. Bosni na Turbe, Dalmaciji, Šuici, Kupresu, Travniku, Turbetu, Skender-Vakufu, Kotor-Varoši, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Šipovu, Mliništu, Vukovskom, Raduši, Vranići, Bitovnji, Raštelici, Bjelašnici i Trnovu zatim na Uvcu, Zlatiboru, Palisadu, Bajini Bašti, Kosjeriću, Makljenu, Valjevu, Kolubara Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, Sidu, Tovarniku, Šidskim Banovcima, Šarengradu, Vukovaru, Pleternici, Okučanima, Čazmi, Vrabovcu, Zafrebu gdje dočekuje kraj rata kao komandir voda i član KPJ. -Ranjavan tri puta. Poslije rata ostaje u JNA.

GULIN Marka FRANE MOJIĆ, rođen 1915, Lozovac, Šibenik, radnik u tvornici Lozovac, potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom listopada 1942, sa mlađim bratom Danom, odlazi u partizane i stupa u 2. proletersku brigadu sa kojom učestvuje u svim brobama po Bosni (Mrkonjić-Grad, Bosansko Grahovo, Glamoč, Livno, Duvno, Kupres i drugim mjestima). Početkom veljače 1943. u rajonu Šuica-Vukovsko dolazi u 3. kragujevački bataljon s kojim nastavlja borbe kroz IV neprijateljsku ofanzivu kod Bugojna, sela Bojske, na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, kod Gornjeg Vakufa, zatim preko Makljena, Rame, Neretve, Prenja, Boračkih Jezera, Ćićeva i Glavatičeva kod Kalinovika, na Treskavici gdje je 21. ožujka 1943. poginuo u jednoj od najtežih bitaka sa četnicima.

GULIN Paške JERKO, rođen 1919, ozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Listopada 1942. odlazi u paritzane i stupa u 2. proletersku brigadu s kojom učestvuje u borbama po zapadnoj i centralnoj Bosni, Zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u sastavu 3. dalmatinske brigade: Ulog, Kalinovnik, Brod, na Čehotini, Čelebića, Tari, Vučevu, Sutjesci, Zelengori, Početkom lipnja 1943. ušao je u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borba preko Miljevine, Jahorine, rijeke Prače, Podromanije, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, i Zvornika. Oko 10. srpnja 1943. priključuje se 1. vojvođanskoj brigadi kod Zvornika nastavljajući borbe po istočnoj Bosni, Majevici, Semberiji, a zatim u sastavu 17. majevačke brigade s kojm nastavlja borbe do konačnog oslobođenja zemlje i kraj rata dočekuje kao komesar artiljeriske baterije, u činu poručnika. Poslije rata ostaje u JNA kao aktivni oficir.

GULIN Ante KRSTE, rođen 1920, Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. Te godine postaje i član SKOJ-a. Bio je hapšen i zatvara. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu: na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Glavatičevu, Ifsaru, Čajniču, kod Bijelog Polja, Čelebića, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Maglići, Balinovcu, Miljevini. Potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag oko Travnika, Šuice, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada i Mliništa za vrijeme drvarske operacije. U nadiranju na istok i po prelasku u Srabiju prvo kao puškomitraljezac, a potom kao komandir desetina i član KPJ bori se preko Zlatibora, Valjeva, Uba, Avale i Beograda. Krajem listopada 1944. Odlazi u Izviđačku četu divizije s kojom nastavlja borbe preko Srema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao komandir voda u Izviđačkoj četi. Poslije rata se demobilizirao iz JNA.

GULIN Jose MILAN JOKAN, rođen 1925, Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Krajem 1942. odlazi u partizane i ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade. Bori se po Bosni i Dalmaciji, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, na širem prostoru Imotski-Jablanica-Prozor, zatim po prelasku Neretve, preko Prenja, na Veležu, učestvujući u svim borbama koje je vodila ta jedinica. U vojnim redovima postaje i član SKOJ-a. U sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi u toku V neprijateljske ofanzive. U novoj jedinici nastavlja borbe, ali za vrlo kratko vrijeme, jer je već 14. lipnja poginuo junački ispred Miljevine na komunikaciji Foča-Kalinovik. Dva dana ranije kod sela Rataja poginuo je i njegov brat Dane.

GULIN Ive MIRKO, rođen 1922, Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: oko Grahova, Sitnice, Jajca, Kotor-Varoš, Crnog vrha na Jošavki, \Jzlomcu, Devetaku, Tesliću, na

Ivan-sedlu, Raštelici, G. Vakufu, Cičevu, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču Goraždu, Bijelom Polju, Čelebiću Zlatnom brdu, Tari na Vučevu, Magliću Sutjeska, Zelengora, Balinovac, Miljevina, Jahorina, r. Prača, Vlasenica, Zvornika i Capardu. Prvo kao borac, a potom pomoćnik puškomitraljezac. Sredinom srpnju 1943. postao je kandidat za člana KPJ i nastavlja borbu kao pomoćnik na minobacaču preko Nemile i Vranduka, sve do 20. rujna 1943. kada je kao pratilac s grupom ranjenika i bolesnika upućen u bolnicu IV operativne zone, ali zbog nastale situacije nije se mogao vratiti u brigadu, već se priključio 1. dalmatinskoj brigadi u kojoj ostaje do travnja 1944. kada je na Korčuli bio ranje i upućen u Italiju na liječenje. Prosinca 1944. Vraćao se u Jugoslaviju u sastav bataljonu za obezbeđenje pri Komandi mjesta Šibenik. Na kraju rata bio je upravnik vojnog zatovora u Šibeniku.

GUNDELJ Marka MILE, rođen 1909, Biočić, Drniš, rudarski radnik u Ibarskim rudnicima. Kao napredni radnik vrlo rano je postao sindikalni rukovodilac u rudniku Predratni član KP. Bio je proganjan i zatvaran. Po dizanju ustanka je stupio u partizanski odred »Todor Miličević iz kojeg je kao dobrovoljac otišao za Užice i stupio u 6. ibarsku četu. Učestvovao je u odbrani Užičke Republike. Dvadeset drugog prosinca 1941. našao se u stroju u Rudom 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbe kroz istočnu Bosnu prešavši i Igmanski marš. Zbog svog napornog rudarskog, sindikalnog rada i mučenja od strane nenarodnog režima u zatvorima i teških borbi u 1, 2, i 3. ofanzivi teško je obolio od pluća. Iako slab i iznemogao, on je nastavio borbu sve do svoje smrti u Goraždu 1942. kada je podlegao teškoj bolesti.

GURDULIĆ Jure IVO, ro den 1919, Vrsnik, Hvar, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941 a član KPJ od 1942. Učesnik je na ilegalnih akcija. U NOB-u od početka 1942. u Hvaru odakle se prebacio na Biokovo i ušao u

sastav omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« a kolovoza 1942: je u bataljonu, »Vid Mihaljević«, a potom u sastav 4. dalm. brigade. Travnja 1943. ulazi u 3. dalm. brigade i bori se od Neretve do Sutjeske. Lipnja 1943. postao ie borac a zatim komandir voda pa komandir čete u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Šitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Banje Luke i Teslića, oko Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatičeva i Treskavice, na Kapku i Ifsaru. Zatim oko Čelebića, Korlata na Bakicu, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju, istočnoj Bosni, oko Renovice, Vlasenice, Zvornika, Nemile, na Turbetu u Dalmaciji. Krajem rujna 1943. prekomandiran u Dalmaciju i nastavio borbu u sastavu dalmatinskih jedinica kao starješina. Kraj rata je dočekao na dužnosti komandanta bataljona 12. dalmatinske brigade 26. divizije u činu kapetana. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

GUTIĆ Riste DANILO, rođen 1922. Trst, Split, radnik u brodogradilištu. Za NOP počeo radit od 1942. godine. Član SKOJ-a od druge polovine 1942. godine. Kao skojevac je učestvao u ilegalnim akcijama sa splitskom omladinom. Kolovoza 1943. stupa u Mosorski odred s koiim učestvuje u borbama u Dalmaciji i odbrani Splita za vrijeme kapitulacije Italije 1943. Rujna 1943. postao je borac 6. beogradskog bataljona u Dalmaciji, Nastavio je borbe: na Duvnu, Suici, Travniku i Vlašiću. U VI neprijateljskoj ofanzivi. Mrkonjić-Grad i Lisini gdje je svibnja 1944. prekomandovan u Dalmaciju i ušao u sastav JRM, a kraj rata je dočekao u Komandi RM u Divuljama.

GUZIĆ Ive MILE, rođen 1923, Perušić, Benkovac, zemljoradnik. Sjevernodalmatinski odred stupio je 1943. iz kojeg je listopada 1943. postac-artiljerac artiljerije 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe na Travniku, Duvnu, Šujici, Komaru, Turbetu, Vlašiću. Vodeći borbu protiv Njemaca i ustaša, pri napadu na Banju Luku, prosinca 1943. godine, je poginuo hrabro. Mile se je isticao kao borac. Član SKOJ-a je postao početkom 1943. godine.

HAJDARHODŽIĆ Avde MUHAREM, rođen -1924. Duabrovnik, učenik srednje tehničke škole. Kao student se vrlo mlad priključio naprednom omladinskom pokretu u

Dubrovniku. Prije rata postao je član SKOJ-a. Bio je aktivan u pripremama ustanka. U NOB-u je od 1941. početkom sječnja

1942. u Bosni stupio u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se u istočnoj i zapadnoj Bosni. Učestvovao je u borbama u Sandžaku, Duvnu, Kupresu, Livnu, Ključu, Strmici, Sitnici. Vodeći borbu protiv Nijemaca i ustaša početkom druge polovine studenoga 1942 na Jajcu, poginuo je hrabro. Muharem je bio jedan od hrabrih boraca koji se je istakao u više borbi.

HAJDER Marka VIDA, rođena 1927, Pribude. Split, radnica iz siromašne obitelji. Kao mlada radnica priključila se naprednom omladinskom pokretu Splita i sa splitskim omladincima učestvuje u ilegalnim akcijama. Član SKOJ-a je od 1942 a član KPJ od 1943. U Dalmaciji je 1943. postala borac i politički delegat voda 4. kraljevačkog bataljona. 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Traniku, Vlašiću, oko Jajca, Šuice, i Kupresa, na Mrkonjić-Gradu, Mliništu, Vukovskom, Vranići, Bašarinci, Bitovni je Bjelašnici. U Srbiji na Zlatiboru i Palisadu protiv bugarskih fašista i u borbama za Valjevo 15. rujna 1944. kada je kod Mionice poginula hrabro u jednom od juriša sa svojim vodom.

HRŽIĆ Jure BOŽO, rođen 1923, Supetar, Brač, zemljoradnik. Za NOP se opredjelio 1941. Član SKOJ-a od 1943. Postao je borac bataljona »Vid Mihaljević« kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbe u IV ofanzivi oko Vrgorca, Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Klobuka, Vitine, u doline Neretve, na Plas-grebenu i u Nevesinjskoj kotlini. Travnja

1943. ušao u sastav 3. dalmatinske brigade. Borio se u Crnoj Gori i Sandžaku. U V ofanzivi kod Čehotine, na Čelebić, Tari, Pivi i na Vučevu gdje je lipnja 1943. postao borac i puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljuna 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča na Rataju, Miljevini. U istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku i na Capardu. Vodeći borbu protiv njemačkih i ustaških snaga, bio je teško ranjen na Capardu s bolničarkom Veselom Rak koja mu je ukazivala pomoć. Oboje su tu zarobljeni a zatim odvedeni u logor Mathauzen gdje su oboje strijeljani.

IVAČIĆ VJEKOSLAV, rođen 1922, Omiš, metalski radnik. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1941. Potiče iz siromašne porodice. U Beogradu hapšen i proganjan od režima stare Jugoslavije Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija u Srbiji. U NOB-u stupa 1941. u Srbiji u sastav Šumadiskog odreda iz kojeg je ušao u sastav 5. šumadiskog bataljona u Rudom, 21. prosinca 1941. godine i sa istim nastavio borbu u Sandžaku i Hercegovini, kasnije u sastavu 2. proleterske brigade s kojom nastavlja borbu prema zapadnoj Bosni, u borbama oko Gornjeg Vakufa, Bugojna, Kupresa, Glamoča, Livna, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, Konjic, Makljan, Prenj, Kalinovik, Drinu, Foču, Šćepan-Polje, Zlatni bor, Vučevo, dolinu Sutjeske, Košur, Zelengoru, Miljevinu, sve do 19. lipnja 1943. godine kada je u rajonu rijeke Prače poginuo, u borbi s neprijateljskim snagama.

IVANIŠEVIĆ Ivana MIRKO, rođen 1915, Krilo Jasenica, Omiš, zemljoradnik. Za NOP počeo radit i istog pomagat 1942. godine Potiče iz srednje seljačke porodice. Početkom 1942. stupa u Mosorski odred iz kojeg je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade s kojom je nastavio boru kroz IV neprijateljsku ofenzivu, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Klobuka, Vitine, doline Neretve, i po prelasku iste kod sela Krstatca 10. ožujka 1943. godine upao u sastav3. kragujevač-

kog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom je nastavio borbu na Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, oko Prijepolja i Bijelog Polja, ü V neprijateljskoj ofanzivi oko Čelebića, Korlata, Bakića, Tare, Vučeva, Borovna, Sutjeske. Poginuo je 9. lipnja 1943. godine na Zelengori u borbi s Nijemcima.

IVANIŠEVIĆ Malina SPIRO, rođen 1924, Split, svršeni maturant. Pripadao je gradskoj radničkoj porodici. Do svršetka školovanja nije pripadao radničkom pokretu. U NOB-u stupio je početkom rujna 1943. i

bio borac 3. bataljona 3. dalmatinske brigade. U toku kapitulacije Italije pristupa 6. beogradsko.m bataljonu 1. proleterske NOU brigade u kojem se bori u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, VI i VII neprijateljskoj ofanzivi oko Jajca, Komara, u centralnoj Bosni oko Lisine, Mliništa, Bašarinca, Vraniće, Sandžaka, u Srbiji: Palisadu i Valjevu, kada je rujna 1944. godine prekomandiran kao član KPJ u Užički partizanski odred gdje nastavlja borbu kao kome-

sar čete i bataljona, a zatim omladinski rukovodilac bataljona i brigade KNOJ-a. Kraj rata je dočekao u drugoj brigadi 5. divizije KNOJ-a kao omladinski rukovodilac. U toku rata je ranjavan dva puta. Poslije rata je ostao u JNA.

IVANKOVIĆ Nikole MILE, rođen 1922, Grabovci, Šibenik, zemljoradnik, Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od sredine 1942. Uhapšen s ocem Nikolom od Talijana 1. studenog 1942. i odveden u Logor na Molat, gdje mu je otac i umro. Po kapitulaciji Italije, preko Sjevernodalmatinskog odreda, kod Bugojna dolazi u sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodili borbe kod Travnika i Suice, preko centralne Bosne, na prostoru Mrkonjić-Grad-Šipovo-Mliništa za vreme drvarske operacije, zatim u nadiranju Brigade na

istok, u borbama na Pl. Bitovnji, Trnovu, kod Pljevalja, te po prelasku u Srbiju na Zlatiboru, Palisadu, potom na Bajinoj Bašti, zatim kod Kosjerića, na Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu. U Srijemu, u borbama kod Sida, Tovarnika, gdje je 5. siječnja 1945. bio teško ranjem i upućen u bolnicu vazduhoplovne baze Zemun, gdje mu je odsječena desna noga. Iz Zemuna je prebačen u invalidski dom Bela Crkva, a potom su ga premjestili u Suboticu, odakle se po savjetu liječnika vraća u svoje mjesto i neko vrijeme radi u NOO. Clan KPJ postao je 28. kolovoza 1944. godine.

IVANKOVIĆ Petra ŠIME, rođen 1910, Grabovci, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno je radio od početka 1943. godine, a listopada iste godine preko Sjevernodalmatinskog odreda kod Bugojna dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU origad.e. Borio se oko Travnika, Turbeta, Šuice, vralo preko centralne Bosne posebno na prostoru Mrkonjić-Grad, Šipovo, Mliništa, svibnja zatim u nadiranju Brigade na istok preko Kupresa, Vukovskog, Pl. Raduše, Vranićе, Batonje, Bjelašnice, Trnova, Foče i Sandžaka, kod Kovrena, potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora-Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, gjc krajem listopada 1944. godine postaje član KPJ, a zatim i politički delegat voda, nastavljajući borbu preko Srijema, Poginuo je početkom prosinca 1944. godine kod Sida u borbi s Nijemcima.

IVIĆ Mate IVAN, rođen 1926, Vinovo Gornje, Drniš, konobar. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Bio je član Saveza mlade generacije (SMG). U 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi sredinom rujna 1942. godine na Tičevo. Bori se na Ključu, Grahovu, Sitnici i Jajcu te u narednim borbama preko centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Prnjavora, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi: u bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču, Goraždu, Limu, kod Bijelog Polja, Čelebić-Zavajita, Zlatinog bora, Tare, Vučeva, Borovna, Sutjeske, Zelengore, Balinovcu, Miljevine, za-

tim r. Preče, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Nemile-Vanduka, Dalmacije Travnika, Turbe. Clan SKOJ-a postao je krajem 1942. godine a član KPJ srpnja 1943. godine Vršio je dužnost sekretara SKOJ-a u četi. Krajem studenog 1943. odlazi u prekomandu u 8. brigadu XX divizije. Kraj rata zatekao ga je na dužnosti tajnika Kotarske nabavno-prodajne zadruge u Mpću.

IVIĆ Grge KAJO VUKO, rođen 1923, Vranjic, Split, radnik-mehaničar. Kao radnik rano se uključio u radnički pokret u Vranjicu. Član SKOJ-a 1942. Do odlaska u NOB-u radio i pomagao NOP u Vranjicu. Iz Mosećko-svilajskog odreda postao borac 1. čete 2. bataljona 3. sandžačke brigade drugom polovinom 1942. godine, sa kojom je nastavio borbu kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu. Početkom

lipnja 1943. postao borac-miner 3. kragujevačkog bataljona I. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbu. Bio je vršan stručnjak. Godine 1944. otišao je na kurs radio telegrafista u Drvar i po završetku kursa ušao u 5. krajišku diviziju gdje je bio šef radio-stanice i vodnik voda na kojoj gaje dužnosti i zatekao kraj rata. U toku rata postao je i član KPJ.

IVIĆ Martina MILE MILAN, rođen 1923, Vranjic, Split. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Clan SKOJ-a postao je 1941. Prije rata završio podoficirsku tehničku školu, a potom radi u Vojno tehničkom zavodu u Kragujevcu gdje se i povezuje s naprednim radničkim i revolucionarnim pokretom. U jul-

skom ustanku 1941. zatekao se u Begoradu i stupio u NOB-u u Posavski odred, s kojim učestvuje u borbama po Srbiji kao komandir voda. Nakon povlačenja iz Srbije, s odredom dolazi u istočnu Bosnu, od kojeg je u Rudom 21. prosinca 1941. formiran 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s bataljonom učestvuje u borbama u istočnoj Bosni, a početkom 1942. gubimu se svaki trag i nije poznato kuda je otišao i mjesto pogibije.

IVIĆEV Frane JOZO, rođen 1922, Kaštel-Stari, Split, zemljoradnik. Vrlo mlad je nadničario kod Kaštelanskih gazda. Neumoran je bio na ličnom uzdizanju i već početkom 1942. postao je skojevac. Po dolasku okupatora radi na prikupljanju materijala i opreme za NOP i vrši agitranje za odlazak mladih u NOB-u. U rujnu 1942. stupa u Mosećki odred iz kojeg je postao borac 3. Dalmatinske brigade i s njom nastavlja borbu kod Knina i Vrlike. U IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Pošušja, Jubuškog, Plasgrebena, Neretve, Nevesinja, Kalinovika, Broda na Drini, u V nepijateljskoj ofanzivi; Sandžaku Ljubušnoj, Čehotini, Čelebiću, Sćepan-Polju, Pivi i Vučevu, kada je lipnja 1943. postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju ofanzive. Poginuo je 18. lipnja 1943. godine na pravcu Višegrad-Sarajevo, kod stanice Sprača.

IVIĆEVIĆ Stjepana ANTE STANISLAV, rođen 1917, Drvenik, Makarska, zemljoradnik, Kandidat KPJ 1942. jedan od naprednih seljaka. Bio vojni ilegalac. Prvom polovinom 1942. stupio u Južnodalmatinsku četu, a kasnije 2. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokova do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac-pomoćnik puškomitraljesca, 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Banje Luke; u IV neprijateljske ofanzivi na Ivan-sedlu i Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavtičevu Ćićevu, Lipetu i Treskavici, Drini i Krčinom brdu, Ifsara, Sandžaku, oko Prijepolja Bijelog Polja, u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelenogori, Ljubinom grobu, kada je u jednom jurišu ranjen i nastavio kao ranjenik put u proboju obruča prema Balinovcu i Miljevini i istočnoj Bosni. Nailaskom Nijemaca i četnika kroz Šehoviće, svi su ranjenici streljani. Među njima bio je i Ante.

IVKOVIĆ Nikole ANTE, ro đen 1922, Dobropoljci, Benkovac, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1942. Do odlaska u Sjevernodalmatinski odred, 1943. godine, pomogao je i radio aktivno za NOP. S odredom se bori sve do kraja listopada. 1943. kada postaje borac i puškomitraljezac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na Travniku, Komaru, Vlašiću, u centralnoj Bosni: na Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu Ubu i Beogradu. Poginuo je 15. listopada 1944. godine vodeći borbu s Nijemcima za oslobođenje Beograda. Godine 1943. postao je član KPJ.

IVKOVIĆ Marka JOSIP IVAN, rođen 1921. Dobropoljci, Benkovac, zemljoradnik NOP pomaže od 1942. Prvom polovinom 1943. stupa u Sjevernodalmatinski odred, s kojim se bori do listopada 1943. godine, kada je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori oko Travnika, Vlašića, Komara, Šuice, Vitovja, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vitovju, Vranićе, Bitovni i Sandžaku, te u Srbiji na Zlatiboru i Palisadu, kada je prekomandiran u Četu za vezu 1. proleterske brigade i u istoj vršio dužnost pomoćnika komesara čete. Nastavio borbu oko Valjeva, Uba, Beograda, Sremskog fronta, u Srijemu i Slavoniju, gdje je i dočeka kraj rata. Poslije rata ostao u JNA iz koje je izašao na svoj zahtev, u studenomu 1945. godine. U toku rata je ranjavan i danas je RVI. Član KPJ postao je u prosincu 1943. godine.

IVKOVIĆ Ivana MARKO, rođen 1908. Trogir, železnički slubenik. Bio je sindikalni rukovodilac URS-ovih sindikata. Učesnik je štrajkova i demonstracija. Od 1942. pomogao NOP. Listopada 1943. godine postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Travniku, Duvnu, VI i VII neprijateljskoj ofanzivi, Sandžaku, te Srbiji: Palisadu. Bajinoj Bašti, Valjevu, Beogradu, na

Sremskom frontu, sve do kraja rata, kada je postao komesar čete dopunskog bataljona. Marka je krasila visoka razvijena proleterska svijest. U sivm borama se isticao. Poslije rata, se demobilizirao i uključio u obnovu porušene zemlje. Umro je 1975. u Splitu.

JAJIĆ Bariše MILIVOJ, rođen 1925. Solin, Split, radnik. Vrlo mlad se uključio u napredni omladinski pokret Solina. Član SKOJ-a postao je 1941. Učesnik je ilegalnih akcija omladine solinskog bazena. Početkom 1942 stupio je u Mosećkosvilajski odred. Rujna 1942. postao je borac puškomitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigad,e u kojem je početku 1943. postao i član KPJ. Učesnik je borbi na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Teslića i Banja Luke; u IV ofanzivi na Bradini, oko Konjica. Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatičeva, Treskavice, Drini, Kapku, Krčinu brdu i Ifsaru, Sandžaku, oko Prijepolja i.Bijelog Polja, u V ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu', Miljevini i Budnju, na Renovici, Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj i Turbetu. Krajem rujna 1943. prekomandiran je u Dalmaciju i postao rukovodilac u sastavu novoformirane 4. splitske brigade. Poginuo je pred kraj 1943. kod Hana.

JAJIČ Bariše ŽIVKO, rođen 1923. Solin, Split, tvornički radnik iz siromašne seljačke porodice. Pripadao je naprednom omladinskom pokretu Solina. Vrlo mlad je osjetio težak položaj radništva *i seljaštva. Prije rata postao je član SKOJ-a. Učesnik je ilegalnih akcija, diverzija i sabotaža. Odmah u početku 1942. stupio je u NOB-u u Solinski odred, u kojem se bori sve do odlaska rujna 1942. u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojem je bio borac-puškomitraljezac i komandir odjeljenja. Sa svojim bataljonom učestvuje u borbama: Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Centralnoj Bosni; Kotor-Varoši, Čelincu, Teslići; IV ofanzivi oko £ukača, Gornjeg Vakufa Konjica, Uloga, Kalinovika, Drine, Krčina brda, Ifsara, Sandžaka,-u V neprijateljskoj ofanzivi; Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, te u istočnoj Bosni kada je 24 juna 1943. u borbama s ustašama i domobranima poginuo, u Han-Pijesku. Početkom 1943. postao je član KPJ. Istakao se kao puškomitraljezac, posebno u IV i V ofanzivi.

JAKIĆ Grge IVAN, rođen 1907. Podgora, Makarska, zemljoradnik. Za NOP počeo radit 1941. Bio je pozvan u vojsku NDH u koju nije pošao, već je

postao vojni ilegalac. Prosinca 1942. stupio je u bataljona »Vid Mihaljević« koji je bio u sastavu 4. dalmatinske brigade te sa istom nastavio borbu oko Imotskog i Vrgorca, Posušja i Širokog Brijega, Čusine Klobuka i Tihaljine, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinja, Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade i sa istom nastavio da se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u V ofanzivi oko Čehotine, Ljubišnje, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom juna 1943. postao je borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori u obruču na Miljevini, u istočnoj Bosni oko Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Vranduka i u centralnoj Bosni. U mjesecu kolovozu 1943. s grupom Dalmatinaca pošao je za Dalmaciju. U Dalmaciji je bio u sastavu pozadinskih jedinica. Kraj rata ga je zatekao u komandi Splitskog vojnog područja u činu starijeg vodnika. Član KPJ postao u toku rata.

JAKOVČEV Ivana PETAR, rođen 1925. Betina, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu preko centralne Bosne Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Prnjavor, i drugim mjestima na širem prostoru Uzlomac, Teslić, Prnjavor, Crni vrh. Bori se tokom iV neprijateljske ofanzive u teškim bitkama na prostoru Konjic-Bradina-Ivan-sedlo, Gornji Vakuf, kod Kalinovika, zatim južnim padinama Jahorine na Ustikulinu, te noću 8/9. Travnja 1943. po prelasku Drine na Krčinom brdu. Poginuo je kao puškomitraljezac u borbi s Talijanima.

JAKŠIĆ Petra MARIN, ro đen 1923. Donji Humac, Brač, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1941. godine. Kandidat KP od 1942. Radio je na okupljanju mladih u NOP-u. Godine

1942. stupio je u Bračku četu koja je djelovala u sastavu bataljona »Vid Mihaljević« Potom je ušao u 4. dalmatinsku brigadu i nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Vrgorca, Imotskog, Pošušja, Širokog Brijega, gdje je ranjen, da bi zatim ušao u sastav bolnice 9. divizije. Vodeći borbu na Čelebiću 21.5. 1943. u V neprjateljskoj ofanzivi, Marin se priključio, u selu Borju, 1. crnogorskom bataljonu i nastavio borbu na Zlatnom boru, i Tari, kada je ponovno ranjen. Poginuo je lipnja 1943. kao ranjenik pri centralnoj bolnici na Sutjesci.

JAMAN Frane ANTE, rođen 1905. u Splitu, radnik-mornar, u predratnim štrajkovima i manifestacijama protiv režima. Za NOP radi od 1942. godine. Rujna 1943. učestvuje u razoružavnju talijanske vojske u Splitu, a 10. rujna 1943. godine stupa u Mosorski partizanski odred iz kojeg u listopada kod Bugojna došao u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Duvna, Šuice, Turbeta, Komara, Vitovlja, r. Ugar, Kotor-Varoš, Vlašića, Jajca, r. Vrbas, Mrkonjić-Grada, Lisine i Šipova gdje je 25. svibnja 1944. godine, i poginuo.

JELASKA Maksimilijana MILENA ZIJA, rođena u Splitu, đak. Član SKOJ-a od prije rata. U NOB-u od 15. prosinca 1941. godine u Solinskom odredu iz kojeg je po formiranju 3. dalmatinske brigade postala njen borac. Učestvuje u borbama oko Knina i Vrlike, oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, u dolini Neretve (u prenosu i njegovanju ranjenika zaleđenim Prenjem) zatim u Nevesinskoj kotlini, oko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, učestvuje na Čehotini, Gracu, Popovom dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 2. čete 2. crnogorskog bataljona. Sudjeluje u proboju obruča na Sutjesci i dalje u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, prešla u brigadni sanitet, a početkom kolovoza te godine se ponovo vratila u četu. Prvom polovinom rujna 1943. otišla u bolnicu 1. proleterske divizije sa kojom je nastavila svoj borbeni put sve do Srema, Slavonije i do Zagreba. Jedno vrijeme početkom 1945. se nalazila u korpusnoj bolnici u Sidu. Član KPJ postala je u toku rata.

JELAVIĆ Ivana FRANE, rođen 1919, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1938, a KPJ od 1941. Učesnik niz diverzija i ilegalnih akcija a baćinskim komunistima i skojevcima. Stupio je 1941. u Baćinsku partizansku grupu s kojom učestvuje u borbi 23. siječnja 1942. na Gradac, borac 2. voda južnodalmatinske čete i 2. čete bataljona »Josip Jurčević«. Kasnije je došao u sastav omladinske čete »Ante Torkar«, s kojim se bori na području Biokova i Neretve sve do kraja kolovoza 1942. kada je bio borac i vodnik u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića; u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Kalinovika, na Kapku i Krčinu brdu, Ifsaru, Sandžaku; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Trojvrnu, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, Han-Pijesak, Vlasenica, Zvornik, Capardima, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, Travniku, Šuici, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, kada je poslije desanta na Drvar prekomandiran u sastav 5. proleterske brigade gdje je bio komandir 'čete. U toku rata više puta je ranjavan. Penzioniran u činu kapetana. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

JELAVIĆ Grge LJUBO, rođen 1921. Ravča, Vrgorac, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942, a KPJ od 1943. U NOB-u stupio je u veljači 1943. u sastav 2. proleterske brigade s kojom se bori kroz IV i V neprijateljsku ofanzivi. Po izlasku iz V neprijateljske ofanzivi ušao, kod Olova, u sastav lakih ranjenika i bolesnika koji su kasnije prebačeni u Semberiju i po ozdravljenju postao vodnik voda i zamjenik komandira čete u 1. vojvođanskoj brigadi. U 7. ofanzivi našao se u bolnici kao ranjenik koje su napali četnici i iste zarobili. Odveden je u Srbiju gdje je predan seljacima na rad i čuvanje. Po dolasku 4. kragujevačkog bataljona na Ub isti se priključio i nastavio borbu preko

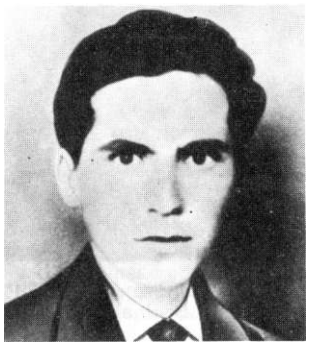
Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Oriolika, Šidskih Banovaca, zatim u proboju Sremskog fronta, i goneći neprijatelja preko Sopata, Vukovara, Borana, Pleternice, Okučana, Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata kao komandir desetine, u činu zastavnika.

JELAVIĆ Ante MILIVOJ, rođen 1927, Ravča, Vrgorac, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1942. godine. Drugom polovinom 1942. stupio je u bataljonu »Vid Mihaljević«, a potom u 4. dalmatinsku brigadu s kojom se bori kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve, kod Nevesinja. Travnja 1943. godine postaje borac 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe u Sandžaku, na Čehotini, planini Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Vučevu, kada početkom lipnja 1943. dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu preko Balinovca, Miljevine, r. Prače, Renovice, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, oko Travnika, Duvna, Šuice, Turbeta, Komara, Vitovlja, r. Ugra, Kotor-Varoša, Vlašića, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova. Poginuo je 26. ili 27. svibnja 1944. godine kod Mliništa. Milivoj je posmrtno primljen za člana KPJ na dan pogibije.

JELČIĆ Mirka LJUBO, rođen 1922. Grabovine, Čapljina, krojački radnik. Član SKOJ-a od 1942, a član KPJ u toku rata. Kolovoza 1942. stupa, sjoš dvojicom omladinaca u NOB-u, na Biokovo u sastav 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čalincu, Tesliću i Prnjavoru, kada je početkom siječnja 1943. prekomandiran u artiljerijsku brigadu s kojom se bori u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Ivan-sedla i Bradine, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva i Treskavice, Drine, Kapka, Ifsara, Sandžaka, u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću i Zlatnom boru, Vučevu i Zelengori, kada je ponovo došao u bataljon i nastavio borbu u proboju obruča u istočnoj Bosni, oko Vlasenice i Zvornika, na Nemiloj i centralnoj Bosni, a malo kasnije ponovo ulazi u sastav artiljerije 1. divizije gdje je vršio dužnost vodnog (delegata. Po oslobođenju Beograda postao je komesar bataljona u sastavu 21. srpske divizije na kojoj gaje dužnosti i zatekao kraj rata u činu poručnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu potpukovnika.

JELIĆ Paška BOŽO, rođen 1923. Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke

obitelji. Prvih dana listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Bosanskog Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, na Jošavki, Devetinama, Tesliću, Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, Raštelici, G. Vakufu, četničkim jazbinama - na Glavatičevu, Treskavici, na.Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, gdje krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a, nastavljajući borbu kod Pljevama, na Limu, kod Bijelog Polja, Sekovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Zelengori. Pošto je 9. lipnja na Zelengori zakopao svoj minobacač, dolazi u 2. četu s kojom je samo prenoćio. Dan kasnije 10. lipnja poginuo je u borbi s Nijemcima na Balinovcu u V neprijateljskoj ofanzivi.

JELIĆ Ivana JERKO RAMPO, rođen 1915. Vrpolje, Šibenik, željeznički radnik, porijeklom iz siromašne seljačke obitelji. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, te u narednim borbama preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, Jašavka, Devetine, Čelinac, Maslovara, oko Teslića, Prnjavora, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, gdje kratko vrijeme boravi kao borac u prištapskim jedinicama, a potom u četi, učestvujući u teškim bitkama na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Čićevu-Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde. Drugom polovinom travnja postaje kandidat za člana KPJ. Nastavio je borbu kao pomoćnik puškomitraljesca kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajt, gdje prima puškomitraljez kojim uspješno rukuje u jurišima na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Maglići, Sutjesci, sve do 9. lipnja 1943. kada je poginuo na Zelengori blizu Vrbničkih koliba u V neprijateljskoj ofanzivi.

JELIĆ Bože LUKA, rođen 1909. Biočić, Drniš, rudarski radnik. Štrajka glađu u rudniku 1937. i 1939. u Klenoviku kod Ivanjice. Član KPJ od 1939. Godine 1941. stupio je u Paračinsku četu, a maja 1941. u Kopaonički partizanski odred »Todor Miličević« iz kojeg kao dobrovoljac odlazi u Užice u sastav 6. ibarske čete i brani Užičku Republiku, a zatim 21. prosinca 1941. u rudom biva u stroju 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbu u istočnoj Bosni; boravi u radionici Vrhovnog štaba u Novoj Varoši i ponovo se vraća u brigadu u proljeće 1942. u Foču gdje nastavlja borbe prema zapadnoj Bosni.

Učestvuje u borbi I, II, i II neprijateljske ofanzive i svih borbi koje je brigada vodila prema zapadnoj Bosni. Po oslobođenju Livna, kolovoza 1942. prekomandiran je u sastav IV operativne zone gdje se je borio u dalmatinskim jedinicama, a kraj rata ie dočekao u samostalnom bataljonu KNOJ-a pri UDB-i za Jugoslaviju. Poslije rata ostao je u JNA, iz koje je penzionisan u činu kapetana I klase. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

367

JELIĆ Krste STIPE RAMPO, rođen 1921. Vrpolje, Šibenik, pitomac mornaričke podoficirske škole BJV. Potiče iz siromašne seljačko-radničke obitelji. Kapitulacija bivše Jugoslavije zatekla ga je u Risnu, Boka-Kotorska, odakle je krenuo kući. Na putu je bio zarobljen od Talijana i odveden u logor Cividale kod Udina-Italija. Poslije dva mjeseca pušten je iz logora i odlazi u svoje rodno mjesto. Za NOP radi od druge polovine 1941. a studenog iste godine postaje član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Kliuču ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja u borbama kod Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, te preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Prnjavor i drugim mjestima na prostoru Teslića, Prnjavora, Banja Luke, potom preko Snjegotine, Maslovara, Sipraga, r. Ugra, Komara, sela Bojska, sve do sredine veljače 1943. kada je otišao u dalmatinske jedinice i kraj rata dočekao kao komandant bataljona. Penzioniran kao potpukovnik.

368

JELIĆ Tome TOMISLAV TOMIŠA, rođen 1923. Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Grahovo, Strnii ica, Sitnicii, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Devetine, Prnjavor, Srbac, Snjegotina, Bojska, Ivan-sedlo, Raštelica, Tarčin,

Gornji Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, kod Kalinovika, na Drini Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Cajniče-Goražde, Lim, Brodarevo, Kovren, Čelebić, Zavajit, Zlatni bor, Tara, Uzlup, Piva, Vučevo, dolina Sutjeske, Zelengora, Bavan, Balinovac, Miljevina, r. Prača, Renovica, Vlasenica, Drinjača, Zvornik, Caparde, Nemila, r. Bosna, Turbe, Dalmacija, Suica, Kupres, Travnik, Turbe, Komar, r. Ugar, Kotor-Varoš, Jošavka, Mrkonjić-Grad, Lisina, Mliništa, Raduša, Komar, Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, Sandžak, Uvac, Zlatibor, Palisad, Bajina Bašta, Kosjerić, Valievo, Kolubara. Ub. Ralja, Avala, Beograd, Sid, Tovarnik, Šidski Banovci, Sarengrad, Vukovar, Borovo, Pleternica, Okučani, Ilova, Vrbovec, Zagreb, gdje dočekuje kraj rata kao komandir čete. Clan SKOJ-a postao je početkom ožujka 1943. a član KPJ sredinom srpnja 1943. Učesnik je u borbama IV i V neprijateljske ofanzive. Ranjavan. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Penzioniran u činu potpukovnika..

369

JERCIC Marina ANTE, rođen 1908. Split, radnik. .Kao radnik bio je privržen radničkom pokretu. Učesnik je štrajkova i demostracija. Po okupaciji zemlje 1941. pomagao NOP. U NOB-u stupio je po kapitulaciji 1943. godine. Iz posadnog bataljona Splita prelazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade gdje je s istim nastavio borbu na Travniku, Šuici, VI i VII neprijateljskoj ofanzivi: na Vlašiću i centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Bašarincu, Sandžaku. U Srbiji: na Palisadu, Valjevu i Beogradu. Po oslobođenju Beograda prekomandiran je u sastav brigadne intendanture, gdje je ostao do kraja rata kada je demobilisan. Bio je to borac sa snažnom očinskom ljubavlju koji je znao i zadnji zalogaj hrane da podijeli sa svojim suborcem, a posebno sa mladima koje je i u najtežim trenucima hrabrio da ne posustaju. U toku rata je ranjavan. Umro je u 65 godini života.

370

JERKOVIĆ Marina IVAN. rođen 1918. Kula, Metković, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od početka 1942. Vrlo aktivan u pripre-

mnom razdoblju ustanka u svom kraju 1941. Učesnik ilegalnih akcija. U NOB-u stupio početkom 1942. Bio je u Neretvanskom vodu i četi, da bi početkom srpnja 1942. postao borac i puškomitraljezac 1. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na zapadnom dijelu Biokova do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, centralne Bosne, oko Kotor Varoši, Celinca, Teslića; u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Ci ćevu, Glavatičevu, Lipeti, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Sandžaku; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Ljubinu grobu, Balinovcu, Miljevini i Budnju. U istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuici, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bitovni, Sandžaku, Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu i Jelovoj gori, Valjevo, Ubu i Beogradu, Kada je postao komandir voda i nastavio borbe na Sremskom frontu, u Sremu i Slavoniji,sve do kraja rata. U toku rata je nekoliko puta ranjavan i uvijek se vraćao u svoju jedinicu. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komandira voda, u činu zastavnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

JERKOVIĆ Stipe MATE, rođen 1915. Drašnice, Makarska, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. U NOB-u odlazi drugom polovinom 1942'. u sastav bataljona »Josip Jurčević«. Po odlasku bataljona sa Biokova kolovoza 1942. postao borac bataljona »Vid Mihaljević« s kojim ulazi u 4. dalmatinsku brigadu i nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog i Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve i Nevesinja, kada je postao borac i puškomitraljezac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Crnoj Gori i Sandžaku u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čehotine i Čelebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja 1942. postao je borac 2. crnogorskog bataljona

1. proleterske NOU brigade i s njim nastavlja da se bori kao puškomitraljezac u razbijanju obruča na Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Vlasenici i Zvorniku, Caparsjijria, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuici, Koričanima. Poginuo je 7. siječnja 1944, u jednom okršaju s Nijemcima na rijeci Ugru u Bosni.

JERKOVIĆ Marina MARKO MARKICA, rođen 1920. Kula Norinska, Metković, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1939, a član KPJ od 1941. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u svom kraju. U NOB-u od 1941. Bio u Neretvanskom vodu i neretvanskoj četi, a lipnja 1942. postao borac i puškomitraljezac 2. čete bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. kada je bataljon ušao u sastav 1. dalmatinske brigade i s istom nastavio borbu. Studenoga 1942. kod Bosanskog Petrovca, ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu kao borac, komandir voda i čete na Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofanzivi na Ivan-sedlu i Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu i Treskavici, na Drini kada je predvodio dobrovoljce, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi na Kovrenu, Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Borovnu, Bavanu i Balinovcu, Rataju i Miljevini, u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku kada je postao komandir voda, Capardima, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bitovnji, Sandžaku. U Srbiji na Zlatiboru i Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu, i Beogradu kada je postao komandir 2. čete i nastavio borbe na Sremskom frontu u Sremu i Slavoniji sve do 20. travnja 1945, kada je na Pleternici bio teško ranjen u upućen u bolnicu, dana 19. IV. Kraj rata je dočekao u bolnici u Beogradu. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

JERKOVIĆ Jure MIJO MIJUTINA, rođen 1915. Kula Norinska, Metković, zemljoradnik. Član KPJ od 1940. Jedan od organizatora ustanka na metkovčanskom području. U NOB-u od 1941. Učesnik formiranja neretvanske čete. Vodi borbe do kraja lipnja 1942. u Neretvanskoj dolini kada postaje zamjenik komandira 5. čete bataljona »Josip Jurčević«, a rujna 1942. postao je zamjenik komandanta bataljona »Vid Mihaljević« s kojim nastavlja borbe na području Biokova, da bi siječnja 1943. postao komandant 1. bataljona 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vr-

gorča, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebena, dolinom Neretve i Nevesinja, da bi krajem travnja 1943. ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i bio komandant 3. bataljona s kojim nastavlja borbu u Crnoj Gori i Sandžaku; u V neprijateljskoj ofanzivi na Zavajtu, Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju, Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. s dijelom ljudstva ušao u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča kao zamjenik komandira čete na Rataju, Miljevini i u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, kada je početkom kolovoza 1943. po naređenju Vrhovnog štaba s nekoliko rukovodilaca 3. dalmatinske prekomandiran u Dalmaciju i ušao u Grupu sjevernodalmatinskih odreda koji su ušli u sastav 19. divizije u kojoj je bio komandant bataljona u 6. brigadi i nastavio borbu do srpnja 1944. kada je postao komandant Neretvanskog odreda, a zatim komandant udarnih bataljona koji su ušli u sastav 9. divizije, a potom načelnik štaba 4. splitsle brigade na kojoj dužnosti ga je i zatekao kraj rata u činu majora. U toku rata je ranjavan i danas je RVI. Poslije rata ostao je u JNA, iz koje je penzionisan u činu kapetana bojnog broda (pukovnik). Nosilac je »Partizanske spomenice ,1941«.

JERKOVIĆ Vlade MLADENKO, rođen 1925. Bogomolje, Hvar, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1941. U NOB-u stupio je 1942. na Hvaru odakle je po kapitulaciji Italije postao borac Splitskog posađnog bataljona iz kojeg ie krajem listopada 1943. u Bugojnu ušao u sastav 2. čete 2. crnogorskog bataljona i s istim nastavio borbu kao borac, komandir odjeljenja i komandir voda. Član KPJ postao u sastavu bataljona. Učesnik je borbi na Travniku, Vlašiću, Šuici, Vitovlju, centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovnju, Sandžaku. U Srbiji na Zlatiboru i Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti ko-

mandira veze bataljona. U toku rata je nekoliko puta ranjavan i danas je RVI. Poslije rata ostao je u JNA, iz koje je penzionisan u činu majora-pilota.

JERKOVIĆ Jakova PETAR, rođen 1903. Žrnovnica, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član KPJ. Krajem 1942. godine stupa u Mosorski partizanski odred, a potom postaje borac i puškomitraljezac u 3. dalmatinskoj brigadi i s njom učestvuje u borbama po zapadnoj Bosni i Dalmaciji, zatim kroz IV i V

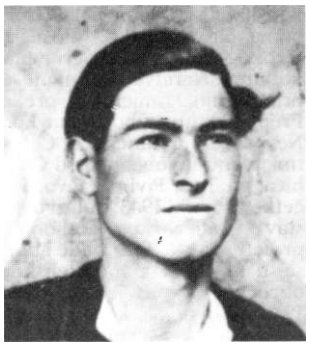

neprijateljsku ofanzivu u borbama oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve. Učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja, zatim u borbama kod Nevesinja, na Sandžaku, Čehotini, planini Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Vučevu. Početkom lipnja 1943. dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i bori se u proboju neprijateljskog obruča. Poginuo je 14. lipnja 1943. godine na komunikaciji Foča-Kalinovik ispred Miljevine.

JERKOVIĆ Marka TOMO, rođen 1909. Žrnovnica, Split, zemljoradnik. Stupio je u NOB-u 1942. u Mosorski partizanski odred iz kojeg je postao borac 3. dalmatinske brigade s kojom se bori oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve i Nevesinjske kotline. Zatim maršuje preko Uloga, Kalinovika, broda, u V neprijateljskoj ofanzivi nastavlja borbe na Ljubišnji, Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju,' oko Vuče-

va, kada početkom lipnja 1943. postaje borac 2. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavlja borbu kao član KPJ na Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu i Dalmaciji, Duvnu i Travniku. Nakon tih borbi prekomandiran je za Dalmaciju. Kraj rata je dočekao kod kuće, kao borac dok se nije razbolio, bio je uporan i čvrst u svim borbama, a posebno u IV i V neprijateljskoj ofanzivi.

JOŠIĆ Petra BOŽO, rođen 1916. Baljci, Drniš, zemljoradnik. U NOB-u stupio je 1942. u Mosečko-Svilajski partizanski odred iz kojeg je postao borac 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbu oko Knina i Vrlike; u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja, na Sandžaku, u Crnoj Gori; u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čehotine kada je 21. svibnja 1943. pred Čelebićom ušao u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s njim nastavio da se bori oko Korlata, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore, Bavana i Balinovca, Miljevine, u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, centralnoj Bosni. Poginuo je u napadu na Turbe 30. kolovoza 1943. godine.

JOŠIĆ Todora ĐURO, rođen 1923. Baljci, Drniš, zemljoradnik. Listopada 1942. odlazi u NOB-u u 3. četu 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja

borbu kao borac, mitraljezac, komandir desetine i komandir voda na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, u V neprijateljskoj ofanzivi na Bradini i Konjici, Gornjem Vakufu, Cičevu i Treskavici, Drini, Kapku i Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Korlatu, Bakići, Vučevu i Borovnu, Zelengori i Balinovcu, Miljevini i Budnju, u istočnoj Bosni, na Vlasenici i Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Šuici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bjelašnici i Sandžaku, kada je unapređen u čin vodnika. Potom je prekomandiran u intendaturu bolnice 1. proleterske divizije s kojom nastavlja svoj borbeni zadatak kroz Srbiju i na Sremskom frontu, Srijemu i Slavoniji. Kraj rata gaje zatekao na istoj dužnosti. U toku rata je postao član SKOJ-a i član KPJ, Poslije rata ostao je u JNA, iz koje je penzionisan u činu majora.

JOŠIĆ MATE, rođen 1923. Drniš, radnik, iz siromašne seljačke obitelji. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama za Bosansko Grahovo, Sitnicu, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavku, Devetine, Klašnice, Čelinac, te oko Teslića i Prnjavora, Bojske, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, Drina-Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Ćelebić-Korlat-Trovrh, tokom ofanzive oko Tare, na Vučevu i u dolini Sutjeske. Poginuo je 4. lipnja 1943. godine na Borovnu kao borac omladinske čete.

JUKIĆ Mije NIKOLA, rođen 1918. Zavojane, Vrgorac, zemljoradnik. Krajem 1942. godine stupa u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim ie ušao u sastav 4. damlatinske brigade i nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Vrgorca, Imotskog, Širokog Brijega, Klobuka, Tihaljine, dolinom Neretve, kod Nevesinja. Travnja 1943. dolazi u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom vrši pokret preko Uloga, Kalinovika, Broda i Zavajta, a zatim u borbe kroz V neprijateljsku ofanzivu na Čehotini, planini Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju do Vučeva, kada početkom lipnja ulazi u sastav 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i s njom nastavlja borbe u proboju obruča na Miljevini, zatim preko r. Prače, Renovice, Vlasenice, Zvornika, gdje je i poginuo 5. srpnja 1943. godine kao puškomitraljezac i član KEJ.

JOVANOVIĆ Milorada SVETO, rođen 1919. Split, službenik iz siromašne porodice. U NOB-u odlazi prvom polovinom 1942. Član KPJ postao je 1942. Bio borac Mosečko-svilajskog odreda iz kojeg je rujna 1942. u Tičevu postao borac i komandir voda 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Jošavke, Teslića; u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Bugojna, Lukača, Konjica, Gornjeg Vakufa, Uloga i Treskavice, na Drini-Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku i oko Livna, u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu, Borju, Tari, Pivi, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Orlovači, Balinovcu, Rataju i Miljevini. U istočnoj Bosni na Jahorini, r. Prači, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Vranduku i srednjoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je rujna 1943. prekomandiran u sastav 4. operativne zone i postao zamjenik komesara 3. čete 4. bataljona 4. splitske brigade u kojoj se bori sve do pogibije 19. studenoga 1943. kod Duvna.

JUNAKOVIĆ Luke DANE, rođen 1923. Šibenik, radnik iz siromašne radničko-težačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine. Član SKOJ-a od sredine 1942. a početkom listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova i Strmice, na Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Gla-

vatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, gdje je i poginuo između 24. i 25. svibnja 1943. godine kao puškomitraljezac. Član KPJ postao je travnja 1943. godine.

JUNAKOVIĆ Stipe DANE, rođen 1922. Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Početkom listopada 1942, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošavke, Čelinca, Devetina, Klašnica, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama kod Bojske, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, na Drini-Krčino brdo, Kapak, Ifsar, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, dolini Sutjeske-Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, patom preko istočne Bosne, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, gdje je poginuo u borbi s ustašama i crnom legijom 5. srpnja 1943. godine kao puškomitraljezac. Član SKOJ-a postao je travnja 1943. godine.

JUNAKOVIĆ Luke MARKO, rođen 1921. Dubrava, Šibenik, radnik-zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi početkom listopada te godine otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama kod Bosanskog Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, zatim preko centralne Bosne u borbama na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Hrvačanima, Devetinama, oko Teslića, na Prnjavoru gdje je i poginuo 16. siječnja 1943. godine u borbi sa domobranskim jedinicama.

JUNAKOVIĆ Martina MILE, rođen 1922. Dubrava, Šibenik. Početkom listopada

1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama na Grahovu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Tesliću, Devetinama, Prnjavoru, Bojska, Ivansedlu, Raštelica, Gornji Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, Drina-Krčinom brdo, Kapak, Ifsar, Čajniče-Goražde, Lim, Kovren, Čelebić-Zavajit, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Sutjeska, Zelengora-Balinovac, Miljevina, r. Prače, Podromanije, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparde, Nemile, centralne Bosne, Turbeta, Dalmacije, Šuice, Kupresa, Travnika, kada studenog 1943. godine odlazi u dalmatinske jedinice i stupa u Šibensku leteću četu na dužnost komandira voda. Od studenog 1944. godine bio je na liječenju u vojnoj bolnici na Hvaru.

JURAČIĆ Marina ANTE MALI, rođen 1924. u Slivnu, Metković, zemljoradnik-ribar. Član SKOJ-a od prije rata. U NOB-u stupio je 1941. Član KPJ od 1941. Bio je u sastavu Neretvanske čete, a kasnije u sastavu omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojim učestvuje u borbama na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac, politički delegat voda i komesar čete u 4. kraljevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Tesliću, Prnjavoru, u IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini i Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Konjicu, Ulogu, kod Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Vučevu, dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini, i u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, Dalmacije, Travnika, oko Komara, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovnje, Sandžaka. U Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu i svim borbama Sremskog fronta, u Sremu i Slavoniji. Kraj rata zatekao ga je kao komesara 2. čete 3. bataljona 1. proleterske

brigade, u činu kapetana. Poslije rata ostao je u JNA, iz koje je penzionisan u činu potpukovnika. Danas je RVI. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

JURAČIĆ Ante ANTE MUSELEZ, rođen 1914. Duboka, Metković, radnik. Član SKOJ-a od prije rata. Član KPJ od 1941. Učesnik razoružanja jugoslavenskih postaja po kapitulaciji 1941. Jedan od organizatora ustanka u svom kraju. U NOB-u stupio je 1941. Bio je u prvoj Neretvanskoj četi, a zatim u 2. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokovo-Neretva sve do kolovoza 1942. kada je postao borac i komandir voda u sastavu 4.. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, i s istim nastavlja borbu na Bosanskom-Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića i Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i kod Konjica, Uloga, Kalinovika, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi kod Bi-

jelog Polja, na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, i u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, na Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Vlašiću, Šuici, Vitovlju, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bitovnje i Sandžaka, kada je srpnja 1944. prekomandiran u artiljerijsku brigadu 10. divizije i s istim nastavio borbu. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komandanta pozadine iste brigade. Poslije rata ostao je u JNA, iz koje je penzionisan u činu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

JURAGA Slavka MARKO POLIVAČEV, roden 1925. Murter, Šibenik, zemljoradnik-ribar. Potiče iz siromašne ribarsko-seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. a početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Sredinom listopada, te godine odlazi u partizane i kod Bosanskog Grahova ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Sitnici, Jajcu, te u borbama preko centralne Bos-

ne Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Tesliću, Prnjavoru, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, zatim južnim padinama Jahorine, na Ustikulinama, po prelasku Drine, u žestokim borbama na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske-Borovno-Popov most, Zelengori i Balinovcu. Krajem travnja 1943. godine postaje član KPJ. Poginuo je na Miljevini 14 lipnja 1943, godine.

JURAN Krste ANTE (Toni Bukarin), rođen 1925, Murter, Šibenik, zemljoradnik-ribar. Potiče iz srednje seljačko-ribarske obitelji. Za NOP radi od

1942. godine kada sredinom iste godine postaje član SKOJ-a, da bi krajem listopada u selu Peći kod Bos. Grahova došao u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvure u borbama na Sitnici, Jajcu preko centralne Bosne (Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Prnjavor) kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivansedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Kričinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma Korlat, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Turbeta, po centralnoj Bosni, kod Jajca, Mrkonjić-Grada, na Mliništima za vrijeme drvarske operecije te u nadiranju Brigade na istok preko Vukovskog, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice Foče, Sandžaka, po prelasku u Srbiju, preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valieva, Uba, Ralje, Avale i Beograda. Vršio je dužnosti desetara, omladinskog rukovodioca čete i delegata voda. Član KPJ od 28. kolovoza 1943. Krajem listopada 1944. odlazi u art. barig. 1 divizije gdje dočekuje kraj rata kao pom. komesara bater. Poslije rata ostaje u akt. službi JNA. Penzioniran kao potpukovnik.

JURAS Ivana JAKOV, rođen 1922. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Krajem 1941. godine uključuje se i organizirano radi za NOP. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a. Početkom listopada te godine otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataliona 1. proleterske NOU brigde s kojim učestvuje u borbama kod Bosanskog Grahova, Strmice, Manjače, na Jajcu, zatim u borbama preko centralne Bosne kod Kotor-Varoša, planini Uzlomaç, Crnom vrhu, Maslovarima, Čelinca, Devetina. Poginuo je krajem prosinca 1942. godine u borbi s četnicima prilikom napada na njihovu jazbinu u Jošavki.

JURAS Ante STIPE, rođen 1922. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od druge polovine 1941. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, a prvom polovinom listopada iste godine odla-

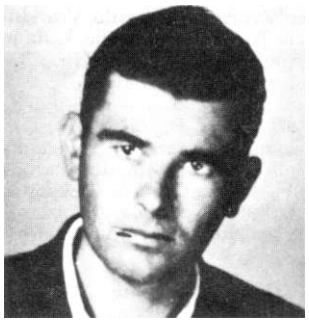
zi u partizane i stupa u 4. crnogorsku proletersku brigadu u čijem se sastavu bori preko zapadne i centralne Bosne. Krajem studenog 1942. kod Jajca dolazi u 1. proletersku brigadu. Već u prvim borbama oko Jajca i Kotor-Varoša ističe se hrabrošću, što u daljnim borbama preko centralne Bosne stalno potvrđuje (Crni Vrh, Uzlomac, Jošavka) i u širem prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka a zatim preko Maslovara, Šipraga, panine Vlašić, Komara, te u teškim borbama na prostoru Konjic-Brandina-Ivan-sedlo, a potom kod Gornjeg Vakufa, gdje je poginuo početkom ožujka 1943. izvršavjući svoj kurirski zadatak.

JURAŠIN-BOŽOVIĆ Ante ANKA, rođena 1923, u Splitu, domaćica. Za NOP radi od kraja 1941. godine. U Mosorski partizanski odred stupila je 1943. a

potom dolazi u sastav 9. dalmatinske brigade s kojom učestvuje u borbama po Dalmaciji i dijelu Bosne. Početkom 1944, upućena je na viši sanitetski kurs kojeg završav na Visu, a potom je raspoređena u 1. prekomorsku brigadu s kojom je stigla u Drvar, Krajem siječnja 1944. godine dolazi s prekomorcima u Skender-Vakuf u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i s njim učestvuje u borama kao bolničarka i politički delegat voda preko centralne Bosne, potom oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, Raduše, Makljena, Vranića, Bašarnica, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevlja. Srpnja 1944. prekomandovana u sanitet brigade na dužnost zamjenika komesara i sudjeluje u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralie, Avale do Beograda. Krajem listopada ili početkom studenog 1944, prekomandirana je u NOP »Borbu« kao saradnik-novinar gdje je i penzionirana. Clan KPJ postala je 1944. godine.

JURAT Gušte MATE, rođen 1921. Prvić-Šepurina, Šibenik, zemljoradnik-mornar iz siro-

mašne obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Clan SKOJ-a postao je 1943. a listopada te godine odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, r. Ugar, po centralnoj Bosni oko Crnog vrha, Jošavke, Devetine, Prnjavora, Maslovara, zatim Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Makljena, Vranića, Bašarinca, Bitovnje, Tarčina, Trnova, Pljevalja. Po prelasku u Srbiju sudejeluie u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, kod Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Bosuta, Oriolika, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje je dočekao kraj rata kao puškomitraljezac.

JURČEVIĆ Josipa JAKOV, rođen 1912. Studenci, Imotski, Radnik. Zbog neimaštine vrlo mlad je otišao za Belgiju. Po povratku u zemlju zbog čega dolazi u sukob sa režimom član KPJ postaje 1938. godine. Već 1941. postaje aktivan na organizaciji ustanka u svom kraju, a u NOB-u stupa srpnja 1942. u bataljon »Josip Jurčević« s kojim se bori do kraja kolovoza 1942. godine kada dobrovoljno kod Lima stupa u prištapske jedinice 1. proletereske NOU brigade u kojima je bio i komandir voda. Sa svojom jedinicom je učestvovao u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, i Prnjavaora, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Ivan-sedla, Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatičeva i Treskavice, Drine, Krčina brda i Ifsara, Sandžaka, oko Bijelog Polja, u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čeleoiću, Zlatnom boru, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelengore, Balinovca i Miljevine, u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvornika, Capardama, Vranduku, Turbetu i Dalmaciji. Poginuo je krajem studenoga 1943. godine kod Travnika.

JURČEVIĆ Ante MILAN, rođen 1918. Studenci, Imotski, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1941. U NOB-u stupio u travnju 1942. godine u južnodalmatinsku četu Biokova iz koje je ušao u sastav bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac prištapskih jedinica, a kasnije 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojima je nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Prnjavora, Teslića, i Banje Luke; u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Bradine i Ivansedla, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatićeva. Poginuo je krajem ožujka 1943. godine.

jf , 4 V,

JURČEVIĆ Filipa SLAVKA, rođena 1922. Studenci, Imotski, domaćica. Iz napredne seljačke porodice. U 18. godini postaje član SKOJ-a. U svibnju 1942. godine stupa u NOB-u u Južnodalmatinsku četu 1. vod a zatim u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« u kojem ostaje do kraja kolovoza 1942. kada je postala borac-bolničarka pri sanitetu 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, da bi u IV neprijateljskoj ofanzivi, kao član KPJ, prekomandirana u sastav divizijske bolnice iz koje je poslije izvjesnog vremena premještena u Centralnu bolnicu. Poginula u toku V neprijateljske ofanzive.

JURČEVIĆ Jakova SLAVKO, rođen 1919, Studenci, Imotski, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od 1941, a 1942. godine postaje član KPJ. Sredinom 1942. ulazi u 1. četu bataljona »Josip Jurčević«, potom se vraća da radi na terenu. Siječnja 1943. godine dolazi u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom učestvuje u borbama kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve. Učestvuje u prenoenju ranjenika preko Prenja, zatim u borbama oko Nevesinja, u Sandžaku na Čehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi do Vučeva. Početkom lipnja 1943. dolazi u 3. kragujevački bata-"jon 1. proleterske NOU brigaäe i nastavlja borbu u proboju obruča na Miljevini, zatim preko r. Prače, Renovice, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, Dalmacije, kada je rujna 1943. prekomandiran i u sastavu 1. dalmatinske proleterske brigade nastavlja borbe u Dalmaciji, Bosni, Lici, Primorju do konačnog oslobođenja zemlje. Kraj rata dočekao je kao komandir čete, poručnik. Poslije rata ostaje u JNA iz koje je penzioniran u činu majora.

JURICEV Sime MARKO, rođen 1926, Vodice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Skroman i napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. a sredinom te godine postaje član SKOJ-a. Aktivno radi na terenu Vodica do listopada 1943. godine kada preko Sjevernodalmatinskog partizanskog odreda kod Bugojna dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Šuice Turbeta, Komara, r. Ugar, zatim preko centrlane Bosne u borama oko planine Uzlomac, Crnog vrha, Jošavke, Maslovara, potom oko Mrkonjić-Grada, Lisine r. Vrbac, Šipova. Poginuo je 28. ili 29. svibnja 1944. godine u rajonu Mliništa kao puškomitraljezac u borbi s Nijemcima.

399

JURIĆ Nike MIĆO, rođen 1909, Zaton, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član KPJ postao je

1941. godine kada krajem te godine odlazi u partizane ili nije utvrđeno u kojim je jedinicama bio. Listopada 1942. dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu oko Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu zatim preko centralne Bosne, kod Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Devetinca, Teslića, Prnjavora, potom kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na Ivansedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu. Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Dolini Sutjeske-Borovnu, Zelengori-Bavanu-Balinovcu. Poginuo je kao komandir voda 13. lipnja 1943. godine ispred Miljevine u V neprijateljskoj ofanzivi u borbi s Nijemcima.

JURIŠIĆ Ante DANE, rođen 1914. Šibenik, brijački radnik iz siromašne radničke obitelji. Kao predratni član KPJ aktivno i organizovano radi za NOP odmah po okupaciji zemlje 1941. godine. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Kjuču stupa u 2. crnogorski batljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Grahovo-Strmica, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić,

Devetine, Prnjavor, Srbac. Zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u teškim bitkama: Ivan-sedlo-Raštelica-Tarčin, Gornji Vakuf, Glavatičevo, Treskavica kod Kalinovika kada postaje desetar. Uspješno vodi borce iz borbe u borbu preko Ustikuline-Drine, Krčinog brda, Kapak; Ifsara, Čajniča-Goražda, Lima-Brodareva, Kovrena Celebića-Zavajita, Zlatnog bora, Tare, Pive, Vučeva, Doline Sutjeske, Zelengore-Balinovaca, Miljevine, gdje prima dužnost komandira voda. Nastavio je borbe: na r. Prači, Renovici, Podromaniji, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, na Nemili i r. Bosni, po centralnoj Bosni Skender-Vakufu, Kotor-Varošu, Jošavki, Malkovaru, Ugaru, Vlašiću sve do 1. rujna 1943. kada je prilikom napada na Turbe kod Travnika poginuo.

JURIŠIĆ Ante DUŠAN, roden 1920, Grabovci, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Do odlaska u partizane radi na terenu za NOP. Listopada 1943. godine, preko Sjevernodalmatinskog odreda kod Bugojna, dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šuice, preko centralne Bosne-Jošavka, Crni vrh, Devetine do Prnjavora, zatim oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, Vitoroga, Vukovakog, Raduše, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, kod Pljevalja, Kovrena, Đurđevića Tare, potom preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ranje, Avale, Beograda, kada postaje član KPJ. POginuo je 7. prosinca 1944. godine kod Sida u Srijemu kao komandir desetine.

JURKOVIĆ-BELAMARIC Jakova MILKA, rođena 1892, Mandalina, Šibenik, domaćica, Potiče iz siromašne težačko-ribarske obitelji. Bila je skromna i napredna. Za NOP radi odmah po kapitulaciji bivše Jugoslavije, u što uključuje i svoje tri kćerke Desanku, Savinku i Dobrilu. Na jesen 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu. Učestvuje u borba-

ma na tlu Bosne i Dalmacije, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostomu Imotskog, Posušja, Planine Čabulje, Jablanice, a potom prelaskom Neretve, u borbama preko Nevesinja, sve do početka lipnja 1943, godine kada dolazi u sanitet 1. proleterske NOU brigade. S novom jedinicom nastavlja borbu nesmanjenim žarom i hrabrošću preko Miljevine, istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Turbeta, Šuice, po centralnoj Bosni, kod Mrkonjić-Grada, Mliništa, zatim u nadiranju brigade na istok pravcem Vkukovsko, planina Vranića, Bitovnja, Bjelanica, Foča, Sandžak, te po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao član KPJ. Poslije rata je demobilizirana iz JNA Umrla je 1965. u Beogradu.

JURKOVIĆ-VAJLER DOBRILA, rođena 1922. Mandalina, Šibenik domaćica iz siromašne ribarske obitelji. Vrlo napredna omladinka. Za NOP radi od druge polovine 1941, gpdine, a krajem iste godiene postaje član SKOJ-a. Krajem 1942. odlazi u partizane i ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade. Učestvuje u borbama kod Knina, Vrlike, Imotskog. Posušja Plas-grebena, dolinom Neretve. U 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi oko 8 ožujka 1943. u dolini Neretve s kojim nastavlja borbeni put, pokazujući izvanrednu hrabrost i izdržljivost u teškim bitkama IV i V. neprijateljske ofanzive na Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde kod Bijelog Polja, na pravcu Celebić-šuma Korlat-Bakić, Tari, Vučevu, Borovnu-Sutjesci, Zelengori, Miljevini, zatim preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, potom natrag preko Podromanije, Vranduka i srednje Bosne do Dalmacije i opet u Bosnu u borabama oko Travnika, Turbeta, Jajca. Clan KPJ postala je rujna 1943, godine produžujući borbu oko Mrkonjić-Grada, Lisina i Šopova; krajem svibnja 1944. na Mliništima za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju na isatok i po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Srijema i Slavonije do Zagreba. Tokom

rata bila ie na dužnostima četna bolničarka, referent saniteta bataljona, delegat, pom. komesara i komesar čete. Kraj rata dočekala je kao šef šifranskog odsjeka art. Brigade 1. prolet. divizije. Ranjavana tri puta i RVI. Demobilizirana na vlastiti zahtjev 1947. godine.

JURKOVIĆ Mate MARKO rođen 1907. Mandalina, Šibe-

nik, radnik iz siromašne radničke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1943. godine. Početkom rujna 1943. stupa u 8. šibensku brigadu iz koje listopada iste godine kod Bugojna dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šuice, Duvna, Komara, r. Ugra, Skender-Vakufa, Kotor-Varoša, pl. Vlašić, Mrkonjić-Grada, Jajca, Lisine, Sipova, Mliništa, zatim preko Vitoroga, Vukovskog, Raduše, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, oko Trnova, PLjevalja, Kovrena, Đurđevića Tare, potom prkeo Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata u sastavu 3. bataljona Clan KPJ postao je 8. travnja 1944. godine.

JURKOVIĆ Paška JOSO, rođen 1922. Mandalina, Šibenik, radnik, iz težaćko-rađničke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. organizirano i aktivno rad za NOP, a potom postaje i član SKOJ-a. Krajem 1942. odlazi u partizane, prvo u Primorsku četu, a zatim u 5. dalmatinsku brigadu s kojom, prvo kao borac, a potom kao komandir desetine i voda u mitraljeskoj četi, učestvuje i prolazi kroz sve teške bitke koje je vodila ova Brigada na svom borbenm putu, naročito kroz IV neprijateljsku ofanzivu, kada u dolini Neretve, drug Joso dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu preko Uloga, Kalinovika, Drine-Krčinog brda, Ifsara, te na prostoru Čajniča, Goražda, gdje krajem travnja 1943. postaje član KPJ i komandir desetine s kojom uspješno komandira u borbama kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma Korlat-Trovrh-Bakić, na Tari, Vučevu-sve do 4. lipnja 1943. kada je na Sutjesci u rajonu Suhe poginuo u jednom od juriša.

JURLEKA Jure ANTE, rođen 1921. Zaton, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Srpnja 1941. hapšen od Talijana. Listopada 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. sandžačku brigadu s kojom učestvuje u svim borbama po zapadnoj i centralnoj Bosni. Veljače 1943. odlazi za kurira pri Štabu 1. preoleterske divizije i prolazi kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, obavljajući odgovorne kurirske dužnosti. Zatim vodi borbe preko istočne i srednje Bosne do kolovoza 1943. kada dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, nastavljajući boru na Turbetu, u Dalmaciji, Travniku, Šuici, Turbetu, Komaru, Ugru, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Uzlomcu, Jošavki, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, Vukovskog, Raduše,

Komara, Vraniće, Bitovnje, Raštelice, Bjelašnice, Drine, Pljevalja, Kovrena, Đurđevića Tare, Uvea na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Maljenu, Valjevu, Kolubari, Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, a zatim preko Srijema i Slavonije do Zagreba, obavljajući dužnosti komandira desetine, komandira voda, komesara čete i komesara baterije pri Štabu brigade. Član KPJ postao je prosinca 1943. Demobiliziran travnja 1946. godine.

KAČIĆ Rudolfa IVAN, roden 1922, Pučišće, Brač, obućarski radnik. Izučavajući zanat upoznao se je s naprdnim idejama radničkog pokreta. Kao napredan omladinac 1939. postao je član SKOJ-a, a 1940 postaje sekretar skojevske organizacije, da bi član KPJ postao 1941. U pripremnom razdoblju ustanka bio je jedan od aktivnih komunista u Pučišću. Prvom polovinom 1942. stupa u NOB-u na Braču u s još dva druga prebacuje se na Biokovo i postaje borac Južnodalmatinske čete, nešto kasnije omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« u kojoj se bori sve do kolovoza 1942. kada je postao borac, a kasnije politčki delegat voda, pomoćnik komesara i zamjenik komandira čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učesnik je borbi: na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, cerjtralnoj Bosni, IV i V neprijateljskoj ofanzivi: Bugojna, Gornjeg Vakufa, Konjica Uloga, Treskavice, na Drini, Bjelom Polju, Čelebiću, Zavajtu, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini. Vodeći borbu u istočnoj Bosni na Zvorniku. Poginuo u jednom od juriša 5. srpnja 1943. godine.

KADIJEVIĆ Luke ĐURO, rođen 1923, Kreman, Metković zemljradnik. Član SKOJ-a 1942. Jedan od naprednih omladinac svog sela. Aktivno je radio na pripremi ustanka i na okupljanju mladih oko NOP. Polovinom 1942. stupa u 2. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije 2. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac 4.

kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim se bori kao borac i puškomitraljezac na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića i Prnjavora, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini i Ivan-Sedlu, Gornjem Vakufu kao puškomitraljezac; oko Konjica, Uloga, Traskavice, Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Korlatu Zlatnom boru, gdje je u jednom od mnogobrojnih juriša u borbama s Nijemcima, 24. svibnja 1943. godine poginuo hrabro na Zlatnom boru. Član KPJ. od početka travnja 1943.

KADIJEVIĆ Miloša GOJKO, rođen 1922. Kremen, Metković, zemljoradnik. Član SKOJ-a postpo je početkom 1942, a KPJ u toku rata. U NOB-u od prve polovine 1942. u Neretvansku četu iz koje je ušao u 2. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojom nastavlja borbu na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kada je ušao u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu kao borac i komandir odjeljenja na Ključu, Strmici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Ćićevu, Glavatičevu, Lipeti i Treskavici, na Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, Sandažku, u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Vučevu, i Magliću. Vodeći borbu u dolini Sutjeske, početkom juna 1943. godine u jednom od juriša, poginuo je hrabro.

KADIJEVIĆ Mije MIRO, rođen 1911, Neretva, Metković, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi od početka 1942. U NOB-u stupio drugom polovinom 1942. u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori na Biokovu sve do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade i s njom vodi borbe u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve i Nevesinja, da bi krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade s kojom se bori u Crnoj Gori, i Sandžaku, u V

neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čeleblića, Tare, Pive i Vučeva kada je početkom lipnja 1943. postao borac u sastavu prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade i nastavio da lomi neprijateljski obruč na Rataju i Miljevini. Hrabro je poginuo od bombardiranja 14. lipnja 1943. godine.

KADIJEVIĆ Miloša VOJIN, rođen 1922. godine u selu Kremen-Slivno, Metković, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941. godine. Od početka 1942. godine stupa u Nerci»ansku četu, a kasnije 2. četu bataljona »Josip Jurčević« iz kojeg je kolovoza 1942. godine stupio u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade u kojem je bio jedan od vrsnih puškomitraljezaca. Učestvuje u borbama na: Ključu, Sitnici i Jajcu. Član KPJ postao je krajem 1942. godine. Bio je dobrovoljac i u najtežim situacijama. Ostat će u trajnom sjećanju kao junak kada je početkom travnja 1943. godine izveo sa svojim drugovima, komesarom Krstom Bajićem i Milanom Vežom podvige na Drini kada je neprijatelj pokušao za-

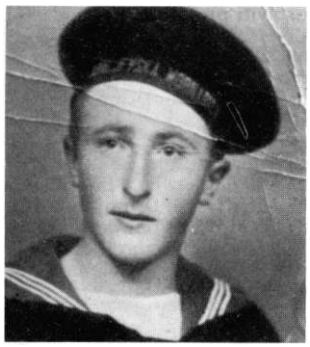
ustaviti proletere u Sasndžak i Crnu Goru u pravcu Srbije. Njih trojica su pod kišim kuršuma i granata dva puta prelivavli hladnu i mutnu Drinu da bi došli do skele koja je bila na drugoj obali. On je 8. travnja 1943. godine, s Antom Raštegorcem narodnim herojem, prvi sandolinom prešao Drinu i zauzeo drugu obalu. Vojin je nastavio da se bori. Poginuo je u V neprijateljskoj ofanzivi juna 1943. godine u dolini Sutjeske.

KAKIĆ Petra FILIP, rođen 1922, Trogir, radnik. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret. Član SKOJ-a od 1942. Član KPJ od 1942. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Učesnik ilegalnih akcija omladine Trogira. U Nob-u stupio

je početkom 1942. u Trogirsko-Marinski odred s kojim se bori do rujna 1942. kada je na Tičevu postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelincu. Poginuo je početkom 1943. godine oko Teslića vodeći borbu protiv Nijemaca, ustaša, četnika i domobrana.

KALAFATOVIĆ Nikole MATE, rođen 1917. Janjina, Pelješac, Dubrovnik, zemljoradnik. Član SKOJ-a od prije rata. Za NOP i NOB-u radi aktivno i organizirano od 1941. U NOB-u stupa kao kandidat KP početkom 1942. u Pelješku grupu odakle se prebacuje na Biokovo i postaje borac bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori po Biokovu i Zagori. Kolovoza 1942. postao je borac i koman-

dir voda u sastavu 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu kada je studenoga 1942. postao član KPJ. Dalje se borio u centralnoj Bosni, u IV neprijateljskoj ofanzivi: Bradini, Lukaču, Konjicu, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Kapku i Ifasru, Sandžaku, i Bijelom Polju, Čelebiću, Korlatlu i Bakići; u V neprijateljskoj ofanzivi, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini i Budnju. U istočnoj Bosni: Jahorini, Vlasenici, Zvorniku. Vodeći borbu s Nijemcima i ustašama od Tuzele prema Zvorniku, bio je odsječen s četom i priključio se vojvođanskim jedinicama tako da je već u prvim borbama na tom pravcu poginuo oko 10 srpnja 1943. godine.

KALAT Nikole MILAN FIAT, rođen 1920, Kninsko Polje, Knin, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke porodice. Kiio napredan i organiziran omladinac i član SKOJ-a od 1942. godine aktivno je uključen u NOP. a u jesen 1942. godine stupa u Kninski odred iz kojega se uključuje u 5. dalmatinsku brigadu u veljčai 1943. godine., sa kojom u sastavu 9. dalmatinske divizije u toku IV. neprijateljske ofanzive učestvuje u borama u kninskoj i sinjskoj krajini protiv ustaša i četnika popa Đujića, zatim oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega i dalje prema dolini Neretve, protiv ustaša i Talijana. Prelaskom r. Neretve, preko Prenja do Nevesinja učesnik je nadžovječenaksin napora u nošenju ranjenika Centrale bolnice, sve do rasformiranja 9. dal. divizije travnja 1943. godine, kad ulazi u sastav 3, dalmatinske brigade u čijim redovima učestvuje u napornim borbama u Crnoj Gori, Sandžaku, r. Ćehotina, pl. Ljubišnje, kod Čealebića, na r. Tari i Pivi, Vučevu, poslije čega, prelaskom Sutjeske, početkom lipnja 1943. godine, ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske brigade. Učestvuje u razbijanju njemačkih jedinica na Zelengori, Balinovcu, i u odsudnoj borbi u proboju na Miljevini. Poginuo je 18 lipnja 1943. godine kod Renovica.

KLAT Šime ZORKA, rođena 1922, Kninsko Polje, Knin, zemljoradnica, Potiče iz siromašne napredne zemljoradničke porodice. Vrlo mlada se uključila u napredni omladinski pokret. Početkom 1942. postala je član SKOJ-a. Godine 1942. stupa u 1. dalmatinski udarni bataljon iz kojeg je početkom runjna 1942. postala borac i bolničakra 1. dalmatinske udrane brigade s kojom je nastavila borbu u zapadnoj Bosni i 4. neprijateljskoj ofanzivi kada se zatekla u sastavu bolnice i po

prelasku Neretve ožujka 1943. nastavkila borbu s 3. dalmatinskom brigadom na Nevesinju, Dobrovskom Polju, Sandžaku, Carnoj Gori, borila se u V neprijateljskoj ofanzivi: na Čehotini, Fočanskom pravcu, Tari, Pivi i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavila borbu u proboju obruča. Vodeći borbu s njemačkim motorizovanim jedinicama na Miljevini u pravcu Foče, prilikom skakanja na neprijateljski tenk, smrtonosno je pokošena od neprijateljskih rafala 14. lipnja 1943.

KALAT Petra OLGA, rođena 1925, Kninsko Polje, Knin, zemljoradnica. Potiče iz vrlo siromašne zemljoradničke porodice. Djetinstvo je provela u obrađivanju zemlje. Vrlo mlada se uključila u naprdni omladinski pokret i već početkom 1942. postala je član SKOJ-a. Bila je aktivna u radu na terenu. U NOB-u stupa 1942. godine u sastav 1. udarnog dalmatinskog bataljona iz kojeg je početkom rujna 1942. postala borac-bolničarka 1. dalmatinske NOU brigade i s istom nastavila borbu u Bosni i 4. neprijateljskoj ofanzivi da bi početkom ožujka 1943. na Neretvi postala borac-bolničarka 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavila borbu na Cičevu, Lipeti, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Ifsaru, Sandžaku, i Bijelom Polju; u V neprijateljskoj ofanzivi: Cealebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari i Pivi, Vučevu i Magliču, Sutjesci, i Zelengori. Vodeći borbu s Nijemcima oko Ljubina groba na Zelengori 9. lipnja 1943. u jeku V neprijateljskoj ofanzivi je ujednom od juriša je poginula. Član KPJ je postala u sastavu 1. dalmatinske brigade.

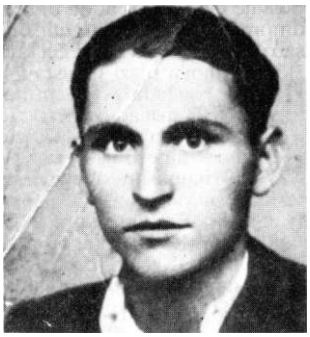
KALAUZ-MIKULANDRA IVANKA, rođena 1890, Bilice, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Bio je vrlo napredna, skromna, ođvažna, ozbiljna i otresita. Bez supruga ostala je još 1919. s dvoje dijece. Odmah po okupaciji zemlje 1941. opredeliuje se i radi za NOP u što uključuje i dijecu. Rujna ili listopada 1942. s kćer-

kom i sinom odlazi u partizane. Sin je stupio u 2. proletersku brigadu, a kćerku u neku drugu jedinicu, a Ivanka studenog 1942. dolazi kod Petrovca u 1. proletersku brigadu. Nije utvrđeno u kojoj je jedinici bila do toga vremena. S 1. proleterskom nastavlja borbeni put preko Ključa, Sitnice, Mrkonjić-Grada, Jajca, Ugra, Šipraga, Maslovara, Kotor-Varoša, planine Uzlomac, Crnog vrha, Jošavke i drugih mjesta centralne Bosne. Zatim preko Ugra, Vlašića, Komara, padina Vraniće, Bitvnje, Bradine-Ivan sedla, G. Vakufa do doline Neretve kada odlazi u Centralnu bolnicu s kojom nastavlja svoj borbeni i odgovorni put preko Prenja, Hercegovine, Crne Gore, Sandžaka, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, gdje je i zarobljena lipnja 1943. godine i odvedena u logor Sisak i tu je strijeljana drugom polovinom 1943. godine. Sin joj je poginuo kao borac 2. proleterske brigade. Kćerka je ostala živa.

KALAUZ Ive ROKO. rođen 1914, Lozovac, Šibenik, radnik u tvornici Lozovac, potoče iz si-

romašne seljački; obitelji. Bio je vrlo napredan radnik, član URs-ovih sindikata. Učestvuje u štrajkovima radnika 1937. godine. Odmah po okupaciji zemlje 1941. aktivno radi na terenu za NOP. Početkom 1942. postaje kandidat za člana KPJ, a 7. listopada iste godine odlazi u patrizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u svim borbama po Dalmaciji i Bosni, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama preko Posušja, Jablanice, Neretve, Prenja, Hercegovine, - Nevesinja, Sandžaka, Čehotine, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zealengore, kada početkom lipnja 1943. dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu preko Miljevine, Jahorine, r. Prače, Renovice, Podromanije, Devetaka, Han Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika - sve do 7. srpnja 1943. kada je poginuo kod sela Caparda zapadno od Zvornika u borbi s njemačkim snagama koje su nastupale od Tuzle ka Zvorniku. Krajem travnja 1943. postao je član KPJ i komandir desetine u 3. dalmatinskoj brigadi.

KALINIĆ Grge ANTE, roden 1922, Braćanac, Split, željeznički radnik. Član SKOJ-a postao 1942. Kao omladinac vrlo napredan i dolaskom okupatora 1941. u Split radi aktivno preko željezničke radionice za NOP sve do odlaska u NOB-u rujna 1943. u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu na Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, centralnoj Bosni, Mrknojić-Gradu, Jajcu, i Lisinu, kada je u borbi s njemčakim »trupovima« početkom svibnja 1944, teško ranjen i s većeom grupom ranjenika prebačen u Italiju na liječenje gdje je i dočekao kraj rata. Poslije rata, kada je ozdravio, vraća se u zemlju i nastavlja rad na želježnici sve do penzioniranja. Umro je kao penzioner u Splitu.

KALITERNA Pere IVAN, rođen 1904, Split, obalski radnik. Učesnik je štrajkova i politčkih manifestacija. Bio sindikalno organiziran u URS-u. Do odlaska u NOB-u pomagao NOP. Dolazio je u sukob s biv-

šim režimom i bio zatvaran. U NOB-u stupio 20. rujna 1943. godine u Dalmaciji i to u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbu na Duvnu, Travniku, Vlašuću, Vitovju, Bašarnicu, Vranići, Sandžaku, Srbiji i to po Palisadu i Zlatiboru, Valjevu i Beogradu i svim borbama Sremskog fronta, u Srijemu i Slavoniji. Ivan je bio miran i staložen borac. Umro je 1951. godine u Splitu.

KANDŽIJA Petra MIJO, rođen 1921, Bistrivica, Trogir,[1] zemljoradnik, iz siromašne napredne seljačke porodice. Za NOP radi i istog pomaže od početka 1942. U ljeto 1942. stupio je u Trogirsko-Marinski odred i

Cri formiranju 3. dalmatinske rigade, postao njegov borac njenog 1. bataljona kao član SKOJ-a. Mijo se sa svojim bataljonom bori oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolini Neretve i Nevesinjske kotline. Učestvuje u spašavnju i prenosu ranjenika bespućem Prenja do Boračkog jezrea. Obolio je od Tifusa, odkojega se uspio izvući, i početkom lipnja 1943.

Cuključio se 3. kragujevačkom atafjonu 1. proleterske NOU braigade s kojim je nastavio borbu u proboju obruča na Miljevini zatim u istočnoj Bosni: na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Vlašiću, oko Komara i Jajca, Član KPJ postao je početkom srpnja 1943. Poginuo je 9. prosinca 1943. godine kod Travnika vodeći borbu s Nijemcima i ustašama.

KANDŽIJA SAŠA LEŠE, rođen 1925. Bristivica, Trogir, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1943. godine. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Za NOP počeo raditi i istog pomagati od 1943. Kaputulacijom Italije 1943. stupa u NOB-u u sastav Trogirskog odreda iz kojeg je postao borac 8. šibenske brigade, da bi listopada 1943. u Bugojnu postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U kratkom boračkom stažu nije mogao ni iskazati svu svoju hrabrost. Za vrijeme održavanja drugog zasjedanja AVNOJ-a, u noći studenog 1943. godine, poginuo je u borbama s Nijemcima i ustašama oko Travnika, samo tri dana nakon položene partizanske za-, kletve.

KAPOV Frane ANTE, rođen 1923. Kaštel - Kambelovac, Split, radnik-brijač. Vrlo mlad

se opredjelio za napredni radnički pokret. Učesnik je štrajkova i politički manifestacija. Clan SKOJ-a postao 1940. godine. Pošto mu je stariji brat prije rata bio član KPJ, Ante od 1941. aktivno i organizovano rsfdi i pomaže NOP. Rujna 1942. organizovano vodi grupu dobrovoljaca Kaštela do Livna i Glamoča u sastav 1. proleterske NOU brigade i kao borac 2. crnogorskog bataljona učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, centralnoj Bosni: Kotor-Varošu, Celincu, Tesluću, Prnjavoru, IV neprijateljskoj ofanzivi: Ivan-sedlu i Raštelici, Gornjem Vakufau, Glavatičevu i Treskavici, Drini, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, kod Bijelog Polja. U V neprijateljskoj ofanzivi: Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu i Balinovcu, Miljevini i istočnoj Bosni: Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu i Dalmaciji. Vodeći borbu, listopada 1943. godine, na Travniku teško je ranjen, a kada je ozdravio ušao je u sastav 9. dalmatinske brigade, a kasnije u štab divizije odakle je otišao nä školovanje u SSSR gdje ga je i zatekao kraj rata. U toku rata je postao član KPJ. Poslije rata je ostao u JNA.

KAPOV Ivana DAVOR, rođen 1924. Betina, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a kolovoza iste godine postaje član SKOJ-a, da bi sredinom listopada iste godine otišao u partizane i u selu Peći kod Bos. Grahova ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, učestvuje u borbama na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine-Krčino brdo, Kapak, Ifsar, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Zavajit-Bakić, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske-Borovno-Popov Most, Zelengora-Balinova, Miljevina, zatim u našoj ofanzivi preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, te natrag na Podromaniji Vranduk i srednjoj Bosni do Dalmacije i opet u Bosni, u borbama oko Travnika i Turbeta, sve do studenog 1943. godine kada je premješten u Prateću četu 1. proleterske divizije s kojom nastavlja boru preko Bosne do Sandžaka, preko Srbije - Zlatbora, Valjeva, Beograda,

Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao član KPJ, delegat voda i omladinski rukovodilac. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA.

KARAMAN Jure MILAN, rođen 1919, Solin, Split, radnik, potiče iz siromašne radničke obitelji. Vrlo napredan i revolucionarno orijentiran. Clan SKOJ-a od 1941. Kapitulacijom bivše Jugoslavenske vojske pada u zarobljeništvo odakle je pušten drugom polovonom 1942. godine i po formiranju 3. dalmatinske brigade stupa u njezine redove s kojom učestvuje u svim borbama od Vrlike preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Prenja, Veleža, Nevesinja, Sandžaka, Čehotine, Ljubišnje, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, kada kao član KPJ dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, gdje prvo kao

borac, a potom komandir voda produžuje borbu preko Miljevine, Jahorine, r. Prače, Devetaka, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparada, Nemile, centralne Bosne, Turbe, Dalmacija, Šuica, Kupres, Travnika, pa opet centralna Bosna, sve do ožujka 1944. kada odlazi u prekomandu u artiljeriju 1. proleterske divizije i nastavlja borbu preko Mliništa, Vukovskog, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Ralje, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagrebva gdje dočekuje kraj rat^kao komandir baterije minobacača 120 mm u artiljerijskoj brigadi 1. divizije. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA.

KARAN Marijana STJEPAN, rođen 1923, Split, vodoinstalater brodogradilišta »Split«. Potiče iz radničke porodice. Zanat je završio u brodogradilištu gdje se je i upoznao s naprednim idejama radničkog i komunističkog pokreta. U brodogradilištu je i postao član SKOJ-a. Bio je jedan od naprednih omladinaca. Učesnik je niz ilegalnih akcija s omladinom Splita. Kao skojevac istakao se za vrijeme kapitulacije Italije, u razoružavnju talijanskih vojnika i odbrani Splita. U Dalmaciji je stupio u NOB u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbu kao borac, puškomitraljezac, omladinski rukovodilac i komandir čete vodio borbe po Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću kada je postao član KPJ i omladinski rukovodioc; Borio se u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi: Vitovlju, Komaru, po centralnoj Bosni, na Mrkonjić-Gradu-Lisini, Mliništu, Bašarincu, Vranići, Bitovnju. Sandžaku, Srbiji: Palisadu, Valjevu i Beogradu kada je postao i komandir čete s kojom je nastavio borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji sve do svršetka rata. Poslije rata je demobiliziran i uključen je u politički rad. Bio je u gradskom komitetu omladine. Umro je 1971.

KARDOV Jose MARKO, rođen 1913, Lađevci, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. Krajem listopada iste godine kod Bugojna dolazi u sastav 1. Bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šuice, preko centralne Bosne zatim kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, u širem rajonu Mliništa za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok preko Vukovskog, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Vraniće, Bitovnje, Raštelice-Komunikacije Konjic-Sarajevo, Bjelašnice, Foče, Sandžaka, potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Banjičkog visa, I3eograda, Srijema-Šida, Šarengrada, Vukovara, Pleternice, Okučana, Novske, Čezme, Vrbovec do Zagreba gdje i dočekuje kraj rata. Član KPJ postao je 15. studenog 1944. godine Poslije rata je demobiliziran. Ratni je vojni invalid.

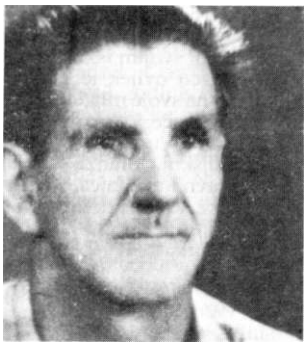

KARDUN S. JOZO, rođen 1910, Neorić, Split, 3. zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Odmah po okupaciji oredeljuje se za borbu protiv okupatora i priključuje se 3. dalmatinskoj brigadi od njenog osnutka, studenog 1942. godine. Učesnik je borbi briagade u Sinjskoj i Kninskoj krajini krajem 1942. i početkom 1943. godine. Zatim je u sastavu 9. divizije učestvovao u borbama IV neprijateljske ofanzive oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, doline Neretve, Plasgrebena i Prenja, u naporima prenosa ranjenika i borbama Nevesinske kotline. Nastavio borbu u Crnoj Gori i Sandžaku. Početkom lipnja 1943, dolaskom u 3. kragujevački bataljon nastavio je borbu u proboju obruča V neprijateljskoj ofanzivi zatim preko istočne Bosne na Preči, Renovica, Vlasenica, Zvorniku, Vranduku, srednjoj Bosni, Turbetu, Dalamciji, Duvnu, Travniku Šuici. Iako nije bio član KP svojim iskustvom i staloženošću uvijek je pozitivno uticao na svoje mlade suborce. Sve teškoće je lako podnosio. Isticao se u borbama u VI neprijateljskoj ofanzive oko Ugra, Travnika i Jajca, Prelaskom rijeke Vrbas i dolaskom u rajon Mrkonjić-Grada poginuo je krajem marta 1944. godine.

KARKOVIĆ Ante TONĆI, rođen 1926, Split, trgovački pomoćnik. Član SKOJ-a 1942. Učesnik je diverzija i sabotaža s omladinom Splita u 1942. i 1943. godini, Po kapitulaciji Italije, početkom rujna, stupa u sastav 3. čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojima je nastavio borbu na: Lovreću, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Komaru, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu kao puškomitraljezac, te Sandžaku, Srbiji i to po Palisadu, Valjevu, kada je postao član KPJ i politički delegat voda, zatim Ubu i Beogradu, a potom na Sremskom frontu. U borbi kod Erdevika, u jednom od juriša 8. prosinca 1944. godine, teško je ranjen i prenesen u bolnicu u Rumu gdje je 9. prosinca 1944. i umro. Prilikom ranjavanja vikao je: »Naprijed, naprijed, proleteri«. Tonći je bio omiljen i cjenjen drug.

KATALINIĆ Zaharija ANDRIJA, rođen 1911. Kaštel-Sućurac, Split, radnik. Kao radnik bazena Solin bio je sindikalno 'organiziran u URS-ovom sindikatu. Učestvovao je u svim štrajkovima i političkim manifestacijama koje je sprovodio sindikat. Po kapitulaciji stare Jugoslavije i po dizanju ustanka

on pomaže i radi za NOP do kapitulacije Italije kada uzima učešće u razoružavnju Talijana i odbrani Splita s Kaštelanskim odredom iz kojeg je u Dalmaciji ušao u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade rujna 1943. i sa istim nastavio borbu u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vi i VII neprijateljskoj ofanzivi: Vitovju, Komaru, centralnoj Bosni, Lisini, Vranići, Mliništu, Bašarincu, Bitovni, Sandažku, Srbiji: Palisadu, Valjevu, Beogradu, na Sremskom frontu u Srijemu kada je siječnja 1945. u borbi s Nijemcima bio teže ranjen, a potom prebačen u bolnicu gdje je i dočekao kraj rata u Bečkereku. Andrija se istakao u borbi s Nijemcima na Šuici, prosinca 1943. godine kao pomoćnik nišandžija na šarcu, kada je po velikoj hladnoći i dubokom snijegu sa svojim nišadžijom izdržao nekoliko neprijateljskih juriša. Od tada je počeo poboljevati i bio je jedno vrijeme u pozadinskom vodu. Danas je teški RVI.

KATALINIĆ Nikole DANKO. rođen 1924. Veliki Drvenik, Trogir, zemljoradnik-ribar. Za NOP radi od 1942. Bio jedan od naprdnih omladinaca. Član SKOJ-a postao je 1942. a KPJ 1944. Godine 1943. stupa u Trogirski odred iz kojeg je rujna 1943. postao borac prištapskih jedinica 1 proleterske brigade. Nastavio borbu u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vukovskom, Vranići, Busovačkim kolibama, Bašarincu, Bitovnu, Sandžaku kada je postao komandir odjeljenja i član KPJ zatim u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, i Beogradu kada je postao komandir voda i nastavio borbu na Srijemskom frontu na pravcu Ilok-Šid-Tovarnik-Šiski Banovci-Ilača-Oriolik, kada je u jednom od juriša pred kraj 1944. godine hrabro poginuo.

KATAVIĆ Jure IVAN, rođen 1920, Zavojane, Vrgorac, zemljoradnik nadničar. Član SKOJ-a 1942. Radio je kao sluga kod poslodavaca Violić Ive »Indijanca« na Pelješcu gdje se i upoznao s naprdnim idejama radničke klase. U 1941. kupio pomoć, oružje i opremu za NOP. U NOB-u stupa srpnja 1942. u 1 četu bataljona »Josip Jurčević« iz kojeg je kolovoza 1942. postao borac 1. čete 6. beograskog bataljona J. prole-: terskeJMOU brigade i sa istim nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, centralnoj Bosni kada je postao puškomitraljezac; u IV i V neprijatljskoj ofanzivi: na terenu Brac line, Konica, Gornjeg Vakufa Uloga, Treskavice, Drine, Sandžaka, i Bijelog Polja, Čelebića, Zavajta, Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, Balinovca, Miljevini, te istočnoj Bosni: Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji i Travniku, kada je prekomandiran u Prateću četu 1. preoleterske divizije iz koje je bio i u Inžinjerskoj četi divizije. Član KPJ postao je u toku rata. U toku rata je nekoliko puta ranjavn i dans je RVI. Kraj rata ga je zatekao na dužnosati komesara čete Plovnog parka. Poslije rata ostao u JNA.

KATIČ Mate DANKO. rođen 1925. Kozica, Vrgorac, student. Vrlo mlad priključio se naprdnom omladinskom pokretu. godine 1942. postao "je članom SKOJ-a. U NOB-u stupa u lipnju 1942. u sastav bataljona »Josip Jurčević«. Kao borac omladinske čete »Ante Torkar« bio je zapažen u borbi na Golom brdu i Turiji, Kolovoza 1942. postao je borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade u kojima je postao član KPJ i politčki delegat voda. Učestvovao je u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, u IV i V neprijateljskoj ofanzivi kod Gornjeg Vakufa, Bradine i Ivan-sedla, Glavatičevu, Treskavici, Drini, i Bijelom Polju, Čelebiću, Borju, Zavajtu, Zlatnom boru. Poginuo ie između Tare i Pive krajem svibnja 1943. u V ofanzivi.

KATIŽ Petra IVAN, rođen 1922. Kozica, Vrgorac, zemljoradnik, Član SKOJ-a 1942. U NOB-u stupa drugom polovinom 1942. u bataljon »Vid Mihaljević« kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu da bi travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade iz koje početkom lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljoan 1. proleterske NOU brigade. Drug Ivan se hrabro borio. Bio je izdržljiv i uporan, a posebno u prenösu ranjenika i bolesnika u IV neprijateljskoj ofanzivi. Vodeći borbu u proboju obruča u V nerpijateljskoj ofanzivi na Miljevini. Poginuo je na pruzi Višegrad-Sarajevo, drugom polovinom lipnja 1943. godine.. Ivan je u IV neprijateljskoj ofanzivi učestvovao u borbama: Imotski, Vrgorac, Široki Brijeg, Posušje, Tihaljina, Cerov dol, Zelenkova, Klobuk. Čvrsnica,

Plas-greben, dolina Neretve, Nevesinje, Sandžak i Crna Gora. U V neprijateljskoj ofanziv kod Čehotine, Graca, Popova dola, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva.

KATIĆ LOVRE, rođen 1917. Solin, Split, radnik. Clan SKOJ-a od prije rata, u KPJ 1941. Bio je sekretar skojevskog aktiva u donjoj Rupotini. Jedan od organizatora ustanka. Učesnik udarnih grupa i u vršenju sabotaža i diverzija. Godine 1941. stupa u Solinski odred, a siječnja 1942. našao se na Vještić gori, na Dinari gdje se bori sve do formiranja 3. dalmatinske brigade u kojoj je bio vodnik voda u IV i V neprijateljskoj ofanzivi. Lovre se istakao u borbama kod Posušja, Plas-grebena, Nevesinju, Čehotine i V neprijateljskoj ofanzivi. Lipnja 1943. godine postao je borac i komandir voda 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu kroz V neprijateljsku ofanzivu, istočnu Bosnu Vlasenicu, Zvornik, Capardama, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku; u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi. Vodeći borbu s Nijemcima za vrijeme desanta na Drvar u rejonu Mliništa poginuo 26. svibnja 1944. godine u jednom jurišu štiteći prelaz svom Vrhovnom komandantu prema Kupreškom polju.

KATIĆ Andrije MIRKO, ro đen 1922. Kozica, Vrgorac, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi i istog pomaga od 1941. U NOB-u stupio od 1942. u bataljon »Josip Jurčević«, a kasnije u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofenzivu kod Imotskog, Vrgorac,a Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Cerov dola, Zelenkovca, Klobuka, Cvrsnica, Plas-grebena, doline Neretve, Nevesinja, Travnja 1943. postao ie borac 3. dalmatinske brigade i nstavio borbu u Sandžaku, Crnoj Gori, u V neprijateljskoj ofanzivi, na terenu Čehotine, Graca, Popova dola, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio s istom borbu u proboju obruča na Miljevini. Vodeći borbu s Nijemcima ustašama u istočnoj Bosni bio je ranjen i prebačen u bolnicu u Šehoviće. U 1942. postao ćlan SKOJ-a. U toku srpnja 1943. Nijemci, ustaše i domobrani poduzeli su novu ofenzivu, s ciljem da naše snage potisnu iz istočne Bosne. Tom prilikom četnici su naveli Nijemce u Šehoviće na naše ranjenike koji su potom zvjerski pobijeni. Među ubijenima bio je i drug Mirko.

KATIĆ Mate NIKO PRPIĆ, rođen 1921, Baćina, Ploče, radnik. Bio organizovan u URS sin-

dikate. Učesnik štrajkova i političkih manifestacija. Clan SKOJ-a od prije rata, a KPJ od 1940. Radio na omasovljvanju omladinskog pokreta u Baćini. Bio sekretar SKOJ-a u Baćini. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka, a posebno na pripremi omladine za borbu. Učesnik diverzija u Baćini. Jedan od organizatora ustanka, godine 1941. stupo u Baćinsku grupu s kojim učestvuje u borbi na Gracu 23. siječnja 1942. Borac 1. voda Južnodalmatinske čete, politički komesar 1. omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, koja je pod nejgovim rukovodstvom i komandira Ive Rubeše izvršila niz uspjelih borbenih zadataka na području Biokovo-Neretva. Kolovoza 1942. postao borac i politički delegat voda 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojim nastavlja borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića, Prnjavora; u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Bradini, Ivan-Sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, oko Konjica, Uloga i Treskavice, na Drini, Kapku, Ifsaru i Sandažku; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Broju, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvoranika, Capardama, Nemiloj, Turbetu i Dalmaciji, kada je početkom druge polovine rujna prekomandiran 1943. u 4. operativnu zonu iz koje je raspoređen u novo formiranu dalmatinsku jedinicu i zauzeo položaj komesara čete.

KATIĆ Jure NIKE ŠUBA-**ŠIĆ,** rođen 1922. Bačina, Kardeljevo, radnik. Clan SKOJ-a 1940.' Učesnik mnogih diverzija s Bačinskim komunistima i skojevcima. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Stupio je u NOB 1941. u Baćinsku grupu s kojom je učestvao u napadu na Grada 23. siječnja 1942. Borac 2. voda Južnodalmatinske čete i omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojima se bori na području Biokovo-Neretva do kraja kolovoza 1942. kada postaje borac i puškomitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna. Poginuo je 4. ožujka 1943. godine, kod G. Vakufa u 4 neprijateljskoj ofanzivi Bio je član KPJ.

KATIĆ Jure SILVESTAR, rođen 1921. Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1940. Vrlo aktivan u pripre-

mnom razdoblju ustanka u Baćini. Učesnik je napada na Gradac 23. siječnja 1942. Godine 1942. stupa u Baćinsku grupu 2. vod Južnodalmatinske čete, a zatim u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević. Clan KPJ od 1942. Učestvovao u borbama na području Biokovo-Neretva do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i vodnik voda 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića i Banje Luke, u IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu i Treskavici, na Drini i Kapku, Ifsaru i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika kada je s četom osječen 1943. i priključio se vojvođanskim jedinicama. Bio je komesar čete u 5. vojvođanskoj brigadi. Sa istom je nastavio ratovanje. Poginuo je prilikom vršenja desanta na Vukovar prosinca 1944. godine. Silvestar je cijeloga sebe posvetio idealima KPJ i NOB-e.

KATUNARIČ Tonča TONĆI, rođen 1922. Split, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1940. a član KPJ u toku rata. Do stupanja u NOB-u radio aktivno i organizirano za NOP. U NOV odlazi u listopadu 1942, u Mosećko-svilajski odred a iz njega u sastav 3. sandžake brigade, u kojoj se bori do kraja travnja 1943. Svibnja 1943. došao kao kurir u Prvu preletersku brigadu i ostao u sastavu 1. crnogorskog bataljona sa kojim se bori

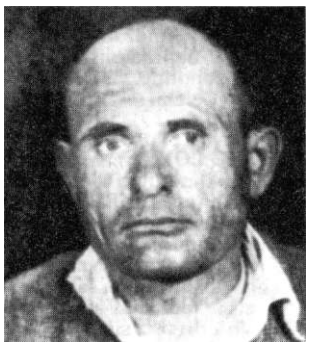

oko Lima, Čelebića, Zavajta, Zlatnom Boru, Tari, Vučevu i dolini Sutjeske, kada se vraća za kurira u 3. sandažku brigadu. Rujna 1943. dolazi u Dalmaciju u sastav udarnih bataljona i kao komandir voda artiljerije priključuje se artiljeriji 1. preoleterske divizije u čijem sastavu nastavlja borbe u Bosni, Sandžaku, Srbiji sve do Beograda. Bio je komesar PA baterije 1. artiljerijske brigade i nastavio borbu u Sremu i Slavoniji do Zagreba. Krai rata ga zatekao u činu poručnika. Ostao u JNA iz koje je penzioniran kao kapetan fregate.

KAZANOV Ante IVO, rođen 1921, Vrbovska, Hvar, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1942. Potiče iz napredne porodice. Krasila ga jć mirnoća i poštenje. U NOB-je stupio 1943. u Hvaru odakle ie krajem listopada 1943. godine, u Bugojnu, ušao u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim se bori oko Travnika, Komara, Šuice, Koričana, Vlašića. Poginuo je oko Gostilja u borbi s Nijemcima, ustašama i domobranima početkom 1944. godine. U NOB-u imao je još jednog brata i sestru koja je poginula 1944. godine.

KENDEŠ Mile VISE, rođen 1909, Grabovci, Šibenik, zemjoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od proleća 1943. Krajem listopada iste godine odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Travnik, Šuica, Turbe, Komari, Vlašić, oko Jajca, po centralnoj Bosni, Mrkonjić, Mliništu, za vrijeme drvarske

operacije krajem svibnja i početkom lipnja 1944 godine, zatim preko Kupreškog polja, Vukovskog, Komunikacije Prozor-G. Vakuf, Komara, Vraniće, Bitovnje, Komunikacije Konjic-Sarajevo, Bjelašnice, Foče, Sndžaka oko Pljevalja, Kovrena, Đurđevića, Tare, Lim-Banje, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Ubu, Kosmaja Ralje, Asvale, Beograda, Šida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Iloka, Šarengrada, Vukovara, Borova, Đakova, Pleternice, Okučana, Ilova, Moslovačke, gore, Čazme, Vrbovca do Zagreba gdje dočekuje kraj rata, a zatim dio Trsta.

KEZIĆ Joze PETAR, rođen 1926. Staševica, Kardeljevo, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942. Potiče iz siromašne obitelji. U NOB-u stupio drugom polovinom 1942. u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori na Biokovu do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Klobuka, Tihaljine, dolinom Neretve, Plas-grebena i Nevesinja kada je postao borac 3. dalmatinske brigade s kojom se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je postao borac 3. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade početkom lipnja 1943. kada nastavlja borbu u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj te centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Lisini i

oko Mliništa. Vodeći borbu s njemačkom 7. SS divizijom za vrijeme desanta na Drvar 25. svibnja 1944. godine je poginuo između Gerzova i Mliništa.

KEZIĆ Joze STJEPAN, rođen 1924. Bijača, Ljubuški, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1942. Godine 1942. stupa u Neretvansku četu iz koje je ušao u 2. četu

bataljona »Josip Jurčević« i s istom nastavio borbu na Biokovu do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac, komandir mitraljeskog odjeljenja i komandir mitraljeskog voda 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istom nastavio da se bori na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora; zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi na Ivon-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, između Prijepolja i Bijelog Polja; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Bavanu i Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Capardia, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Vlašiću, Vitovlju, oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovni, Sandžaku; u Srbiji na Zlatiboru i Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Poslije rata ostao u JNA.

KESIĆ Krstana TODOR. rođen 1925. Golubić, Knin, radnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Već kao dječak odselio se u Beograd. NOP pomaže i za isti radi od 1943. godine. U NOB-u stupio je od listopada 1944. u borbi za oslobođenje Beograda u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvije u oslobođenju Beograda. Nastavio je borbu na Sremskom frontu, u Sri-« jemu i Slavoniji: Iloku, Sidu, Tovarniku, Orliku, Mehovima, Vukovaru, Pleternici, Banovoj Jaruzi, Vrbovcu, sve do kraja rata. U NOB bila su mu još dva brata - Jefto i Pero.

KITAROVIĆ Jose ANTE, rođen 1920. Šibenik, student tehnike. Potiče iz siromašne radničke obitelji. Pripada naprednoj studenskoj organizaciji. Kao član SKOJ-a odmah po okupaciji zemlje, aktivno i organizovano radi za NOP. Ožujka 1942. godine stupa u bataljon »Bude Borjan«, a potom prilikom formiranja 1. dalmatinske brigade ulazi u njen sastav, da bi listopada iste godine u rejonu Ključ-Petrovac došao u 2.

crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama preko centralne Bosne, Jajca, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavke, Devetina, Prnjavora, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, zatim po prelasku Drine travnja 1943. godine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kada postaje član KPJ i nastavlja borbu na prostoru Čajniče-Goražde, Pljevalja, na Limu, kod Bijelog Polja, na prostoru Celebić-Borje-Zavajt, Zlatni bor, Tara, Vučevo, sve do 3. lipnja 1943. kada je kao ekonom poginuo između Dragaš-sedla i Borova od neprijateljskog bombardovanja u V neprijateljskoj ofanzivi.

KLINCIC Ante JAKOV, rođen 1922. Pražnice, Brač, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942. U NOB-u stupio je početkom 1943. godine na Braču odakle je prebačen na Biokovo i ušao u sastav bataljona »Vid Mihaljević« , s kojom ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljina, Klobuka, dolinom Neretve i Nevesinjske kotline. Travnja 1943. postao je borac 3. damlatinske brigade i sa istom se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča na Miljevini, a zatim na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, kada je ušao rujna 1943. u sastav tenkovske jedinice i nastavio borbu na Livnu, Kupresu, Bugojnu, Travniku, sve do prosinca 1943. kada odlazi u Dalmaciju i postaje komandir odeljenja, vodni delegat i pomoćnik komesara čete u 8. brigadi 20. divizije u kojoj ga je i zatekao kraj rata. Jakov je u toku rata postao i član KPJ.

KLISOVIĆ Paška KRSTO, rođen 1924. Danilo Gornje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojom učestvuje u borbama: Bosansko Grahovo, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš,

Crni vrh, Jošavka, Celinac, Slatina i drugim mjestima na prostoru Teslić-Prnjavor-Crni vrh-Celinac; zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: selo Bojska, kod Bugojna, Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, Neretva, Glavatičevo, Treskavica, kod Kalinovika, Ustikulina-Drina, Krčino brdo, Kapak, Ifsar, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Korlat-Bakić, Tara, Piva, Vučevo, dolina Sutjeske, Borovno, Zelengora-Balinovac, Rataj, Miljevina, sve do 14. lipnja 1943. kada je kao skojevac i puškomitraljezac junački poginuo kod brda Budanj na komunikaciji Foča-Kalinovik.

KLISOVIĆ Tome MILE, rođen 1920. Danilo-Gornje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Početkom listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom učestvuje u borbama: oko Grahova, na Sitnici, Jajcu, Kotor Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslicu, Prnjavoru, Bojski, Ivansedlu, Raštelici, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniče-Goražde, Lim, Bijelo Polje, Celebiću-Zavajtu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu-Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, r. Prači, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Šipragu, Kotor-Varoši, u čijoj je neposrednoj blizini i poginuo 8. kolovoza 1943. godine.

KLISOVIĆ Krste NIKOLA, rođen 1922. Danilo-Gornje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi aktivno od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Hrabro se bori na Grahovu, Sitnici, Jajcu, te u borbama preko centralne Bosne - Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslicu i drugim mjestima, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostom Ivan-sedla - Bradina - Konjic, Gronjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine (Ustikulina) na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostom Cajniče-Goražde, gdje krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a, nastavljajući zatim borbu kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-šuma Korlat-Bakić-Trovrh, na Tari, Vučevu, Borovnu u dolini Sutjeske, Zelengori-Balinovcu. Poginuo je 14. lipnja 1943. godine ispred Miljevine na komunikaciji Foča-Kalinovik.

KLIŠMANIĆ Mije JOZO, rođen 1924. Kaštel-Štafilić, Split, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od 1941. U NOB-u odlazi srpnja 1942. godine u leteći Kaštelanski odred, a potom u Mosečku četu i bataljon u kojem je bio mitraljezac, a kasnije u sastav 1. bataljona 3. dalmatinske

brigade s kojom se bori oko Knina i Vrlike; u IV i V neprijateljskoj ofanzivi: oko Imotskog, Plas-grebena, Neretve, Nevesinja, Čehotine, Celebića, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, te sa istom nastavlja borbu u istočnoj Bosni: na Vlasenici, Drinjači i Zvorniku. Potom se razbolio od tifusa. Prebačen u Šehoviće u bolnicu, a odatle u Semberiju gdje ie bio na kućnoj njezi. Po ozdravljenju postao je ekonom komande mjesta za Semberiju. Prosinca 1943. godine ušao je u sastav 18. hrvatsko-tuzlanske brigade gdje je ostao sve do 1944. godine na raznim dužnostima od omladinskog rukovodioca čete i brigade, do komesara čete. Iz ove brigade je poslat za delegata Drugog kongresa omladine Jugoslavije u Drvar, a u prosincu 1944. postavljen je za komesara 23. brigade 45. divizije gdje gaje i zatekao kraj rata. U toku rata bio je 4. puta ranjavan. U toku rata postao je član KPJ.

KLJUČE Stanka IVO, rođen 1921. Podgradina, Metković, radnik-proleter. Mlad se priključio naprednom radničkom i omladinskom pokretu. Clan SKOJ-a je od prije rata, a član KPJ od početka 1942. godine. Aktivan u pripremnom razdoblju ustanka 1941. Prvom polovinom 1942. godine stupa u Neretvansku četu s kojom se bori do ulaska u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori do kraja kolovoza 1942. na podmčju Biokova, kada je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, i s istom nastavio borbu na Ključu, Strmici, Sitnici. Vodeći borbu s Nijemcima i ustašama hrabro je poginuo prilikom zauzimanja Jajca 25. studenoga 1942. godine. Bio je omiljen dru» i borac, uvijek spreman za borbu. Danas škola u Podgradini nosi njegovo ime.

KNEŽEVIĆ Ljubomira ĐURO, rođen 1908. Benkovac, metalski radnik. Clan KPJ od 1936. godine. Kao dobrovoljac 1937. odlazi u Španiiu i bori se u internacionalnim brigadama. Bio je u logoru u Francuskoj. Ilegalno 1941. prebacuje se u Jugoslaviju na teritoriju Srbije gdje učestvuje u Julskom ustanku, a potom stupa u kragujevački odred 1941. godine s kojim se bori u Srbiji, učestvovao je u obrani Užičke Republike. Sa odredom dolazi u istočnu Bosnu da bi već prosinca 1941. u Rudom ušao u sastav 2. čete 3. kragujevačkog bataljona 1. pro-

leterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu kroz istočnu Bosnu. Vodi borbu na Rogatici, Podrpmaniji, Han-Pijesku, Vlasenici i Olovu. Učesnik je Igmanskog marša, te borbi oko Čajniča-Goražda, Kalinovika, Golije, Gackog, Čemerna, Ze-Icngore, Bjelašnice, Konjica, Prozora, Bugojna, Duvna i Livna. Kolovoza 1942. godine prekomandiran je u sastav 4. operativne zone s kojom je nastavio borbu kao rukovodilac u sastavu dalmatinskih jedinica. Poginuo je u jesen 1944. godine na Velebitu kao komandant bataljona 6. dalmatinske brigade u borbama s udruženim neprijateljskim snagama.

KNEŽEVIĆ Stevana ILIJA, rođen 1921. Stikovo, Drniš, radnik. U NOB-u stupio je krajem listopada 1944. godine u Beogradu, u sastav 1. čete 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ilija je učesnik u oslobođenju Beograda, kada je i stupio u svoj bataljon i sa istim

nastavio borbu kao borac i nišandžija na »šarcu«. Učestvovao je u borbama na Iloku, Sidu, Tovarniku, Šidskim Banovcima, Ilači, Orioliku, Mehovi-Šarigradu i u proboju Sremskog fronta u kojem je teško ranjen. Kraj rata dočekao je u bolnici u Bačkoj Topoli. Poslije rata ostao je u JNA. Danas je ratni vojni invalid.

KNEŽEVIĆ Nikole NIKOLA, rođen 1919. Štikovo, Drniš, radnik. U NOB-u stupio je 25. listopada 1944. godine u Beogradu, u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbu ma Iloku, Erveniku, Sidu, Tovarniku, Sidskim Banovcima i Ilaču. Vodeći borbu za Oriolik, prvom polovinom prosinca 1944. godine teško je ranjen. Upućen je u bolnicu na liječenje. Kraj rata dočekao je kao teški ranjenik. Umro je 1946. godine u bolnici.

KNEŽEVIĆ Marjana ŠIME, rođen 1930. Boraja, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. U rujnu iste godine postao je član SKOJ-a, da bih prvih dana listopada te godine otišao u partizane. U Ključu ulazi u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na Ivansedlu, Gornjem Vakufu, kod Kalinovika, zatim po prelasku Drine-na Krčinom brdu. Kapku, Ifsaru, Čajniču, kod Pljevalja, Bijelog Polja, na prostoru Celebić-Borje-Zavajt, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, kada u međuvremenu postaje član KPJ i puškomitraljezac s kojim uspješno rukuje u borbama na tlu Dalmacije: kod Suice, Travnika, Turbeta, te po centralnoj Bosni. U veljači 1944. postaje komandir desetine s kojom uspješno komanduje u borbama kod Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova i Mliništa. Poginuo je 30. svibnja 1944. godine, za vrijeme drvarske operacije, na Mliništima.

KNEŽIĆ Tome PETAR, rođen 1910. Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Sredinom tridesetih godina opredjeljuje se za

napredni radnički i revolucionarni pokret kada postaje i član SKOJ-a. Radi za NOP, a već u listopadu 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Jajcu, preko centralne Bosne, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u borbama na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Cićevu, Glavatičevu, zatim na Drini, kod Bijelog Polja, Celebića, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliću, Sutjesci, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag, oko Travnika, Suice, Mrkonjić-Grada, Mliništa, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, u borbama na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, kad postaje član KPJ, zatim preko Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje kao komandir voda dočekuje kraj rata. Ratni je vojni invalid.

KOKEZA Mate VLADIMIR, rođen 1922. Split, trgovački pomoćnik. Potiče iz radničko-službeničke porodice. Član SKOJ-a od 1941. Učesnik ilegalnih akcija s omladinom Splita s kojom je rukovodio Ljubo Ružić i Đermano Senjanović. U NOB-u stupio krajem 1942. u 3. dalmatinsku brigadu s kojom nastavlja borbe oko Vrlike, Knina, Imotskog, u IV neprijateljskoj ofanzivi na terenu Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Plas-grebena; učestvuje u prenosu ranjenika; bori se protiv četnika u Nevesinskoj dolini, a zatim u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva. Počet-

kom lipnja 1943. postao je borac i član KPJ u sastavu 3. kragujevačkog bataljona i s istim se bori u proboju obruča na Miljevini, zatim preko istočne Bosne, na Renovici, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, centralnoj Bosni, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Komaru, Vlašiću, da bi studenoga 1943. bio prekomandiran u Dalmaciju i postao starješina 10. dalmatinske brigade, u kojoj se bori sve do pogibije 22. siječnja 1944. godine, kod Hrvača kod Sinja.

KOKIĆ Jose ADAM, rođen 1920. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik iz srednje seljačke obitelji. Za NOP radi od veljače 1942. Clan SKOJ-a postao je svibnja 1942. godine, a, početkom listopada, iste godine, sa suprugom Ankom odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom učestvuje u borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Prnjavor, Bojska, Ivan-sedlo, Raštelica, Gornji

Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, Drina-Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Čajniče-Goražde, Lim, Bijelo Polje, Čelebić-Zavajt, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Borovno, Sutjeska, Zelengora, Balinovac, Miljevina, r. Prača, Vlasenica, Drinjača, Zvornik, Caparde, Nemila, centralna Bosna, Turbe, sve do 20. rujna 1943. kada je zbog bolesti upućen u bolnicu, a potom se priključio Šibenskoj četi u kojoj ie ostao do listopada 1944. kada je uslijed bolesti upućen na Vis u bolnicu, odakle se vraća u Šibenik, i radi pri komandi područja. Clan KPJ od listopada 1944. godine.

KOKIĆ-RAK Ante ANKA, rođena 1922. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, domaćica, iz siromašne seljačke obitelji. Napredna omladinka. Za

NOP radi od ožujka 1942. godine, a početkom listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske . NOU brigade, s kojom učestvuje u borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Čelinac, Teslić, Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, Drina-Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Cajniče-Goražde, Bijelo Polje, Čelebić-Zavajt-Bakić, Tara, Vučevo, Sutjeska, Zelengora, Balinovac, Miljevina, r. Prača, Vlasenica, Zvornik, Nemila-Vranduk, Dalmacija, Travnik, Turbe, Šuica, Jajce, Mrkonjić-Grad, Šipovo, Mliništa, Vranića, Bitovnia, Bjelašnica, Sandžak, Uvac, Zlatibor, Palisad, Kosjerić, Valjevo, Ub, Ralja, Beograd, Šid, Tovarnik, Šarengrad, Vukovar, Borovo, Pleternica, Okučani, Lipik, Maslovačka Gora, Čazma, Vrbovec, Zagreb. Član SKOJ-a postao je krajem 1942. godine, a član KPJ listopada 1943. godine. Vršila je dužnost borca-bolničarke, četna bolničarka i referent saniteta bataljona. Ranjavana je. Demobilisana studenog 1945. godine, kao poručnik.

KOKIĆ Jure ANKA ž. Adama, rođena 1922. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, domaćica iz srednje seljačke obitelji. Za NOP radi od proljeća 1942. a, početkom listopada, iste godine, sa suprugom Adamom odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom učestvuje u borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Prnjavor, Bojska, Ivan-sedlo, Raštelica, Gornji Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, Drina-Krčino brdo. Kapak, Ifsar, Čajniče-Goražde, Lim, Bijelo Polje, Čelebić-Borje-Zavajt, Zlatni bor, Tara, kada oboljeva od tifusa i odlazi u centralnu bolnicu u kojoj ostaje do sredine srpnja 1943. a, potom se priključuje 7. banijskoj brigadi, s kojom nastavlja borbe sve do prosinca 1944., kada po molbi svoga supruga i nejake djece, dobija prekomandu i odlazi u vojnu bolnicu Šibenik gdje i dočekuje kraj rata. Clan SKOJ-a postala je krajem 1942. a, član KPJ svibnja 1944. godine.

KOKIĆ Vice ANTE ANTIŠA, rođen 1889. Rakovo Selo - Dubrava, Šibenik, radnik-zidar iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan radnik. Početkom 1930 priključuje se naprednom radničkom i sindikalnom pokretu u Dalmaciji. U rujnu 1932, organizira osnivanje prve partijske ćelije u Rakovu Selu. Poslije provale što je izvršena u Partiji, na području Dal-

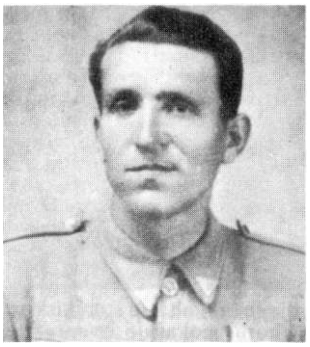
macije našao se u zatvoru gdje je podvrgnut fizičkom zlostavljanju. Po izlasku iz zatvora sudjeluje u štrajkovima u Šibeniku, kada je ponovo uhapšen i zatvoren. Po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Radi u intendanturi, prvo kao komandir desetine, a zatim komandir voda. Iako u odmaklim godinama bio je izvanredno hrabar i uporan u izvršavanju vrlo teških i odgovornih zadataka. Prošao je kroz sve teške bitke IV i V neprijateljske ofanzive, zatim u našoj ofanzivi preko istočne Bosne, potom preko Nemile i srednje Bosne, sve do rujna 1943. kada je prekomandiran u sastav komande mjesta Livno na dužnost komandira intendantske čete na kojoj je dužnosti i poginuo listopada 1943.. kod Livna točno poslije godinu dana od svog dolaska u partizane. Član KPJ je od 1931.

KOČIĆ-RAK Ivana DRAGICA ž. MIRKA, rođena 1920. Rakovo Selo - Dubrava, Šibenik,

domaćica, iz siromašne seljačke obitelji. Napredna omladinka. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom učestvuje u svim borbama po zapadnoj i- centralnoj Bosni: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-varoš, Crni vrh, Jošavka, Uzlomac, Čelinac, Snjegotina, Maslovar. Naročitu hrabrost ispoljava kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: selo Bojska, Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, Neretva, Glavatičevo, Treskavica, Drina-Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Čajniče-Goražde, Bijelo Polje, Kovren, Čelebić-šuma, Korlat, Bakić, Tara, Vučevo, Borovno-Sutjeska, kada se je teško razboljela, te upućena na Maltu na liječenje. Bolest je bila neumoljiva. Umrla je na Malti 16. ožujka 1944. Član KPJ postala je krajem ožujka 1943. godine.

KOKIĆ Jose IVE, rođen 1916. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi

od početka 1942. godine, a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojom učestvuje u borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Uzlomac, Jošavka, Čelinac, Klašnice, i drugim mjestima centralne Bosne pokazujući se vrlo hrabrim, posebno kroz IV neprijateljsku ofanzivu u krvavim bitkama: Bradina, Ivan-sedlo, Konjic, G. Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, gdje se je vodila najteža bitka s četnicima »Jurišnicima« Pavla Đuraškovića; zatim u borbama na Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, kada postaje kandidat za člana KPJ, a krajem travnja 1943. odlazi u bolnicu 1. proleterske divizije. Drugom polovinom lipnja 1943 upućen je u bolnicu Šekovići, da bi već prvom polovinom srpnja 1943. stupio u sastav 1. vojvođanske brigade s kojom nastavlja borbe preko Bosne, Srbije, Vojvodine, Slavonije. Kraj rata dočekuje na austrijsko-jugoslovenskoj granici kao član KPJ i komandir voda. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Član KPJ postao je kolovoza 1944. godine.

KOKIĆ Krste IVE, rođen 1909, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik, nadničar iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, Kotor-Varoši, Jošavke, Crnog vrha, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru Ivansedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, po prelasku Drine, u borbama s talijanima i četnicima, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kada u međuvremenu prelazi na dužnost komandira desetine u pozadinskom vodu bataljona. Dužnost snabdjevača uspješno obavlja i s punom odgovornošću izvršava teške i odgovorne zadatke, posebno u teškim danima u V neprijateljskoj ofanzivi od Bijelog Polja .preko pl.

Ljubišnje, Čelebića-šuma, Korlata, Tare, Pive i Vučeva. Poginuo je 5. lipnja 1943. godine u V neprijateljskoj ofanzivi kod Borovna u dolini Sutjeske.

KOKIĆ Šime JURE, rođen 1923. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik-zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje 1941. radi za NOP, a sredinom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana

listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u tečkim bitkama na prostoru Ivan-sedla, Bradina, Konjic, Gornji Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, poslije čega postaje član KPJ i puškomitraljezac, zatim po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniče-Goražde, kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebič-šuma, Korlat-Bakić, Tara, Vučevo, Borovnu, Zelengori, Miljevini, potom preko Jahorine, r. Prače, kada prima desetinu s kojom uspješno komanduje u borbama po istočnoj Bosni do Zvornika, a zatim preko sjevernog dijela Podromanije, Vranduka i srednje Bosne do Dalmacije, pa opet u Bosnu u borbama oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, te u nadiranju brigade na istok preko Vukovskog, pl. Raduše. Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Foče i Sandžaka, gdje oko 20. kolovoza 1944. godine postaje komandir voda. Poginuo je 24. kolovoza 1944. na Palisadu u borbi sa Bugarima.

KOKIĆ Krste MARKO MARKICA, rođen 1915, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Prije rata priključuje se naprednom radničkom pokretu u URS-ovim sindikatima. Učesnik je štrajkova u Šibeniku. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP. Početkom 1942. postaje kandidat za člana KPJ. U partizane odlazi prvih dana listopada 1942. i u Ključu ulazi u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Od prvih dana u Brigadi izvršava s punom odgovornošću, svaki postavljeni zadatak. Svoju izdržljivost i hrabrost ispoljio je kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu. Početkom svibnja 1943. postaje član KPJ. Vodi borbe oko Bijelog Polja, pl. Ljubišnje, Ćelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske i drugih naših ratišta. Poginuo je 7. lipnja 1943. godine u jednom naletu neprijateljske avijacije kod Krekova, po prelasku Sutjeske.

KOKIĆ Krste NIKOLA KUTLJAĆA, rođen 1918, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP i postaje član SKOJ-a. U veljači 1942. odlazi u partizane i stupa u Ličke jedinice, zatim u 6. ličku diviziju gdje postaje i član KPJ. Učestvuje u svim bitkama koje vodi ova divizija do ožujka 1944. godine, kada je bio ranjen. Po izlasku iz bolnice krajem svibnja 1944. u rajonu Mliništa dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade,

gdje se odmah kao stari i iskusni borac pokazuje izvanredno hrabrim posebno u borbama na prostoru Mliništa za vrijeme drvarske operacije, potom u nadiranju brigade na istok. Po prelasku u Srbiju postaje komandir voda, s kojim uspješno komandira u borbama preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, te u borbama u Srijemu, oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca. U veljači 1945, godine prima dužnost komandira čete koju- uspješno vodi kroz proboj Sremskog fronta, preko Vukovara, Đakova, Pleternice, Okučana i Čazme. Poginuo je 5/6. svibnja 1945. godine, jurišajući sa svojom četom na neprijatelja koji je branio mjesto Vrbovec.

KOKIĆ Frane RADE, rođen 1925, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom učestvuje u

borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Prnjavor i ostalim mjestima centralne Bosne; zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim borbama: Bugojno, Bojska, Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, Gornji Vakuf, Neretva, Prenj, Ulog, Kalinovik, U^tikulina, Krčino brdo, Kapak, Ifsar, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevalja, Bijelog Polja, Celeb:ć-šuma, Korlat, Zlatni bor, Tara, Piva, Vučevo dolinom Sutjeske. Poginuo je 4/5. lipnja 1943. godine blizu Popovog mosta u V neprijateljskoj ofan-

KOKIĆ Jakova ŽIVKO, rođen 1924, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom učestvuje u borbama po zapadnoj i centralnoj Bosni; i u IV i V neprijateljskoj ofanzivi i to u teškim bitkama s. Bojska, Bradine-Konjica, G. Vakuf, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Cajniča-Goražda, Bijelog Polja, Celebića-Korlata-Bakića, Tare, Vučeva, Sutjeske, Borovna, Zelengore, Balinovca, Miljevine, potom u našoj ofanzivi preko Jahorine, r. Prače, Devetina, Han-Pijeska i Vlasenice, gdje je bio ranjen 26. lipnja 1943. godine odakle je upućen u bolnicu Sekoviće. Clan KPJ postao je početkom svibnja 1943. godine, a potom i pomoćnik puškomitraljezaca. Poginuo je u ešalonu ra-

njenika između 10. i 15. srpnja 1943, godine na komunikaciji Zvornik - Tuzla, u sastavu vojvođanskih jedinica.

KOLUNDŽIJA Nikole NIKOLA, rođen 1921, Žagrović, Knin, zemljoradnik. NOP počeo pomagati 1942. godine. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Godine 1943. stupa u 4. crnogorsku proletersku brigadu s kojom se bori sve do listopada 1943. godine, kada je postao u Bugojnu borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U sastav Brigade došao je kao skojevac. Sa svojim bataljonom nastavio je borbu na Travniku, Turbetu, Suici, oko Jajca, Vlašića, po centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Rostovu, Bašarincu, Sandžaku i Srbiji. Poginuo je 25. kolovoza 1944. godine na području Zlatibora i Palisada u borbama s četnicima i bugarskim fašistima. Nikola je bio tih, miran, čvrst i uporan borac. Preživjeli suborci kažu da je u nekoliko juriša na Palisadu, prije pogibije, uskakao u neprijateljske bunkere, uništavajući bugarske fašiste.

KOMADINA Marka JAKOV KUCIN, rođen 1924, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Skroman i napredan omladinac. Kapitulacijom bivše Jugoslavije 1941. dolazi do vojničke puške i nekoliko stotina metaka koje brižljivo čuva. Radi za NOP do početka listopada 1942. godine, kada odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, Uzlomac, Jošavka, Čelinac i drugim mjestima, na širem prostoru Teslić-Prnjavor-Ćelinac - stalno potvrđuje. Zatim se bori na terenu Maslovara, Sipraga, r. Ugar, zapadnih padina Vlašića, Komara, Divandi, Bitovnja do Ivan-sedla, na komunikaciji Sarajevo-Konjic, gdje je poginuo u bici s ustašama 18. veljače 1943. godine.

KONJEVODA Krste ANTE, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje 1941. radi za NOP

i postaje član SKOJ-a. Sredinom listopada 1942. odlazi u partizane i kod Grahova ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Sitnici i Jajcu, preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavki i drugim mjestima, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, po Crelasku Drine na Krčinom rdu, Kapku Ifsaru, Čajniče-Goraždu, gdje krajem travnja 1943. biva primljen za člana KPJ i dobija puškomitraljez, s kojim uspješno rukuje u borbama kod Bijelog Polja, na pravcu Celebić-šuma, Korlat-Bakić, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Miljevini, kada sredinom lipnja prima desetinu i nastavlja borbu preko istočne Bosne do Zvornika, zatim sjevernim dijelom Podromanije, pl. Ravan, Vranduka, srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, gdje sredinom listopada 1943. godine prima dužnost komandira voda kojeg vodi iz borbe u borbu na prostoru Travnik-Jajce, oko Mrkonjić-Grada, sve do 20. svibnja 1944. godine, kada je blizu Sipova poginuo.

KONJEVODA Nikole DINKO, rođen 1919, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane s braćom Ljubom i Dragom i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u borbama kod Bosanskog Grahova i na Sitnici, što iz borbe u borbu preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, Uzlomac, Jošavka, Čelinac i drugim mjestima u širem rajonu Teslić-Prnjavor-Čelinac, te stalno potvrđuje, zatim preko Snjegotine, Maslovara, Šipraga, r. Ugar, zapadnih ogranaka Vlašića, Komara. pl. Bitovnje, do Ivan-sedla koji se nalazi na komunikaciji Sarajevo-Konjic. Poginuo je u rajonu sela Trešnjevice, 18. veljače 1943. godine.

KONJEVODA Nikole DRAGO, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za

NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a da bih prv ih dana listopada iste godine otišao u partizane i u Ključu s bratom Ljubom i Dinkom stupio u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Bosansko Grahovo-Sitnica, Jajce, Skender Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Maslovar, Devetine, Čelinac, oko Teslića, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu preko Komara, Bitovlje, Inan-sedla, Raštelica, Gornjeg Vakufa, neretve, Ćićeva-Kalinovika, Ustikulina-Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Čajniče-Goražde, Kovren-Sakovići, Čelebić-Borje, Zlatni bor, Tara, Piva, Vučevo, Maglić, dolina Sutjeske, Zelengora-Balinovac, Miljevina, r. Prača, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, r. Bosne, Turbe, kada je bio teže ranjen, a potom upućen u bolnicu Podgrmeč, zatim na Kozaru. Godine 1944. postavljen je za omladinskog rukovodioca bol-

nice 5. korpusa da bi kraj rata dočekao kao komesar motorizirane jedinice istog korpusa. Član KPJ postao je ožujka 1943. Poslije rata ostaje u JNA do 1946. godine, kada je zbog posljedica ranjavanja napušta. Umro 1982. godine.

KONJEVODA Nikole LJUBO, rođen 1913, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Zanat završava 1932. u Subotici gdje ostaje na radu do 1934. kada se vraća u Šibenik i radi do 1936. godine odakle odlazi na služenje vojnog roka, a 1937. vraća se kući i zapošljava se u tvornicu Lozovac. Ovdje je dočekao i kapitulaciju bivše Jugoslavije od kada se uključuje i radi za NOP. Početkom listopada 1942. s bratom Dinkom i Dragom odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojom učestvuje u borbama: Bosansko Grahovo-Strmica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Maslovar, Devetine, Celinac, oko Teslića i Prnjavora, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama preko Komara, Bitovnje, Ivan-sedla, Raštelice, G. Vakufa, Neretve, Cićeva, kod Kalinovika, Ustikuline, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Cajniče-Goražde, Kovren-Šakovići, potom kao puškomitraljezac kod Celebića, Zlatnog bora, Tare, Pive, Vučeva, Maglića, dolinom Sutjeske, Zelengora-Balinovac, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, r. Bosne. Tada je već član KPJ i politički delegat voda, a ubrzo zatim i zamjenik komesara čete koju dužnost obavlja do 1944. godine kada je premješten u Tehničku četu 1. proleterske divizije, zatim odlazi za komandira čete u Inžinjerijski bataljon divizije s kojim nastavlja borbe do kraja rata. Ranjavan je i danas je RVI. Poslije rata ostaje u JNA do 1963. kada je penzioniran.

KONJEVODA Ivana MARKO, rođen 1915, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP i postaje član SKOJ-a 1941. godine. Početkom listopada T942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Jajcu, preko centralne Bosne, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G.Vakufu, Ćićevu-Glavatičevu, po prelasku Drine-Krčino brdo, Kapak,

Ifsar, Čajniče, kod Pljevalja i Bijelog Polja, gdje u međuvremenu postaje član KPJ, nastavljajući borbe u pravcu Čelebić-Borje-Zavajt, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Maglić, Sutjeska, Zelengora, Miljevina, zatim preko istočne Bosne, do Zvornika, preko Nemile i srednje Bosne, do Dalmacije i natrag, u borbama oko Travnika, Šuice, Turbeta, po centralnoj Bosni, posebno na prostoru Mrkonjić-Grad, Šipovo, Mlinište. Učestvuje u drvarskoj operaciji, svibnja 1944. godine, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije, do Zagreba gdje dočekuje kraj rata, boreći se prvo kao borac, ekonom čete, a potom kao intendant bataljona i Brigade. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA do 1967. Umro je 1978. godine.

KONJEVODA Nike PETAR, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji, od početka 1942. radi za NOP i postaje član SKOJ-a. Sredinom listopada iste godine odlazi u partizane i kod Grahova ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka i drugim mjestima na širem prostoru Teslića, Prnjavora, Crnog vrha, Čelinca, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, južnim padinama Jahorine do Ustikuline, gdje krajem ožujka 1943. godine postaje član KPJ, da bi zatim nastavio borbe preko Drine-Krčinog brda. Kapka, Ifsara, Čajniča-Goražda, kada prima i dužnost delegata voda. Tu dužnost uspješno obavlja kroz krvave borbe kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat-Bakić, sve do pogibije 29/29. svibnja 1943. godine, između Tare i Pive, pogođen od njemačke granate u V neprijateljskoj ofanzivi.

KORLAT Dušana STEVO. rođen 1925, Ivoševci, Knin, đak gimnazije u Kninu. Potiče iz seljačke porodice. Bio je jedan od naprednih omladinaca Knina. Član SKOJ-a postao je prije rata. U NOB-u stupa svibnja 1942. godine u bataljon »Bude Borjan« s kojim se bori u Dalmaciji do stupanja početkom rujna 1942. godine u sastav 1. dalmatinskebrigade s kojom se bori u zapadnoj Bosni do početka studenog 1942. godine, kada dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. U sastavu 1. dalmatinske vršio je dužnost političkog delegata voda. S bataljonom je nastavio borbu na Sitnici, Strmici, Jajcu, centralnoj Bosni: Kotor-Varoš, Celinac, oko Teslića, Prnjavora, sve do Save , kada je postao vodni delegat i član KPJ; u IV neprijateljskoj ofanzivi: Ivan-sedlo, Raštelica, Gornji Vakuf, Bugojno, Glavatičevo, Treskavica, Drina, Kapak, Ifsar,

Sandžak, Bijelo Polje, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi: Čelebić, Zavajt, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Borovno i Sutjeska. Poginuo je u dolini Sutjeske kod Popova mosta 5/6. lipnja 1943. godine u borbi s Nijemcima.

KOSTANIĆ Ivana JANKO. rođen 1920, Drvenik, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941. Učesnik niza ilegalnih akcija koje je izvodila omladina

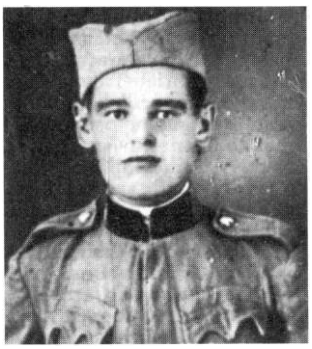
i KP Drvenika. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U NOB-u stupio prvom polovinom 1942. u Južnodalmatinsku četu u sastavu 4. voda, a kasnije čete bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori na Bosanskom Grahovu, Jajcu i Sitnici, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića i Banja Luke; u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, oko Konjica, Uloga i Treskavice, na Drini i Krčinom brdu, Sandžaku, kada je i postao član KPJ; zatim oko Bijelog Polja; u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čelebića, Korlata, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, doline Sutjeske, Zelengore, Balinovca i Miljevine, potom u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, Dalmacije, kada je i postao komandir odjeljenja- Duvnu, Travniku i Vlašiću. Poginuo je početkom 1944. godine u borbi s Nijemcima i ustašama.

KOSTANIĆ Nike Marija, rođena 1922, Drvenik, makarska, domaćica. Član SKOJ-a od 1941. Vrlo aktivna u pripre-

mnom razdoblju ustanka u Drveniku. Isticala se u prikupljanju vojne opreme, hrane i na kurirskoj dužnosti, a posebno na Drveničkim stajama 1942. godine. U NOB-u stupa studenog 1942. godine u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine i Klobuka, Plas-grebena i dolinom Neretve, gdje se je isticala u prenosu, njezi i spašavanju ranjenih i bolesnih suboraca preko zaleđenog Prenja, do Boračkog jezera, na Nevesinju kada je krajem travnja 1943. postala borac-bolničarka brigade i nastavila borbu u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada ulazi usastav 2. crnogorskog bataljona 1, proleterske NOU brigade početkom lipnja 1943. i nastavlja borbe u slamanju obruča na Miljevini, zatim preko istočne Bosne: r. Prača, Renovice, Vlasenice i Zvornika. Vodeći borbu s Nijemcima i ustašama kod Caparda, koji su nadirali od Tuzle i Sarajeva početkom srpnja 1943. godine, spašavajući ranjene suborce poginula je.

KOŠTAN Ive VICE, rođen 1915, Konjovrate, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Aktivno radi za NOP od početka 1942. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1., proleterske NOU brigade s kojom učestvuje u borbama: Bosansko Grahovo, Sitnica, Jajce, Skender Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić i dugim mjestima po centralnoj Bosni; zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama: Bojska, kod Bugojna, Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, Neretva, Prenj, kada postaje puškomitraljezac i nastavlja borbu na Ulogu, kod Kalinovika, Ustikulina-Drina, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniče-Goražde, gdje travnja 1943. postaje kandidat za člana KPJ i komandir desetine s kojom uspješno komanduje i vodi iz borbe u borbu kraj Pljevalja, Bijelog Polja, Kovrana, Šakovića, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat-Trovrh, na takozvanom Fočanskom pravcu, sve do 27/28. svibnja 1943. godine, kada je poginuo vodeći borbu s njemačkim snagama, sprečavajući prodor ka Čelebiću i Uzlupu na Tari.

KOŠTAN Jose MARKO, ro đen 1921, Konjovrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a potom postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, zatim preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka i drugim mjestima kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, zatim južnim padinama Jahorine do Ustikuline, po prelasku Drine-Krčino brdo, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu. 3. lipnja 1943. je u rajonu Suhe, u dolini Sutjeske, pogi-

nuo. Clan KPJ od travnja 1943. godine.

KOŠTAN Marka MILE, rođen 1921, Konjovrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine, kada postaje i član SKOJ-a. Početkom tistopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Crni vrh, Košavke i Teslića, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drina - Krčino brdo, Kapak Ifsar, Cajniče-Goražde, kada sredinom travnja 1943. prima puškomitraljez kojim uspješno rukuje u borbama kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-šuma, Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, gdje početkom lipnja 1943. godine prima desetinu s kojom nastavlja borbu na Zelengori, Miljevini, zatim preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, gdje u međuvremenu postaje član KPJ. Potom vodi borbu na Vranduku i srednjoj Bosni, Dalmaciji, i natrag, oko Travnika, Turbeta, kada listopada 1943. godine prima dužnost komandira voda, nastavljajući borbe oko Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada. Travnja 1944. godine postavljen je za komandira čete s kojom uspješno komandira u borbama na prostoru Mrkonjić Grada, Lisine, Šipova, posebno u rajonu Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, gdje je 29. svibnja 1944. poginuo, jurišajući na neprijatelja.

KOŠTAN Marka PETAR, rođen 1920, Konjevrate, Šibenik, radnik. Potiče izsiromapne seljačke obitelji. Kao radnik i omladinac vrlo napredan. Za NOP aktivno radi od kraja 1941. godine, a početkom 1942. postaje član SKOJ-a, nastavljajući rad na terenu u izvršavanju zadataka koje je dobijao od skojevske organizacije, da bi već 4. listopada 1942. godine otišao u partizane i u Ključu strupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestuvje u borbama: prvo oko Ključa, čisteći sela od četnika, a zatim na Bosanskom Grahovu, Sitnici u borbi protiv ustaško-domobransko-njemačkih snaga, a potom na Jajcu. Poginuo je 26. studenog 1942. godine, u jednom jurišu na njemačke rovore.

KOTARAŠ Petra DUŠAN, rođen 1922, godine u s. Kninsko Polje, Knin, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Kao napredan omladinac i svjedok ustaško-četničkih progona u kninskoj krajini, ne želeći da bude njihova žrtva, pristupa Kninskoj partizanskoj četi, u ljeto 1942. godine. Zatim ulazi u sastav Bukovičkog odreda s kojim je kao borac vodio borbu protiv ustaša i četnika u Kninskoj krajini, do ulaska u sastav 5. dalmatinske brigade, u veljači 1943. godine. Foimiranjem 9. dalm. divizije u toku 4. neprijateljske ofanzive učestvuje u borbama u Sinjskoj krajini, zatim oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega i dalje prema Neretvi, protiv ustaša i Talijama. Učesnik je vrlo napornih borbi na desnoj obali Neretve, prenošenju ranjenika preko zaleđenog Prenja i dalje do Nevesinja. Rasformiranjem 9. dalmatinske divizije, u travnju 1943. godine, ulazi u sastav 3. dalm. brigade s kojom učestuje u borbama u Crnoj Gori, Sandažku, a posebno na pl. Ljubišnji, oko Čelebića, na Tari i Pivi, Vučeu, poslije čega prelaskom r. Sutjeske, početkom lipnja 1943. godine, dolazi u sastav 1. bataljona 1. preoleterske brigade. Kao član SKOJ-a hrabro je poginuo u borbama protiv njemačke motorizirane kolone 12. VI 1943. godine kod Budnja-Miljevina, u momentu proboja zadnjeg neprijateljskog obruča.

KOVAČEVIĆ Šimuna ANTE, rođen 1919. Žranovica, Split, radnik. Clan KPJ od 1942. Početkom 1942. stupio je u Mosorski odred iz kojeg je postao borac 3. dalmatinske brigade i kao borac 3. bataljona nastavio borbu kod Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi: Imotski, Posušje, Ljubuški, Široki Brijeg, Plas-grebenu, Neretvi, Nevesinju, Sandžaku, Ćehotini Ljubušnoj, u V neprijateljskoj ofanzivi: Ćelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. godine postao nišandžija, u 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Rataiu, Miljevini, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku. Hrabro je poginuo u borbi s Nijemcima i ustašama kod Caparda 7. srpnja 1943. godine.

KOVAČEVIĆ Marina ANDRIJA, rođen, 1926, Žrnovica, Split, zidarski radnik. Od svojih mladih dana pomaže NOP novčano i materjalno. Po kapitulaciji Italije 1943. godine postao borac 2. crnogorskog bataliona 1. proleterske NOU brigade, u Bugojnu i nastavio borbu na Travniku, Turbetu, Vlašiću.

Prosinca 1943. godina, u borbama s Nijemcima, kod Šuice Andriji su promrzle obe noge, odakle je prebače u bolnicu u Jajce, pa u Koričane, odakle je trebao biti prebačen za Italiju. Od desanta na Drvar, svibnja 1944. godine, priključio se bataljonu« Marko Orašković« u sastavu 6. divizije i s njim nastavio borbu sve do Palisada, u Srbiji, kada se vraća u sastav 2. crnogorskog bataljona i nastavlja borbu sve do teškog ranjavanja na Sremskom frontu početkom 1945. godine, da bi potom bio prebačen u bolnicu u Bačku Palanku, gdje je i dočakao kraj rata.

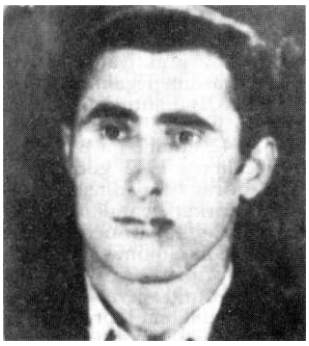
KOVAČIĆ Ante STIPE, rođen 1915, Omiš, radnik-mehaničar. Kao radnik tvornice Dugi Rat isticao se svojom revolucionarnošću. Bio je Sindikalno organizovan u URS. NOP pomaže i za istog radi od 1941. godine. Godine 1942. stupa u Mosorski odred. Studenoga 1942. godine ušao je u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom se bori kao

mitraljezac oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Plasgrebena, doline Neretve i nevesinske doline, u kojim borbasma je ispoljio veliku borbenost i izdržljivost. Nastavio je borbu u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao mitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proletereske NOU brigade 'i nastavio borbu u proboju obruča na Miljevini, zatim, u istočnoj Bosni Podromaniji, Han-Pjesku, Vlasenici. Poginuo je 5. srpnja 1943. godine na Zvorniku. Ne zna se da li je bio član KPJ.

KOVAČEVIĆ Dušana ŠPIRIDON, rođen 1923, Podosoje, Sinj, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. da bi potom stupio u Mosećko-svilajski odred, a početkom rujna 1942. ulazi u 1. dalmatinsku brigadu sa kojom učestvuje u borbama po zapadnoj Bosni. Početkom ožujka 1943. .godine u dolini Neretve dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu na Čićevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevalja, Bijelog Polja, Kovrena, na pravcu Čelebić-Borje, Korlat, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliću, u dolini Sutjeske, na Zelengori-Bavanu, Balinovcu, sve do 14. lipnja 1943. godine kada je poginuo kod Budnja, na komunikaciji Foča-Klainovik'.

KOZLIĆA Marka ILIJA, ro den 1923, Radošić, Split, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi i istog pomagati od 1942. U NOB-u stupa početkom veljače 1943. i to u sastav 3. bataljona 3 dalmatinske brigade s kojim je nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofenzivu oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, Neretve i Nevesinja, u Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja 1943. godine postao je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s isitm nastavio borbu u proboju obruča na Miljevini u Budnju i dalje prema Romaniji, kada je u borbi s četnicima i Talijanima zarobljen i

odveden u logor u Bileće, pa Trebinje i Dubrovnik, gdje je mučen. Po kapitulaciji Italije pušten je iz zatvora, da bi potom postao borac komande mjesta Split u kojoj je ostao sve do kraja rata kadaje demobiliziran.

KOZLIĆA Špira PETAR, rođen 1914 Radošić, Split, zemljoradnik. Potiče iz seljačke siromašne obitelji. Godine 1942. uključio se u rad N00 svog mjesta. Radio je na prikupljanju namirnica, oružja, municije

i vojne opreme. Više pita je bio sprovodnik partizana do Perkovića i Stričevića. Učesnik je i razni diverzija; Rušenju ceste na Malačkoj, željezničke pruge u Labinskim Dragama, pod rukovodstvom Dušana Tadina i Marka Gašpića, te dizanju u zrak »Terezine« kontrolnih kola u Dubokoj kod Labina, pod rukovodstvom Steve Opačića. Učesnik je u napadu na ustašku stanicu u Lećevici koja je zauzeta pod rukovodstvom Marka Gašpića i Dušana Tadina. godine 1943. postao je član KPJ, kada je i stupio u NOB u sastav 1. čete 3. bataljona 3. dalmatinske brigade s kojim je nastavio borbu kroz IV i V neprijatljskom ofanzivuom na terenu Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve, Nevesinja, Sandžaka, Čehotine, Čelebića i Vučeva, kada je početkom juna 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona I. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu kao borac i komandir odjeljenja na Miljevini, u istočnoj Bosni. U jednom od juriša ranjen je na Vlasenici, ali je i dalje nastavio borbu, na Zvorniku, srednjoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kod Aržana kada je kao ranjenik ostao u Dalmaciji rujna 1943. godine, a po izlasku iz bolnice ponovo ušao u sastav 3. dalmatinske brigade u kojoj je kao starješina vodio svoje borce iz borbe u borbu. Do kraja rata.

KRALENDIĆ Petra MILE, rođen 1923, Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. godine a sredinom iste postaje član SKOJ-a, da bi prvih dan listopada 1942. godine otišao u partizane i u KLjuču ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljoan 1. proleterske NOU brigade, učestvuje u borbama na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne - Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Devetine, Prnjavor i drugim mjestima, zatim kVoz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine (Ustikulina) - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod PLjevalja, na Limu prilikom uništenja jedne talijanske motorizira-

ne kolone 10. svibnja 1943. godine a zatitn kod Bijelog Polja, na pravcu Celebić Zavajit, na Zlatnom boru, Tari (Uzlup), Vučevu, Borovnu u dolini Sutjeske, Zelengori-Balinovcu, sve do 11/12. lipnja 1943. godine kad je poginuo u borbi s Nijemcima u selu Rataj ispred Miljevine u V neprijateljskoj ofanzivi.

KRALJ Ivana IVAN, rođen 1913, Spliska, Brač, radnik kamenokresar. Kao radnik je bio sindikalno organizovan u URS.

Po dolasku okupatora u Jugoslaviju stavio se na raspolagnje KPJ i u pripremnom razdoblju ustanka radi sa svojim bratom Kazimirom na prikupljanju oružja i opreme. Učio je mlade kako će rukovati oružjem. U NOB-u stupio je prvom polovinom 1942. godine s bratom Kazimirom na Braču, a zatim lipnja 1942. postaje borac bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. godine, zajedno s bratom, stupa u 4. kraljevaki bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim se bori: Na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centalnoj Bosni, u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, kod Bugojna i Gornjeg Vakufa, Ivan-sedla, Konica, Uloga, Drine, Bijelog Polja, Čelebića, Zlatnog bora, Vučeva, Popovog Mosta, Zelenogore, Balinovca, Miljevine, u Istočnoj Bosni, Dalmaciji, Travniku, gdje je ranjen. Bio je i u sastavu artiljerijske Brigade i u borbi pri obrani Vrhovnog komandatna. Za vrijeme desanta na Drvar opet je ranjen, a potom je prebačen u Italiju. Po povratku u zemlju bio je referent tehnike 19. divizije na kojoj ga dužnosti zatekao kraj rata. Poslije rata se demobilizirao.

KRALJ Ivana KAZIMIR, rođen 1921, Splistka, Brač, radnik kamenoklesar. Član SKOJ-a 1941. U pripremnom razdoblju ustanka bio je aktivan. Učestvovao je uraznim ilegalnim akcijama. U NOB-u stupio sa svojim bratom Ivanom prvom polovinom 1942. godine na Braču da bi već lipnja 1942. godine postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljon »Josip Jurčević« s kojom učsetvuje u borbama na Golom brdu i Turiji. Kolovoza 1942. postao je borac i pukomitraljezac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ubrzo je postao i član KPJ, komandir voda i čete, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata. Učesnik je borbi: Na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, IV, V, Vi, i VII neprijateljsoj ofanzivi, a istakao se u nekoliko borbi svog bataljona na Ivan-sedlu, kod Konjica, Drine, Zlatnog bora, Zelengori, na Mliništu, Palisadu, Valjevu i Beogradu. Poslije rata ostao je u JNA. U toku rata više je puta ranjavan i RVI.

KRALJEVIĆ Marka VJEKOSLAV, rođen 1917, Bol, Brač, radnik-stolar iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan radnik, Za NOP radi od 1941. godine, a potom postaje član KPJ i stupa u Mosečko-Svilajski odred i s njim učestvuje u svim borbama odreda. Po formiranju 3. dalmatinske brigade stupa u njezin sastav i učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, Livanjskog i Duvanjskog polja, te kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama preko Imotskog, Posušlja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Jablanice, Prenja, Hercegovine-Nevesinja, Sandžaka, Ćehodine, Ljubišnje, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, kada početkom lipnja 1943. godine dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu preko Miljevine, Jahorine, rijeke Prače, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika do Caparda, gdje je i poginuo 7. srpnja 1943. godine u borbi sa Nijemcima.

KRILIĆ Luke IVAN IKO, rođen 1923, Baćina, Kardeljevo,

radnik. Član SKOJ-a 1941. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u Baćini. Aktivan u izvršavanju psotavljenih zadataka. U siječnju 1942. stupa u Baćinsku grupu, zatim Južnodalmatinsku četu, pa omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojima se bori na područjuč Biokovo-Neretva sve do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac, komandir voda i čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića i Banja Luke, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Bradini, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Kapku, Ifsaru, Sandažku, V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Trovrhu, Tari Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuici, oko Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne. Sandžaku. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu. Član KPJ postao je početkom 1943. Borio se na

Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata zatiče ga na dužnosti komandira čete. U toku rata je ranjavan i danas je RVI. Poslije rata osatao u JNA.

KRILIĆ Luke LJUBOMIR, rođen 1925, godine u s. Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Kao napredan omladinac angažiran u pomaganju NOP-a. U NOB stupa u toku ljeta 1942. godine u Biokovski partizanski odred, u kojem postaje i član SKOJ-a. Zajedno sa omladincima Biokova, u koijovozu 1942. godine, dolazi u popunu 1. proleterske brigade u Livnu, u sastav 3. čete 1. crnogorskog bataljona. Učesnik je u borbi na Ključu, Bos. Grahovu, Jajcu, u kojima ispoljava nesebičnu hrabrost i drugarstvo. U borbar ma kroz centralnu Bosnu, a posebnu u toku IV. nepriiatelske ofanzive, u protivnapadu naših brigada na Vilića guvnu, Gornjem Vakufu i prema Bugojnu, ističe se u bombaškim akcijama protiv ustaša i Nijemaca. Zbog neizmjerne hrabrosti, drugarstva i nesebičnosti u pomaganju drugovima krajem ofanzive, iako još mlad, već ožujka 1943. godine primljen je u članstvo KPJ. Ističe se u borbama protiv četnika kod Glavatičeva i Kalinovika. Po prelaska r. Drine, na Kapku, Ifsaru, kod Ćajniča, u Sandžaku, kod Bijelog Polja. Na pravcu Foče, kod Celebića, Trovrha, na Tari, Pivi, Borovnu, Sutjesci, Zelengori i Balinovcu. Poginuo je 12. lipnja 1943. godine kod Budnja-Miljevina, u borbi protiv njemačke motorizovane kolone.

KRILIĆ-MARINOVIĆ Mije MANDA, rođena 1922, Bačina, domaćica. Clan SKOJ-a 1940, a KPJ 1940 godine. Jedna od naprednih omladinki u prpremnom razdoblju ustanka u Baćini. Jedna od prvih partizanki 1941. u Baćinskom kraju učestvuje u nizu borbenih akcija i u napadu na Gradac 23. sječnja 1942. godine Borac Južnodalmatinske čete, a kasnije bataljona »Josip Jurčević«. Borila se na području Biokova i Neretve. Kolovoza 1942. godine postala je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim se bori na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca,

centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Celinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Ćićeru, Glavatičevu, Treskavici, Drini i Krčinu brdu, Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, kod Celebića, Zlatnom boru, Vučevu, Zelenogri, Balinoscu, Miljevini i Budnju, istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, na Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovni i Sandžaku, u kojim borbama kao borac, bolničarka i referent saniteta bataljona je ispoljila veliku snalažljivost i hrabrost u spašavnju svojih ranjenih suboraca. Bori se u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Jelovoj fori, Valjevu, Ubu i Beogradu, ada je studenoga 1944. godine prekomandirana u sastav saniteta 1. proleterske brigade i nastavila borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata je zatekao na dužnosti referenta saniteta Brigade. Poslije rata se demobilizirala. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«.

KRILIĆ Mije NEDA, rođe na 1924, Baćina, Kardeljevo, domaćica. Clan SKOJ-a 1941, a član KPJ 1942. godine. U pripremnom razdoblju ustanka u Baćini vrlo aktivna omladinka. Godine 1941. ušla je u sastavu Baćinskog odreda s kojim je učestvovala u nizu borbi, a 23. siječnja 1942. godine i na Gradac. Borac 2. voda Južnodalmatinske čete, omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojima se bori na području Biokova-Neretve sve do kraj kolovoza 1942. godine kada je postala borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s njima učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića i Prnjavaora, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu i Treskavici u kojim borbama je pokazala visoki moral i veliku hrabrost u spašavnju i ukazivanju pomoći svojim ranjenim suborcima. Na Drini, Kapku i Ifsaru, Sandžaku, zatim, u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu,

Borovnu, Bavanu i Balnovcu, Rataju i Miljevini, u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemiloj. Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Kupresu, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, oko Vukovskog, Vranići, U prvoj polovini lipnja 1944. godine u borbi s njemačkom 7. SS divizijom u rajonu Rostovih koliba, teško je ranjena. Jedna noga odmah joj je amputirana, a druga u bonici. Poslije nekoliko minuta Neda je izdahnula.

KRILIĆ Tome NEĐO, ro den 1922, Baćina, Kardeljevo, radnik. Clan SKOJ-a 1940. radio na jačanju omladinskog pokreta u Baćini. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u Baćini. Clan KPj od kraja 1942. Godine 1941. stupa u Baćinski odred 2. vod Južnodalmatinske čete, a zatim u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokova-Neretve sve do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac, komandir odjeljenja, komandir voda i po-

litički delegat voda 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Banje Luke, Teslića, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Kapka i Ifsata, Sandžaka, V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Trovrnu, Bakići, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim preko istočne Bosne, na Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, Turbetu, Dalamciji, Duvnu, Travniku i oko Komara, Jajca, Vlašića, Suice, Mrkonjić-grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne, Sandžaka, Srbije, na Zlatiboru i'Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je studenoga 1944. godine prekomandiran u bataljon za vezu I. proleterske divizije u kojem ga je i zatekao kraj rata na dužnosti pomoćnika komesara bataljona. Neđo je bio hrabar i uporan borac. U toku rata je ranjavan i danas je RVI. Poslije rata osatao u JNA. Nosilac je, »Partizanske spomenice 1941«.

KRILIĆ Mije PAVA PAVO, rođen 1911. godine, u selu Baćina, Kardeljevo, građevinski radnik. Clan KPJ od 1937. godine i učesnik štrajkova i političkih manifestacija. Organizator ustanka u Baćini. U NOB stupio od 1941. godine Učesnik u napadu na Gradac, 23. siječnja 1942. godine. Jedan od aktivista svih akcija koje su se izvodile 1941. godine na području Baćine. Iz Baćinskog odreda ušao je u sastav Južnodalmatinske čete, a kasnije u četu »Vitko Viskić« bataljona »Josip Jurčević«. Početkom rujna ušao je u sastav bataljona 3. južnodalmatinskog odreda 4. operativne zone, a kasnije u 4. dalmatinsku brigadu s kojom je nastavio borbeni put kroz IV neprijateljsku ofanzivu, do njenog rasformiranja, kada je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade. U ovim sudbonosnim danima iskazao je svu svoju odanost KPJ i svom narodu. Po rasformiranju 3. dalmatinske, lipnja 1943. godine postao je borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske brigade u kojem je našao dvije sestre i jednog brata i sa njima

nastavio borbe u V neprijateljskoj ofenzivi. Poginuo je pred Miljevinom 13. lipnja 1943. godine. Pavo je bio u sastavu 3. bataljona **4.** dalmatinske brigade komandir voda, u 3. dalmatinskoj desetar i u sastavu 2. crnogorskog bataljona jedan od vrsnih i hrabrih puškomitraljezaca. Iz Pavine kuće sedam članova učestvovalo je u NOB-i a četiri člana bila su u sastavu 1. proleterske NOU brigade.

KRILIĆ Mije PETAR, rođen 1918, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1940. Kandidat KPJ od 1941,. a

član KPJ od lipnja 1942. godina. Potiče iz sifomašne porodice u kojoj je bilo 8 djece od kojih su 7 bili u NOB-i od kojih je poginuo 1 brat i 1 sestra u Prvoj proleterskoj NOU brigadi. Bio vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Učesnik je raznih diverzija s baćinskim komunistima i skojevcima. Godine 1941. stupa u Baćinski odred. Učesnik napada na Gradac 23. sječnja 1942. godine. Komandir odjeljenja u 2. vodu južnodalmatinske čete, komandir voda omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojim jedinicama se bori na podraučju BIokovo-Neretva do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac, komandir-bombaš, komandir odjeljenja, komandir voda i zamjenik komandira čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbi na Ključu, Strmici, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića i Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Kapku i Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, Borovnu, Bavnu i Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Turbeta ii Dalmacije, kada je prekomandiran u sastav novoformiranog bataljona »Garibaldi«, rujna 1943. godine, u kojom je bio politički instruktor i zamjenik komesara bataljona, s kojim je nastavio borbu u Bosni, oko Jajca Travnika, Vlašića, Mrkonjić Grada, Lisini, Mliništu, Vranići, Batovini, Sandžaku, Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada nastavlja borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata ga je zatekao u istom bataljonu na dužnosti komesara bataljona. Posle rata je ostao u JNA. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«.

KRIVIĆ Vicka ANTE, rođen 1924, Kaštel Nehaj Split, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Bio je jedan od naprednih omladinaca. Član SKOJ-a 1941. Za NOP-radi od 1941. Drugom polovinom 1942. godine stupa u Mosećko-svilajski odred iz kojegje stupio u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom se bori oko

Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, doline Neretve, Plas-grebenu, Prenja i Nevesinjske doline, Uloga, Kalinoviku, Broda, Sandžaka; u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postao je borac i puškomitraljezac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu u proboju obruča, zatim preko istočne Bosne, na Renovici, Jahorini, Praći, Podromanija, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Nemiloj, Vraduku, centralnoj Bosni, Turbu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Komaru, Vlašiću, zatim oko Jajca i Mrkonjić Grada, Poginuo je 23. svibnja 1944. godine kod Mrkonjić Grada, u borbi s jedinicama 7. SS njemačke divizije. Član KPJ postao je 1943. godine.

KRNIĆ Ante ANTE, rođen 1919, Konjevrate, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. godine kada postaje i član SKOJ-a. Prvih dana listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu, Šitnici, Jajcu, te u borbama preko centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivansedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, na Drini, Ifsaru, Čajniću, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag, u borbama kod Šujice, Travnika, kada je u međuvremenu postao član KPJ i komandir desetine s kojom je uspješno komandovao, u borbama kod Jajca, Mrkonjić Grada, Mliništa, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, u borbama preko Zlatibora, Valjeva, Uba, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata kao komandir voda. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Umro je 1976. godine u Kosovskoj Mitrovici.

KRNIĆ Luke ANTE, rođen 1921, Konjevrate, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP, a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu i Šitnici, što u narednim borbama, preko centralne Bosne, to stalno potvrđuje, naročito kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, kod Kalinovika, zatim po prelasku Drini, u borbi s talijanima i četnicima, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kada krajem travnja 1943. godine postaje puškomitraljezac, a nešto kasnije pred početak V neprijateljske ofanzive i član SKOJ-a, nastavljajući teške bitke kod. Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-šuma Korlat-Trovrh, na Tari, gdje prima dužnost komandira desetine s kojom uspješno komandira i vodi je iz borbe u borbu, preko Vučeva, Suhe i Sutjeske. Poginuo je 10. lipnja 1943. godine na Zelengori, Balinovcu.

KRNIĆ Ivana IVAN, rođen 1925, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Krajem 1941. opredjeljuje se za NOP. Polovinom 1942. godine postaje član SKOJ-a da bi već početkom listopada, iste godine, otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u borbama na Grahovu Sitnici i Jajcu, te u narednim borbama, preko centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, na prostoru Konjic-Bradina-Ivan-sedlo, G Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić Grada, Mliništa, te u nadiranju Brigade na istok - Vukovsko,

Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, Sandžak, po prelasku u Srbiju, pravcem Zlatibor - Palisade - Kosjerić - Valjevo - Ub - Ralja - Avala - Beograd, u NOB-u postao je član KPJ. Kraj rata dočekao je u bolnici kao ranjenik. Posle rata ostaje u aktivnoj službi u JNA.

KRNIĆ Mate IVE, rođen 1924, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od prvih dana 1942. godine a početkom listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu

ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu, Sitnici i Jajcu, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić i drugim mjestima centralne Bosne i svoju hrabrost stalno potvrđuje, a naročito kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Konjic-Bradina-Ivan-sedlo, G. Vakuf, Ulog, Kalinivik. Početkom travnja 1943. postaje član SKOJ-a. Nastavio je borbe preko Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na pravcu Ćelebić-Borje-Zavajit-Bakić, na Tari, Vučevu, Borovnu, u dolini Sutjeske, kada prima puškomitraljez š kojim uspješno rukuje u borbama preko Sutjeske, Zelengore i Balinovca. Poginuo je 13/14. lipnja 1943. godine ispred Miljevine na komunikatiji Foča-Kalinovik u borbi s Nijemcima.

KRNIĆ Šime IVE, rođen 1922, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu i Jajcu, te u borbama preko centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelazu Drine, u borbama s Talijanima i četnicima na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, gdje krajem travnja 1943. godine postaje član SKOJ-a, nastavljajući borbu kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Celebić-šuma Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Miljevini, potom u našoj protuofanzivi preko istočne Bosne, kada krajem lipnja kod Vlasenice postaje puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje u borbama na Zvorniku, te preko Nemile i srednje Bosne gdje sredinom kolovoza 1943. postaje član KPJ, nastavljajući borbu do Dalmacije i natrag u Bosnu. Poginuo je 16. listopada 1943. godine kod Travnika.

KRNIĆ Jose DRAGO, ro đen 1922, Konjevrate, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama oko Grahova i Jajcu, te oko Kotor-Varoša, Crnog Vrha, Jošavke i drugih mjesta po centralnoj Bosni, a posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na Ivan-Sedlu, G. Vakufu, Cičevu-Glavatičevu, kod Kalinovika. Krajem ožujka 1943. godine postaje član SKOJ-a. Nastavio je borbu preko Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na Pravcu Celebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliću, Sutjesci i Zelengori. Poginuo je 10. lipnja 1943. godine na Balinovcu, jurišajući na njemačke rovove.

KRNIĆ Nike JAKOV, rođen 1921, Konjevrate, Šibenik zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, iste godine,

odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu, Sitnici i Jajcu, te u narodnim borbama oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošavke i drugim mjestima centralne Bosne, a posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama na prostoru Konjic-Bradina-Ivan-Šedlo, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde. Krajem travnja 1943. godine postaje član SKOJ-a i nastavlja borbu kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-šuma Korlat-Travnik, na Tari, Vučevu, Suhoj, u dolini Sutjeske, Zelengore-Balinovca, Miljevine, zatim u našoj protivofanzivi preko istočne Bosne, na Jahorini, r. Prači, Romaniji, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku kada je bio ranjen i prebače u bolnicu Šekovići gdje je kao ranjenik i poginuo između 10. i 15. srpnja 1943. godine.

KRNIĆ Stipe JERE, rođen 1923, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi aktivno od početka 1942. godine a sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana

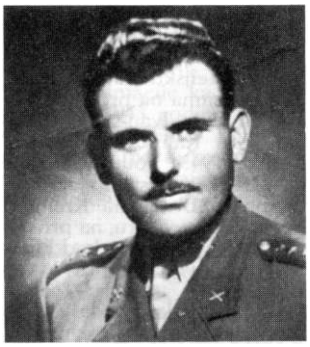
listopada, iste godine, otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u u borbama na Grahovu, Sitnici i Jajcu, te u narednim borbama oko Kotor Varoša, Crnog vrha, Jošavke i drugim mjestima centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijatlejsku ofanzivu u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Klinovnika, po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na Pravcu Celebić-šuma, Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, u dolini Sutjeske, kada postaje član KPJ i komandir desetine, s kojom uspješno komandira preko Zelengore-Balinovca, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika - sve do sredine srpnja 1943. kada odlazi u dalmatinske jedinice s kojima nastavlja borbu do kraja rata. Ostao je u aktivnoj službi u JNA. Umro je u Zagrebu 1974. godine.

KRNIĆ Šime JOSO, rođen 1922, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potjče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine. Početkom listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Jelah, te u borbama u centralnoj Bosni, nastavljajući borbe kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: Bojska, Bradina-Konjic,

G. Vakuf, Ulog-Kalinovik, Drina-Krčino brao, Kapak, Ifsar, Cajniće-Goražde, Sandžak-Kovren-Šakovići, Čelebić-šuma, Korlat-Trovrh, Tara, Vučevo Suha, dolina Sutjeske, Zelengora-Balinovac, Miljevina, zatim preko Jahorine, r. Prače, Podromanije, Han—Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Milića, Devetak, Nemile i r. Bosne, zatim po centralnoj Bosni, Turbe-Komare, do Dalmacija, kada krajem rujna 1943. godine odlazi u 1. dalmatinsku proletersku brigadu s kojom nastavlja borbu do kraja rata kojeg dočekuje kao komandir voda. Demobiliziran krajem 1946. godine. Clan SKOJ-a postao je od kraja ožujka 1943. godine a član KPJ od lipnja 1944. godine.

KRNIĆ Krste KRSTO, ro đen 1921, Konjevrate, Šibenik zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Krajem 1941. godine opredjeljuje se i radi za NOP. Početkom listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brgade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu,

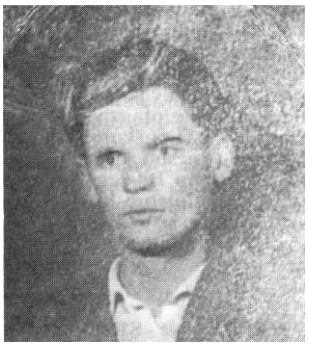

Sitnici i Jajcu, te u narednim borbama preko centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Konjic-Bradina-Ivan-sedlo, G. Vakufa, kod Kalinovika, po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde. Krajem travnja 1943. godine postaje član SKOJ-a i nastavlja borbu kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma Koriat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, u dolini Sutjeske, Zelengori-Balinovcu, Miljevini, zatim preko istočne Bosne-Jahorine-r.Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, potom na Nemili-Vranduku i srednjoj Bosni do Dalmacije, prvo kao borac, a potom komadnir desetine i voda. Član KPJ postao je kolovoza 1943. godine. Krajem rujna 1943. godine odlazi u dalmatinske jedinice s kojima nastavlja borbu. Kraj rata dočekuje kao komandir baterije u 20. đalmat. diviziji. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA.

KRNIĆ Jose MATE, rođen 1923. Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od prvih

dana 1942. godine, a početkom listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu, Sitnici, i Jajcu, te u borbama preko centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Konjic-Bradinama Ivan-sedlo, G. Vakuf, kod Kalinovika. Početkom travnja 1943. godine postao je član SKOJ-a zatim nastavlja borbu preko Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniče, kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, zatim kao puškomitraljezac, preko Zelengore-Balinovca, Miljevine, istočne i srednje Bosne, potom postaje član KPJ. Ističe se u borbama po Dalmaciji i u borbama oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrknojić Grada, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije. Lipnja 1944. godine prima dužnost komandira voda s kojim uspješno komandira u nadiranju Brigade na istok i po prelsku u Srbiju, u borbama preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda i Srijema. Početkom 1945. godine postaje komandir čete. Poginuo je 12. travnja 1945. godine prilikom proboja Sremskog fronta.

KRNIĆ Lovre MIRKO, ro đen 1922, Konjevrate, Šibenik radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. godine. Član SKOJ-a od proljeća 1942. godine. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade.

Učestvuje u borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Jelah, i drugim mjestima centralne Bosne, dokazujući hrabrost, a posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, prvo kao borac, zatim puškomitraljezac, u teškim bitkama: Bojska, Bradina-Konjic, G. Vakuf, Ulog-Kalinovik, Drina, Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Cajniče-Goražde, Sandžak-Kovren-Šekovići, Celebić-šuma, Korlat-Travnik, Tara, Vučevo, Suha, dolina Sutjeske, Zelengora-Balinovac, Miljevina, Jahorina. Odlazi iz 1. proleterske NOU brigade i srpnja 1943. godine stiže u sinjski partizanski odred, gdje vrši dužnost komandira čete, a potom početkom 1945. dolazi i radi pri komandi mjesta Šibenik u KNOJ-u. Clan KPJ postao je krajem ožujka 1943. godine Demobiliziran krajem 1945. godine

KRNIĆ Mije STIPE, rođen 1922, Konjevrate, Šibenik, iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP a prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu, Sitnici i Jajcu, te u borbama u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama na prostoru Ivansedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine, Krčino brdo, Kapak, Ifsar na prostoru Cajniće-Goražde, kod Pljevlja, kada uoči V neprijateljske ofanzive postaje član SKOJ-a i puškomitraljezac s kojim uspješno rukuje posebno na terenu Bijelog Polja, na pravcu, Celebić-Korlat-Trovrh. Poginuo je 26. svibnja 1943. godine kod šume Korlat, zapadno od Celebića, u V neprijateljskoj ofanzivi.

KRNIĆ Ive ŠIME, rođen 1925, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi aktivno od prvih dana 1942. godine a početkom listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u borbama na Grahovu, Sitnici i Jajcu, te u narednim borbama oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošavci, i drugim mjestima centralne Bosne, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim borbama na prostoru Konjic B rad ina-Ivan-sedlo, G. Vakuf, kod Kalinovika. Krajem ožujka 1943. godine postaje član SKOJ-a, nastavljajući borbu preko Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniće-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma Korlat-Trovrh, kada postaje komandir desetine s kojom uspješno komandira u borbama preko Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, kada početkom lipnja 1943. godine odlazi iz 1. proleterske NOU brigade u 1. dalmatinsku proleterske NOU brigadu s kojom nastavlja borbu sve do 1944. godine. Poginuo je na Hvaru 1944. godine kao komandir čete.

KRNIĆ Mate VICE, rođen 1920, Danilo Biranj, Šibenik, radnik-zemljoradnik, Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Bio je napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. godine, a sredinom iste godine postaje član SKOJ-a, a prvih dana listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proletereske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama na pravcu, Grahovo, Strmica, Sitnici, Jajcu, Šiprage, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, planina Uzlomac, Crni vrh, Maslovare, Jošavka, Snjegotina, Teslić i drugim mjestima po centralnoj Bosni. Bio je odlučan borac. Poginuo je 12. siječnja 1943. godine u rejonu Devetina, na komunikaciji Prnjavor-Banja Luka, u borbi s kombiniranim neprijatlejskim snagama.

KRSTINIĆ Jure FRANKA, rođena 1917, Vrbovska, Hvar, domaćica. Clan SKOJ-a od 1940, član KPJ od 1943. godine. Potiče iz napredne siromašne porodice. Aktivna u pripremnom razdoblju ustanka. U NOB-u stupila je studenoga 1942. godine u Hvaru, odakle ie prebačena na Biokovo i postala borac-bolničarka 1. čete bataljona »Vid Mihaljević« s kojim ie ušla u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavila borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog bri-

jega, Klobuka, Tihaljine, doline Neretve i Nevesinjske kotline. Veliku čvrstinu, upornost i humanost žene borca ispoljila je u spašavanju, prenosu i njezi ranjenika zaleđenih bespućem Prenja do Boračkog jezera. Krajem travnja 1943. godine ušla je u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Ćehotine Ljubišnje, Celebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja 1943. sa svojim bataljonom ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i kao borac-bolničarka nastavlja borbu u proboju obruča na Miljevini, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Kupresu, Vlašiću, Končanima, Vitovju, Mrkonjić Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku, Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada nastavlja borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Clan KPJ postala je početkom 1943. godine. Poslije rata izašla iz JNA i nastavila rad kao vojni službenik JRM odakle je i penzionirana. Krasila ju je odanost, čvrstina i pouzdanost. Umrla je u Splitu 1973. godine.

KRUNIĆ Jovana PETAR, rođen 1922, Otišić Sinj, zemljoradnik. Clan SKOJ-a 1942. godine. U travnju 1942. godine stupa u Svilajsko-mosećki odred s kojim se bori sve do ulaska u sastav 3. dalmatinske brigade i sa istom nastavlja borbu oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega gdje je i ranjen.'Potom ulazi u sastav bol-

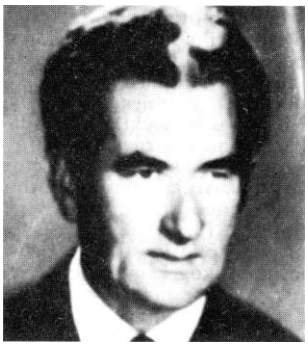
nice 9. divizije. U početku ožujka 1943. godine u dolini Neretve ušao je u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavlja borbu kao pomoćnik puškomitraljesca u sastavu omladinske čete. Vodi borbe na Čićevu, Treskavici, Drni, Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, Prijepolju i Bijelom Polju, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi oko Celebića, Korlata Bakića, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore, Balinovca, Miljevine, Budnja, istočne Bosne, kada je postao član KPJ; potom na teren Vlasenice, Zvornika, Nemile, Centralne Bosne, Turbeta, Dalmacije, Duvna i Suice, Travnika, Vlašića, Mrkonjić Grada, Mliništa, Vraniće, Bašarinca, Tarčina, Sandžaka i Srbije. Poginuo je 27. kolovoza 1944. godine na Pali-' sadu, u borbi s bugarskim fašistima.

KRUŽIĆEVIĆ-KATUŠIĆ Jerka MATIJA MAŠA, rođena 1924, Zvečanje, Omiš, domaćica. Clan SKOJ-a od 1942. i iste godine stupa u Mosorski odred iz kojeg je u studenom 1942. ušla u sastav 3. dalmatinske brigade i s istom se bori oko Knina i Vrlike, te u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline. Clan KPJ postala je u ovoj brigadi. Nastavila je borbu preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, Sandžaka, u V neprijateljskoj ofenzivi oko Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine postala borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se u proboju obruča na Miljevini i dalje kroz istočnu Bosnu na prostoru Ja-

horine, r. Preče, Podromanije, Han-Pijesak, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, centralne Bosne, i Damacije, kada je krajem rujna 1943. godine otišla u dalmatinske jedinice. Kraj rata dočekala je na dužnosti referenta saniteta Svilajsko-mosečkog odreda.

KRŽANIĆ Stipe RAFAEL, rođen 1920, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret Podgore. Član SKOJ-a od 1941. Bio komandir jurišnog voda koji je bio formiran u Podgori 1941. godine i član Mjesnog komiteta SKOJ-a u Podgori. Clan KPJ od 1942. godine.

1942. stupa u sastav bataljona »Josip Jurčević«, a krajem kolovoza 1942. u bataljon »Vid Mihaljević«. Jedan je od organizatora ustanka u Podgori. Sa bataljonom je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog i Vrgorca, Posušja i Širokog Brijega, Dusine, Tihaljine i Klobuka, Pias grebena, doline Neretve i Nevesinja, kada je krajem travnja postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Crnoj Gori i Sandžaku u V neprijateljskoj ofenzivi oko Ćehotine Ljubišnje, Celebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom juna 1943. godine postaje borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade a potom nastavlja borbe u proboju obruča na Rataju i Miljevini, u istočnoj Bosni. U borbi kod Sokolca bio zarobljen s još nekoliko drugova. Uspio je pobjeći zatim se priključio 4. crnogorskoj brigadi iz koje je stupio u 1. dalmatinsku brigadu, u kojoj je nastavio borbu, kao obavještajni oficir.

KRŽELJ Antonija MIRKO, rođen 1920, Split, učenik metalske struke. Svoje roditelje nije poznavao. Djetinjstvo sproveo po domovima. Učio je zanat u brodogradilištu »Split« gdje se je i upoznao s naprednim idejama radničkog i komunističkog pokreta. Godine 1936. ukrcao se na jedan trgovački brod i bježi za Španjolsku. Član KPJ postao je 1936. godine. Na brodu je bio otkriven i iskrcan u luci Svah, odakle je pješice krenuo u Tunis, ali je uhapšen od francuskih žandarma i zatvoren. Pušten je kao maloljetnik, s obavezom da se svakodnevno javlja Jugoslavenskom konzulatu po dolasku u Marselj, radi odlaska u Jugoslaviju. U Marselju se povezao s tajnom organizacijom koja je slala dobrovoljce u Španjolsku i tako se prebacio na njena bojišta i ušao u međunarodnu brigadu, u kojoj se bori do kraja rata. Početkom veljače 1939. godine interniran je u koncentracioni logor u Francusku gdje je bio skupa s ostalim dobrovoljcima, a zatim od njemačkih vlasti interniran u Njemačku. Krajem srpnja 1941. bježi iz Njemačke i ilegalno se vraća u Zagreb, a po odluci Partije odlazi u Žumberak gdje kolovoza 1941. učestvuje u formiranju odreda »Matija Gubec« i učestvuje u njegovim prvim borbama. Poslije izvjesnog vremena vraća se ponovo u Zagreb i po odluci Partije, preko Sarajeva, odlazi u istočnu Bosnu gdje je postao politički rukovodilac Igmanske čete koja je tada operirala u rajonu željezničke pruge Konjic-Sarajevo-Igman planina. Po formira-

nju 1. proleterske NOU brigade, 22. prosinca 1942. u Rudom, isti je postao njen borac u sastavu 3. kragujevačkog bataljona nastavljajući borbu kao zamjenik komandira omladinske čete i komesara prateće čete, sve do kraja 1943. godine. Početkom siječnja 1944. godine po naređenju Vrhovnog štaba NOV i POJ, učestvuje u formiranju tenkovskih jedinica 1. i 2. tenkovske brigade u kojima je bio jedan od rukovodilaca. Kraj rata gaje zatekao na dužnosti načelnika Štaba 2. tenkovske brigade. Nosilac je »Spomenice 1941.«

KUMBAT JURE, rođen 1924, Kaštel Kambelovac, Split, zemljoradnik. Vrlo mlad se opredijelio za napredne ideje radničkog i komunističkog pokreta. Clan SKOJ-a od 1941. Do odlaska u NOB-u radio aktivno i

organizirano, učestvovao u nizu borbenih akcija Kaštela. Drugom polovinom 1942. godine stupio je u Mosećki odred iz kojeg je s grupom Kaštelana stigao u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu i Strmici. Listopada 1942. godine kao dobrovoljac, s većom grupom dalmatinaca, odlazi u Unište u sastav 2. dalmatinske brigade, s kojom je nastavio borbu u Bosni i IV neprijateljskoj ofanzivi. Poginuo je 21. ožujka 1943. godine, na Treskavici u humanoj bici za ranjenike, u borbi s četnicima, Talijanima i Nijemcima.

KURTOVIĆ Josipa JERKO, rođen 1908, Klis, Split, tvornički radnik. Kao radnik bazena Solin-Majdan, postao je član URS-ovih sindikata. Učes-

nik je štrajkova i demostracija. Kada se je zaposlio u bazen, aktivno radi za NOP, vrši sabotaže i prikuplja pomoć od radnika i simpatizera. Pošto nije bio kompromitiran ostao je i dalje u tvornici, po naređenju Mjesnog komiteta, gdje je ilegalno radio sve do 12. i rij na 1942. godine, kada je izbjegao hapšenje i stupio u Mosećki odred, odakle je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i kao borac, desetar i vodnik voda nastavio borbu kod Knina, Vrlike, zatim vodi borbu u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Plas-grebena, Neretve, Nevesinja, Kalinovika, Zavajita, Čehotine, Ljubušnje, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine postao borac-vodnik voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu na Miljevini, Budnju, Vlasenici, gdje je bio teško ranjen, a potom prebačen u bolnicu, da bi po ozdravljenju postao šef za ishranu 2. vojvođanske brigade. Kraj rata zatekao ga je na granici Austrije. Poslije rata ostao je u JNA do 1947. godine. Clan KPJ postao je početkom 1943. godine.

KUSTURA Blaža STIPE rođen 1925, Vinišće, Trogir, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke porodice. Po kapitulaciji Italije stupa u Trogirski odred iz kojeg je listopada 1943. godine u Bugojnu ušao u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učesnik je borbi kod Travnika, Turbeta, Kupresa, Šuice, Duvna, Vlašića, Vitovlje i Jajca. Godine 1943. primljen je u SKOJ kod Mrkonjić Grada. Kao borac isticao se u svim borbama koje je vodila njegova četa i bataljon: kod Mrkonjić Grada, i dalje u vrijeme VII neprijateljske ofanzive, kod Crnih potoka, Prekaje, Mliništa, Prozora, Makljena, Vraniće, Bešerinca, Sarajevskih vrata, Bitovne, Bjelašnice, Trnove, i sve do dolaska u Sandžak. Njegova hrabrost posebno se ispoljila u borbi protiv četnika i bugarskih fašista na Zlatiboru, Palisadu kod Duba, Jelove gore, Kosjerića, Ravne gore. Poginuo je u borbi za Vafjevo, 15. rujna 1944. godine.

KUTLAČA Marka OBRAD, rođen 1924, Radučići, Knin, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke porodice. Radi za NOP odmah po dizanju ustanka 1941. godine. Clan SKOJ-a postao je 1942. godine, te iste stupio u bataljon »Bude Borjana« s kojim se bori sve do ulaska u sastav 3. dalmatinske brigade s^kojom nastavlja borbu oko Knina i Vrlike, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve i Nevesinja, Sandžaka, potom u V neprijateljskoj ofanzivi na Čehotini, Ljubišnje, Čelebiću i Vučevu; kada je početkom lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu u proboju obruča. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine, kod Miljevine u borbi s Nijem-

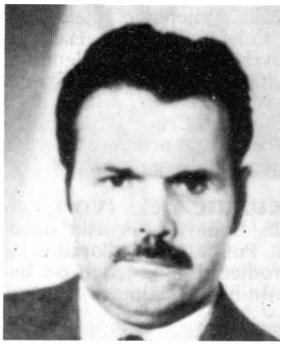
KUVAČIĆ Jure MARKO, rođen 1920, Gata, Omiš, zemljoradnik. Za NOP radi od 1941. Clan SKOJ-a od 1942. a član KPJ od 1943. godine, stupa u Mosorski odred iz kojeg je studenoga 1942. postao puškomitraljezac 3. dalmatinske brigade i nastavio da se bori oko Knina i Vrlike; u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve i Nevesinjske kotline; zatim oko Uloga, Kalinovika i Broda, Sandžaka; a potom u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao »šarđija« 4. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u slamanju obruča na Miljevini, Budnju i istočnoj Bosni, Podromanijom, Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, centralnoj Bos-

ni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, oko Komara, Jajca, Suice i Kupresa, Vlašića, Mrkonjić Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće. Bitovne, Sandžaka, Srbije, na Zlatiboru, Palisadu. Poginuo je 15. rujna 1944. godine u Valjevu u borbi s Nijemcima i ljotičevcima. Marko je bio vršan i hrabar borac, poznat po jurišima, pjevanju i komunističkoj skromnosti. Istakao se u V neprijateljskoj ofanzivi u borbi na Ćehotini, a svoje herojstvo ponovio je na Lisini i Mliništu, za vrijeme desanta na Drvar.

KUVAĆIĆ Jure MATE, Vođen 1920, Gata, Omiš, zemljoradnik. Bio je jedan od naprednih omladinaca. NOP pomaže i za rstog radi od 1941. Clan SKOJ-a od 1942, a član KPJ od 1943, te iste godine stupa u Mosorski odred. Studenoga 1942.

postao je borac 3. dalmatinske brigade i sa istom nastavio borbu oko Knina i Vrlike; u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve i Nevesinjske kotline, Ulogai Kalinovika, Broda, Zavajita i Sandžaka; u V neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac-puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča u istočnoj Bosni, na Renovici, Podromaniji, Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je krajem rujna 1943. prekomandiran u Dalmaciju i postao zamjenik komandira čete u novoformiranoj 4. splitskoj brigadi, s kojom je nastavio borbu sve do odlaska u oficirsku školu u Beograd, gdje gaje i zatekao kraj rata. Poslije rata ostao je u JNA. U sastavu Brigade mu je poginuo i brat Marko, čuveni »šarđija«.

KUZMAN Ante VUCO ro đen 1929, Vojnić, Sinj, đak. Clan SKOJ-a od 1943. godine, a iste stupa u Mosorski odred iz kojeg je listopada 1943. postao borac u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i s njom nastavio borbu na Travniku, Duvnu, Suici, Turbetu, Vlašiću; zatim u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi; u Sandžaku, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu, kada je prekomandiran u četu za vezu brigade i nastavio borbu na Sremskom frontu sve do oslobođenja. U toku rata postao je član KPJ.

KUZMAN Ante ŽIVKO, rođen 1919, Imotski, radnik-mesar. Clan SKOJ-a od 1940, a član KPJ od 1940. Godine 1941. aktivno i organizovano radi na pripremi ustanka. Svibnja 1942. stupa u NOB-u u 2. vod, južnodalmatinske čete, a kasnije 2.

četu bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori na području Biokova, sve do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio da se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Celinca i Teslića; potom u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Treskavice, padinama Jahorine, Ustikuline i Drine. Poginuo je travnja 1943. godine pri forsiranju Drine. Zivko je bio jedan od omiljenih i voljenih boraca. Isticao se svojom smješošću i hrabrošću.

KUZMANIĆ Luke LUKA. rođen 1922, Split, radnik-stolar. Potiče iz siromašne radničke obitelji. Pomagao je NOP. Za vrijeme kapitulacije Italije

1943. godine učestvovao je u razoružavanju talijanskih vojnika, kada je i stupio u NOB-u i priključio se Mosorskom partizanskom odredu iz kojeg, kod Studenaca, drugom polovinom rujna 1943. u Dalmaciji postaje borac i kuhar 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu: na Duvnu, Travniku, Vlašiću, Suici; a potom u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, oko Komara, Vitovlja, centralne Bosne, Lisine, Mliništa, Bašarinca, Vraniće, Sandžaka, u Srbiji: oko Palisada, Valjeva i Beograda, kada ie postao vođa kuvarskog odeljenja i nastavio borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji, sve do oslobođenja na kojoj gaje dužnosti i zatekao kraj rata. Clan KPJ postao je u toku rata.

KUZMANIĆ Marjana VINKO KURTA, roden 1918, Split, radnik-klesar. Pred kraj 1941. godine postao je član SKOJ-a.

Učesnik je ilegalnih akcija i diverzija u Splitu. Pripadao je organizaciji SKOJ-a. Jedan od vrlo aktivnih omladinaca za vrijeme kapitulacije Italije. Učestvuje u akciji razoružavanja talijanskih vojnika. U NOB-u stupio je 19. rujna 1943. u Dalmaciji, u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom je nastavio borbu u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Komara i Vlašiću, kao puškomitraljezac. Poginuo je u borbi s Nijemcima i ustašama na planini Vlašiću, početkom druge polovine studenoga 1943. godine. Zadnje su mu riječi bile: »Komandiru jesam li junački poginuo«. Bio je vrlo hrabar, čvrst i uporan u svim borbama. Krasile su ga skromnost i duhovitost.

KUZMANIĆ Ivana VOJMIR, rođen 1921, Kaštel Novi, Split, student. Potječe iz siromašne porodice. Član SKOJ-a postao je prije rata, a član KPJ 1941. godine. Po dolas[1]".: okupatora 1941. godine radi na pripremi ustanka u svom mjestu i učestvuje u ilegalnim akcijama s ostalim skojevcima i komunistima Kaštela. U NOB-u odlazi prvom polovinom 1942. godine ü Mosećku četu, iz koje s grupom Kaštelana, rujna 1942. u Tičevu postaje borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade, i sa istim nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu i Sitnici, da bi po zauzimanju Jajca krajem studenoga 1942. godine postao borac i zamjenik komesara 1. bataljona 3. Krajiške brigade 1. divizije, s kojom je nastavio borbu na Manjači, centralnoj Bosni, oko Celinca, Teslića i Posavine; potom u IV i V neprijateljskoj ofanzivi: oko Gornjeg Vakufa, Treskavice, Drine, Sandžaka, Prijepolja, Bijelog Polja, Celebića, Korlata, Bakića i Trovrha, Vučeva, Zelengore, Balinovca, Rataja i Miljevine. Poginuo je oko 17. lipnja 1943. godine kod Crnog vrha u borbi s Nijemcima, prilikom proboja V neprijateljske ofanzive.

KUZMIĆ Vicka IVO, rođen 1925, Split, građevinski naučnik. Potiče iz zemljoradničke porodice. Bio je jedan od naprednih omladinaca Splita.

Clan SKOJ-a postao je 1942. godine. Učesnik je ilegalnih akcija omladine Splita. Aktivno je radio na terenu Splita za NOP, sve do 11. rujna 1943. godine, kada je postao borac Mosorskog odreda iz kojeg je listopada 1943. u Bugojnu postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbu kod Travnika, Suice, Komara, Vlašića, te u VII neprijateljskoj ofanzivi oko Lisine, Mliništa, Vraniće, Bašarinca, Sandžaka, u Srbiji oko Palisada, kada je postao član KPJ i politički delegat voda; zatim u Valjevu i Beogradu, kada je postao komandir voda, i vodeći borce iz borbe u borbu, na Sremskom frontu, u Sremu i Slavoniji, sve do kraja rata.

KVRŽIĆ Đure ARSEN, rođen 1926, u s. Donje Riđane, Knin, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Krajem 1942. godine pristupa NOB. Borac je Kninskog odreda u kojem se bori do ulaska odreda u sastav 5. dalmatinske brigade (početkom veljače 1943. godine). Brigada ulazi u sastav 9. dalmatinske divizije, i sa istom učestvuje u borbama najprije u Sinjskoj krajini, zatim oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, i dalje prema Neretvi, u borbama zaštite Glavne operativne grupe na desnoj obali Neretve. Podnosi teret rata kojeg je Brigada imala - prenoseći ranjenike preko Neretve i zaleđenog Prenja i dalje do Nevesinja. Rasformiranjem 9. dalmatinske divizije, aprila 1943. godine, ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom prolazi Crnu Goru i Sandžak i vodi borbe, posebno teške na pl. Ljubišnji, oko Ćehotine, kod Celebića, na Tari, Pivi, Vučevu, gdje poslije prelaska Sutjeske, i rasformiranjem 3. dalmatinske brigade, dolazi početkom juna mjeseca u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske brigade, u čijim redovima učestvuje u slamanju obruča na Zelengori i Miljevini. Ističe se u protuofanzivi naših jedinica prema istočnoj Bosni, posebno u borbama na Jajcu, Praći, Renovici, Rogatici, Han-Pijesku. Poginuo je u teškim trodnevnim borbama protiv ustaša i domobrana, na Vlasenici, dana 27. lipnja 1943. godine.

LABAR Šime ŠIME, rođen 1914, Biograd na moru, radnik pekar. Vrlo mlad je pripadao naprednom radničkom pokretu svog mjesta. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija protiv nenarodnog režima stare Jugoslavije od kojeg je proganjan i zatvaran. Clan SKOJ-a 1941, a član KPJ 1942. Godine 1942. stupa u Bukovički odred s kojim se bori sve do listopada

1943. kada dolazi u Bugojno u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodio je borbe na Travniku, Duvnu, Šuici, Vlašiću i Vitovlju. Poginuo je u borbi s Nijemcima u VI neprijateljskoj ofanzivi početkom siječnja 1944. godine.

LABOR Marka ANTE, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodio borbu kod Grahova, na Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Devetine, Teslića, Prnjavora, pl. Uzlomca, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u selu Bojska, Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapaku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, Lim, kod Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari i Vučevu. Poginuo je 3. lipnja 1943. godine u borbi s nijemcima u dolini Sutjeske. Clan SKOJ-a postao je 1943. godine.

LACMANOVIĆ Krste ANTE MARKIŠA, rođen 1924, Rakovo selo-Dubrava, Šibenik, radnik-zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941 godine. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, a 4. listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu sti pa i; 3. kragujevački bataljon 1. iroleterske NOU brigade s ;oim kao borac omladinske č ;te ičestvuje u borbama: Bosanko. Grahovo, Sitnica, Ja ce, ikender-Vakuf, Kotor-Varoš, >ni vrh, Uzlomac, Maslovare, Celinac, Devetine, oko Tesli ;a i drugih mjesta centralne Bosne; zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama kod Bugojna, sela Bojska, na proitoru Konjic-Bradina-Ivan ; edlo, Gornji-Vakuf, potom preko Neretve i Prenja, na Glavatičevu, Treskavici kod Kalinovika, Drini kod Ustikoline, Krčinog brda, Kapka, i Ifsara. Poginuo je 12. travnja 1943. godine u borbi s Talijanima.

LACMANOVIĆ Špira PANTELIJA, rođen 1914, Lišanje Tinske, Benkovac, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od prije rata a član KPJ 1943. godine. 1941. stupa u Sjevemodalmatinski odred iz kojega ie ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i sa istom se bori oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline, u Crnoj Gori, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi kod Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postaje borac i intendant 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim se bori u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj; u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Komaru, oko Jajca; u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi na Vlašiću, vitovlju, Janju, u centralnoj Bosni oko Mrkonjić Grada, Lisine, Mliništa, Kupresa, Vranićе, Sarajevskih vrata, Bitovna, Sandžaka, zatim se bori u Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu, Beogradu i borbama na Sremskom frontu. Ožujka 1945. godine prekomandiran u prištapske jedinice 1. proleterske divizije gdje i dočekuje kraj rata.

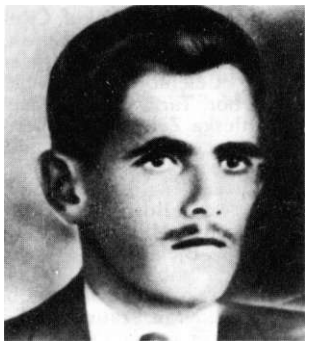

LACMANOVIĆ-JANKOVIĆ Krste ZORKA, rođena 1923. Rakovo Selo. Dubrava, Šibenik, domaćica, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a svibnja iste godine postaje član SKOJ-a, da bi početkom listopada otišla u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, kojim učestvuje u borbama: Grahovo, Jajce, Kotor-Varoš, Crni Vrh, Jošavka, Celinac, Jelah, Ivan-Sedlo, G. Vakuf, Čičevo, Drina, Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Cajniče-Goražde, Bijelo Polje, Celebić-Borje-Zavajit, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Maglić, Sutjeska, Zelengora, Miljevina, r. Prača, Vlasenica, Zvornik, Caparde, Nemila, Vranduk, Dalmacija, Travnik, Turbe, Šujica, centralna Bosna, Mrkonjić-Grad, Šipovo, Mliništa, Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, Trnovo, Sandžak, Zlatibor, Palisad, Baiina Bašta, Kosjerić, Valjevo, Üb, Ralja, Beograd, zatim preko Šida, Šaren-grada, Vukovara,

Borova, Pleternice do Okučana, kada je 25. travnja 1945. godine ranjena i upućena u bolnicu Novi Sad. Obavljala je dužnosti bolničarke voda, čete, hijeničarke i referent saniteta fataljona. Ranjavana dva puta, RVI 60%. Živi u Šibeniku. Cl. KPJ od travnja 1943.

LALICA Štipana NIKOLA, rođen 1918, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane sa suprugom Zorkom, i, u Ključu, stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Bosansko Grahovo-Strmica, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Devetine, Prnjavor, Srbac, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u bitkama: Ivan-sedlo, Raštelica, Gornji-Vakuf, Neretva, Glavatičevo, Treskavica, Ustikulina-Drina, Krčino brdo, Kapak, zatim Cajniče-Goražde, Lim-Brodarevo, Kovren, Šakovići, Celebić-Zavajit, Zlatni bor, Tara, Piva, Vučevo, dolina Sut-

jeske-Borovno, Zelengora-Balinovac, Miljevina, Jahorina, r. Prača, Renovica, Podromanija, Han-Pijesak, Vlasenica, Drinjača, Zvornik, Caparde, potom preko V ilića, Podromanije na Nemilu- . Bosnu, Turbe, Dalmaciju, šujica, Kupres, Travnik, Turbe, Komare, Ugar, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Devetine, Maslovare, Šiprage, Mrkonjić Grad i Lisina. Poginuo je krajem ožujka 1944. godine kao član KPJ i puškomitraljezac, u borbi s njemačko-ustaškim snagama.

LALICA-PLENČA Jose ZORKA, ž. **Nikole,** rođena 1925, Vrpolje, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine, sa suprugom Nikolom odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama: Bosansko Grahovo, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Prnjavor, Celinac zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu u teškim borbama: Bugojno-Bojska, Baradina-Konjic, Gornji-Vakuf, Bugojno, Neretva, Ulog, kod Kalinovika, Ustikulina-Drina i Krčino brdo. Poginuo je u noći 8/9. travnja 1943. godine u borbi s Talijanima. Član SKOJ-a postala je sredinom ožujka 1943. godine.

LALIĆ Mije BUDO, rođen 1920, Tučepi, Makarska, zemljoradnik. Potiče iz siromašne obitelji. Clan SKOJ-a postaje 1942. Aktivno radio na omasovljenju omladinskog pokreta. Srpnja 1942. stupa u sastav omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac i politički delegat voda 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića; u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Bradine i Lukača, Gornjeg-Vakufa, Bugojna, Glavatičeva i Čićeva, Treskavice, Drine, Krčina brda, Ifsara, Sandžaka, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Celebića, Korlata, Bakića, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore, Balinovca i Miljevini. Bori se u istočnoj Bosni, na Jahorini, Vlasenici, Drnjači i Zvorniku gdje je i poginuo u borbi s ustašama. Član KPJ postao je početkom 1943. godine.

LALIĆ Jove DRAGAN, rođen 1921, Imotski, radnik-učenik. U 1941. zatvaran od okupatora i domaćih izdanjika, a po izlasku iz zatvora bježi u Beograd, gdje pomaže NOP. Po oslobođenju Beograda stupa u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Sremskom frontu. U toku 1944. godine postao je član KPJ. Borio se na Iloku, Sidu, Tovarniku, Šiškim Banovcima, Oraliku, Mehovima, Vukovaru i Pleternici, gdje je bio ranjen, a potom prenesen u bolnicu u Zemunu, gdje ga je i zatekao kraj rata. Dragan je bio jedan od pouzdanih i hrabrih boraca koji seje isticao u frontalnim borbama.

LALIĆ Petra ĐURO, rođen 1922, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od sredine 1942. Uhapšen od strane Talijana, 1. studenog 1942. godine i određen u logor na Molatu. Krajem listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šujice, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Jošavke, Uzlomca, Mrkonjić Grada, Šipova, Mliništa, potom u nadiranju Brigade na istok, preko Vukovskog, planine Vraniće, Bitovnje, komunikacije Konjic-Sarajevo, Bjelašnice, Trnova, Foče i Sandžaka, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda. Vodi borbe na prostoru Šid-Tovarnik, na sremskom frontu, preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje je dočekao kraj rata. Član KPJ postao je listopada 1944. g.

LALIĆ Stojana MARKO, rođen 1914, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. Uhapšen od Talijana i odveden u logor na Molatu. Krajem listopa-

da 1943. godine, kod Bugojna, stupa u 1. proletersku NOU brigadu. Vodi borbe oko Travnika, Turbeta, Sujice, u centralnoj Bosni, na prostoru Mrkonjić Grad-Sipovo-Mliništa, preko Vukovskog, planine Vraniće, Bitovnje, komunikacije Konjic-Sarajevo, Bjelašnice, Foče i Sandžaka, zatim po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, te Ralje, Avala, Beograd, 1944, a zatim preko Srijema do Slavonije. Član KPJ postao je početkom listopada 1944. godine.

LALIĆ Nikole MILAN, rođen 1925, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. godine. Kod Bugojna krajem listopada 1943. dolazi u 1. proletersku NOU brigadu 5. bataljon Garibaldi. Vodi borbe oko Travnika, Sujice, Turbeta, zatim po centralnoj Bosni, u rajonu Mliništa, potom oko Vukovskog, pl Bitovnje, padina Bjelašnice, Foče 1 Sandžaka, potom po prelasku u Srbiju, na Zlatiboru-Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, ulicama Beograda, u Srijemu oko Sida, Tovarnika; učestvuje u proboju Sremskog fronta, a zatim vodi bitke oko Vukovara, Đakova, Pleternice, Okučana, Čazme, Vrbovca, do Zagreba. Bio je ranjavan više puta. Član KPJ postao je 1944. godine.

LALIĆ Filipa MILIVOJ, rođen 1922, Gorice-Skradin, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine a 1942. postaje član SKOJ-a i potom odlazi u partizane. U 4. kraljevački bataljon 1. proleterske

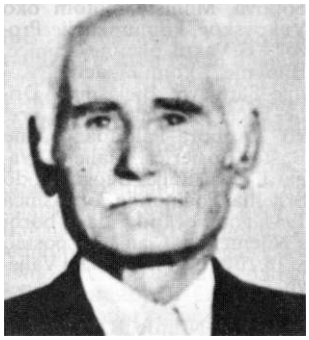
NOU brigade stupa sredinom rujna 1943. kod Aržana u Dalmaciji. Učestvuje u borbama oko Travnika, Sujice, Turbeta, Jajca, po centralnoj Bosni, kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, zatim u rajonu Mliništa pa preko Vukovskog, komunikacije Prozor-G. Vakuf, planine Vraniće, Bitovnje, komunikacije Konjic-Sarajevo, kod Raštelice, Bjelašnice, a oilda nastavlja borbe preko Drine-Foče, kod Pljevlja, Kovrena, Đurđevića Tare i Čehotine. Poginuo je na rijeci Uvac 23. kolovoza 1944. godine, po prelasku u Srbiju u borbi s četnicima, član KPJ postao je krajem svibnja 1944. godine.

LALIĆ Uroša MIRKO, rođen 1927, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik iz srednje seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942 godine. U 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade do-

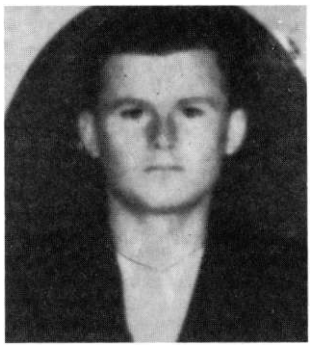
lazi krajem listopada 1943. kod Bugojna. Vodi borbe oko Travnika, Sujice, Turbeta, zatim preko centralne Bosne, na Mliništima, pa preko Vukovskog, pl. Bitovnje, Prenja, Trnova, Foče i Sandžaka, a zatim prelazi u Srbiju i vodi borbe na Zlatiboru-Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, ulicama Beograda, u Srijemu kod Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca; učestvuje u proboju Sremskog fronta, a potom vodi borbe oko Vukovara, Đakova, Pleternice, Okučana, Čazme, Vrbovca, do Zagreba. U ratu je ranjavan više puta. Član KPJ postao je 1944. godine.

LALIĆ Mihaila NIKOLA, rođen 1902, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne

seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. U 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi krajem listipada 1943. kod Bugojna. Vodi borbe oko Travnika, Sujice, Turbeta, centralne Bosne, u rajonu Mliništa, te oko Vukovskog, pl. Bitovnje, Raštelice, Trnova, Foče i Sandžaka. Po prelasku u Srbiju učestvuje u borbama na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, zatim u Srijemu kod Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, zatim na Sremskog fronta, a potom oko Vukovara, Đakova, Pleternice, Okučana, Čazme, Vrbovca, do Zagreba. Umro je 1948. u Riđici-Vojvodina.

LALIĆ Stanka PETAR, rođen 1923, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Član SKOJ-a postao je 1943. godine, a krajem listipada, iste godine, odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Bori se oko Travnika, Sujice, Turbeta, zatim preko centralne Bosne, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine,

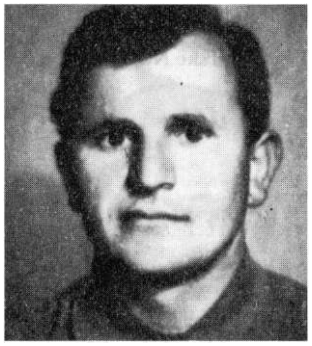
Šopova, Mliništa, potom oko Vukovskog, komunikacije Prozor - G. Vakuf, planine Vraniće, Bitovnje, komupikacije* Konjic-Sarajevo, Bjelašnice, Drine-Foče, Sandžaka, Uvea, preko Zlatibora-Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Beograda do Srijema. Poginuo je 7. prosinca 1944. godine, kod Šida, u borbi s Nijemcima. Član KPJ postao je 16. rujna 1944. godine u Valjevu.

LALIĆ Nikole RAJKO, rođen 1921, Čista Mala, Šibenik zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Od druge polovine 1941. aktivno radi za NOP, potom odlazi u partizane, ali nije utvrđeno kojoj je jedinici pripadao. Listopada 1942. na prostoru Ključ-Petrovac, dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Jošavke, Crnog Vrha, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu; zatim učestvuje u bitkama kod G. Vakufa, Čičeva, Glavatičeva, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, zatim na pravcu Celebić-Borje-Zavajit i na Zlatnom boru. Poginuo je 24. svibnja 1943. godine u V neprijateljskoj ofanzivi. Član SKOJ-a postao je krajem veljače 1943. godine.

LALIĆ Mihaila SLAVKO, rođen 1924, Čista Mala, Šibenik zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1941. godine. Kao član SKOJ-a krajem listopada 1943. kod Bugojna, dolazi u sastav Protiv-kolske čete 1. proleterske NOU brigade. Bori se na terenu centralne Bosne zatim na prostoru Mliništa, te oko Vukovskog, pl. Bitovnje, Bjelašnice, Foče i Sandžaka; potom prelazi u Srbiju i vodi borbe oko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda, sve do 18. studenog 1944. godine, kada prelazi u PA četu 1. Proleterske divizije i nastavlja borbu preko Srijema i Slavonije, do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Bio je dva puta ranjen. Član KPJ postao je 17. kolovoza 1944. godine.

LALIĆ Jovana VUJO, rođen 1922, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja

1941. Hapšen od strane Talijana i odveden u logor na Molatu. Krajem listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šujice, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Jošavke i Uzlomca. 4. travnja 1944. godine bio je zarobljen kod Mrkonjić-grada. Do kraja rata se nalazio u zarobljeništvu, a potom dolazi u svoje mjesto gdje i sada živi kao zemljoradnik.

LAMBAŠA Mate UROŠ, rođen 1927, u Šibeniku, đak, iz siromašne radničko-težačke obitelji. Od početka 1942. radi za NOP. Iste godine postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Šitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, zatim u

IV i V neprijateljskoj ofanzivi, na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, Čičevo, Glavatičevo, Treskavica, Drina-Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Čajniče, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Korlat-Bakić, Tara, Vučevo, Borovno, Balinovac, Miljevina, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije; zatim se bori oko Travnika, Jajca, Šipova, Mliništa, a potom prelazi u Srbiju i vodi borbe na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu. Po oslobođenju Beograda odlazi u novoformirani Peti šumadijski bataljon s kojim nastavlja borbu preko Srijema i Slavonije, do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Član KPJ postaje 1943. godine.

LAURA Nikole BRANKO, rođen 1926, Split, naučnik-tokar. Potiče iz radničke porodice. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret. Početkom 1942. godine postaje član SKOJ-a. Drugom polovinom 1943. stupa u 4. splitsku brigadu iz koje je listopada 1943. godine postao borac i intendant 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU

brigade. Vodi borbe na Travniku, Vlašiću, Suici, VI i VII neprijateljskoj ofanzivi: Komaru, centralnoj Bosni, Lisini, Mliništu, Bašarincu, Vranići, Sandžaku zatim u Srbiji na terenu Palisada, Valjeva i -Bepgrada na sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji, gdje je i teže ranjen. Kraj rata gaje zatekao, u bolnici, u Požegi. Član KPJ postao listopada 1944. godine.

LEKO Luke IVAN, rođen 1914, Metković, obalski radnik. Član SKOJ-a od prije rata a član KPJ od 1940. Bio u URS-ovim sindikatima. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija u

Metkoviću. Jedan od organizatora ustanka u Metkoviću. U NOB-u stupa 1941. godine. Bio je borac Neretvanske čete, 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokovo-Neretva, sve do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, sa kojim se bori na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu; u centralnoj Bosni: Kotor-Varoši, Čalincu, oko Teslića, Prnjavora sve do Save; u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Bugojna, Ivansedla, Raštelice, Gornjeg Vakufa, Glavatićeva, Treskavice, Kalinovika, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Sandžaka, oko Prijepolja i Bijelog Polja, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Pivi, Vučevu, Borovnu, dolini Sutjeske, Bavanu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini; u istočnoj Bosni, na Renovici, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, srednjoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je prekomandiran u Dalmaciju i nastavio borbu u Hercegovini. Poginuo je kod sela Prebilovaca kod Čapljine, pred kraj 1943. godine, u borbi s četnicima.

LEKO Luke MIJO, rođen 1919, Metković, obućarski radnik. Organiziran u URS. Radio na jačanju omladinskog pokreta u Metkoviću. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1941. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u Metkoviću. U NOB-u stupa 1941. godine. Bio je u Neretvanskoj četi, a kasnije u omladinskoj četi »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokovo-Neretva, do kraja kolovoza 1941. godine, kada je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko' Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora; u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, . Gornjem-Vakufu, Glavatičevu i Treskavici, Drini, Ifsaru, Sandžaku; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Vučevu, Borovnu, Bavanu, Balinovcu i Miljevini; zatim u istočnoj Bos-

ni, oko Vlasenice Zvornika, Caparda, Nemile, Turbeta, u Dalmaciji, Travniku, Šuici, Bugojnu, Vlašiću kada je krajem 1943. godine prebačen u radionicu, pri pozadini 1. proleterske NOU brigade, iz koje je krajem svibnja 1944. prekomandiran u Dalmaciju, u biokovske jedinice gdje je i dočekao kraj rata. U toku rata je ranjavan i RVI.

LELAS Ante MATE, rođen 1917, Split, brijački radnik. Potiče iz radničke porodice. Vrlo mlad se uključio u napredni radnički pokret. Radio u sindikatima. Član KPJ postaje 1936. godine a iste godine s grupom Splićana odlazi za Španjolsku, ali je ubrzo uhapšen i zatvoren u Splitu. Po okupaciji zemlje i dolaska okupatora u Splitu, uhapšen i sproveden u logor u Italiju, odakle je 1942. godine s jednom grupom pobjegao i ilegalno se vratio u Split. Jedan je od organizatora i učesnika u razoružavanju talijanske vojske i izvlačenje tehnike i vojne opreme iz Splita. Po povlačenju iz Splita ušao je u sastav'3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim na-

stavio borbu u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, oko Jajca, Komara, Vlašića, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Drvara i Mliništa, gdje je i ranjen a potom priključen bolnici na Vranići planini i ostavljen krajiškim jedinicama. Po ozdravljenju je ušao u sastav 10. krajiške divizije, s kojom se bori sve do oslobođenja Beograda, kad ie ušao u sastav 1. jugoslavenske brigade formirane u SSSR, a zatim nastavio borbu na sremskom frontu. Poginuo je 14. prosinca 1944. godine oko Sotina u borbi s Nijemcima.

LELAS Petra MARIJA, rođena, 1925 Borak, Omiš, domaćica. Član SKOJ-a postala je 1941. U siječnju 1943. godine odlazi u sastav 5. dalmatinske brigade i sa istom nastavlja borbu kroz neprijateljsku ofanzivu. Travnja 1943. godine postala je borac-bolničarka 3. dalmatinske brigade i sa istom nastavila borbu u V neprijateljskoj ofanzivi, kad na Vučevu početkom lipnja 1943. ulazi u sastav 1. cr-

nogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U sastavu ovog bataljona učestvuje u borbama: Magliću, Sutjesci, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Vranduku, i centralnoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je prekomandovana i postala bolničarka Mosorskog odreda. Kraj rata dočekala je u 3. dalmatinskoj brigade kao referent saniteta. Clan KPJ postala u toku rata.

LEONE Marka MATE, rođen 1922, Zablaće, Šibenik, podoficir bjv, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Aktivno radi za NOP. Clan SKOJ-a postao je 1941. godine. Sredinom 1942. stupa u Šibenski odred. Iste godine postao je član KPJ. Listopada 1942. odlazi u Bosnu. Početkom studenog, kod Bos. Petrovca, dolazi u sastav PJ 1. proleterske divizije s kojima nastavlja borbu preko centralne Bosne, a zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu. U toku V neprijateljske ofanzive, između 10. i 15. lipnja, dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona i vodi borbe u istočnoj i sred-

njoj Bosni, zatim u Dalmaciji, a onda oko Travnika, Turbeta, Suice, po centralnoj Bosni, pa preko Vukovskog, Vraniće, Bitovnja, Bjelašnice, Trnova, Foče, Sandžaka, u Srbiji, oko Zlatibora, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale i Beograda. Poginuo je 17. listopada 1944. godine u Beogradu.

LESKUR Laze ILIJA, rođen 1920, Dragišići, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji, za NOP radi od 1942. Listopada 1943. odlazi u parti-

zane i kod Bugojna stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama: Travnik, Turbe, Duvno, Šujica, opet Travnik, Turbe, Komare, Vlašić, po centralnoj Bosni, r. Ugar, Vrbas, Mrkonjić-Grad, Lisina, Šipovo, Mliništa, potom preko Vukovskog, Raduše, Komara, Vraniće, Bitovnja, Raštelice, Bjelašnice, Drine, Sandžaka, Lima, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Uba, gdje je 2. listopada 1944. godine bio ranjen i upućen u bolnicu na liječenje. Clan SKOJ-a postao je prosinca 1943. godine, a član KPJ 16. ožujka 1944.

LESKUR Laze MIRKO, rođen 1915, Dragišići, Šibenik zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Hapšen od Talijana drugom polovinom 1942. godine. Po izlasku iz zatvora aktivno radi na terenu, sve do listopada 1943. godine, kada odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Sujice, Travnik, Turbe, Komari, Vlašić,

Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Devetine, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisina, Šipova, Klekovače, Mliništa, zatim preko Vitoroga, Kupreškog polja, Vukovskog, Raduše, komunikacije Prozor - G. Vakuf, Komara, Vraniće, Bitovnja, Raštelice, Bjelašnice, Trnova, Foče, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda; zatim nastavlja borbe kod Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, Iloka, Srijema, Šarengrada, Vukovara, Borova, Đakova, Pleternice, Okučana, Ilove, Moslavačke gore, Čazme, Vrbovca, do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata. Bio je dva puta ranjavan. Clan KPJ postao je krajem listopada 1944. godine.

LETICA-ZLATOVIĆ Joze ZORICA, rođena 1926, Podgora, Makarska, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Clan SKOJ-a postala je 1941. U studenom 1942. stupa u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim se bori sve do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbu u IV neprija-

teljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klabuka, dolini Neretve i Nevesinjske kotline, kada je krajem travnja 1943. postala borac-bolničarka 3. dalmatinske brigade i nastavila borbu u Sandžaku, Crnoj Qori, u V neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotine, Pljevlja, Celebića, Tare i Pive, Vučeva, doline Sutjeske, da bi početkom lipnja 1943. godine postala borac-bolničarka 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavila borbu na Zelengori, Balinovcu Rataju i Miljevini; zatim u istočnoj Bosni oko Renovice, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, oko Jajca, na Vlašiću, kada je krajem prosinca 1943. prekomandovana u sanitet Brigade, a kasnije divizije, odakle je s ranjenicima i bolesnicima prebačena u Italiju, gdje je vršila dužnost sanitetskog radnika. Kraj rata zatekao ju je u sastav 1. gardijske brigade. Clan KPJ postala je 1944. godine.

LETUNICA Laze ŠPIRO, rođen 1911, Gošić, Knin, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Siromaštvo gaje natjeralo da ode u Beograd, gdje se i zapošljava. Godine 1943.

uhapšen je i zatvoren u logor na Banjici, odakle je uspio da pobjegne, a zatim se povezuje sa simpatizerima NOP u Beogradu. Po oslobođenju Beograda stupa u 2. bataljon 1. proleterske NOU brigade kojim vodi borbu u; Srijemu oko Vrzića, Erdevika, Sida; Tovarnika, Ilače, Oriolika, Sidskih Banovaca, Bosuta, zatim se bori na Sremskom frontu oko Šarengrada, Opatovca, Sotina, Vukovara, Borova, Tordinaca, Markušinca, komunikacije Osijek-Đakovo, planine Dilja, Krndije i Papuka, te Bekteža i Kutjeva, u Požeškoj kotlini. Poginuo ie 19. travnja 1945. godine na Pleternici u borbi s njemačko-ustaškim snagama.

LEŽAJA Dušana MIRKO, rođen 1920, Karin Donji, Benkovac, zemljoradnik godine 1943. stupa u Bukovički odred. Clan SKOJ-a postao je 1943. Sve do kraja lipnja 1943. godine bori se u odredu, kada postaje borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori oko Travnika, Komara, Turbeta, Jajca, Suice, Kupresa; u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi oko Vlašića, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vukovskog, Vraniće, Bitovne, Sandžaka; zatim u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Karanu, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama sremskog fronta, u Srijemu i Slavoniji.

LOKAS Marka ANTE, rođen 1909, Trogir, zemljoradnik. Rano se uključio u napredni radnički i sindikalni pokret. Godine 1936. postao je član KPJ. Učesnik je formiranja »Seljačke Sloge« i pjevačkog društva »Kolo«. Početkom travnja 1942. godine, s članovima svoje partijske ćelije, odlazi u NOB-u s prvom grupom preko Dinare u Livanjski odred za Cincaru, bataljon »Vojin Zirović« gdje se bori do dolaska grupacije proleterskih brigada 1942. godine u zapadnu Bosnu. Srpnja 1942. stupa u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU

brigade. U prosincu 1942. prekomandiran je u sastav 1. dalmatinske brigade u kojoj je ostao do ranjavanja svibnja 1943. Bio je na raznim dužnostima a kraj rata je dočekao kao načelnik brigade »Frane Ogulinac Seljo« u sastavu 34. divizije. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Danas je teški RVI zbog pet ranjavanja i preboljena dva tifusa: pjegavca i trbušnog.

LOKAS Marka JOSO, rođen 1913, Raslina, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942 godine, a prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, na prostoru, Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, zatim na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Šuma, Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Miljevini, zatim preko istočne bosne na Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, srednjoj Bosni, do Dalmacije i natrag, oko Sujice, Travnika, Jajca. U studenom 1943. godine prima desetinu s kojom uspješno komanduje u borbama po centralnoj Bosni, kod Mrkonjić-Grada, Šipova, na Mliništama, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, preko Zlatibora, Valjeva, Ub̈a, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije. Poginuo je svibnja 1945. godine. Član KPJ postao je 1943. godine.

LONČAR Ilije BOŽO JASTREB, rođen 1912, Siverić, Drniš, rudarski radnik u ibarskim rudnicima. Učesnik štrajkova i demonstracija. Bio proganjan i protjeran iz ibarskih rudnika zbog naprednih ideja i masovnog učešća u štrajku 1937. godine. Jedan od organizatora ustanka. Prvom polovinom 1941. godine ulazi u Kraljevački odred iz kojeg je stupio u 4. kraljevački bataljon u Rudom, i sa njim nastavio borbu. Član KPJ postao je u svibnju 1942. U toku rata je ranjavan teže 4 puta i danas je RVI. Kraj rata ga je zate-

kao na dužnosti rukovaoca tehnike i opreme u 2. armiji u činu potporučnika. Božo je bio'poznat kao vješt starješina i nosio je nadimak »Jastreb«. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase.

LOVRETA-JAKIČ Jakova DANICA, rođena 1924, Kotišnja, Makarska, domaćica. Član SKOJ-a postala je 1941. Vrlo aktivna u pripremnom razdoblju ustanka. U rujnu 1942. godine stupila je u sastav bataljona »Vid Mihaljević« s kojim se bori na području Biokova. Sa istim je ušla u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavila borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klabuka, doline Neretve, Prenja, Boračkih jezera, Nevesinja, kada je početkom travnja 1943. godine postala borac 3. dalmatinske brigade i nastavila borbu u Sandžaku i Crnoj Gori; u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja 1943. godine nastavila je borbu u sastavu

2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u proboju obruča, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, centralne Bosne, Turbeta i Dalmaciji, kada je sa grupom bolesnika i ranjenika upućena, krajem rujna 1943. godine na Biokovo, a zatim u mornaričku četu iz koje je s ranjenicima otišla u Italiju. U veljači 1944. godine vratila se u zemlju i postaje komesar sanitetske čete 9. brigade 20. divizije gdje je zatekao kraj rata. Član KPJ postala je 1943. godine.

LOZIĆ-BRAŠANAC Vicka DANICA, rođena 1920, Krilo Jesenice, Omiš, domaćica. Potječe iz siromašne seljačke porodice. Član SKOJ-a postala je 1941. a član KPJ 1943. godine. 1942. stupa u Mosorski odred, s kojim se bori po Zagori do ulaska u sastav 3. dalmatinske brigade sa kojom nastavlja borbe oko Knina i Vrlike; zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, Neretve i Nevesinja; a u V neprijatljskoj ofenzivi na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu, kada početkom lipnja 1943. postaje borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe

f roz istočnu Bosnu oko Jahorine, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile; bori se u centralnoj Bosni, u Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuici, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku potom u Srbiji oko Zlatibora, Palisada, Karana, Bajine Bašte, Valjeva, Uba i Beograda, kada je listopada 1944. godine ušla ujiastav 5. šumadijskog bataljona, kao referent saniteta, i nastavila borbu na Sremskom frontu, gdje je 3. siječnja 1945. godine teško ranjena, a potom prenesena u bolnicu u Jagodinu, gdje ju je i zatekao kraj rata.

LOZO-RAOS Petra ANKA, rođena 1926, Poljica, Imotski, domaćica. Član SKOJ-a postala je 1943, a član KPJ 1943. U prosincu 1943. stupa u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbu oko Vrgorca, Imotskog, Širokog Brijega Posušja, Tihaljine, Klab'uka, Pl las-grebena, doline Neretve i Nevesinja. Pred kraj travnja 1943. godine postala je borac-bolničarka 3. dalmatinske brigade i nastavila borbu u Sandžaku i Crnoj Gori; u V neprijateljskoj ofanzivi oko, Čehotine, Čelobića, Tare i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu u proboju obruča u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, u centralnoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je krajem rujna 1943. godine prekomandirana u Dalmaciju i postala referent saniteta bataljona Imotskog odreda na kojoj dužnosti je i zatekao kraj rata.

LUCJETIĆ Stipe ANTE, ro đen 1902, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Početkom 1943. stupa u bataljon »Vid Mihaljević«

sa kojim se bori u sastavu 4. dalmatinske brigade u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog i Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine i Klabuka, doline Neretve i Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. postao borac i bolničar 3. dalmatinske brigade i sa istom nastavio borbu u Crnoj Gori i Sandžaku: zatim u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva da bi početkom lipnja 1943. postao borac-bolničar 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i

sa istim nastavio borbu u proboju obruča, u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Drinjače i Zvornika. Poginuo je početkom srpnja 1943. godine u borbi s Nijemcima i ustašama.

LJUBENKOV Ante SLAVKO, rođen 1921, Kaštel Sućurac, Split, radnik. Potiče iz seljačke porodice. Za NOP počeo raditi od 1942. Drugom polovinom 1943. stupa u

Mosorski odred s kojim se bori u Dalmaciji i u obrani Splita. Listopada 1943. u Bugojnu je postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Travniku, Düvnu, Šuici, Vlašiću, centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, kada je svibnja 1944. prekomandiran u artiljeriju. Kraj rata je dočekao kao artiljerac u 1. artiljerijskom divizionu 4. armije. Poslije rata demobilizira se i uključio ,se u rad u privredu. U toku rata postao je član SKOJ-a.

LJUBETIĆ Ante JOSIP JOLPAŽ, rođen 1919, Vrpolje, Šibenik, obalni radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Po okupaciji zemlje opredjeljuje se za NOP. U partizane odlazi početkom listopada 1942. godine i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici i Jajcu, te centralnoj Bosni. Početkom IV neprijateljske ofanzive, iz 2. čete odlazi u vod za snabdijevanje bataljona. Svoje obaveze savjesno izvršava, posebno u teškim danima V neprijateljske ofanzive. Tokom V neprijateljske ofanzive vrši i dužnost zamjenika intendanta, ali već po prelasku Sutjeske osijetili su se na njemu znaci tifusa. Ostaje u bataljonu do Balinovca, kada se upućuje u bolnicu. Tako je kao tifusar, ispred Miljevine pao u ruke Nijemcima, koji su ga uputili u logor, zatim na liječenje, ispitivanje, a potom su ga mučili. Po završetku rata ostaje živ i vraća se natrag u domovinu. Sada kao penzioner živi u Kamniku u Sloveniji.

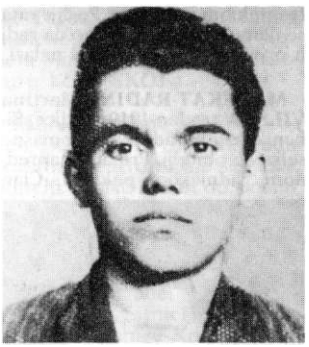

LJUBIČIĆ Ante MARTIN, ro den 1909, Vrpolje, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Rano se opredjeljuje za radnički i revolucionarni pokret, a 1940. postaje član KPJ. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP i jedan je od organizatora

ustanka u svom mjestu. U partizane odlazi početkom listopada 1942. i u Ključu ulazi u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici i Jajcu, te centralnoj Bosni. Krajem siječnja 1943. godine postao je komandir desetine s kojom uspješno komandira. Naročito se ističe tokom IV neprijateljske ofanzive u borbama kod Bugojna. na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, potom kod G. Vakufa, Čičeva i Glavatičeva, u krvavim bitkama s četnicima. Poginuo je u borbi s četnicima na Treskavici 20/21. ožujka 1943. godine.

LJUBIŠIĆ Davida MILOŠ, ro den 1921, Golubić, Knin, mašinski bravar u Beogradu, gdje se je i upoznao s naprednim idejama radničkog i omladinskog pokreta.

U Beogradu je učestovao u raznim ilegalnim akcijama protiv okupatora, gdje je i postao član SKOJ-a. Učestovao je kao ilegalac s NOV u zauzimanju Beograda listopada 1944. godine, kada je postao borac i puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbu na Sremskom frontu. Poginuo je u borbi protiv Nijemaca i ustaša, oko Orolika u Srijemu, 15. prosinca 1944. godine.

LJUTIĆ Nikole MARKO, ro đen 1926, Perušić, Benkovac, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je početkom 1943. godine. U NOB-u stupa 1943. u Bukovički odred s kojim se bori sve do odlaska listopada 1943. u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio da se bori oko Travnika, Turbeta, Šujice, Vlašića, kada je početkom studenoga 1943. postao borac-artiljerac u sastavu brigadne artiljerije i s njom nastavio Dorbu u centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bitovnu,

Bašarinci, Sandžaku zatim u Srbiji oko Zlatibora, Palisada, Valjeva, Uba i Beograda. Marko je vodio borbe i na Sremskom frontu, u Sremu i Slavoniji, gde je ispoljio veliku upornost i snalažljivost u

frontalnom ratovanju. Poslije rata se demobilizira i nastavio da radi u privredi gdje se i danas nalazi.

MAČUKAT-RADIN Martina VILSON, rođen 1919, Vodice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Pripada naprednom radničkom pokretu. Član

KPJ postaje 1941. godine. Aktivno radi na terenu za NOP. Početkom listopada 1942, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Teslicu, Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama na Bradini, Lukaču, Konjicu, Ivan-sedlu, G. Vakufu, Ulogii, Drini-Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Kovrena, Čelebića, Korlata, na Zlatnom bona, Tari, Vučevu, Dolini Sutjeske, Zelengori-Bavanu gdje je i poginuo 9. lipnja 1943. godine u V neprijateljskoj ofanzivi, kao komandir voda u borbi sa Nijemcima.

MACURA Save MILAN, rođen 1910, Ervenik, Knin, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. godine. U svibnju 1942, stupa u bataljon »Bude Borjan«, s kojim se bori u Dalmaciji i dijelu Bosne, a rujna 1942. postaje borac 1. dalmatinske proleterske brigade s kojom nastavlja borbu po zapadnoj Bosni i Dalmaciji, kroz IV neprijateljsku ofanzivu u borbama oko Makljena, Prozora, u dolini Neretve. Početkom ožujka 1943, na Neretvi dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu na Glavatičevu, Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čainiče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Čelebića, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske na Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Rataju. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine pred Miljevinom u borbi sa Nijemcima.

MAČUKAT-RADIN Ante MATE, rođen 1926, Vodice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od proljeća 1943, kada postaje i član SKOJ-a. Listopada 1943. godine preko sjevernodalmatinskog partizanskog odreda kod Bugojna dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, Vitovlja, Jajca, r. Vrbas, Mrkonjić Grada, Lisine, Mliništa, Vitoroga, Raduše, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, oko Pljevlja, Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Šargana, Duba, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Šidskih

Banovaca, Onolika, u proboju sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao komandir desetine u izviđačkoj četi 1. proleterske divizije. Član KPJ postao je 1944. godine.

MALENICA Luke ANTE, rođen 1922, Danilo Biranj, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Bosansko Grahovo, Strmica, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Črni vrh, Jošavka, Teslić, **Devetine,** Prnjavor, Srbac, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama: Ivan-sedlo, Raštelica, Gornji-Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, Ustikulina- Drina, Krčino brdo, Kapak, Ifsar, na prostoru Čajniče-Goražde, Lim-Brodareva, Kovren, Čelebić-Zavajit i Zlatni bor. Poginuo je 24. svibnja 1943. godine na Zlatnom boru u borbi sa Nijemcima. 583

MALENICA Ante JERE, rođen 1921, Danilo Biranj, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a prvih dana listopada te

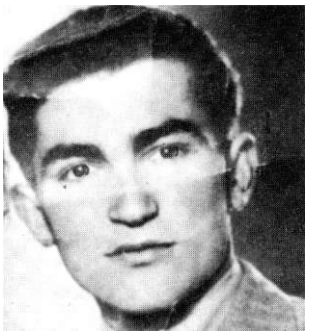

godine odlazi u partizane i u Ključu postaje borac, puškomitraljezac i komandir desetine u 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, Kotor Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Tesliću, Devetinama, Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljesku ofanzivu na Ivansedlu, Raštelici, Tarčinu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, Limu, kod Šakovića, Kovrena, Celebića, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu dolini Sutjeske-Borovno, Zelengora-Balvan-Balinovac, Rataj, Miljevina, potom preko istočne BoSne - r. Praća, Renovica, Vlasenica, Drinjača, Zvornik, Capardi, zatim Nemila, Turbe, Dalmacija, oko Travnika, Šuice, Turbeta, sve do studenog 1943, kada odlazi u dalmatinske jedinice sa kojima nastavlja borbu do konačnog oslobođenja zemlje, kao komandir čete u 20. diviziji, poručnik. Umro u Petrovaradinu 1947, kao aktivni oficir JNA.

MALENICA Jerka MILE, ro đen 1923, Danilo Biranj, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a sredinom iste godine postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada 1942. otišao u partizane i u Ključu stupio u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učest-

vuje u borbama: Bosansko Grahovo, Strmica, Sitnica, Jajce, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Devetine, Prnjavor, Srbac; zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim borbama oko Ivan-sedla, Raštelica, Gornjeg-Vakufa, Neretve, Glavatičeva, Treskavice, Ustukulina, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča-Goražde, Lima, Brodareva, Kovrena, Celebića, Zavajita, Zlatnog bora. Poginuo 26. svibnja 1943. godine kao pomoćnik puškomitraljesca između Zlatnog bora i Uzlupa na Tari, u V neprijateljskoj ofanzivi u borbi s Nijemcima.

MANDIĆ Luke FRANE VRANJEKA, rođen 1924. Goriš-Konjevrate, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Hapšen sredinom 1941. od Talijana. Clan SKOJ-a od

srpnja 1942. godine, a početkom listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama: Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, oko Teslića, Bradina, Konjicu, G. Vakufa Uloga, Kalinovika, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča, Goražda, Bijelog Polja, Čelebića-šume, Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, Suhe, doline Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Nemile, Vranduka. Dolaskom brigade u Dalmaciju rujna 1943. zbog bolesti, ostaje u Dalmaciji, a potom stupa u Segetsko-trogirski, zatim u Šibensko-trogirski odred, u Šibensku leteću četu, u kojoj ostaje do ranjavanja kolovoza 1944. godine. Kraj rata dočekao je na liječenju u vojnoj bolnici u Šibeniku. Ranjavan 7. puta. RVI 70%. Umro 14. Studenog 1981. u Šibeniku.

MANDIĆ Stevana ILIJA, ro den 1926, Miranje, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1942. godine. Član SKOJ-a od 1943. U ljeto 1943, stupa u sjevernodalmatinski odred iz kojeg listopada te godine kod Bugojna postaje borac 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu oko Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, Vitovlja, r. Ugar, po centralnoj Bosni, oko Mrkonjić Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, kod Pljevlja, Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare Uba, Ralje, Avale, Beograda. Član KPJ postao je 1944. godine. Studenog 1944. prekomandovan je u inžinjeriju 31. brigade 21. divizije sa kojom nastavlja borbu preko Srijema i Slavonije i kraj rata dočekuje u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilisao.

MANDIĆ Luke JOSO JOLE, rođen 1928, Goriš-Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Početkom listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama oko, Grahova, Sitnice, Jajca, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Devetine, Teslića, Prnjavora, Srbca, Bojska, Ivan-sedlo, Raštelice, G. Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čaj.iiča, Goražda, Lima, Bijelog Polja, Celebića, Borja, Zavajita, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Borovna, doline Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, Vranduka, Dalmacije, Travnika, Turba. Poginuo je krajem studenog 1943. godine kod Turbeta blizu Travnika kao borackurir i član SKOJ-a.

MANDIĆ Šime KREŠO, rođen 1924, Goriš, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na, Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Prugovo, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na, Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, Limu, zatim kod Bijelog Polja, Sahovića, na pravcu Celebića, Zavajita, Zlatnog bora, Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Zelengori, Miljevini, r. Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, srednjoj Bosni, Dalmaciji, i natrag u borbama kod Travnika. Poginuo je 1/2. siječnja 1944. godine kod Rostova - Travnik u borbi s Nijemcima i ustašama. Član SKOJ-a postao je krajem travnja 1943. godine, a član KPJ sredinom srpnja 1943. godine.

MARASOVIĆ Mate LUKA, rođen 1922, Sutina, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a drugom polovinom te godine stupa u Svilajsko-Mosečki odred. Po formiranju 3. dalmatinske brigade studenog 1942. godine dolazi u sastav iste i nastavlja borbu oko Knina, Vrlike, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama oko Imotskog, Posušja, Plas-

grebena, dolinom Neretve, u prenošenju ranjenika preko Prenja, u borbama kod Nevesinja, u Sandžaku, na r. Čehotini, planini Ljubišnji, kod Čelebića, Tare, Pive, Vučeva. Početkom lipnja 1943. preko Sutjeske i Zelengore dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim produžuje borbu preko Miljevine, r. Prače, Renovice, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, u Dalmaciji, potom oko Travnika, Duvna, Šuice, Turbeta. Poginuo je krajem studenog 1943. kod Travnika na padinama Vlašića kao puškomitraljezac. Clan KPJ postao je ožujka 1943.

MARASOVIĆ Ante NEĐELJKO, rođen 1926, Strmendolac, Sinj, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a zatim

postaje i član SKOJ-a. U rujnu 1943, stupa u Mosorsku leteću četu, iz koje drugom polovinom rujna dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama oko Travnika, Šujice, Turbeta, Komara, Vitovlja, r. Ugar, Jajca, r. Vrbas, Mrkonjić Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, oko Pljevlja i Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Onolika, potom u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sopota, Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao komandir voda, u činu zastavnika. Poslije rata je demobilisan.

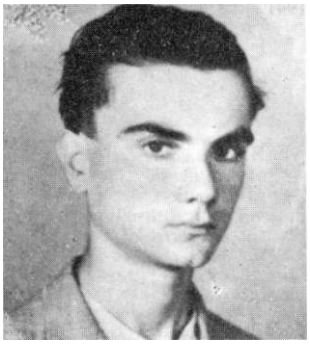
591

MARČIĆ Ante BARE, rođen 1921, Lepenica, Šibenik, iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje radi za NOP. Krajem 1941. postaje član SKOJ-a. Početkom listopada

1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Grahova, Strmice, na Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Jošavke, Crnog vrha, Devetina Teslića, Prnjavora, u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu; kod Bijelog Polja, Kovrena, na pravcu Čelebić, Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjeski, Zelengori, Balinovcu i Rataju. Poginuo je 14. lipnja 1943. godine kao mitraljezac na Miljevini u V neprijateljskoj ofanzivi. Član KPJ postao je 12. svibnja 1943. godine.

MARČIĆ Frane MARIN, rođen 1925, Krilo Jesenice, Omiš, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a postao je 1942, a potom stupa u Mosorski partizanski odred. Po formiranju 3. dalmatinske brigade studenog 1942. stupa u njezine redove i nastavlja borbu oko Knina, Vrlike, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve, učestvuje u nošenju ranjenika preko Prenja prvom polovinom ožujka 1943, potom u borbama kod Nevesinja, u Sandžaku na r. Čehotini, planini Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Vučevu. Početkom lipnja 1943, preko Sutjeske i Zelengore dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim produžuje borbu preko Miljevine, r. Prače, Renovice, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, centralne Bosne, Turbeta, u Dalmaciji, zatim opet natrag u Bosnu u borbama oko Duvna, Šujice, Travnika, Turbeta. Poginuo je 29. studenog 1943. godine na južnim padinama Vlašića iznad Turbeta kao puškomitraljezac. Član KPJ postao je početkom 1943. godine. Bio je izvanredno hrabar borac.

MAREVIĆ Ivana STANKO PRPIĆ, rođen 13. V. 1922. u Kuli Norinskoj, Metković. Završio 6 razreda osnovne škole. Sukobljavao se sa poslodavcima zbog niskih radničkih plaća, organizirao je štrajkove i bio otpušten s posla. Iako mlad bio je nekoliko puta hapšen i zatvaran zbog širenja komunističkih ideja, organiziranja štrajkova i

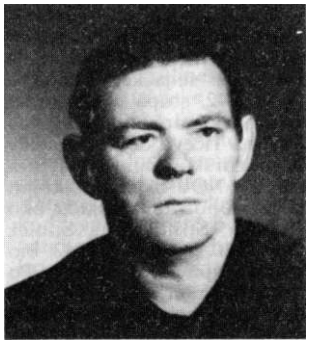
političkih manifestacija. Član SKOJ-a postao je prije rata a član KPJ od 1941. Po kapitulaciji stare Jugoslavije radi na sakupljanju oružja, municije i drugog materijala. Proganjaju ga i hapse mu oca i brata koji je bio predratni član KPJ. Da bi ih spasio vraća se kući i prijavljuje se ustašama. Ustaše mu oslobađaju brata i oca, a njega zatvaraju. Poslije izvjesnog vrdmena Prpić bježi iz zatvora, odlazi u 1. neretvansku četu. Učestvuje u borbama u Neretvanskoj dolini i Biokovu, istakavši se naročito u borbama na Biokovu, u velikoj talijanskoj ofanzivi, u kolovozu 1942. godine. Bio je ranjen, ali je uspio da se istog mjeseca s bataljonom »Josip Jurčević« prebaci u Bosnu, gdje ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u kojem je bio desetar, komandir voda i zamjenik komandira čete. Istakao se u nizu borbi a posebno u borbama s jednom njemačkom motoriziranom jedinicom, kada je poslije borbe bio pohvaljen od Štaba 1. proleterske NOU brigade i VŠ, NOV i POJ. Opet je bio ranjen, a potom je obolio od tifusa. Pošto je bio oslabio i iznuren, brigada ga šalje na Biokovo. Iako još neizliječen i neoporavljen javlja se kotarskom komitetu partije u Metkoviću od kojeg dobija zadatak da formira i 2. neretvansku četu. Izvršio je naređenje i pod njegovom komandom ova četa ubrzo narasla je toliko brojčano da se od nje mogao formirati odred od priliva novih boraca iz okolice Metkovića i zapadne Hercegovine, Čapljine, i Ljubuškog. Njegova četa vrši niz akcija i postaje strah i trepet za neprijatelja u 1943. godini. U studenom, četa prerasta u bataljon, na čijem je čelu Prpić u kojem se broj boraca popeo na oko 500, tako da je postao odred. 1. maja 1944. godine unapređen je u čin kapetana. 25. maja 1944. godine položio je svoj život jurišajući na čelu jedne čete, u Pasičini, na istočnom djelu Biakova. Za narodnog heroja proglašen 21. prosinca 1951. godine.

MARTINAC Ivana MISO, rođen 1923, Vrgorac, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. Član SKOJ-a postaje 1942. godine, a član KPJ 1943. U listopadu 1942. godine stupa u sastav čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, a kolovoza 1942. godine u Livnu postao borac u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, oko Jajca, Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića. U IV neprijateljskoj ofanzivi, kod Bugojna, Bradine, Lukača, Gornjeg Vakufa, Prenja, Konjica, Uloga, Kalinovika zatim na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, oko Čajnića, Sandžaka i Bijelog Polja, potom u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Pivi, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini; u istočnoj Bosni, na Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku zatim u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, kada je rujna 1943. godine prekomandiran u Dalmaciju i postao komandir čete, zamjenik komandanta bataljona, komandant sektora u odbrani Visa 1944. Zamjenik komandanta grupe udarnih bataljona. Komandant Neretvanskog odreda sa kojim je ušao u 26. diviziju. Komandant 3. bataljona 11. dalmatinske brigade. Bio je komandant 2. i 4. bataljona iste brigade. Kraj rata je dočekao kao kapetan. Ranjavan. Penzioniran kao major.

MRATOVIĆ Tonka MIRKO, rođen 1919, Janjina - Pelješac, Dubrovnik, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1938. godine, a član KPJ od 1941. Jedan je od organizatora ustanka na Pelješcu. 1941. stupa u Pelješku grupu. Prvom polovinom 1942. prebacio se na Biokovo i postao borac bataljona »Josip Jurčević«, s kojim učestvuje u borbama na Vrgorcu, Biokovu i Neretvi. Kolovoza 1942. postao je borac i politički delegat voda 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Konjica, Gornjeg Vakufa, Uloga i Kalinovnika, Drine, Krčina brda, Kapka i Ifsara, Sandžaka, oko Bijelog Polja, u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Trovrhu, Tari, Pivi, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom istočnoj Bosni na Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku, srednjoj Bosni, Turbetu. Poginuo je 23. rujna 1943. godine kod Ciste Velike u Dalmaciji, u borbi s njemačkom motorizovanom kolonom.

MARKETIN Abrama SLAVKO, rođen 1926, Pakoštane, Biograd n/m, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. U lijeto 1943. godine stupa u Sjevernodalmatinski partizanski

odred, iz kojeg listopada te godine kod Bugojna dolazi u sastav 4: kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu oko Travnika, Duvna, Šujice, Turbeta, Komara, Vitovlja, r. Ugar, po centralnoj Bosni - Crni vrh, Jošavka, kod Mrkonjić Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, oko Pljevlja i Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Oriolika, Šidskih Banovaca, Ša-

rengrada. Krajem ožujka 1945, upućen je na školovanje u Beograd kao komandir desetine u činu starijeg vodnika. Poslije rata demobilisan. Umro je 1977. godine.

MARIČ Marka TODOR, rođen 1908, Golubić, Knin, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji/ Zbog nemaštine odlazi u Beograd i prodaje novine. Za NOP radi od 1942. godine. Po oslobođenju Beograda listopada 1944, stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Oriolika, Ilače, zatim u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja na zapad preko Opatovca, Sotina, Vukovara, Borova, Tordinaca, Potrljana, Čaglina, Pleternice, Okučana, Novske, Garešnice, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca, gdje je 6. svibnja 1945. godine teško ranjen potom prebačen u bolnicu, gdje ga je i zatekao kraj rata. Poslije rata je demobilisan.

MARIN Luke ANTE, rođen 1919, Žrnovnica, Split, radnik iz siromašne seljačke obitelji. U Ljeto 1942, stupa u Mosorski partizanski odred iz kojeg rujna 1942. na Tičevu dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, oko Grahova, Strmice, na Sitnici, gdje je 20. studenog 1942, bio ranjen i upućen u bolnicu. Po ozdravljenju priključio se 2. dalmatinskoj brigadi i nastavio borbu po zapadnoj Bosni i Dalmaciji, kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Makljena, Prozora, doline Neretve. Po prelasku Neretve, na Prenju 9, ožujka 1943, opet se vraća u sastav svog bataljona i produžuje borbu na Glavatičevu, Treskavici, Drini - Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Čelebića, Zlatnog bora, na Tari, Vučevu, Dolini Sutjeske, Borovnu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Rataju, Miljevini gdje je i poginuo oko 15. lipnja 1943. godine kao puškomitraljezac. Član KPJ postao je 1943. godine.

MARINČIĆ Dimitra PETAR, rođen 1913, Ramljane, Knin, radnik,' konobar iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. godine, s ilegalcima u Beogradu. Po oslobođenju Beograda listopada 1944.

godine stupa u sastav prištapskih jedinica (veza), 1. proleterske NOU brigade sa -kojima učestvuje u borbama oko Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, Oriolika, Ilača, Bosuta, zatim prvog dana proboja Sremskog fronta 12. travnja 1945. godine, kada je teško ranjen, a potom prebačen u bolnicu, u kojoj je i dočekao kraj rata. Poslije rata je demobilisan kao RVI. Umro je 1969. godine.

MARINKA Ilije MILAN, rođen 1920, Otišić, Sinj, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a postao je 1941. godine a član KPJ 1942. U drugoj polovini 1941, stupa u Prominski odred s kojim se bori sve do formiranja 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbu oko Knina, Vrlike, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, Širokog Brijega, dolinom Neretve, učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja, u borbama oko Nevesinja, u Sandžaku, na Čehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu. Početkom lipnja 1943, preko Sutjeske i Zelengore dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu preko Miljevine, r. Prače, Renovice, Vlasenice, Zvornika, gdje se priključio vojvođanskim jedinicama s kojima je nastavio borbu. Poginuo je kolovoza 1944. godine na pruzi Višegrad - Sarajevo kao komandant 4. bataljona 5. vojvođanske brigade.

MARINOVIC Ivana FRANE, rođen 1915, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao od prije rata. Učesnik ilegalnih akcija bačinskih komunista i skojevaca. Godine 1941. stupa u Baćinsku partizansku grupu, s kojom učestvuje u napadu na Gradac 23. siječnja 1942. godine, a malo kasnije postao je borac 2. voda Južnodalmatinske čete, 2. čete bataljona »Josip Jurčević« i bataljona »Vid Mihaljević« s kojim se bori na području Biokovo-Neretva sve do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade s kojom je nastavio borbe u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja,

Tihaljine, Klabuka, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinja, kada je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio da se bori u Sandžaku, Crnoj Gori, u V neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotina, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943 godine kao komandir voda ušao u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja

borbu u proboju obruča na Rataju i Miljevini. Poginuo je 14/15, lipnja 1943. godine u rajonu Miljevine. Clan KPJ postao je početkom 1942.

MARINOVIĆ Jure IVAN RAŠČANIN, rođen 1911, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Po formiranju Južnodalmatinske čete, ožujka 1942. godine postao je borac 1. voda, a kasnije 1. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokovo-Neretva do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Teslića i Prnjavora; zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi .oko, Ivan-sedla, Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna. Poginuo je ožujka 1943. godine na vrletima Glavatićeva. Nije poznato dali je bio član KPJ.

MARINOVIĆ Ivana MATE, rođen 1919, Baćina, Kardeljevo, radnik. Clan SKOJ-a postao je 1938. godine, a član KPJ od 1941. Aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u Baćini. Učesnik raznih diverzija. Godine 1941. stupa u Baćinsku partizansku grupu. Učesnik napada na Gradac 23. siječnja 1942. Puškomitraljezac 2. voda Južnodalmatinske čete, omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojima se bori na području Biokova-Neretva do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac, puškomitraljezac komandir i politički delegat voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim na-

stavio borbe na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića, u siječnju 1943. prekomandovan je u sastav artiljerije brigade i nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko, Bradine, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Glavatićeva, Treskavice, Drine, Krčinog brda, Ifsara, Sandžaka, potom u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru. Tari, Vučevu, dolini Sutjeske. U jeku V neprijateljske ofanzive ponovo se vraća u sastav bataljona i nastavlja borbu u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni oko, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, Turbeta, u Dalmaciji, kada je ponovo ušao u sastav artiljerije brigade u kojoj je'vršio dužnost komandira baterije, a kraj rata ga je zatekao na dužnost komandanta artiljerijske brigade u činu kapetana. Poslije rata je ostao u JNA. Penzionisan u činu potpukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. U toku rata je nekoliko puta ranjavan. Danas je RVI.

MARINOVIĆ Jure MIJO, rođen 1918, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ u toku

rata. Bio je aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Godine 1941. stupa u Baćinsku partizansku grupu. Učesnik napada na Gradac 23. siječnja 1942. Bio je borac 2. voda. Južnodalmatinske čete, 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokova-Neretva sve do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Konjica, Bradine, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Uloga, Kalinovika, Drine. Poginuo je 9. travnja 1943. godine na Krčinu brdu, u borbi s četnicima, Talijanima po prelasku Drine.

MARTINOVIĆ Ivana NIKO, rođen 1923, Baćina, Kardeljevo, radnik. Član SKOJ-a postao je 1941, a član KPJ 1942. godine. Jedan od organizatora ustanka u Baćini. Učesnik ilegalnih akcija. U NOB-u

stupa 1941, i jedan je od učesnika u napadu na Gradac 23. siječnja 1942. godine. Borac Bačinske partizanske grupe. Južnodalmatinske čete, desetar omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na Biokovu i dolini Neretve. Krajem kolovoza 1942, kod Livna stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, zatim kroz IV i V neprijateljesku ofanzivu na Bradini, Konjicu, G. Vakufu, Kalinoviku, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Čelebića, Korlata, Trovrha, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom r. Prača, Han-Pijesak, Vlasenica, Zvornik, Caparde, Vranduh, Turbe, u Dalmaciji, oko Duvna, Travnika, Komara, vodeći uspješno svoju desetinu iz borbe u borbu. Početkom studenog 1943. godine prekomandovan je u dalmatinske jedinice s kojima nastavlja borbu. Kraj rata ga je zatekao kao komandira

čete u 3. brigadi KNOJ-a. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Penzionisan u činu kapetana I klase.

MARJANOVIĆ Petra DUŠAN, rođen 1927, Koljane-Vrlika, Sinj, zemljoradnik. Po dizanju ustanka pomaže i aktivno radi za NOP, sve do početka 1943. godine,'kada postaje borac 3. dalmatinske brigade, sa kojom nastavlja borbe kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinja, zatim Sandžaku i Crnoj Gori, u V neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu u proboju obruča, zatim preko istočne Bosne: Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Vranduhu, u centralnoj Bosni oko Turbeta, u Dalmaciji Duvnu, Šuici, Travniku. Clan SKOJ-a postao je 1943. godine.

MARKOTIĆ-JELAVIĆ Mate ROZARIJA, rođena 1925, Vrgorac, učenica. Clan SKOJ-a postala je 1941. godine. U lipnju 1942, stupa u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na Biokovu do kraja kolovoza, kada kod Livna stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, Klašnici, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu na Bradini, Lukaču, Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku,

Ifsaru, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Celebića, Korlata, Trovrha, Tari, Vučevu, Dolini Sutjeske-Boronu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom preko r. Prače, Renovice, Vlasenice, Zvornika Vranduka, r. Bosne, Turbeta, u Dalmaciji, oko Travnika, Suice, Turbeta, Vitovlja, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, oko Pljevlja, potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda i Srema. Početkom 1945, odlazi na školovanje u SSSR, a po povratku se demobilisala. Clan KPJ postala je 1943. godine. Bila je referent saniteta 3. bataljona.

MARKOTIĆ Mate VOJISLAVA, rođena 1923, Vrgorac, učenica. Vrlo napredna omladinka. Član SKOJ-a postala je 1941, a član KPJ siječnja 1943. Lipnja 1942, stupa u omadinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na Biokovu. Krajem kolovoza 1942. godine kod Livna postala

borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, Klašnici, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama na Bradini, Konjicu, Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića,. Kovrena, Celebića, Korlata, Trovrha, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske Borovnu, Zelengori, Balinovcu gdje je poginula 10. lipnja u proboju obruča, kao politički delegat voda.

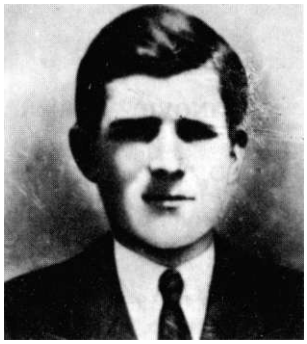

MARKOV Jakova DRAGOMIR TRKIČEV, rođen 1925, Murter, Šibenik, zemljoradnik-ribar iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje opredeljuje se i radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, a listopada iste godine odlazi u partizane i u zapadnoj Bosni stupa u 3. sandžačku brigadu, s kojom učestvuje u borbama po zapadnoj i centralnoj Bosni u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u teškim bitkama, kod Bugojna, G. Vakufa, sela Voljevac, Boliovac, Prenj, Konjica, Kalinovika, Drine, Bakića, Celebića, Đurđevića, Tare, Kovrena, Pljevlja, Katabun Zabrđem, Šćepan-polja, Vučeva, Sutjeske, kada početkom lipnja 1943. dolazi u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, nastavljajući borbu preko Zelengore, Miljevine, Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparda; u Podromaniji, Nemili, centralnoj Bosni, do Dalmacije, zatim je nastavio borbe oko Travnika, Šuica, po centralnoj Bosni, Jajcu, Mrkonjić-Gradu Lisini, Sipovu, Mliništima, potom u nadiranju na istok preko Vukovskog, pl. Vraniće, Bitovanja, Bjelašnice, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje i Avale. Poginuo je kao komandir voda 14/15. listipada 1944 u Beogradu. Clan KPJ postao je kolovoza 1943. godine.

MARKOVIĆ Frane JURE, rođen 1911, Kučine, Split, radnik. Učestvuje u štrajkovima i političkim manifestacijama. **Clan** KPJ postao je 1939. godine. Zbog svoje odanosti i revolucionarnosti od nenarodnog režima je bio hapšen, zatvaran i

tučen. Sve do odlaska u Mosećku četu, prvom polovinom 1942. godine, aktivno radi sa NOP i učestvuje u nizu ilegalnih akcija. Po formiranju 3. dalmatinske brigade ulazi u njen sastav i nastavlja borbe oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja i Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve i Nevesinja, u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja, u dolini Sutjeske, postao borac - puškomitraljezac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča, na Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Prači, Han-Pijesku, Vlasenice. Poginuo je 5. srpnja 1943. godine kod Zvornika u borbi crnom legijom i ustašama kao puškomitraljezac.

MAROVIĆ Marina IVAN, rođen 1911, Mravinci, Split, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Clan URS-vih sindikata. Za NOP radi od početka 1942. godine. Drugom polovinom

1942, stupa u Mosorski partizanski odred, a po formiranju 3. dalmatinske brigade studenog 1942, ulazi u njezin sastav i nastavlja borbu oko Knina, Vrlike, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve, učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja prvom polovinom ožujka 1943, u borbama kod Nevesinja, u Sandžaku na r. Ćehotini, pl. Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu. Početkom lipnja 1943, preko Sutjeske i Zelengore dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu preko Miljevine, r. Prače, Renovice, Vlasenice, Zvornika gdje je i poginuo 5. srpnja 1943. godine. Clan KPJ od travnja 1943. godine.

MARTIĆ Todora JOVO, rođen 1908, Miočić, Drniš, rudarski radnik. Već 1922, godine postao radnik u rudniku Siverić, a 1935. zaposlio se u Srbiji u ibarske rudnike i već 1937. učestvuje u poznatom štrajku rudara ibarskih rudnika. U Ibarskim

rudnicima je ostao sve do kapitualcije stare Jugoslavije. Dana 30. rujna 1941. godine s grupom rudara stupio je u 6. četu »Jove Kursule«, da bi kasnije ušao u sastav 4. kraljevačkog bataljona,a21. 12. 1941.uRuaom ušao u sastav 1. proleterske NOU brigade i sa njom nastavio borbe oko Čajniča, Rogatice, Goražda, Igmana, Crne Gore, Hercegovine i ponovo Bosne. Bio je intendant pri sanitetu Vrhovnog štaba, gdje je ostao sve do kolovoza 1942. godine. Po oslobođenju Livna poslat je u Dalmaciju sa zadatkom da vrši diverzije, propagande i sabotaže u rudniku Siverić. Kraj rata je dočekao kao borac 20. dalmatinske divizije.

MARTINAC-BOBETKO Mate MAGDALENA, rođena 1924. Vrgorac, domaćica. Clan SKOJ-a postala je 1941, a član KPJ srpnja 1943. godine. Lipnja 1942. postala je borac bataljona »Josip Jurčević« a krajem kolovoza te godine dobrovoljno kod Livna stupa u 2. četu 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Cr-

nom vrhu, Jošavki, Tesliću, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama na Bradini, Konjicu, Ivan-sedlu, G. Vakufu, Ulogu, Kalinoviku, Drini, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, Šakovići, Kovren, Čelebić-Korlat-Trovrh, Tara, Vučevo, Suha, Zelengora, Balinovac, Miljevina, potom preko r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, gdje je ranjena 5. srpnja 1943, a po ozdravljenju stupa u 6. istočnobosansku brigadu sa kojom nastavlja borbu do ranjavanja svibnja 1944, kada je prebačena na liječenje u Italiju, a potom radi u našoj bazi u Bariju u poslanstvu u Rimu, odakle se vraća u zemlju i prima dužnost komesara Dentističke škole u Beogradu gdje dočekuje kraj rata u činu poručnika. Penzionisana je u činu kapetana I klase.

MARTINAC Mate KAŽIMIR-MIRO, rođen 1922, Vrgorac, đak. Završio građansku školu. Vrlo mald se uključio u napredni omladinski pokret Vrgorca. Clan SKOJ-a 1941, član KPJ 1941. Bio sekretar jednog aktiva SKOJ-a u Vrgorcu, aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U prvoj polovini

1942. godine u bataljonu »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kada u Livnu postaje borac, omladinski rukovodilac čete i komandir desetine u sastavu 3. kragujevačkog bataljona. Učestvuje u borbama, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu zatim u centralnoj Bosni, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Maslovarima, kod Teslića i Prnjavora, u IV i V'neprijateljskoj ofanzivi, na Raštelici i Konjicu, oko Gornjeg Vakufa, Glavatićeva, Treskavice, na Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, na pravcu Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Borje-Korlat, Tari, Vučevu, Borovnu, dolini Sutjeske, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, u istočnoj Bosni, r. Prači, Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Vranduku, u srednjoj Bosni, Turbeta, Duvna, Travnika, Šuice, Vitovlja. Krajem 1943. godine poslat u oficirsku školu Vrhovnog štaba u Jajcu i po završetku raspoređen u 10. hercegovačku brigadu, s kojom je nastavio borbe kao starješina. Poginuo je početkom 1944. godine u sastavu te brigade.

MARTINAC Jure MIJO, rođen 1914, Vrgorac, službenik. Član KPJ od 1938. godine. Za NOP radi od 1941. godine. Učesnik je u napadu na Gradac 23. siječnja 1942, kada i stupa u Južnodalmatinsku partizansku četu, četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« sa kojom učestvuje u borbama na Biokovu i dolini Neretve. Krajem kolovoza 1942, kod Livna dobrovoljno dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Grahovu, Sitnici. Po formiranju 2. dalmatinske brigade odlazi u prekomandu i postaje partiski radnik te brigade, nastavljajući borbu po zapadnoj Bosni, zatim ü teškim bitkama kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko G. Vakufa, Prozora, Makljena, dolinom Neretve, Prenja, oko Kalinovika. Poginuo je 21. ožujka 1943. godine na Treskavici u čuvenoj borbi sa četnicima, kao zamjenik komesara 2. bataljona 2. dalmatinske proleterske brigade.

MARTINIĆ Petra JOSIP, rođen 1921, Nerežište, Brač, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1941, a član KPJ 1942. godine. Početkom 1942. godine

stupa u Brački vod, lipnja 1942. godine u omaldinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se borio na Golom brdu i Turiji. Kolovoza 1942. postao je borac i komandir odjeljenja 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestovao je u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Konjicu, Ulogu, Kalinoviku, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čelebića, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Sutjeske, Balinovca, Miljevine, zatim u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardema, Vranduku, na Turbetu, u Dalmaciji. Rujna 1943. prekomandiran je u Dalmaciju gdje je i dočekao kraj rata. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzionisan u činu potpukovnika. U toku rata je ranjavan. Umro je 1974. godine.

MARTINOVIĆ Ivana ANTE, rođen 1912, Zaton, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. Krajem listopada 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu, s kojom učestvuje u svim borbama po Dalmaciji i dijelu Bosne, zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu preko Duvna, Imotskog, Posušja, dolinom Neretve, Prenja, Hercegovine, Nevesinja, Sandžaka, kada dolazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe preko Čelebića, Zlatnog bora, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Renovice, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, Turbeta, Dalmacije, Šuice, Travnika, Turbeta, zatim po centralnoj Bosni, sve do veljače 1944. godine kada odlazi u prateći bataljon VŠ u čijem sastavu i dočekuje kraj rata. Član KPJ postao je travnja 1943. godine u 3. dalmatinskoj brigadi. Ranjavan. Demobilisan 1946. u činu potporučnika.

MARTINOVIĆ STANIĆ Petra MANDE, rođena 1925, Krilo Jesenice, Omiš, domaćica. Član SKOJ-a postala je 1942, a član KPJ 1944. godine. U siječnju 1943, stupa u Mosorski odred, a potom u 3. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u borbama kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog', Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve, u prenošenju ranjenika preko Prenja, u borbama oko

Nevesinja, u Sandžaku na r. Cehotini, planini Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, vučevu. Početkom lipnja 1943, preko Sutjeske i Zelengore dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu preko Miljevine, r. Prače, Renovice, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, u Dalmaciji, oko Duvna, Travnika, Suice, Turbeta, Komara, r. Ugra, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bitovnie, Bjelašnice, u Sandžaku oko Pljevlja, Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, potom u borbama preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao referent saniteta u činu zastavnika.

MASLOV Pave JAKIM, rođen 1915, Opuzen, Metković, filanc. Član KPJ od 1939. godine. Za NOP radi od 1941. godine. Prilikom napada na Gradac 23.

siječnja 1942, predao je financisku postaju bez borbe i priključio se partizanima Biokova u sastavu 1. voda Južnodalmatinske čete, čete »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević« s kojim nastavlja borbu, a zatim kao komandir odjeljenja u omladinskoj četi »Ante Torkar«. Krojem kolovoza 1942, kod Livna postaje borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim produžuje borbu oko Tičeva i Grahova, zatin gdje je i poginuo 7. listopada na Ključu, 1942 godine u borbi sa njemačko-ustaškim snagama. Jakim je bio prva žrtva Biokovaca u sastavu 1. proleterske brigade.

MASTELIĆ Marka JURE, rođen 1915, Postinje Donje, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan seljak, Član KPJ postao je 1942. godine. U Mosorski odred stupa drugom polovinom 1942, a zatim je postao borac i komandir desetine u 3. dalmatinskoj brigadi s kojom učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve, u prenošenju ranjenika preko Prenja, u borbama kod Nevesinja, u Sandžaku, na Ćehotini, planini Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu. Početkom lipnja 1943. dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu u proboju obruča na Miljevini, gdje je i poginuo 14. lipnja 1943. godine u V ofanzivi, u borbi s Nijemcima.

MATELJAK-VOLAREVIĆ Ante MILKA, rođena 1920, Metković, radnica. Član SKOJ-a postala je početkom 1942, član KPJ 1942. godine. Krajem 1942. godine postala je borac i bolničarka bataljona »Vid Mihaljević« s kojim se bori do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klabuka, doline Neretve, Nevesinja, kada je ušla u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavlja borbu u Sandžaku, kroz V neprijateljsku ofanzivu, oko Ćehotine, Ljubišnje, Celebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postala borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavila borbe u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na Han-Pijesku, Vlasenici, Zvoj~niku, Capardima, Vranduhu zatim u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Suici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne, u Sandžaku, potom u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Jelovoj gori, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je krajem studenoga 1944. godine prekomanđirana za referenta saniteta 1. inžinjerske brigade i nastavila borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji na kojoj je dužnosti i zatekao kraj rata. U toku rata je ranjavana.

MATIĆ Marka MARTIN, rođen 1913, Sonković, općina Šibenik, obalski radnik, potiče iz siromašne seljačke obitelji. Bio je hapšen i zatvaran u Šibeniku. Za NOP radi od druge polovine 1941. U partizane stupa 1942. u 1. primorsku četu, zatim u mućko-svilajski odred, a potom u 3. dalmatinsku brigadu, s kojom učestvuje u borbama, oko Vrlike, preko Imotskog,

Posušja, Širokog Brijega, doline Neretve, Prenja, Nevesinja, Veleža u Sandžaku, na Čenotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju, Vučevu, Sutjesci, Zelengori, kada dolazi u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbe preko Miljevine, r. Prače, planine Devetak, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Vranduka, po centralnoj Bosni, Dalmaciji, na Lovreću i Čistoj, zatim Suicvi, Travniku, Turbetu, Komaru, Jajcu, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Sipovu, Mliništu, Vukovskom, Raduši, Vranići, Bitovnju, Bjelašnici, Sandžaku, Uvcu, Zlatiboru, Palisadu, oko Bajine

Bašte, Kesjerića, Maljema, Valjevu, Kolubari, Ubu, Ralji i Avali, sve do 15. listopada 1S>44. kada je u napadu na Beograd bio ranjen i upućen u bolnicu. Kraj rata dočekao je u Kovinu kao ekonom bolnice.

MATIĆ Drage NIKOLA, rođen 1923, Biljane Gornjem, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. U lijeto 1943, -stupa u Sjevemodalmatinski partizanski odred, a potom listopada te godine kod Bugojna dolazi u sastav 1. proleterske NOU brigade sa kojom nastavlja borbu oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Vitovlja, r. Ugar, po centralnoj Bosni, oko iyrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bitovnje, Bjeloašnice, u Sandžaku oko Pljevlja i Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Šiđskih Banovaca, potom u proboju Sremskog fronta i gonjenju nepriajtelja preko Vukovara, Pleternice, Okučana, Ilove, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Poslije rata je demobilisan.

MATIJAŠEVIĆ Petra RADE, rođen 1919, Sutivan, Brač, zemljoradnik Član SKOJ-a od 1942, a ćlan KPJ od 1943. godine. U Brački partizanski vod stupa u proljeće 1942, a lipnja te godine postaje borac 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokova i Neretve. Krajem kolovoza 1942, u Livnu postaje borac, zatim vodni delegat, zamjenik komandira čete i komandir čete u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na Ključu, Strmici, Jajcu, Kotor-Varošu, Jošavki, Čelincu, Crnom vrhu, Maslovarima, oko Prnjavora, potom kroz IV neprijateljsku ofanzivu, na Ivan-sedlu, Raštelici, Tarčinu, Gornjem Vakufu, Čićevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, potom u V neprijateljskoj ofanzivi, kod Bijelog Polja, na Čelebiću-Borju, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliću, Zelengori-Balihovcu, Miljevini, preko istočne Bosne: r. Prača, Renovica, Vlasenica, Drinjača, Zvornik, Caparde, Nemila, Turbe, u Dalmaciji, Šuica, Travnik, Turbe, centralna Bosna, Mrkonjić-Grad, Lisina, Mliništa, Raduša, Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, Sandžak, Zlatibor, Palisad, Bajina Bašta, Kosjerić, Valjevo, Ub, Ralja, Avala, Beograd, zatim preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata kao kapetan. Posije rata ostaje u JNA. Penzionisan kao potpukovnik.

MATIJEVIĆ Damljana JOVAN, rođen 1902, Dragišići, Šibenik, zemljroadnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Hapšen od Talijana 1942. godine i bio je u logoru na Molatu. Listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Duvna, Šuica, opet Travnika, Turba, Komara, Vlašića, zatim po centralnoj Bosni, kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, Vukovskog, Raduče, Komara, Vraniće, Bitovanja, Raštelice, Bjelašnice, Trnova, Drine, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine, Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Uba, Lajkovca, Ralje, Avale, Beograda, zatim Srijema i Slavonije, do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata. Poslije rata je demobilisan kao starije godište.

MATIJEVIĆ Save NIKOLA, rođen 1920, Smrdelje, Knin, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. godine. U sjevernodalmatinski odred stupa 1943, a listopada te godine kod Bugojna dolazi u sastav 2. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Šuice, ponovo oko Travnika, Turbeta, Komara, Vitovlja, preko centralne Bosne, oko Jošavke, Crnog vrha, Devetina, Prnjavora. Krajem ožujka 1944. godine u borbi sa Nijemcima od Jajca, bio je zarobljen i odveden u logor u Njemačku, u kojem je i dočekao kraj rata.

MATKOVIĆ Mate MIRKO, rođen 1920, Zavojane, Vrgorac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941, ačlan SKOJ-a postaje 1942. godine. U Lipnju 1942, stupa u oataljon »Josip Jurčević« s kojim se bori kao borac na području Biokova u sastavu omladinske čete »Ante Torkar«, u talijanskoj ofanzivi »Albija«. Krajem kolovoza 1942. godine kod Livna kao dobrovoljac postaje borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim nastavlja borbu preko Tičeva, Ključa, oko Bos. Grahova, Strmice, Manjače, na Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, Maslovarima. Poginuo je u borbi sa četnicima i Nijemcima prvom polovinom prosinca 1942. godine kod Hrvačana, na komunikaciji Prnjavor - Banja Luka.

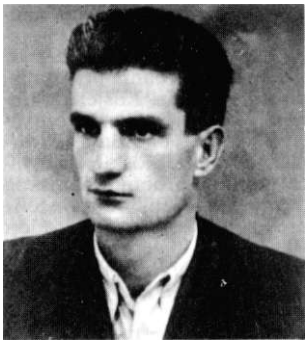
MATKOVIĆ Frane NIKOLA ođen 1919, Zavojane, Vr- zemljoradnik iz siromaš- -,,-ljačke obitelji. Član SKOJ-a postao je 1940, a član KPJ 1943. godine. U svibnju 1942, stupa u bataljon »Josip Jurčević«, a kasnije u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim se bori na Biokovu, Zagori i dolini Neretve, zatim dolazi u 4. dalmatin-

sku brigadu sa kojom nastavlja borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog, Posušja, Cvrsnice, Plas-grebena, dolinom Neretve, Prenja i Nevesinja. Travnja 1943, postaje borac 3. dalmatinske brigade s kojom vrši pokret preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita ka Pljevljima, a zatim učestvuje u borbama kroz V neprijateljsku ofanzivu na Čehotini, Ljubinji, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinu, Vučevu. Početkom lipnja 1943,

preko Sutjeske i Zelengori dolazi u sastav 1. crnogorska. taljona 1. proleterske NO gade sa kojom kao puškon ljezac produžuje borbu preku Miljevine, r. Prače, Renovice, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, Turbeta i Dalmacije, kada je rujna 1943, prekomandovan za kurira Okružnog NOO Biokovo-Neretva. Godine 1944, odlazi u političku školu, a po završetku postaje sekretar SKOJ-a u Zagvozdu, a od početka 1945 postaje član Kotarskog komiteta SKOJ-a Imotski na kojoj je dužnosti i dočekao kraj rata. Penzionisan je u činu majora Milicije.

MATOŠIĆ Jere PAVO PAVE, rođen 1914, Split, mesarski radnik. Clan SKOJ-a od prije rata, sindikalno organiziran u URS-vim sindikatima. Clan KPJ postao je <'"« godine. Okupacijo^ ι n 1941, bio je hapšr. zatva ~ >d strane Talijanr .jjeml. 2, stupa u Mosorski odred, a zatim u sastav 3. dalmatinske brigade i učestvuje u borbama kod Knina, Vrlike, kroz IV i V r . prijateljsku ofanzivu prekc i notskog, Posušja, Ljubuško^ 'lasgrebena, dolinom Nfiretv ?atim u nošenju ranjenika pit <•

Prenja, u borbama oko Ne> nja, potom u Sandžaku u b. . - bama kroz V neprijateljsku ofanzivu na Čehotini, Pl. Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju, Vučevu. Početkom lipnja 1943, preko Sutjeske i Zelengore dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojom nastavlja borbu preko Miljevine, r. Prače, Renovice, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, Turbeta. Poginuo je prvom polovinom rujna 1943, između Gornjeg Vakufa i Maljevina, u borbi s četnicima.

MATUTINOVIĆ Mate STIPE, rođen 1923, u selu Zaostrogu, Makarska. Vrlo napredan omladinac. Pred kraj 1941. godine postao je član SKOJ-a. Do odlaska u partizane aktivno je radio na skojevskim zadacima i na propagiranju i jačanju NOP. U prvoj polovini 1942. godine stupio je u Južnodalmatinsku četu. Po formiranju bataljona »Josip Jurčević« stupio je u omladinsku četu »Ante Torkar« i učestvuje u borbama protiv Talijana na Golom brdu kod Zagvozda i na Turbiji. Krajem kolovoza 1942. godine dobrovoljno je stupio u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim nastavlja borbu preko Tičeva, Mliništa, Ključa do Bosanskog Grahova gdje je i poginuo 26/27. listopada 1942. godine u borbi sa Talijanima i četnicima.

MATUflNOVIĆ Ante TOMO ANTIĆEV, rođen 1920, Zaostrog, Makarska, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi 1942. godine. Član SKOJ-a 1942. U prvoj polovini 1942. stupa u Južnodalmatinsku četu, a kasnije u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokova, do kraja kolovoza 1942. godine, kad postaje borac, politički delegat voda i intendant u sastavu 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavlja borbe na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca i Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Bradine, na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, oko Konjica, Uloga, Kalinovika, Drine, Krčinog brda, Kapka u Sandžaku, u

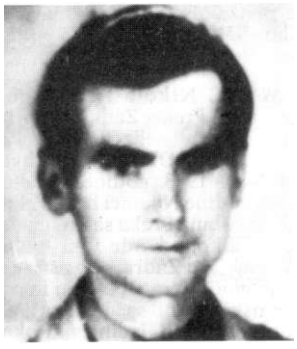
V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Milevini, potom u istočnoj Bosni, na Valsenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbeta, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne u Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je 1944. godine postao intendant artiljerijske brigade 1. proleterske divizije. U toku rata je ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzionisan u činu majora. Član KPJ postao je 1943. godine.

MAZIĆ Nikole ROKO, rođen 1925, Preko, Zadar, ribar iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1943. godine. U ljeto 1944. godine Nijemci hapse oko 200 mještana Preka sa kojima je bio i Roko, odvode ih u logor Mustap kod Zadra, a 1. listpoada te godine transportuju ih na Sremski front u sastav ustaško-domobranskih jedinica. Roko

se u Srijemu povezuje s jednim seljakom koji ga preko veze upoznaje sa simpatizerima NOP, a ovi ga preko svoje veze povezuju s partizanima, i tako 7. prosinca 1944. godine dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa koji učestvuje u borbama oko Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, a zatim u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Borova, Pleternice, Okučana, Ilove, Dubrave, Vrborca, sv. Ivana Zeline do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Demobilisan je travnja 1947. godine.

MAŽIBRADA Jakova SAVO, rođen 1926, Kistanje, Knin, manualski radnik. Za NOP radi od 1941. godine. Krajem 1942. stupa u Sjevernodalmatinski odred, a listopada 1943, kod Bugojna dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Suice, ponovo oko Travnika, Turbeta, Komara, Vlašića, Vitovlja, Jajca, Vrbasa, Mrkonjić-Grada, Lisine, Si-

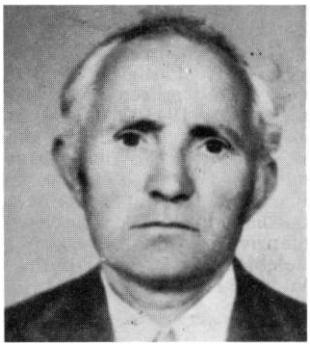
pova, Mliništa, Raduše, Vranиće, Bitovnje, Bjelašnice, Pljevalja, Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Oriolika, Sidskih Banovaca, potom u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje je dočekao kraj rata kao komandir voda pri štabu. 1. proleterske brigade. Poslije rata ostaje u JNA. Penzionisan kao kapetan I klase. Ranjavan.

MEDAKOVIĆ Đure TODOR, Kovačići, Knin, radnik iz siromašne seljake obitelji. Za NOP radi od početka 1943. godine. U listopadu 1943, kod Bugojna stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko

Travnika, Suice, Trubeta, Komara, Korićana, Jošavke, Crnog vrha, Devetina, Mrkonjić-Grada, r. Vrbas, Lisine, Jajca, Mliništa, Raduše, Vranиće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, oko Pljevalja, Kovrena, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Oriolika, Sidskih Banovaca. Poginuo je siječnja 1945. godine kod Sida kao komandir desetine u borbi sa Nemcima. Član KPJ postao je 1944, u oslobođenom Beogradu.

MEDIĆ Petra SPASO, rođen 1922, Bjelina, Benkovac, zemljoradnik. Clan SKOJ-a postao je 1943. godine, a član KPJ

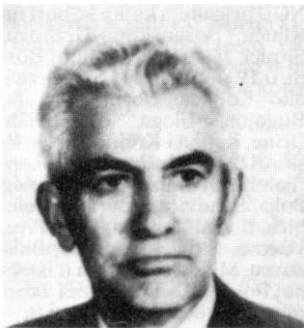
od 1944. Za NOP od 1941 godine. U NOB-**u** 1943. **u** odred Sime Dubaića iz kojeg je listipada 1943. godine **u** Bugojnu postao borac 2. čete 2. crnogorskog bataljona s kojim je nastavio borbu na Travniku, Vlašiću, Suici, Koričanima, Gostilju, Vitovlju, u centralnoj Bosni, u Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vukovskom, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku, zatim u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Valjevu, Ubu i Beogradu. Vodio je borbu i na Sremskom frontu na praVcu Ilok-Sid-Tovarnik-Sisski Banovci-Ilaća-Orolik, Sarinigrad, gdje je i ranjen u proboju Sremskog fronta. Kraj rata zatekao ga je kao kurira komande mjesta Pančevo. Poslije rata je demobilisan.

MEIĆ Šime PETAR PO BRO, rođen 1926, Pirovac, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. godine, a potom postaje član SKOJ-a. Hapšen od Talijana i bio je u logoru na Molatu srpnja i kolovoza 1943. godine. Po kapitulaciji Italije odlazi u partizane i stupa u

odred »Sime Dubaić«, a zatim listopada 1943, kod Bugojna dolazi u sastav 3. krajiške brogade sa kojom učestvuje u borbama oko Travnika, po zapadnoj Bosni. Početkom lipnja 1944, u rejonu Vitoroga dolazi u 1. proletersku brigadu i nastavlja borbu preko Raduše, Vranića, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Sandžaka, potom po prelasku u Srbiju na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, zatim oko Šida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Vukovara Pleternice, Okučana, r. Ilove, Vrbovca do Zagreba gdje je dočekao kraj rata kao komandir desetine. Clan KPJ postao je u oslobođenom Beogradu listipada 1944. godine. Poginuo je nesretnim slučajem 1947, na pruzi Šamac-Sarajevo.

MIŠIN Marka MATE, rođen 1922, Umljanovići, Drniš, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od

1943. godine. Travnja 1944. godine kod Mrkonjić-Grada dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama na Lisini, Šipovu, Mliništima, Raduši, Vranići, Bašerincu, Bitovnji, Bjelašnici, oko Pljevlja i Kovrena; zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Oriolika, Sidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje je dočekao kraj rata.

MEZIN Ivana ANTE, rođen 1923, Vrpolje, Šibenik, zemljroadnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. radi za NOP, a prvih dana listipada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u prištapske jedinice 1. proleterske NOU brigade s kojom učestvuje u borbama oko Grahova, Sitnic-, Jajca, Skender-Vakufa, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, zatim kroz IV, V, VI, i VII neprijateljsku ofanzivu u teškim borbama oko Ivan-sedla, Bradine, G. Vakufa, Neretve, Kalinovika, Ustikulina, Drine, Krčinog brda, Ifsara, Cajniča, Goražda, Kovrena, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, Miljevine, r. Prače, Vlasenice, Zvornika, Nemile, u Dalmaciji, Šuicama, Travnika, Turbana, zatim po centralnoj Bosni, Mrkonjić-Grada, Lisini, Mliništu, Vukovskom, Raduši, komunikaciji Prozor-G. Vakuf, Komarima, Vranići, Bitivnju, Raštelici, Bjelašnici, oko Pljevlja, potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, nastavljajući borbe u Srijemu. Poginuo je 10 prosinca 1944. godine kod Šida, kao komandir PT voda. Član KPJ postao je krajem lipnja 1943. godine.

MIČIN-STUPAR Andrije MIHOVILIKA, rođen 1927, Vodice, Šibenik, domaćica, iz siromašne seljačke obitelji. 1942. postaje član SKOJ-a. U listopadu 1943. godine, kod Bugojna, dolazi u sastav saniteta 1. proleterske NOU brigade, a u travnju 1944. godine prekomandirana je u sanitetski bataljon 1. proleterske divizije. Za vreme desanta na Vrhovni štab nalazi se u

Drvaru, gdje je bila i teže ranjena, ali je našla snage da pomaže ranjenim drugovima. Učestvuje u prebacivanju ranjenika za Vis i Italiju, sa Kupreškog polja, a potom i iz Žabljaka odakle su se slali novi transport ranjenika za Italiju. U kolovozu 1944. s divizijom prelazi u Srbiju, a potom preko Srijema i Slavonije nastavlja svoju humanu i odgovornu dužnost, gdje kod Zagreba i dočekuje kraj rata. Demobilisana je listipada 1945. godine. Ratni vojni invalid.

MIČIN Jerka NIKO, rođen 1927, Vodice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obiteli. Za NOP radi od početka 1943. godine. Iste godine postaje član SKOJ-a. Srpnja 1943. godine stupa u Sjevernodalmatinski odred iz kojeg listopada, iste

odine, kod Bugojna dolazi u 3. ragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i učestvuje u borbama oko Travnika, Šuica, Turbara, Vlašića, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije krajem svibnja 1944. Potom preko Vitoroga, Kupreškog polja, Vukovskog, Raduše, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Komara, Vraniće, Bitovnje, Raštelice, Bjelašnice, Foče, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Makljena, Valjeva, Kolubare Uba, Ralje, Avale, Beograda, Šida, Tovarnika i Sidskih Banovaca do 20. ožujka 1945. godine kada je zbog bolesti morao napustiti Brigadu i upućen u bol Inicu 1. proleterske divizije gdje je i dočekao kraj rata.

MIHALJEVIĆ Šime FILIP FIĆO, rođen 1920, Bilice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne

seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942., Clan SKOJ-a postao je u siječnju iste godine. U partizane odlazi 9. lisptopada 1942. i stupa u Dinarski odred, a

Vranduka, zatim se bori po centralnoj Bosni, oko Turbeta, u Dalmaciji. Krajem rujna 1943. odlazi iz 1. proleterske brigade, a potom dolazi u 17. srpsku brigadu 24. divizije, kojom nastavlja borbu do konačnog oslobođenja zemlje i kraj rata dočekuje kao komandant bataljona u činu poručnika. Clan KPJ postao je kolovoza 1943. godine. Penzioniran iz JNA 30. prosinca 1957, kao kapetan I klase.

MIHANOVIĆ Marinka DUŠAN DUŠKO, rođen 1927, Split, đak. Za NOP radi od 1942. godine. Clan SKOJ-a postao je 1942. U Mosorski bataljon stupa 1943, a rujna te godine postaje borac i politički delegat voda u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. cJčestvuje u borbama oko Travnika, Duvna, Suice, ponovo oko Travnika, Turbeta, Komara, Vitovlja, r. Ugra, Kotor-Varoša, Vlašića, r. Vrbas, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, Mliništa, Raduša, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Pljevlja, Kovrena, zatim po prelasku

u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, potom u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline do Zagreba gdje dočekuje kraj rata u činu zastavnika. Clan KPJ postao je 1944. godine. Umro je u Ljubljani 1949, kao aktivni oficir JNA.

MIHIĆ Ivana BOGDAN, rođen 1925, Vodice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. Preko Sjevernodalmatinskog odreda, u listipadu

1943. godine kod Bugojna, stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama oko Suica, Travnika, Turba, Komara, Vlašića, Skender-Vakufa, Kotor-Varoši, Jošavke, Maslovara, Ugra, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, Mliništa, zatim preko Vitoroga, Kupreškog polja, Vukovskog, Raduše, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Komara, Vraniće, Bitovnje, Raštelice, Bjelašnice, Trnova, Foče, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Iloka Šarengrada, Vukovara Borova, Đakova, do Pleternice, gdje je 18. travnja 1945. godine bio ranjen i upućen u bolnicu u Đakovo u kojoj i dočekuje kraj rata. Drugom polovinom svibnja 1945. kod Trsta dolazi opet u svoj bataljon.

MIHOTOVIĆ Ante MARIN, rođen 1919, Donje Selo, otok Šolta, Split, pomorac. Potiče iz siromašne obitelji. Mlad se opredjelio pomorstvu. Aktivno se uključio u napredni omladinski pokret Splita. Član SKOJ-a postao je 1941. godine, a čaln KPJ u toku rata. U prvoj polovini 1942. stupa u sastav Mosorskog odreda, s kojim se bori sve do rujna 1942. godine, kada u Tičevu postaje borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Konjica, Gornjeg-Vakufa, Bugojna, Uloga, Kalinovika, Drine, Kapka i Krčinog brda, Ifsara, i Sandžaka, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi oko Bijelog Polja, Šehovića, Kovrena, Celebića, Borja, Trovrha, Tare, Pive, Vučeva, Šuhe, Zelengore, Balinovca, Miljevice, potom u istočnoj Bosni, oko Vlasenice i Zvornika, Nemile, u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Viašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu; u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu i borbama na Sremskom frontu. Poginuo je 12. travnja 1945. godine kod Mohova blizu Šaringrada kao komandir voda. Bio je čvrst, uporan i izdržljiv borac-proleter.

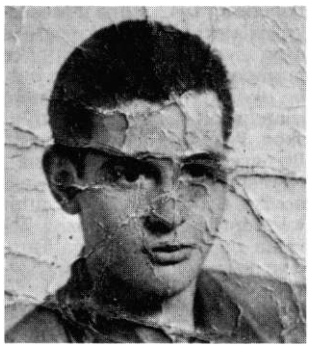
MIKAĆIĆ Duje OSTOJA, rođen 1910, Split, arhitekt-tehničar. Završio srednju tehničku školu u Splitu, a arhitekturu studirao u Pragu. Jedan od naprednih omladinaca Splita. Družio se s naprednom omladinom. Do kapitulacije Italije po-

maže NOP. Učestvuje u razoružanju talijanske vojske u Splitu za vrijeme kapitulacije Italije. U NOB-u stupa drugom polovinom rujna 1943. u Splitu u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavlja borbu na Lovreću, Duvnu i Travniku, kada je postao borac 6. beogradskog bataljona, s kojim se bori, oko Komara, Vlašića, srednje Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine i Sipova, gdje je i poginuo travnja 1944. u borbi s Nijemcima. Posjedovao je slab vid. Noćno kretanje slabo je podnosio radi čega je i prekomandovan u pozadinski vod bataljona u kojem je i poginuo.

MIKIN Bare BRANKO LOLA, rođen 1923, Betina, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi ža NOP, a krajem 1941. postaje član SKOJ-a. Svibnja 1942. stupa u bataljon »Bude Borjan«, potom u 1. dalmatinsku proletersku brigadu. Vodi borbe u IV i V neprijateljskoj ofanzivi na prostoru G. Vakufa-Prozor-Jablanica, zatim na Prenju, oko Kalinovika, Hercegovine, Crne Gore kroz neprijateljsku ofanzivu u dolini Pive i Sutjeske, kada se početkom lipnja 1943. priključuje se 4. kraljevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu preko Zelengore, Balinovca i Miljevine, potom u našoj ofanzivi kroz istočnu Bosnu u borbama na komunikaciji Višegrad-Sarajevo (r. Prača) Han-Pijesak. Poginuo je 26. lipnja 1943. godine -na Vlasenici, u borbi s ustašama i domobranima.

MIKULANDRA Ive DRAGO, rođen 1923, Šibenik, kolan ski radnik, iz siromašne radničke-težačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje radi za NOP. Krajem 1941. postaje član SKOJ-a. Nastavio je aktivno i organizovano radi za NOP u prikupljanju razne pomoći od oružja i municije do robe, hrane i sanitetskog matrijala. Početkom lipnja 1942. godine odlazi u partizane i u idjuču ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Bosanskom Grahovu, na Sitnici, gdje je uz vrlo

jaku i žilavu neprijateljsku odbranu i uz surovu zimu, pokazao izdržljivost, a zatim na Jajcu koje je bilo opasano rovovima i bodljikavom žicom, tada je i poginuo 26. studenog 1942. godine.

MIKULANDRA Ante IVO, rođen 1920, Bilice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke-radničke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se oko Bosanskog Grahova, Sitnici, Jajca, preko centralne Bosne, kroz IV i V ileprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, na prostoru Ivan-Sedlo-Bradina-Konjic, te u kontra udaru, Gornji Vakuf-Bugojno, Glavatičevo, Treskavica, zatim oko Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Prjevaja, kada je svibnja 1943, postao član SKOJ-a i puškomitraljezac, zatim kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Korlat-Bakići-Trovrh, na Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Jahorini, r. Prače, Han-Pijesku, gdje je i postao član KPJ, potom na Vlasenici, kad postaje desetar, zatim na Drinjači i Zvorniku. Vodeći borbu s Nijemcima na Capardama 8. srpnja 1943. godine. Ivo je u jednim jednom jurišu poginuo pri odstupanju iz Zvornika.

MIKULIĆ Jure POLDO, ro đen 1916, Makarska, krojački radnik. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ 1941. godine. Potiče iz radničke porodice. Mlad se uključio u napredni omladinski i radnički pokret Makarske. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Bio u Ursovim sindikatima. Radio na okupljanju i jačanju omladinskog pokreta. Godine 1941. bio je sekretar partiske ćelije. Zbog svoje revolucionarnosti bio je proganjan i zatvaran od nenarodnog režima. Jedan od organizatora ustanka u Makarskoj. Učesnik u oduzimanju oružja i vojne opreme iz građanske škole u Makarskoj, 18. travnja 1941. godine. U NOB-u stupio je 1941. godine. Bio je komandir 4. voda Južnodalmatinske čete, pod nadimkom »Turudija«, a zatim komandir 4. čete bataljona »Josip Jurčević« koji je vodio svoje borce smjele iz borbe u borbu i već 1942. učestovao u potapanju i oduzimanju neprijateljskih plovnih objekata. Bio je komandant 2. bataljona 4. dalmatinske brigade, s kojim se uspješno bori u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebena i doline Neretve, u prenosu i obezbjeđenju ranjenika preko Prenja, u Nevesinjskoj dolini.

Krajem travnja 1943. sa svojim borcima ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu, oko Jubušnje, Ćehotine, Celebića, Tare, Pive, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona 1.' proleterske NOU brigade. Učestvuje u proboju obruča, u istočnoj Bosni, oko Jahorine, Vlasenice, Zvornika, Nemile, potom u centralnoj Bosni, da bi kolovoza 1943. godine po naređenju Vrhovnog štaba i druga Tita bio poslat u Dalmaciju, gdje postaje komandant bataljona 9. dalmatinske brigade, pa zamjenik komandanta Južnodalmatinskog odreda, te komandant područja za Biokovo-Neretvu. Za vrijeme desanta na Drvar bio je u oficirskoj školi i učestvovao je u obrani Vrhovnog štaba i druga Tita, i u tim borbama je bio ranjen. Kraj rata ga ie zatekao na dužnosti komandanta grada Dubrovnika u činu kapetana. Umirovljen je u činu pukovnika.

MILANOVIĆ Vicka KAJO, rođen 1923, Solin, Split, radnik šofer, Godine 1942. postao član SKOJ-a, te iste godine postao borac 3. dalmatinske brigade i

sa istom se bori, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve i Nevesinske kotline potom u V neprijateljskoj ofanzivi u Sandžaku na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. godine, postao borac i komandir voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Zelengori, Miljevini, u istočnoj Bosni, oko Jahorine, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, te na Turbetu, u Dalmaciji, oko Travnika na Vlašiću, Komaru, oko Mrkonjić-Grada, Mliništa, Kupresa i Vukovskog, Vraniće, Bašarinca, Bitovni, Sandžaku, u Srbiji, Zlatiboru, Palisadu, Jelevoj gori, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu. Kasnije radio u UDB-i za Jugoslaviju, gdje ga je i zatekao kraj rata u činu oficira. Član KPJ postao je 1943. godine.

MILANOVIĆ Špira MARKO MARTIN, rođen 1924, Solin, Split, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Početkom 1942. stupa u Mosećko-svilajski odred iz kojeg je i ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i a istom nastavio borbe, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinske kotline, Uloga, Kalinovika, Broda, Sandžaku, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, Zavajita, Cenotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori u proboju obruča, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u centralnoj Bosni, na Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu i Travniku. Studenoga 1943. prekomandiran je u Dalmaciju u sastav 4. splitske brigade s kojom je nastavio borbe u sastavu njenog 3. bataljona kroz Bosnu, Dalmaciju i Liku. Poginuo 5. prosinca 1944. godine kod Gospića u borbi s Nijemcima, ustašama i četnicima. Član KPJ postao 1943. godine.

MILAČIĆ Marina ANTE, rođen 1914, Zagradače-Jelsa, Hvar, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1941. Bio sekretar skojevskog aktiva. U listopadu 1942. godine stupa u partizane na Hvaru, a u prosincu te godine u bataljon »Vid Mihaljević« i kao borac 1. čete ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade. Sa svojom desetinom ostao na Biokovu. Listopada 1943. godine u Bugojnu ušao je u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojom se bori sve do 1944. kada je postao borac 1. crnogorskog bataljona.

Nastavio borbu u 1. četi oko Travnika, Vlašića, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa. Za vrijeme desanta na Drvar teško je ranjen, da bi potom bio p.ebacen u bolnicu u planinu Klekovaču, a zatim u Italiju na lječenje. Po povratku u domovinu, radio je kao službenik pošte. Član KPJ postao je 1944. godine.

MILATIĆ Marijo BOŽIDAR MILI, rođen 1919. Svirče, Hvar. Član SKOJ-a 1941. godine. Član KPJ 1942. Od 1941. učestvuje aktivno i organizirano za NOP. U NOB-u stupio 1942. godne na Hvaru, odakle se prebacio na Biokovo i postao borac 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Sitnici, oko Manjače, Jajca, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufi, kod Bugojna, Čičeva, Lipote, Treskavice na Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku. Prokomandiran na dužnost radiotelegrafiste pri Vrhovnom štabu

odakle je kasnije otišao u JRM. Bio je i u vojnoj misiji u Bariju gdje gaje zatekao kraj rata. Poslije rata ostao u JNA i radio kao vojni ataše pri ambasadama u Izraelu i Albaniji.

MILETA Petra SPIRO, ro den 1914, Žitnić, Drniš. Rudarski radnik u Ibarskim rudnicima. Godine 1941. stupa u odred »Todor Miličević«, a kasnije u 6. ibarsku četu, koja je branila Užice iz koje je 22. prosinca 1941 godine, u Rudom, ušao u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Kasnije je ostao u Novoj Varoši s grupom rekovalescenata. U proljeće 1942. godine došao je u Foču i ostao u radionici Vrhovnog štaba, iz koje je ušao u sastav brigadne intendanture. Kolovoza 1942. godine je prekomandiran u sastav 3. čete, 2. bataljona 2. dalmatinske brigade. Kasnije postao obavještajni oficir u brigadi. Poginuo je kod Kijeva u Dalmaciji 1942. godine od neprijateljske zasjede. Spiro je u sastavu 2. dalmatinske brigade postao član KPJ.

MILAČIĆ Marka ANTE, rođen 1912, Biograd na Moru. Zemljoradnik. Kao dijete siromašnog seljaka vrlo mlad je postao nadničar kod veleposjednika. Pripadao je naprednom radničkom pokretu. 1941. povezuje se sa NOP. Član SKOJ-a postao 1942. Član KPJ 1943. godine. Siječnja 1943. u sastavu je 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbu oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi. oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena u dolini Neretve zatim u V ofanzivi oko Čehotine, Čelebića Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja

1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u proboju obruča. Bori še u istočnoj Bosni, na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, srednjoj Bosni, oko Turbeta, Duvna, Travnika, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Kupresa, Vukovskog, na Vranići, Bašarincu, Bitovnji, zatim u Sandžaku, na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu. Po oslobođenju Beograda odlazi u Titovu gardu, gdje je dočekao kraj rata, kao komandir odjeljenja u činu vodnika.

MILIČEVIĆ Stjepana KREŠO, rođen 1915, Metković. Obalski radnik, Prije rata kandidat KP i sindikalni rukovodilac Ursevih sindikata u Metkoviću. Organizator štrajkova i političkih manifestacija-demonstracija. Bio proganjan i

zatvaran. Od ustaškog režima bio osuđen na smrt. Jedan od aktivnih organizatora ustanka u Metkoviću. Prvi borac tog kraja. Član KPJ početkom 1942. godine. U 1942. godini borac Prve neretvanske čete, a zatim i 2. čete bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Biokovo-Neretva do kolovoza 1942. kada postaje borac i komandir odjeljenja 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Čićevu, Lipeti i Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru i dr. Bio u sastavu brigadne artiljerije i vršio dužnost zamjenika komandira baterije. Bio je ranjen. Po ozdravljenju vratio se u brigadu i u toku V neprijateljske ofanzive i nakon rasformiranja artiljerijskih jedinica došao u sastav 6. beogradskog bataljona. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine na Miljevini od bombardiranja.

MILIČEVIĆ Stjepana VITOMIR, rođen 1920, u Metkoviću, radnik-šofer. Član SKOJ-a od kolovoza 1942. godine, a član KPJ od ru jna 1942. godine. Drugom polovinom 1942. godine stupa u bataljon »Josip Jurčević« iz kojeg je kolovoza 1942. godine stupio u 3. četu 5. bataljona 4. crnogorske brigade i nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu, kao ekonom, sve dok se nije razbolio, ožujka 1943. godine, kada se priključuje, kod Kalinovika, 3. četi 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istom nastavlja borbe kao puškomitraljezac kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, sve do teškog ranjavanja, 13. lipnja 1943. godine, na Miljevini. Potom je nastavio put s brigadnom bolnicom do Vlasenice kada je ušao u sastav lakih ranjenika koji su prebačeni u Semberiju, gdje vrši dužnost komesara te bolnice. Kolovoza 1943. godine postaje komesar komande br. 8 Sid, a veljače 1944. godine komesar komande mjesta Irig, da bi lipnja 1944. godine bio komesar svih radionica GS Vojvodine, a već rujna 1944. godine načelnik rajonskog obavještajnog centra za Bosutski rajon. U rujnu je postao načelnik 2. odsjeka 14. slavonske brigade, a kasnije 12. vojvođanske brigade, zatim pomoćnik načelnika ob. odsjeka 51. divizije, a 2. veljače 1945 godine postao je načelnik 2. odsjeka 36. vojvođanske divizije, s

kojom je nastavio gonjenje neprijatelja prema Austriji, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu kapetana. Poslije rata ostao je u JNA.

MILIŠIĆ Petra ANTE, rođen 1923, Solin, Split/radnik, iz siromašne radničke porodice. Bio je jedan od naprednih omladinaca sa svojim bratom Markom u Solinskom bazenu. Prvoj polovini 1942. godine stupio je u Mosečku četu iz koje je rujna 1942. na Tičevu došao u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori na Ključu. Strmici, oko Sitnice, Jajca, u centralnoj Bosni na Kotor-Varošu, Calincu, Crnom vrhu, Jošavki i oko Teslića; zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi oko Bojske, na Ivan-sedlu, Raštelici, Bugojna, Cićeva, Lipete i Treskavice, Drine, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, Bijelom Polju na Kovrenu-Celebiću-Zlatnom boru-Tari-Vučevu, Magliću, u dolini Sutjeske na Zelengori, Balinovcu i na Miljevici. Potom u istočnoj Bosni na Jahorini, Vlasenici, Drinjači i Zvorniku. Poginuo je srpnja 1943. godine kod Zvornika od bacačke granate. Ante je postao član SKOJ-a u sastavu svog bataljona 1942. godine.

MILIŠIĆ Petra MARKO, rođen 1922, Solin, Split, radnik, Potiče iz siromašne radničke obitelji. Bio je napredan omladinac. Po okupaciji zemlje 1941. radi za NOP. Clan SKOJ-a 1942. Prvom polovinom 1942. godine u Tičevu postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuju u borbama na Ključu, Strmici, oko Sitnice, Jajca, Kotor-Varoši, Calinca, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, Bojske, Ivan-sedla, Raštelice, Gornjeg Vakufa i dr. Poginuo je na pravcu Prenj-Čiče-ve-Lipeta ožujka 1943. godine u borbi s četnicima.

MILIŠIĆ Duje MILAN, rođen 1924, Solin, Split, radnik. Vrlo mlad se uključio u radnički pokret i postao član SKOJ-a. Radio je na omasovljenju omladinskog pokreta u Solinu. Učestvovao u ilegalnim borbenim akcijama i diverzijama a posebno 4. kolovoza 1941. godine u Rupotinama-Klis: rušenju ceste, propust i u dvadeset diverzija u Solinu koje je organizirao mjesni komitet Solin. Početkom 1942. stupio u Mosečku četu iz koie je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i sa istom učestvuje u borbama, kod Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Posušja, Liubuške, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve, gdje učestvuje u spašavanju svojih ranjenih i bolesnih suboraca, te u Nevesinju zatim u V neprijateljskoj ofanzivi na Sinjevini, Ljubušnoj, Ćehotini, Čelebiću, Tara, Piva i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na Miljevini. Poginuo je vodeći borbu s njemačkom motorizovanom kolonom koja je nadirala od Foče u rajonu Budnja, u V neprijateljskoj ofanzivi.

MILIŠIĆ Ante MILEVA ž. Petra, rođena 1896, Podstrana, Split, domaćica. U danima ustanka slijedi svog muža i dva sina koji prilaze NOP-u. U drugoj polovini 1942. godine s mužem Petrom i sinovima Antom i Markom, stupa u Mosečku četu iz koje rujna 1942. na Tičevu postaje borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajcu, na Kotor-Varošu, Calincu, Ješavci i oko Teslića do Save. U IV neprijateljskoj ofanzivi na Bojsku, Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Cičevu i Treskavici. Zatim na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, u Bijelom Polju na Kovrenu, Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, na Vučevu, Magliću, Zelengori i Balinovcu. Zatim na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, na Turbetu, u Dalmaciji i Travniku. Poginula je pred kraj 1943. godine u borbi s Nijemcima kod Koričana i Vitovlja.

MILIŠIĆ Marka PETAR, rođen 1900, solin, Split, radnik, Kao radnik bio je sindikalno orgnaiz'ovan i pomagao je radnički pokret. Nije bio organizovan ali je davao i pomagao radnički i komunistički pokret. Žena mu je bila velika Hrvatica. U prvoj polovini 1942. godine po odlasku dva sina u NOB stari Petar sa ženom Milevom stupa dobrovoljno u Mosećku četu, a po odlasku sinova u sastav 1. proleterske NOU brigade, rujna 1942. godine. Petar i Mileva idu s njima u sastav 1. crnogorskog bataljona i nastavljaju borbu sve do prekomande u sastav brigadne intendanture s kojom nastavlja borbu kod Sitnice, Jajca, u centralnoj Bosni, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, oko Bojske, Repovca, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Prijepolja i Bijelog Polja. Poginuo je drugom polovinom svibnja 1943. godine oko Celebića.

MILOVAC Duje VELJKO CRNI, rođen 1920, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik-šofer. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. godine. U partizane odlazi 4. listopada 1942. godine i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade.

Učestvuje u borbama oko Grahova, Jajca, Kotor-Varoši, Uzlomka, Crnog vrha, Jošavke, Celinca, Maslovara, Teslića, Jelaka, Bugoja, Bojske, Ivan-sedla, Raštelice, G. Vakufa, Cičevo Glavatičeva, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču, Goražduі Kovrenu, Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Pivi, Vučevu, Magliću, Sutjeski, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, r. Prači, Podromaniji, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima i Nemiloj, Turbetu, sve do druge polovine rujna 1943. godine, kada zbog ranjavanja ostaje u Dalmaciji, a potom se priključuje jedinicama Sibensko-trogirskog odreda, potom u Letećoj četi, a zatim 8. korpusu s kojim nastavlja borbe do kraja

rata, vršeći dužnosti zamjenika komesara čete i obaveštajnog oficira poručnik. Clan SKOJ-a postao je krajem 1942. godine, a član KPJ 1943. godine, u dalmatinskim jedinicama. Ratni vojni invalid.

MILJAK Jure BEPO, rođen 1924, Vrgorac, đak učiteljske škole, Vrlo mlad se opredjelio za napredni omladinski pokret. Clan SKOJ-a postao je 1939. a član KPJ početkom 1942. godine. Bio je rukovodioc jedne

skojevske grupe. Godine 1941. učestvuje u Mostaru u likvidiranju jednog ustaškog profesora. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U lipnju 1942. godine stupa u omladinsku četu »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. godine postao borac i omladinski rukovodilac 1. čete 2. crnogorskog bataljona. Sa bataljonom vodi borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića, Prnjavora, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, sa četnicima u kojim borbama je svaki borac nadmašio sebe na Drini, Kapku, Ifsaru, u Sandžaku, oko Bijelog Polja, potom kod s. Metanca gdje je uništena 11 svibnja 1943. talijanska motorizirana kolona. Vodeći borbu s Talijanima i Nijemcima u podnožju planine Burenj-Breze teško je ranjen od topovske granate od koje je 25. svibnja 1943. umro u bolnici.

MILJKOVIĆ Luke NIKOLA, rođen 1922, Koljane, Sinj, radnik, Po kapitulaciji stare Jugoslavije radi s komunistima na pripremi ustanka. Borac je Mosećko-svilajskog odreda, a zatim i 3. dalmatinske brigade. Borio se oko Knina i Vrlike, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, u dolini Neretve, oko Nevesinja, Broda, Zavajita, zatim na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Vučevu, kada je postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Poginuo je prosinca 1943. godine kod Travnika u borbi s ustašama i Nijemcima. Preživjeli suborci ističu: »Nikola je bio jedan od dobrih, čvrstih i pornih boraca našeg bataljona«.

MILJKOVIĆ Bože BRANKO, rođen 1922, Split, vodoinstaleter. Potiče iz siromašne randičke obitelji. Jedan od naprednih omladinaca Splita. Clan SKOJ-a postao je 1941. godine, a član KPJ 1942. godine. Hapšen i zatvaran. U listopadu 1942. stupa u Mosorski odred, a zatim u 3. sandžačku brigadu, s kojom učestvuje u borbama po zapadnoj i centralnoj Bosni, zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu, teškim bitkama oko Konjica, Gornjeg Vakufa, Vilića guvna, Neretve, oko Ćićeva i Glavatičeva, na Drini, Sandžaku, Brodarevu, Jubišnji, Tari, Pivi, Vučevu, kada dolazi u sanitet 1. proleterske NOU brigade, s kojim, kao bolesnik, prelazi Sutiesku, Zelengoru, Miljevinu, Jahorinu, Praču, Han-Piiesak, Vlasenicu, kada se kao bolesnik i ranjenik upućuje u bolnicu Sehoviće, gdje je i poginuo između 10-15. srpnja 1943. godine od Nijemaca i četnika.

MIOĆEVIĆ Marjana ANĐELKO, rođen 1921, Gornje Igrane, Makarska, zemljoradnik. Vrlo mlad ostao bez roditelja. Po dolasku okupatora, 1941. godine, Anđelko pomaže i radi za **NOP** obavljajući kurirske dužnosti. Clan SKOJ-a postao siječnja 1942. godine, a član KPJ 1944. godine. U svibnju 1942. stupa u 4. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije omladinske čete »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokova do kraja kolovoza J942. godine, kada postaje borac bataljona »Vid Mihaljević« i sa istim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbu u IV

neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klabuka, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinja. Krajem travnja 1943. godine postao je borac i desetar u sastavu 3. dalmatinske brigade s kojom je nastavio borbu oko Uloga Kalinovika, Zavajit u neprijateljskoj ofanzivi oko Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine, postao borac, desetar, omladinski sekretar i komandir voda u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori u proboju obruča, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, na Capardima, Nemiloj, potom u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Suici, zatim oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vranićе, Bašarinca, Bitovne, Sandžaka, u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama na sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata ga zatekao na dužnosti komandira voda u 2. četi 1. bataljona. Poslije rata postao komesar Narodne milicije a Metkoviću i Vrgorcu odakle je i penzionisan. U toku rata je ranjavan.

MIOLIN Pera ANTE, rođen 1923, Kaštel-Sućurac, Split, radnik. Vrlo mlad se uključio u napredni omladinski pokret i već 1941. postao član SKOJ-a. Godine 1942. stupa u Mosorski odred s kojim se bori sve do rujna 1943,. godine, kada je u Dalmaciji postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbu u Dalmaciji, Duvnu, Suici, Travniku, Turbetu, Komaru, Vlašiću. Napadajući neprijateljsko uporište Suicu, 16. prosinca

1943. godine, poginuo je u jednom od juriša. Isticao se izdržljivošću i upornošću. Bio je omiljen među svojim suborci-

MIOŠIĆ Mate ANTE, rođen 1921, Zaostrog, Makarska, zemljoradnik. Potiće iz siromašne zemljoradničke porodice. Bio jedan od naprednih omladinaca Zaostroga. Član SKOJ-a postao je 1941. Radio na jačanju omladinskog pokreta. Učesnik je osiguranja napada na Gradac 23. siječnja 1942. godine. U NOB-u stupa 1942. godine u 2. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije omladinske čete »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević« s kojom vodi borbe na Biokovu i Neretvi, sve do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori na Ključu i Bosanskom Grahovu. Poginuo je 27. listopada 1942. godine u Bosanskom Grahovu u borbi s Talijanima i četnicima.

MIOŠIĆ Ante DANILO, rođen 1923, Brist, Ploče, zemljoradnik. Clan SKOJ-a 1941. godine, a član KPJ 1944. Do dolaska u NOB vrlo aktivan. U siječnju 1943. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i sa istim nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Klobuka, Tihaljine, Plas-grebena, dolini Neretve, Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. godine postao borac-i mitraljezac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu oko Uloga, Broda potom u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čehotini, Čelebiću, Tari i Vučevu, kada je

početkom lipnja 1943. postao borac-puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe u slamnjanju obruča, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemilej, u centralnoj Bosni, na Turbetu, u Dalmaciji, kada je rujna 1943. godine teže ranjen i prabačen u bolnicu sa Ciste Velike. Po izlasku iz bolnice ušao je u sastav Biokovskog odreda gdje gaje i zatekao kraj rata. Poslije rata se ukrcao na brodove linijske plovidbe na kojima je bio časnik, radio-telegrafiska.

MIOŠIĆ Šimuna MILAN, rođen 1920, Brist, Kardeljevo, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941. godine, a član KPJ 1943. godine. Aktivan u pripremnom

razdoblju ustanka. U prvoj polovini 1942. u Južnodalmatinskoj četi i četi »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Borio se na području Biokova sve do kraja kolovoza 1942. kada je postao u Livnu borac i komandir odjeljenja 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama na Ključu, oko Bosanskog Grahova, Sitnice, Jajca, u centralnoj Bosni, na Bradini i oko Konjica, Bugojna i Gornjeg Vakufa, Glavatičevu, Treskavici, Krčina brda, Kapke, Ifsara, u Sandžaku, oko Bijelog Polja-Šehovića-Kovren, na Čelebiću, Borju, Trovrhu, Tari, Pivi, Vučevu, Borovnom. Poginuo je 8. lipnja 1943, godine na Zelengori.

MIOŠIĆ Mate TOMICA, rođena 1911, selo Brist, zaseok Grnčenik, Kardeljevo, domaćica. Pod utjecajem svog brata, koji je bio član KPJ od 1936. godine, vrlo mlada počela je da radi za radnički pokret. Član SKOJ-a postala je od 1939. godine, a član KPJ 1942. godine. Po dizanju ustanka prikupljala je hranu, odjeću i obuću za partizane koji su bili u njenom selu. U srpnju 1942. godine stupa u sastav 2. čete bataljona »Josip Jurčević« iz kojega je kasnije stupila u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim je ušla u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja svoj borbeni put kroz IV neprijateljsku ofanzivu u pravcu Neretve, Prenja do Kifina Sela. Kada se Brigada rasformirala ona postaje borac 3. dalmatinske brigade, a u toku neprijateljske ofanzive postala je borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Poginula je 14. lipnja 1943. godine kod Miljevine.

MIRKOVIĆ Ante VINKO, rođen 1923, Sinj, učenik. Član SKOJ-a postao je 1940, a član KPJ 1942. godine. Kao gimnazijalac vrlo napredan i revolucionaran. Početkom 1942. godine stupa u Prominski partizanski odred s kojim se bori u Dalmatinskoj zagori sve do rujna 1942, kada na Tičevu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu, kada krajem studenog 1942. godine, s grupom Dalmatinaca,

odlazi u prekomandu u 2. dalmatinsku brigadu s kojom nastavlja borbu po zapadnoj Bosni i Dalmaciji, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, oko Makljena i u dolini Neretve, Prenja, Kalinovika, Drine, potom na Pivi, Barama, Zelengori,

Miljevini, zatim preko istočne Bosne do Tuzle i ponovo u Crnu Goru. Poginuo je kolovoza 1943. godine u Crnoj Gori kao starješina.

MIRKO Ante IVAN, rođen 1915, Gradac, Kardeljevo, zemljoradnik. Kandidat KP od 1937. godine, a član KPJ od 1942. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u

Gracu. Učesnik je ilegalnih akcija i napada na Gradac 23. siječnja 1942. godine, kada je stupio u NOB-u, u Gračnu partizansku grupu, iz koje je kasnije ušao u 2. vod Južnodalmatinske čete, u 2. četu bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokova, Neretve, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je ušao u sastav 1. dalmatinske brigade, s kojom se bori u Bosni i Dalmaciji. Po formiranju 4. dalmatinske brigade postao je komandir čete s kojom nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Klobuka, Tihaljine, doline Neretve, Plas-grebena i Nevesinja, da bi krajem travnja 1943. godine ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943, postao komandir voda 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu u slamnjanju obruča, na Miljevini, a zatim u istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u centralnoj Bosni, oko Turbeta, u Dalmaciji, Duvnu i Travniku, kada je početkom studenoga 1943. godine prekomandiran u Dalmaciju gdje je bio pomoćnik komesara Komande područja za srednju Dalmaciju, u Metkoviću. Poslije rata ostao je u JNA.

MIŠE Ivana BLAŽ, rođen 1922, Okrug Gornji, Trogir, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Mlad se uključio u omladinski pokret 1941. godine, kada postaje i član SKOJ-a. Sredinom 1942. godine u Trogirsko-marinskom partizanskom odredu. Rujna 1942. na tičevu postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama na Ključu, Strmici, kod Manjače, Jajca, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Ješavke, Celinca, Devetine, oko Teslića i Prnjavora, zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu u borbama na Ivansedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Cičevu. Poginuo 16. ožujka 1943. u borbi sa četnicima.

MISE Vicka IVO, rođen 1921, Žedno, Trogir, ribar iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Član SKOJ-a postao je 1942. godine, a sredinom te godine je u Trogirsko-marinskom partizanskom odredu. Rujna 1942. na Tičevu postao borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavici, oko Teslića i Prnjavora, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama oko Bradine, Ivan sedla i Konjica, Gornjeg Vakufa, kod Kalinovika, na Drini, kod Bijelog Polja, Kovrena, Celebića, Tare, Vučeva. Poginuo je između 3-5. lipnja 1943. godine na pravcu Dragaš-sedlo-Popov Most, u dolini Sutjeske.

MIŠETIĆ Tome PAVE PAVAO, rođen 1925, Hvar, naučnik, iz siromašne seljačke obitelji. Clan SKOJ-a postao je 1942. a član KPJ 1943. godine. U četu »Matije Ivanić« na Hvaru stupio je u prvoj polovini 1943, s kojom se bori do kraja listopada te godine kada kod Bugojna postaje borac u bateriji topova 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbeni put oko Travnika, Vlašića, Suice, Turbeta, u centralnoj Bosni, kod Mrkonjić-Grada, Sipova, gdje je

početkom travnja 1944. godine ušao u sastav Prateće čete 1. crnogorskog bataljona i nastavlja borbu na Mliništu, Raduši, Vranići, Bašerincu, Bitovnji, Bjelašnici, Trnovu, kod Pljevlja, zatim po prelasku u Srbiju bori se preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda kada je postao politički delegat voda. U završnim borbama preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Posle rata ostao u JNA. Penzioniran je u činu majora. Umro 1975. godine.

MIŠIĆIN Fabjana ANDRIJA, rođen 1921. Kaštel-Kambelovac, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a postao je 1942, a član KPJ u toku rata. U rujnu 1942. godine na Tičevu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade sa kojim učestvuje u borbama na Ključu i Strmici. Početkom studenoga 1942. sa grupom Dalmatinaca odlazi u prekomandu u 2. dalmatinsku brigadu s kojom nastavlja borbu u Dalmaciji i Bosni, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu kod Makljana, u

dolini Neretve, na Prenju, kod Kalinovika, Drini, u Crnoj Gori, Pivi, na Barama, Zelengori, Miljevini, potom preko istočne Bosne, Sandžaka i Crne Gore sve do kraja rata. Poslije rata ostao je u JNA kao aktivni oficir. Penzionisan u činu kapetana.

MIŠLOV Mate LOVRE, rođen 1923, Kali, Zadar, zemljoradnik-ribar iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od 1942. godine, a 27. studenog, iste godine, postaje član SKOJ-a, a član KPJ postao je u studenom 1943. godine. Početkom 1943. stupa u 3. dalmatinsku brigadirs kojom prolazi borbeni put IV i V neprijateljske ofanzive, učestvujući u teškim bitkama na prostoru, Imotski-Posušje-Jablanica, potom po prelasku Neretve, duž Hercegovine, preko Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Bizova, Zavajite, Čehotine i Sandžaka. U sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, dolazi lipnja 1943. godine na Zelengori iz 3. dalmatinske brigade i sa novom jedinicom nastavlja borbu preko Miljevine, potom istočne i srednje Bosne, do Dalmacije i natrag u borbama, oko Travnika, Turbeta, Jajca i centralne Bosne. Studenog 1943. godine postaje puškomitraljezac s kojim uspješno rukuje u borbama oko Jajca, Mrkonjić-Grada, posebno na Mliništima, za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju Brigade na istok, preko Vukovskog, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Foče, Sandžaka, po prelasku u Srbiju, na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, kada postaje komandir desetine, s kojom nastavlja borbu na Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, potpm preko Srijema, sve do 23. siječnja 1945. godine kada je poginuo između Sida i Tovarnika.

MIŠURA Jere ANTE, rođen 1924, Mandalina, Šibenik, ribar iz siromašne ribarske obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Član SKOJ-a postao je početkom 1942, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim

učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavici, Teslići, Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u borbama na Bradini, Ivan-sedlo, Gornjem Vakufu, Prenju, Ulogu, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Bijelog Polja, Sahovića, Kovrena, Celebića gdje je bio ranjen. Iz bolnice se brzo vratio i nastavio borbu sa svojom jedinicom preko Vranduka, Turbeta, u Dalmaciji. Fizički iscrpljen ponovo je upućen u bolnicu na liječenje gdje je i umro prvom polovinom listopada 1943. godine kod Turbeta. Član KPJ postao je krajem srpnja 1943. godine.

MIŠURA Nikole JAKOV, rođen 1915, Danilo-Kraljice, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi aktivno od početka 1942. godine. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Odmah se pokazao vrlo, upornim i odgovornim ü izvršavanju zadataka, koji su se postavljali pred borce ovih jedinica. Posebno to čini tokom IV i V neprijateljske ofanzive. Pored svojih osnovnih zadataka, obezbjeđenja štaba brigade, nabave i snabdijevanju bataljona osnovnim namirnicama, izvlačenju, prihvatu i otpremanju ranjenika i bolesnika, ishrani konja i drugih poslova, Jakov je bio neprekidno izložen i napadima neprijateljske avijacije i artiljerije. U takvom jednom napadu je i poginuo 5. lipnja 1943. godine prilikom bombardiranja Borovna i Dragaš-sedla, u V neprijateljskoj ofanzivi.

MODRINIĆ Petra VLADO VLADE, rođen 1921, Radučić, Knin, zemljoradnik i zidar, iz siromašne porodice. Po dizanju ustanka odmah se uključio u pomaganje NOP. Clan SKOJ-a postao je početkom 1042. godine. U svibnju 1942. stupa u bataljon »Bude Borjan« iz kojeg je postao borac 1. dalmatinske brigade, a nešto kasnije i borac 3. dalmatinske brigade, u kojoj se ističe svojom nrabrošću u borbama oko Knina i Vrlike, oko Imotskog, potom u IV neprijateljskoj ofanzivi, kada ie bio i ranjen, a zatim poslat u bolnicu. U sastav 2. crnogorskog bataljona došao je iz bolnice ožujka 1943. i sa istim nastavio borbu bespućem Prenja, Glavatičeva, Treskavice i Drine. Poginuo je 9. travnja 1943. godine kod sela Cvijina u borbi s četnicima i Talijanima. Oca su mu strijeljali Italijani zbog aktivnog pomaganja NOP sredinom 1942. godine.

MOMIĆ Jovana GOJKO, rođen 1919, Golubić, Knin, radnik iz vrlo siromašne porodice. Bio je sezonski radnik. Godine 1941. stupio u crnogorske jedinice, a 21. prosinca 1941. godine našao se u stroju u Rudom, u sastavu 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori u istočnoj Bosni, Crnoj Gori, Hercegovini, zapadnoj Bosni i Dalmaciji. Član KPJ postao je u toku rata. Bio komandir voda. Borio se, na Ključu, Strmici, oko Maniače, Jajca, centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Celinca, Banja Luke, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Tičevu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Kapku, Ifsaru, zatim Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Magliću, Ljubinom grobu, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, u Istočnoj Boshi, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, zatim u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Travniku, Vlašiću, zatim oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bitovnja, u Srbiji, na Zlatiboi*u, Palisadu; Jelovoj

fori, Valjevu, Ubu i Beogradu, ao puškomitraljezac, komandir odjeljenja i vodnik voda. Nastavio je borbu i na Sremskom

frontu u Srijemu i Slavoniji. Poginuo je u travnju 1945. godine na Pleternici, u jednom od jurišа.

MRDEŽA Andrije MARJAN, rođen 1925, Lepenica, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Krajem 1941. postaje čalan SKOJ-a i aktivno radi za NOP član KPJ postao je 1943. godine. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivansedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, Kalinovik, zatim po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču, potom kod Bijelog Polja, na pravcu Čalebić-Korlat-Trovrh, Tara, Vučevo, Suha, Zelengora, Miljevina, potom preko Jahorine, r, Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvprnika, zatim preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije, i natrag, u borbama kod Suice, Travnika i Jajca. Početkom 1944. godine prima desetinu s kojom uspješno komandira, posebno krajem svibnja 1944. godine na Mliništima za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Sida, gdje krajem 1944. godine postaje i komandir voda i nastavlja borbu preko Srijema i Slavonije. Poginuo je 6. svibnja 1945. godine u mjestu Vrbovec.

MRDEŽA Marjana MATE, rođen 1925, Lepenica, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje radi za NOP. Član SKOJ-a postao je 1942. godine, a član KPJ 1943. godine. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, zatim centralnoj Bosni, u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, Tičevo, Glavatičevo, Treskavica, potom po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Gorožde, kod Pljevlja, kada u prvoj polovini svibnja 1943. godine postaje puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje, u borbama kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Korlat-Bakić, zatim na Tari, sve do 29. svibnja 1943. godine kada je junački poginuo na Vučevu, jurišajući na neprijatelja.

MRDEŽA Ante MIJO CRNOGAĆA, rođen 1921, Vrpolje, Šibenik, radnik-zemljoradnik. Potiče iz vrlo siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji

zemlje radi za NOP. Početkom veljače 1942. u njegovoj kući formiranje NOO za Vrpolje. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Uzlomca, Jošavke, Crnog vrha, Devetine, Prnjavora. Krajem siječnja 1943. godine postaje puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje u narednim borbama po centralnoj Bosni, zatim u višednevnim borbama u rajonu sela Bojska, sjevero-istočno od Bugojna, kada je neprijatelj uz velike gubitke vršio juriš za jurišom, zatim u prvim jurišima i zauzimanju prvih bunkera na Ivansedlu, sve do 18. veljače 1943. godine, kada je u jurišu na sledeći bunker hrabro poginuo kao puškomitraljezac. Osnovna škola u selu Vrpolje nosi njegovo ime.

MRDEŽA Jure NIKOLA, rođen 1915, Lepenica, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Bio je vrlo napredan. Odmah po okupaciji zemlje uključuje se i aktivno radi za NOP. Član SKOJ-a postao je 1941. godine. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Čičevu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevlja, na Limu, prilikom uništenja jedne talijanske motorizovane kolone, zatim kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajit, naročito na Zlatnom boru, gdje je 24. svibnja bio teško ranjen, u jednom od juriša na neprijatelja, koji je po svaku cijenu težio da se probije ka Čelebiću i Uzlupu, na Tari, potom je prebačen u centralnu bolnicu u čijem je sastavu i poginuo 10. lipnja 1943. godine, kod Vučeva od neprijateljskog bombardiranja.

MRKUŠIĆ Grge GABRIJEL, rođen 1917, Podgora, Makarska, zemljoradnik-mehaničar. Potiče iz siromašne napredne porodice. Mlad se upoznao s naprednim idejama radničkog i omladinskog pokreta. Clan SKOJ-a postao je 1940. godine, a član KPJ 1941. godine. Kapitulacija stare Jugoslavije zatekla gaje u Crnoj Gori na odsluženju vojnog roka. Po dolasku u Podgoru radi na organiziranju ustanka i postaje član mjesnog komiteta SKOJ-a i KP. Radi na odgoju omladine i jačanju te organizacije. Brine se o vojnim ilegalcima i radi na terenu po odlukama mjesnog komiteta. Učestvuje u zarobljavanju m/j »Mira«, brine se o skla-

njanju zarobljene opreme i materijala i raspodeli jedinicama na Biokovu. Učestvuje, 20. srpnja 1942. godine, u potapanju parobroda »Vis«. Zadržan na terenu do druge polovine 1942. godine, kada postaje komesar 3. čete bataljona »Vid Mihaljević«, s kojom ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavlja borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Klobuka, Tihaljini, gdje je bio i ranjen, na rijeci Vitini, ali je nastavio borbu u dolini Neretve. Učestvovao je u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom, a vodio je borbe i u odsudnim bitkama, s četnicima, oko Nevesinja. Krajem travnja 1943. godine ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade i kao pomoćnik komesara čete 3. bataljona nastavlja borbu u Sandžaku: Brod, Zavajit u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Foče, Ćehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. postao politički delegat voda 4. -»lievačkog bataljona 1. proletc. MOU brigade i nastavio borbu boju obruča na Miljevini, u jim borbama gubi i jedno ok nastavljajući borbe u istočno Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, Vranduka, u centralnoj Bosni, na Turbetu, zatim u Dalmaciji, kada je prekomandiran, i po odluci Pokrajinskog komiteta za Dalmaciju, postavljen za zamjenika komandanta mjesta u selu Jabuka, kod Vrlike. Poginuo je 14. rujna 1943. godine kod Vrlike i sela Jabuke, u neravnopravnoj borbi s Nijemcima.

MRNDŽE Marka ANTE, ro đen 1923, Gradina-Lozovac, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine. Sredinom svibnja 1942. postaje član SKOJ-a, da bih prvih dana listopada, iste godine, otišao u Cartizane i u Ključu stupio u 6. eogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama oko: Grahova, Sitnice, Jajca, Skender-Vakufa, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, tu u drugim mjestima na prostoru Teslić-Prnjavor-Crni vrh, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama oko Bugojna, Bojska, Bradine, Konjica, G. Vakufa, Neretve, Prenja, Uloga, Kalinovika, Ustikulina, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Cajniča, Goražda, Kovrena, Šakovića, Celebića šume, Korlata, Trovrha, Tare, Pive, Vučeva, doline Sutjeske, Suhe, Zelengore, Balinovca, Miljevine, potom Jahorine, r. Prače, Renovice, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparda, r. Drinjače, Milića, Podromanije, Nemila i r. Bosne, zatim po centralnoj Bosni, oko Komara, u Dalmaciji, Suici, Kupresu, Travniku i Turbi. Poginuo je početkom siječnja 1944. godine kao puškomitraljezac na zapadnim padinama Vlašića u borbi s njemačko-ustaškim snagama. Član KPJ postao je 1944. godine.

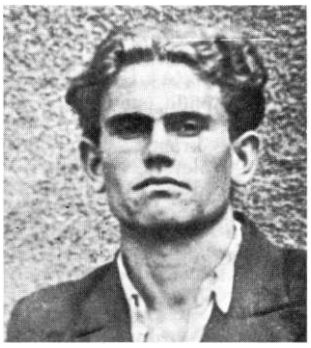
MRNDŽE Ante ŠIME, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine. Član

SKOJ-a od početka 1942. godine, a član KPJ od svibnja 1943. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama: Grahovo, Strmica, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Devetine, Prnjavor, Srbac, potom u mjestima centralne Bosne, a posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, oko Bugojna, Bojska, Ivan-sedla, Raštelice, Gornjeg Vakufa, Bistrice, Neretve, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Cajniča, Gorožda, Pljevlja, Lima, prilikom uništenja jedne talijanske motorizirane kolone, zatim Kovrena, Breze, Šakovića, Celebića, Zavajita i Zlatnog bora. Poginuo je 24. svibnja 1943. godine na Zlatnom boru kao pomoćnik puškomitraljezca u borbi s Nijemcima, koji su po svaku cijenu težili da se probiju ka Uzlupu i Čelebiću.

MRSA Jere BLAŽ, rođen 1928, Zaton, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. godine, zajedno s grupom svojih mještana, aktivno radi za NOP. Iste godine postaje i član SKOJ-a. Sredinom srpnja 1942. odlazi u partizane na zatonski teren, a krajem iste godine stupa u 3. dalmatinsku brigadu. Vodi borbe kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na Posušju, Neretvi, Kalinoviku, zatim duž Hercegovine, Sandžaka, gdje gaje i zatekla V neprijateljska ofanziva. Zatim se bori na Sutjesci, Zelengori, kada dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, pošto se njegova matična jedinica rasformirala. Nastavio je borbe u novoj jedinici preko Rataja, ka komunikaciji Foča-Kalinovik. Poginuo je 14. lipnja 1943. godine. ispred Miljevine.

MUDRONJA Augustina ANTE Labić, rođen 1921, Murter, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od prve polovine 1942. godine do rujna mjeseca 1943. godine kada odlazi u partizane i kod Aržana, u Dalmaciji, dolazi u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Pokazao se vrlo odgovornim u izvršavanju postavljenih zadataka, posebno u čuvanju, spremanju i transportiranju materijalnih i drugih sredstava,

naročito na prostoru Komara gdje se Brigada zadržala duže vrijeme. Krajem prosinca 1943. godine odlazi iz 1. proleterske NOU brigade u sastav 19. dalmatinske divizije u čijim redovima nastavlja borbu preko Dalmacije, Bosne i Like. Poginuo je 25. svibnja 1944. godine u Lici.

MUSLIM Ivana JOZE, rođen 1923, Ogorje, Muć, Split, zemljoradnik. Za NOP radi od 1941. godine. Član SKOJ-a postao je od 1942. godine, a član KPJ 1943. U Mosorski odred stupa 1942. godine s kojim se bori sve do formiranja 4. dalmatinske brigade, kada postaje njen borac i nastavlja borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu, oko Vrgorca, Ljubuškog, Tihaljine, Klobuka, Neretve i Nevesinja. Travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade. U V neprijateljskoj ofanzivi oko Ljubuškog, Cehotine, Celebića, na Tari i Vučevu gdje početkom lipnja 1943. godine postaje borac 2. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske brigade s kojom nastavlja borbu u proboju obruča. Poginuo je vodeći borbu protiv njemačkog motorizirane jedinice kod Budnja 13. lipnja 1943. godine.

MUSTAPIĆ Ivana SREĆKO, rođen 1926, Lovreć, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi od 1942. godine. U prosincu 1942. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu, oko Vrgorca i Imotskog, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine i Klobuka, Plas-grebena, doline Neretve, Nevesinja, kada je pred kraj travnja 1943. godine postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Sandžaku i Crnoj Gori, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada ie početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu u slamnjanju obruča u V neprijateljskoj ofanzivi. Poginuo je 14. lipnja 1943. godine na Budnju poviše Miljevine u borbi s Nijemcima.

MUŠAN Stjepana JOZO, rođen 1921, Podgradina, Metković, zemljoradnik. Clan SKOJ-a postao 1942. U srpnju 1942. stupa na području Biokova u bataljon »Josip Jurčević« s kojim se

bori do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu kao borac, puškomitraljezac i komandir voda na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajcu, u centralnoj Bosni Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Devetine, oko Prnjavora i Teslića, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjeg Vakufa, Cičevu, Lipeti, Treskavici, Drini, Krćinu brdu, Kapku, Ifsaru, kod Bjelog Polja, Šahovići, Kovrana, Celebića, Borja, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Maglić, Zeleng'ora, Bavan, Balinovac, Miljevina, potom preko istočne Bosne u borbama na r. Prači, Ronovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku. Poginuo je kod Caparda 7. srpnja 1943. godine u borbi sa Nijemcima kao komandir voda.

MILJUŠ Mate MILIVOJ, rođen ..., Splitu, radnik. Potiče iz siromašne radničke porodice. Kao napredan omladinac bio ie angažiran u ilegalnom radu protiv okupatora i pomaganju NOP. Oslobođenjem Splita, rujna 1943. godine, kao član SKOJ-a odlazi u NOB i priključuje se 1. proleterskoj brigadi u s. Aržano, kada ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona. Clan KPJ postao je u kolovozu 1944. godine, zadatke je primao s puno odgovornosti i bez poteškoća ih izvršavao. Drugovi u četi su ga prihvatili kao pouzdanog mladog druga i ubrzo u njemu dobili vrlo pouzdanog borca. Učestvuje u svim borbama bataljona, oko Travnika, Kupresa, Suice, Duvna, u toku VI neprijateljske ofanzive, na Vlašiću, oko Skender-Vakufa, zatim Kotor-Varoši, Celinca, Maslovara, r. Vrbas, Mrkonjić-Grada, u drvarskoj operaciji, na Mliništima, kod Prozora, Vraniće, Bašarincu, Vitovnji, Bjelašnici, Trnovu, do Foče. Kao provjereni borac rukuje puškomitraljezom kojim zadaje udarce neprijatelju, na putu do' Sandžaka i oko Pijevalja. Vodi borbe u Srbiji, n Zlatiboru, Palisadu, zatim kod Kremne, Jelove gore, Kosjerića, Ravnoj gori, sve do Valjeva. Poginuo je oko Uba 2. listopada 1944. godine, jurišajući na Nijemce, četnike i nedićevce.

MOROVIĆ ŠIME, rođen 1917, Filipjakov, Biograd na Moru, poljoprivredni tehničar. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Vrlo mlad se priključio naprednom radničkom i komunističkom pokretu. Clan SKOJ-a od 1933. godine a član KPJ prije rata. Učesnik je političkih manifestacija. Proganjan je i zatvaran. U Šibeniku 1935. godine zbog širenja komunističkih ideja. Bio član mjesnog, kotarskog o okružnog komiteta KP u svom mjestu i okružnom u Livnu. U NOB-u stupio 1941. godine u Cincaru. Uhapšen 1941. godine na izvršenju zadatka, od okupatora. Izvršena zamjena, za iztog, kolovoza 1942. godine na Glamočkom polju. Bio komandir čete i bataljona u sastavu 3. dalmatinske brigade, s kojom je nastavio borbe, oko Knina, Vrlike, u neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinske kotline. Vodio je borbe- u

Sandžaku u neprijateljskoj ofenzivi oko Foče, Cehotine, Celebića, Tare, Pive, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine postao komesar čete u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Neiloj, Vranduku i srednjoj Bosni. Početkom rujna 1943. godine s grupom dalmatinskih rukovodilaca, upućen je u štab 4. operativne zone. Bio je starješina u 1. brigadi 19 divizije, u 3. brigadi 35. ličke divizije, a kraj rata ga je zatekao na dužnosti načelnika štaba 43. istarske divizije. Poslije rata bio funkcioner u Saboru SRH. Umro je 1979. godine.

NADOVEZA Tome BOZO, rođen 1917, Morpolača, Benkovac, radnik. Po kapitualciji stare jugoslvije zatekao se u istočnoj Bosni, i po dolasku 1. proleterske NOU brigade sječnja 1942. godine isti je postao borac 4. kraljevačkog bataljona, s kojim nastavlja borbu u Hercegovini i zapadnoj Bosni: Ivan-sedlu, Prozoru, Konjicu, Duvnu, Livnu, Posušju, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu; te centralnoj Bosni: Kotor-Varoši, Teslići, u IV neprijateljskoj ofenzivi. Bradini i Ivan-sedlu, Konjicu, Gornjem-Vakufu, Ulogu, Treskavici, Drini i Kapku, Ifsaru i Cajniču, Sandžaku, Prijepolju i Bijelom Polju; u V neprijateljskoj ofenzivi: Čelebiću, Borju, Vodeći borbu s njemcima, u obrani Tare poginuo je 23/24, svibnja 1943. godine, u jednom od juriša na Zlatnom boru.

NADOVEZA Nikole IVO, rođen 1915, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Član UPS sindikata. Odmah po okuapciji zemlje opredjeljuje se i radi za NOP. Početkom 1942. postaje kandidat za člana KPJ. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Grahovu, Šitnici i Jajcu, te u svakoj narednoj borbi preko centralne Bosne to stalno potvrđuje, posebno tokom IV i V nepriajteljske ofanzive, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo, Bradina-Konjic, G. Vakuf, Čičevo, Glavatičevo, Treskavici, Drina, Čelebić, šuma Korlat, Zlatni bor. Tada i postaje član KPJ i komandir desetine s kojom uspješno komandira u borbama na Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Balinovcu, Miljevini, potom u našoj ofanzivi preko istočne Bosne, Han-Pijesku, Vlasenice, Zvornika, zatim preko Nemile, gdje prima dužnost komandira voda kojeg uspješno vodi iz borbe u borbu sve do 24/25. rujna 1943. godine, kada je pao kod Lovreća, u Dalmaciji, u borbi s Nijemcima i ustašama.

NADOVEZA Tome NIKOLA, rođen 1912, Morpalača, Benkovac, zemljroadnik. U NOB-u stupa 1942. u istočnoj Bosni. Ožujka 1942. ostao je borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori u Sandžaku, zapadnoj Bosni, oko Zelengore, Konjica, Duvna i Livna, Ključa, Bosanskog Grahova, Sitnice, Jaj^a, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora; u IV neprijatlejskoi ofenzivi, na Bradini i Ivan-sedlu, gdje je ispoljio veliku hrabrost kao puškomitraljezac u borbi protiv Talijana, ustaša i Nijemaca, zatim vodi bitke oko Gornjeg Vakufa i Bugojna, Uloga i Treskavice, Drine, na Kapku i Ifaru, ponovo u Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, vučevu, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici. Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji na Travniku, Vlašiću, Jajcu, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bitovnu i ponovo Sandžaku, Srbiji, na Zlatiboru, Palisedu, Karanu, Valjevu i Beogradu, kada je postao član KPJ i komandir voda, nastavljajući borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Poslije rata se demobilizira. U toku rata ranjavan više puta.

NEMČIĆ Ivana ANTE, rođen 1924 Veliko Brdo, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1941. Aktivno radio i pomagao NOP, do srpnja 1942 godine, kada je stupio u NOB-u u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim se bori na Biokovu do ulaska u 4. dalmatinsku brigadu, s kojom nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve, Nevesinja. Krajem trvnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbu u Crnoj Gori i Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Kalinovik, Brod, Zavajt, Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona I. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu u proboju obruča, u istočnoj Bosni, Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Suicama, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, kada je 1944, prekomandiran u Dalmaciju u sastvu bataljona Narodne obrane, gdje je i dočekao kraj rata. Posle rata nastavio rad u privredi. Umro je 1976. u Makarskoj. Član KPJ postao je u studenom 1943. godine.

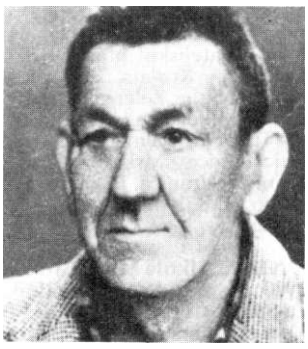

NEMLČIĆ Ante JOSIP, rođen 1922, Veliko Brdo, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1941. U Svibnju 1942. godine stupa u 3. vod južnodalmatinske čete, a kasnije omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na Biokovu do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac, komandir odjelenja i voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio da se bori na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Banje Luke; u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-Sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Ćićevu, Lipetu, Treskavici, na Drini, Sa-

ndžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju, istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemiloj, Turbeta, Dalmacije, Suici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić Gradu, Mliništu, Vranići, Sarajevskim Vratima, Bitovni, Sandžaku, Srbiji: na Zlatiboru, Valjevu, Ubu, Beogradu i na Sremskom frontu. Poginuo je nesrećnim slučajem ožujka 1945. godine kod sela Adaševaca, blizu Sida.

NENADIĆ Lazara DANKO, rođen 1902, Solin, Split, parketarski radnik. Pripadao je naprednom radničkom pokretu. Bio je član URS sindikata, učesnik štrajkova i političkih manifestacija, koje je organizovao sindikat i KP. Po kapitulaciji stare Jugoslavije 1941. radi na pripremi ustanka u Solinu. Kao kandidat KP lipnja 1942. stupa u NOB-u u Mosečko-Svilajski odred iz kojeg, rujna 1942. u Tičevu postaje borac 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim se bori oko Ključa, Bosanskog Grahova, Sitnice, i Jajca; centralnoj

Bosni, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi kada je postađ član KPJ, te istočnoj Bosni, Dalmaciji, VI i VII neprijateljskoj ofenzivi, Sandžaku, Srbiji: Palisadu, Valjevu, Beogradu, kada je postao i komandir odjeljenja, Sremskom frontu u Srijemu i Slavoniji na kojoj je dužnosti i dočekao kraj rata. Bio ie jedan od upornih i izdržljivih boraca i starešina. U toku rata nekoliko je puta ranjavan. Istakao seje u nekoliko borbi u sastavu 1. čete, a posebno za vrijeme desanta na Drvar, u borbama s Nijemcima na Mliništu, gdje je kao puškomitraljezac kosio neprijatelja štiteći izvlačenje Vrhovnog komandanta iz Drvara. Umro je 1972. godine.

NENADIĆ Vase STEVAN, rođen 1919, Stikovo, Drniš, radnik. U NOB stupa u listopadu

1944. godine, u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Stevan je učestovao u oslobađanju Beograda kada je i stupio u svoj bataljon i sa njim nastavio borbu na Sremskom frontu, u Srijemu na pravcu Ilok, Sid, Tov-arnik, kada je teško ranjen u jednom jurišu, a potom prenesen u bolnicu u Pančevo gdje gaje i zatekao kraj rata. Poslije rata se demobilisao. Ratni je vojni invalid 7. grupe. Poslije rata radio u privredi. Danas je umirovljenik.

NIKOLIĆ Krste IVO, rođen 1908, Šibenik, radnik iz- siromašne radničko-težačke obitelji. Za NOP roadi od početka 1942. Listopada 1943. godine, kod Bugojna, stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: Travnik, Turbe,

Vlašić, Jajce, Vrbas, Mrkonjić-Grad, Lisina, Šipovo, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, pokazujući svoju odlučnost i hrabrost, zatim preko Vukovskog, Raduše, komunikacije Prozor - G. Vakuf, Vraniće, Bitovnje, Raštelice, Bjelašnice, Foče, Sandžaka-Pljevlja-Kovren, Đurđevića, Tara, Ćehotina, Pobijenika, Lime, te po prelasku u Srbiju kolovoza 1944. pravcem Banja, Uvea, Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Maljena, Kolubare, Valjeva, Uba, Lajkovca, Lazarevca, zapadne padine Kosmaja, Sopota, Ropočeva, Ralje, Avale, Banjičkog visa, Beograda. Poginuo je 17. listopada 1944. godine u uličnim borbama, oslobađajući Beograd.

NIKOLIĆ Petra RIKARD, rođen 1924, Opuzen, Metković, radnik. Clan SKOJ-a 1941 a član KPJ od 1942. Od prve polovine 1942. godine stupa u Neretvansku četu, a zatim u 5. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova do kraja kolovoza 1942. kada je ostao borac, vodnik voda, komandir čete, i zamjenik komandanta bataljona u 4. kraljevačkom

bataljonu 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Vakufa, Konjicu, Ulogu i Treskavici, Drini, Ifsaru, Sandžaku, V nepriajteljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Vučevu, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Capardama, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, oko Jajca, Vlašića, Vitevlja, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Bitovnja, Vranića, Sandžaku, Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, Jelovoj gori, Valjevu, Ubu i Beogradu i svim borbama sremskog fronta, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata je dočekao na dužnosti zamjenika komandanta bataljona. Poslije rata završio je POŠ komandanata bataljona i ostao u JNA iz koje je penzioniran.

NINČEVIČ Luke ANTE, rođen 1925, Solin, Split, radnik. Vrlo mlad priključio se naprednom radničkom pokretu u Solinskom bazenu. Učestvuje u raznim štrajkovima i demostracijama protiv poslodavaca i nenarodnog režima. Godine 1941. i postao je član SKOJ-a Do odlaska u partizane učestvuje u ilegalnim borbenim akcijama Solina. Drugom polovinom 1942. stupa u Mosećki odred iz kojeg je i postao borac 3. dalmatinske brigade i sa njom se bori s četničkima i Talijanima kod Knina i Vrlike, u IV nepriajteljskoj ofenzivi oko Imotskog, Pošušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Plas-grebenu, Neretve. Tada i učestvuje u prenosu ranjenika i bolesnika bespućem Prenja do Boračkih jezera zatim nastavlja borbu oko Nevesinja i dalje oko Kalinovika, Brda; u V neprijateljskoj ofenzivi oko Jubušne, Čehotine, Čelebića, Tare i Vučeva, kada početkom lipnja 1943. godine postaje borac i komandir voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Miljevini, istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Travniku u VI neprijateljskoj ofenzivi, oko Vlašića, Šuice i centralne Bosne zatim u VII neprijateljskoj ofenzivi u borbama oko Mliništa, Bašarinca i Vraniće kada je teško ranjen 1944. godine, tada je prebačen u bolnicu iz koje je poslat na liječenje u Italiju gdje je i dočekao kraj rata. Kasnije je postao komandir narodne milicije Hvara.

NINČEVIČ Marina BRANKO, rođen 1925,. Solin, Split, učenik brodograditelj. Potiče iz seljačko-radničke porodice. Godine 1941. postao je član SKOJ-a, a po dizanju ustanka u Solinu jedan je od prvih koji stupa u Mosećku četu iz koje kasnije stupio u 3. dalmatinsku brigadu s kojom je nastavio borbu oko Knina i Vrlike; u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog brijega, Plas-grebena, Neretve i Nevesinja, Kalinovik; Brdo; Zavait; u V neprijateljskoj ofenzivi na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju, kada je postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na Rataju i Miljevini. Poginuo je 13/14 lipnja 1943. na brdu Budnju, u borbi s nijemcima.

NINČEVIČ Luke MARIN, rođen 1920, Solin, Split, radnik. Rastao u siromašnoj porodici. Učesnik je radničkih demostracija i štrajkova. Za vrijeme kapitulacije stare Jugoslavije postao je član SKOJ-a, a 1941. godine i član KPJ. Aktivno radio na pripremi ustanka. Jedan je od prvih boraca Solinskog odreda s kojim učestvuje u borbama po Dalmaciji ispoljavajući hrabrost, a rujna 1942. u Tičevu, postaje borac-dobrovoljac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojem je postao i komandir voda. Učesnik je borbi na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, Kotar-Varoša, Čalinca, Teslića, Prnjavoru,; u IV neprijateljskoj ofenzivi oko: Bugojna, Bradine, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Konjica, Uloga, Treskavice, Drine i Sandžaka, Prijepolja, i Bijelom Polju; V neprijateljskoj ofenzivi oko Čelebića, Zavajta, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Balinovca, Miljevine; u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, Turbeta, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku i Šuici. Poginuo je u VI nepriajteljskoj ofenzivi, oko rijeke Ugra na vrletima Vlašića.

NINČEVIČ Stipe MATE, rođen 1923, Solin, Split, radnik. Mlad se priključio napredno

radničkom pokretu bazena Solin i već 1940. postao je član SKOJ-a. Početkom 1942. godine stupa u Mosečko-Svilajski odred iz kojeg je rujna 1942. u Tičevu postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu Ključa, Bosanskog Grahova, Sitnice, Jajca, u centrlanoj Bosni oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Lukača, Uloga, Konjica, Treskavice, Drine, Kapka i Ifsara, Sandžaka, u V neprijateljskoj ofenzivi oko Čelebića, Korlata, Travnika, Vučeva, Suhe, Zelengore, Balivnovca, Miljevine i istočnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Jajce, Mrkonjić-Gradu, Mliništa, Vranića, Bitovnja. Poginuo 22. 8. 1944. između Lima i Uvea.

NIZIĆ Nikole MATE, rođen 1920, Kljenak, Vrgorac, radnik. Završio je tri razreda gimnazije. Vrlo mald se opredjelio za na-

predni omladinski i radnički pokret. Zbog naprednih ideja 1940. bio je zatvaran. Ćlan SKOJ-a postao je 1941. godine. Bio sekretar jednog skojevske organizacije a potom i član općinskog komiteta SKOJ-a. Drugom polovinom 1942. stupa u bataljon »Josip Jurčević«, a kasnije bataljon »Vid Mihaljević«, s kojima je nastavio borbu na Biokovu, Zagori i dolini Neretve. S bataljonom »Vid Mihaljević« ušao je u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu kroz IV nepriajteljsku ofenzivu: Imotski-Vrgorac-Široki Brijeg-Posušj^Cvrsnica-Plas-greben, dolina Neretve i Nevesinje. Posebno je vodio krvave borbe s ustašama oko Tihaljina, Cerov dola, Zelenkoca, Klobuku. Travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbu u Sandžaku, Crnoj Gori i jugoistočnoj bosni i V neprijateljskoj ofenzivi oko Čehotine, Graca i Popova dola, Čelebića, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac i vodnik voda 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojem je 1943. godine postao član KPJ. Nastavio borbu u proboju obruča u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemiloj u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici i Kupresu, Travniku, Vlašiću, Koričanima, Vitovlju, kada je početkom 1944. teško ranjen. Po ozdravljenju ušao je u sastav 9. krajiške brigade i vršio dužnost komesara čete sa kojom se borio sve do kraja rata. Poslije rata ostao u JNA.

NIŽETIĆ Dragutina PETAR, rođen 1922, Selca, Brač, zemljoradnik. Potiče iz siromašne porodice. Vrlo mlad se orpedjelio za napredni omladinski pokret. Član SKOJ-a postao je 1941 godine. Bio je jedan od agilnih skojevaca u pripremnom razdoblju ustanka u Braču. S Brača se prebacio na Biokovo, u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofenzivu do ranjavanja kada je ušao u sastav bolnice 9. divizije, a početkom ožujka 1943. godine postao je borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Piginuo je u borbi s četnicima kod Kalinovika.

NODILO Kuzme JOSIP, rođen 1922 Blato, Korčula, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1942. a član KPJ 1943. U NOB-u stupa 1942. na Korčuli, odakle se je prebacio na Biokovo i postao borac bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim je nastavio borbu u sastavu 4. dalmatinske brigade; u IV nepriajteljskoj ofenzivi, oko Vrgorca, Imotskog, Pusušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Cerev dola, u dolini Neretve oko Plas-grebena i Nevesinjskoj kotlini. Travnja 1943. godine ušao je u sastav 3. dalmatinske brigade i bori se u Crnoj Gori i Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi oko Foče, Čehotine, Čelebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac i politički delegat voda 3. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade; zatim vodi borbe u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Caparadama, Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, oko Kpresa, Travnika, Komara, Jajca i Vlašića, gdje je 15. prosinca 1943. godine teško ranjen, a potom je prebačen u Italiju na liječenje gdje ga je i zatekao kraj rata na dužnosti radio telegrafiste pri štabu baze u Bariju. Danas je umirovljenik i RVI.

NODILO Petra PETAR, rođen 1923, Blato, Korčula, zemljroadnik.Član SKOJ-a postao je 1942. U NOB-u stupio je 1942. na Korčuli odakle je došao na Biokovo i postao borac bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu u IV nepriajtlejskoj ofenzivi oko Vrgorca, Širokog Brijega, Plas-frebena, Neretve i Nevesinja, ada je travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu Kalinoviku, Brodu, Zavajtu, u Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi oko Čehotini, Čelebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. U sastav bataljona je došao kao član KPJ. Nastavio je borbu u slamanju obruča u V neprijateljskoj ofenzivi, vodeći borbu, između Rataja i Miljevine, s njemcima poginuo je 12. lipnja 1943. godine.

NOLA Ivana GRGO, rođen 1921, Podgora, Makarska, zemljoradnik. U rad napredne omaldine uključio se vrlo mlad. Listopada 1941, postao član SKOJ-a. U NOB-u stupa u svibnju 1942. kao vojni ilegalac, u 4. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije 4. čete bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na Biokovu do kraja kolovoza 1942. godine kada postaje borac batlajona »Vid Mihaljević«

kada je s istim ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve i Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade s kojom se bori u Sandžaku i Crnoj Gori; u V neprijateljskoj ofenzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive Mratinja, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona i nastavio da se bori u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj i Centralnoj Bosni. Početkom kolovoza 1943. prekomandiran je u Dalmaciju za intendanta Biokovsko-Neretvanskog odreda. Piginuö je oko Dugih njiva na Biokovu u srpnju 1944. godine. Godine 1943. postao je član KPJ.

NOVAKOVIĆ Ante BRUNO, rođen 1912, Split, molerski radnik. Kao radnik na želježnici stalno je pomagao i radio za NOP. Prije rata bio je sindikalno organiziran u URS. Učesnik je štrajkova i demostracija. Rujna 1943. godine stupa u NOB-u u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Aržanovu, Duvnu, Travniku, kada je postao vozač tenka tenkovske čete 5z koje je 1944. premješten u kulturnu ekipu 1. Croleterske divizije, a po oslobođenju Zagreba prešao u muzički sastav 1. armije gdje je i dočekao kraj rata.

NOVKOVIČ Save STEVAN, rođen 1923, Perušić, Benkovac, zemljroadnik. Po dizanju ustanka radi za OP. Član SKOJ-a postao je 1942. godine 1943. stupa u Sjevernodalmatinski odred i sa istim se bori sve do listopada 1943. kada u Bugojnu postaje borac 6. beograskog bataljona i artilejrije brigade 1. proleterske brigade s kojim je nastavio borbu na Travniku, Komaru, Šuici, Vlašiću, centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, u Sandžaku, Srbiji oko Zlatibora, Palisada, Valjeva, Uba i Beograda, kada je listopada 1944. ušao u sastav artilejrije Brigade u kojoj je i postao član KPJ i nastavio borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Stevan je bio jedan od hrabrih i pouzdanih boraca.

NUJIĆ Jakova MARIJA, ro đena 1925, Split-Makarska, frizerka. Član SKOJ-a ostala je 1942. Sa svojim mužem Milom vrlo aktivna u Makarskoj. U svibnju 1942. stupa u sastav 1. voda Južnodalmatinske čete, a kasnije 1. čete bataljona »Josip Jurčević« koja se bori na području Biokovo-Neretva do kraja kolovoza 1942. godine, kada postaje borac-bolničarka 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama oko Ključa, Bosanskom Grahovu, Sitnice, Jajca u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Prnjavora, u IV nepriajteljskoj ofenzivi, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Konjicu, Ulogu i Treskavici. Vodeći borbu krajem ožujka 1943. sa Italijanima i četnicima. Poginula je u borbi s Talijanima, i četnicima. U toku V neprijateljske ofenzive u prvoj polovini lipnja 1943. godine. U sastavu 4. bataljona

nalazio se njen muž Miljenko-Brico, koji je također poginuo u V neprijateljskoj ofenzivi.

NUJIĆ Josipa MILJENKO-BRICO, rođen 1920, makarska, brijački radnik. Bio član URS sindikata. Jedan od naprednih omladinaca. Član SKOJ-a postao je 1941. Učesnik oduzimanja oružja iz građanske škole, travnja 1941 godine, u Makarskoj. Godine 1942. stupa u 1. vod južnodalmatinske čete, a kasnije omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori na području Biokovo-Neretva do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Banje Luke, ü IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Lukača, Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatićeva, Treskavice, Drine, Kapka i Ifsara, Sandžaka, oko Prijepolja i Bijelog Polja; na Čelebiću, Trovrhu, Tari, Pivi, Vučevu, Borovnu, kada je u dolinu Sutjeske, u jednom od

juriša, početkom lipnja 1943. godine i poginuo.

NJEGUŠ Luke MARKO, rođen 1925, Koljane, Sinj, učenik. Član SKOJ-a postao je 1943 godine. U NOB-u stupio početkom 1943. godine u Sinjski odred. Rujna 1943. godine u Dalmaciji postaje borac 3. čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Komaru, Šuici, oko Kupresa, Vlašića, Jajca, Mrkonjić-Grada. Poginuo je vodeći borbu s Nijemcima, četnicima i ustašama na planini Lisini, kod Mrkonjić-Grada 5/6 svibnja 1944. godine.

ODAK Marka JURE, rođen 1921, Slivno, Metković, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1941 godine. član KPJ od 1942. Jedan od naprednih omladinaca svog mjesta. Radio je na jačanju omladinskog pokreta i bio vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U prvoj polovini 1942. stupa u Neretvansku četu s kojom se bori do ulaska u sastav bataljona »Josip Jurčević«. Bio je u omaldinskoj četi »Ante Torkar« s kojom se bori do kraja kolovoza 1942. godine kasnije postaje bore bataljona »Vid Mihaljević« s kojim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i sa istom se bori oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine i Klobuka u dolini Neretve i oko Nevesinja, da bi krajem travnja 1943. postao borac komandir voda u 3. dalmatinskoj brigadi. Nastavlja borbe u Sandžaku, zatim oko Čehotina, Celebića, Tare, Pive i Vučeva kada je početkom juna 1943. postao komandir voda i komandir 2. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u proboju obruča na Miljevini, zatim u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, na Capardima, Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji oko Travnika, Suice, Komara. Vodeći borbe početkom 1944. na Vlašiću oko rijeke Ugra u Bosni, poginuo 10. siječnja.

ODOVIĆ Jove GOJKO, rođen 1923 Nebriževac, Imotski, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1941. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustnaka. U svibnju 1942. stupa u sastav Južnodalmatinske čete, a zatim u 5. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokova, kada je kolovoza 1942. postao borac bataljona »Vid Mihaljević« i sa istim ušao u sastav 4. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbu, oko Vrgorca i Imotskog, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebena, doline Neretve, Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Sandžaku, Crnoj Gori, u V neprijateljskoj ofenzivi oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive, Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. postao borac 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu u slamanju obruča ria Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Han-Pijesku, Vlasenici i Zvornika, Varduku u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Suici, Travniku, Komaru, oko Vlašića. Poginuo je pred kraj 1943. godine. Ne zna se da li je bio član KPJ.

ODOVIĆ Jove STEVO-PLIVA, rođen 1922. Nebriževa, Imotski, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1941. Kao omladinac vrlo aktivan u prirpemnom razdoblju ustanka. Radio na omasovljenju omladinskog pokreta i kurirskoj dužnosti. Pred kraj 1942. stupa u NOB-u u sastav bataljona »Vid Mihaljević« s kojim se bori na području Biokova, sve do ulaska u 4. dalmatinske brigade s kojom se bori, oko Vrgorca i Imotskog, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na pravcu Širokog Brijega, Posušja, Tihaljina, Klobuka, Plas-grebena, doline Neretve, Nevesinja da bi krajem travnja 1943. kao puškomitralezac ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Sandžaku i Crnoj Gori, u V ofenzivi oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive, Mratinja i Vučeva, kada početkom lipnja 1943. postaje puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu, oko Rataja i Miljevine u razbijanju obruča. Piginuo 13/14. lipnja 1943. godine u borbi s Nijemcima na Miljevini, u V neprijateljskoj ofanzivi. Brat Gojko mu je poginuo u sastavu 6. beograskog bataljona 1943. Stevo je ostao član KPJ početkom 1943. godine.

OLBRIH Todora PETAR, rođen 1923, Prilep radnik električar. Član SKOJ-a postao je 1942. ačlan KPJ u toku rata. Potiče iz napredne porodice i kao radnik brodogradilišta »Split«. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret Splita. Učesnik je niza ilegalnih i diverzantskih akcija, kako u brodogradilištu, tako i sa omaldinom Splita. Bio je progranjen od talijanskog okupatora. U NOB-u odla-

zi iz Splita i u siječnju 1943. godine stupa u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom je nastavio borbu oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, doline Neretve, Nevesinjske kotline, Sandžaka i Crne Gore, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi oko Cehotine, Čelabića, Tare, Pive, Mratinja i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac-puškomitraljezac 6. beogradskog bataljona s kojim nastavlja borbu u proboju obruča, na Miljevini, zatim u istočnoj Bosni na Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardama zatim u srednjoj Bosni u Dalmaciji i Zapadnoj Bosni, Duvnu, Suici, Turbet, Vlašiću i Travniku, Poginuo je krajem studenog 1943. godine kod Travnika u borbi s ustašama i Nijemcima.

OLUJIĆ Mate JOSIP, rođen 1920, Lovreć, Imotski, poštanski službenik. Za NOP opredjelio se 1941. godine. Istog pomaže i za istog radi sve do kraja 1942. kada stupa u NOB-u, u sastav bataljona »Vid Mihalević« s kojim se bori na području Biokova do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. postao borac i član SKOJ-a u sastavu 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u Sandžaku i Crnoj Gori, u V ofenzivi, oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Mratinja, Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. postao borac 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u kojem je i postao član KPJ i nastavio borbu u slamljanju obruča zatim u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, na Capardima, gdje seje istakao kao puškomitraljezac borio se oko Nemilce, u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Suici, Travniku, kada je u studenom 1943. godine grupom Dalmatinaca prekomandiran u Dalmaciju, gdje je bio na raznim rukovodećim dužnostima. Kraj rata zatekao ga je na dužnosti komandanta bataljona u sastavu 26. divizije u činu kapetana. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je ponzionisan u činu kapetana I klase.

OLUJIĆ Jakova JOZO, rođen 1925. Lovreć, Imotski, đak. Clan SKOJ-a 1942. Vrlo aktivan o mladinac na terenu Lovreća. U studenom 1942. stupa u sastav bataljona »Vid Mihaljević« s kojim se bori sve do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom je nastavio borbe, oko Imotskog i Vrgorca, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Posušća, Širokog Brijega, Tihaljine i Klobuka, Plas-grebenu, dolini Neretve i Nevesinja, kada je kao član KPJ ušao u sastav 3. dalmatinske brigade, krajem travnja 1943. godine i nastavio borbe kao politički delegat voda u Sandžaku, Crnoj Gori, u V ofenzivi oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori u slamanju neprijateljskog obruča. Poginuo je 14. lipnja 1943. godine.

OLUJIĆ Laze PANE, rođen 1920, Bilišani, Obrovac, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Vrlo mlad se priključio naprednom omladinskom pokretu i već 1941, postao član SKOJ-a a član KPJ postaje 1942. U listopadu 1942. stupa u 3. četu Bukovačkog bataljona, Sjeverno dalmatinskog odreda iz kojeg je listopada 1943. u Bugojnu postao borac a zatim starješina 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbu na Travniku, Vlašiću, Turbetu, Lisini, Mliništu, Bašerincu, Vranići, Busovačkim kolibama Sandžaku, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, na Sremskom frontu, zatim preko Srijema i Slovenije do Zagreba, kao desetar vodnik voda i zamjenik komandira 3 čete. Kraj rata ga je zatekao u činu potporučnika. U toku rata je dva puta ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzionisan u činu kapetana I Kl.

OMEROVIĆ Ivana IVAN IVO, rođen 1912, Supetar, Brač, službenik. Clan KPJ postao u rujnu 1944. Za pokret je počeo raditi 1942. U NOB-u stupa u rujnu 1943. Bio borac Posadnog bataljona Splita. Rujna

1943. postao je borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbu: na Duvnu, Travniku, Suici, kada je i postao puškomitraljezac. Vodi borbe i u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi oko Vlašića, Turbeta, Komara, Travnika, Mliništa, Bašarinca, Busovačkim kolibama i Sarajevskim vratima. U 1944 postao je i komandir voda. Prekomandiran je 1944. u sastav štaba brigade, gdje je vršio dužnost štapskog pisara na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu zastavnika. Ivo je ranjavan dva puta. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzionisan u činu majora. Učesnik je borbi na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji.

OPAČIĆ Tome SAVO, rođen 1918, Plavno, Knin, zemljoradnik. NOP pomaže od 1941. godine. Godine 1942. stupa u Plavsku četu iz koje je postao borac 2. dalmatinske brigade i sa istom se bori u Bosni, Dalmaciji i IV neprijateljskoj ofenzivi u kojoj je dva puta ranjen. Kao ranjenik iz bolnice, u toku V neprijateljske ofenzive 1943.

postao je borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Travniku oko Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, za vrijeme desanta na Drvar, kada je bio teško ranjen, svibnja 1944. godine. Po izlasku iz bolnice otišao je na dužnost Komande mjesta u Bosansko Grahovo na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata. Savo je bio jedan od dobrih i pouzdanih boraca koji se je po ozdravljenju stalno vraćao u svoju jedinicu. Dva brata su mu bila u NOB, od kojih je Tomo poginuo u ljeto 1942. godine a Jovo u V neprijateljskoj ofenzivi 1943. godine.

OPAČIĆ Mile VOJISLAV, rođen 1927, Biljane Gornje, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. U ljeto 1943. nalazi se u Sjevernodalmatinskom odredu s kojim se bori do listopada 1943. kada kod Bugojna dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama oko Travnika, Suice, Turbeta, Komara, Vitovlje, na r. Ugar, po centralnoj Bosni, oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pjevalja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okučana, r. Ilove, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje dočekuje kraj rata. Član SKOJ-a postao je 1944. godine. Poslije rata je demobiliziran.

ORLANDINI Jerka LEO, rođen 1920, Pučišće, Brač, brijački radnik. Iz radničke porodice. Kao napredan omladinac u Omišu, gdje i živio, rano se uključio u napredni omladinski pokret. Bio je član URS sindikata. Proganjan je i zatvaran od nenarodnog režima 1938. u Splitu. Godine 1941. našao se u Zagrebu i odmah se povezao s naprednim drugovima. Član SKOJ-a od početka 1942 godine član KPJ od 1943. Godine 1942. u Biokovu stupa u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na Biokovu i Neretvi, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim vodi borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici. Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Glavatićeva, Treskavice, Drine, Krčina brda, Kapka Ifsara, Sandžaka, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi oko Čelebića, Trovrha, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore, Balinovca, Miljevine, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku. U toku rata je nekoliko puta ranjavan. Krajem srpnja 1943. prekomandiran je u 1. bosanski korpus gdje je bio politički delegat voda i kulturno-prosvjetni radnik u pratećem bataljonu korpusa. U svibnju 1944. prebačen u Italiju na liječenje. Godine 1945. nedovoljno opravljen vraća se u domovinu, u sastavu komande grada Split. Kraj rata zatekao ga je u činu poručnika.

ORLIĆ Roka JERKO, rođen 1912, Vinišće, Trogir, radnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Mlad se otisnuo od kuće. Godine 1922. došao je u Split u kojemu se i upoznao s naprednim idejama radničkog i omladinskog pokreta. U Splitu je bio sindikalno organizovan u URS. Član KPJ postao je prije rata. Radi u brodogradilištu »Split«. Iz brodogradilišta odlazi u obalske radnike i sa istima učestvuje u štrajkovima i političkim manifestacijama, boreći se za bolje uslove radničke kla-

se. godine 1941. učestvuje u raznim ilegalnim akcijama protiv okupatora i domaćih izdajnika. Stalno je posjedovao oružje. Učesnik je u diverziji na talijanski brod u Splitu, zašto je bio uhapšen, zatvoren i sproveden u zatvor »Roko«. Po kapitulaciji Italije učestvuje u organizaciji razoružavanja talijanske vojske, oduzimanju tehnike, vojne opreme i hrane. Sredinom rujna 1943. godine kreće u NOB-u i stupa u Prateću četu 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, sa kojom nastavlja borbu kao borac, komandir odjeljenja i komandir voda minobacača i topova na Duvnu, Travniku, Suici, Vlašiću, oko Jajca, u centraloj Bosni, Mrkonjić-Gradu, za vrijeme desanta na Drvar, na Mliništu, Raduši, Vukovskom, Vranići, Bitovnji, Sarajevskim vratima, Sandžaku, zatim u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Jelovoj gori, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama na sremskom frontu u Srijemu i Slavoniji. Poginuo je 5/6. svibnja 1945. godine na Vrbovcu u borbi s nijemcima.

ORLOVIĆ Jure RADE, rođen 1926, Budak, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a postao je 1943. a član KPJ 1945. godine. U ljeto 1943. je u Sjevernodalmatinskom partizanskom odredu s kojim se bori do listopada 1943, kada kod Bugojna dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Suice, Duvna, Turbeta, Komara, r. Ugar, Kotor-Varoša, Vitovlja, Vlašića, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevalja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara do Pleternice gdje je 20. travnja 1945. bio ranjen. Potom je prebačen u bolnicu u kojoj je i dočekao kraj rata. Poslije rata vraća se u brigadu iz koje je i demobiliziran. Bio je puškomitraljezac i omladinski rukovodilac.

OROŠNJAK Đure ILIJA, rođen 1913. Vučevica, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine. Početkom 1943. odlazi u partizane, u Mosećki partizanski odred, a potom u 3 dalmatinsku brigadu s kojorp učestvuje u borbama

oko Knina, Vrlike kroz IV neprijateljsku ofanzivu oko Imtoskog Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, zatim u prenošenju ranjenika preko Prenja, u borbama oko Nevesinja, u Sandžaku, kroz V neprijateljsku ofanzivu na r. Ćehotini, planini Ljubišnjoj, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinu, Vučevu. Početkom lipnja 1943. godine preko Sutjeske i Zelengore dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Piginuo je u proboju obruča na Miljevini sredinom lipnja 1943.

OŠTRIĆ Marka PAŠKO, rođen 1925. godine, Rastovac, Trogir, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Lipnja 1943. godine je u Trogirsko-šibenskom partizanskom odredu a rujna 1943, postaje borac 3. krajiške proleterske brigade u kojoj je bio ranjen i upućen u bolnicu. Po izlasku iz bolnice početkom 1944. godine dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sudjeluje u borbama kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, Mliništima, Raduši, Vranići, Bašerincu, Bitovnji, Bjelašnici, kada

krajem lipnja 1944. godine ponovo se vraća u sastav svoje 3. krajiške brigade i nastavlja borbu u Sandžaku, zatim po prelasku u Srbiju, preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Mladenovca, Kosmaja, Ralje, Avale, Beograda ptom preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje je i dočekao kraj rata. Clan KPJ postao je 1944. godine. Poslije rata se demobiliziran.

PALTRINJERI Jure JERKO, rođen 1919, Siverić, Drniš, randik. Bio je izbjeglica u Kraljevu gdje se povezao s Mjesnim komitetom KPJ Kraljevo i radio na pripremi ustanka. Član KPJ od 1939. godine. Nakon dizanja ustanka 1941. godine stupio je u Kraljevački partizanski

odred »Todor Miličević« i bori se kao pomoćnik komesara čete do odlaska u Užice u 6. ibarsku četu s kojom brani Užice do povlačenja u Sandžak. U Rudom je 22. prosinca 1941. godine ušao u sastav 1. čete 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u istočnoj Bosni i Hercegovini. Početkom lipnja 1942. bori se u zapadnoj Bosni oko Treskavice, Konjica, Prozora, Duvna i Livna. Kolovoza 1942. godine je prekomandiran u sastav 4. operativne zone iz koje je upućen u Okružni komitet KPH Knin gdje je obavljao dužnost sekretara Komiteta. Kasnije je bio komesar kursova i škole pri Štabu 4. armije. Kraj rata ga je zatekao u činu majora. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzionisan u činu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

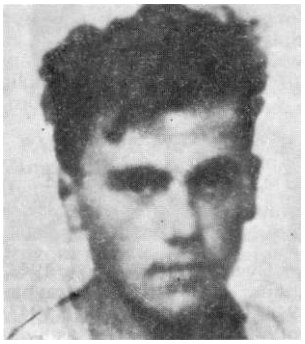
PANCIROV Jure BLAŽ, rođen 1922, Primošten, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od prve polovine 1942. Početkom rujna 1943. stupa u 8. šibensku brigadu, a početkom

listopada te godine odlazi u Bosnu i kod Bugojna dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, na prostoru Mliništa za vrijeme drvarske operacije, potom u nadiranju Brigade na istok preko Kupresa, Vukovskog, planine Bitovnje, Ivan-planine, Foče i Sandžaka. Srpnja 1944. postao je član SKOJ-a, zatim voi borbe u Srbiji na Zlatiboru, Palisata, Valjeva, Uba, Avale kada je postao komandir desetine s kojom uspješno komandira u borbama za oslobođenje Beograda gdje je i primljen u članstvo KPJ, da bi rat nastavio borbu u Srijemu; kod Sida, Tovarnika i Šidskih Banovaca. Sredinom prosinca 1944. godine primio je dužnost komandira voda. Poginuo je 18. siječnja 1945. godine kod Sida, u Srijemu.

PANDOL Nikole PETAR, rođen 1924, Brusje, Hvar, zemljoradnik. Član SMG postao je krajem 1942. godine, a član KPJ postao je u toku rata. Od 1942. radi za NOP. Na terenu je obavljao kurirsku dužnost. Bio ie snalažljiv i povjerljiv omladinac. U rujnu 1943. stupa u NOB-u na Hvaru, odakle je s grupom Dalmatinaca listopada 1943. godine u Bugojnu, postao borac Izviđačkog voda 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe, oko Travnika, Vlašića, Komara, Suice, Kupresa, Vitovlja, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vralice, Bitovnje i u Sandžaku. Srbiji na Zlatiboru, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je postao starješina u Izviđačkoj četi, a zatim je nastavio borbe na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniju. Poslije rata ostao je u JNA i vršio razne dužnosti iz koje je i penzioniran u činu kapetana.

PAPEŠA Mihe IVO, rođen 1924, Murter, Šibenik, zemljoradnik, ribar iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od proljeća 1942. godine, a sredinom proljeća 1942. postaje član SKOJ-a, da bi 14. listopada te godine otišao je u partizane i u zapadnoj Bosni stupio u 3. sandžačku brigadu, s kojom se bori po zapadnoj Bosni, ali za kratko vrijeme, jer već krajem studenog 1942. godine kod Jajca dolazi u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, planini Uzlomac, Jošavci, Teslići i drugim mjestima na prostoru: Teslić-Prnjavor-Banja Luka-Čelinac, zatim preko Maslovara, Šipraga, Ugra, Komara, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, G. Vakufu, sve do prelaska Neretve kada je primljen za člana KPJ, potom je upućen u Prateći bataljon VS s kojim nastavlja borbe preko komunikacije: Kalinovik-Foča, sela Cureva, Šćepan Polje-Kruševo, selo Meštrovac, Đurđevića Tara, na Tari, Crnom Jezeru, Durmitoru, Sušičkom Jezeru, Podmilogori (pivski plato), Barni Do, Kanjon Pive. Borio se na Mratinje, Maglić, Mrkalj-klade sve do Dragaš-sedla, gdje je poginuo kao puškomitraljezac za vrijeme neprijateljskog bombardiranja početkom lipnja 1943. godine u V neprijateljskoj ofanzivi.

PARAĆ Ivana JAKOV, rođen 1922, Moseč, Drniš, fotog-

raf. Clan SKOJ-a postao je 1943. godine, a član KPJ od travnja 1944. U NOB-u stupio je 1943. godine, u Dalmaciji, u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU Brigade, s kojim nastavlja borbe kao borac i politički delegat voda na Duvnu, Suici, Travniku, Vlašiću, Komaru, Vitovnu, centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisina, Mliništu, Vranići, oko Bašarinca, na Bjelašnici, u Sandžaku, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Basti, Valjevu, Ubu i Beogradu gdje je prekomandiran, krajem listopada za delegata voda Izviđačke čete 1. proleterske brigade, s kojom nastavlja borbu na Sremskom frontu: na Iloku, Sidu, Tovarniku, Siskim Banovcima, Ilači, Orliku, Mehovima, Vukovaru, Pleternici, Banovoj Jaruzi, Vrbovcu, Ivanu-Zeleni. Kraj rata zatekao ga je u činu zastavnika. Jakov je bio jedan od pouzdanih i čvrstih boraca bataljona u Izviđačke čete. U toku rata je ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu potpukovnika.

PARAĐINA Mitra MARKO, rođen 1907, Broćanac, Split,

zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. Za NOP počeo je raditi od 1941. Stric mu je 1941. ubio jednog zloglasnog ustašu i Marko se morao skloniti do srpnja 1942. godine kada je postao borac Mosečke čete a poslije dva mjeseca, u rujnu 1942. godine postao borac 3. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko: Korot-Varoši, Crnom vrhu, Teslića, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Ivan-sedla, Raštelice, Gornjeg-Vakufa, Cičeva, Lipeta, Treskavice, i u Sandžaku; potom u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Borju, Tari, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini, istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, zatim u VI i VII neprijateljskoj ofenzivi; u Srbiji na Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu gdje je 1944. prekomandiran u bataljon KNOJ-a kao član KPJ. Kraj rata gaje zatekao u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilizirao.

PAŠALIĆ Petra JURE, rođen 1915, Tučepi, Makarska, zemljoradnik. NOP pomaže od 1942. Bio je privržen radničkom pokretu. U siječnju 1943. stupa u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i sa istom nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve i Nevesinja. Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade s kojom se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac Prateće čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se u razbijanju obruča; u istočnoj Bosni na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, zatim u centralnoj Bosni: na Turbetu i Dalmaciji gdje je 20. rujna posjetio Tučepe i razbolio se i s dalmatinskim zbjegom otišao u Egipat (EH Sahat). Krđj rata ga je i zatekao u Egiptu.

PAUNOVIĆ-AŠANI Josipa KATICA, rođena 1924, Makarska, domaćica. Član SKOJ-a postao je 1942. Za NOP počela raditi 1941. Učestvovala je u oduzimanju oružja iz građanske škole u Makarskoj 18. travnja 1941. godine. U 1942. bila je uhapšena i zatvorena zbog ilegalnog rada i učešća u bjekstvu iz zatvora partizana Nina Baškovića. Učestvovala u političkim manistacijama sa ženama Makarske. Godine .1942. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i sa istom nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja, gdje je krajem travnja 1943. postala borac-bolničarka 3. dalmatinske brigade. Nastavila borbe u Sandžaku na Čehotini, Čelebiću, Tari i Vučevu, a već početkom lipnja 1943. postala je borac-bolničarka 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu u ofenzivi, gdje je i našla svog malog brata Josipa. Vodi borbe i u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemilej, u centralnoj Bosni na Turbetu,

Dalmaciji, Travniku, Šujici, Vlašiću, Komaru, zatim oko Jajca Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne, Sandžaka, kada je i postala član KPJ, potom u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, gdje je rujna 1944. prekomandirana u 28. slavonsku diviziju gdje vrši dužnost referenta saniteta divizjona artiljerijske brigade gdje je i dočekala kraj rata, u činu zastavnika.

PAUNOVIĆ Josipa JOSIP PIKULO, rođen 1932, Makarska, đak. Deveto dijete, od šesnaestero djece koliko su ih imali otac Josip i majka Ivka. Godine 1942. stupio je u NOB-i na Biokovu u borbi Šošići gdje su mu bila tri brata i sestra. Kasnije je ušao u sastav bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu, oko Imotskog, Vrgorca, u pravcu Posušja, lcada je s nekoliko suboraca i uhvaćen od ustaša u IV neprijateljskoj ofenzivi i s njima odleđen na streljanje, prvom polovinom veljače 1943. godine u pravcu Duvno-Prozor. Pukim slučajem je osta živ. Mještani su ga pronašli ukazali su mu pomoć i poslije nekoliko dana, predali ga krajiškim jedinicama. Neretvu je prešao s 3. krajiškom brigadom, i oko Nevesinja i Kalinovika, ušao u sastav pozadinskih jedinica 1. proleterske NOU brigade, s kojima je nastavio svoj borbeni put, sve do V neprijateljske ofenzive kada je postao borac i kurir 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, zatim u centralnoj Bosni, u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne, Sandžaka, i Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, i svim borbama ni Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Bio je živahan, uporan i vrlo omiljen među svojim suborcima. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komandira odjeljenja kurira u 1. proleterskoj NOU brigadi, u činu starijeg vodnika. U toku rata je postao član SKOJ-a i član KPJ. Poslije rata poslat je na školovanje u SSSR, odakle je vraćen u Češku, gdje je izučio mehaničarski zanat, u Škodinim zavodima. Bio je sekretar SKOJ-a Doma jugoslovenskih učenika.

PAVIĆIĆ Josipa BORIS, rođen 1920, Šibenik, student iz napredne službeničke porodice. Clan SKOJ-a od prije rata. Radio na omasovljenju omladinskog pokreta na području Šibenika. Odmah po kapitulaciji zemlje 1941, aktivno radi na pripremi ustanka. Clan KPJ od 1941. Bio je više puta hapšen u bivšoj Jugoslaviji zbog svojih naprednih ideja. Talijani ga hapse i drže u zatvoru šest mjeseci 1941/42. godine, a po izlasku iz zatvora bježi u Makarsku kod nekih svojih prijatelja, gdje se odmah uključuje u rad za NOP; zatim stupa u NOB-u u sastav bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokova u sastavu omladinske čete »Ante Torkar« kao politički delegat voda. Krajem kolovoza 1942. godine s svojim omladincima odlazi u Livno i stupa u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade,

gdje se ističe u borbama u Bosni, na Ključu i Bosanskom Grahovu kada ie postao komandir desetine s kojom uspješno komandira u toj borbi. Vodeći borbu na utvrđenoj Sitnici protiv udruženih neprijateljskih snaga: ustaša, domobrana, četnika i Nijemaca poginuo je 20. studenoga 1942. godine.

PAVIČIĆ Ivana STJEPAN, Mina, rođen 1920, Poljica, Hvar, zemljoradnik. Clan SKOJ-a postao je 1942. godine, član KPJ 1944. U NOB-u stupio drugom polovinom 1942. godine u Hvaru odakle se prebacio na kopno i postao borac 2. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe u Dalmaciji i Bosni, potom u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Neretvi, Drini, Sandžaku i Crnoj Gori, a zatim u V neprijateljskoj ofenzivi, kada je početkom lipnja 1943. zatim kao neoporavljen iz bolnice, postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbe

u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, oko Komara, Šuica, Vlašića, Jajca, Mrkonjić-Grada gdje je travnja 1944. prekomandiran, a zatim je ušao u 1. tenkovsku brigadu, u kojoj je i dočekao kraj rata, u činu vodnika.

PAVIŠIĆ Vicka JERKO, rođen 1920, Nerežišće, Brač, radnik kresar i kipar. Po završetku kiparske škole u Splitu, kao napredan omladinac, postao je član SKOJ-a 1936 godine, a član KPJ 1941. Aktivno je radio na jačanju omladinskog pokreta.

Učesnik je političkih manifestacija, Svoju aktivnost ispoljio u Sušaku, Splitu, Novom Sadu i Kninu. Bio je zamjenik sekretara partijske organizacije. U početku 1942. stupa u Brački vod. Zatim u Omladinsku četu bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na Biokovu i Neretvi do kraja kolovoza 1942. godine kada postaje borac, desetar i politički delegat voda u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske brigade. Bore se na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Banje Luke; u IV neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem-Vakufu, Glavatičevu, Lipetu, Treskavici, Drini, Kapku, Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi na Čelebiću, Zlatnom-boru, Tari, Vučevu, Sutjesci, Ljubinom grobu, Balinovcu, Miljevini; u istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku; oko Komara, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa; na Vranići, Sarajevskim vratima, Bašarincu, Bitovni; u Sandžaku, potom u Srbiji na Palisadu, Zlatiboru, Jelovoj gori, Valjevu, Ubu i Beogradu. Godine 1944. prekomandiran je u 21. srpsku diviziju, gdje gaje i zatekao kraj rata, u činu kapetana. U sastavu te divizije nastavio je borbu na Sremskom frontu. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

PAVLINOVIĆ Duje MILOVAN, rođen 1925, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Potiče iz vrlo siromašne porodice. Mlad se uključio u naprednu omladinu Podgore i već 1941. postao član SKOJ-a. Učestvuje u ilegalnim akcijama s omladinom Podgore. U srpnju 1942. stupa u Omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori do kraja kolovoza 1942. godine, kada postaje borac i pomoćnik puškomitra-Ijesca u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori, na Ključu, Bosanskom Grahovu i Sitnici, gdje je vodeći borbu po dubokom snijegu i velikoj hladnoći protiv jako utvrđenog neprijatelja, poginuo 20. studenoga 1942. godine na Sitnici, sjoš nekolicinom svojih suboraca.

PAVLOV Martina STIPE, rođen 1914. Kaštel-Kambelovac, Split, zemljoradnik i radnik. Kao đak vrlo rano se opredijelio za napredni omladinski i radnički pokret. Bio je poznat u tvornici Kaštel-Sućurac kao tumač naprednih ideja i ako nije bio član KP. Dvije godine bio je u bivšoj JRM. Dizanjem ustanka cijela njegova porodica pomaže i radi za NOP. Bio je marljiv, društven, čvrstog karaktera i vesele naravi. Član KPJ postao u toku rata. Drugom polovinom 1942. godine stupio je u Kaštelansku četu iz koje je ušao u Mosećki bataljon. Zatim je obavljao dužnost komandira voda u 3. dalmatinskoj brigadi. Bori se oko Vrlike i Knina, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog. Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinjske kotline, zatim produžava u Sandžak oko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, Čehotine, Čelebića, Tare, Vučeva, kada je početkom lipnja 1943, postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, sve do prelaska Miljevine, gdje je u jednom jurišu na Nijemce poginuo 13/14. lipnja 1943. godine.

PEČAR Petra ANTE Perišin, rođen 1921, Podaca, Kardeljevo, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi od početka 1942. Član SKOJ-a 1942. jedan od aktivnih omladinaca u Podaci. U listopadu 1942. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori na području Biokovo-Neretva •do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom je nastavio borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klabuka, doline Neretve, Plas-grebena, Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i bori se u Sandžaku, na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevo, kada je početkom lipnja 1943. ušao u sastav 3. kragujevačkog bataljona I. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u slamanju obruča, do pogibije na planinskim visovima Jahorine, po prelasku Miljevine od bombardiranja.

PEKAS Ivana ANTE, rođen 1918, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP, a prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu, u teškim bitkama, na prostoru Ivansedlo, Bradina, Konjić, G. Vakuf, kod Kalinovika, zatim po prelasku Drine, na Krčinom

brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, gdje krajem travnja 1943. godine postaje član SKOJ-a; zatim kod Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Celebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Miljevini, Jahorini, r. Prači, Han-Pijesku, Vlasenici i Zvorniku. Krajem srpnja 1943. postao je član KPJ i puškomitraljezac s kojim uspješno rukuje preko Nemile i srednje Bosne, do Dalmacije, preko Šuice i Kupresa, do Travnika, a zatim opet, natrag do Suice. Poginuo je 16. prosinca 1943. kod Suice.

PEKAS Jakova BLAŽ, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Od druge polovine 1941. aktivno radi za NOP. Iste godine postaje član SKOJ-a a članom KPJ 1943. godine. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. Crnoleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Šitnici, Jajcu preko centralne Bosne, u IV i V neprijateljske ofenzive, u

teškim bitkama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, na Krčnom brdu, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Calebić-Korlat-Trovrh, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, kada kao puškomitraljezac pokazuje izvanrednu hrabrost; zatim vodi borbe kod Šujice, Travnika, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, na Mliništima, za vreme drvarske operacije, te u nadiranju Brigade na istok, preko Kupresa, Vukovskog, Bitivnje, Trnova, gdje po'staje i komandir odjeljenja s kojim uspješno komandira preko Foče, Sandžaka, po prelasku u Srbiju, sve do 26. kolovoza 1944. kada je teško ranjen na Palisadu, jurišajući na Bugare. Umro je krajem 1944. godine od zadobijenih rana u Bariju, u Italiji.

PEKAS Marka STANA, rođena 1927, Gradina-Lozovac, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna omladinka. Za NOP aktivno radi od početka 1942. Prvih dana listopada te godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. Crnoleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Šitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, zatim u IV i V neprijateljsku ofenzivi, u teškim bitkama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, Gornji-Vakuf, kod Kalinovika, Po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, gdje krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a, a početkom V neprijateljske ofenzive i četna bolničarka, u teškim bitkama kod Bijelog Polja, na pravcu Calebić - Borje - Korlat - Zavajit, često puta ne vodeći računa ni o svom vlastitom životu samo da bih izvukla iz borbe i pomogla ranjenom drugu. Poginula je 26. svibnja 1943. godine između Zlatnog bora i Uzlupa, na Tari, u V neprijateljskoj ofenzivi.

PENĐER Stjepana ANTE, rođen 1920, Mandalina, Šibenik, građevinski radnik, iz siromašne radničko-težačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Član SKOJ-a postao je početkom 1942. U Šibensko-Trogir-

ski odred stupio je 8. rujna 1943. godine, a u 6. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, kod Travnika, dolazi krajem listopada 1943. godine. Vodi borbe oko Travnika i Šuice i već se tu ističe zbog čega vrlo brzo postaje i puškomitraljezac u prosincu 1943. i član KPJ. Nastavlja borbe oko Suice, Jajca i Mrkonjić-Grada sve do travnja 1944. godine, kada je kao omladinski rukovodilac pete bio teže ranjen zatim je upućen u bolnicu. Po ozdravljenju vraća se u svoju jedinicu kad postaje komandir desetine s kojom uspješno komandira u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, gdje krajem kolovoza 1944. postaje komandir voda. Rujna te godine, bio je opet ranjen, a potom upućen u bolnicu. U bataljon se opet vraća krajem 1944. godine na Sremski front i prima dužnost političkog delegata voda. Na ovoj dužnosti ostaje do veljače 1945. kada odlazi na dužnost komesara čete u Dopunsku brigadu 1. armije, a potom za komesara čete u Zaštitni bataljon 1. armije na kojoj dužnosti i dočekuje kraj rata. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Ratni vojni invalid. Potpukovnik u penziji.

PENGA Petra JOSIP, rođen 1912, Kladnjice, Split, ugostiteljski radnik, godine 1918. ostao je bez roditelja. Djetinjstvo mu je bilo vrlo teško. Godine 1926. došao je u Split. Tu se zaposlio, radeći od jutra do mraka. Kao ugostiteljski pomoćnik rano se upoznao s naprednim idejama radničkog pokreta. Godine 1929. odlazi u Beograd gdje radi kao konobar. Postao je i član URS-ovih sindikata. Clan KPJ postao je 1940. godine i to po povratku u SpTitu. U Splitu učestvuje u političkim manifestacijama. Hapšen je i zatvaran. Iz Splita izgnan je za deset godina, a zatim je sproveden u svoju općinu. Ponovo se ilegalno vraća u Split i radi ilegalno po partijskim zadacima, a 1941. godine na pripremi ustanka. Početkom 1942. stupa u NOB-u, u Mosorski odred, a kasnije u 5. dalmatinsku brigadu. Bori se kroz IV neprijateljsku ofenzivu oko Imotskog, Posušja, Duvna i u dolini Neretve, a zatim učestvuje u prenosu ra-

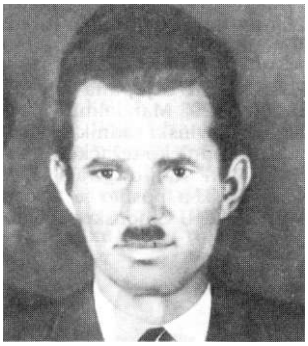

njenika bespućem Prenja i vodi borbe u Nevesinjskoj kotlini. Travnja 1943. postao je borac i komandir voda u sastavu 3. dalmatinske brigade, s kojom je nastavio borbeni put preko Uloga, Kalinovika i Broda. U V neprijateljskoj ofenzivi oko Zavajta, Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i na Vučevu. Početkom lipnja 1943. godine postao je borac i intendant 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbu u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na Jahorini, rijeci Prači, Han-Pjesku, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj i centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Grada, Mliništu, Raduše, Vraniće, Bašarinca, Bitovne, Sandžaku oko Pljevalja i Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu gdje je studenoga 1944. prekomandiran za intendanta u 1. armiju. Kraj rata je i zatekao u činu poručnika. Ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

PERAICA Ivana ANTE, rođen 1915, Čvrljevo, Split, fotograf. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Kao naučnik mlad se uključio u napredni radnički pokret. Učestvovao u štrajkovima i političkim demonstracijama. Bio je član URS sindikata. Prije rata pomagao je radnički pokret, član KPJ postao je u toku rata. Po okupaciji zemlje, pa sve do odlaska u NOB-u, radi i pomaže NOP. U NOB-u stupa u drugoj polovini 1943. godine u Dalmaciji u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbe kao borac i fotograf-na Duvnu, Travniku, Vlašiću, i srednjoj Bosni, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, u Sandžaku, zatim u Srbiji na Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, kao vodnik protivtenkovskog voda godine 1944. prekomandiran je u propagandni odjel i bio šef foto-sekcije 1. proleterske brigade, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu starijeg vodnika. Ante je u toku svog borbenog puta u Bosni, Sandžaku, Srbiji, na Sremskom frontu. Boreći se, snimio niz borbi, marševa i odmora svih jedinica brigade, a posebno od Beograda do Trsta.

PERAK Mate JAKOV, rođen 1907, Lađevci, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od

početka 1943. godine a krajem listopada, te godine, kod Bugojna dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe, oko Travnika, Turbeta, Šuice, zatim u centralnoj Bosni, kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, u širem rajonu Mliništa, za vrijeme drvarski operacije, te u nadiranju brigade na istok, preko Vukovskog, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Pl. Vraniće, Bitovnje, komunikacije Konjic-Sarajevo, Bjelašnica, Trnova, Foče, zatim Sandžaku, u Srbiji, u borbama na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Maljenu, Valjevu, Ubu, Ralji, Banjičkom visu, Beogradu, Šidu, Travniku, Šarengradu, Vukovaru, Borovu, Pleternici, Okučanima, Novskoj, Čazmi, Vrbovcu, Sv. Ivanu i Zagrebu, gdje i dočekuje kraj rata. Član KPJ postao je prosinca 9144. godine. Poslije rata se domobilizira kao starije godište. Umro je 1969. godine.

PERAK Lovre UROŠ, rođen 1922, Lađevici, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od travnja 1943. Krajem listopada te godine odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski .bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, Turbeta, Šuice, preko centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Devetine, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Gerovu, Mliništa, za vrijeme drvar^e operacije gdje je neprijatelj po svaku cijenu težio da presječe odstupnicu VŠ; zatim u nadiranju Brigade na istok preko Vukovskog, planine Vraniće, Bitivnje, komunikacije Konjic-Sarajevo, padina Bjelašnice, Trnova, Foče i Sandžaka do Bijelog Polja. Potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, padina Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje je i dočekao kraj rata kao član SKOJ-a i komandir desetine. Ranjavan je dva puta. Demobilisan je krajem 1946.

PERIĆ Mate ANTE, rođen 1912, Živogošće, Makarska, zemljoradnik, NOP pomaže od 1941. pa sve do odlaska u NOB-u siječnja 1943. godine u sastav bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i sa njom nastavio borbe u IV ofenzivi oko Vrgorca, Širokog Brijega, Juguškog, Tihaljine, Klabuka, Plas-grebena i u dolini Neretve. Učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom i vodi borbe u Novosinjskoj kotlini. Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinse brigade i sa istom nastavlja borbeni put Ulog, Kalinovik, Brod, zatim vodi borbe u V ofenzivi oko Zavajta, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade i s njima nastavio borbu u proboju obruča oko RAtaja i na Miljevina. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine kod Miljevinie od neprijateljskog bombardiranja.

PERIĆ Marka JOZO, rođen 1922, Kotlenica, Split, zemljoradnik, iz siromašne porodice. Vrlo mlad otišao na rad u Split.

Radio je na građevinama, a jedno vrijeme i u tvornici tijesta. Rat gaje zatekao u Splitu. Bio je pozvat u vojsku NDH, ali je pobjegao i odmah se povezao sa NOP. Za vrijeme talijanske ofenzive na Mosor 1942. godine uhvaćen je na polju, gdje je obrađivao vinograd, odveden je u Sinjski zatvor, u kojem je ostao 20 dana. Kada je pušten iz zatvora, u kolovozu 1942. odlazi u NOB-u, u Mosorski odred iz kojeg je postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbe kao borac, komandir voda i zamjenik komandira čete. Učestvovao je u borbama oko Knina i Vrlike, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve, zatim u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjem i borbama u Nevesinjskoj Kotlini, nastavio je svoj borbeni put Ulog, Kalinovik i Brod, da bi učestvovao u borbama Zavajtu na Čehotini, Čelebiću, Tari i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. godine postao borac i politički delegat voda u omladinskoj četi 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom se bori u proboju obruča. U istočnoj Bosni se bori na Jahorini, rijeci Prači, Han-Pjesku, Vlasenici i Zvorniku, Vranduku i srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Travniku i Suici. Član KPJ postao u toku rata. Drugom polovinom studenog 1943. godine je prekomandiran u Dalmaciju i postao komandir čete u 10. dalmatinskoj brigadi, a nešto kasnije i komandant bataljona. Kraj rata ga zatekao u oficirskoj školi u Beogradu u činu kapetana. Ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika. Ranjavan nekoliko puta. Umro 1977. godine.

PERIĆ Jure MIRKO, rođen 1919, Hercegovci, Sinj, fizički radnik. Za NOP počeo raditi od 1941. u prikupljanju oružja, municije i ostale vojne opreme. Učesnik je akcije izvlačenja i skrivanja oružja iz vojne kasarne »Gripe« u Splitu kojom su rukovodili Ivan Perić Brešan i Marjan Despotović. Na poziv vlasti NDH odbio je da služi njihovu vojsku i postao vojni ilegalac, potom sklonio se u Split, gdje se zapošljava u tvornici tjestenine kod Jakova Dvornika, član KPJ postao je 1943. godine. Povezuje se s drugaricom Radić Ružom Sekom preko koje pomaže i radi za NOP, sve do kapitulacije Italije, kada je rujna 1943. stupio u NOB-u u Mosorsku četu, iz koje je istog mjeseca 1943. postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1.proletersKe NOU brigade, s kojim je nastavio borbu na Bukovoj gori, Duvnu, Suici, Kupresu, Tra 'niku, kada je prosinca 1943. godine kao puškomitraljezac postao komandir odjeljenja, vodi borbe oko Vlašića, u centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Tarčinu, Bjelašnici i Sandžaku kada je postao komandir voda, zatim se bori u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, kao komandir čete. Listopada 1944. godine, po formiranju 5. bataljona postavljen je za komandira 3. čete, s kojim nastavio borbu na Sremskom frontu. U travnju 1945. godine prekomandiran je u 7. albansku brigadu 42. makedonske divizije na dužnost komandanta 3. bataljona, gdje gaje i zatekao kraj rata, u činu poručnika. U toku rata je ranjavan tri puta. Njegovo ime je unijeto u knjigu LIKOVI »20 Oktobar« u prvom i drugom izdanju za oslobođenje Beograda. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika.

PERIŠA Lovre ANTE, rođen 1925, Sušak, Rijeka, radnik iz siromašne radničke obitelji. Roditelji su mu Šibenčani s kojima je i živio do 1942. Za NOP radi od kraja 1941. godine kad postaje i član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sa-

stav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe kod Bosanskog Grahova, Sitnice, Jajca, preko centralne Bosne na Kotor-Varošu, Čelincu, Teslića. Prnjavoru, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi na Bradini i ivan-sedlu, preko Gornjeg Vakufa, gornjeg toka Neretve, Uloga i Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, u Sandžaku oko Pljevalja, Prijepolja, Bijelog Polja, Kovrena, Čelebića, Borja, Zlatnog bora, na Tari, Vučevu, Borovnu, Popovom Mostu, Zelengori, Orlovački, Balinovcu, Rataju, Miljevini. Zatim u istočnoj Bosni na Jahorini, r. Prači, Han-Pjesku, Vlasenici, Zvorniku. Capardima, Vranduku, u srednjoj Bosni na Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Jajcu, Mrkonjić-Gradu, Mliništu. U nadiranju brigade na istok oko Raduše, Vraniće, Bašarnca, Bitovne, u Sandžaku. U Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i u borbama Sremskog fronta do konačnog oslobođenja zemlje. U ratu je obavljao dužnost ekonoma, političkog delegata voda i intendanta bataljona na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata u činu zastavnika. Član KPJ postao je u veljači 1944. godine. Poslije rata ostao u JNA.

PERIŠA Jerka LJUBO, rođen 1925, Mandalina, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne radničke obitelji. Napredan omladinac. Od kraja 1941. radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, a listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. karlovačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe kod Grahova, na Sitnici i Jajcu oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jašonke, na Teslića, Prnjavoru, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, u bitkama na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, na Drini, kada postaje član KPJ i puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje kroz V neprijateljsku ofenzivu, u borbama kod Šekovića, Čelebića šume, Karlata, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Miljevini, a potom preko istočne Bosne? oko Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika gdje prima dužnost koman-

dira desetine, s kojom uspješno komandira preko Vranduka i srednje Bosne, do Dalmacije i natrag, u borbama oko Travnika i Šujice. Krajem 1943. odlazi s grupom drugova u tenkovsku brigadu, gdje kao komandir tenkovskog voda nastavlja borbu do konačnog oslobođenja zemlje. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Umro je 1970. godine u Novom Sadu.

PERIŠA Lovre KREŠIMIR, rođen 1923, Šibenik, radnik iz siromašne radničko-težačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Po okupaciji zemlje radi za NOP. Krajem 1941. postao je član SKOJ-a i sekretar jedne skojevske grupe. Aktivan je na terenu u prikupljanju pomoći za NOP i obavljanju kurirskih dužnosti. Sredinom 1942. postao je kandidat za člana KPJ. Listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe kod Grahova, na Sitnici i Jajcu, u centralnoj Bosni, Kotor-Varoš, Čalinac, Teslić, Prnjavor, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, u teškim bitkama na prostoru

Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika kada postaje i član KPJ, zatim na Drini, Ifsaru, Čajniču, Bijelom Polju, Čelebiću, Korlatu, Bakiću, Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije i natrag u borbama oko Travnika, Šuice, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, potom u nadiranju Brigade na Istok i po prelasku •u Srbiju, u borbama na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, obavljajući dužnosti borca, kurira, ekonoma i člana komisije za snabdjevanje u Brigadi. Krajem 1944. odlazi u ekonomsko odjeljenje korpusa Narodne obrane, a potom postaje intendant Brigade KNOJ-a. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA.

PERIŠIĆ Jakova RADOJE, rođen 1920, Kaštel-Štafilić, Split. Đak, član KPJ od 1940. godine u Kaštel-Štafiliću. Završio 6 razreda škole i poljoprivredni kurs u Kninu. Potiče iz imućne mnogočlane porodice. Pod utjecajem komunista i brata Berislava koji je bio član KPJ (poginuo u Svilaji 1942. u Potrav-

Iju), rano se opredjelio za napredni radnički pokret. Isticao se sa svojim naprednim stavovima u bivšem »Sokolu« gdje je vježbao kao omladinac. Isticao se u antiratnim demonstracijama, u popularizaciji SSSR i u akcijama narodne pomoći. Bio je uključen u KUD »RAD« i tu je imao rukovodeću ulogu. Po dolasku okupatora učestvuje u skupljanju oružja i druge opreme. Nalazi materijal za izradu postolja za 10 avijonskih mitraljeza koji su rađeni u radionici Frane Žanića, u Kaštei-Novom. Skrivao 20 pušaka. Bio je hapšen i zatvaran. Po izlasku iz zatvora lipnja 1942. godine, te rujna iste godine, stupa u NOB-u u Mosećko-Svilajski odred iz kojeg direktno ulazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Ključa, Sitnice, Jajca, Kotor-Varoši, Calinca, i u Teslića. U tim borbama ispoljio je veliku hrabrost. Poginuo je 1/2 siječnja 1943. godine u Teslića u borbi s ustašama, Nijemcima i domobranima.

PERIŠIN Šimuna ANTON ANTE, rođen 1924, Kaštel-Kambelovac, Split, zemljoradnik. Član SKOJ-a od početka 1942. Do odlaska u NOB radio aktivno i organizirano za NOP. Godine 1942. stupa u Kaštelansku četu iz koje je dobrovoljno stupio, rujna 1942. u Tičevu, u sastav 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu kao borac i puškomitraljezac na Ključu, Strmici, Sitnici, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Calinca, Teslića, Prnjavora, potom u IV neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu, Gornjem-Vakufu, Glavatićevu,

Treskavici, Drini i Kapku, Ifsaru i Sandžaku, oko Bijelog Polja, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom boru, gdje je i teško ranjen, a zatim i prebačen u bolnicu. Kao ranjenik hrabro se nosio. Prešao je Sutjesku uz pomoć jednog Talijana. Zarobljen je u Zelengori od Nijemaca, a onda odveden na strijeljanje s još nekoliko ranjenika. Ante je pukim slučajem ostao živ. Lutao je po šumama i oko 10. rujna 1943. godine, kod Makljana poviše Gornjeg Vakufa, pojavio se ispred svojih suboraca. Drugovi ga nisu poznali. Suznih očiju tiho je rekao: »Zar me drugovi ne poznate. Ja sam Ante Perišin. Bio sam ranjen, a kasnije streljan«. Tek tada je nastala radost. Otpremljen je u Bugojno odakle je kasnije prebačen u Italiju na liječenje, zatim ušao je u 1. tenkovsku brigadu u kojoj je bio komandir čete, u činu potporučnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika. Teški ratni vojni invalid.

PERKETA Špire NIKO, rođen 1923, Vrpolje, Šibenik, zera-Ijoradnik-radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1942. U listopadu 1943. godine, kod Bugojna dolazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Član SKOJ-a postao je 1944. Iste godine postao je i član KPJ. Vodi borbe oko Travnika i Suice i već u prvim borbama pokazuje svoju izdržljivost i hrabrost. Početkom 1944. godine postaje pomoćnik puškomitraljezca. Nstavio je borbe po centralnoj Bosni oko Mrkonjić-Grada, gdje je i obolio od pjegavog tifusa. Za vrijeme drvarske operacije nalazi se na liječenju u bolnici 1. korpusa odakle se vraća u svoju jedinicu i opet u svojstvu pomoćnika puškomitraljezca nastavlja borbe preko Sandžaka, oko Pljevalja i u Srbiji. U 1. proleterskoj NOU brigadi ostao je do prosinca 1944. godine kada zbog slabog fizičkog stanja i bolesti odlazi na liječenje u bolnicu, a zatim u zaštitnu jedinicu 1. korpusa, odakle se upućuje na dužnost desetara-bolničara pri Glavnoj vojnoj bolnici u Beogradu. Demobiliziranje lipnja 1945. godine kada dolazi u svoje mjesto i zapošljava se na željeznici.

PERKOVIĆ Šime JOSO, rođen 1900, Cista Velika, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. Krajem listopada, te godine odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, Turbeta, Suice, Jajca, Mrkonjić-Grada, u rajonu Mliništa gdje je neprijatelj svim snagama težio da preseče odstupnicu VS poslije desanta na Drvar. Potom u nadiranju Brigade na istok preko Vukovskog, planine Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Foče i Sandžaka, zatim po prelasku u Srbiju, u borbama preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, zatim u Srijemu i Slavoniji do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata, u činu vodnika. Poslije rata je demobiliziran kao starije godište. Umro je 1975. godine.

PERKOVIĆ Bože MILAN, roden 1920, Cista Velika, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Početkom listopada 1943. odlazi u partizane i preko Sjevernodalmatinskog odreda, kod Bugojna, dolazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, Suice, u centralnoj Bosni, posebno oko Mrkonjić-Grad, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije kada postaje i član SKOJ-a, potom u nadiranju Brigade na istok, u borbama na Bitovnji, zatim preko Foče i oko Pljevalja, gdje postaje komandir desetine, potom po prelasku u Srbiju u borba-

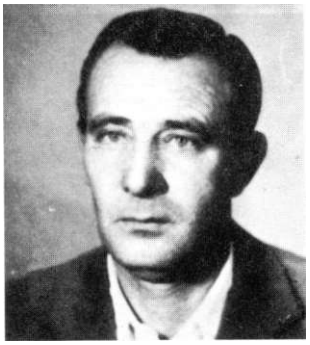
ma na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, oko Kosjerića, Valjeva, gdje postaje član KPJ, a zatim vodeći svoju desetinu učestvuje u teškim bitkama na Ubu, Ralji, Avali i u oslobođenju Beograda, kada postaje politički delegat koju dužnost uspješno obavlja. Učestvuje u borbama, u Srijemu kod Šida, Tovarnika i Šidskih Banovaca. Poginuo je 15. prosinca 1944. godine kod Sida, u borbi s Nijemcima.

PERKOVIĆ Marka MILE, rođen 1921, Donje Polje, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a, član KPJ 1943. godine. Prvih dana listopada te godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Bosanskom Grahovu, Jajcu, u centralnoj Bosni zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, u teškim bitkama na pravcu, Ivan-sedlo, Raštelica, Tarčin, Gornji-Vakuf, Čičevo, Glavatičevo, oko Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevalja i Bijelog Polja. Početkom V neprijateljske ofanzive, sredinom svibnja 1943. godine, postaje komandir desetine s kojom vrlo uspješno komandira na prostoru: Mojkovac-Bijelo Polje-Kovren, posebno na pravcu Čelebić-Borje-Zavajit, potom u vrlo teškim naizmjeničnim jurišima, na Zlatnom boru. Poginuo je 26. svibnja 1943. godine u jednom od juriša na neprijatelja, koji je po svaku cijenu težio da se od Zlatnog bora probije ka Čelebiću i Uzlupu, na Tari, i time ugrozi naše ranjenike i jedinice u tom rejonu.

PERKUŠIĆ Luke LUKA, rođen 1925, Podbablje, Imotski, zemljoradnik. Kao osamnaestogodišnjak mobiliziran od strane ustaša, a početkom rujna 1943. nailaskom 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u rajon Prozor-Duvno, pronađen je gdje spava. Borci su ga prihvatili u svoje redove i tu je ostao do 27. rujna 1943. godine kada je napustio jedinicu i otišao kući gdje je ostao sve do početka 1944. godine. Tada je mobiliziran i poslat u sastav 3. bataljona 9. dalmatinske brigade. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti političkog delegata voda, u činu zastavnika. Poslije rata demobiliziranje i nastavio rad u privn di.

PERLAN Marka PAVO, rođen 1923, Split, automehaničar, iz napredne radničke porodice. Radnik brodogradilišta Split od 1941. godine. Član SKOJ-a početkom 1943. godine, član

KPJ u toku rata. Učesnik je raznih diverzija u Splitu. Sve do odlaska u NOB-u radio je aktivno za NOP. Učesnik je razoružanja talijanskih vojnika u Splitu po kapitulaciji Italije početkom rujna 1943. godine kada je i stupio u NOB-u i stupio u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, na Lisini, Mrkonjić-Grada, Mliništu za vrijeme Drvarske operacije, oko Radуše, Vraniće, Bašarinca, Bitovne i Bjelašnice, u Sandžaku. Zatim u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralju i Beogradu, zatim u borbama na Sremskom frontu oko Šida, Tovarniku, Šiskih Banovca, na Orolik, Šaringrad, Vukovar, Borovo, Pleternicu, Ol^učane, Novsku, Čazmu, Vrbovac, sve do Zagreba kada je poslat u Gardu u Beograd u kojoj je ostao sve do 1947. godine. Po izlasku iz JNA ostao je u toj jedinici kao vojni mehaničar gdje se i danas nalazi.

PERONJA Jure TOMO, rođen 1914, Jelsa, Hvar, službenik. Od dizanja ustanka do odlaska u NOB-u. Početkom rujna 1943. godine, radio i pomagao

NOP. U rujnu 1943. godine prebacio se na kopno i s većom grupom Dalmatinaca stupio u artiljeriju 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbu, oko Travnika i Komara, kada je krajem studenoga 1943. prekomandiran u artiljeriju 1. proleterske divizije u kojoj je vršio dužnost komandira voda. S tom ie jedinicom nastavio borbe oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništu, oko Kupresa, Bitovne, Sandžaka, u Srbiji na Zlatiboru, Valjevu, Beogradu, gdje je krajem listopada 1944. prekomandiran u 21. srpsku diviziju, s kojom nastavlja borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji, kao komandant samostalnog artiljerijskog divizijona. Kraj rata ga je zatekao u činu poručnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je preveden u građansku službu, u činu kapetana prve klase. Bio je načelnik odjeljenja za zdravstveno osiguranje u Splitu, odakle je i otišao u penziju. Član KPJ postao je 1944. godine.

PESAH Leona JOSIP, rođen 1924, Derventa, trgovački pomoćnik. Bio je napredan omladinac u Splitu. Radio je kao

skojevac u grupi »Manoš« trgovačkih pomoćnika. Učestvovao je u niz ilegalnih akcija u Splitu. U NOB-u je stupio početkom druge polovine 1943. godine u Mosorski odred sa kojim se bori sve do listopada 1943. kada je u Bugojnu postao borac, kurir i administrator u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe na Travniku, Duvnu, Suici, Komaru, Vlašiću, Vitovlju, u centralnoj Bosni oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa za vrijeme drvarske operacije, Raduši Vranići, Bašarincu, Bitovni, Bjelašnici, Sandžaku, Trnovu, Foči, Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu kada je listopada 1944. prekomandiran u sastav Štaba brigade kao administrator. Na toj gaje dužnosti u Generalštabu i zatekao kraj rata, u činu vodnika. Član KPJ postao je 1944. godine. Poslije rata je ostao u JNA odakle je 1948. godine prebačen u Upravu državne bezbjednosti. Danas je major u penziji.

PEŠIĆ Jakova LUCA, rođena 1920, Omiš, radnica, član

SKOJ-a od 1940, a član KPJ od 1943. Jedna od aktivnih omladinki Omiša u pripremama ustanka. Učesnica u nizu ilegalnih akcija. Godine 1942. stupila u Mosorski odred iz kojeg je došla u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavila borbe oko Knina i Vrlike. U IV i V neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, u dolini Neretve i u Nevesinjskoj kotlini; zatim je nastavila svoj borbeni put preko Uloga, Kalinovika i Broda, a zatim u V ofenzivi u Sandžaku, Zavajtu. Bori se na Čehotini, Jubušnji, Čelebiću, Tari, Martinji i na Vučevu, gdje početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka saniteta 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori u proboju obruča. Vodeći borbu kod Renovice protiv Nijemaca, poginula je u drugoj polovini lipnja 1943. godine.

PEŠIĆ Jakova MARKO, rođen 1913, Čista Velika, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od

kraja 1942. godine. Listopada 1943. godine kod Bugojna dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodio borbe oko Travnika, Šuice, Jajca, potom na prostoru Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, svibnja 1944. godine, a potom u nadiranju Brigade na istok, u borbama na pk Bitovnji, zatim preko Foče, u Sandžaku, oko Pljevalja, te po prelasku u Srbiju u bitkama na Zlatiboru, Palisadu, oko Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, naročito u oslobođenju Beograda, kada poslije kraćeg odmora nastavlja teške bitke kod Šida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, sve do ožujka mjeseca 1945,godine, kada je bio teško ranjen, a zatim upućen u bolnicu, gdje mu je amputirana noga. U bolnici dočekuje kraj rata. Po završetku rata demobiliziran je kao ratni vojni invalid. Umro je 1970. godine.

PEŠIĆ Jere NIKOLA, rođen 1921, Čista Velika, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. Član SKOJ-a postao je krajem prosinca 1943. godine. Listopada iste godine odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i u sastavu njegove Rudarske čete učestvuje u borbama oko Travnika, Turbeta, Duvna, Šuice, opet Travnika, Turba, Vlašića. Komara, Jajca, Karaule, Vlašića, zatim u centralnoj Bosni oko Mrkonjić-Grada Šipova, Gerova i Lisine. Poginuo je početkom svibnja 1944. godine kod Gerova, kao puškomitraljezac u borbi sa soldatijom zloglasne njemačke 7. SS divizije »Princ Eugen«. Tako se vrlo rano ugasio život ovog hrabrog i divnog proletera.

PETKOVIĆ Marina ANTE, rođen 1926, Vela Luka, Korčula, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1942. Učesnik niz ilegalnih akcija u svom mjestu. U prvoj polovini 1942. stupa u NOB-u na Korčuli odakle se prebacuje na Biokovo u sastav omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« sa kojom se bori na Biokovu do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i puškomitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama Ključa, Bosanskog Gra-

hova, na Sitnici, Jajcu zatim u centralnoj Bosni na Kotor-Varoši, Čalincu, Jošavci'oko Teslića i Banje Luke. U IV i V neprijateljskoj ofenzivi kod Bradine i Konjica, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva i Treskavice, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, Bijelom Polju, Šehovićima, Kovrenu, Čelebiću, Borju, Bakićima, Tari, Pivi, Vučevu, Borovnu, Popovu Mostu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini, zatim u istočnoj Bosni na Jahorini, Prači, Vlasenici i Zvorniku, kod Vranduka, Turbeta, Dalmacije, Duvna, Travnika, Šuice, Jajca, Mrkonjić-Grada i Lisine. Vodeći borbu sa nijemačkim »trupovima« na Lisini kod Mrkonjić Grada 4. travnja 1944. godine, poginuo je-

PETKOVIĆ Ivana JAKOV-ĆORE, rođen 1911, Vrpolje, Šibenik, željeznički radnik iz siromašne seljačko-radničke obitelji. Još prije rata opredeljuje se za napredni radnički i revolucionarni pokret. Godine 1940. postaje član KPJ. Po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP i jedan je od organizatora ustanka. Odlučan i prkosan prema okupatorsko-kvinsliškim vlastima. Bio je oženjen i imao je troje nejake djece. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Izvršava zadatke i ističe se u prvim borbama oko Bosanskog Grahova da bi već u slijedećoj borbi 19/20. studenog 1942. godine uoči napada na »krvavu« Sitnicu, postao puškomitraljezac, kojim neustrašivo tuče i zajedno sa svojim drugovima juriša na njemačko-ustaško-domobranske položaje. Prilikom jednog od takvih juriša na »famoznu« džamiju, posljednju utvrdu neprijatelja na Sitnici, smrtno je pogođen i tu se zauvjek ugasio život ovog neustrašivog borca, pravog proletera, kako su ga drugovi Crnogorci zvali, druga »Budjonija«. Sahranjen je na Sitnici zajedno sa desetak svojih drugova iz Dalmacije, Crne Gore, Srbije i bosne i Hercegovine.

PETKOVIĆ BARIĆ Lovre JOSIP, rođen 1928, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz vrlo siromašne seljačke obitelji. Za NOP

radi od 1942. godine, a krajem iste godine stupa u Sjevernodalmatinski odred, gdje vrši dužnost kurira. Početkom 1943. postaje član SKOJ-a. Po kapitualciji Italije kod Ciste Velike u Dalmaciji dolazi u sastav 6. bataljona • 1. proleterske NOU brigade, gdje dobija dužnost kurira pri štabu bataljona koju uz punu odgovornost uspješno obavlja. Po oslobođenju Beograda, postaje član KPJ i dobija čin vodnika, nastavljajući da obavlja odgovornu kurirsku dužnost, sve do siječnja 1945. godine, kada je na Sremskom frontu bio teže ranjen, a potom je upućen na liječenje u Požarevac, odakle je upućen u Split na oporavak. Tu vrši dužnsot i komandira voda, gdje i dočekuje kraj rata. Godine 1946. odlazi na školovanje u SSSR, odakle se vraća po izlasku rezolucije IB-a i zapošljava se u službu bezbjednosti. Ratni je vojni invalid. Živi u Šibeniku kao penzioner.

PETKOVIĆ KOMADINA Ante KATA, rođen 1921, Vrpolje, Šibenik radnica-domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Napredna omaldinka. Živi i

radi na selu, a potom se zapošljava u bonici u Šibeniku, odakle preko veza, potajno, sakuplja i šalje na teren razni sanitetski materijal. Bila je zatvarana od strane Talijana, a potom su je držali pod nadzorom. Kapitulacijom Italije odlazi u partizane i u rujnu mjesecu kod Šuice dolazi u sastav saniteta 1. proleterske NOU brigade. Savjesno izvršava postavljene zadatke. Uvijek je bila spremna da pomogne ranjenom i bolesnom drugu. Krejem 1943. godine dobila je zadatak da pazi i odgovara za teško bolesnog druga Pešića. Tom prilikom bila osječena od jednice. Lutala po šumama nekoliko dana, a zatim je uhvatila vezu s dijelovima 11. divizije i tako ne napuštajući bolesnog druga stigla u Drvar. Malo kasnije vraća se u Brigadu i nastavlja izvršavanje odgovornih zadataka. Početkom 1944. prekomandirana je u bolnicu 1. proleterske divizije, s kojom nastavlja ratni put po Bosni, a potom na istok preko Kupresa, Vukovskog, pl. Bitovnje, Bjelašnice, Foče, Sandžaka, te prelaska u Srbiju, do Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Avale, Beograda, Srijema do Iloka, gdje je bila ranjena početkom 1945. godine a potom upućena u bolnicu Beograd, gdje dočekuje kraj rata, u činu starijeg vodnika. Umrla je 1979. godine.

PETKOVIĆ-BARIĆ Martina MARKO, rođen 1900, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz vrlo siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna dolazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade, gdje se prvo kao borac, a zatim kuhar, ističe svojom upornošću u izvršavanju postalvjenih zadataka. Iako je bio jedan po godinama od najstarijih boraca nikada se to na njemu nije osjećalo. Hrabro se držao za vrijeme drvarske operacije, a potom u napornom i uz borbu vrlo teškom pokretu na Istok i po prelasku u Srbiju. Uvijek je služio za primjer mlađim borcima, u prištapskim jedinicama. Svaki postavljeni zadatak izvršavao je sa voljom i na vrijeme, zbog čega je bio voljen i cijenjen među drugovima. U sastavu Brigade prošao je cijeli ratni put preko Bosne, Sandžaka, Sr-

bije, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje je i dočekao kraj rata. Kao starije godište demobilisan je krajem 1945. godine. Umro je 1977. godine.

PETKOVIĆ Marka MILOŠ, rođen 1924, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. godine, a sredinom travnja te godine postao je član SKOJ-a, a član KPJ krajem listopada 1944. godine. U Šibenski partizanski odred stupio je u svibnju 1943. godine iz kojeg je listopada te godine kod Bugojna ušao u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske

NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Koričana, r. Ugar, Crnog vrha, Jošavke, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevaja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Banje Bašte, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda. Po formiranju 7. pratećeg bataljona 1. proleterske brigade, studenog 1944. godine ulazi u njegov sastav i kao komandir voda PT-oruđa nastavlja borbu preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje i dočekuje kraj rata u činu zastavnika. Poslije rata ostao u JNA. Penzioniran je u činu majora.

PETKOVIĆ Frane NIKOLA, rođen 1919. Vrpolje, Šibenik, radnik-zemljoradnik iz vrlo siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine. Početkom listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU bri-

gade, s kojim učestvuje u borbama na Strmici i oko Bosanskog Grahova i Sitnice. Jurišajući sa svojim drugovima na bunkere i utvrđenja njemačko-ustaško-domobranske i četničke, a posebno na »famoznu« džamiju koja se nalazila u središtu nepriäjteljske obrane, iz koje su se grčevito branili udruženi neprijateljski vojnici i starješine 19/20. studenog 1942. godine poginuo je hrabro. Nikolu je pokosio neprijateljski rafal i teško ga ranio i prije dolaska u bolnicu podlegao teškim ranama na putu za Ključ.

PETKOVIĆ Šime STANKO KEDŽO, rođen 1921, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Trvnika i Šuice, Komara, Klašića, Kitovja, zatim preko centralne Bosne, oko Kotar Varoši i Jošanke na prostoru Mrkonjić-Grad, Šipovo, Mliništa za vrijeme drvarske operacije, poslije čega postaje i član SKOJ-a, zatim u nadiranju Brigade na istok u borbama na Raduši, Vranići, Bašarincu pl. Bitovniji, potom preko Foče i Sandžaka, kada uoči prelaska u Srbiju kolovoza 1944. godine postaje puškomitraljezac, kojim uspješno rukuje i tuče neprijatelja, na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, zatim kod Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, a pred sami napad na Beograd, postaje komandir desetine, s kojom uspješno komandira u borbama ulicama Beograda, do njegovog konačnog oslobođenja. Bio je vrlo hrabar i uporan borac. Poginuo je nesretnim slučajem krajem listopada 1944. godine, oslobođenje Beograda.

PETRANOVIĆ-RISTIĆ Vasa MARIJA, rođena 1923, Drniš, radnica. Vrlo mlada je od kuće otišla trbuhom za kruhom. U Zagrebu se zaposlila gdje se i upoznala sa naprednim idejama radničkog i omladinskog pokreta. Godine 1942. bježi iz Zagreba u Beograd tu se zaposlila i povezala s omladinskim pokretom i u njemu radi ilegalno do druge polovine 1943. godine. U Beogradu je postala i član SKOJ-a. Drugom polovinom 1943, stupa u NOB-u u

Kosmajski odred iz kojeg je listopada 1944. godine stupila u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade i nastavila borbu za oslobođenje Beograda, zatim vodi borbe oko Iloka, Šida, Tovarnika, Šiskih Banovaca, Orolika (na Sremskom frontu) sve do veljače 1945. godine kada je prekomandovana u bolnicu 212 u kojoj ostaje da njeguje svoje ranjene i bolesne suborce sve do kraja rata. U prosincu 1945. godine demobilizirala se i prešla na rad u privredu. U toku rata postala je član KPJ.

PETRIĆ Andrije ĆIRO, rođen 1920, Gornje Selo, otok Šolta, Split, radnik-ribar. Ćiro ie bio jedan od naprednih omladinaca na otoku. Član SKOJ-a postao je početkom 1942. Radio je na jačanju omladinskog pokreta. Ujesen 1942. stupio je u Mosečki bataljon sa kojim je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojim nastavlja borbe oko Knina i Vrlike. U IV i V nepriajteljskoj ofenzivi oko Imotskog,

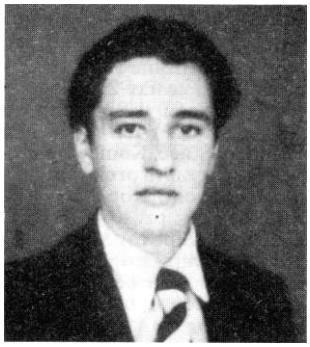

Posušja, Plas-grebena i u dolini Neretve, a zatim u borbama u Nevesinskoj kotlini, nastavlja svoj borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Zavajt, a zatim vodi borbe na Čehotini, Čelebiću, Jubušnoj, Tari, Martinju i Vučevu gdje je početkom lipnja 1943. godine postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio borbu u proboju obruča. Poginuo je 14. lipnja 1943. godine kod Miljevine, u 5 neprijateljskoj ofanzivi. bio je borac izuzetne izdržljivosti i hrabrosti.

PETRIĆ Luke IVO, rođen 1922, Split, đak iz radničke seljačke porodice. Završio dva razreda gimnazije iz koje je istjeran zbog naprednih ideja. Nastavio je da se bavi sportom i bio je aktivni nogometaš RSK »Split« u kojem je sprovodio napredne ideje radničkog pokreta. Tu je i postao član SKOJ-a. Po okupaciji zemlje i ulasku okupatora u Split bio je uhapšen i zatvoren. Po izlasku iz zatvora uključio se u rad s omladinom Splita i pripadao grupi s kojom je rukovodio drug Sustić. Za vrijeme kapitulacije Italije stupa u sastav 4. splitske brigade i učestvuje u obrani Splita pod Klisom. Pred kraj rujna 1943. godine psotao je borac 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbe kao borac, komandir odjeljenja, komandir voda i zamjenik komandira čete na Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, u VI i VII neprijateljskoj ofenzivi oko Komaru, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Bašarincu, Vraniće, Sandžaka, u Srbiji na Palisadu, Valjevu, Beogradu', Sremskom frontu na Iloku, Šidu, Tovrniku, Oraliku, Mehovima, Vukovaru, Pleternici, "Banovoj Jaruzi. Vodeći borbu, 5. svibnja 1945. godine s Nijemcima i ustašama na Vrbovcu teško je ranjen u noge, tako da mu je jedna noga amputirana, a kraj rata dočekao je u bolnici u Čazmi. U sastavu svog bataljona postao je član KPJ. Iz Beograda 1944. godine ušao je u sastav 5. bataljona i kasnije se opet vratio u svoj bataljon. Poslije rata ušao je u službu UDBE za Jugoslaviju. U mirovinu je otišao kao rezervni kapetan I klase.

PETRINA Martina BLAŽ, rođen 1923, Donje Polje, Šibenik, ugostiteljski radnik-naučnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljna 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, oko Kotor-Vat.oši, Crnog vrha, Jošavke, Devetine, Teslića, Prnjavora, zatim u IV i V neprijateljsku ofanzivu kada kao pomoćnik

nišandžije na minobacaču, u Pratećoj četi, tuče nepriajtelja, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čićevu i Glavatičevu, Treskavici, Drini Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, zatim na prostoru Čajniče-Goražde, Limu i Bijelom Polju. Piginuo je 21. svibnja 1943. godine, zapadno od Čelebića, u borbi s Nijemcima.

PETRINA Vice MILE, rođen 1920, Donje Polje, Šibenik, podoficir BJV, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. Iste godine postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, Kotar Varoši, Crnog vrha, Jasovke i Teslića kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedla, Bradine, Konjica, G. Vakufa, Čičeva, Glavatićeva, Treskavice, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde'kod Pljevalja, Bijelog Polja, na Čelbiću, Korlatu, Bakiću, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, gdje 12. lipnja 1943. godine psotaje komandir desetine, s kojom uspješno komandira u borbama ispred Miljevine, potom u našoj ofanzivi preko Jahorine, r. Prače, Podromanije, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače i Zvornika. Poginuo 5. srpnja 1943. godine. Kod Zvornika, u borbi s Nijemcima i ustašama. Član KPJ postao je po izlasku iz V neprijateljske ofanzive, na Jahorini.

PETRINA Jakova VICE, rođen 1921, Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. Travnja 1942. postaje član SKOJ-a, da bi početkom listopada, iste godine, otišao u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama oko Grahova, Strmice, Sitnice, Jajca, Kotar-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, Devetine, Prnjavora, Maslovara, Bojske, Ivan sedla, Raštelice, G. Vakufa, Neretve, Glava-

tičevo, Treskavice, Ustikulina, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča, Garažda, Lima, Brodareva, Kovrena, Šakovića, Celebića, Zavajita, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Sutjeske, Borovna, Zelengore, Balinovca, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Renovice, Devetka, Han-Pijeska, Vlasenica, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, r. Bosne, Turbeta, Dalmaciji oko Suica, Kupresa, Travnika, Komara, Vlašića, u centralnoj Bosni oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, Mliništa, Vukovskog, Raduše, Vraniće, Komara, Bitovnja, Bjelašnice, Drine, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Kolubare, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, zatim preko Srijema i Slavonije, do Zagreba, gdje dočekuje i kraj rata kao komandir voda u činu zastavnika. Član KPJ postao je kolovoza 1943. Poslije rata ostaje u JNA. Ratn ivojni invalid. Penzionisan 1952. godine u činu poručnika.

PETROVIĆ Đure DUŠAN, roden 1922, Otišić, Sinj, iz seljačke siromašne porodice. Za NOP radi od 1942. Clan SKOJ-a postao je 1942. godine a član KPJ u toku rata. U 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade stupio krajem 1943. godine kod Kupresa s kojim učestvuje u borbama kod Travnika, Turbeta, Komara, Gostilja, Vlašića, Ugra, u centralnoj Bosni, oko Mrkonjić-Grada, Lisina, Jajca, Sipova, Mliništa, za vrijem drvarske operacije, Vukovskog, Prozora, Vranića, Bašarinca, Bitovne, Tarčina, Bjelašnice, Trnova, Foče, Pljevlja, Kovrena, Jubišna, Uvaca, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Uba, Kosmaja, Ralje, Avale, Beograda, Sida, Tovarnika, Siskih Banovca, Orolika, Bosuta, Šaringrada, Vukvoara, Pleternice, Okučana, Brezovce, Garešnice, Vrbovca, Ratkovca, Zeline i Zagreba gdje i dočekuje kraj rata, kao starješina. Posije rata ostaje u JNA iz koje je penzionisan kao potpukovnik.

PETROVIĆ Ante LJILJANA, rođena 1928, Sinj,-učenica. Godine 1942. slupa u Svilajski odred s kojim se bori sve do studenog 1943. godine kada je postala borac-bolničarka 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, kod Suice, i sa isti nastavila da se bori oko Travnika, Vlašića, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, oko Gornjeg Vakufa, Vraniće, Bašarinca, Tarčina, Sandžaka. U Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je ušla listopada 1944. u sanitetski bataljon i nastavila borbe, na Sremskom frontu, sve do početka 1945. godine kada se vraća u svoj bataljon i nastavlja borbu u Srijmu i Slavoniji, do konačne pobjede. Ljiljana je bila jedna od hrabrih i pouzdanih boracabolničarki. Bila je stalno u prvim borbenim linijama i svojim ranjenim suborcima ukazivala prvu pomoć. Posebno se istakla na Sremskom frontu.

PUTNIKOVIĆ Josipa PETAR, rođen 1923, Murter, Šibenik, ribar-zemlioradnik iz siromašne ribarsko-zemljroadničke obitelji. Za NOP radi od početka 1942 godine, a sredinom te godine postaje član SKOJ-a da bi krajem listopada 1942. godine kod Bosanskog Grahova došao u sastav 4. bataljona proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, Kotor-Varoš, Čalincu, Jošanka, Teslića u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama na prostoru Ivansedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, zatim na Drini, Ifsaru, potom kod Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Korlat-Bakić, na Zlatnom boru, Tari, gdje i postaje član KPJ, zatim na Vučevu, Borovnu-Sutjesci, Zelengori, Balinovcu i Miljevini, te preko istočne i srednje Bosne, a zatim kao politički delegat voda stiže i u Dalmaciju, kada krajem rujna 1943. godine odlazi za političkog radnika u novoformirani talijanski bataljon pri Brigadi, s kojim nastavlja borbe preko Bosne, Sandžaka, Srbije, Srijema i Slavonije. Kraj rata dočekuje, kao komesar bataljona, u brigadadi »Garibardi«. Poslije rata, zbog bolesti, odlazi iz JNA. Umro je 1952. godine.

PUTNIKOVIĆ Konstantina BRANKO-POPIVAČEV, rođen 1925, Murter, Šibenik, zemljoradnik-ribar iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine.

Član SKOJ-a postaje u prvoj polovini 1942. U sastav 4. kraljevačkog bataljna 1. proleterske NOU brigade dolazi krajem listopada 1942. godine, kod Bosanskog Grahova (s. Peći). Bori se na Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni: Kotor-Varoš, Čalinac, Teslić, Prnjavoru, U IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u borbama na prostoru Konjic - Bradina - Ivan-sedlo, G. Vakuf, kod Kalinovika, na Drini, Ifsaru, Čajniče-Goražde, gdje travnja 1943. postaje član KPJ; potom kod Bijelog Polja, na prostoru Čele-

bić-Zavojit Zlatni bor, Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Milejvini, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag. U borbama oko Travnika, Šuice, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Bitovnje, Pljevalja, Zlatibora, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, preko -Srijema i Slavonije. Poginuo je u travnju 1945. godine kod Lipika, kao zamjenik komandira čete 2. bataljonu 1. proleterske NOU brigade.

PUPOVAC Spase SERBE, rođen 1917, Biljane Gornje, Benkovac, zemljoradnik. Godine 1943. stupa u Sjeverodalmatinski odred s kojim se bori do listopada 1943. godine, kada je u Bugojnu postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se oko Travnika, Komara, Duvna, Šuice, Kupresa, Vlašića, Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, za vrijeme desanta na Drvar, oko Mliništa, Vukovskom, Gornjeg-Vakufa, Vraniće, Bašarinca, Bitovna, u Sandžaku, oko Goražda i Pljevaja; u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Beogradu; zatim učestvuje u svim borbama, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji na Iloku, Sidu, Tovarniku, Sinskim Banovcima, Ilači, Orliku, Šaringradu, Sotinu, Vukovaru, Pleternici. Banovoj Jaruzi, Vrbovci i sv. Ivan-Zeleni. Poslije rata se demobilizirao i nastvio rad u privredi.

PUIZINA Duje BOŽO-BARIKADA, rođen 1924, Split, bravarski radnik iz proleterske obitelji. Godine 1941. proganjan i zatvaran zbog naprednih ideja i pomaganja NOP. Bio je član Ursovih sindikata. U NOB-u u prvoi polovini 1943. u Mosorski odred s kojim se bori sve do rujna 1943. kada je postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na Aržanovu, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Turbetu, Vitovlju, oko Jajca, a zatim u centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu za vrijeme Drvarske operacije, zatim oko Raduše, Vraniće, Bašarnica, Bitovne, Bjelašnice u Sandžaku i Srbiji, na Zlatiboru, Palisedu, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu. Član KPJ postao je

studenog 1943. godine. Listopada 1944. prekomandovan je u sastav jedinica 2. armije u kojima je bio komandir voda, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata u činu vodnika. Poslije rata demobiliziran i nastavio rad u privredi.

PUHARIĆ Ivana ŽIVKO, rođen 1919, Makarska, pekarski radnik. Član SKOJ-a od 1940. Bio je sindikalno organizovan u URS. Učesnik je političkih manifestacija te oduzimanja oružja i opreme iz građanske škole u Makarskoj, 18. travnja 1942. stupa u 3. vod Južodalmatinske čete, a kasnije omaldinske čete »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori do kraja kolovoza

1942. godine, kada postaje borac, puškomitraljezac, komandir odjeljenja i vodnik voda u sastavu 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavlja borbu, na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca u centralnoj Bosni, kada je i postao član KPJ i puškomitraljezac, zatim vodi borbe, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Banje Luke, potom u IV nepriajteljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Čičevu, Lipetu, Treskavici, Drini na Krčinu brdu, Ifsaru, kada je kao komandir odjeljenja prekomandiran u intendanturu brigade, a kasnije u sastav intendanture divizije i poslije izlaska iz V nepriajteljske ofenzive, vratio se u sastav svog bataljona gdje je vršio dužnost komandira voda. Poginuo je u kolovozu 1943. godine u okolici Travnika.

PUHARIĆ Ivana TONČI, rođen 1913, Makarska, ugostiteljski radnik. Bio prvi sekretar međustrukovnih sindikata, za kotar Makarsku 1935 godine, a zatim delegat na kongresu ugostiteljskih radnika u Splitu, iste godine. Organizator štraj-

kova i učesnik političkih manifestacija u Makarskoj. Zatvaran je od nenarodnog režima i ostajao i bez posla u Makarskoj i Splitu. Kao kandidat KP radio je za NOP od 1941. godine po direktivi Mjesnog komiteta Split. Od srpnja 1942. stupa u pristapske jedinice 4. operativne zone. Po oslobođenju Livna, 7. kolovoza 1942. godine postaje borac, ekonom i intendant pristapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade a zatim je nastavio u 1. proleterskoj diviziji i 1. korpusu. Učesnik je borbi u zapadnoj Bosni, centralnoj Bosni, u IV i V nepriajteljskoj ofenzivi u istočnoj Bosni, Sandžaku, Crnoj Gori i Srbiji. Nakon oslobođenja Beograda postavljenje za domaćina Maršalata. Kraj rata dočekao je u činu zastavnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase. Član KPJ postao je 1943. godine.

PUHARIĆ Nike KLEME, rođen 1919, u Puharićima, Makarska, zemljoradnik iz napredne zemljoradničke mnogobrojne porodice. Član SKOJ-a 1939 godine a član KPJ 1941. Jedan od naprednih komunista Puhariča. Učestvovao je u ilegalnim akcijama. Radio aktivno na pripremi ustanka. Učesnik oduzimanja oružja iz građanske škole, 18. travnja 1941. u Makarskoj. Bio sindikalno organizovan u URS. Učesnik političkih manifestacija, a bio je proganjan od nenarodnog režima. Godine 1941. stupa u Prv i partizansku grupu Makarska, u Kr-Ijavu«, kasnije u 3. vod Južnodalmatinske čete i 3. čete »Josip Jurčević« i hrabro se bori na Biokovu do kraja kolovoza 1942. godine, kada postaje borac, puškomitraljezac i komandir odjeljenja 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Calinca, Teslića, Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofenzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu i Treskavice. Potom nastavlja na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, oko Prijepolja, u V nepriajteljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Vučevu, Borovnu, u dolini Sutjeske i Zelengore. Poginuo je u borbi s Njemcima kod Lučkih koliba.

PUHARIĆ Grge JOSIP-BUTIĆ, rođen 1914, Puharići, Makarska, zemljoradnik. Povremeno radio na građevinama. Učesnik političkih manifestacija u Makarskoj. Clan SKOJ-a od prije rata. Radio na pripremi ustanka 1941. Bio vojni ilegalac.

Godine 1941. stupa u prvi Makarsku partizansku grupu. Clan KPJ od 1942. Bio u URS Sindikatima. Učesnik oduzimanja oružja iz Građanske škole u Makarskoj 18. travnja 1941. Bio borac 3. voda Južnodalmatinske čete, 3. čete bataljona »Josip Jurčević« i »Vid Mihaljević, s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu kao komandir odjeljenja u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog i Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaline i Klobuka, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinja kada je krajem travnja 1943. godine postao komandir odjeljenja u 3. dalmatinskoj brigadi i nastavio borbu u Sandžaku u V ofenziv, Cehotine, Celebića, Tare, Martinja, i Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. godine postao borac 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu u razbijanje obruča, na Rataju i Miljevini, kada je u jednom od juriša sa Njemcima hrabro poginuo. Bio je to hrabar i postojan borac naše partije. Cijela njegova porodica radila je i bila uz NOP i NOB-i.

PUCAR Dušana DRAGICA, rođena 1926, Radovica, Sinj, domaćica iz seljačke siromašne porodice. Kao napredna omladinka pomagala je NOV i nije mogla da odoli iskušenju da ne ode u NOB-u, posebno kada je vidjla i mnoge mlade djevojke kako odlaze u borbu. Zajedno sa svojim mještanima odlazi u 3. kragujevački bataljon u listopadu 1943. kod Bugojna. Dragica se pokazala kao vrijedna djevojka-borac i dobar drug. Njoj nije bilo ništa teško da radi, jer je na teškoće naučila od početka svoje mladosti. Uvijek je bila na pomoći svojim suborcima. Svu težinu marševa i-borbi dobro je podnosila. S bataljonom je prošla kroz sve marševe i borbe oko Travnika, Vlašića, Kupresa, Šuice, Duvna, Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada i dalje. Prošla je neprijateljsku ofenzivu od Drvara do Pljevalja i u tim najtežim borbama bila je spremna da sa svojim drugovima-kuharima donese hranu na svaki položaj i do svakog borca. Po prelasku u Srbiju primljena je u SKOJ što je na nju vrlo pozitivno djelovalo. Svojim utjecajem na omaldinu u selima zapadne Srbije doprinjela je da mnogi omladinci i omladinke stupe u redove 3. bataljona. U oslobođenom Beogradu posebno se osjećala sretnom, jer je i ona dala svoj udio, kao bolničarka, u njegovu oslobođenju Poginula je 23. prosinca 1944. godine na Sremskom frontu u borbi s Nijemcima.

PRUŽE Luke JURE, rođen 1919, Zagvozd, Imtoski, zemljoradnik, član SKOJ-a od 1941. Bio je kandidat KP. Vrlo aktivan u ustanku u Zagvozdu. U drugoj polovini 1942. stupio u batlajon »Vid Mihaljević«. Bori se na Biokovu s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbu u IV i V ofenzivi, oko Vrgorca, Jubuškog, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebena i u dolini Neretve, a zatim u Nevesinskoj kotlini. Travnja 1943. nastavio je svoj borbeni put u sastavu 3. dalmatinske brigade kao puškomitraljezac oko Uloga, Kaljinovika, Broda, zatim vodi borbe oko Zavajta na Ćehotini, na Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu, gdje je početkom lipnja 1943. postao puškomitraljezac 1. čete 2. crnogorsko bataljona' 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u slamanju obruča oko Miljevine, a zatim u istočnoj Bosni na Jahorini, r. Prači, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, centralnoj Bosni: Turbetu i Dalmaciji kada je rujna 1943. porekomandiran u Dalmaciju kao član KPJ od početka 1943. godine. Po prekomandi je ušao u Imotski odred, a kasnije postao komandir voda 1. čete 1. bataljona 1. dalmatinske brigade a nešto kasnije i komesar te čete. Poginuo je 13. listopada 1943. godine prilikom napada na Vrgorac u jednom od juriša na. nepriajtelja. Bio je to borac i puškomitraljezac kakav se samo može poželjeti.

PROTEGA-NOVKOVIĆ Mate SLAVKA, rođena 1922, Dubrava, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada godine odlazi u partizane i kod Ključa stupa u 6. beogradski bataljn 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sit-

nici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošaki, u centralnoj Bosni, posebno kroz IV i V neprijatlejsku ofanzivu, u teškim bitkama, na prostoru Ivan-sedla, Bradine, Konjica, G. Vakufa, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić šuma, Korlat, Trovrh, Tara, Vučeva, Suhoj, Zelengori, Balinovac, Miljevinu, potom preko istočne Bosne zatim oko Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Capara, Nemile u srednjoj Bosni i Dalmaciji i natrg u borbama oko Travnika, Turbeta, Šuice, Jajca, Mrkonjić-Grada, Sipova, Mliništa, te u nadiranju Brigade na istok preko Vukovskog, planine Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Foče, Sandžaka i po prelasku u Srbiju, preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije, do Zagreba gde i dočekuje kraj rata, kao četna bolničarka, član KPJ i stariji vodr.ik.

PROTEGA Jose JOSO, rođen 1925, Dubrava, Šibenik, randik iz siromašne seljačke

obitelji. Vrlo napredan omaldinac. Radi za NOP. Godine 1942. postaje član SKOJ-a a listopada godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, zatim u IV i V neprijatlejskoj ofanzivi, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Ifsaru, Limu, Čelebiću, Borju, Zavajitu, Zlatnom boru. Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Balinovcu, Milejvini, potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije, kada kao mitraljezac tuče nepriajte-1ja, zatim natrag u Bosnu, gdje krajem 1943. godine postaje komandir mitraljeskog odjeljenja, s kojim uspješno komandira preko centralne Bosne, naročito na prostoru Mrkonjić-Grada, Šipovo, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju na istok i po prelasku u Srbiju, preko Zlatibora, Valjeva, Uba, Avale i Beograda, kada postaje član KPJ i komandir mitraljeskog voda u mitraljeskoj četi, s kojom nastavlja borbu preko Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao zamjenik komandira iste čete. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Major u penziji.

PROTEGA Luke JANJA, rođena 1919, Dubrava, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. Član SKOJ-a postaje u proljeće 1942. Aktivno radi na terenu. Početkom listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah se ističe u prvim borbama kod Bosanskog Grahova, a posebno u teškoj i krvavoj bitci na Sitnici 20. studenog 1942. godine, kada sa svojim drugovima neustrašivo juriša na nepriajteljske utvrde izvlačeći ranjenike iz prve linije, streljačkog stroja, tu je i teško ranjena nesretnim slučajem, 21. studenog 1942. godine, da bi krajem istog mejseca podlega ranama u selu Trijebovo, kod Mrkonjić-Grada, gdje je i sahranjena, kao bolničarka. Tako se vrlo rano ugasio život hrabre i voljene proleterke.

PRODAN Jure NIKOLA, ro den 1917, Veliko Brdo, Makarska, radnik. Za NOP radi od 1941. Član KPJ postao je početkom 1942. Učesnik niz ilegalnih akcija, a posebno one u spašavanju komunista iz zatvora 1941. godine koji su bili predviđeni za streljanje u Makarskoj (Ivo Rubeša, Sveto Lalić i dr.). Aktivno radi po zadacima Partije, sve do odlaska u NOB-u, u siječnju 1943. godine kada stupa u sastav 4. dalmatinske brigade, u kojoj je nastavio svoj borbeni

put kroz IV nepriajteljksu ofenzivu, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve, Plas-grebena i Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. postao borac i komandir odjeljenja 3. dalmatinske brigade u V ofenzivi oko Cehotine, Čelebića, Tare, Pive, Martinja, i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postaje komandir odjeljenja 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom je i nastavio borbu u istočnoj Bosni oko Jahorine, sve do kobnog zarobljavanja poviše Pala u Bosni, kada ga je neprijatelj s grupom boraca, odveo u Sarajevo kao zarobljenika. Tu se razbolio od trbušnog tifusa. Ostao je u bolnici iz koje je prebačen u Sisak. Tu ostaje do i. rujna 1943. godine kada su ga s ostalim zarobljenicima odveli u logor »Berg« u Austriji, gdie ke bio teško mučen sve do 1 travnja 1945. godine, kada je logor raspušten. Potom s još dvojicom članova KPJ iz Dalmacije (Barbir Drago i Meštrović Aloiz) donosi odluku da podjele zarobljenike u tri grupe i da svaki po jednu vodi u pravcu Jugoslavije. Nikola se sa svojom grupom probio u Ju-

goslaviju i 19. travnja 1945. godine • priključio se Moslavačkom odredu u kojem je do kraja rata bio vodnik vpda. Poslije rata prelazi na rad u OZNU Kotara Makarske. Penzioniran je kao kapetan I klase.

PRODAN Ante NIKOLA, rođen 1920, Veliko Brdo, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1940. godine, član KPJ 1941. Jedan od organizatora ustanke! u svom mjestu. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Godine 1941. stupa u 1. makarsku partizansku grupu, u Krljavu, a kasnije u 3. vod Južnodalmatinske čete i omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na Biokovu do kolovoza 1942. godine kada je postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoši, Teslića, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Konjica, Lukača, Gornjeg-Vakufa, Bugojna, Uloga, Treskavice, Drine, Kapka, Ifsara, u Sandžaku oko Bijelog Polja: zatim u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj i Zelengori. Poginuo je početkom lipnja 1943. godine, oko Katuna u borbi s Nijemcima kao komandir odjeljenja.

PRODAN-FILIPOVIĆ Jure DINKA, rođena 1921, Veliko Brdo, Makarska, domaćica. Član SKOJ-a postala je 1942. godine, član KPJ od 1943. Aktivno radi i pomaže NOP od 1941. Drugom polovinom 1942. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavlja borbe

kroz IV neprijateljsku ofenzivu, oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Klobuka, Tihaljine, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja kada krajem travnja 1943. postaje bolničarka u 3. dalmatinskoj brigadi i nastavlja borbeni put u Sandžaku. U ofenzivi oko Čehotine, Celebića, Tare, Pive, Martinja i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postaje bolničarka 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavila borbu, oko Rataja i Miljevine, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, centralne Bosne, Turbeta, Dalmacije, Duvna, Travnika, Suice, Vlašića, Vitovlja, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bašarince, Bitovne, Sandžaka, zatim Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama svog bataljona, na Sremskom frontu, u Srijemu i Salvoniji. Kraj rata je zatekao na dužnosti referenta saniteta bataljona, u činu zastavnika. Dinka je bila jedna od pouzdanih, čvrstih i upornih boraca-bolničarki koja nije znala za umor.

PRODAN Jure IVAN, rođen 1913, Veliko Brdo, Makarska, kožarski radnik. Prije rata član SKOJ-a, a član KPJ postao je početkom 1942. Jedan od organizatora ustanka u svom mjestu. Aktivan u ustanku. Godine 1941. u Makarskoj stupa u prvu partizansku grupu u kojoj je bio komandir odjeljenja, a zatim u 3. vod Južnodalmatinske čete i 3. čete bataljona »Josip Jurčević« u kojoj vrši dužnost komandira voda. Nastavio je borbe na Biokovu do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao komandir čete u bataljonu »Vid Mihaljević«, a zatim ulazi u 4. dalmatinsku brigadu s kojom nastavlja borbu u IV i V neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, u dolini Neretve i Nevesinja. Krajem travnja 1943, ulazi s četom u 3. dalmatinsku brigadu u kojoj nastavlja borbeni put u Sandžaku. Zatim vodi borbe na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao zamjenik komandira 'čete u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe u proboju obruča. U istočnoj Bosni se bori oko Jahorine, r. Prače, Han-Pjeska, Vlasenice, Zvornika, Caparada, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu Šuici, Travniku gdje je listopada 1943. godine prekomandiran u Dalmaciju i postao komandant bataljona Biokovskog odreda na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu kapetana. Poslije rata stupio je na rad u okružno odjeljenje OZN-e. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

PRNIĆ Andrije MILKA, rođena 1920, Kljenak, Vrgorac, domaćica, član SKOJ 1941. godine, jedna od naprednih omladinki koja je početkom 1942. bila i rukovodilac AFŽ **u** svom selu. Za vrijeme ustanka jedna od vrlo aktivnih omladinku u prikupljanju oružja, hrane i opreme. Drugom polovinom 1942. stupila u NOB-u, u sastav bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavlja borbe kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Cerov dola, Zelenkovca, Klobuka. Zatim vodi borbe oko Čvrsnice, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja. Travnja 1943. postala je borac-bolničarka 3. dalmatinske brigade i nastavila borbeni put u Sandžaku. U V neprijateljskoj ofenzivi vodi borbe oko Cehotine, Graca, Popov dola, Celebića, Tare, Martinja i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine, kao član KPJ, postala bolničarka i referent saniteta čete u 4. kraljevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Nastavila je borbe u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, Jahorini, rijeka Prači,

Han-Pjesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Grada, Lisine. Poginula je prvom polovinom 1944. godine na Lisini, u borbi sa njemačkim »Trupovima«.

PRNIĆ Mate ANTE, rođen 1924, Kljenak, Vrgorac, đak. U 17. godini postao član SKOJ-a, a rujna 1943. i član KPJ. Aktivno i organizovano radio za NOP i NOB. Godine 1942, stupa u sastav bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavio je borbu u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Vrgorca,"Širokog Brijega, Tihaljine, Cerov dola, Zelenkovca, klobuka, Neretve i Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbeni put, Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajt. U V neprijateljskoj ofenzivi bori se na Ćehotini, Gracu, Popov Dolu, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča, istočnoj Bosni, na Jahorini, Prači, Renovici, Vlasenici, Drinjaču, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku i Vlašiću. Clan KPJ postao rujna 1943 godine. Poginuo je krajem 1943. godine, u borbi protiv Nijemaca i ustaša u VI neprijateljskoj ofenzivi kod Vitovlja.

POPOVIĆ Vase SAVO, rođen 1918, Cista Mala, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Krajem 1942. uhapšen je od Talijana i odveden u logor na otok Molat. U sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi kod Bugojna krajem listopada 1943. godine. Clan KPJ postao je veljače 1944. u Skender-Vakufu. Vodi borbe, oko Travnika, Suice, Turbeta, preko centralne Bosne, na prostoru Mrkonjić-Grad, Šipovo i Mliništa. Svibnja 1944. za vrijeme drvarske operacije. Nadiranjem Brigade na istok i po dolasku u Sandžak, sredinom kolovoza 1944. godine, postaje ko-

mandir desetine, s kojom uspješno komandirao po prelasku u Srbiju u borbama na Zlatiboru, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, a potom preko Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao komandir voda, u 1. bataljonu. Bio je ranjavan više puta. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Umro je 1951. godine, u VMA Beograd, kao kapetan I klase.

POPOVIĆ Petra NIKOLA, rođen 1924, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. U sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi listopada 1943. kod Bugojna. Vodi borbe, oko Travnika, Šuice i Turbeta; zatim se bori na prostoru Mrkonjić-Grada, Sipova i Mliništa, za vrijeme drvarske operacije. Početkom lipnja 1944. postaje član SKOJ-a, što mu daje još više poleta u borbartia sjeverno od G. Vakufa, pl. Bitovnja, u nadiranja Brigade na istok, zatim po prelasku u Srbiju, u bitkama na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu,

Ubu, Kolubari, Ralji, Avali i prilikom oslobođenja Beograda, kada postaje i član KPJ, a krajem siječnja 1945. godine postaje i komandir desetine, s kojom uspješno komandira u borbama oko Sida, pri proboju Sremskog fronta. Borbe nastavlja preko Vukovara, Pleternice, Okučana, Čazme, Vrbovca do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata. Demobilisiran je iz brigade 7. svibnja 1945. Umro je 1953. godine.

POPOVIĆ Milana MILAN, rođen 1925, Čista Mala, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Početkom 1943. postaje član SKOJ-a. U 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi listopada 194-3.

godine, kod Bugojna, gdje se odmah u prvim borbama oko Travnika i Šuice ističe svojom mladalačkom hrabrošću. Nastavio je borbe u centralnoj Bosni, ako Snjegotine i Jašavke, zatim oko Mrkonjić-Vjrada, na pl. Lisini, Šipovu i Mliništu, zatim je u svibnju 1944. godine vodio danonoćne bobre, naročito od 25. svibnja, poslije desanta na Drvar, kada je 1. proleterska brigada na širem prostoru Mliništa štitila pravac, kuda je trebao da se izvuče Vrhovni štab. Bile su to borbe prsa u prsa. U takvoj jednoj borbi, 28. svibnja 1944. godine poginuo je i drug Milan.

POPOVIĆ Milivoja MARKO MARKIĆ, rođen 1903, Cista Mala, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Krajem listopada te godine uhapšen od strane Talijana i

odveden u logor na otok Molat. U Prateći bataljon Vrhovnog štaba dolazi krajem listopada 1943. Član KPJ postao je travnja 1943. Odmah po dolasku u bataljon savjesno izvršava sve postavljene zadatke, prvo u rajonu Jajca, a potom Drvara, gdje doživljava i desant na Drvar. Početkom lipnja'1944. godine, po odlasku VŠ na Vis i Italiju i nakon rasformiranja Pratećeg bataljona, dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona, u rajonu Vukovskog, s kojim nastavlja borbe preko Bitovnje, Prenja, Foče, Sandžaka, potom po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Bajine Bašte, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao stariji vodnik u intendanturi 1. crnogorskog bataljona. U toku rata, ranjavan više puta. Poslije rata demobilizirao se. Umro je 1977. godine.

POPLAŠEN Nikole MILAN, rođen 1922, Mirlović Polje, Drniš, zemljoradnik. Vrlo mlad.se otisnuo od kuće. Pekarski zanat izučio je u Splitu, gdje je se i upoznao sa naprednim idejama omladinskog i radničkog pokreta. Iz Splita je pošao u Beograd i tu radio kao fizički radnik. Učestvovao u političkim manifestacijama. Po kapitulaciji stare Jugoslavije došao je u svoje mjesto gdje se je stavio na raspolaganje NOP. Član SKOJ-a 1942. a član KPJ odstao u toku rata. Početkom 1942. stupa u NOB-u u sastav Mosećko-Svilajskog odreda s kojim se bori sve do formiranja 3. dalmatinske brigade kada pestaje njen borac. Bori se oko Knina i Vrlike; u IV i V neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena i doline Neretve i Nevesinjske kotline. Zatim je nastavio svoj borbeni put; Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajt. Vodi borbe oko Čehotine, Graca, Popov Dola, Čelebića, Tare, Martinja i Vučeva kada je početkom lipnja 1943. postao borac, komandir desetine i komandir voda 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe u proboju obruča u istočnoj Bosni na Jahorini, Prači, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, srednoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku i Vlašiću. Poginuo je siječnja 1944. godine kod s. Stupanj-Pliva nedaleko Jajca u borbi, protiv Nijemaca.

POPLAŠEN Nikole DUŠAN, rođen 1922, Mirlović Polje, Drniš, radnik. Bio organiziran u Ursove sindikate. Od

1941. aktivno pomagao NOP. U NOB-u od 1942. godine u Svilajsko-Mosećki odred, s kojim se bori do formiranja 3. dalmatinske brigade kada je postao njen borac i nastavio borbu oko Knina i Vrlike. U IV i V neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinjske kotline. Zatim nastavlja svoj borbeni put, Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajt. Vođi borbe na Čehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Jahorini, na Prači, Han Pjesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, srednjoj Bosni Turbetu kada je bio ranjen i prebačen u bolnicu. Po ozdravljenju postao je komandir čete u 17. majevačkoj brigadi. Član KPJ postao je 1943. u sastavu 3. dalmatinske brigade. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran kao starješina.

POPIĆ Ivana MARIN, rođen 1921 godine, Kaštel-Štafilić, Split, zemljoradnik, član SKOJ-a postao 1941. godine, a član KPJ u toku rata. Godine 1941. učestvuje u ilegalnim akcijama, u rušenju pruge Kaštela-Solin, prikupljanju oružja, opreme i sanitetskog materijala. Učesnik je u hvatanju zloglasnog talijanskog špijuna Veljka. U veljači 1942. godine stupa u Kaštelansko-mosećku četu iz koje je rujna 1942. godine postao borac na Tićevu 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu i Strmicu. Vodeći borbu protiv četnika, između Mrkonjić-Grada i Manjače pri napadu na Sitnicu, teško je ranjen i po ozdravljenju u četvrtoj neprijateljskoj ofenzivi ušao je u 3. dalmatinskoj brigadi i nastavio borbe. Borio se sve do Kalinovika, gdje je ponovo postao borac 1. crnogorskog bataljona i nastavio borbe na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Bijelom Polju-Šehovići-Kovren. U V neprijateljskoj ofenzivi na Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Maglić i dolini Sutjeske, zatim na Zelengori, Orlovači, Balinovcu, Rataju, Miljevini, Donjem Budanju, gdje je u borbi protiv njemačkih motorizovanih kolona teško ranjen, a zatim prebačen u bolnicu u Semberiju. Po ozdravljenju postao je komandir kurira pri Glavnom štabu

Vojvodine. Po odlasku Brigade u Srbiju,-ponovo se vraća i postao je komandir voda, nastavljajući borbu na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj -Basti, Valjevu, Ubu, Ralji, Beogradu, kada je prekomandiran i postao komandir čete KNOJ-a gdje obavlja osiguranje CK KPJ u Beogradu na kojoj ga je dužnosti zatekao i kraj rata u činu poručnika. Poslije rata ostao je u JNA. Penzioniran u činu potpukovnika.

POPADIĆ Luke MILA, rođena 1924, Prološac Donji, Imotski, domaćica. Član SKOJ-a od 1942. Član KPJ u toku rata. Početkom veljače 1943. stupa u 4. dalmatinsku brigadu s kojom nastavlja borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Cerov dola, Zetenkovca, Klobuka, Čvrsnice, u dolini Neretve gdje se ističe kao borac-bolničarka u spašavanju, njezi i prenosu ranjenika bespućem Prenja do Boračkih jezera. Zatim učestvuje u borbama u Nevesinjskoj kotlini, kada je krajem travnja 1943. postala borac 3. dalmatinske brigade i nastavlja svoj borbeni put: Ulog, Kalinovik, Brod i Zavajt. Vodi borbe u V neprijateljskoj ofenzivi na Čehotini, Gracu, Popov Dolu, Čelebiću, Tari, Martinje i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka saniteta 1. proleterske NOU brigade. Nastavila je svoj borbeni put u istočnoj Bosni, Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj,, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Suici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Sipova, Mliništa, Vraniće, Bitovne i Sandžaka. U Srbiji: na Zlatiboru, Valjevu, Ubu i Beogradu; na Sremskom frontu: u Srijemu i Slavoniji, gdje je i dočekala kraj rata u činu starijeg vodnika.

POLJIČAK Mate JOSIP, rođen 1905, Vodice, Šibenik, građevinski radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Nedaleko od Splita 8. rujna 1943. stupa u Pozadinski bataljon, s kojim učestvuje u borbama na prostoru Split-Sinj-Vrlika do kraja 1943. kada odlazi u prekomandu, u inžinjerijsku jedinicu VŠ, a poslije desanta na Drvar, u rajonu Mnništa, dolazi u prištapske jedinice 1. proleterske NOU bri-

gade. Nastavlja borbe preko Vitoroga, Kupreškog polja, Vukovskog, Raduše, Prozora, G. Vakufa, Vraniće, Bitovnje, Raštelice, Bjelašnice, Foče, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda. Po oslobođenju Beograda odlazi u prekomandu u novoformiranu 1. pontonsku brigadu s kojom nastavlja borbe preko Srijema i Slavonije do konačnog oslobođenja zemlje. Demobiliziran je krajem 1945. godine kao starije godište.

POLIĆ Josipa IVAN, rođen 1923, Orah, Vrgorac, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. Jedan od naprednih omladinaca svog sela. Član SKOJ-a postao je 1942. U drugoj polovini 1942. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori na Biokovu i Zagori, a potom ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade. Nastavlja borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi kao borac i puškomitraljezac oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega,

Tihaljine, Cerov dola, Zelenkovca, Klobuka, Neretve i Nevesinja. Travnja 1943. postao je i član KPJ i puškomitraljezac u 3. dalmatinskoj brigadi s kojom nastavlja borbe u Sandžaku u V neprijateljskoj ofenzivi na Čehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu gdje je početkom lipnja 1943. postao borac-puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio borbe u proboju obruča. Poginuo je 14. lipnja 1943. godina u proboju na Miljevini u borbi s Nijemcima.

POKRAJAC Rade RADE, rođen 1906, Varivode, Knin, filanca potpreglednik. Potiče iz vrlo siromašne seljačke porodice. Kao bistar mladić uspio je da se zaposli u državnu službu kao filanca. Kapitulacija stare Jugoslavije zatekla ga je u Muću. Po dizanju ustanka surađuje s NOP. Prvom polovinom 1942. godine hapse ga ustaše i okupator i sprovode u zatvor u Sinj. Iz zatvora ga je pustio njegov bivši kolega, koji je svoje pretpostavljene nagovorio da ne surađuje s partizanima. Po

povratku povezuje se s partizanima i u drugoj polovini 1942. stupa u NOB-u, u Mosećko-Svilajski odred iz kojeg u rujnu 1942. postaje borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavlja borbe kao borac i komandir odjeljenja na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Teslića, Tešnja, Prnjavora i u posavini, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi nä Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem-Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, Sandžaku, Bijelom Polju, Šepovići-Kovren, Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovu, Zelengori, Bavanu i Balinovcu. Poginuo je 10/11. lipnja 1943. godine na prostoru između Bolinovca prema Rataju u borbi s Nijemcima.

POCRNJAK Šime KARMELO CRNI, rođen 1918, Sutivan, Brač, radnik iz siromašne radničke obitelji. Za NOP radi od

1941. Krajem 1942. stupa u NOB i postaje borac bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim ulazi u 4. dalmatinsku brigadu. Nastavlja borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Vrgorca, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, u dolini Neretve, kada je početkom ožujka 1943. postao borac pa komandir voda i zatim komandir čete u 4. kraljevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Bori se kod Konjica, Uloga, Treskavice, Drine, na Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru. U V neprijateljskoj ofenzivi, oko Celebića, Zlatnog bora, Vučeva, Zelengore, Balinovca, Miljevine, u istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardu, Vranduku, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Šuici, Kupresu, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Milništu, Raduši, Vranići i Bitovni. U Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu i Beogradu. Član KPJ postao 1943. studenoga 1944. postao je komandir fulturne ekipe 1. proleterske divizije, u kojoj je i dočekao kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase.

PLOSNIĆ Marka VLADIMIR, rođen 1924, Krilo-Jesenice, Omiš, stolarski radnik. Kao radnik brodogradilišta Split vrlo se rano upoznao s naprednim idejama radničkog pokreta. Godine 1941. postao je član SKOJ-a. U njegovoj kući održavani su tajni skojevski sastanici. Učesnik je ilegalnih akcija i političkih manifestacija. Po dolasku okupatora u Split uhapšen je i zatvoren u zatvor »Roko« iz kojega je poslije nekoliko mjeseci, s jednom grupom zatvorenika, pobjegao i prebacio se u Mosorski odred. Kao dobrovoljac stupio je rujna 1942. godine na Tičevu u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajca, zatim u centralnoj Bosni, Kotor-Varoši, Crni vrh, Jošavki, oko Teslića, Devetine, Prnjavoru, Snjegotine u kojem je rejonu i poginuo 23. siječnja 1943. godine u borbi protiv Nijemaca i četnika.

PLENKOVIĆ Ante LJUBO, rođen 1926, Split, učenik. Kao omladinac bio je uključen u akcije oko prikupljanja pomoći za

NOP i za porodice poginulih i streljanih rodoljuba. Rasturao je letke koje je dobijao od Ante Marić. Učesnik je s grupom komunista i skojevaca iz Palmine ulice koji su obrađivali vinograde streljane braće Jere i Josipa Siriščevića. Grupa je otkrivena od crnokošuljaša Vicka Košića, a zatim uhapšena i zatvorena. Sve do odlaska u NOB-u povremeno je dobijao zadatke koje je sa uspjehom izvršavao. Po kapitulaciji Italije 1943. godine, stupio je u Cetinski odred iz kojeg je ušao u sastav 10. dalmatinske brigade. Kao dobrovoljac listopada 1943. postao je borac 2. čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojem je postao i član SKOJ-a. Učestvovao je u borbama, kod Travnika, Duvna, Šuice, Komara, Vlašića, srednje Bosne, Llsina, gdje je bio ranjen, zatim Sipova i Mlinište odakle je poslat po specijalnom zadatku, 22. svibnja 1944. godine, u VŠ gdje gaje i zatekao desant na Drvar. Tu je pokazao izvanrednu snalažljivost i hrabrost boreći se u gradu iz kojeg je uspio prenijeti poštu VŠ, Đuri Salaju, u Bravsko, koji gaje uputio u Zaštitnu četu intendanture 1. korpusa. Iz čete je pošao u Drvarsko-Petrovački odred u čijem sastavu je vodio teške borbe, s četnicima i Nijemcima. Polovinom juna 1944. s grupom proletera krenuo za 1. proleterskom brigadom i od Foče se vratio u sastav 4. krajiške divizije (1. proleterske pošla je za Srbiju). Neko vrijeme bio je pri bolnici 4. divizije, a zatim u sastavu 6. krajiške brigade kao borac - mitraljezac, zatim bio je komandir voda, pa politički delegat voda i najzad komesar čete. Učestvovao je u borbama oko

Prijedora, Banja Luke, Travnika, Busovače, Sarajeva, Karlovca, Brežica i Zidanog Mosta. Kraj rata dočekao je kao komesar čete u činu poručnika. U toku rata ranjavan je više puta. Pslije rata ostao u JNA i nastavio borbu do 1947. godine u Ravnoj Gori, u Srbiji, protiv četničkih bandi. Iz JNA penzioniran u činu majora. Član KPJ postao je 1945. godine.

PLENČA Paške MILE PICUNOV, rođen 1919, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz. siromašne seljačke obitelji. Za NOP

radi od početka 1942. godine, a prvih dana listapada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav prištapskih jedinica (sanitet) 1. proleterske NOU brigade, gdje se odmah uklapa u novu sredinu i savjesno izvršava teške i odgovorne zadatke koji su mu bili povjereni u borbama, na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Teslići, Prnjavoru i ostalim borbama preko centralne Bosne, a posebno tokom IV neprijateljske ofenzive, u teškim bitkama, kod Bugojna, Konjic; Bradine, Ivan-sedla, Tarčina, Gornjeg-Vakufa, Glavatićeva, Kalinovika, Treskavice, Drine, Čajniča, Gorožda i Bijelog Polja. Mile je u svim tim teškim danima s punom odgovornošću uz maksimalnu hrabrost, uspješno izvršavao postavljene zadatke, oko prihvata, njege, transporta i liječenja ranjenika i bolesnika, sve do 20. svibnja 1943. godine, kada je u rajonu sela Višnjica, jugozapadno od Pljevalja, poginuo od bombardovanja.

PLENČA Ivana JERKO IVANČEV, rođen 1920, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz

srednje seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama oko Grahova, Strmice, Sitnice, Jajca, Skender-Vakuf, Kotor-Varoši, Cnog vrha, Jošavke, Teslića, Devetine, Prnjavora, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim borbama, kod Bugojna, Bojska, Ivan-sedla, Raštelice, Gornjeg Vakufa, Neretve, Glavatićeva, Treskavice, Kalinovika, Ustikulina, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča, Gorožda, Lima, Brodareva, prilikom uništenja jedne talijanske motorizirane kolone 10. svibnja 1943. godine; potom se bori na Kovrenu, Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom boru, Tari (Uzlupu), Pivi, Vučevu, u dolini Sutjeske, Borovnu, Krekovu i Milinkladama. Poginuo je 8. lipnja 1943. godine u V neprijateljskoj ofenzivi od bombardiranja neprijateljske avijacije. Član SKOJ-a postao je travnja 1943. godine.

PLENČA Ivana FRANE, rođen 1919, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz srednje seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade (Intendantura). Učestvuje u borbama oko Bosanskog Grahova, Sitnice, Jajca, Kotor-Varoša, Jošavke, Teslića i Prnjavora; zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi oko Ivan-sedlo, Bradine, Gornjeg Vakufa, kod Kalinovika, iznad Krčinog brda, na Kapku, Čajniču, kod Bijelog Polja, Čelebića, Tare, Vučeva, Sutjeske, Zelengore i Miljevine. Potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, te u borbama oko Travnika, Šuice, Komara, rijeke Ugra, Mrkonjić-Grad, Miliništa, Vukovskog, Vraniće, Bitovne, Trnova, Pljevalja, Zlatibora, Palisada, Valjeva, Uba, Beograda. Prčko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje dočekuje kraj rata, na dužnosti komandira desetine. Član KPJ postao 1944. godine. Poslije rata demobiliziran. Tragično je nastradao 1951. godine na željezničkoj stanici Vrpolje kao otpravnik vozova.

PLENČA Šime DUME PALIĐA, rođen 1913, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne

seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane sa bratom Božom, i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama kod Grahova i Strmice, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoš, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića, na Prnjavoru, Devetinama; zatim u IV i V

neprijateljskoj ofenzivi: na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini na Krčinom brdu, Kapku, Ifsar, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šabovića, Kovrena, Čelebića, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovu-Sutjeska. Poginuo je 7. lipnja 1943. godine kod Krekova u V neprijateljskoj ofenzivi od neprijateljskog bombardovanja. Kandidat za člana KP postao je ožujka 1943. godine.

PLENČA Šime BOŽO PALIDŽA, rođen 1919, Vrpolje, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi

od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Strmici, Sitnici, Jajcu, zatim preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Jovaške, Teslića, Prnjavora, Devetine. U IV i V neprijateljskoj ofenzivi, u teškim bitkama, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici. Potom na Drini, Limu, na prostoru Čelebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Miljevini, a potom preko istočne i srednje Bosne. Prvo kao borac a zatim kao desetar u inžinjerijskoj jedinici. Nastavlja borbe oko Travnika, Šuice, zatim po centralnoj Bosni, za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju Brigade na istok, i po prelasku u Srbiju: u borbama na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, a potom preko Srijema i Slavonije do Zagreba gdje je i dočekao kraj rata, kao vodnik. Božo je demobiliziran iz 1. proleterske brigade krajem 1945. godine, kada odlazi u svoje selo i zapošljava se na željeznici.

PLENČA Marka ANTE, rođen 1923, Vrpolje, Šibenik. Prije rata u bivšoj Jugoslaviji bio je u

mornaričkoj podoficirskoj školi, a po okupaciji zemlje živi u svom mjestu i bavi se poljoprivrednim poslovima. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. godine. U studenom te godine postao je član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe kod Grahova, na Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Uzlomca, Jošavke, Prnjavora, Teslića, Devetina. Zatim preko Snjegotine. Maslovara, Šipraga, r. Ugara zapadnih padina Vlašića, Komara, sela Bojseke, sve do sredine veljače 1943. godine, kada je otišao iz 1. proleterske NOU brigade. Kraj rata dočekao je u sastavu 8. dalmatinske brigade, kao zamjenik komandira čete, u činu starijeg vodnika.

PLAZONJA Jakova MARKO, rođen 1924, Sedronić, Drniš, radnik-mesar. Član SKOJ-a postao je 1943. godine. U listopadu 1943. stupio je kod Bugojna u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Duvna, Šujice, Turbeta, Vlašića, r. Ugar, Jajca, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, Pljevalja. Zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora,

Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Šiskih Banovaca, (jrijolika, ilače, Bosuta, Ožujka mjeseca 1945. godine, bio je ranjen, a potom prebačen u bolnicu u Beograd. Po ozdravljenju 5. svibnja 1945. vratio se u jedinicu i nastavio borbu preko Vrbovca, Ivana-Zelenog do Zagreba gdje dočekuje kraj rata, u činu vodnika. Član KPJ postao je 1944. godine.

PIVALICA Nikole PETAR, rođen 1924, Split, stolarski radnik iz siromašne radničke obitelji. Za NOP radi od 1941. godine, kada postaje i član SKOJ-a. Sredinom 1942. odlazi u partizane i stupa u bataljon »Josip Jurčević«, s kojim vodi borbe po Biokovu, a po formiranju 1. dalmatinske brigade dolazi u njezine redove, s kojom učestvuje u borbama po Bosni i Dalmaciji. Ubrzo je bio ranjen; zatim je upućen u bolnicu iz koje početkom ožujka 1943. godine, u rajonu Jablanice, dolazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbe preko Prenja, Uloga, Kalinovika, Ustikuline, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča, Jabuke, Kovrena, kroz V neprijateljsku ofenzivu, u teškim bitkama, preko Čelebića, Zlatnog bora, Tare, Pive, Vučeva, u dolini Sutjeske i Zelengore. Poginuo je 10. lipnja 1943. godine na Balinovcu prilikom proboja neprijateljskog obruča.

PIVALICA Nike ANTE, rođen 1923, otok Vis, đak. Godine 1941. učestvovao je u ilegalnim omladinskim akcijama u Splitu i bio zatvoren od strane Talija-

na kao sumljivi omladinac. Clan SKOJ-a postao je 1942. U siječnju 1943. stupa na Biokovo u sastav bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim ulazi u sasta 4. dalmatinske brigade. Nastavlja borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, u dolini Neretve, Plas-grebena, Nevesinja gdje je krajem travnja 1943. godine postao puškomitraljezac u 3. dalmatinskoj brigadi. Bori se oko Cehotine, Celebića, Tare i Pive, Martinja, Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. godine postao puškomitraljezac u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Bori se u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Nemile; u centralnoj Bosni, Dalmaciji, Turbetu, Šuici, Vlašiću, oko Komara, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, za vrijeme drvarske operacije. Član KPJ postao je 1944. Za vrijeme borbi u drvarskoj operaciji bio je teže ranjen. Po izlasku iz bolnice ušao je u sastav 26. divizije i obavljao dužnost komesara čete na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata bio je pri Ministarstvu unutrašnjih poslova Hrvatske.

PITEŠA Mate IVAN, rođen 1922, Prapatnica, Trogir, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1940. Šurađivao je s Jozom Lozovinom Mosorom i Petrom Rožićem Čekićem. Početkom 1942. stupa u Mosećki odred iz kojega je rujna 1942. na Tičevu postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio je borbe na Bosanskom Grahovu, Sitnići, Jajcu, zatim u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoša, Calinca, Teslića i Prnjavora. U IV i V neprijateljskoj ofenzivi: oko Bradine i Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Uloga i Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Bijelom Polju, oko Šakovića^ Kovrena, zatim na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske, Zelengore, Orlovače, Balinovca i Miljevine. U istočnoj Bosni: na Jahorini,Prači, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Šuice, Komaru, Vitovlju gdje je početkom 1944. postao borac Arti-

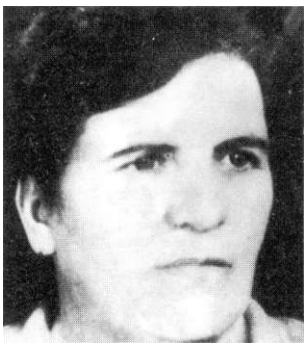

ljerije brigade, a potom 1. proleterske divizije. Kao politički delegat voda u 3. divizjonu nastavio je borbe do konačnog oslobođenja zemlje. Kraj rata ga je zatekao u činu zastavnika. Clan KPJ postao je 1943, godine. Poslije rata je demobiliziran.

PIRAK Ivana VITOMIR, rođen 1920, Makar, Makarska, obućarski radnik. Član SKOJ-a od 1940. godine, član KPJ postao u toku rata. Učesnik političkih manifestacija u Makarskoj. Bio u URS-ovom sindikatu. Po kapitulaciji stare Jugoslavije učestvuje u razoružanju skladišta oružja i opreme 18. travnja 1941. godine u Kasarni u Makarskoj. Učestvuje u sklanjanju i obezbeđeniu vojnih ilegalaca u Makru. Prikupljao hranu i opremu i nosio prvim partizanima iz Puharića do logora Krljavau 1941. i 1942. godine. Radi u pripremi ustanka i omladinskim akcijama s Nikolom Batinićem, Antom Šabićem, Milanom Batinićem, Milanom Žarnićem i dr. U NOB-u od 24. travnja 1942. godine u 3. vodu Južnodalmatinske čete, a zatim u 1. vodu kao kurir. Početkom sr-

pnja 1942. postao je borac Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na Biokovu do kraja kolovoza 1942. kada je u Livnu postao borac, pa puškomitraljezac, zatim desetar i najzad komandir voda 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, zatim u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Calinca, Teslića i Doboja i Prnjavora. U IV i V neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, u odsudnim borbama s četnicima Krčinom brdu, Kapku i Ifsaru, Bijelom Polju, gdje kao puškomitraljezac učestvuje u uništenju talijanske motorizovane kolone, kod s Metanca na Limu. U V neprijateljskoj ofenzivi bori se na Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom boru, gdje je ranjen i nastavio borbeni put s bataljonom na Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Orlovači, Bavanu, Balinovcu, Rataju i Miljevini; Zatim u istočnoj Bosni, Jahorini, Prači, Han-Pjesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu; za vrijeme drvarske operacije na Raduši, Vranići, Bašarincu i Bitovni; u Sandžaku u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu, Avali i Beogradu, a zatim na Sremskom frontu, oko Iloka, Sida, Tovarnika, Orolika, Šaringrada, Vukovara, Borova, Pleternice, Okupana, Novska, Čazma, Vrbovca, sv. Ivan Zeleni, sve do Zagreba. Kraj rata dočekao u činu starijeg vodnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran, u činu majora.

PIPLICA-JURIČIN Jure Ivka, rođena 1910, Medov Dolac, Imotski, domaćica. Potiče iz siromašne porodice. Bila je služavka u Podgori, odakle je u srpnju 1942. stupila u NOB-u, u sastav 4. čete bataljona »Josip Jurčević«. Borila se na području Biokova. Bila je jedna od dobrih kuharica. Rujna 1942. ušla je u sastav 3. bataljona 1. dalmatinske brigade. Nastavila je borbu u Bosni IV i V neprijateljskoj ofenzivi, kada se u proboju obruča na Miljevini priključila 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe u istočnoj Bosni, oko Jahorine, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, u centralnoj Bosni. Turbetu i Dalmaciji, gdje odlazi za Biokovo i postaje borac-kuharica u 10. hercegovačkoj brigadi u kojom je ostala do svibnja 1944. godine, kada odlazi u sastav artiljerije 26. divizije, na Vis gdje je i dočekala kraj rata, kao bolničarka. Clan KPJ postala je u toku rata, na Visu. Poslije rata demobilizirala se.

PILIPAC Vice MARKO, rođen 1929, Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1943. Početkom 1944. odlazi u partizane i na Visu dolazi u sastav 1. dalmatinske proleterske brigade, s kojom učestvuje u borbama na srednjim dalmatinskim otocima, a potom u drugoj polovini te godine ulazi u Kurirsko-prateću jedinica Vrhovnog štaba, s kojom dolazi u Beograd nakon oslobođenja toga grada. Studenog 1944. godine, u Beogradu, dolazi u 1. proletersku NOU brigadu s kojom nastavlja borbe preko Sida, Tovarnika, Šaren-grada, Vukovara, Borova, Osijeka, Đakova, Pleternice, Okučana, Ilove, Moslovačke gore, Čazme, Vrbovca, Dugog Sela, Sesveta do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao borac-kurir. Ranjen u toku rata. Krajem 1945. godine demobiliziran je kao, mlađe godište. Umro je 1978. godine.

PILIPAC Ive JAKOV, rođen 1921, Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a sredinom te godine postaje član SKOJ-a, da bih prvih dana listopada otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kod Grahova i Strmice, na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića,-na Devetinama i Prnjavoru; zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi u borbama na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatićevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsan^, na prostoru Čanjiće-Goražde, kod Bijelog Polja, Šahovića, Kovrena, Celebića i na Zlatnom boru. Poginuo je 27. svibnja 1943. godine između Zlatnog bora i Uzlupa na Tari.

PILIĆ-VIDOVIĆ Iva MATILDA, rođena 1925, Split, domaćica. Clan SKOJ-a 1942. Bila jedna od naprednih omladinki u Splitu. Krajem 1942. zatekla se kod rodbine u centralnoj Bosni i tu stupa u NOB-u u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u s. Maslovarima. Sa svojim bataljonom nastavlja borbu; na Teslići, oko Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Konjica, Gornjeg-Vakufa, Bugojna, Uloga, Treskavice, Drine, Kapka, Ifsara, u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi; na Čelebići, Borju, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Ratalju, Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Suici, Travniku, Vlašiću, Komaru, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovnja, Sandžaku, potom u Srbiji: na Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, gdje je prekomandirana za referenta saniteta Inžinjerijske brigade krajem listopada 1944. godine, da bi potom nastavila borbe na Sremskom frontu na kojoj je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Matilda se isticala svojom hrabrošću, humanošću, upornošću i izdržljivošću. Zašto je bila i pohvaljivana a posebno na Sremskom frontu u sastavu Inžinjerijske brigade. Član KPJ postala je 1943. godine. Poslije rata se demobilizirao.

PIJANOVIĆ Jove ANA, rođena 1927, Mali Nebriževac, Imotski, Đak. U svojoj 15. godini postala je član SKOJ-a. Bik' je jedna od vrlo naprednih omladinki. Pomaže i aktivno radi za NOP od početka 1942. godine. U NOB-u stupa u siječnju 1943. u bataljon »Vid Mihaljević«, zatim u 4. dalmatinsku brigadu. Nastavila je borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, Pläs-grebena, u dolini Neretve i Nevesinja. Krajem travnja 1943. godine postala je bolničarka u sastavu 3. dalmatinske brigade i nastavila Borkinj put preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, Ljubišnja.

Borio se oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. postala borac i bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavila borbe u proboju obruča. U istočnoj Bosni: oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemilej, u centralnoj Bosni: Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bašarinca, Bitovne, u Sandžaku. U Srbiji: oko Zlatibora, Palisada, Bajinoj Bašti, Valjeva, Uba i Beograda. U svim borbama ova mlada dalmatinska ispoljila je veliku hrabrost, izdržljivost i upornost.Uništavajući neprijatelja u listopadu 1944. u uličnim borbama u Beogradu ukazujući pomoć teško ranjenom suborcu, smrtno je pogođena.

RADALJ Luke MARJAN, rođen 1923, Vrgorac, radnik. Mlad se opredjelio za napredni radnički i omladinski pokret. Član SKOJ-a 1940. Aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U lipnju 1942. stupa u četu »Ante Torkar«, bataljona »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. postao je borac i puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor-Varoši, Čelincu, Tesliću, Prnjavoru, Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem-Vakufu, Bugojnu, Glavatičevu i Treskavici, gdje je ispoljio veliku hrabrost i izdržljivost u odsudnim borbama s četnicima na Drini, Kapku, Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari i Vučevu, gdje je zadnjeg dana svibnja 1943. u jednom od juriša poginuo.

RADE Frane VINKO, rođen 1926, Trogir, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi i istog pomagat od 1942. Član SKOJ-a 1942. U drugoj polovini 1942. stupio je u Šibensko-Trogirsku grupu iz koje je ušao u sastav 5. dalmatinske brigade i sa istom nastavio borbe, oko Knina, Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Posušja, doline Neretve. Po prelasku Neretve, u gudurama Prenja, postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa is-

tim se bori na Ulogu, Treskavici, Drini, Kapku, Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, u V neprijatljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Vranduku, u centralnoj Bosni, Turberu, Dalmaciji, . Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Šipovu, i Mliništu. Za vrijeme desanta na Drvar teško je ranjen 28. u borbama s Nijemcima. Kasnije je prebačen u Italiju na liječenje. Po ozdravljenju, početkom 1945. godine, vraća se u zemlju i postaje komandir bojne komore 19. dalmatinske divizije, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu potporučnika. Poslije rata demobilizirao se kao RVI. Danas je rezervni poručnik.

RADELIĆ Ante FRANE, rođen 1926, Gradac, Kardeljevo, zemljoradnik. U sastavu bataljona »Vid Mihaljević« bori se na Biokovu i sa istim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade, s kojom se bori, oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka,

Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinja; zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi. Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade i sa istom se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u Y neprijateljskoj ofenzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom juna 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu u proboju obruča, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Kupresu, Komaru, Vlašiću, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, oko Kupresa, Vraniće, Bitovne, u Sandžaku, kada je postao član KPJ; zatim na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu, Beogradu, kada je studenoga 1944. postao politički delegat voda baterije topova, s kojom je rtastavio borbu na Sremskom frontu, sve do kraja rata, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata dočekao u činu zastavnika. Kao borac 2. čete, kurir i politički delegat bio je primjeran i hrabar u svim borbama. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu potpukovnika.

RADIĆ Lovre BOZO, rođen 1907, Okrug Gornji, Trogir, pomorac. Vrlo mlad se priključio naprednom radničkom pokretu. Dok je plovio morima bio je i sindikalni povjerenik. Učesnik je štrajkova. Radio je i pomagao crvenu pomoć. Prije rata postao je kandidat KPJ. Bio je vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Sve do odlaska u NOB-u je radio na terenu u sakupljanju oružja, opreme i hrane i na pridobijanju što većeg broja simpatizera za NOP. U

NOB-u stupio je 1942. u Trogirsko-Marinski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac i kasnije desetar 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u kome je i postao član KPJ. Sa svojim bataljonom je nastavio borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Konjica, Uloga, Treskavica, Drine, Kapka, Prijepolja, Bijelog Polja, Zlatnog bora, Vučeva, Popovog Mosta, Zelengore, Balinovcu, Miljevine, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, u Dalmaciji, Duvnu i Travniku. Rujna 1943. prekomandiran je i upućen u tenkovsku jedinicu iz koje je stupio u sastav 4. splitske brigade i postao zamjenik komandira u 4. bataljonu i komesar čete. Krajem 1944. godine razboleo se, a zatim je otpremljen u bolnicu iz koje došao u sanitet Brigade, gdje je vršio dužnost komandira voda sanitetske čete, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu potporučnika. Zbog bolesti je otpušten iz JNA. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Danas je teški ratni vojni invalid.

RADIĆ Ante File, rođen 1913, Klis, Split, rudarski radnik. Kao radnik rudar, u Solinskom bazenu, rano se je uključio u borbu radničkog pokreta protiv eksploatacije i izrabljivanja. Prije rata postao je član KPJ. Jedan je od organizatora ustanka svog kraja. U NOB je stupio 1941. u Mosećki odred. Kao revolucionar u staroj Jugoslaviji bio je proganjan i zatvaran od nenarodnog režima. Po formiranju 3. dalmatinske brigade postao je njen borac i nastavio borbu, oko Knina i Vrlike, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi: oko Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve i Nevesinja, potom u Sandžaku i Crnoj Gori, a zatim u V neprijateljskoj ofenzivi na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavio borbu u slamanju obruča u istočnoj Bosni i Dalmaciji, kada je rujna 1943.

prekomandiran u Dalmaciju i postao komandant bataljona 4. splitske brigade. Bio je jedan od vrsnih boraca i starješina, bio je voljen i cjenjen od svojih suboraca. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Imao je nadimak »Filas«.

RADIĆ Marina JOSIP, rođen 1919, Okrug Gornji, Trogir, ribar. Clan SKOJ-a 1942. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U NOB-u stupio je 1942. u Trogirsko-Marinski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac i kasnije desetar 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbu, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni; zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi na Bradini, Gornjem-Vakufu, Konjicu, Ulogu, Treskavici, Drini, Kapku, Prijepolju, Bijelom Polju, Zlatnom boru, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelengori, Miljevini, Balinovcu, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu i Travniku više je puta ranjavan. Početkom studenog 1943. prekomandiran je u Dalmaciju i postao komandir čete 1. bataljona 8. brigade 20. divizije, koji se je isticao u svim borbama a posebno u uništenju diverzanata, oko Vrdova i Prologa. Istakao se je i za vrijeme desanta na Drvar, zašto je i bio specijalno pohvaljen. Kraj rata dočekao je kao zamjenik komandanta bataljona, u činu poručnika u školi u Beogradu. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase. Ratni je vojni invalid. Clan KPJ postao u toku rata.

RADIĆ Špira JOZO, rođen 1923, Okrug Gornji, Trogir, radnik-ribar. Clan SKOJ-a 1942. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U travnju 1942. stupio je u Trogirsko-Marinski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac i kasnije desetar 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Početkom 1943. postao je član KPJ. S bataljonom je nastavio borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, Konjica, Gornjem Vakufu, Cićevu, Lipeti, Treskavici, Drini, Prijepolju,

Bijelom Polju, Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Vučevu, Maglići, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemili, Vranduku, Turbetu i Dalmaciji. Listopada 1943. godine prekomandiran je u Dalmaciju i ušao u sastav 8. dalmatinske brigade gdje je bio zamjenik komandira čete, a kasnije komandir veze pri komandi mjesta Trogir. Poslije rata demobiliziran.

RADIĆ Josipa LOVRE, rođen 1925, Okrug Goirnji, Trogir, zemljoradnik i ribar. Bio je jedan od naprednih omladinaca svog mjesta koji je do odlaska u partizane, početkom 1943. gazdine, pomagao NOB-u. Stupio je u **TrogirsKO**-Sibenski odred iz kojeg je i ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio da se bori oko Knina i Vrlike, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, da bi lipnja 1943. postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Travniku potom u VI i VII neprijateljskoj ofenzivi, u Sandžaku, u Srbiji, na Palisadu', Valjevu i Ubu. Poginuo je 17. listopada 1944. godine vodeći borbe za oslobođenje Beograda. Početkom 1944. godine postao je član KPJ. Istakao se u nekoliko borbi, a posebno za vrijeme desanta na Drvar u rajonu Mliništa i na Bašarinicu.

RADIĆ Ante MARIN, rođen 1923, Okrug Gornji, Trogir, ribar iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Za NOP radi od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a, a zatim iste godine stupa u Trogorsk-marinski partizanski odred s kojim se bori do sredine rujna 1942. godine kada na Tičevu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona. Učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Jelahu. U IV i V nepriajteljskoj ofanzivi u borbama kod Bradine, Lukaća, Konjica, Gornjeg Vakufa, na Ulogu, kod Kalinovika, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića i Kovrena, na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu. Poginuo je između 3. i 6. lipnja 1943. godine na Suhoj.

RADIĆ Tona MARIN, rođen 1921, Okrug Gornji, Trogir, zemljroadnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje 1941, aktivno radi za NOP, kada postaje i član SKOJ-a. U prvoj polovini 1942. stupio je u Trogirski-marinsko partizanski odred u kojem se bori do sredine rujna 1942. i na Tičevu postaje borac 2. crnogorskog bataljona. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, Srbeu, IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama na Ivan sedlu, Raštelici, kod Gornjeg Vakufa, na Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Pola, Šakovića, Kovrene, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu. Poginuo je na Borovnu u dolini Sutjeske 5. lipnja 1943. godine.

RADIĆ Jovana MIRKO, rođen 1915, Radučić, Knin, ugostiteljski radnik. Vrlo mlad se uključio u napredni omladinski pokret. Prije rata postao je član SKOJ-a Bio je sindikalno organiziran u URS. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Proganjan je i hapšen od nenarodnog režima stare Jugoslavije i okupatora 1941. godine, zašto je s familjom iz Peći u Kraljevo. Godine 1941. stupio je u Kraljevački odred s kojim se bori sve do studenog 1941. godine, kada je postao borac 6. ibarske čete, a 22. prosinca 1941. u Rudom, postao je borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbu u istočnoj Bosni i Sandžaku. Početkom 1942. Cbstoa je član KPJ. Nastavio je orbe prema zapadnoj Bosni, na području Treskavice, Konjica, Prozora, Duvna, Livna, Bosanskog Grahova, Sitnice, Jajca u centralnoj Bosni, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Bradini, Kojicu, Ulogu, Treskavici, Drini, Sandžaku, Prijepolju i Bijelom Polju, zatim u V neprijateljsku ofenzivu, kada je postao politički delegat voda, vodi borbe na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom Boru, Tari, Vučevu, Zelengori, Balinovcu i Miljevini; potom istočnoj Bosni, na Romaniji, Valsenici, Zvorniku, Vranduku, u centraltjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Travniku i Vlašiću, Mrkonjić-Gradu i Lisini, kada je postao komesar čete. Poginuo je za vrijeme desanta na Drvar, 28. svibnja 1944. godine u borbi s njemačkim jedinicama 7.SS divizije, braneći prolaz svom Vrhovnom komandantu i Vrhovnom štabu.

RADIĆ Joze NIKOLA, rođen 1922, Okrug Gornji, Trogir, zemljroadnik-ribar iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a, a zatim stupa u Trogirsko-Marinski partizanski odred s kojim se bori do sredine rujna 1942. i na Tičevu dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, Srbcu. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama na Ivan-sedlu, Raštelici, kod gornjeg Vakufa, na Glavtičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče, Goražde, na Limu, kod bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, dolini Sutjeske, na Zelengori, Bavanu i Balinovcu. Poginuo je 11. lipnja 1943. godine kod sela Rataja ispred Miljevine.

RADIĆ Špira NIKOLA, roden-1921, Okrug Gornji, Trogir, zemljroadnik-ribar iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Za NOP aktivno radi od druge polovine 1941, kada postaje i član SKOJ-a. Početkom 1942. stupio je u Trogirsko-Marinski Cartizanski odred s kojim se ori do sredine rujna te godine kada na Tičevu postaje borac 4. kraljevačkog bataljona. Učestvuje u borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošavk^, na Teslići, Prnjavoru, Srbcu. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama na Bradini, Lukaču, Ivan-sedlu, kod Gornjeg Vakufa, Konjica, na Ulogu, kod Kalinovika, Krčinom brdu, Kapku,

Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Korlat, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu. Poginuo je kod Popova Mosta 5. lipnja 1943. godine.

RADIĆ Špira NIKOLA GEGO, rođen 1921, Okrug Gornji, Trogir, ribar. Potiče iz siromašne seljačko-ribarske porodice. Vrlo mald se uključio u

napredni omladinski pokret Trogira i već početkom 1942. postao je član SKOJ-a. Početkom 1942. stupio je u Šibensko-Trgoirski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac.2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbe na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni oko Kotor Varoši, između Teslića i Tešnja, Prnjavora i Posavini, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Ifsaru, Sandžaku, Prijepolju, Bijelom Polju, potom u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Rataju i Miljevini. Hrabro je poginuo u proboju obruča, 12. lipnja u borbi s Nijemcima na Miljevini. Bio je omladinac izuzetne hrabrosti i izdržljivosti: Istakao se u nizu borbi, a posebnu pri forsiranju Drine, 8. travnja 1943. godine.

RADIŠA Bože NIKOLA, ro den 1924, Podosoje, Sinj, radnik. U siječnju 1943. stupio je u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Pias grebena, Neretve i Nevesinja, potom u Sandžaku i Crnoj Gori, a zatim u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, na Rataju, Miljevini, Budnju; zatim u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku. Vodeći borbu s Njemcima i ustašama koji su nadirali od Tuzle i Sarajeva, srpnja 1943. godine, bio je osječen četom s kojom se ranije pripojio - Vojvođanskim jedinicama, u kojima je i poginuo u 1943. godine.

RADMILOVIĆ Ilije ŠPIRO, rođen 1922, Biljane Gornje, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. 1942. stupio je u Bukovački partizanski odred s kojim se bori do druge polovine rujna te godine kada u rajonu Aržana dolazi u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama oko Travnika, Suice, Turbeta, Komara, Ugra, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Raduše, Makljena, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Trnova i Pljevalja, potom prelaskom u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda, oko Sida, Tovarnika, Ilače, Šidskih Banovaca, zatim u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Pleternice, Okučana, Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca, sv. Ivana Zeline do Zagreba gdje jedočekao kraj rata. Član SKOJ-a postao je 1944. godine. Poslije rata je demobilizran.

RADMILOVIĆ Grge UROŠ, rođen 1920, Sutivan, Brač, student. Trgovačku akademiju završio je u Splitu. Jedan od naprednih omaldinaca. Prije rata postao je član SKOJ-a. Stalno je održavao vezu kopno-otok. Rasturao je razne napredne literature i drugog materijala koje je Partja slala na otok. Materijal je dobijao od Jerka Radmilovića boji je tada bio sekretar SBOTICA u Zagrebu. Aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Učesnik ilegalnih akcija i diverzija. Ativan u omasovljenju omaldinskog pokreta i pripremi omladine za ustanak. U NOB stupio je 1942. na Braču. Krejem lipnja 1942. postao borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac pri intendanturi 1. proleterske NOU brigade, u kojoj je ubrzo postao član KPJ. Nastavio je svoj borbeni put, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, u IV ofenzivi oko Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, na Drini, u Sandžaku, oko Bijelog Polja, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi oko Čelbića, kada se teško razbolio a potom je ušao u sastav Centralne bolnice, s kojom je nastavio put u V nepriajteljskoj ofenzivi, u kojoj je prvom polovinom lipnja 1943. godine i poginuo.

RADOJKOVIĆ Stipe MILOŠ, rođen 1923, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a od prije rata a član KPJ

od 1941. godine. Jedan od vrlo aktivnih omladinaca Podgore. Prvi organizator omladinske organizacije u Podgori i prvi sekretar SKOJ-a u Podgori. Bio sekretar rejonskog komiteta SKOJ-a. Jedan od organizatora ustanka u Podgori. Aktivno i organizirano radi na terenu do siječnja 1943. godine, kada stupa u NOB-u, u sastav bataljona »Vid Mihaljević« i po formiranju 4. dalmatinske brigade postaje komesar 3. bataljona sa kojim nastavlja borbu u IV nepriajteljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebenu, dolini Neretve.

Istične se u zbrinjavanju i prenosu ranjenika i bolesnika zaleđenim bespućem Prenja do boračkog jezera i Nevesinja, kada krajem travnja 1943. godine, s dijelom svog ljudstva ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavlja borbe u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva. Kao rekovalescent-bolesnik, početkom lipnja 1943. godine, postao je borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini, potom u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, zatim u centralnoj Bosni u kolovozu 1943. godine prekomandiran je za Dalmaciju i ostao zamjenik komesara 5. bataljona 3. dalmatinske brigade, u sastavu 9. divizije. Poginuo je koncem veljače 1944. godine kod Tičeva, u Bosni.

RADOŠ Marka JUKO ĐURO, rođen 1914, Šušci-Dicmo, Sinj, radnik. Kao građevinski radnik bio je organiziran u URS-ove sindikate. Učesnik je raznih štrajkova i demostracija. Proganjanje od nenarodnog režima. Po kapitulaciji stare Jugoslavije sa sobom donio je uniformu i pušku koje čuva kod sebe, potom se povezuje sa drugovima u Splitu i kao kandidat KP radi na pripremi ustanka. Dana 12. kolovoza 1941. uhapšen s drupom drugova od ustaša 13. kolovoza sproveden je u zatvor-Sinj, gdje su kasnije doveli i borce 1. spliskog odreda i dvojicu iz Solinskog odreda. Tu su ih mučili, tukli do iznemoglosti, od kojih je nekoliko i umrlo. Dana 28. kolovoza 1941. izvedeni su na suđenje pred po-

kretni ustaški sud iz Mostara. 24. su osuđeni na smrt strijeljanjem, a on je s još dest drugova, bio oslobođen zbog nedostatka dokaza. Poslije oporavka od mučenja i batina prvom polovinom 1942. godine stupa u NOB-u u Mosorski odred. Po formiranju 3. dalmatinske brigade bio je komandir voda i kasnije komandir čete. Član KPJ postao je 1942. Bio je jedan od hrabrih i dobrih starješina koji je vodio svoje borce iz borbe u borbu u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi. Kalio se kao čovjeka, borac, starješina i komunista. Lipnja 1943. godine, u V nepriajteljskoj ofanzivi postao je borac i starješina 3. kragujevačkog bataljona i nastavio borbu na Balinovcu, Rataju, Miljevini, Budnju, Vlasenici i Zvorniku. Štiteći bok glavnih snaga sa svojom četom uz Drinu, bio je' osječen, da bi potom uhvatio vezu sa 1. vojvođanskom brigadom gdje i postaje zamjenik komandanta bataljona 1. vojvođanske brigade, pa komandant bataljona, zatim zamjenik komandanta brigade, na kojoj ga dužnosti i zatiče kraj rata, u činu majora. Ranjavan je tri puta. Poslije rata ostao "u JNA iz koje je penzionisan u činu majora.

RADOŠ Marka MILAN, rođen 1925, šušci, Sinj, zemljroadnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. godine. Siječnja 1943. postao je član SKOJ-a. U listopadu te godine stupio je u Mosećki partizanski odred, a zatim postaje borac 3. dalmatinske brigade. Učestvuje u borbama kod Knina, Vrlike, Dinare, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi kod Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve (učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja) potom u borbama oko Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, Čehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske brigade s kojim produžuje borbu u proboju obruča na Miljevini gdje je i poginuo 14. lipnja 1943. godine.

RADOŠ Nikole MIRKO, rođen 1914, Šušci-Dicmo, Sinj, zemljroadnik. 1941. godine ak-

tivno se uključio na pomaganje NOP i na pripremi ustanka u svom kraju kao sinpatizer KP. Zbog svoje aktivnosti u kolovozu 1941. godine uhapšen od strane ustaša i odveden u zatvor u Sinj,igdje je bio sa borcima 1. spliskog odreda. U zatvoru je tučen, mučen kao i svi zatvorenici. Izveden je pred pokretni ustaški sud iz Mostara, gdje je oslobođen zbog nedostatka dokaza, sa još desetoricom drugova. Po otpuštanju iz zatvora Mirko stupa u NOB-u i ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe oko Knina, Vrlike i u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi, kao borac i starješina. U Lipnju 1943. godine postao je borac i komandir voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u kojoj je i postao član KPJ, a zatim nastavio da se bori na Miljevini, Budnju, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Vranduku, Turbetu i Dalmaciji. Godine 1944. je u Srbiji prekomandiran gdje je i postao komandir čete u sastavu 45. divizije, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata se demobilizirao iz zakonskih razloga i pošao sa familjom u kolonizaciju.

RADOŠ Marka **NIKO-NIKOLA,** rođen 1925. Šušci-Dicmo, Sinj, zemljoradnik. U drugoj polovini 1942. stupio je u Mosečko-Svilajski dored iz koje je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio borbu u mitraljeskom vodu 1. bataljona. Bio je raspoložen nasmijan, borben i izdržljiv. U studenom 1942. postao je član SKOJ-a. Vodi teške borbe ispred Kninskog garnizona, Orlića, Gornje i Donje Polače, s četnicima zlog-

lasnog komandanta Baćevića i Đujića, te taljanskih divizija »Bergamo« i »Murđe«, gdje je bio i ranjen. Nastavio je borbu u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi oko Imotskog, Ljubuškog, na brdu Kapini, planini Čvrsnici, u nošenju ranjenika bespućem Prenja te u borbama na Malom i Velikom Veležu, gdje je opet ranjen da bi se u jeku V nepriajteljske ofanzive vratio u bataljon i nastavio borbe. U lipnju 1943. postao je borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Rataju, Miljevini i Budnju, gdje je i hrabro poginuo. U sastavu 2. čete bio mu je i brat Đuro koji mu je jednom rekao: »Brate, bit će mo najsretniji kada se pojavimo kao proleteri u našem oslobođenom mjestu Dicmu«. Nažalost Nikoline želje se nisu ostvarile jer je ostao na vječitoj straži u dolini heroja. Bilo mu je tek osamnaest godina.

RADOVANČIĆ Perice TUGOMIR, rođen 1921, Bogomolje, Hvar, Trgovački pomoćnik.

Clan SKOJ-a postao je 1941. godine a član KPJ 1942. Vrlo aktivan u prpremnom razdoblju ustanka. Radio na jačanju omaldinskog pokreta. Učesnik ilegalnih akcija. U NOB-u stupio je od prve polovine 1942. na Hvaru, odakle se prebacio na Biokovo i postao borac omaldinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokovo-Neretva, do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac i komandir odjeljenja 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošonke, Teslića, i Prinjavora, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Bugojnu, Galvatičevu i Treskavici, Drini, Kapku, Krčina brdu, Ifsaru, Sandžaku, oko Bijelog Polja potom u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Komaru, Šuici, Kupresu, Vlašiću i Koričanima. Poginuo je 8. siječnja 1943. godine, na Vitovlju u borbi s Nijemcima. Njegove zadnje rječi bile su: »Drugovi nemoj da se sa mnom mučite u ovakoj situaciji, ja sam gotov, dajte mi pištolj. Vi nastavite borbu«.

RADOVNIKOVIĆ Nikole BRUNO, rođen 1910, Split, radnik-mehaničar. Pqtiče iz radničke porodice. Rano je prihvatio napredne ideje randičke kalse. Kao radnik brodogradilišta »Split« i član URS sindikata učestvuje u štrajkovima i političkim demostracijama, a po dolasku okupatora 1941, stavlja se na raspologanje NOP-u i učestvuje u ilegalnim akcijama. Okupator ga hapsi i zatvara, a po izlasku iz zatvora odlazi u NOB-u u Mosor odakle rujna 1943. postaje borac Prateće čete 1. crnogorskog bataljona 1 proleterske NOU brigade i sa njom nastavlja borbe na Duvnu, Travniku, Šuici, zatim u VI i VII neprijateljskoj ofenzivi u Bosni, Sandžaku, i Srbiji u bitkama na Palisadu, Valjevu i Beogradu, kada je postao član KPJ i komandir baterije topova, da bi potom nastavio borbe

na Sremskom frontu i Slavoniji sve do kraja rata. Kraj rata dočekao je u činu poručnika. Ostao u JNA iz koje je izišao 1946. godine. Umro u Splitu 1966. godine. Bruno je bio jedan od vrsnih boraca i komandira koji se je istakao svojom umješnošću i hrabrošću u nekoliko borbi, a posebno u borbama prilikom oslobođenja Beograda i na Sremskom frontu.

RAFANELI Anđela FRANE, rođen 1919, Makarska, pekarski radnik. Član SKOJ-a postao je 1940. godine, a član KPJ u toku rata. Bio sindikalno organizovan u URS. Učesnik štrajkova i političkih manifestcija u Makarskoj. Zatvaran i progranjan od nenarodnog režima. Učesnik u oduzimanju oružja iz građanske škole u Makarskoj 18. travnja 1941. godine, te skrivanja i obezbeđenja pojedinih komunista u Makarskoj kojima je prijetila opasnost da budu uhapšeni. Kao pekar, po naređenju Partije obezbeđivao je kruh za porodice čiji su muževi i djeca bili u zatvorima. Učesnik

u prirpemnom razdoblju ustanka. U lipnju 1942. stupa u 3. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije omladinske čete «Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova, do kraja kolovoza 1942. godine, kada postaje borac, komandir odjeljenja i komandir voda u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavlja borbe na Ključu, Strmici, Manjači, Jajcu i centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Calinca, Teslića i Banie Luke, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Ćićevu, Lipetu, Tres-

kavici, Drini, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, potom u V nepriajteljskoj ofenzivi, oko Čelebića, Borja, Zlatnog bora. Tare, Vučeva, doline Sutjeske, Zelengore, Ljubina groba, Balinovca, Miljevine u istočne Bosne, oko Vlasenice, Zvornika, Nemile, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Šuici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne u Sandžaku, po Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu. Nastavio je borbu na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata zatekao ga je kao upravnika vojne bolnice 1. proleterske divizije, u činu zastavnika. U toku rata je ranjavan nekoliko puta. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941!.

RAK Jose BENJANIN BAJLO, rođen 1924. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik-radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omaldinac. Pošto su mu

roditelji odvedeni u logor kao aktivni suradnici NOP, on ostaje i radi za NOP. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a. Početkom listopada, iste godine, odlaizi u partizane i u iđuću stupa u 3. krgujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama oko Bosanskog Grahova, Sitnice, Jajca, Skender-Vakufa, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Čelinac, Devetine, Snjegotine, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama oko Bugojna, s. Bojska, Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Glavatićeva, Treskavice, Ustikuline, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča, Goražda, Mataruga, Kovrena, Šakovića, Čelebića, Korlata, Tare, Pive i Vučevo gdje je, 29. svibnja 1943. junački poginuo jurišajući na neprijatelja koji je izbio na plato Vučeva i potisnuo dijelove 2. proleterske brigade.

RAK Krste DUNKO-DUME, rođen 1924, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Iste godine postaje član SKOJ-a da bi prvih dana listopada 1942. sa Šibenskom grupom došao u Ključ i ušao u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe, na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošaka, Čelinca, zatim u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi, u borbama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, zatim na Drini, Ifsaru, Čajniću, kod Bijelog Polja, Čelebića, Šume Korlat, Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije, kada kao desetar, krajem rujna, odalzi u Dalmatinske jedinice u kojima nastavlja borbu. Poginuo je 1944. na Braču kao kurir čete u 26. diviziji.

RAK Ivana FRANE NANE, rođen 1914, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljroadnik-radnik-zidar. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan. Učesnik u štrajkovima u Šibeniku 1936. godine, kada je bio i uhapšen i zatvoren. Za NOP radi aktivno od početka 1942. Srpnja, iste godine, postaje član SKOJ-a da bi 4. listipada 1942. stupio u partizanski punk. »Dinara«, a potom u Dinarski odred-leteći bataljon, gdje vrši

dužnost zamjenika komandira čete. Član KPJ postao je 25. prosinca 1942. godine. Početkom veljače 1943. stupa u 5. dalmatinsku brigadu s kojom prolazi teške bitke u IV nepriajteljskoj ofanzivi kao zamjenik komandira čete. Po rasformiranju 5. dalmatinske ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe na Nevesinju, Ulogu, Kalinovu, Zavajtu, u Sandžaku; Čehotine, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva i Sutjeske. Početkom lipnja 1943. dolazi u 1. proletersku NOU brigadu s kojom je nastavio borbe preko Rataja i Milejvine, gdje je, 14. lipnja, bio teško ranjen, potom upućen u bolnicu, gdje se i zadržao na liječenju do travnja 1944. godine, a potom stupa u Semberijsku partizansku grupu, a zatim u Majevački partizanski odred, gdje vrši dužnost intendanta. Po oslobođenju Beograda odlazi na viši intendanski kurs pri VŠ, a potom se raspoređuje u štab 3. korpusa za načelnika Građevinsko-garnizonskog odjeljenja; gdje i dočekuje kraj rata kao poručnik. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Ranjavan dva puta. Umro je 1971. godine, kao pukovnik u penziji.

RAK-MASAL Ive JANJA, rođena 1922, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, doma-

ćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredna omaldinka. Za NOP radi od početka 1942. godine, a sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada, iste godine, otišla u partizane i u Ključu stupila u 3. kragujevački bataljn 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jaj-

cu, zatim kod Kotor-Varoši, oko Crnog vrha, Jošavke, Teslića i drugim mjestima centralne Bosne; potom u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, na prostoru Konjic, Bradina, Ivan-sedlo, G. Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniću, Gorćjždu, Pljevalja, Bijelom Polju, Celebić-šume, Korlati, Bakije, Tare, Vučeva, potom u dolini Sutjeske, Borovna, Zelengore, Balinovac, Miljevine, a zatim kao četna bolničarka u našoj ofanzivi preko istočne Bosne, u,borbama na r. Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, kada prvom polovinom srpnja 1943. godine odlazi u vojvođanske jedinice s kojima nastavlja borbe po Bosni, Semberiji, Srbiji, Bačkoj, Slavoniji do Austrijske granice gdje je i dočekala kraj rata, kao član KPJ i referent saniteta 3. bataljona 1. vojvođanske brigade. Poslije rata je demobilisana iz JNA. Umrla je 1953. godine u Beogradu. Bila je hrabra i neustrašiva.

RAK-KOKIĆ JANJA ž. **Frane,** rođena 1924, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Po okupaciji zemlje priključuje se NOP-u i aktivn oradi na terenu. Prvom polovinom 1942. postaje član SKOJ-a. Početkom listipada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. bataljona Prve proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Šitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, kod Bugojna oko Ivan-sedla, Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa, kod Kalinovika, Drine, Ifsara, u svim ovim

borbama, kao bolničarka neustrašivo i hrabro sa svojim drugovima, juriša na nepriajtelja i izvlači ranjenike, ne vodeći često puta računa ni o svom vlastitom životu. Sredinom travnja 1943. odlazi na rad u Divizisku bolnicu, a početkom V neprijateljske ofanzive u Centralnu bolnicu, u čijem je sastavu i poginula, početkom lipnja 1943. godine kod Vučeva.

RAK Stipe JERE, rođen 1915, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Pred početak

rata uključuje se u napredni radnički pokret. Član je Ursovih sindikata. Po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP. Sredinom 1942. postaje kandidat za člana KPJ, a početkom listopada, iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Šitnici, Jajcu oko Kotor-Varoši, Uzlomca, Crnog vrha, Jošaka, Teslića, centralnoj Bosni, zatim u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi u teškim bitkama, kod Bugojna, Ivan-sedlo, Bradine, Konjice. G. Vakufu, Kalinovika, Glavatićeva, Treskavice, kada u međuvremenu postaje komandir desetine, zatim po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, gdje travnja 1943. godine postaje član KPJ, nastavljajući borbe kod Pljevalja, Bijelog Polja, Čelebića, Zavajte, Bakića, Tare, kada krajem svibnja 1943. godine prima dužnost komandira voda, s kojim uspješno komandira, i vodi iz borbe u borbu na Vučevu, Borovnu, u dolini Sutjeske, Zelengori, sve do 10. lipnja 1943. godine kada je na Balinovcu, junački poginuo jurišajući na neprijatelja.

RAK Marka JOSO JOLE, rođen 1926, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik-pekar. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omaldinac. Za NOP radi od kraja 1941. godine, kada i postaje član SKOJ-a, da bi prvi dana listipada 1941. zajedno sa svojim starijim bratom Milom otišao u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Bio je sretan i ponosan što je došao u redove ove prve partizanske i proslavljene jedinice NOV. Međutim, njegova radost bila je kratka, jer je već u prvoj borbi, koja je vodena 26 listipada 1942. godine na terenu Bosanskog Grahova junački poginuo.

RAK Nike JOSO, rođen 1920, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a a prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu uiazi u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Šitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, zatim IV i V nepriajtlejske ofanzive, u bitkama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, Gornji Vakuf, Čičevo, Glavatičevo, Treskavica potom se bori na Drini, Ifsaru, Čajniču, Pljevlju, Bijelom Polu, Čelebiću, Korlatu, Zavajitu, Bakićma, zatim preko Tare, Pive, Vučeva, Borovna, Sutjeske, Zelengore i Miljevine, kada postaje puškomitraljezac, sa kojim uspješno rukuje preko istočne Bosne, u borbama, na Han-Pijesku, Valsenici, Zvorniku, a potom se bori preko Nemile i srednje

Bosne do Travnika, gdje postaje komandir desetine. Dolaskom 1. proleterske brigade u Dalmaciju rujna 1943. godine odlazi u 8. šibensku brigadu, u čijim redovima nastavlja borbe. Poginuo je na Kninu, početkom prosinca 1944. godine, kao komandir čete.

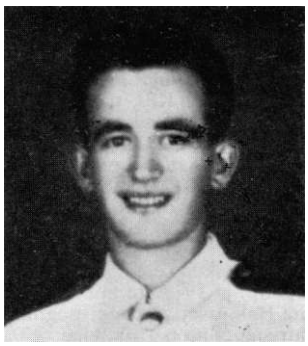
RAK Stipe MARKO, rođen 1921, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po

okupaciji zemlje uključuje se i radi za NOP. Krajem 1941. postaje član SKOJ-a. Zbog svoje aktivnosti bio je hapšen od strane Talijana. Jedno vrijeme potom 1942. bio i u zatvoru. Po izlasku iz zatvora nastavlja da radi za NOP, prvih dana listipada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu, te centralnoj Bosni. U siječnju 1943. psotaje član KPJ a potom nastavlja da se bori u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi i nalazi se u prvim borbenim linijama, u teškim bitkama, na prostoru Ivansedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, Cičevo, Treskavica; zatim se bori na Drini, Ifsaru, Čajniču, Goraždu, Bijelom Polju, Čelebiću, Korlatu, Zavajitu, Bakićima, Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, i natrg, u borbama oko Travnika, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, prvo kao borac, a potom kurir i politički delegat voda nastavlja pohod sa svojom jedinicom sve do oslobođenja Beograda, kada odlazi u prekomandu za komesara ćete pri štabu 1. armije. Početkom 1945. odlazi na školovanje u SSSR, gdje ostaje do rezulucije IB-a 1948. godine kada se vraća u zemlju. Ratni je vojni invalid. Sada živi u Beogradu kao penzionirani oficir.

RAK Nike MATE, rođen 1923, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Po okupaciji zemlje aktivno djeluje u omaldinskoj organiazciji. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a da prvih dana listipada, iste godine, otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Šitnici, Jajcu, oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošanke, Celinca, Banja Luke, zatim u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, Gornji Vakuf, Glavatičevo, Treskavica; zatim se bori na Drini, Krčinu, brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče, Goražde, kod Pljevalja, kada postaje puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje i tuče neprijatelja kod Bijelog Polja, na prostoru Celebić-šuma, Korlat-Trovrh. Poginuo je 24. svibnja 1943. godine u V neprijateljskoj ovanzivi u jednom od juriša na neprijatelja kod Korlata. Član KPJ od početka svibnja 1943.

RAK Marka MILE, rođen 1925, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omaldinac. Za NOP aktivno radi od kraja 1941. Član SKOJ-a postao je u lipnju 1942. godine, a početkom listipada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Bo-

sanksom Grahovu (gdje mu je poginuo mlađi brat Joso), Sitnici, Jajcu, zatim oko Kotor-Varoši, Uzlomce, Crnog vrha, Jošavka, u centralnoj Bosni, zatim u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi, u teškim bitkama kod Bugojna, na prostoru Ivan-Sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, Glavatičevo, Treskavica, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Zavait-Bakići, zatim na Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske, Borovna, Zelengore, Balinovca, Miljevine, potom preko istočne Bosne, kada srpnja 1943. godine postaje član KPJ vršeći dužnost sekretara SKOJ-a u četi, nastavlja borbe preko Nemile, centralne Bosne do Dalmacije i natrag, oko Travnika, kada listopada 1943. godine odlazi u prekomandu, u artilejriju 1. proleterske divizije s kojom nastavlja borbe preko Bosne, Sandžaka, Srbije, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata, kao komesar baterije. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Sada živi u Beogradu kao pukovnik JNA.

RAK-ĐORĐEVIĆ Ante SLAVKA, rođen 1925, Dubrava, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Član

SKOJ-a od svibnja 1942. Početkom listopada, iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV i V neprijatlejskoj ofanzivi, u teškim bitkama, oko Ivan-sedla, Bradine, Konjica, G. Vakufa, Kalinovika, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča,

Pljevalja, Bijelog Polja, Celebić-šume, Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, Balinovca, Miljevina. Bio je uvijek u prvim redovima i kao borac i bolničarka, ne vodeći često računa ni o vlastitom životu, samo da bi izvukla i pružila pomoć ranjenim drugovima. Potom se bori preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, i natrg, oko Travnika i Jajca, gdje studenog 1943. godine i postaje član KPJ, a potom nastavlja borbe na prostoru Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok i po prelasku u Srbiju, preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, zatim Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata, kao nigijeničarka u brigadi, u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilizirala iz JNA. Ratni vojni invalid.

RAK Nike STANA, rođena 1924. Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna omladinka. Po okupaciji zemlje uključuje se i radi za NOP, a sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi početkom listipada, iste godine, otišla u partizane i u Ključu ušla u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Grahovu, Sitnici, Jajcu, oko Kotor yaroša, Crnog vrha, Jošanke, Celinca, Donetina, Banja Luke u centralnoj Bosni, tokom IV i V nepriajteljske ofanzive, u teškim i krvavim bitkama, oko Ivan-sedla, Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, zatim na Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod

Pljevalja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Korlat-Zavajit-Bakići. Stana je bila i borac i bolniačrka. Savjesno je izvršavala postavljene zadatke. Poginula je 28. svibnja 1943. godine kod Uzlupa, Tara. Clan KPJ od kraja travnja 1943.

RAK-ORLOVIĆ Ante TONKA, rođena 1926, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, đak. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. radi za

NOP, a prvih dana lisitpada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošanke, Celinca, Denetina, Banja Luke u centralnoj Bosni, zatim u IV i V nepriajteljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, oko Ivan-sedla, Bradine, Konjica, G. Vakufa, Glavatičeva, Treskavice, zatim na Drini, Ifsaru, Cajniču, Goraždu, Bijelom Polju, na prostoru Celebić-Korlat-Zavajit-Bakići,
Tari, Vučevu, Borovnu, Balinovcu i Miljevini, potom preko istočno i srednje Bosne do Dalmacije, i natrag, u borbama kod Travnika, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, na Zlatiboru, Palisadu, Vajevu, Ubu, Avali, Beogradu, a zatim preko Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje je i dočekala kraj rata, kao referent saniteta bataljona. Tokom rata postala je član SKOJ-a i član KPJ.

RAK Mate VESELA, rođena 1924, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna omaldinka. Na terenu radi za

NOP. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a a travnja 1943. član KPJ. Početkom listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu, Kotar-Varošu, Crnom vrhu, Jošonhi, Tesliću, Prnjavoru, centralnoj Bosni, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama kod s. Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Ifsaru, Čajniču, Pljevalja, na Limu, Bijelo-Polju, na prostoru Čelebića-Borje, Zavajt-Korlat, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu i Milejvina, a ptom kao četna bolničarka, u našoj ofanzivi preko istočne Bosne, u borbama, na Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, sve do 8. srpnja 1943. godine, kada je pružajući pomoć ranjenom drugu u jednoj šumici blizu Caparda zapadno od Zvornika, pala u ruke neprijatelja. Odvedena je u logor, gdje je podvrgnuta strašnom mučenju, ali je ostala dostojna proleterskog imena. U logoru je podlegla mučenju 1944. godine. Tako se ugasio život hrabre i ponosne drugarice.

RAK Šime ZORKA, rođena 1923, Rakovo Selo-Dubrava, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna omaldinka. Odmah po olupaciji zemlje opredeljuje se i radi za NOP. Početkom 1942. postjae Clan SKOJ-a, da bi prvih dana listipada, iste godine, krenula u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici i Jajcu. Tu se ističe i kao borac s puškom i kao bolničarka u iz-

vlačenju i pružanju pomoći ranjenim drugovima. Hrabrost i odlučnsot potvrđuje u narednim borbama po centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Celinca, Devetine, Prnajvora, Banja Luke i drugim mjestima, a potom preko Maslovara, Šipraga, Ugra, Vlašića, Komara, Bojske, Bitovnje pl. Ivan-Sedla, Bradine i konjica, gdje se 19. veljačke 1943. godine zauvjek ugasio život ove divne, hrabre i plemenite proelterke.

RAOS Jure ANTE, rođen 1921, Igrane, Makarska, radnik. Clan SKOJ-a 1940, član KPJ od 1941. Radio na omasovljenju i jačanju omaldinskog pokreta u svom mjestu. Jedan od orgnaizatora ustanka u Igranima. Vrlo aktivan u sakupljanju vojne orpeme i oružja za ustanak. Bio je progonjen od nenarodnog režima zbog svojih naprednih ideja. U svibnju 1942. stupa u sastav 2. voda Južnodalmatinske čete, a kasnije omaldinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori na području Biokova, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac, politički delegat voda i politički komesar čete u sastavu 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu, zatim u centalnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Banje Luke, Teslića, potom u IV neprijteljskoj ofenzivi, oko Konjica, Lukača, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Uloga, Treskavice, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Sandžaka; zatim se obri oko Prijepolja i Bijelog Polja, potom u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelbiću, Korlatu, i Trovrhu, gdje je i hrabro poginuo pred kraj svibnja 1943. godine. Bio je to borac izuzetne nraborsti. Krasilo gaje skromnost, poštovanje i iskrenost.

RAOS Jure IVAN, rođen 1914, Vrgorac, randik. Kao radnik duhanske stanice vrlo rano se uključio u napredni radnički pokret i bio jedan od naprednih radnika Vrgorca. Clan KPJ postoa je 1937. godine. Bio je sindikalno orgnaizvoan u URS. Učesnik je svih političkih manifestacija koje je organizirao sindikat i KP u Vrgorcu. Godine

1940. biran je za odbornika na izborima radničke liste u Vrgorcu. Vrlo aktivan u radu na pripremi ustanka 1941. u Vrgorcu. U NOB-u stupa od 1941. u Vrgorcu, kasnije Južnodalmatinsku četu, bataljon »Josip Jurčević« i bataljon »Vid Mihaljević«, s kojima se bori na Biokovu u Zagori i dolini Neretve. Sa bataljonom je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i sa njom nastavlja borbe kroz IV neprijateljsku ofenzivu na desnom krilu operativne grupe VŠ na Imotski, Vrgorac, Široki Brijeg, Posušje, Cvrsnica, Plas-greben, dolina Neretve i Nevesinja. U tim borbama ističu se svi borci. Posebno su bile teške borbe s ustašama na Cerov Dolu, Zelenkovcu i Klobuku. Ove borbe su trajale deset dana i noći gdje je došla do izražaja borbenost, izdržljivost i hrabrost. Travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe u Sandžaku; potom u V neprijateljskoj ofenzivi; na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postoa borac i vodnik voda 6. bepgradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, u istočnoj bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Vranduku u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Mliništima, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku, Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Vajevu, Ubu i Beogradu, kada je listopada 1944. prekomandiran i postao komandant glavnog skladišta komande grada Beograda, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Ivan je bio jedan od vrsnih boraca i komunista. Sve tegobe rata lako je podnosio. U toku rata je ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzionisan u činu pukovnika Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

RAKIĆ Ivana DANE, rođena 1917, višnjica, Vrgorac, zemljoradnik. Clan KPJ od početka 1943. Godine 1942. stupio je u Južnodalmatinsku četu iz koje je vraćen na teren i pronovo stupio u siječnju 1943. i u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske

brigade i nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Vrforca, Imotskog, Posušja, Širog brijega, Klobuka, Tihaljine, Zelenkovca, u dolini Sutjeske i Nevesinja. Travnja 1943. ušao je u sastav 3. dalmatinske brigade i bori se u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Foče, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac i komandir odjeljenja 6. beograskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se borio u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, vranduku, u centralnoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je krajem rujna 1943. prekomandoran i bio komesar čete u narodnoj obrani, a 1944. postao je komesar čete bataljona- narodne odbrane - KNOJA, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Kao starješina je odigrao veliku ulogu u uništenju ostatka bande. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I Kl.

RAKIĆ Tome MIRKO, ro đen 1917, Višnica, Vrgorac, zemljroandik. Clan KPJ od

1943. U sječnju 1943. stupa u bataljon »Vid Mihaljević« sa kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavi borobe u IV nepriajteljskoj ofenzivi oko Vrgorca, Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Zelenkovca, doline Neretve, Plasgrebena i doline Nevesinja. Travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade ibori se kod ulaza Kalinovika, Zavaita, Sandžaka, u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Cehotine, Foče, Celebića, Tare i Vućeva, da bi početkom lipnja 1943. ušao u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim, kao borac i komandir voda, nastavio borbe u proboju obruča u istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Vranduku, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, oko Komara i Travnika, kada je 29. studenoga 1943. teško ranjen i iz bolnice prebačen u Itlaiiu, na liječenje. Kraj rata je dočekao kao upravnik Kotarske bolnice u Vrgorcu. Poslije rata postao je vojni službenik treće kalse u JRM, odakle je penzionira.

RAKIĆ Joze ZVONKO, ro den 1922. Višnjica, Vrgorac, student. Potiče iz srednje seljačke porodice. Bio je jedan od naprednih omadinaca Splita. Godine 1938. postao je članom SKOJ-a i sekretar SKOJ-a u školi. Can KPJ postao 1939. godine. Bio je predvodnik srednjoškolske omaldine **u** Splitu, a posebno u poznatom štrajku 1939. godine. Zbog konpromitiranja 1940. godine morao je napustiti školu. Vratio se na Vrgoračko područje, gdje seje povezao sa Mjesnim komitetom KP Vrgorca koji mu daje zadatak da okuplja napredne seljake, oko pokreta KPJ. Godine 1941. teže se razboleo, ali se nije dao već je uporno nastavio rad na pripremi ustanka. 1941. stupio je u NOB u Vrgorac, da bi već 1942. bio u sastavu Južnodalmatinske čete, omaldinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« i kao politički delegat voda bori se na Biokovskom području do augusta 1942. Postao je borac i politički delegat voda i pomoćnik komesara 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s ko-

jim nastavlja borbe, na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV nepriajteljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Borovnu, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, potom u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiču, oko Mrkonjiš-Grada, Lisine, na Mliništu, Vukovskog, Bitovnje, Vraniće, Sarajevska vrata, u Sandžaku, i Srbiji, kada je u borbi s bugarskim fašistima, krajem kolovoza 1944. na Palisadu teško ranjen kao pomoćnik komesara čete. Kasnije je prebačen u Italiju, na liječenje, gdje je i podlegao teškim ranama. Sahranjen u Zajedničku grobnicu Jugosla-

RAMADZA Jose MILE, roden 1923. Danilo Kraljice, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omaldinac. Za NOP aktivno radi od prve polovine 1942. godine, a listipada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Bosanskom Grahovu, Sitnici 19/20. studeni 1942. godine, kada se na surovoj zimi jurišalo na jakog i utvrđenog nepriajtelja. Istakao se u borbama na Jajcu, potom u borbama preko centralne Bosne oko Kotor-Varoši, Pl. Uzlomca, Crnog vrha, Jošavke, Devetine i Teslića. Junački je poginuo 15/16. siječnja 1943. godine kod Prnjavora u borbi s ustašama i domobranima.

RAŠKOVIĆ Đure JOVAN, rođen 1913, Žagrović, Knin, radnik-kovač. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Još kao mladić napušta svoj rodni kraj i odlazi u Beograd gdje izučava zanat kod privatnih poslodavaca, gdje ga je i zatekao rat. U Beogradu živi i radi do oslobođenja listipada 1944, kada stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama na Sremskom frontu oko Ilika, Šida, Tovarnika, Šiskih Banovca, ilaće, Orolika, zatim po proboju sremskog fronta, travnja 1945. godine i gonjenju neprijatelja preko Vukovara, borova, Gorjana, Osijeka, Đakova, Pleternice, Okučana, Lipika, Banove Jaruge, Ilove, Garešnice, Moslavačke Gore, Čazme, Vrbovca, Rakovca, sv. Ivan Zelene, Dugog Sela do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao borac. Poslije rata je demobiliziran.

RAŠKOVIĆ Obrada VASO, rođen 1919, Kula Atlagića, Benkovac, zemljoradnik. Clan KPJ postao je 1944. godine. Sve do

druge polovine 1943. pomaže i radi za NOP kada je stupio u NOB-u Benkovački odred iz kojeg je listipada 1943. u Bugojnu došao u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade i bori se oko Travnika, Suice, Turbeta, i Komara, Vlašića, Vitovja, centralne Bosne, Crni vrh, Prnjavora, Mrkonjić-Grada, Lisine, za vrijeme desanta na Drvar, na Mliništu, oko Mokljena, Vraniće, Bitovne, Sandžaka, Srbije na Zlatiboru gdje je i postao kurir štaba 1. proleterske brigade; zatim se bori na Valjevu, Ubu, Ralji, Avali i Beogradu. Listopada 1944. prekomandiran je za kurira pri štabu 1. armije, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata. Vaso je bio jedan od dobrih i primjernih boraca i puškomitraljezaca svog bataljona. Kao kurir isticao se u izvršavanju zadataka. Poslije rata, na svoje traženje demobilizira se.

REGOVIĆ Luke CVETKO, rođen 1921. Vrbanj, Hvar, zemljoradnik. Clan SKOJ-a od prije rata a KPJ od 1939. Clan Komiteta SKOJ-a. Aktivno radio na omasovljenju omladinske organizacije. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Učesnik ilegalnih akcija. U NOB-u stupio početkom 1942. na Hvaru, odakle se prebacio na Biokovo i postao politički delegat voda omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokovo-Neretva, do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac, komandir odjeljenja, i komandir voda 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Celinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Bradini i Konjicu, Gornjem Vakufu, Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Kapku, Krčinom brdu, Ifsaru i Sandažku, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čelegbića, Korlata, Bakića, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore, Balinovca, Miljevine, i Budnja, potom se borio u istočnoj Bosni, oko Renovice, Vlasenice, Zvornika, Nemile, Turbeta, u Damaciii, Duvnu, Travniku, Komara, Suice, oko Jajca, kada je početkom studenoga 1943. prekomandiran u Dalmaciju i postao komandir čete. Kraj rata ga zatekao kao komandanta bataljona 12. dalmatinske brigade 26. divizije, u činu kapetana. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je ponzioniran u činu pukovnika. U toku rata je nekoliko puta ranjavn. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Umro je u Splitu 1972. godine.

RELIĆ Jovana UROŠ, ro đen 1910, Bukovići, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. U Bukovačkom

pattizanskom odredu od druge polovine 1943. u kojem se bori do listopada te godine, kada kod Bugojna dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Tranvika, Šuice, Turbeta, Komara, Koričana, Ugra, Crnog vrha, Jošavke, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Makljena, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Tranova, Pljevalja. Zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, kod Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Oriolika, potom u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Vukovara, Pleternice, Okučana, ILove, Vrbovca, do Zagregba gdje je dočekao kraj rata. Poslije rata je demobiliziran.

REPAJA Dušana SPASO, rođen 1913, Biljane Gornje, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1942. g. Sredinom 1943. stupio u Srednjodalmatinski partizanski odred s kojim se bori do listopada te godine kada kod Bugojna dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Ugra, Vitovlja, Skender-Vakufa, Vrbanje, Mrkonjić-Grada, Lisine, Sipova, Mliništa za vrijeme drvarske operacije, zatim preko Raduše, Makljana, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova. Poginuo je na Drini kod Foče 4. srpnja 1944. godine u borbi s njemačko-domobranskim snagama.

RILJE Marina MIJO, rođen 1921. Trogir, đak građanske škole, Clan SKOJ-a 1938, godine, a član KPJ od 1940. Bio član Mjesnog komiteta SKOJ-a, sekretar skojevske grüpe i sekretar partijske organizacije grada. Kao napredan omladinac dolazio je u sukob s režimom stare Jugoslavije. Radi na organizaciji ustanka i prebacivanja drugova iz grada u partizane. U NOB-u stupa 1942, a po formiranju 3. dalmatinske brigade ulazi u njen sastav i biva postavljen za komesara 1. čete 1. bataljona, s kojom nastavlja borbe protiv ustaša, četnika i Talijana, oko

Vrlike i Knina, kada je u rejonu Knina i ranjen, a potom završio u bolnici zatim nastavlja put kroz IV neprijateljsku ofanzivu, do početka ožujka 1943. godine, kada u dolini Neretve dolazi u sastav 3 kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavlja borbe kao komandir odjeljenja, preko Prenja, Glavatićeva; Treskavice, Drine, Ustikolina, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Ćajniču, Goraždu, Šehoviću, Kovreno, Čelebiće, Korlata, Trovrh, Tare, Pive, Vućevo, Borovno, dolina Sutjeske, Zelengora, sve do 10. lipnja 1943. godine kada je junački poginuo na Balinovcu u proboju neprijateljskog obruča, u V neprijateljskoj ofanzivi.

RIZVAN Ivana LJUBO, rođen 1905, Klis, Split, radnik u bazenu Solin. Potiče iz veoma

siromašne seljačke porodice. Jedan od naprednih radnika u bazenu Solin. Bio je član URS sindikata. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Od 1941. pomaže i radi za NOP. U veljači 1943. stupio u Mosorski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade, oko Neretve s kojom nastavlja borabe u IV neprijateljsku ofanzivu, od Neretve i Nevesinja Uloga, Kalinovika zatim Sandžaka, u V neprijateljska ofanziva, Čehotine, Čelebić i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. godine, u dolini Sutjeske i nastavio borbu na Zelengori, u sastavu 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Balinovu, u V neprijateljskoj ofanzivi, poginuo je u zoru 10. lipnja 1943. godine, u proboju obruča na Balinovcu, u V neprijateljskoj ofanzivi. Brat i cijela njegova porodica bili su u NOR-u i radili su za NOP. Bio je uporan i izdržljiv borac. Nije ustanovljeno da li je bio član KPJ.

RIZVAN Stipe MARIN ZELE, rođen 1919, Split, radnik. Potiče iz siromašne radničke porodice. Kao radnik pripadao je naprednom radničkom pokretu. Član SKOJ-a postao je prije rata, a član KPJ u toku rata. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija te ilegalnih akcija protiv okupatora u Splitu. U siječnju 1943. stupa u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom se bori oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, doline Neretve, Pias grebena. Učesnik je nošenja ranjenika bespućen Prenja do Boračkog Jezera, te borbi u Nevesinjskoj kotlini. Zatim Marin je preko Uloge, Kalinovika Broda, Zavijatu, u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi nastavlja borbe na Ljubušnjoj, Čehotini, Čelebuću, Uzlupu, Tari, Pivi i Vučevu, kada je polčetkom lipnja 1943. postao borac Prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade s kojima učestvuje u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni oko Renovice, Vlasenice i Zvornika kada je 5. srpnja 1943. godine poginuo u borbi sa ustašama crnom legijom i domobranima.

ROGULJIĆ Mate KAJO, rođen 1917, Kučine, Split, radnik. Vrlo mlad se uključio u napredni radnički pokret bazena Solin-Majdan. Bio je u URS Sindikatima. Učesnik je štrajkova i demostracije. NOP pomaže od 1941. Kandidat KP od 1942. U drugoj polovici 1942. stupa u Mosečki odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i sa istom nastavijo borbe, oko Knina i Vrlike, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, kao borac i ekonm čete učestvuje u borbama, na Čvrsnici, Malom i Velikom Veležu i Nevesinju kao i u nošenju ranjenika bespućem Prenja. Član KPJ postao je svibnja 1943. Lipnja 1943. u jeku V neprijateljske ofanzive postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbe, na Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, kada je i ranjen a zatim prebačen u bolnicu u kojoj postaje zamjenik intendanta 1. proleterske divizije, a potom intendant bolnice 1. proleterskog korpusa, kada po ozdravljenju i završnim borbama na Drvaru postaje intendant 2. crnogorskog bataljona i sa istim nastav-

lja borbe na Bašarincu, Vranići, Sarajevskim vratima, Sandžaku i Srbiji: na Zlatiboru Palisadu, Bajnoj Bašti, Valjevu, Ubu, Beogradu i na Sremskom frontu, sve do oslobođenja, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu potporučnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzionisan u činu potpukovnika.

ROGLIĆ Ivana MATE, rođen 1924, Župa, Imotski, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1942 godine, a član KPJ 1944. godine. Vrlo aktivan omladinac na terenu. U drugoj polovini 1942. stupa u bataljon »Josip Jurčević« u 5 četu, a zatim postaje borac bataljona »Vid Mihaljević« s kojim je nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka,

Plas-grebenu, dolini Neretve i Nevesinja, kada je drugom polovinom travnja 1943. postao borac 3. bataljoha 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe, u V ofanzivi, oko Cehotine, Celebića, Tare Pine i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac, komandir odjeljenja i komandir voda 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe u proboju obruča. u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemile, centralnoj Bosni, Dalmaciji, Travniku, i Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, BItovini, u Sandžaku i Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Bajnoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu. Po oslobođenju Beograda nastavio je borbe u sremskoj i slavonskoj ravnici, kao starešina, sve do kraja rata, kojeg je dočekao na dužnosti vodnika 2. voda 2. čete 1. bataljona, u činu zastavnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzionisan, u činu potpukovnika. U toku rata je više puta ranjavan.

ROIĆ Filipa IVAN, rođen 1916, Dol, Hvar, zemljoradnik. Kandidat KP od prije rata, član KPJ od 1942. Bio aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U NOB-u stupa prvom polovinom 1942. na Hvaru i sa prvom grupom se prebacio na Biokovo, kada postaje borac 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojim se bori na području Biokovo-Neretva, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac, komandir odjeljenja i.voda u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori na Kjuču, Strumici, oko Manjače, Jajca, u centralnoj Bosni, oko Koto-Varoši, Crnogorska Jošarke, zantim, Celinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu Raštelici, Gornjem Vakufu, Čićanu, Glavatičevu, Treskavici Drini, Kapku, Krčinom brdu, Ifsaru, u Sandžaku, kada. je postao komandir odjeljenja, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru Tari, Vučevu, Ljubinom grobu, Balinovcu, Miljevini i Budnju, gje j[e] svojim odjeljenjem uspješo rukovodio u razbijanju njemačke motorizovane jedinice, zatim se borio u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vranića, Bitovne, u Sandžku i Srbije, na Zlatiboru, Palisadu, Jelovoj gori, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je prekomandovan u studenom 1944. godine dobri potom postao komandir čete u 5. šumadiskom bataljonu s kojom nastavlja borbe na Sremskom frontu i u Srijemu. Poginuo je siječnja 1945. godine u jednom od juriša u borbi s Nijemcima koci Oriolika.

ROJE Lovre PETAR, rođen 1912, u Splitu, radnik-električar iz radničke obitelji. Za NOP radi od 1941. godine. Učesnik je u predratnim štrajkovima i političkim demonstracijama u Splitu. U sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade stupio je drugom polovinom rujna 1943. godine. Učestvuje u borbam oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Vitovnja, Ugra, Crnog vrha, Jošavke, Mrkonjić-Grada, Lisini, Šopva, rijeke Vrbas, Mliništa za vrijeme drvarske operacije, zatim preko Raduše, Makljena, Vraniće, Bašerinca. Poginuo je oko 24. lipnja 1944. godine kod Busovačkih staja u borbi s nejmačkim snagama.

ROKOSOVSKA FILA, rođena u Splitu. Učenica. Potiče iz siromašne radničke porodice. Porodica i ona sama bili su proganjani od strane okupatora, jei" su aktivno pomagali NOP od početka 1942. godine. Kao učenica bila je aktivna u radu omladine. U članstvo SKOJ-a primljena je 1943. godine. U 1. proletersku NOU brigadu stupila je rujna 1943. godine. Raspoređena je u 2. crnogorski bataljon. Ubrzo joj je povjerena dužnost bolničarke, na kojoj je ispoljavala svu svoju nježnost prema ranjenicima, a bila je spremna da pruži pomoć ne misleći na opasnosti, niti na svoj život. Učestvovala je u borbama kod Duvna, Šuice, Kupresa, zatim u dugotrajnim borbama oko Travnika. U listopadu i studenom 1943. godine, pa ponovo, kod Šuice i Duvna, u prosincu 1943. godine. U vrijeme VI neprijateljske ofanzive, kada je bataljon bio odvojen od Brigade, učestvuje u maršu od Ugra preko Donjeg Vakufa, Janje i Vitoroga do Glamočkog polja i Mliništa, pa natrag, u sastav brigade, preko Podrašnice, Mrkonjić-Grada, r. Vrbas, do rajona Skender-Vakufa, i tu je iskazala svu svoju hrabrost i izdržljivost žene-proletera, nakon čega je primljena u članstvo KPJ. U vrlo iscrpljujućim borbama koje je bataljon vodio, oko Mrkonjić-Grada u vrijeme ožujka, travnja 1944. godine poginula je u jednom od jačih sudara s njemačkim jedinicama, kod r. Vrbas, blizu Jajca, 24. travnja 1944.

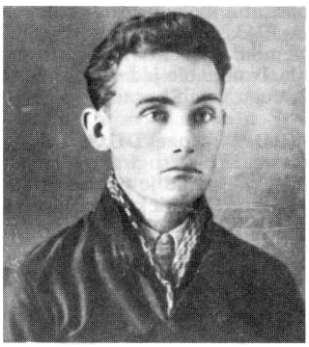
ROMAC Rade PAŠKO, rođen 1913. Vukšići, Benkovac, krojački radnik. Vrlo mlad se priključio naprednom radničkom pokretu. Učestvovao je u niz ilegalnih akcija. Clan KPJ postao je 1935. Zadojen idejama radničkog pokreta nastavio je svoju komunističku djelatnost u bivšoj Jugoslovenskoj vojsci i bio otkriven i izveden pred vojni sud koji gaje osudio na 8,5 godina robije. Robiju je izdržavao u Skoplju, Nišu i Sremskoj Mitrovici. Na robiji je

učestvovao u svim akcijama zatvorenika. Godine 1937. priključio se apelu CK KPJ upućenog komunistima na robiji koji se je odnosio na frakcionašku djelatnost Petka Miletića. Bio je biran za člana kaznenog komiteta KP. Aktivno učestvovao u pripremi bjegstva iz zatvora 1941. u čemu se uspjelo. Septembra 1941. postao je desetaru Fruškogorskom partizanskom odredu. Po direktivi CK KPJ javlja se u Glavni Štab NOPOJ u Krupnju-Srbija na raspored, odakle ie raspoređen na partijsko politički rad na Romaniju gdje je izabran za člana Okružnog komiteta u Rogatici 1941. Kada su VŠ i drug Tito došli u Rogaticu početkom 1942. određen je za komesara Pratećih oruđa 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavio borbu po istočnoj Bosni i Hercegovini, a potom u prodoru proleterskih brigada u zapadnoj Bosni, kada postaje komesar 2. crnogorskog bataljona.

Rujna 1942. je u polit, odjelu 1. dalmatinske brigade, a po proboju iz V neprijateljske ofanzive 1943. postavljen je za komesara 1. vojvođanskog bataljona, a kasnije za komesara 16. vojvođanske divizije. Učestvuje u svim borbama gdje ie djelovao kao političko-partijski radnik. Isticao se hrabrošću i junaštvom. Nakon oslobođenja Sremske Mitrovice 1944. određen je od strane CK KPJ na rad u Vojvodinu. Aprila 1945. biran je za člana CK KPJ za Vojvodinu. Bio je član Politbiroa istog komiteta, zatim sekretar PK KPJ za Vojvodinu. Poslanik je Skupštine Srbije i Skupštine SFRJ u više mandata. Bio je član Savjeta Federacije. Napisao dvije knjige: o NOB-i i o bjegstvu s robije. Proglašen ie za narodnog heroja 1953. godine. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Umro je 8. studenoga 1982. godine.

ROMAN Šime ROKO PIVĆEV, rođen 1913. o. Žirje, Šibenik, mornar-ribar. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. U partizane odlazi krajem 1942. ili početkom 1943. godine, ali nije utvrđeno u koju je jedinicu prvo stupio. Listopada 1943. dolazi u sastav 3. krajiške

proleterske brigade. Istakao se u prvim borbama oko Travnika, te u borbama preko centralne i zapadne Bosne. U veljači 1944. postaje član KPJ, nastavljajući borbu tokom ožujka, travnja 1944. učestvuje u proboju, zatim za vrijeme drvarske operacije, kao puškomitraljezac. Neutvrđenog datuma u lipnju 1944. godine odlazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojom nastavlja borbe, na Makljanu, Vranići, Bešerincu, Bitovnji, na komunikaciji Ivan-sedlo-Tarčin, Bjelašnici, Trnovi, Drini, Sandžaku, potom po prelasku u Srbiju na Zlatiboru, Palisadu. Dubu, Kosjeriću, Maljenu, Valjevu, Ubu. Ralji, Avali, Beogradu, zatim u teškim borbama, kod Šida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, zatim u završnim operacijama pravcem Šarengrad, Vukovar, Borovo, Đakovo, Pleternica, Okučani, Novska, Čazma, Vrbovec, Zagreb, gdje i dočekuje kraj rata, kao komandir voda. Poslije rata 1945. godine je demobilisan. Umro je 23. kolovoza 1962. godine.

RONČEVIĆ Krste IVE, rođen 1920. Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. radi za NOP, a prvih dana listopada, te godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru i centralnoj Bosni, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, oko sela Bojska, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, na Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kada krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a, a potom se bori kod Pljevalja, na Limu, gdje dobija puškomitraljez, s kojim uspješno rukuje u borbama, kod Bijelog Polja, na prostoru Celebića, Zavajta, a zatim u krvavoj bici na, Zlatnom boru, kada je 24. svibnja 1943. godine junački pao, u jednoj bici s nadmoćnim neprijateljem. Tako se ugasio život ovog hrabrog proletera.

RONČEVIĆ Jure NIKO, rođen 1919. Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradniki- Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. Clan SKOJ-a od početka 1942. godine, a član KPJ od 1944. Prvih dana listopada iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama na Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavki, Teslići, Devetinama, Prnjavoru i drugim mjestima centralne Bosne; a zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u bitkama, oko Bojske, Kapka, Ifsara, Čajniča-Goražda, Lima, Kovrena, Celebića, Zavajta, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, Jahorine; zatim u našoj ofanzivi, preko istočne Bosne, kao puškomitraljezac, oko r. Prače, Renovice, Podromanije, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, te preko Nemile i r. Bosne, u centralnu Bosnu do Dalmacije, kada kao komandir desetine odlazi krajem rujna 1943. godine u 8. šibensku brigadu, s .kojom nastavlja borbu po Dalmaciji,

Bosni, Lici, Istri do Trsta, gdje i dočekuje kraj rata, kao vodnik. Demobilisan je krajem 1945. godine.

RONČEVIČ Jakova VICE, rođen 1919. Danilo-Biranj, Šibenik, zemljoradni'k-radnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942., a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama na Ivansedlu, Raštelici, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Zavajt, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, potom na r. Prači, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, oko Travnika, Šuice, Komara, Koričana, Ugra. Poginuo je početkom 1944. godine između Čelinca i Jošavke kao nišandžija na bredi, u borbi s Nijemcima i četnicima. Član SKOJ-a postao je travnja, a član KPJ rujna 1943. godine.

ROMAC Nikole IVAN IVO, rođen 1921. Glavice, Sinj, student. Bio je jedan od naprednih omladinaca. Član SKOJ-a od prije rata. Učesnik organiziranja ustanka u svom kraju. Godine 1941. stupa u Sinjski partizanski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade u kojoj je bio puškomitraljezac i član KPJ. S ovom brigadom nastavio je borbu oko Knina i Vrlike; zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, dolinom Neretve i Nevesinja, u Sandžaku, Crnoj Gori. U V neprijateljskoj ofanzivi, na Čehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. godine postao borac i puškomitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori na Rataju, Miljevini, Budnju, istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku i Capardima. Poginuo je 1. kolovoza 1943. godine oko r. Bosne-Nemila, vodeći borbe s ustašama. Ivan je bio jedan od divnih i neustrašivih boraca.

ROŽIĆ Joze DUJE UKIĆ, rođen 1913. Trogir, zemljoradnik. Vrlo mlad je pripadao naprednom radničkom pokretu i

već 1928. postao član SKOJ-a, a član KPJ 1930. Učesnik je demostracija. Prikupljao je crvenu pomoć. Bio je agitator na jačanju omladinskog pokreta, borio se za listu KP na izborima 1935. u Trogiru i okolici. Godine 1937. pošao je s jednom grupom u Španiju, ali nije uspio da se prebaci, da bi odmah 1937. postao sekretar partijske ćelije u Trogiru. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Po dolasku okupatora prelazi u ilegalnost i učestvuje u raznim diverzijama: rušenju telefonsko-telegrafskih stubova i željezničke pruge u Labinskim dragama. Lipnja 1942. stupa u Dinarski odred iz kojeg je stupio u sastav 1. dalmatinske brigade i nastavio borbu kao zamjenik komesara čete i komesara čete u 4. bataljonu. Po formiranju vojne muzike postao je njen komesar. U sastavu ove brigade učestvovao je u IV i V neprijateljskoj ofanzivi i, lipnja 1943. godine po naređenju druga Veljka Zečevića, s jednom grupom Dalmatinaca, probija se preko Kazana i Ozrena i priključuje se 1. proleterskoj NOU brigadi, s kojom u sastavu pristapskih jedinica, nastavlja borbe u probojuobruča i dalje u istočnu Bosnu. Početkom kolovoza 1943. ponovo je vraćen u sastav 1. dalmatinske brigade iz koje je postavljen za komesara Viškog podsektora. Po oslobođenju Trogira vraćen je na teren kao politički radnik i bio biran na prvim izborima za odbornika NOO Trogira. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

RUBELJ Marjana IVAN, rođen 1923. Mitlo, Trogir, zemljoradnik. Za NOP radi od 1941. godine. 1942. stupa u Trogirsko-Marinski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavio borbu na Ključu i Sitnici, da bi početkom studenog pošao u prekomandu u sastav 2. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe do pred kraj 1943. godine, kada se je razbolio od tifusa i po ozdravljenju ušao u sastav Majevačkog partizanskog odreda, iz kojeg je postao borac 6. istočnobosanske brigade 17. divizije u kojoj osta-

je do 1944. godine, kada je ponovo postao borac 2. dalmatinske brigade u kojoj je unapređen u čin starijeg vodnika. Prekomandiran je 1945. u 2. bataljon garde, jdje ga je i zatekao kraj rata. Clan KPJ postao je 1944. Poslije rata se je demobilisao. Učesnik je IV i V neprijateljske ofanzive.

RUBELJ Josipa MARJAN, rođen 1914. Mitlo, Trogir, radnik-zemljoradnik. Za NOP radi od 1941. Član SKOJ-a od 1942. godine. Te godine stupa u Trogirsko-Marinski odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac 3. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u kojem je postao član KPJ, puškomitraljezac i komandir voda. Sa svojim bataljonom borio se na

Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni; zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi na Ivansedlu, Gornjem Vakufu, Lipeti, Treskavici, Drini, Kapku, Bijelom Polju, Prijepolju, Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Čapardima, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, kada je u listopadu 1943. godine bio prekomandiran u sastav 9. dalmatinske divizije, u kojoj je bio zamjenik komandira čete, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilisao.

RUBELJ Joze MIJO, rođen 1925. Mitlo, Trogir, zemljoradnik iz siromešne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, kada postaje i član SKOJ-a. Sredinom 1942. godine stupa u Trogirsko-Marinski partizanski odred s kojom se bori do sredine rujna te godine, kada na Tičevu dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Crnom Vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru. U IV i V neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, G, Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Čajniča, Goražda, Limu, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Zavajt, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatin na r. Prači, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemili, Turbetu, u Dalmaciji, oko Travnika, Šuice, Komara, Koricana, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Makljana, Vranićе, Bitovnje, Trnova, kod Pljevalja. Potom u Srbiju preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Šida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, Ilače. Poginuo je 17. siječnja 1945. godine blizu Oriolika u Srijemu. Član KPJ postao je rujna 1943. godine. Bio je komandir minerskog voda brigade.

RUBELJ Marjan TOMO, ro đen 1920. Trogir, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi i istog pomagati od 1941. Član SKOJ-a 1942. Od prve polovine 1942. godine u Trogirsko-Marinski

odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom je nastavio borbe, na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni; zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Ćićevu, Treskavici, Drini, Kapku, Prijepolju, Bijelom Polju, Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Čapardima, Nemiloj, Turbetu i Dalmaciji. Član KPJ postao je 1943. Prekomandiran u listopadu 1943. godine u Dalmaciju, gdje je bio komandir 2. čete 1. bataljona 9. brigade 20. divizije, na kojoj ga je dužnosti i zatakao kraj rata, u činu kapetana. Poslije rata izišao je iz JNA. Penzioner.

RUBEŠA Zane IVO, rođen 1921. Makarska, stolarski radnik. Član SKOJ-a od 1938. godine, a član KPJ od 1039. godine. Bio sekretar Okružnog komiteta SKOJ-a. Aktivno i organizirano učestvovao u svim političkim akcijama. Hapšen, zatvaran i mučen od nenarodnog režima stare Jugoslavije. Organizator razoružanja kasarne i voj-

nih postaja u Makarskoj, 1941. godine, te organizator ustanka u Biokovskom području. U organizaciju je unosio duh borbenosti. Posjedovao je veliko marksističko obrazovanje. Godine 1941. uhapšen je i predviđen za streljanje. Uspio je da pobjegne, a zatim odlazi u NOB-u, u špilju »Krjava«, a po formiranju 1. omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« on postaje prvi komandir, koji se s četom ističe u nizu borbi između Graca i Baćine, na Golom brdu, kod Zagvozda, Turije i dr. kolovoza 1942. godine s četom stupa u sastav 1. proleterske NOU brigade, a on u sastavu 6. beogradskog bataljona postaje omladinski rukovodilac, da bi krajem studenoga 1942. godine bio prekomandiran u politički odjel 1. dalmatinske brigade. U IV neprijateljskoj ofanzivi razbolio se od tifusa, a u toku V neprijateljske ofanzive, 1943. godine, iznemogao od gladi, bolesti i probijanja, upao je u ruke Nijemaca, a zatim streljan, između Zelengore i Orlovače.

RUPIĆ Jose BERISLAV, rođen 1920. Rupići, Gornja-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od kraja 1941. aktivno radi za NOP. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a i omladinski rukovodilac, a potom i sekretar SKOJ-a, da bih prvih dana listopada, iste godine, otišao u partizane i u Ključu ušao u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvoj borbi na Bosanskom Grahovu, ali odmah poslije toga oboljeva od upale pluća, uslijed čega je i umro u Bosanskom Petrovcu, u studenomu 1942.

godine. Tako se vrlo rano ugasio život ovog dragog druga i proletera, a da mu se nije pružila mogućnost da u narednim borbama iskaže sve svoje vrline koje je posjedovao.

RUPIĆ Marka JURE, rođen 1921, Rupići Gornji-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od kraja 1941. radi za NOP. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada, iste godine, zajedno sa sestrom Marijom otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, Srbcu, zatim IV i V neprijateljskoj ofanzivi u bitkama, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčino brdo Kapku, Ifsaru, Čajniču, Limu, kada postaje i pomoćnik puškomitraljesca; potom kod Bijelog polja, gdje mu je 16. svibnja 1943. poginula sestra Marija; zatim u bitkama na prostoru Čelebić-Korlat-Zavajit, Zlatni bor, Tara, Vučevo, BoroVno, Balinovac Miljevina, posle toga preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, i natrag, u borbama, kod Travnika, Šuice, kada kao mitraljezac i član KPJ neustraćivo tuče neprijatelja. Nastvlja borbe preko Centralne Bosne do Jošavke, a zatim kod Mrkonjić-Grada, Šipova, na Mliništima, za vrijeme drvarske operacije, sve do početka lipnja 1944. godine kada je bio ranjen i upućen na liječenje u Italiju, odaklen se vraća na dužnost u Komandi mjesta Split. Potom je otišao na dužnost komandira obezbeđenja pri komandi mjesta Šibenik u činu starijeg vodnika, gdje i dočekuje kraj rata.

RUPIĆ Marka MARIJA, rođena 1922, Rupići Gornji-Dubrava, Šibenik, domaćica, Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Po okupaciji zemlje priključuje se naprednoj omladini i radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada, iste godine zajedno s bratom Jerom otišla u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, Vodi borbe Srumici na Sitnici i Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, ispoljavajući izvanrednu hrabrost i požrtvovanje u pružanju pomoći i njezi ranjenim drugovima. Potom u IV neprijateljskoj ofanzivi, u teškim i krvavim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinom brda, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniču i Goraždu, Marija je zajedno sa svojim drugovima jurišala na neprijatelja, a potom nesebično i hrabro izvlačila ranjenike. Nikad nije mirovala. Uvijek je bila u pokretu. Od Čajniča nastavlja borbe sa svojom jedinicom kraj Pljevalja, Mataruga, Lima, sve do sela Brezne blizu Bijelog Polja, gdje je i hrabro poginula 16. svibnja 1943. godine u trenutku kada je previjala ranjenog druga, Kasagić Srđana, puškomitraljezca, rodom od Prnjavora. Poginula je drugog dana u V neprijateljskoj ofanzivi.

RUPIĆ Ante MARKO, rođen 1922, Rupići Gornji-Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraj 1941. u proljeće 1942. postaje član SKOJ-a, a listopada, iste godine, odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu. S kojom učesatvuje u borbama po Dalmaciji i dijelu Bosne; zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, preko Duvna, Imotskog, Posušja, dolinom Neretve, Prenja, Hercegovine, Nevesinja, Veleža, Uloga Kalinovika Zavajta, Sandžaka, Čehotine, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, kada dolazi u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe preko Rataja, Miljevine, Jahorine. Prače, Renovice, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, gdje je i junački poginuo 5. srpnja 1943. godine kao član KPJ i politički delegat voda.

RUPIĆ Luke MARKO, rođen 1925, Dubrava, Šibenik zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji, Vrlo napredan omladinac. Za NOP radi

od početka 1942. u proljeće iste godine postaje član SKOJ-a, da bih prvih dan listopada 1942. otišao u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, zatim u narednim borbama preko centralne Bosne oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, planine, Uzlomka, Jošavke, Devetine, Slatina i drugim mjestima. Njegov mladalački bunt neustrašivost dolazi bi do punog izražaja, sve do 24. siječnja 1943. godine kada je junački poginuo na komunikaciji Prnjavor-Banja Luka, u borbi s ustaško njemačkim snagama.

RUPIĆ Ivana ŠIME, rođen 1921, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovo, Sitnicu, Jajce, oko Kotor Varoša, Crnog vrha, Jošavke, Devetina, Klašnice, Banja Luke. Zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama oko Bradine i Ivan sedla, kod Gornjeg Vakufa, na Glava-

tičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, kod Čajniča i Goražda, Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, rijeki Prači, Renovici; Vlasenici, Zvorniku, Vranduhu, Turbetu, u Dalmaciji oko Travnika, Šuice, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Makljena na Vranići, Bašerincu, Bitovnji, Trnovu, kod Pljevalja. Po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda, gdie je bio teže ranjen. U svim borbama Šime je sa svojim šarcem ispoljavao izvanrednu hrabrost. Član KPJ postao je listopada 1943. godine. Po izlasku iz bolnice ulazi u Auto-bataljon 1. armije u kojem i dočekuje kraj rata kao zamjenik komandira čete. Poslije rata ostaje u JNA. Penzioniran u činu potpukovnika.

RUPIĆ-NENADIĆ Marka TONKA, rođena 1925, Dubrava, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Pr-

vih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbu na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Teslićđu, Devetinama, Prnjavoru u centralnoj Bosni, zatim u IV neprijateljskoj .ofanzivi, u teškim i krvavim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu kada je u borbi s Talijanima bila ranjena i upućena u bolnicu. Po ozdravljenju vraća se u svoj bataljon i nastavlja borbe kao borac-bolničarka preko Bosne do Dalamcije i natrag, u borbama, oko Travnika, Šuice, centralne Bosne, Geline, Jošavka, na prostoru Mrkonjić-Grad, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, a potom u nadiranju brigade na istok i po prelasku u Srbiju, u borbama, na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, Šidu, Tovarniku, zatim probojom na Sremskom frontu i munjevitom gonjenju neprijatelja od Šarengrada preko Vukovara, Čaglino, Pleternice, Okučana, Čazme, Vrbovca do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata, kao član KPJ i higijeničarka bataljona, u činu zastavnika, Poslije rata se demobilizira iz JNA.

RUŽIĆ Josipa FILIP, rođen 1911, Split, zemljoradnik. Kao sinpatizer radničkog pokreta i učesnik političkih manifestacija. Za vrijeme narodnog režima stare Jugoslavije je zatvaran. Za NOP radi i. istog pomaže od 1941. U NOB-u stupio rujna 1943. u Splitu i učestvovao u razoružanju Talijana za vrijeme kapitulacije Italije. U sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade ulazi 22. rujna 1943. godine s kojim je i nastavio borbe, na Aržanovu, Duvnu, Travniku, Šuici, u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi, na Komaru, centralnoj Bosni, na Jajcu, Mrkonjić-Gradu Lisini, Mliništu, Vranići, Sarajevskim vratima, Bašarincu, Taričinu, Sandžaku, u Srbiji na Palisadu, Valjevu i Beogradu, kada je kao vodnik voda prekomandovan 1944. u KNOJ, gdje ga je i zatekao kraj rata u pozadinskim jedinicama, u činu vodnika. Poslije rata se demobi-

lizirao. U toku rata je ranjavan.

RUŽIĆ Ante JOSIP rođen 1923, Split, radnik. Potiče iz srednje porodice. Jedan od naprednih radnika, Član SKOJ-a je postao 1941. godine Aktivno i organizirano radio na terenu sve do odlaska u NOB-u prvom polovinom 1942. u Mosečko-Svilajski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i sa istom nastavio borbe, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Čvrsnice, Plas-grebena, Neretve Nevesinja, Čehotine, Ljubišnje, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. godine postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni na Romaniji, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, u centralnoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je kao komandir voda prekomandiran, krajem rujna 1943. godien, u Dalmaciju gdje je bio starješina u 3. dalmatinskoj, a kraj rata zatekao ga je na dužnosti komandira u Artiljerijskoj brigadi 4. armije, u

činu poručnika. U toku rata ranjavan više puta. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzionran u činu majora.

SAMAC Svetozara MARIJA, rođen 1924, godine, Trilj, Sinj. Domaćica. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Kao napredna omladinka i član SKOJ-a, krajem 1942. godine, pristupa Mosorskom odredu, iz kojega početkom veljače 1943. godine, ulazi u sastav Bolnice 9. dalmatinske divizije, u kojoj se nalazi sve do 15. ožujka 1943. godine, kada prelaskom preko Neretve, pristupa 3. kragujevačkom bataljonu, u Omladinsku četu. Učestvuje u borbama bataljona protiv četnika, oko Glavatičeva, Kalinovika, protiv Talijana kod prelaska r. Drine, na Ustikolini, Krčinom brdu, Kapku, na Ifsaru, Čajniču, kod Bijelog Polja, Šahotfići-Kvren, na Čelebiću i kod Borja - protiv ustaša i domobrana na Trovrhu Zlatnom boru, kod Uzlupa i na Vučevu protiv Nijemaca. U vrlo teškim borbama na Sutjesci držala se hrabro.

U vrlo smjelim i uzastopnim, dvodnevnim jurišima na njemačke bunkere i rovove, 4 i 5. lipnja 1943. godine, na Borovnu poginula je i hrabra bolničarka Marija u momentu pružanja pomoći i izvlačenju teško ranjenih boraca.

SALACAN Jure NIKOLA, rođen 1922, Podgradina, Metković, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1943. godine, a član KPJ 1943. U srpnju 1942. stupa u Omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova-Neretva, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac i komandir odjeljenja Rudarske čete 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora i zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Konjicu, Ulogu, Treskavici, Drini, Kapku, Ifsaru, u Sandžaku; potom u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, Renovici; u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, Turbeta, u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, oko Jajca, Mrkonjić-Grada i Lisine, kada je svibnja 1944. godine, za vrijeme desanta na Drvar teško ranjen, u obe noge. Po izlasku iz bolnice ušao je u sastav 1. proleterske divizije. Kraj rata dočekao ie kao komandir voda, u Autobataljonu 2. armije. Poslije rata se demobilizirao i nastavio rad u privredi.

SAMOHOD Alfonsa FILA, rođena 1925, Vodice, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Kao napredna omladinka aktivno radi za NOP od početka 1942. godine, drugom polovinom, iste godine, postaje član SKOJ-a, nastavljajući rad na terenu Vodica, sve do kapitulacije Italije, kada preko Sjevernodalmatinskog odreda, u listopadu 1943. kod Bugojna, dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah u prvim borbama kod Travnika da izražaja dolazi njima mladalačka hrabrost. To potvrđuje i u borbama kod Šuice, i ponovo oko Travnika, zbog čega već u siječnju 1944. postaje četna bolničarka, što su bili rijetki slučajevi za tako kratko vrijeme boravka u Brigadi. Kao četna bolničarka još hrabrije i odgovornije nastavlja svoj borbeni put, ali za kratko. Poginula je početkom veljače 1944. u selu Ploče, kod Vrbasa, nedaleko od Jajca.

SANSOVIĆ Jure NIKOLA, rođen 1920, Dol, Hvar, radnik-kovač. Član KPJ u toku rata. U siječnju 1943. stupa u

Cetinjski odred i u sastavu cetinjske čete ulazi u 10. dalmatinsku brigadu, a krajem 1943. postao je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori oko Travnika, Vlašića, Komara, Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bašarinca, Bitovne, u Sandžaku i Srbiji: na Palisadu, Zlatiboru, Bajinoj Bašti, Jelovoj Gori, Valjevu, Ubu, Beogradu, tada postaje politički delegat voda, da bi potom nastavio borbu na Sremskom frontu, na pravcu Ilok, Šid, Tovarnik, Ilača, Šidski Banovci, Oriolik, Mehovi, Šaringrad, Vukovar, Pletrnica, kada je postao komesar 1. čete, Banova Jaruga, Vrbovac, sve do kraja rata gdje ga je i zatekao u činu poručnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je kasnije otišao na svoj zahtjev. U toku rata ranjavan. U NOB-a bila su mu još dva brata.

SEKULA Mile MILE, rođen 1910, Mirlović Polje, Drniš, zemljoradnik. Radio u Splitu kod Pjera Mitrovića. Sa naprednim idejama radničke klase upoznao se u Splitu. Kao vojnik sta-

re Jugoslavije bio je otjeran u logor iz kojega je pomoću Andrije Čulina, upravnika logora, uspio pobjeći. Odmah po dolasku kući povezao se sa partizanima i 1942. stupa u Mosećko-Svilajski odred iz kojega je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade, sa kojom se bori, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline, i dalje Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, Čehotine; zatim u V neprijateljskoj ofenzivi, Ljubišnja, Tare, Pive, Martinja, Vučeva, kad početkom lipnja 1943. postaje borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Romaniji, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Mliništu, Kupresu, Vranići, Bašarnici, Bitovni, u Sandžaku i Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i borbama na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji, na pravcu Ilok, Šid, Tovarnik, Oriolik , Šaringrad-Mehovi, Vukovar, Pleternica, Banova Jaruga, Vrbovec, sve do Zagreba. Bio je borac Pozadinskog voda i Protivtenkovskog voda. Kraj rata zatekao ga je u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilizirao.

SEKULOVIĆ Jove MILAN "MIJO, rođen 1922, Proložac Gornji, Imotski, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP počeo raditi i istog pomagati početkom 1943. godine. U NOB-u stupa po padu Imotskog 1943. i ulazi u sastav Karavane 1. proleterske NOU brigade. Ostao je u sastavu prištapskih jedinica brigade s kojima je nastavio borbu u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Ivan-sedla-Bradine-Gornjeg Vakufa, Treskavice, Ustikoline, Drine, Krčina brda, Kapka, Ifsara, na pravcu Čajniče-Goroždе, kod Bijelo Polja-Šahovići-Kovren, Čelebić kada je i ranjen i kao takovoj je ušao u sastav bolnice.

Poginuo je lipnja 1943. godine u sastavu Centralne bolnice u dolini Sutjeske.

SEKSO Pave NEDA, rođena 1928, Šibenik, Šibenik, učenica. Potiče iz siromašne radničko-težačke obitelji. Vrlo napredna omladinka. Za NOP radi od početka 1942. Rujna 1942. s bratom Vjekoslavom odlazi u partizane i u rajonu Tičevo stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u svim borbama zapadne i centralne Bosne: oko Grahova, Sitnica, Jajca, Skender-Vakufa, Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavka, Čelinca, Klašnice, Slatina, Šnjegotina - ističući se vrlo hrabrom, a naročito kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu u teškim bitkama: Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf-Bugojno, Neretva, Glavatičevo, Treskavica, Ustikulina-Drina, Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Čajniče-Goražde, oko Pljevalja, Bijelog Polja, Kovrena, Čelebić, Korlat, Zlatni bor. Tara, Piva, Vučevo, dolina Sutjeske, Zelengora, Balinovac, Miljevina, potom u našoj ofenzivi, preko Jahorine, r. Prače., Renovice, Podromanije, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice sve do početka srpnja 1943. kada s grupom drugova odlazi za Dalmaciju. Nakon kapitulacije Italije ulazi u sastav 8. šibenske brigade, s kojom nastavlja borbu sve do kolovoza 1944. kada je poginula kod Sratoka (Bogdanovići).

SEKSO Pave VJEKOSLAV, rođen 1924, Šibeniku, radnik. Potiče iz siromašne radničko-težačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. aktivno radi za NOP, a krajem iste godine postaje član SKOJ-a. Početkom rujna 1942. odlazi u partizane i u rajonu Tičeva stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Odmah u prvim borbama na Ključu, Grahovu, Sitnici ističe se svojim požrtvovanjem, što u narednim borbama preko Jajca i centralne Bosne stalno potvrđuje, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu, u teškim bitkama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine-Krčino brdo, Kapak, Ifsar, kod Pljevalja, Bijelog Polja, (gdje postaje puškomitraljezac): Čelebić-Korlat-Trovrh, Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, Balinovca, Miljevine, zatim preko Jahorine, r. Prače, Podromanije, Han-Pijeska-Vlasenice, Zvornika, Sredinom srpnja 1943. godine postaje član KPJ i nastavlja borbu preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije, kada prima desetinu i vodi je iz borbe u borbu, preko Šuice, Travnika, sve do 7. siječnja 1944. godine kada je junački poginuo, zapadno od Travnika.

SARDAREVIĆ Marka JOZO, rođen 1922, Neorić, Split, radnik brodogradilišta Split iz seljačke siromašne obitelji. Kao radnik brodogradiliš-

ta »Split« rano se priključio naprednom radničkom pokretu. Za NOP počeo raditi po dizanju ustanka 1941. Učestvovao je u nizu diverzija u brodogradilištu. Clan SKOJ-a od 1942. U veljači 1942. stupa u Mosećku četu iz koje je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade u kojoj se bori oko Knina i Vrlike, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Cvrsnice, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline. Učesnik je u prenosu i spašavanju ranjenika zaleđenim Prenjom. Zatim je nastavio svoj borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, učestvuje u borbama, na Čehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu (kada je početkom lipnja 1943. godine postao borac 3. čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade) kroz V ovenzivu, istočnu Bosnu, r. Prača Renovica, Vlasenica, Zvornik, Vranduk, srednja Bosna, Turbe, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Suici, oko Jajca, Vitovlja, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa za vrijeme drvarske operacije, Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni. Prekomandiran 1944. u inžinjerijsku četu 1. proleterske divizije, kao komandir voda i član KPJ. U sastavu ove čete postao je i komandir iste, a kasnije postavljen za oficira za vezu pri štabu 1. proleterske divizije, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu poručnika. U toku rata ranjavan. RVI. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran kao viši oficir.

SERDAREVIĆ Bože LUKA, rođen 1915, Neorić, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Po okupaciji zemlje stavlja se na raspolaganje NOP. Clan KPJ postao je 1. rujna 1942. kada ulazi u sastav Mosećko-svilajskog bataljona, a zatim u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbu kao borac i starješina, oko Knina i Vrlike, zatim u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Cvrsnice, Pias grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline, učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjem, a zatim kod. Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, na Čehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao borac, desetar i zamjenik komandira čete u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, nastavio borbu u proboju obruča, u istočnoj Bosni na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, srednjoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, kada je u borbi s Nijemcima teže ranjen 23. rujna 1943. godine. Po ozdravljenju postao komesar Leteće čete pri Komandi mjesta Muć. Kraj rata dočekao je kao zamjenik komandira čete u 5. brigadi Narodne obrane u Splitu, u činu poručnika. Poslije rata, demobilisan.

SERDAREVIĆ Petra NIKOLA, rođen 1922, Neorić, Split, radnik brodogradilišta »Split« iz siromašne seljačke obitelji. Bio je jedan od naprednih omladinaca. Po dizanju ustanka 1941. godine postao je simpatizer NOP i istog pomaže sve do odlaska u NOB-u drugom polovinom 1942. godine u mjesnu grupu Moseć, kasnije Mosećko-Svilajski bataljon. Član SKOJ-a 1942. Član KPJ od ožujka 1943. Po formiranju 3. dalmatinske brigade postao je njen borac i puškomitraljezac. Bori se oko Knina i Vrlike, zatim u IV i V ofenzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Cvrsnice, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske doline. Učesnik je prenosa ranjenika zaleđenim Prenjom. Zatim je nastavio svoj borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, na Čehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac i komandir odjeljenja 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se u istočnoj Bosni, oko r. Prače, Renovice, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemila, u srednjoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku oko Komara, kada je studenog prekomandiran u Dalmaciju i bio u dalmatinskim jedinicama na dužnosti komesara čete. Poginuo 4. svibnja 1944. godine na Pelješcu.

SESARTIĆ Andrije ANTE, rođen 1918, Solin, Split, radnik. Potiče iz mnogobrojne radničke-seljačke porodice u kojoj je bilo 11 članova. Ante se uspio zaposliti u tvornicu »Solin-Vranjic«. Roditelji su mi buli pod utjecajem religije, a on je izrastao u pravog borca radničke klase. Bio je član URS sindikata. Pokret pomaže od 1941. Učestvuje u ilegalnim borbenim akcijama. Na poziv KPJ početkom 1942. stupa u NOB-u kao kandidat KP, u Mosećku četu iz koje je rujna 1942. postao borac, puškomitraljezac i vodnik voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbe

na Ključu, Bosanskom Grahovu, Jajcu, u centralnoj Bosni; oko Kotor-Varoši, Calinca i Teslića, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu i Raštelici, Gornjem Vakufu, Ćićevuu, Upeti, Treskavici, Drini, Sandžaku, Bijelom Polju, Čelebiću, Zavajtu, Tari, Vučevu, Sutjesci, Balinovcu i Miljevini, istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Vranduku, Turbetu i u Dalmaciji, kada je postao i član KPJ i komandir voda tenkovske jedinice. Po padu Italije ponovo se vratio u sastav svog bataljona. Vodeći borbu s Nijemcima i ustašama na Travniku u listopadu 1943. godine je poginuo.

SESARTIĆ ŠpiraVITOMIR, rođen 1918, Solin, Split, tvornički radnik, iz- siromašne seljačke porodice. Član SKOJ-a od 1938. godine, a član KPJ od 1941. godine. Vrlo rano se uključio u borbu radničke klase kao član URS sindikata. Učesnik štrajkova i političkih manifestacija. Jedan je od organizatora ustanka. Radio na prikupljanju oružja, municije i vojne opreme i već 10. kolovoza 1941. našao se u stroju 1. solinskog odreda, kada je vraćen zbog masovnosti, na teren, gdje kao terenski radnik učestvuje u diverzijama, rušenja pruge Solin-Kaštela, ručenju telefonsko-telegrafskih stubova, Solin-Klis, a posebno u diverzijama u tvornici sv. Kaju. U rujnu 1942. stupio u Mosečku četu a studenoga 1942. postao borac i politički delegat voda 3. dalmatinske brigade. Sudjeluje u borbama oko Knina i Vrlike, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Čvrsnice, Plas-grebenu, dolini Neretve i

Nevesinjskoj kotlini. Učestvovao u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom. Zatim je nastavio borbeni put preko Uloge Kalinovika, Broda, Zavajta, bori se na Ćehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac, vodnik voda, i zamjenik komandira čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji. Krajem rujna 1943. prekomandiran za komandanta 4. bataljona 10. dalmatinske brigade, zatim je načelnik te brigade i njen komandant. Na toj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu majora. Ostao je u JNA iz koje je penzioniran, u čunu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

SIKAVICA Ivana ĆIRO, rođen 1921, Baška Voda, Makarska. Trgovački pomoćnik. Član SKOJ-a 1941. godine, član KPJ

od 1942. Vrlo aktivan omladinac u pripremnom razdoblju ustanka u Baškoj Vodi. Učesnik ilegalnih akcija. U drugoj polovini 1942. stupa u 1. četu bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori do kraja kolovoza 1942. na području Biokova kada postaje borac, komandir odjeljenja, komandir voda i zamjenik komandira prateće čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Banja Luke, Teslića; u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Glavatičeva, Treskavice, na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Sandžaku, Šahovići-Kovren, u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Bakići, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju: u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Vrandok-Turbet, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici i Vlašiću kada ie studenoga 1943. prekomandiran u Dalmaciju i bio zamjenik komandanta 2. bataljona 10. dalmatinske brigade, a kasnije i njen obavještajni oficir. 1945. godine postao je zamjenik obavještajnog oficira 20. divizije, a kraj rata gaje zatekao na dužnosti šefa obavještajnog odsjeka 19. udarne divizije, u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran, u činu pukovnika. U toku rata je ranjavan RVJ.

SIRIŠČEVIĆ Marina FRANE, rođen 1913, Split, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1941. Član KPJ postao 1942. Krajem iste godine odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu, s kojom učestvuje u borbama, oko Knina, Vrlike, Livanjskog i Duvanjskog polja, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu, u teškim borbama, preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Jablanice, Prenja, Hercegovine, Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Drine, Sandžaka, Ćehotine, Ljubišnje, Celebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, kada početkom lipnja 1943. dolazi u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbe, preko Miljevine, Jahorine, rijeke Prače, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, Nemile, centralne Bosne sve do rujna 1943. godine kada se je teško razbolio, a potom upućen u bolnicu, gdje je ubrzo i umro.

SISARIĆ Ante MILJENKO, rođen 1920, Podgora, Makarska, krojački radnik. Po završetku osnovne škole izučavao je krojački zanat u Novom Sadu gdje se je i uključio u napredni omladinski pokret. Član SKOJ-a postao je 1940. godine, a članom KPJ 1941. godine. Po po-

vratku u Podgoru aktivno radi na jačanju omladinskog pokreta. Poslije okupacije zemlje nije se odazvao pozivu NDH, za odlazak u vojsku, već je postao vojni ilegalac. Radio je na pripremi ustanka u Podgori. U svibnju 1942. stupio je u Južnodalmatinsku četu i kao borac 2. voda nastavio borbu, do ulaska u omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na Biokovu, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac i puškomitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe, na Ključu, Strmici oko Manjače, Jajca, centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Bugojnu, Čićevu, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, potom se bavi na Ifsaru, u Sandžaku, oko Šakovića-Kovren i Bijelog Polja, u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću i Borju, u kojim borbama je i teško ranjen a zatim prenesen u Centralnu bolnicu, u kojoj je kao teški ranjenik i umro juna 1943. godine.

SISARIĆ Dragutina RUSKO, rođen 1921, Podgora, Makarska, pomorac iz siromašne seoske obitelji čiji je otac bio pomorski obrtnik. Plovio je kao motorista po Jadranu. Bio je napredan omladinac Podgore koji je drugom polovinom 1941. postao član SKOJ-a. Aktivno i organizirano radi na jačanju omladinskog pokreta i na pripremi ustanka u Podgori. Isticao se svojom revolucionarnošću. U svibnju 1942. stupio je u sastav Južnodalmatinske čete i kao borac 4. voda postao je borac Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, u kome se bori na području Biokova do kraja kolovoza 1942. godine, kada ostaje na Biokovu i postaje borac i starješina u bataljonu »Vid Mihaljević«. Kasnije ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade u kojoj je i postao član KPJ i vodnik voda. Nastavio je borbe oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Cerov dola, Zelenkovca, Cvrsnice i doline Neretve. Učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom, vodi borbe

u Nevesinjskoj kotlini, a zatim u sastavu 3. dalmatinske brigade oko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, u V neprijateljskoj ofenzivi na Čehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postaje borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i bori se kao puškomitraljezac u proboju obruča, u istočnoj Bosni, oko r. Prača, Renovice, Vlasenice, Zvornika, Caparda, na Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici i padinama Vlašića. Poginuo je siječnja 1944. godine, kod sela Zlovarića, u blizini Travnika u borbi sa Nijemcima i ustašama.

SLADOLJEV Marka DRAGI, rođen 1920, Vodice, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Dosta miran i povučen. Za NOP radi od prve polovine 1943. Kapitulacijom Italije stupa u partizane i preko Sjevernodalmatinskog odreda u listopadu iste godine, kod Bugojna dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, Turbeta, Šujice, opet kod Travnika, Turbeta, Komara, zatim preko centralne Bosne, oko škender-Vakufa, Kotor-Varoši, Čelinca, Gornjeg vrha, Jošavke, Maslovarne, Šiprage, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova i Gerova. Posebno se iskazao u borbama krajem svibnja 1944. u rajonu Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, ne dozvoljavajući neprijatelju da presječe odstupnicu VŠ. U jednom jurišu na Nijemce, 30. svibnja 1944. godine je poginuo kao član SKOJ-a.

SLADOLJEV Ante KARMELO MLAĐI, rođen 1922, Vodice, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od sredine 1942. organizirano radi za NOP! Iste godine postaje član SKOJ-a, član KPJ je postao 1944. godine. Učestvuje u uništavanju telefonskih stubova, podizanju prepreka na putevima. Krajem 1942. bio je uhapšen od Talijana i odveden u logor na Molat, gdje ostaje do kapitulacije Italije, kada dolazi na teren Vodica i preko Sjevernodalmatinskog odreda, dolazi u listopadu 1943. godine, kod

Bugojna u sastav 2. bataljona I. proleterske NOU brigade. Vodi borbe kod Travnika, Šuice, zatim na prostoru srednje Bosne Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, potom u nadiranju Brigade, na Istok i po prelasku u Srbiju kada postaje puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje i tuče neprijatelja u borbama, na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, oko Kosjerića, na Valjevu, sve do 2. listopada 1944. godine kada je, na Ubu, poginuo, u borbi s Nijemcima.

SLIŠKOVIĆ Jakova MARKO, rođen 1921, Budimiri-Trilj, Sinj, zemljoradnik. Član SKOJ-a 1944. godine, a član KPJ 1945. Marko je bio jedan od naprednih omladinaca. NOP - pomaže od 1942. Početkom rujna 1943. stupa u Mosorsku leteću četu iz koje je pred kraj rujna 1943. postao borac, puškomitraljezac, komandir odjeljenja i komandir voda Omladinske čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom je nastavio borbe, na Duvnu, Travniku, Komaru, Šuici, Vlašiću, oko Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, oko Kupresa, Vranića, Bašarinca, Bitovne, Sandžaka, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je teško ranjen i ispred same kasarne na

Banjici; zatim na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Hrabro je poginuo 15. travnja 1944. godine kod sela Sapna-Gorjani kod Đakova u borbi s Nijemcima. Marko je bio jedan od hrabrih boraca i starješina Omladinske čete 3. bataljona.

SLIŠKOVIĆ Ivana ZLATKO, rođen 1913, Sinj, liječnik. Član KPJ u toku rata. Bio je jedan od naprednih liječnika. Dva puta hapšen od okupatora i ustaša zbog pomaganja NOP i kao hrvatski rodoljub u Sinju. U NOB-u stupio je rujna 1943. u Dalmaciji, u sastav saniteta 1. proleterske NOU brigade, u kojem je nastavio svoj borbeni put kao liječnik, oko Duvna, Suice, Travnika, Vlašića, Jajca, srednje Bosne, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa za vrijeme

drvarske operacije, kada je prekomandiran u 10. zagrebački korpus. Kraj rata dočekao je u sastavu saniteta 3. armije, u činu potporučnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika. Umro 10. studenoga 1982. godine.

SIMIĆ Ivana NEDA, rođena 1925, Omiš, radnica iz siromašne radničke obitelji. Član SKOJ-a početkom 1943. godine. Sredinom 1943. godine stupila u Mosorski odred, a listopada iste godine kod Bugojna, postala je borac-bolničarka 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s njom nastavlja borbu oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Jajca, Ugra, Vitovlja, u Bosni kod Mrkonjić-Grada i Lisine, gdje je i poginula u borbi sa njemačkim »trupovima« i četnicima, početkom travnja 1944. godine.

SMAILAGIĆ Ejub LJUBO, rođen 1900, Livno, radnik-kuhar iz siromašne seljačke porodice. Bio član URS-ovih sindikata u Splitu. Učesnik štrajkova i političkih manifestacija. NOP pomaže od 1941. godine. Hapšen i zatvaran. U zatvoru sve do kapitulacije Italije 1943. godine. Po izlasku iz zatvora stupio u NOB u sastavu Posadnog bataljona Split, odakle u listopadu 1943. u Bugojnu ulazi u Protivkolsku četu 1. proleterske NOU brigade. U istoj je bio borac-kuhar, sve do kraja rata. Od mučenja u zatvoru stalno je pobolje vao. Učesnik je borbi u VI i VII neprijateljskoj ofenzivi oko Travnika, Vlašića, Komara, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa za vrijeme drvarske operacije, na Raduši, Vranići, Bitovni, Sandžaku, u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, zatim na srijemskom frontu sve do Zagreba. Poslije rata je demobiliziran. Umro je 1956. godine u Splitu kao penzioner.

SMAJO-BEČIĆ Marka ANKICA, rođena 1929, Split, đak iz siromašne radničke obitelji. Učestovala u nizu ilegalnih akcija. Po kapitulaciji Italije ulazi s ocem i rođakom Darkom Petričevićem, u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Kao borac-bolničarka sudjeluje u borbama na Duvnu, Šuici, Travniku, Komaru, Vlašiću, Turbetu, oko Jajca, u srednjoj Bosni, oko Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, za vreme drvarske operacije, na Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčinu, Trnovu-Pljevljima, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Dubu, Kosjeriću, Valjevu, Ubima, Raljevu i Beogradu, a zatim

na Sremskom frontu i Slavoniji sve do Zagreba. Na Srijemskom frontu je u jednom jurišu ranjena, ali se od bataljona nije odvajala. Kraj rata je zatekao na dužnosti bolničarke u četi u činu starijeg vodnika. Poslije rata demobilizirana. Danas vrlo aktivni društveno politički radnik.

SMAJO Joze MARKO, rođen 1904, Kotlenice-Klis, Split, tokarski radnik, godine 1920, došao je u Split i tu završio tesarski zanat. Bio je napredan radnik, i aktivista u URS. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Za NOP radio i istog pomaže od 1941. godine. U NOB-u stupio po kapitulaciji Italije, u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbe, na Studencima, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, centralnoj Bosni,

kada je prekomandiran u brigadnu-intendanturu, u kojoj ostaje sve do oslobođenja Beograda, kada je ostao pri Narodnoj obrani, pri Narodnoj banci, gdje je i dočekao kraj rata. U sastavu Brigadne-intendanture, bio je ranjen, u VII neprijateljskoj ofenzivi. Poslije rata radio je u privredi. Umro je 1950. godine. Istakao se na Vlašiću u borbi s ustašama i Nijemcima, prosinca 1943. godine.

SPAHIJA Nike STIPE, rođen 1904, Donje Polje, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. Sredinom iste godine odlazi u partizane (nije utvrđena jedinica u kojoj je bio). U 1. proletersku NOU brigadu dolazi početkom ožujka 1943. kod Prozora, vjerojatno iz bolnice. Sudjeluje u teškim bitkama preko Ćičeva, Kalinovika, Drine, Čajniča, Pljevalja, posebno kroz V neprijateljsku ofenzivu, od Bijelog Polja preko Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, Miljevine, potom Jahorine, r. Prače, Podromanije, Vlasenice, Zvornika, te Nemile i srednje Bosne, do Dalmacije, i natrag, oko Travnika, Turbeta, sve do 16. prosinca 1943. godine kada je, kod Suice poginuo kao rukovodilac u intendanturi brigade.

SPAIĆ Šime MIJO, rođen 1920, Bitelić, Sinj, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. Kao omladinac pripadao je naprednom omladinskom pokretu. 1941. postao je član SKOJ-a. Aktivno i organizirano je radio za NOP sve do odlaska u NOB-u. Učesnik je niza diverzija, rušenju pruge Klis-Dugopolje, u napadu na talijanske kamione, rušenju ceste i telefonsko-telegrafskih stubova. Početkom 1942. stupio u Solinski odred iz kojeg je otišao za Cincar, odakle je s većom grupom Dalmatinaca, rujna 1942. ušao u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU. Sudjeluje u borbama - na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor Varoši, Crnom vrhu, Joševici, Prnjavoru, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu i Treskavici (gdje se istakao kao puškomitraljezac). Na Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goržde, Bijelo Polje-Sakovići-Kovren, oko Čelebića, Zlatnog bora, Tare, Vučeva. Napadajući Borovo poginuo početkom lipnja 1943. kao desetar. U sastavu svog bataljona je postao i član KPJ.

SPLIVALO Luke PERO, rođen 1920, Jelsa, Hvar, radnik-stolar. Član SKOJ-a od prije rata, a član KPJ od 1941. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Pripadao udarnoj

grupi mladih skojevaca i komunista koja je izvršavala najopasnije zadatke. Razvijao se kao partijski rukovodilac. Bio je član Kotarskog komiteta SKOJ-a za Hvar. U NOB-u je stupio 1941. na Hvaru, odakle je s prvom grupom prebačen na Biokovo, gdje je postao borac bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokovo-Neretva, cio kraja kolovoza 1942. godine, kada postaje borac, sekretar SKOJ-a u četi, sekretar Bataljoriskog komiteta, član Bataljonskog biroa Partije i član Brigadnog komiteta SKOJ-a u 2. četi 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića i Banja Luke, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Glavatićeva, Treskavice, na Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi Sahovići-Koren-Bijelo Polje oko Čelebića, Korlata, Bakića, Tare, Vučeva, Borovna, dolina Sutjeske, Zelengore, Balinova, Miljevine, Budinja, potom u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Komaru, Suici, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, za vrijeme desanta na Drvar, na Miliništu, oko Kupresa, Vraniće, Bitovne, kada je sredinom 1944. prekomandiran u Dalmaciju, gdje je bio član biroa Oblasnog komiteta SKOJ-a za Dalmaciju, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu kapetana. Završio Partijsku školu i višu upravnu školu. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«.

SRZIĆ Ante NADA, rođena 1924, Makarska, krojačka radnica iz siromašne zemljoradničke-radničke porodice. Jedna od vrlo naprednih omladinki Makarske. Član SKOJ-a 1940, a član KPJ od 1941. Radila na jačanju omladinskog pokreta, a posebno sa ženskom omladinom. Zbog svoje revolucionarnosti bila je proganjana. Godine 1941. bila je kuriri obavještajac komunista Makarske. Učesnik u oduzimanju oružja iz kasarne u Makarskoj 18. travnja 1941. Predvodnik žena u demonstracijama 1941. na ustaško skladište hrane. Zbog čega je

u odsutnosti osuđena na smrt. Prva žena partizanka Makarske. Travnja 1942. postala borac 3. voda Južnodalmatinske čete, a zatim borac-bolničarka Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokovo-Neretva sve do kraja kolovoza 1942. kada u Livnu postaje borac-bolničarka 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, zatim u centralnoj Bosni, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavci, oko Teslića sve do Save, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Cićevu, Lipeti i Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, na pravcu Cajnič(^Goražde-Bijelo Polje—Sakovići, kada se razboljela od tifusa i ušla u sastav Centralne bolnice. Poginula u toku V neprijateljske ofenzive u gudurama Durmitora.

STANČIĆ Ivana BISERKO, rođen 1925, Brač-Sumartin, radnik-instalater. Već 1941. počeo aktivno raditi za NOP. Clan SKOJ-a postao je 1941. godine, a član KPJ 1945. Pripadao je skojevskoj grupi, »Dorića«. Bio je angažiran u brodogradilištu na izvršenju raznih diverzija. Učestvovao je u diverziji na razarač »Split«. Osobno je bacio u more specijalne ventile, koji su bili namijenjeni za montiranje stroja. Na izvršavanju tog zadatka bio je uhapšen i sproveden u zatvor, u kojem ostaje do 10. rujna 1943. godine, kada odlazi u NOB-u, u Mosorski odred, iz kojeg listopada, u Bugojnu 1943. godine postaje borac i vodnik voda u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori, oko Jajca, Vlašića, Travnika. Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Kupresa, Vukovskog, Vranići, Bašarincu, Bitovni, u Sandžaku i Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata zatekao ga na dužnosti vodnika PT pušaka, kao ranjenika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je demobiliziran, kao poručnik. Po izlasku iz JNA vratio se na rad u brodogradilište »Split« i nastavio rad na obnovi zemlje.

STANIĆ-ŠUBAŠIĆ Vinka ANKA, rođena 1926. Split, frizerska radnica iz siromašne radničke porodice, jedna od naprednih omladinki Splita. Član SKOJ-a postala je 1942. godine, a član KPJ 1944. godine. Učesnica je niza ilegalnih akcija. U NOB-u stupila je rujna 1943. u Dalmaciji, a zatim u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigad. Kao borac i bolničarka i referent saniteta bori se na Duvnu, Travniku, Turbetu, Komaru, Suici, oko Kupresa, Vitovlja, u srednjoj Bosni, oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije na Raduši, Vranići, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčinu, Trnovo-Pljevlja,

zatim u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Dubi, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, oko Ralje, Avale i Beograda, na Sremskom frontu, oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Ilače, Oriolika. Krajem 1944. prekomandirana u brigadni sanitet i nastavila svoj borbeni put u proboju Sremskog fronta i gonjenje neprijatelja preko Sotine, Vukovara, Caglina, Pleternice, Okučana, Dubrave do Vrbovca, gdje je i poginula 8. svibnja 1945. godine kod Novih Sela. Anka je bila nekoliko puta ranjavana.

STANIČIĆ Ante NIKOLICA, rođena 1920, Baška Voda, Makarska. Ugostiteljski radnik. Clan SKOJ-a 1940. godine, a član KPJ od 1943. Aktivno i organizirano radila na jačanju omladinskog pokreta u Baškoj Vodi i Makarskoj. Radio aktivno na pripremi ustanka u Baškoj Vodi. U prvoj polovini 1942. stupa u 3. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije Omladinsku

četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se hrabro bori na području Biokova, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac, politički delegat voda, zamjenik komesara i komesar čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Banja Luke, Teslića, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Konjica, Bradine, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Glavatičeva, Treskavice, Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Čajniče-Goražde, Sandžaku, potom u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Celebića, Korlata, Bakića, Tare, Vučeva, Bovorna, Zelengore, Balinovca, Miljevine i Budnju, potom u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Vranduka i srednje Bosne Turbeta, Dalmaciji, Sucii, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vranićе, Bitovna, Sandžaka, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata zatekao ga je na dužnosti komesara Mitraljeske čete u činu poručnika. U toku rata nekoliko je puta ranjavan. RVJ. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran, u činu majora.

STANIŠIĆ Mate ANTE, rođen 1924, Pupnat, Korčula, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi 1943. stupio u sastav 13. dalmatinske brigade, s kojom se bori u Dalmaciji, u 1943. postao je borac Prvog inžinjerijskog bataljona pri VS. koji se našao u Drvaru. Po desantu na Drvar, 26. svibnja 1944. godine, po-

stao je borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe, oko Mliništa, Vranićе, Bašarinca, Bitovne, u Sandžaku i Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, kada je 1944. ponovo postao borac Inžinjerijskog bataljona-brigade, s kojom nastavlja borbu kroz Srbiju, kao vodnik voda i na Sremski front, u Srijemu i Slavoniji, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata u činu vodnika. Poslije rata radio u državnoj sigurnosti iz koje je i penzioniran. U toku rata postao je član KPJ.

STANKOVIĆ Josipa MARKO, rođen 1914, Vrgorac, rudarski radnik iz siromašne seljačke porodice. Vrlo mlad se opredjelio za napredni radnički pokret. Bio sindikalno organiziran u URSim sindikatima. Član KPJ postao je početkom 1942. godine. U ožujku 1942. stupio u 5. vod Južnodalmatinske čete a kasnije u 5. četu bataljona »Josip Jurčević«. Krajem kolovoza komandir voda u bataljonu »Vid Mihaljević« 1942. u kome se bori na području Biokova-Neretve. U sastavu 4. dalmatinske brigade nastavio borbu

u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Cerov dola, Zelenkovca, Klobuka, Cvrsnice, u dolini Neretve i Nevesinjskoj brigadi sa kojom nastavlja borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, na Čehotini, Gracu, Popovom dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom juna 1943. postaje borac, komandir voda i komandir 2. čete 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom se bori u proboju obruča na Rataju i Miljevini, u istočnoj Bosni, r. Prača, Renovica, Vlasenica, Zvornik, Caparde, Vranduku, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Komaru, Šuici, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu. Lisini, Mliništu za vrijeme drvarske operacije, Raduši, Vranići, Bašarnicu, Bitovni, Tarčinu, Trnovo-Pljevlja, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Dub, Kosjerić, Valjevo, Uba, Ralje i Beograda, zatim na Srijemskom frontu, na Sidu, Tovarniku, Šidskim Banovcima, Ilasi, Orioliku. Poginuo je 17. siječnja 1945.

STANOJEVIĆ Josipa ANTE LOVAC, rođen 1917, Komiža, otok Vis, zemljoradnik. Član KPJ od 1940. Bio član

rejonskog komiteta za otok Biševo. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka na otoku. Radio na jačanju SKOJ-a i KP na otoku. Kolovoza 1941. prebacuje se, s nekolicinom mještana u Split, radi odlaska u NOB. Zbog stradanja 1. splitskog odreda vraćen je natrag na Vis, gdje nastavlja rad do 3. svibnja 1942. godine, kada je stupio u NOB-u, u Mosećko-svilajski odred, iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Imotskog, Posušja, Pias grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline, a zatim nastavlja borbe, u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi oko Uloga, Kalinovika, Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, da bi početkom juna 1943. postao borac i vodni delegat 3. čete 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, oko Nemile, centralne Bosne, Turbeta, Dalmacije, Duvna, Travnika, oko Komara, Jajca, kada je studenoga 1943. prekomandiran u Dalmaciju, gdje je nastavio borbe kao starješina. Kraj rata zatekao gaje na dužnosti komesara 4. bataljona 1. brigade KNOJ-a. U toku rata ranjavan. Nosilac »Partizanske spomenice 1941«. Danas je u mirovini.

STANOJEVIĆ Ivana FERDO, rođen 1923, Jelsa, Hvar, pitomac bivše Jugoslovenske vojske-mašinista. Član SKOJ-a 1942. godine, a član KPJ 1943. Jedan je od naprednih omladinaca Jelse koji se po kapitulaciji stare Jugoslavije odmah uključio u rad s omladinom. Radio je na pripremi ustanka u svom kraju. U NOB-u stupa u srpnju 1942. u Hvaru, odakle je prebačen na Biokovo i postao borac Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori na području Biokova, do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i komandir voda 3. čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske

NOU brigade, s kojim se bori na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Calinca, Teslića, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Lukača, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Konjica, Uloga, Treskavice, na Drini, Kapku i Krčinom brdu, Ifsaru, u Sandžaku, potom u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini; u istočnoj Bosni, na Renovici i Vlasenici. Hrabro je poginuo 26. lipnja 1943. godine, na utvrđenju Kik, nedaleko Vlasenice, vodeći borbe s ustašama i domobranima.

STEGNJAIĆ Ljube LJUBO, rođen 1925, Kula, Atlagića; Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. NOP pomaže od početka 1942. godine. Rujna 1943. ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbe na Duvnu, Travniku, Turbetu, Komaru, Suici, Vlašiću, Vitovlju, oko Jajca, u srednjoj Bosni oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, na Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčinu, Trnovu, Pljevljima (gdje je postao i član SKOJ-a) u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Dubu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, kod Ralje i Beograda, Srijemskom frontu na Sidu, Tovarniku, Siskim Banovcima, Ilače i Oriolika, gdje je u jednom u jurišu 12. siječnja 1945. poginuo.

STIPICA Blaža ANTE GALIN, rođen 1913, Zrnovica, Split, radnik-kovač. Član KPJ od 1939. Bio jedan od naprednih radnika koji je u pripremnom razdoblju ustanka neumorno radio i učestvovao u nizu ilegalnih akcija protiv okupatora i domaćih izdajnika. U NOB-u stupio je od 1941. godine u Žrnovačku udarnu grupu, a ožujka 1942. u Mosorski odred, iz kojeg je kolovoza 1942. godine, kod Livna, ušao u sastav Prateće čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbe, na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, kod Kotor-Varoši, Calinca, Banje Luke, Teslića, kada je siječnja 1943. prekomandiran u sastav artiljerije 1. proleterske divizije, a kasnije 3. diviziju, iz koje je prekomandiran u artiljeriju V Komande. Hrabro je poginuo, krajem 1. maja 1943. godine, u borbi s Nijemcima od Tare.

STIPIĆ Jure IVAN, rođen 1920, Gradac, Kardeljevo, radnik-mornar. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret Graca i bio jedan od naprednih gračkih omladinaca. Član SKOJ-a 1940. Bio aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Učesnik je ilegalnih akcija gračke omladine i komunista. Učesnik je napada na Gradac, 23. siječnja 1942. godine, od kada je i u NOB-i u sastavu Gračke partizanske grupe, a zatim J. voda Južnodalmatinske čete, Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojima se bori na području Biokovo-Neretva, sve do kraja kolovoza 1942. godine, kada ije postao borac-puškomitraljezac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se bori, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalina, Teslića, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Konjica, Lukača, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Uloga, Treskavice, na Drini, Kapku, Ifsaru i Sandžaku, potom u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu i Suhoj. Hrabro je poginuo braneći prodor njemačkih fašista, u pravcu Tjentišta na Suhom, početkom juna 1943. godine.

STIPIŠIĆ Mile NIKOSLAV, rođen 1915, Vrbovska, Hvar, podoficir bivše JRM-radiotelegrafist. Još kao podoficir vršio je propagiranje marksističke misli u mornarici i kao takav bio zapažen od starješina, nad kojim se vršila prismotra. 1939. napušta JRM i vraća se u svoje rodno mjesto. 1940. postao je član SKOJ-a, kandidat KPJ 1941. godine, a član KPJ 1943. Početkom 1942. postao je sekretar aktiva SKOJ-a, u Vrbovskoj i član Kotarskog komiteta SKOJ-a. Radio je na jačanju omladinske organizacije i pripremi ustanka. Početkom srpnja 1942. stupa u NOB-u, na Hvaru, odakle se prebacuje u Biokovo i postaje borac 4. čete bataljona »Josip Jurčević«, s

kojom se bori do kraja kolovoza 1942. na području Biokova, kada je postao borac 3. čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borio se na Ključu i Bosanskom Grahvou, a 7. studenoga 1942. u Bosanskom Petrovcu ušao u sastav 1. proleterske divizije kao radiotelegrafist. Sudjeluje u borbama, kod Sitnice, Jajca, u centralnoj Bosni, u IV neprijateljskoj ofenzivi oko Ivan-sedla, Konjica, Bugojna, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice i Zvornika, kada ie srpnja 1943. pozvan u odjeljenje za vezu Vrhovnog Štaba. Radio je na radio-vezama operativnog komandiranja Vrhovnog štaba, a na vanjski vezama održavao radio vezu s radio stanicama Kominterne i »Slobodne Jugoslavije«. Prenio je cjelokupni rad Drugog zasjedanja AVNOJ-a, održanog 29. 11. 1943. u Jajcu. Početkom 1944. imenovan je za rukovodioca kursa za vezu pri Vrhovnom štabu NOV i POJ. U ljeto 1944. postavljen je za komandanta škole za vezu Vrhovnog štaba. Kada je osnovana Uprava veze JA početkom 1945. postao je načelnik štaba Uprave veze na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu majora. Ostao je u JNA. Kasnije demobiliziran. Danas je majoru penziji.

STOJANAC Marka MILAN, rođen 1921, Šušci, Sinj, stolarski radnik u brodogradilištu »Split« gdje je bio član URS sindikata. Učesnik štrajkova i političkih manifestacija. Jedan od organizatora ustanka u svom mjestu. Clan SKOJ-a postao je 1940. godine, a član KPJ 1943.

Surađivao je s Antom Rojom, Perom Antoninijem, Lovrom Mrduljašem i povremeno s Vickom Krstulovićem. Bio je dobar kurir. Godine 1941. stupio u Mosećko-svilajski odred, s kojim se bori do formiranja 3. dalmatinske brigade kada je postao njen borac i nastavio borbe, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega u dolini Neretve, oko Nevesinja, u Sandžaku oko Uloga, Kalinovika, Zavajta, Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postao borac i kurir 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Bašarincu, Vranići, Tarčinu, Sandžaku. Drugom polovinom 1944. postao je komandir kurira 1. proleterske brigade i nastavio borbu u Sribiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu i Beogradu, kada je listopada 1944. postao obaveštajni oficir 2. konjičkog diviziona, s kojim nastavlja borbe, na Sremskom frontu u sastavu 2. diviziona brigade KNOJA, gdje ga je i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase. Umro je 1980.

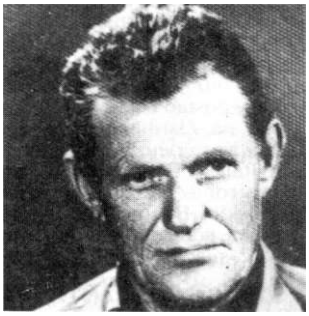
STOJANAC Jovana BOZO ŽDRIBAC, rođen 1929, Korito-Dicmo, Sinj, đak. Kao dijete nije trpio nikakva nasilja. Bio je živahan i isticao se svojom temperamentnošću. Kao dvanaestogodišnjak je slušao priče o hapšenju, mučenju i tući od strane domaćih izdajnika i okupatora. Gledao je brutalnosti krvnika, posebno nad srpskim življem. Prvih dana 1942. stupa u NOB-u, u Mosećko-svjlajski odred sa svojom sestrom, koja mu je od strane ustaša 1942. godine zaklana u Livnu. Iz odreda, u rujnu 1942. godine, postaje borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavlja borbe, na Ključu i Bosanskom Grahovu, kada se je razbolio i sa ostalim bolesnicima je smješten u selo Drinić, a odatle u selo Bukovaču, a po ozdravljenju stupa u 2.

proletersku NOU brigadu, u kojoj je bio jedan od hrabrih boraca, kurira i starješina. Božo je bio komandir Omladinske pionirske čete u kojoj je i dočekao kraj rata. U sastavu 2. bataljona ove Brigade bio je najmlađi borac i starješina, s kojim su se divili njegovi suborci. Bio je pohvaljivan od Vrhovnog komandanta druga Tita tri puta. Demobilizirao se a zatim stupio u Narodnu miliciju, u kojoj je bio komandir. Umro je u svojoj 34. godini života u Stanišiću.

STORIĆ Petra ANTE, rođen 1902, Cista Velika, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Dosta povučen. Drugom polovinom listopada 1943. upućuje se u partizane i kod Bugojna dolazi u sastav 1. proleterske NOU brigade, u Brigadni sanitet s kojim indirektno učestvuje u borbama oko Šuice, Travnika, Turba, Komare, Vlašića, preko Ugra i centralne Bosne, zatim do Vrbasa, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, potom preko Vitoroga, Kupreškog polja, Vukovskog, Raduše, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Komara, Vraniće, Bitovnje, sve do kraja lipnja 1944. godine kada je na padinama Bjelašnice bio zarobljen od neprijatelja i odveden u zarobljeništvo, gdje je i dočekao kraj rata. Sada živi u svom mjestu kao zemljoradnik.

STORIĆ Pavla ŠIME, rođen 1909, Cista Velika, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Drugom polovinom listopada 1943. upućuje se u partizane i kod Bugojna stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama oko Duvna, Šuice, Travnika, Turba, Vlašića, preko centralne Bosne, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, zatim preko Vitoroga, Kupreškog polja, Vukovskog, Raduše, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Komara, Vraniće, Bitovnje, Raštelice, Bjelašnice, Trnova, Drine, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Kosjerića, Maljena, Valjeva, Kolubare, Uba, Ralje,

Avale, Sida, Tovarnika, Šarengrada, Vukovara, Borova, Pleternice, Okučana, Ilove, Moslovačke Gore, Čazme, Vrbovca, Zagreba, do Trsta. Poslije rata je demobiliziran. Sada živi u svom mjestu, kao penzioner.

STRUIĆ Ante VJEKOSLAV, rođen 1922, Krušvar, Sinj, student tehnike, iz siromašne seljačke porodice. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret Splita i Sinja. Član SKOJ-a postao 1942. U siječnju 1943. godine stupio u 3. bataljon 3. dalmatinske brigade, s kojim se borio oko Vrlike i Knina, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Čvrsnice, Plas-grebena,

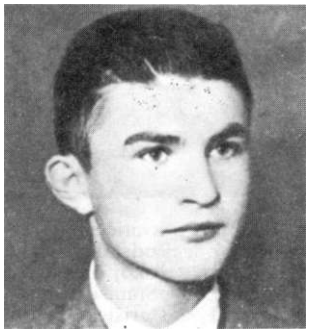
doline Neretve i Nevesinjske doline, zatim je nastavio borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Zavajta, na Ćehotini, Gracu, Popov dolu, Ćelebiću, Tari, Martinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao borac i komandir odjeljenja 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori u proboju obruča na Miljevini, u istočnoj Bosni, r. Prača, Renovica i Vlasenica, kada je u jednom od juriša protiv ustaša i domobrana 26. lipnja 1943. hrabro poginuo. Član KPJ postao početkom 1943. u sastavu 3. dalmatinske brigade.

STUPALO Stipe PETAR, rođen 1922, Neorić, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. U rujnu 1942. godine ulazi u Svilajsku mjesnu grupu, a kasnije bataljon. član SKOJ-a postao studenog 1942. a član KPJ travnja 1943. godine. Iz bataljona je stupio u sastav 3. dalmatinske brigade u kojoj je bio puškomitraljezac. Vodio je borbe, oko Knina i Vrlike, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Čvrsnice, Plas-grebena, u dolini Neretve i

Nevesinjskoj kotlini, a zatim nastavlja borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, na Ćehotini, Gracu, Popovom dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao borac i puškomitraljezac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni oko r. Prače, Renovice, Vlasenice, Zvornika, Caparda, Nemila, u srednjoj Bosni, u Dalmaciji, Turbetu, Travniku, Vlašiću, Komaru. Prosinca 1943. godine kod Donjeg Vakufa je poginuo.

STUPIN Ante RADE, rođen 1922, Prvić Luka, Šibenik, trgovački radnik. Potiče iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Vrlo napredan omladinac. Za NOP aktivno radi od sredine

1941. Clan SKOJ-a od kraja 1941. godine, a član KPJ od listopada 1943. U partizane stupa u veljači 1942. godine, ali nije utvrđeno u kojim je jedinicama bio i sa kojim je prošao bitke u IV i V neprijateljskoj ofenzivi. U 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi početkom lipnja 1943. na Zelengori, s kojim produžuje borbe, preko Miljevine, Jahorine, Prače, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, Caparda, zatim preko Milića, Knežine, pl. Zvijezde, Ravni, Nemile, Vlašića, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Travniku, oko Komara, Šuice, Koričana, Mrkonjić-Grada, Jajca, Šipova, Lisine, Mliništa. Početkom lipnja 1944. kao desetar odlazi u Italiju na tenkovski kurs, a potom se vraća u zemlju i kao komanidr tenkovskog voda nastavlja borbe do konačnog oslobođenja. Poslije rata ostaje u JNA. Demobiliziran 1949. kao poručnik. Nastradao nesretnim slučajem 1958. godine u Šibeniku.

SULJE Ante IVE, rođen 1920, Danilo-Gornje, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP

radi od početka 1942. a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne; kroz IV i V neprijateljskoj ofenzivi, u teškim bitkama, kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Čičevu i Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, Limu, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajta, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Miljevini, potom preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska i Vlasenice, gdje krajem lipnja 1943. postaje član SKOJ-a. Zatim odlazi za kurira pri Štabu brigade. Nastavlja borbe, do Zvornika, i natrag, preko Nemile do Dalmacije, zatim opet u Bosnu, oko Travnika, Mrkonjić-Grada, Mliništa, te u nadiranju brigade na istok i po prelasku u Srbiju, kada u međuvremenu postaje član KPJ. Početkom listopada 1944. vraća se u Dalmaciju i radi pri komandi područja Šibenik i MNO Danilo - Gornje, gdje i dočekuje kraj rata. Penzioner.

SUMIĆ Marjana IVO, rođen 1922, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Pod utjecajem starijih drugova komunista i skojevaca vrlo mlad se uključio

u napredni omladinski pokret Podgore. U studenom 1941. postao je član SKOJ-a a član KPJ u septembru 1943. godine. Aktivno radi na pripremi ustanka i učestvuje u nizu ilegalnih akcija. U kolovozu 1942. stupa u sastav bataljona »Josip Jurčević« s kojim učestvuje u borbama na Biokovu. Krajem kolovoza 1942. u Livnu postao borac, omladinski rukovodilac čete, pomoćnik političkog komesara i komesar čete u 3. kragujevačkom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. Učesnik je borbi, na Ključu, Bosanskom Grahovu Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Banje Luke, Tesliću; u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Na Krčinom brdu, Kapku, Cajniče-Goražde-Kovnen, Sandžaku, zatim u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Bakiću, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju, potom u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, na Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisini, Mliništu, Vranići, Bitovnu, u Sandžaku, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu i na Sremskom frontu. Siječnja 1945. postao komesar Inžinjerijskog bataljona 1. proleterske divizije gdje ga je zatekao kraj rata u činu kapetana. U toku rata je ranjavan i VRI. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran, u činu pukovnika.

SUMIĆ Luke KARLO, ro đen 1917, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi i istog pomagati 1941. Nije se odazvao, 1941. pozivu za vojsku NDH. Početkom 1942. razbilo se. U drugoj polovini 1942. stupa u 4. četu bataljona »Josip Jurčević« i sa istom učestvuje u borbama za vrijeme ofenzive »Albija« na Biokovu do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Borci se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jašovke, Teslića, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Bradine, Konjic, Gornjeg Vaku-

fa, Bugojna, Glavatičeva i Treskavice. Vodeći odsudne borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi, s četnicima Baje Stanišića i jurišnicima Pavla Durišića, na obroncima Treskavice, u jednom od juriša, 23. ožujka 1943. je poginuo.

SUŠAK Jovana ĐURO DOKA, rođen 1914, Šušci, Sinj, zemljoradnik, iz siromašne zemljoradničke porodice. Za NOB počeo raditi 1941. godine. Godine 1942. stupio je u u Mosećko-svilajski odred, s kojim se bori do formiranja 3. dalmatinske brigade kada postaje njen borac. Vodi borbe oko Knina i Vrlike, u IV i V ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Čvrsnice, Plas-grebena, u dolini Neretve i u Nevesinjskoj kotlini; zatim nastavlja borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, Cehotine, Graca, Popova dola, Celebića, Tare, Mratinja i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske OU brigade, s kojim se bori na Miljevini, gdje je ranjen. Po proboju obruča je podlegao ranama 15. lipnja 1943. godine. U sastavu 3. dalmatinske brigade je više puta ranjavan.

SUŠAK Đure MILOŠ, rođen 1919 Šušci-Dicmo, Sinj, radnik. Clan SKOJ-a 1941. godine, a član KPJ 1942. U NOB-u 1942. stupa u Mosećku četu i Mosećki bataljon, s kojim se bori u sastavu 3. dalmatinske brigade, oko Knina i Vrlike, zatim u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske doline, a zatim, oko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, Cehotine, Ljubišne, Tare, Pive, Mratinja do Vučeva. Početkom lipnja 1943. postaje politički delegat voda, zamjenik komandira 3. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, da bi potom nastavio borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni na Romaniji, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u srednjoj Bosni, na Turbetu, u Dalmaciji, Travniku, zatim na Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Kupresu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku, Srbiji, na Palisadu, Zlatiboru, Bajinoj Bašti i Valjevu, kada je prekomandiran u Stab divizije.

Kraj rata dočekao je kao komandant 4. bataljona 10. dalmatinske brigade. Po završetku rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika. Kao dobar koamndant bataljona ostao je na slobodnoj teritoriji Trsta do 1946. godine. U toku rata je nekoliko puta ranjavan RVI.

ŠUŠAK Bože UROŠ, rođen 1921, šušci, Sinj, zemljoradnik. Bio je jedan od naprednih omladinaca svog sela i mlad se pri-

uključio naprednom omladinskom pokretu. Član SKOJ-a postao je 1942., a član KPJ početkom 1943. U pripremnom razdoblju ustanka učestvuje u raznim akcijama rušenju puteva, pruge i telefonskih stubova. U drugoj polovini 1942. stupa u Mosećki bataljon i već se ističe u prvim borbama. Po formiranju 3. dalmatinske brigade ušao je u sastav 1. bataljona i bio jedan među istaknutim puškomitraljezima. Istakao se više puta Kapini kod Imotskog i IV ofenzivi gdje je sam sa puškomitraljezom zadržao veću grupu ustaša, dok se je jedinica povlačila zatim na Neretvi prilikom za uzimanje kasarne, gdje je sam uništio preko 30 četnika. U toku V neprijateljske ofenzive, u lipnju 1943. postao je puškomitraljezac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavio borbu na Rataju, Miljevini i na Budnju, gdje je, zadržavajući Nijemce, 14. lipnja 1943. godine i poginuo.

SVILAN Ivana ANDRIJA SAJKA, rođen 1922, Žedno, Trogir, ribar. Vrlo mlad se priključio naprednom omladinskom pokretu. Član KPJ postao je početkom 1941. Po okupaciji zemlje dolazio je u sukob s okupatorom. Bio je hapšen i zatvaran. Iz zatvora je pobjegao i odmah je otišao u partizane, u Mosećki odred iz kojeg je rujna 1942. postao borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kao izviđač, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu. U centralnoj Bosni, IV i V neprijateljskoj ofenzivi oko Gornjega Vakufa, na Ivan-sedlu i Bradini,

Treskavici i Drini, Bijelom Polju, Čelebiću, Zavajtu, Vučevu, dolini Sutjeske. Vodeći borbu s Nijemcima na Zelengori, poginuo je prvom polovinom lipnja 1943. godine.

SUŠAK Marka STEVO, rođen 1918, Šušci, Sinj, zemljoradnik iz srednje seljačke porodice. Jedan od naprednih seljaka. Po dizanju ustanka učestvovao je u nizu ilegalnih akcija u rušenju cesta, pruge Sinj-Split. Prije odlaska u partizane za svoje vlastito žito kupio je dvije puške i municiju od ustaše Maretića da bi potom otišao u Mosećku četu, iz koje je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade. Sudjeluje u borbama oko Knina, Vrlike, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Plas-grebena, u dolini Neretve i Nevesinjskoj kotlini, oko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, na Čehotini, Gracu, Popovom dolu,

Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s njim nastavlja borbe u proboju obruča na Miljevini, u istočnoj Bosni, oko Prače, Renovice, Vlasenice i Zvornika. Početkom srpnja 1943. godine poginuo na bunkerima Zvornika.

ŠABIĆ-JELIĆ Ante KATA, rođena 1922, Makar, Makarska, domaćica. Član SKOJ-a 1942. godine, a član KPJ 1944. Potiče iz napredne seljačke porodice iz koje su dva brata prvoborca. Radi za NOP sve do odlaska u partizane u listopadu 1942. godine u sastav bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim je ušla u sastav 4. dalmatinske brigade i s

istom nastavila borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine i Klobuka, u dolini Neretve, Prenja do Bačkog Jezera i Nevesinja. Krajem travnja 1943. postala bolničarka 3. dalmatinske brigade, s kojom se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u V ofenzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive, Mratinja i Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama na Rataju, Miljevini i Budnju; u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Vranduku, u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu i Šuici, Travniku i Vlašiću, kada je studenog 1943. prekomandirana u Dalmaciji i bila raspoređena u 1i. dalmatinsku brigadu na sanitetsku dužnost, u kojoj je i dočekala kraj rata, u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilisala.

ŠAMADAN Josipa JOSIP, rođen 1922, u Splitu, radnik-stolar. Učestvuje u štrajkovima i demonstracijama prije rata u Splitu. Član SKOJ-a 1942. a član KPJ 1943. godine. Ilegalno radi u Splitu. Listopada 1942. ulazi u 1. dalmatinsku brigadu s kojom se bori po Dalmaciji i zapadnoj Bosni, zatim preko Neretve, Prenja, Hercegovine, Crne Gore, Sutjeske, Zelengore, Miljevine, sve do listopada 1943. godine kada je postao borac, desetar i komandir voda u 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade. S tom brigadom ^sudjeluje u borbama kod Travnika, Duvna, Šuice, Turbeta, Komara, Ugra, Kotor-Varoša, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa,

Makljena, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Trnova, Pljevalja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Vukovara, Pleternice, Okučana, Ilove, Dubrave, Vrbovca, do Zagreba gdje je dočekao kraj rata. Poslije rata je demobiliziran u činu starijeg vodnika.

ŠANTIĆ Pave ANTE, rođen 1919, Tribunj, Šibenik, zemljoradnik-ribar. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od sredine 1942. U

partizane odlazi 1. kolovoza 1943. u Primorsku četu, a iz ove čete krajem studenog 1943. kod Travnika dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama na prostoru Travnik-Jajce-Mrkonjić-Grad. Krajem veljače 1944. odlazi za kuhara u radni vod bataljona. Učestvuje u drvarskoj operaciji i dalje. Po prelasku u Srbiju, 11. rujna 1944, postavljen je za vodnika u radnom vodu bataljona i bori se preko Valjeva, Uba, Avale, Beograda do Šida. Clan KPJ postao je u Beogradu listopada 1944. Početkom ožujka 1945. odlazi u prekomandu, za šefa pekare pri štabu 1. proleterske divizije, gdje i dočekuje kraj rata. U armiji je ostao do 20. veljače 1946. kada je demobiliziran, u činu zastavnika.

ŠAPONJA Jandrije TODOR, rođen 1912, Dobropoljci, Benkovac, zemljoradnik. Potiče iz napredne seljačke porodice. Clan KPJ postao je u toku

rata. U srpnju 1943. u Sjevernodalmatinskom odredu s kojim se bori sve do kraja rujna 1943. kada je postao borac i ekonom 1. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Nastavio da se bori na Duvnu, Travniku, oko Komara, Šuice i Kupresa, Vlašića, Vitovlja, Janja, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovnja, Sandžaka, u Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu, te na sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji na Iloku, Šidu, Orioliku, Mehovima, Vukovaru, Pleternici, Banovoj Jaruzi, Vrbovcu do Zagreba gdje je dočekao kraj rata. U NOB mu je učestovala cijela porodica. Poslije rata se demobilizira.

ŠARIĆ Mate IVAN, rođen 1926. godine Bjelina, Benkovac, radnik. Potiče iz vrlo siromašne seljačke porodice. Kao nastarije dijete, još kao 14-godišnji dječak iz svojeg sela odlazi na zanat u Šibenik gdje ga zatiče rat. Kao mladi radnik, iako na radu kod privatnika, postaje simpatizer i pomaže NOP. Kapitulacijom Italije, rujna 1943. godine,

odlazi u NOB, u sastav 8. dalmatinske brigade, iz koje se uslijed bolesti-ranjavanja, prebacuje na o. Vis, u zimu 1943/1944. godine. Na o. Visu, nakon ozdravljenja, postaje borac 3. prekomorske brigade 26. dalmatinske divizije u kojoj se bori sve do kraja listopada 1944. godine, kada s grupom dobrovoljaca SKOJ-evaca početkom studenog 1944. godine, odlazi u oslobođeni Beograd u kojem biva raspoređen u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Sremskom frontu od prosinca 1944. godine, kod Erdevika, Tovarnika, Šida, Adaševaca, Oriolika i drugim, sve do kraja siječnja 1945. godine. Na frontu je kod Šarengrada sve do proboja fronta 12 travnja 1945. godine, zatim u borbama za Vukovar, Gorjanima, Pleternici, Okučanima, na rijeci Ilovi, kod Lipika. Hrabro je poginuo pred sami kraj rata 6. svibnja 1945. godine, u borbi za Vrbovec, protiv njemačkih i ustaških zlikovaca.

ŠARIĆ Josipa SLAVKO, rođen 1918, Begovo Selo, Kupres, mesarski-radnik. Iz Splita pošao u NOB-u. Učestvovao je u

štrajkovima i demonstracijama sa Splitskim radnicima. Bio je član URS. Kao napredan omladinac, već 1940. godine, postao je član SKOJ-a, a 1941. i 1942. učestvuje u nizu ilegalnih akcija s omladincima Splita. Godine 1942. stupa u Mosorski odred iz kojeg postaje borac i mitraljezac 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe, kod Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, kod Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Plas-grebenu,

Neretve, Nevesinja, u Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, na Ćehotini, Čelebiću, Ćepan Polja, Pive i Vučeva, kada je lipnja 1943. postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavio borbe u sastavu 3. čete u proboju obruča na Miljevini, zatim istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, zatim u VI i VII neprijateljskoj ofenzivi, u Sandžaku, kada je prekomandiran u intendanturu brigade, u kojoj je kao član KPJ postao i intendant, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA i *i* koje je penzioniran, kao viši oficir.

ŠAROVIĆ Aćima JOVO, rođen 1924, Glavine Donje, Imotski, đak. Član SKOJ-a 1943. Od pada Imotskog 1943. stupio u

sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe, kroz IV neprijateljsku ofenzivu, oko Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, doline Neretve, Nevesinja, Sandžaku, u Crnoj Gori; u V neprijateljskoj ofenzivi na Ćehotini, Čelebiću, Tari, Pivi i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona i sa istim nastavio borbe u slamanju obruča, na Rataju i Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, u Dalmaciji, Šuici, oko Travnika i Vlašića, Mliništa, Bašarinca, Vraniće, Sandžaka, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i borbama na Sremskom frontu. Bio je to borac i puškomitraljezac 1. proleterske NOU brigade s kojim se njegov bataljon ponosio u svim borbama. Preživjeli borci ga se sjećaju kao veselog, hrabrog i upornog puškomitraljesca. Jurišajući na Sremskom frontu kod s. Mohova-Šaringrada, u ožujku 1945. godine poginuo je hrabro.

ŠČEDRO TONKA, rođena Splitu, domaćica. Potiče iz siromašne radničke porodice. U okupiranom Splitu zajedno s članovima obitelji angažira se u aktivnom pomaganju NOP od 1942. godine, tako da postaje i član SKOJ-a s proljeća 1943. godine. Kapitulacijom Italije i oslobođenjem Splita rujna 1943. godine priključuje se jedinicama 1. proleterske brigade i biva raspoređena u 3. kragujevački bataljon kao borac i bolničarka. Učestvovala je u dugim borbama, oko Travnika i Turbeta, u vrijeme listopad-prosinac 1943. godine, zatim kod Kupresa, Šuice i Duvna, oko Travnika, na Vlašiću, Vitovlju, oko r. Ugar, Imljana i Petrova Polja, do Jajca. Clan KPJ od veljače 1944. godine. Poginula je 21. ožujka 1944. kod Jajca.

ŠEGOVIĆ Nikole ZDRAVKO, rođen 1918, Gdinj-Janjina, Pelješac, Dubrovnik, zemljoradnik. Kao simpatizer radničkog pokreta bio je proganjan i zatvaran od nenarodnog režima stare Jugoslavije. Član KPJ od 1941. Jedan od organizatora stanka na Pelješcu. Učesnik niza ilegalnih akcija. U NOB stupa od početka 1942. godine

na Pelješcu odakle je postao borac bataljona »Josip Jurčević« a kolovoza 1942. borac i komandir odjeljenja 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učesnik je borbama na Pelješcu, Biokovu i dolini Neretve, na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, srednjoj Bosni, na Ivan-sedlu, kontraudaru kod Gornjeg Vakufa, Glavatičeva, Treskavici, na Drini, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Pivi, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavnu, Balinovcu, Miljevini; u istočnoj Bosni, na Romaniji, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu i u Dalmaciji. Vodeći borbu s njemačkim motoriziranim jedinicama, 23. rujna 1943. kod Ciste Velike poginuo je, u sastavu brigadnog sanitеta, braneći svoje ranjene i bolesne suborce od iznenadnog napada.

ŠEGVIĆ Antuna MARIJA, rođena 1926, Kaštel Novi, Split frizerski naučnik. Vrlo rano je

postala član SKOJ-a, do odlaska u NOB-u aktivno i organizirano radi za NOP. Drugom polovinom 1942. stupa u Dalmatinski bataljon, s kojim nastavlja borbe do druge polovine 1943. kada postaje borac-bolničarka 1. dalmatinske brigade, s kojom se bori sve do 1944. U ovoj brigadi se ističe, kao bolničarka, a posebno u borbama s Nijemcima na Mljetu i Korčuli, gdje je za svoju hrabrost pohvaljena od strane Štaba 26. divizije. Svojom veselošću bodrila je svoje suborce u svakoj borbi. Godine 1944. ušla je u sastav kazališta NO pri VŠ, gdje je ostala sve do pred kraj 1944. godine, kada na svoje traženje stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavila borbe na sremskom frontu, sve do pred kraj rata, kada je postala politički delegat

voda i zamjenik referenta saniteta. Kraj rata je dočekala u činu zastavnika. U sastavu ovog bataljona krajem 1944. postala je član KPJ. Poslije rata se demobilizirana.

ŠEHOVIĆ Čamila ŠUKRIJA, rođen 1924, Trebinje, radnik. Član SKOJ-a od prosinca 1941. godine, a član KPJ 1943. Jedan od naprednih omladinaca u Čapljini i jedan od organizatora ustanka u svom kraju. U

drugoj polovinom 1942. stupa u 2. četu bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe kao borac voda i zamjenik komesara čete, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, na Tesliću, Prnjavoru, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, oko Konjica, Uloga i Treskavice, na Drini, Sandžaku, oko Prijepolja i Bijelog Polja; u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, na Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovna, Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata zatekao ga je u činu potporučnika. U toku rata je ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I. klase Nosilac »Partizanske spomenice 1941«.

ŠENETA Ante PETAR, rođen 1920, Konjevrate, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. godine, a sredinom postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada, iste godine otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah u prvim borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, ističe se hrabrošću, što u narednim borbama preko centralne Bosne, na Kotor-Varošu, pl. Uzlomac, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića i drugih mjesta, na prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka-stalno potvrđuje, potom preko Maslovara, Vrbanje, Komara, ka Ivan-sedlu i Bradini, gdje je 20. veljače 1943. poginuo, između Bradine i Konjica.

ŠEPAROVIĆ Ivana IVO, rođen 1922, Blato, Korčula, bravarski radnik. Jedan je od naprednih omladinaca koji je postao članom SKOJ-a od prije rata. Bio je sekretar skojevskog

aktiva. Istakao se u pripremnom razdoblju ustanka na Korčuli. Učesnik je svih političkih zbivanja i manifestacija na otoku. U NOB-u stupa od svibnja 1942. na Korčuli, odakle se prebacio na Biokovo i postao borac Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori na Biokovo. Clan KPJ 1942. Kolovoza 1942. postao je borac, komandir odjeljenja i komandir voda 1. čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbe, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, u IV neprijateljskoj ofenzivi na Bradini, Lukaču, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Ćićevu i Treskavici, Drini i Krčinom brdu, Ifsaru i Čajniću, Sandžaku, Prijepolju i Bijelom Polju; u V neprijateljskoj ofenzivi na Čelebiću, Korlatu, Bakići, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini i Budnju, u istočnoj Bosni u Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, kada je krajem 1943. prekomandiran u Dalmaciju i postao zamjenik komandanta bataljona 10. dalmatinskoj brigadi. Kraj rata dočekao je na dužnosti komandanta bataljona, u činu poručnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran, u činu pukovnika. U toku rata je ranjavan dva puta. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

ŠERBO Jakova ĐURO, rođen 1910, Šušci, Sinj, zemljoradnik. Već 1941. opredjelio se za NOP. U siječnju 1943. stupa u Mosorski partizanski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i s njom nastavio borbe po Dalmaciji, IV i V neprijateljskoj ofenzivi, Neretvi, Nevesinju, Ulogu, Kalinoviku, Brodu, Zavajtu, da bi u istoj postao član i KPJ. U toku V neprijateljske ofenzive, 1943. godine, postao je borac i politički delegat voda 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbe, na Miljevini, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Šuici, Travniku, VI i VII neprijateljskoj ofenzivi, Sandžaku, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu i završnim operacijama na Sremskom frontu, gdje je ispoljio borbenost i umješno vođenje svojih

boraca iz borbe u borbu. Početkom 1945. postao je komandir Pozadinske čete brigade, na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata se demobilizirao. Umro je 1977. godine.

ŠERIĆ Filipa ILIJA, rođen 1914, Pribude, Split, obalski radnik. Clan KPJ od rujna 1941. Jedan od organizatora ustanka. Učesnik štrajkova i demostracija u Splitu. Godine 1941. stupa u Svilajsko-Dinarski partizanski odred u kojem se borio sve

do formiranja 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe kao borac i rukovodilac, oko Knina i Vrlike, u IV i V neprijateljskoj ofenzivi, kod Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog brijega, Plas-grebenu, Neretvi, Nevesinju, Ulogu, Kalinoviku, Brodu, Zavajtu, Cehotine, u Sandžaku, Tari, Pivi i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao desetar 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe, na Miljevini, Vlasenici, Zvornku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici i Vlašiću kada je siječnja 1944. prekomandiran u Dalmaciju. Kraj rata dočekao je kao zamjenik komandanta bataljona 8. dalmatinske brigade 20. divizije, u činu poručnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran, u činu potpukovnika. U toku rata ranjavan. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

ŠERIĆ Mate JURE, rođen 1924, Pribude, Split, zemljoradnik. Clan SKOJ-a 1942. Za NOP počeo raditi od 1942. Bio jedan od naprednih omladinaca. Krajem 1942. godine stupio je u Mosećko-Svilajski partizanski odred iz kojeg je ušao u 3. dalmatinsku brigadu i sa istom se bori, oko Knina i Vrlike; u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, doline Neretve, Plas-grebena i Nevesinjske doline. Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, u Crnoj Gori i Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istom nastavio borbe u proboju obruča, sve do hrabre pogibije u borbi s Nijemcima 14/15 lipnja 1943. godine kod Miljevine.

ŠESTIĆ Ante ANTE PI-VAC, rođen 1919, Tučepi, Makarska, zemljoradnik. Za NOP se opredjelio 1941. i istog pomagao i za istog radio sve do siječnja 1943. kada je stupio u NOB-u, u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbe, u IV neprijateljskoj

ofenzivi, oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve i Nevesinja, kada je krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio da se bori u Crnoj Gori i Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, Ulogu Kalinoviku, Brodu, Zavajtu, oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe na Rajtu i Miljevini, Budnju, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku i Vlašiću, kada je krajem studenoga prekomandiran u Dalmaciju i ušao u sastav 1. dalmatinske brigade 26. divizije, gdje ga je i zatekao kraj rata, u činu vodnika. Clan KPJ postao 1944. Poslije rata je izašao iz JNA.

ŠEŠELJ Štipana GRGO, rođen 1923, Metković, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Kao mlad rano se opredijelio za radnički revolucionarni pokret. Za NOP radi odmah po okupaciji zemlje 1941. godine, kada postaje i član SKOJ-a. Prvom polovinom 1942. odlazi u NOB-u i stupa u Metkovsku četu, s kojom se bori u dolini Neretve, sve do formiranja prve Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom nastavlja borbe na širem prostoru Biokova, sve do kraja kolovoza 1942. godine kada u Livnu u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU Brigade i nastavlja borbe, preko Tičeva, Ključa do Bosanskog Grahova, gdje je junački poginuo u borbi s Talijanima i četnicima 26/27 listopada 1942. godine.

ŠETKA-ZLOIĆ Ante VE-SELA, rođena 1925, Mamići, Metković, domaćica iz siromašne seljačke obitelji. Clan SKOJ-a od 1942. a u prosincu te godine stupa u »Krvavi« bataljon, zatim u 4. dalmatinsku brigadu s kojom se bori oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, oko Nevesinja. Krajem travnja 1943. godine postaje borac-bqlnićatka 3. dalmatinske brigade s kojom vrši pokret prekđ Uloga, Kalinovika, Broda i Zavajta, na Ćehotini, Ljubišnji, oko Celebića, na Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju, Vučevu. Početkom lipnja

1943. godine dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i bori se u proboju obruča na Miljevini. Oko 20. lipnja 1943. na rijeci Prači bila je zarobljena i odvedena u njemački logor u Sisku, odakle je uspjela pobjeći, a zatim je stupila u sastav brigade »Frane Ogulinac« s kojom je nastavila borbu do konačnog oslobođenja zemlje. Kraj rata zatekao je u činu starijeg vodnika, na dužnosti četne bolničarke. Poslije rata je demobilizirana. Clan KPJ postala je u toku rata.

ŠEVERDIJA Marka ROKO, rođen 1926, Zaton, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od sredine 1941. godine, a listopada iste godine postaje član SKOJ-a. Sredinom 1942. stupa u Primorsku četu, a krajem prosinca, iste godine, u 3. dalmatinsku brigadu u čijem sastavu učestvuje u borbama na tlu Dalmacije, oko Knina, Vrlike, Livanjskog i Duvanjskog polja, kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu, u teškim bitkama kod Imotskog, Posušja, u dolini Neretve, zatim prelaskom preko Prenja, Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Brodu, Zavajtu, Čehotina, Čelebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva i Sandžaka. Clan KPJ postao je travnja 1943. u dalmatinskoj brigadi. Početkom lipnja 1943. na Zelengori dolazi u 1. crnogorski bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe, preko Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, a potom na Podromaniji, Nemiloj i srednjoj Bosni do Dalmacije, i natrag, u borbama

oko Travnika, Turbeta, Šuice, po centralnoj Bosni, sve do 25. veljače 1944. godine kada je kao komandir voda prekomandiran u Prateći bataljon VŠ. Kraj rata dočekao je kao politički delegat voda, u činu zastavnika, u pratećoj jedinici VŠ. Ranjavan. Demobiliziran sredinom 1946.. Penzioner.

ŠEVO Vica IVAN, rođen 1921, Seget, Trogir, ribar. Za NOP počeo raditi od 1942. Clan SKOJ-a 1942. godine, 1942. stupa u Marinsko-trogirski partizanski odred iz kojeg je rujna 1942. na Tičevu postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, Prnjavora; u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, kod Konjica, na Ulogu, Kolinoviku, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Cajniču, Goražde, Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi kod Bijelog Polja, na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, kada je 24. svibnja 1943. teško ranjen u borbi s Nijemcima, da bi potom bio prebačen u sastav Centralne bolnice, u kojoj je i poginuo, prvom polovinom lipnja 1943. godine, u dolini Sutjeske. Ivan je bio jedan od dobrih i pouzdanih boraca i komandira odjeljenja. Član KPJ postao je u ožujku 1943. godine.

ŠIMIĆ Nike ŽIVKO ŽIVOJA, rođen 1924, Makarska, đak. Član SKOJ-a 1941. Učesnik u oduzimanju oružja iz Građanske škole u Makarskoj 18. travnja 1941. zašto je bio uhapšen i zatvoren od ustaša. Bio rukovodilac grupe skojevaca srednjoškolske omladine. Radio na pripremi ustanka. Pisao i pripremao razne letke i parole. Učestovao u raznim diverzijama. U lipnju 1942. stupa u 3. vod Južnodalmatinske čete iz kojeg je stupio u Omladinsku četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, i sa istim se bori na Biokovu, do kraja kolovoza 1942. godine, kada postaje borao 3. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe, na Ključu, Bosansko Grahovo, Sitnicu, Jajcu, u centralnu Bosnu, oko Ko-

tor-Varoši, Čelinca, Jošavke, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Bradini i Konjicu, Gornjem Vakufu, Glavatičevu i Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku i Ifsaru, u Sandžaku, Bijelom Polju; u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini i Budnju, u istočnoj Bosni na Jahorini, Vlasenici i Zvorniku, kada je u borbama teško ranjen srpnja 1943. godine, a potom prebačen u bolnicu u Semberiju. Po oudravljenju bio je u propagandnom odjelu Glavnog štaba Vojvodine i 1. bataljona 1. vojvođanske brigade kao komesar čete. Kraj rata zatekao ga je na dužnosti komesara baterije Artiljerijske brigade 45. divizije, u činu poručnika. Član KPJ postao je 1944. U toku rata ranjavan dva puta. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora.

ŠIMUNOVIĆ Nikole IVO, rođen 1910, Stari Grad, Hvar, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine. U četu »Matija Ivanić« na Hvaru stupio je

1943. a drugom polovinom rujna te godine kod Stobreča dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu oko Lovreća, Mosora, Travnika, Suice, Turbeta, Komara, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Makljena, Vraniće, Bašernica, Bitovnje, Trnova, Pljevalja, potom prelaskom u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale i Beograda, kada postaje član KPJ. Zatim odlazi u brigadni sanitet na dužnost apotekara i nastavlja borbeni put preko Sida, Sarengrada, Sotina, Vukovara, Borova, Pleternice, Okužana, Ilove, Garešnice, Dubrave, Vrbovca do Zagreba gdje je dočekao kraj rata u činu starijeg vodnika. Poslije rata je domobiliziran. Umro je 1976. godine.

ŠIŽDRAG Ive JAKOV, rođen 1920, Donje Polje, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. godine, a na proljeće iste godine postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastava 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Bosanskom Grahovu, Sitnici, preko Jajca i cen-^ tralne Bosne, oko Kotor-Varo-' ši, Čelinac, pl. Uzlomac, Crnog vrha, Jošavca, Čalinac, i drugim mjestima, na prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka, u toku IV neprijateljske ofenzive, u teškim bitkama na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, Glavatičevo, kada postaje i pomoćnik puškomitraljezca, nastavljajući borbu, kod Kalinovika, posebno na jakom uporištu četnika Pavla Durišića na Treskavici, a potom prema Drini i Ustikulini, sve do 8/9. travnja 1943. kada je na Krčinom brdu, po prelasku Drine, u jednom jurišu na Talijane poginuo.

ŠKARICA Dominka IVAN, rođen 1923, Živogošće, Makarska, zemljoradnik. Clan SKOJ-a 1942. Jedan od naprednih omladinaca svog sela. Radio na jačanju omladinskog pokreta. Početkom lipnja 1942. stupa u 4. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije Omladinske čete »Ante

Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, sa kojom se bori do kraja kolovoza 1942. na Biokovu, kada je postao borac, puškomitraljezac i komandir odjeljenja 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim učestvuje u borbi na Ključu, Strmici i oko Manjače, a zatim nastavljao borbe kao u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Celinca, Teslića i Banja Luke; u IV neprijateljskoj ofenzivi, kao puškomitraljezac, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Cićevu, Lipeti i Treskavicu, gdje je u odsudnim borbama s četnicima ispoljio veliku borbenost i hrabrost; zatim na Drini, Krčinom brdu i Kapku, Ifsaru, Sandžaku oko Bijelog Polja, u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, na Tari, Vučevu, Zelengori, Ljubinom grobu, Balinovcu, Miljevini i Budnju; u istočnoj Bosni, na Prači, Vlasenici kada je postao komandir odjeljenja; potom na Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, kada rujna 1943. prekomandiran u 4. operativnu zonu i ušao u novo formiranu 4. splitsku brigadu zauzimajući položaj vodnika voda. Braneći Split od nadiranja njemačkih motorizovanih jedinica, poginuo je u jednom od juriša pod Klisom, istog mjeseca 1943. godine. Clan KPJ postao je početkom 1943. godine.

ŠKARIĆ Šime JOSO, rođen 1916, Cista Velika, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Do odlaska u partizane radi za NOP. Listopada 1943. odlazi u Bosnu i kod Bugojna ulazi u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Šuice, Turbeta, Komara, Vitovlja, rijeke Ugra, Skender Vakufa, rijeke Vrbanje, Celinca, zatim oko Mrkonjić-Grada-Šipova-Mliništa, gdje su vođene teške i krvave borbe, za vrijeme drvarske operacije krajem svibnja i prvih dana lipnja 1944. godine, kada je svaki borac pokazao izuzetnu hrabrost u jurišima na nasrtljivog neprijatelja koji je po svaku cijenu težio da presječe odstupnicu Vrhovnom štabu; zatim u nadiranju Brigade na istok, kada uspješno rukuje sa svojim

puškomitraljezom u borbama preko Srbije-Zlatibor-Palisad, oko Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, a potom kao komandir desetine sa kojom uspješno komanduje u borbama, kod Sida, Tovarnika, da bi u završnim operacijama 1945. kao komandir voda stigao do Pleternice, gdje je bio ranjen i poslije kraćeg zadržavanja u bolnici, vraća se u svoju jedinicu. Član KPJ postao je kolovoza 1944. Demobiliziran iz JNA kao starije godište krajem 1945. u činu starijeg vodnika. Umro 11. X 1980. godine.

ŠKARIĆ Jose MARKO, rođen 1912, Čista Velika, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Prije stupanja u partizane radi i pomaže NOP. U sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU dolazi kod Bugojna listopada 1943. Već u prvim borbama oko Travnika zapaža se vrlo hrabrim, a u narednim borbama kod Suice i ponovo kod Travnika to stalno potvrđuje, potom po centralnoj Bosni, a posebno na prostoru Mrkonjić-Grad-Sipovo-Mliništa, gdje su vođene teške i krvave bitke za vrijeme drvarske

operacije, kada je hrabrost dolazila do punog izražaja, u jurišima i kontrajurišima na neprijatelja, koji je po svaku cijenu težio da presječe odstupnicu Vrhovnog štaba; potom u nadiranju brigade na istok, u borbama, na pl. Bitovnja, kada postaje komandir desetine sa kojom uspješno komanduje prema Sandžaku, sve do sredine kolovoza 1944. godine, kada je i poginuo između Pljevalja i Đurđevića Tare.

ŠKARIĆ Mate ŠTIPAN, rođen 1914, Cista Velika, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. a listopada te godine kod Bugojna dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Travnika, Duvna, Šuice, Turbeta, Komara, Vitivlja, rijeke Ugra, Skender-Vakufa, rijeke Vrbanje, Jajca, rijeke Vrbas, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa gdje su se vodile izuzetno teške borbe krajem svibnja i početkom lipnja 1944, za vrijeme drvarske operacije, zatim preko Vukovskog, Raduše, Makljena, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Bjelašnice, Trnova, te u borbama u Sandžaku kod Pljevalja i Kovrena. Poginuo je drugom polovinom srpnja 1944. godine između Pljevalja i Đurđevića Tare.

ŠKARIČIĆ Roka JERKO, rođen 1921, Split, radnik. Potiče iz radničke porodice. Prije rata bio jedan od aktivnih omladinaca. Clan KPJ od 1939. godine, kojem je sekretar ćelije bio Zlodre. Radio organizirano u Splitu i ilegalno, sve do rujna 1942. godine, kada odlazi u

NOB-u u Mosećki odred s kojim se bori sve do zarobljavanja, u početku IV neprijateljske ofenzive, kada je zatvoren u zatvor sv. Roko. Prije kapitulacije Italije izalzi iz zatvora i drži oproštajni govor na groblju ubijenom Matkoviću, da bi ponovo u rujnu u Dalmaciji 1943. otišao u sastav Prateće čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u kojem je bio sekretar SKOJ-a. Učestvuje u borbama na Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću i u borbama u VI neprijateljskoj ofenzivi. Godine 1943. biva zarobljen od Nijemaca kod Karaule, blizu Travnika, s jednom grupom boraca. Odveden je u logor u njemačku, gdje ga je i zatekao kraj rata.

ŠKARIČIĆ Roka JOSIP PINO, rođen 1929, Split, radnik drvodjelac. Vrlo mlad se priključio omladinskom pokretu Splita. Godine 1939. učestvuje u radničkim demonstracijama u

Splitu.'Član SKOJ-a 1941. godine, kojem je sekretar aktiva bio Jozo Vidović. Aktivno radi sa omladinom Splita za NOP, sve do siječnja 1943. godine kada stupa u NOB-u, u leteću Žrnovačku četu, iz koje je ušao u Mosorski odred koji je pripadao grupi Biokovskog bataljona iz kojeg je ušao, u veljači 1943. godine, u sastav 3. dalmatinske brigade iz koje se ponovo vratio svibnja 1943. u Mosorski odred, da bi 16. rujna 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, između Aržana i Duvna. U sastavu ovog bataljona bio je borac, kurir, komandir odjeljenja i komandir voda izviđača. Učestvovao je u borbama u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Vlašiću, Šuici, Travnik, centralnoj Bosni, Mrkonjić-Grad, Lisini, Mliništu, Vranići, Bitovnu, Bjelašnici, Sandžaku, a potom Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu, na Sremskom frontu, kada je prosinca 1944. godine i ranjen na Bosutu, a zatim prebačen u bolnicu. Po izlasku iz bolnice postao je kurir Štaba 1. armije na kojoj gaje dužnosti i zatekao kraj rata, u činu starijeg vodnika. Član KPJ postao je u svibnju 1944. godine. Poslije rata je demobiliziran. Radi kao profesor pravnog fakulteta u Splitu.

ŠKARIČIĆ Jakova MIRKO, rođen 1917, Podgrađe, Omiš, zemljoradnik. Član KPJ od listopada 1943. u siječnju 1943. stupa u Mosorski oared iz kojeg je stupio u sastav 5. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe, oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, doline Neretve i Nevesinjske doline u IV neprijateljskoj ofenzivi Ulogu, Kalinovika, Brodu, Zavajta, Sandžaka, Crne Gore; u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Cehotine, Ljubišnja, Celebića, Tare, Pive, Mratinje, Vučeva, kada je kao borac 3. dalmatinske brigade početkom lipnja 1943. postao borac i komandir odjeljenja 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni, oko Jahorine, Renovice, Vlasenice, Zvornika, Caparda, u Nemiloj, Vranduku, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, oko Komara, Šuici, Vlašiću, kada je pred kraj 1943. prekomandiran u Dalmaciju i postao komandir mitraljeskog voda 2. bataljona 3. dalmatinske brigade, na kojoj ga dužnos-

ti i zatekao kraj rata u činu potporučnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje penzioniran, u činu kapetana.

ŠKARO Steve DUŠAN, rođen 1923, Zelovo-Sutina, Split, zemljoradnik. Kao omladinac isticao se s naprednim idejama. Od 1941. radi i pomaže NOP. Clan SKOJ-a 1942. U veljači 1942. stupio u Mosećko-svilajski odred s kojim se bori sve do pred kraj 1942. kada postaje borac 3. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe, oko Knina i Vrlike. Član KPJ postao je 1943. Nastavio je borbe u IV neprijateljskoj ofenzivi, kao puškomitraljezac, oko Imotskog, Posušja, doline Neretve, kada je i ranjen i pošao u bolnicu, s kojom seje našao u toku V neprijateljske ofenzive, oko Celebića, u selu Borju koju je neprijatelj već bio zarobio. Nailaskom 1. proleterske 21. svibnja 1941. na Čelebiću i razbijanje neprijatelja i oslobođenjem ranjenika i bolesnika, iti se je priključio 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavio borbe, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, na Renovici, Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, kada je rujna 1943. prekomandiran u sastav 4. splitske brigade, u kojoj je postao vodnik voda. Vodeći borbu oko Posušja u jednom od juriša je poginuo 1943. godine. Dušan ie bio jedan od čvrstih, upornih boraca i puškomitraljezaca u svim borbama u sastavu 1. proleterske brigade.

ŠKARO Marka SLAVKO, rođen 1918, Radošić, Split, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi od 1942. U NOB od kraja 1942. Clan SKOJ-a 1942. Stupio u Mosečko-Svilajski odred iz kojeg je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom nastavio borbu, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, doline Neretve, Plas-grebena, Prenja i Nevesinjske kotline, Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, Sandžaku; u V neprijateljskoj ofenzivi oko Cehotine, Celebića, Tare, Pive, Linbišnje, Mratinja i Vučeva, kada je po-

četkom lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu, na Sutjesci, Zelengori, Miljevini, Praći, Renovici, oko Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika, na Capardama, a zatim Nemiloj, rijeci Bosni, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu i Travniku, kada je krajem listopada 1943. otišao u Dalmaciju i nastavio borbu u dalmatinskim jedinicama. Kraj rata zatekao ga je kao starješinu u sastavu 8. korpusa u činu starijeg vodnika. Poslije rata ostao u JNA iz koje je izašao 1946. godine.

ŠKEGRO Mate MAŠA, rođena 1925, Desni-Krvayac, Metković, domaćica. Član SKOJ-a 1942. godine, a član KPJ 1943. Vrlo aktivna u ilegalnom radu. U siječnju 1943. godine stupa u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim ie ušla u sastav 4. dalmatinske brigade i sa njom nastavila borbe, kroz IV neprijateljsku ofenzivu, kao sanitetski radnik u sastavu bolnice 9. divizije. Ožujka 1943. po prelasku Neretve u selu Krstaču pri-

ključila se 6. beogradskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavlja borbu od Konjica. Uloga, Treskavice, Drine, Krčinog brda, Kapka i Ifsara, Sandžaka, Prijepolja i Bijelog Polja, Celebića, Zavajta, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Suhoj, Zelengore, Balinovca, Rataju, Miljevine u istočnoj Bosni, na Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj i Vranduku, u Dalmaciji, Duvnu. Travniku, Šuici, Vlašiću, u centralnoj Bosni. Učestvovala u borbama VII neprijateljske ofenzive, za vrijeme desanta na Drvar, na Mliništu, Bašarincu, Busovačkim kolibama, Vranići, Sandžaku, u Srbiji na Palisadu, Jelovoj gori, Valjevu. Poginula je listopada 1944. kod sela Sasinci pred Beogradom.

ŠKOMRLJ Mije MARTIN KRAKUN, rođen 1925, Ramljane, Split, đak. Clan SKOJ-a 1941. godine, a član KPJ od veljače 1944. Potiče iz vrlo siromašne radničke porodice. Mlad je napustio školu, zbog neimaštine i okupacije, a zatim

se priključio naprednom omladinskom pokretu Splita. Učesnik je niza ilegalnih akcija omladine Splita protiv okupatora. U rujnu 1943. stupa u Mosorski bataljon, a 15. rujna 1943. u Dalmaciji postao je borac i omladinski rukovodilac 6. beogradskog bataljona, s kojim je nastavio borbe, na Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Koričanima, oko Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, kada se polovinom svibnja 1944. razbolio od tifusa i bio u bolnici 1. korpusa. Po ozdravljenju ušao je u sastav 8. korpusa, pa u Inžinjersku brigadu u kojoj vrši dužnost omladinskog rukovodioca. Kraj rata

zatekao ga je kao omladinskog rukovodioca Brigade za vezu 4. armije. Poslije rata ostao je u JNA iz koje se penzionirao, u činu kapetana I klase. Bio je voljen i cjenjen starješina.

ŠKUGOR Mate ANTE, rođen 1921, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Skroman društven i otresit. Za NOP radi od početka 1942. Sredinom iste godine postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada te godine otišao u partizane i u rajonu Ključ-Petrovac i stupio u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim preko Oštrelja i Drvara kreće u prvu borbu na Bosansko Grahovo. Ova borba iako prva za njega je bila kobna. Junački je poginuo 26. listopada 1942. godine u borbi s Talijanima.

ŠKUGOR Nike IVE, rođen 1924, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Već u prvim borbama na Sitnici, Jajcu zapaža se vrlo hrabrim, što u narednim borbama preko centralne Bosne stalno potvrđuje. Kasnije radi u prištapskim jedinicama bataljona i kao borac i kao kuhar. Sudjeluje u borbama, od Ivan-sedla, G. Vakufa, preko Neretve, Prenja, Treskavice, Drine, Čajniča, Lima, Kovrena, Celebića, Zlatnog bora, Tare, Pive i Vučeva i dalje. Poginuo je 5. lipnja 1943. kod Borovna.

ŠKUGOR Ante JAKOV, rođen 1923, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik-radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom listopada i 942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 2. crnogorski bataljona 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama oko Grahova, na Sitnici, Jajcu - ističe se hrabrim, zatim u borbama preko centralne Bosne oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, Jošavke, Teslića, Prnjavora, naročito kroz IV i V neprijateljsku ofenzivu, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G.

Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, Goroždu, Limu, Bijelom Polju, Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom bbru, na Tari, Vučevu, Borovnu, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, r. Prači, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Nemiloj, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, Travniku, Šuici, Turbetu u centralnoj Bosni. Član SKOJ-a postao je krajem studenog 1942. godine, a član KPJ sredinom veljače 1943. Krajem veljače ili početkom ožujka 1944. godine, odlazi za Dalmaciju, gdje se zadržava nekoliko mjeseci, a potom preko Italije na školovanje u SSSR, gdje je i dočekao kraj rata. Penzioner.

ŠKUGOR Nike JOSO, rođen 1921, Dubrava, Šibenik, radnik-zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Strmici, Sitnici i Jajcu. Zatim na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošonki, Tesliću, Devetinama, Prnjavoru, zatim kroz IV i V neprijateljske ofenzive, u teškim bitkama, kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, kada postaje i član SKOJ-a, zatim G. Vakufu, Glavatičeva, Treskavice, Drine, Krčino brdo, Kapak, Ifsara, Čajniča, Gorožda, Lima, Bijelog Polja, Celebića, Korlata, Zavijata, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Borovna, Balinovac, a potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije, i natrag u borbama kod Travnika, Šuice, Kotor-Varoši, te na prostoru Mrkonjić-Grad-Šipovo-Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, kada kao komandir desetine uspješno tuče neprijatelja preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao komandir voda i član KPJ. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA, ali zbog bolesti se brzo penzionira. Umro je u Osijeku 1964. godine kao poručnik u penziji.

SKUGOR Ante MIRKO, rođen 1925, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Po okupaciji zemlje opredeljuje se i radi za NOP. Prvom polovinom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi početkom listopada iste godine otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade. U prvim borbama na Sitnici i Jajcu ističe se vrlo hrabrim, a u svakoj narednoj borbi preko centralne Bosne to stalno potvrđuje, posebno toko IV i V neprijateljske ofenzive u vrlo teškim bitkama na prostoru Ivan-sedla-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, na Drini, Ifsaru, Čajniče-Gorožde, kod Pljevalja, Bijelog Polja, Celebića, Korlata, Zavajta, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Borovna, Balinovca, Miljevine, te preko istočne Bosne, na Han-Pijseku, Vlasenici, Zvorniku, potom preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije i natrag u borbama, oko Travnika - sve do sredine prosinca 1943. kada je, kao puškomitraljezac jedne vrlo hladne prosinačke noći, poginuo kod Suice. Član KPJ od travnja 1943.

ŠKUGOR Luke PETAR, rođen 1920, Dubrava, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrfo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. uključuje se i radi za NOP, a krajem iste godine postaje član SKOJ-a i aktivno radi na terenu. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Bosanskog Grahova i Strmice, potom na »krvavoj« Sitnici i Jajcu, a potom preko centralne Bosne u borbama na Kotor-Varoši, pl. Uzloma'c, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, kod Teslića, na Prnjavoru i drugim mjestima, na prostoru Tesfić-Prnjavor-Banja Luka, sve do kraja siječnja 1943. godine, kada je poginuo u borbi s četnicima u rajonu sela Donji Vijačani, istočno od Jošavke.

ŠKUGOR Mate STANKO, rođen 1925, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, te godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Strumici, Sitnici i Jajcu, zatim preko centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Jošavke, Crnog vrha, Devetine, Teslića, Prnjavora; u IV neprijateljskoj ofenzivi, kod sela Bojska, na Ivansedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, gdje i postaje član SKOJ-a. Početkom travnja 1943. oboljeva od pjegavog tifusa i odlazi u sanitet brigade, a potom u bolnicu divizije odakle je upućen u Centralnu bolnicu. U brigadu se vraća 29. svibnja

1943. i raspoređuje se u intendanturu brigade, gdje je bio na dužnostima komandira desetine, komandira voda i zamjenika komandiri čete, kada u međuvremenu, 20. srpnja 1943. godine postaje i član KPJ. Ožujka 1944. premješten je za zamjenika intendanta bolnice 1. divizije, a rujna 1944. za intendanta 4. kosmajske brigade. Po oslobođenju Beograda listopada 1944. odlazi u Ekonomsko odjeljenje grada Beograda, gdje i dočekuje kraj rata, kao zastavnik. Sada živi u Beogradu i radi kao savjetnik za financije radne organizacije »TRANSPORT« u Beogradu.

ŠODA Ante JOZO, rođen 1920, Bristivica, Trogir, zemljoradnik. Clan SKOJ-a 1942. godine član KPJ 1943. U siječnju 1943. stupa u Trogirski odred iz kojeg je stupio u 3. dalmatinsku brigadu u kojoj je bio vodnik voda i sa istom se borio, oko Knina, Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline, Uloga, Kalinoviku, Brodu, Zavajta, Cehotine, Ljubišnja, Celebića, Tare, Pive Mratinja i Vučeva,^ kada je početkom lipnja 1943'" postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe u proboju obruča. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine, kod Miljevine, u V neprijateljskoj ofenzivi, od bombardovanja njemačke avijacije. Jozo je bio vesele prirode, izdržljiv i uporan borac.

ŠODA Nikole RADE, rođen 1920, Gaćelezi, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od kraja 1942. Listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama, na Travnik, Turbe, Duvno, Šuicu, opet oko Travnika, Turbeta, Komara, Vlašića, r. Ugra, Skender-Vakufa, dolinom Vrbanje, Kotor-Varoši, Maslovara, Crnog vrha, Devetina, Jošavke, Snjegotine. Junačko je poginuo 12. ožujka 1944. godine u borbi s četnicima nedaleko od Jošavke, kao puškomitraljezac. Bio je voljen i cijenjen među svojim drugovima proleterima. Clan SKOJ-a postao je krajem prosinca 1943. godine, a puškomitraljezac sredinom veljače 1943.

ŠOLAJA Ilije DUŠAN, ro đen 1912, Pađane, Knin, molerski radnik. Potiče iz vrlo siromašne zemljoradničke porodice. Zbog neimaštine i siromaštva iz Pađana vrlo mlad sa rodbinom napušta svoje selo i odlazi

u Beograd, gdje je i izučio zanat i upoznao se s teškoćama radničke klase. Učestvovao je u štrajkovima i političkim demonstracijama. Zbog svoje aktivnosti i ilegalnog rada u Beogradu, okupator ga 1943. hapsi i zatvara, gdje je odležao nekoliko mjeseci. U NOB-u je stupio u 1944. godinu, u Beogradu, odakle je ožujka 1945. došao na sremski front i postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio frontovsku borbu, protiv Nijemaca i ustaša. Vodeći borbu pri proboju sremskog fronta 12. travnja 1945. godine, kod Mohova-Šarengrada, teško je ranjen u jednom od juriša. Odmah je prebačen u bolnicu, a kraj rata zatekao gaje u Smederevu. Ratni vojni invalid. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran, u činu kpetana I klase

ŠOLIĆ Ivana LUKA, rođen 1920, Sutina, Split, građevinski radnik. Potiče iz siromašne napredne porodice. Za NOP radi i od 1941. godine. Clan SKOJ-a 1942. godine, a član KPJ 1944. Već 1942. postao je član Mjesnog NOO u kojem aktivno radi sve do 11. veljače 1943. kada je stupio u leteću Mućku četu Splitskog odreda, s kojim se

bori sve do ulaska u sastav 4. splitske brigade, u kojoj je u sastavu 1. bataljona bio i vodnik voda. U borbama oko Glamoča, Grahova-Livna-Luka, bio je ranjen i 20. siječnja, 1944. prenjet u bolnicu. Po izlasku iz bolnice, krajem ožujka 1944. godine postao je borac, komandir voda i zamjenik komandira čete u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori oko Mrkonjić-Grada, Mliništa, Kupresa, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Sandžaka, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Ravnoj Gori, Valjevu, Beogradu, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji sve do kraja rata. U sastavu svog bataljona postao je i član KPJ. Ratni vojni invalid. Posle rata ostao u JNA iz koje je penzioniran, u činu kapetana I klase.

ŠOLIĆ Ivana MATE, rođen 1911, Sutina, Split, radnik. Vrlo rano je prihvatio napredne ideje radničkog pokreta. Isticao se u tumačenju naprednih ideja među svojim seljacima. Po dizanju ustanka aktivno radi i pomaže NOP i već u veljači 1942. stupa u NOB-u, u Mosečko-Svilajski odred i postaje kandidat KP iz kojeg je i stupio u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom je nastavio borbe, oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofenzivi, oko Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Pias grebena, Neretve i Nevesinja, Sandžaka, Crnoj Gori, Ulogu, Kalinoviku, Brodu i Zavajtu: na Čehotini, Ljubišna, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju i Vučevu kada je početkom lipnja 1943. postao borac, komandir voda i komandir čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u sastavu 2. čete u proboju obruča, u istočnoj Bosni, Dalmaciji kada je 1943. postao i član KPJ i komandir voda, zatim u Travniku, Vlašiću, Vranići, Mliništu, Bašarincu, Sandžaku, u Srbiji na Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je i postao komandir čete i nastavio borbe, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Mate je bio nekoliko puta ranjavan. Vodeći borbu na Pleternici, 19. travnja 1945. godine, u jednom je jurišu teško ranjen i kraj rata dočekao je u bolnici, kao komandir čete, u činu poručnika. Ratni vojni invalid. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran, u ćinu kapetana I klase.

ŠOLJAK Ante MILAN, rođen 1924, Vrgorac, službenik. Član SKOJ-a 1942. godine, a član KPJ 1943. Učesnik niza ilegalnih akcija skojevaca i članova KPJ u Vrgorcu. U lipnju 1942. stupa u četu »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Istakao se u nizu borbi ove čete. Krajem kolovoza 1942. postao je borac, puškomitraljezac i komandir odjeljenja 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori, na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Calinca, Teslića, Prnjavora; u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, i Bugojnu, Glavatičevu i Treskavici, gdje je u odsudnim borbama s četnicima kao puškomitraljezac ispoljio veliku hrabrost; zatim na Drini, Kapku i Krčnom brdu, Isarsu, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru. Tari, Vučevu, Borovnu, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, oko Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine, za vrijeme desanta na Drvar, Mliništu, oko Kupresa, Vukovskog, Gornjeg Vakufa, Vraniće, Bašarinca, Bitovne, Sandžaka, u Srbije, na Zltiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu i Beogradu, kada je u jednom od juriša, 17. listopada 1944. godine poginuo na čelu svog odjeljenj.

ŠORGIĆ Nikole NIKOLA, rođen 1910, Cista Mala, Šibenik, kovač. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Do odlaska u partizane radi i pomaže NOP. U sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi kod Bugojna listopada 1943. Vodi borbe oko Travnika i Šuice, zatim po centralnoj Bosni, Crni vrh, Jošavka, Maslovara, zatim na prostoru Mrkonjić-Grad-Šipovo-Mliništa, za vreme drvarske operacije krajem svibnja i prvih dana lipnja 1944. godine, potom u nadiranju Brigade na Istok, u borbama na pl. Vrukici, Bitovnji, Trnovu, kod Pljevalja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama: na Zlatiboru-Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, ulicama Beograda, kod Šida i Tovarnika, a potom probojom Sremskog fronta, te preko Vukovara, Pleternice, Okučana, Čazme i Vrbovca do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata. U drugoj polovini 1945. godini demobiliziran je kao starije godište, kada dolazi u svoje rodno mjesto i nastavlja uz poljoprivredu i svoj stari kovački zanat. Umro je 1957. godine. Clan KPJ od kraja listopada 1944.

ŠPALETA Ivana VLADO, rođen 1921, Janjina, Pelješac, Dubrovnik, zemljoradnik. Potiče iz seljačke porodice. Godine 1940. postaje član SKOJ-a. Bio je rukovodilac skojevske grupe.

U pripremnom razdoblju ustanka bio je vrlo aktivan u organiziranju ustanka. Učesnik je raznih ilegalnih akcija. Clan KPJ od 1941. Početkom 1942. stupio je u Pelješku grupu s kojom učestvuje u nizu borbi odkale je i došao u Biokovo i postao borac Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori po Zagori, a kolovoza 1942. postao je borac i nišandžija na »bredi« 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na: Ključu, Strmici, Sitnici, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavoru, u IV neprijateljskoj ofenzivi na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici, Drini i Krčinom brdu, Ifsaru i Čajniču, u Sandžaku, Bijelom Polju, u V neprijateljskoj ofenzivi oko Celebića, Zavajta, i na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovno-Sutjesci, Zelengori, Bavanu i Balinovcu, Rataju i Miljevini, Prači, Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, oko Šuice-Kupresa, Travnika, Vlašića, Koričena, u centralnoj Bosni, ako Kotor-Varoši. Vodeći borbu s ustašama, Nijemcima i četnicima kod Celinca, u veljači 1944. godine, kao vodnik voda, bio, je teško ranjen odakle je prebačen u bolnicu a zatim u Italiju na liječenje. Dočekao je kraj rata kao invalid i predsjednik NOO Janjine na Pelješcu. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941.«.

ŠPANJA Guste BISERKA, rođena 1926, Vodice, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od sredine 1941. Clan SKOJ-a od listopada 1941. U Primorsku četu stupa 6. lipnja 1942. sa kojom učestvuje u borbama na teritoriji Šibenika i Biograda do listopada 1942. godine, kada kod Bugojna dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe iznad Travnika, na Duvno, Šuice, Turbe, Komare, Vlašić, Skender-Vakuf, Kotor-Varoš, Jošavka, Crni vrh, Maslovare, Ugar, Mrkonjić-Grad, Lisine, Šipovo, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, Vukovsko, Raduša, komunikacija Prozor-G. Vakuf, Komari,

Vranića, Bitovnja, Raštelica, Bjelašnica, Trnovo, Foča, Sandžak, Uvac, Zlatibor, Palisad, Bajina Bašta, Kosjerić, Maljen, Kolubara, Valjevo, Ub, Lajkovac, Kosmaj, Ralja, Avala, Beograd, Šid, Šidski Banovci, Tovarnik, Šarengrad, Vukovar, Borovo, Đakovo, Pleternica, Okučani, Lipik, Ilova, Moslovačka Gora, Čazma, Vrbovec, Rathovac, Zagreb, gdje i dočekuje kraj rata, kao četna bolničarka, u činu zastavnika. Član KPJ postala je veljače 1945. Ranjavana u toku rata. Poslije rata ostaje u JNA. Penzionirana 1963. godine u činu kapetana I klase.

ŠPAR Mate JOSIP, rođen 1909, Muć, Split, radnik-šofer. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Šoferski zanat izučio u Splitu. Radio kod trgovca Vuletića. Družio se s naprednim radnicima i bio organiziran u URS sindikate. Po okupaciji zemlje do odlaska u NOB stalno pomaže NOP i radi na dizanju ustanka u svom mjestu, iako nije bio organiziran. U veljači 1942. stupa u Prominski odred. Jozo je jedan od prvih koji su otišli u partizane i po formiranju 5. dalmatinske brigade u kojoj je i postao član KPJ ulazi u istu i nastavlja borbe kroz IV neprijateljsku ofenzivu oko Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Plas-grebena, Neretve, Nevesinja, Sandžaka, Ulogu, Kalinoviku, Brodu, u V neprijateljskoj ofenzivi u Ćehotini, Zavajtu, Ljubišna, Čelebiću, Vučevu u sastavu 3. dalmatinske brigade, da bi pred kraj maja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio da tuče neprijatelja. Po dolasku 1. proleterske na fočanski pravac Ćelebić-Borje, 21. lipnja 1943, Josip se priključio proleterima po oslobađanju bolnice, koju su Nijemci, bili zarobili. Poginuo je na Zelengori kod Milinklada 8. lipnja 1943. godine.

ŠPRLJAN Marka ANTE GRŠO, rođen 1924, Vodice, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a od 1942. Do odlaska u partizane organizirano radi na terenu za NOP. U sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi kod Bugojna listopada 1943. Odmah u prvim borbama oko Travnika i Suice ističe se kao jedan od vrlo hrabrih boraca, što u narednim borbama u širem rajonu Travnika, a potom preko centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Celinca, Uzlomca, Jošavke te stalno potvrđuje i postaje jedan od izvanredno hrabrih boraca, zbog čega travnja 1944. postaje i član KPJ i puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje, sve do 15. svibnja 1944. godine kada je kod Šipova, blizu Mrkonjić-Grada, poginuo, u borbi s Nijemcima.

ŠPRLJAN Stanislava MARKO BRUNO, rođen 1925, Vodice, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. Početkom 1943. postaje član SKOJ-a. Rujna 1943. kod Livna dolazi u sastav 8. korpusa, odakle je upućen krajem studenog 1943. u Jajce u Inžinjerijski bataljon Vrhovnog štaba, potom sa

ovim bataljonom odlazi u rajon Potoci-Oštrelj, zatim po zadatku u svibnju 1944. godine dolazi u Drvar, gdje ga je i zatekao desant, kada se hrabro bori zajedno s drugim borcima u Drvaru. Po izvlačenju iz Drvara, krajem svibnja 1944. godine, kod Mliništa dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe na istok, i ističe se vrlo hrabrim, u bitkama preko Srbije na Zlatiboru-Palisadu, Kosjeriću, Maljenu, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, te kod Šida i Tovarnika, sve do ožujka 1945. godine kada se teže razbolio, potom upućen u bolnicu Beograd na liječenje, gdje je i dočekao kraj rata. Poslije rata demobiliziran je iz JNA. Sada penzioner.

ŠPRLJAN Gušte NEVIN, rođen 1926, Vodice, Šibenik, učenik. Potiče iz siromašne seljačke i revolucionarne obitelji. Nevin je od 1937. godine pohađao školu u Beogradu, a izdržavan je od beogradskih komunista, a 1941. uslijed rata prekida školovanja i vraća se u Vodice, gdje od rujna te godine radi

za NOP. Travnja 1942. postaje član SKOJ-a i obavlja kurirske zadatke na terenu. Ožujka 1943. godine Talijani mu hapse majku i odvode u logor na Molat. Kada mu se majka vraća iz logora, Nevin odlazi u partizane i preko Sjevernodalmatinskog odreda , u listopadu 1943. kod Bugojna stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, Turbeta, Šuice, u VI i VII neprijateljskoj ofenzivi, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, i Mliništa; zatim se bori oko Vukovskog, Raduše, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Drine, Sandžaka, zatim po prelasku u Srbiju, u kolovozu 1944. vod borbu, na Zlatiboru, Palisadu, oko Kremne, Kosjerića, Maljena, na Valjevu, Kolubari, Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, kada i postaje član KPJ i komandir desetine. Početkom prosinca 1944. bio je..teže ranjen u borbama u Srijemu kod Erdevika, a potom upućen je u bolnicu. Po ozdravljenju vraća se u svoju jedinicu početkom veljače 1945. godine, a već ožujka iste godine postavljen je za političkog delegata voda u mitraljeskoj četi preforniranog 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade i probojom Sremskog fronta nastavlja borbe od Šarengrada, preko Vukovara, Borova, Gorjana, Pleternice, Okučana, Lipika, Ilove, Čazme, Vrbovca do Zagreba. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Penzioniran 1968. kao kapetan korvete.

ŠTAMBUK Milovana ANTE, rođen 1923, Selca, Brač, radnik kamenoklesar. Vrlo mlad se opredjelio za napredni omladinski i radnički pokret. U 14. godini postao je član URS-ovih sindikata a u 15. godini postaje član SKOJ-a i odmah je biran u raukovodstvo te organizacije. Radio na omasovljenju omladinskog pokreta i pripremi omladine za predstojeće borbe. Učestvuje u vojno-ekonomskim akcijama 1941. i 1942. godine pod rukovodstvom KPJ. U prvoj polovini 1942. stupa u bataljon »Josip Jurčević« i u sastavu omladinske čete »Ante Torker« bori se do kraja kolovoza 1942. godine, kada postaje' borac i politički delegat voda 1. čete 4. kraljevačkog bataljona 1.

proleterske NOU brigade i nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, oko Konjica, Uloga i Kolinovika, na Drini, Kapku, Krčinom brdu i Ifsaru, u Sandžaku, oko Bijelog Polja, u V neprijateljskoj ofenzivi, oko Celebića, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Zelengore, Balinovca, Miljevine, u centralnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu. Član KPJ postao je u sastavu svog bataljona. Prekomandiran je u rujnu 1943. u Dalmaciju, gdje postaje politički rukovodilac u 12. dalmatinskoj brigadi, a kraj rata dočekao je kao pomoćnik komesara bataljona, u činu poručnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana bojnog broda. U toku rata je ranjavan.

ŠTAMBUK Ante RUDOLF, rođen 1916, Bogomolje, Stari Grad, radnik-kamenokresar. Clan SKOJ-a od 1937. godine, a član KPJ od 1942. Zbog naprednih ideja i svoje revolucionarnosti prije rata proganjan i zatvaran odnenarodnog režima. Bio aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Godine 1941. postao vojni ilegalac ne odazvavši se u vojsku NDH. U NOB-u stupa početkom 1942. u Ustanički vod na Hvaru odakle se prebacio u Biokovo u srpnju 1942. godine, a potom postao borac Omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori na području Biokovo-Neretva, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je

postao borac, puškomitraljezac i komandir odjeljenja 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofenzivi, na Ivan-sedlu, Bradini, Gornjem Vakufu, Glavatičevu i Treskavici, gdje se je isticao kao puškomitraljezac u odsudnim borbama s četnicima u kojima je svaki borac i starješina nadmašio sebe; zatim na Drini, Kapku i Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, oko Prijepolja i Bijelog Polja gdje učestvuje, 10 svibnja 1943. kod s. Matanca u uništenju talijanske autokolone; potom u V neprijateljskoj ofenzivi, na Čelebiću, Zavajtu, Zlatnom brdu, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Turbetu, u Dalmaciji, kada je sa područja Ciste upućen u Split i bio odsječen od jedinice i morao se priključit dalmatinskim jedinicama, gdje je postao zamjenik komandanta 3. bataljona 12. dalmatinske brigade na kojoj ga je dužnosti i zatekoa kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata je radio u N.M. i danas je penzioner. U toku rata je više puta ranjavan.

ŠTRADIOT Ivana VINKO, rođen 1924, Zastražišće, Hvar, zemljoradnik. Za NOP poečo raditi i istog pomagat 1942. Bio je član SMG. Učesnik je akcija koje su se izvodile u njegovu mjestu za NOP. Prenosio ranjenike, poštu, sanitetski materijal i dr. Njegova obitelj aktivno je pripadala NOP. Član SKOJ-a postao 1943. U NOB-u stupa drugom polovinom 1943. na Hvaru odakle je s grupom Dalmatinaca krajem listopada 1943. u Bugojnu, postao borac i politički delegat voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbe na Travniku, Komru, Vlašiću, Šuici, oko Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Sarajevskih vrata, Bašarinca, Bitovnje, Sandžaka u Srbiji: na Zlatiboru i Palisadu, Jelovoj gori, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji.

Hrabro je poginuo 20. travnja 1945. godine na Pleternici, u borbi s Nijemcima, ustašama i domobranima. Član KPJ postao je krajem 1944. godine.

ŠTRBAC Jovana ILIJA, rođen 1926, Kistanje, Knin, ugostiteljski radnik. Potiče iz vrlo siromašne seljačke porodice. Član SKOJ-a od 1942 godine 1943. stupa u Sjeverodalmatinski odred. Listopada 1943. u Bugojnu ulazi u sastav 1. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU Drigade, s kojim nastavlja borbe, na Travniku, Vlašiću, Suici, oko Komara, Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, oko Makljena, Vraniće, Bašarnice, Bitovnje, Sandžaka, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je kao puškomitraljezac postao član KPJ 1944. godine, a zatim nastavio borbu, na sremskom frontu, kao komandir mitraljeskog odjeljenja i svoje borce hrabro i odlučno vodio iz borbe u borbu, u frontovskim uslovima rata, protiv Nijemaca i ustaša. Vodeći borbu kod Banove jaruge i Okučana u jednom od juriša 25. travnja 1945. godine hrabro je poginuo.

ŠUBAŠIĆ Vicka JOSIP, rođen 1923, Split, radnik-metalostrugar. Član SKOJ-a 1944. godine, a član KPJ krajem 1944. Kao radnik brodogradilišta Split bio je od 1941. uključen u rad omladine Splita. Godine 1943. bio je zatvoren od Talijana jedan mjesec dana i zbog nedostatka dokaza pušten. Po kapitulaciji Italije, rujna 1943. godine, stupa u NOB-u, u sastav 1. dalmatinske brigade u kojoj je ostao kratko vrijeme, da bi već 22. rujna 1943. u Dalmaciji postao borac-atriljerac 1. proleterske NOU brigade, s kojom je nastavio borbu u Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Vitovlja, preko centralne Bosne, zatim oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Sandžaka, Kovrena, Pljevalja, potom u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali i Beogradu, kada je postao komandir 2. baterije u novoformiranom 7. Pratećem bataljonu ove brigade i nastavio borbe na Sremskom

frontu, na pravcu Ilio-Šid-Tovarnik-Šiski Banovci-Oriolik-Šaringrad-Vukovar-Pleternica-Vrbovac-Zagreb. Kraj rata dočekao je u činu potporučnika, kao komandant 2. baterije artiljerijske brigade 1. divizije. U toku rata je ranjavan. Demobiliziran na svoj zahtjev, 1947. godine.

ŠUNDE Cvitka MILIVOJ, rođen 1912, Podgora, Makarska, zemljoradnik. Od 1936. godine aktivno radio u radničkom društvu »Hrvatski Radiša«, u kojem je djelovala Partijska organizacija u Podgori. Pred Drugi svjetski rat nalazio

se na radu u Beogradu. Učestvovao u martovskim demonstracijama 1941. godine. Po kapitulaciji stare Jugoslavije našao se u Podgori i odmah se uključio u rad sa naprednim mještanima i stavio se na raspolaganje KPJ. Ne odaziva se na poziv NDH da pođe u domobrane, već je postao vojni ilegalac. U svibnju 1942. stupa u Južnodalmatinsku četu, a kasnije bataljon »Josip Jurčević« i kao borac 5. čete bori se s istim na Biokovu do kolovoza 1942. godine, kada postaje borac bataljona »Vid Mihaljević« iz kojeg je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i vršio dužnost intendanta i nastavio borbu u I-V neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, doline Neretve i Nevesinja, kada je krajem travnja postao ekonom u sastavu 3. dalmatinske brigade 1943. godine, nastavljajući borbu u Sandžaku u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Cehotine, Ljubišnje, Celebića, Tare, Pive, Mratinja i Vučeva, da bi početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, nastavljajući borbe u slamnjanju obruča, na Rataju i Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku i centralnoj Bosni, kada je prekomandiran u Dalmaciju, i bio pri Okružnom narodnooslobodilačkom odboru Biokovsko-neretvanskog područja. Član KPJ postao je 1943. u sastavu 4. dalmatinske brigade.

ŠUNODOV Ante JOZO, rođen 1924, Dračevice, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. a krajem te godine stupio je u Mosećko-svilajski partizanski odred, potom ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom učestvuje u borbama kod Knina, Vrlike, Dinare, u Livanjskom i Duvanjskom polu, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve, potom u prenošenju ranjenika preko Prenja, u borbama kod Nevesinja. Početkom svibnja 1943. godine učestvuje u napornom maršu preko Uloga, Kalinovika, Broda na Drini i Zavajita u Sandžaka, u nove bitke na Ćehotini, Ljubišnji, ko(J Celebića, na Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943, dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu preko Zelengore, Balinovca i Rtaja. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine ispred Miljevine od bombardiranja.

ŠUNJERGA Jose NIKOLA, rođen 1921., Cista Velika, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1943. godine, a listopada iste godine kod Bugojna dolazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, gdje se već u prvim borbama, oko Travnika i Turbeta pokazao kao vrlo hrabar, što je u narednim borbama kod Suice i Duvna, a potom opet oko Travnika, Turbeta i Komara, stalno potvrđivao; potom preko Vitovlja, r. Ugra, Skender-Vakufa i Vrbanje do Kotor-Varoši i. planine Uzlomac, gdje je 10. ožujka 1944. godine, poginuo, kao pomoćnik puškomitraljezca, u borbi s Nijemcima, ustaškom i četničkom bandom.

ŠUPE Ivana ANDRIJA, rođen 1924, Gradina-Lozovac, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, preko Snjegotine, u borbama na Teslići, Jelahu, kroz IV i

V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na prostoru Ivansedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kod Čajniča, Pljevalja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić šuma-Korlat-Trovrh, kada postaje i član SKOJ-a, nastavljajući borbu preko Tare, Vučeva, Suhe, Sutjeske, Zelengore, Miljevine, potom u našoj ofenzivi preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, te natrag preko Podromanije, Vranduka Nemile i srednje Bosne, gdje početkom kolovoza 1943. godine, prima desetinu s kojom uspješno komandira sve do kraja rujna 1943. godine, kada kod Ciste Velike, u Dalmaciji, napušta svoju i odlazi u dalmatinske jedinicie, u čijim je redovima i poginuo krajem 1943. godine blizu Klisa.

ŠUPE Pere ANDRIJA, rođen 1925. Gradina-Lozovac, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na B. Grahovu, Sitnicu, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavku i ostalim mjestima, na prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, na prostoru Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, Gornji Vakuf, Ulog kod Kalinovika, po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, kada

sredinom svibnja 1943. postaje član SKOJ-a i puškomitraljezac kojim uspješno rukuje i tuče neprijatelja na prostoru Čelebić-šuma, Korlat, Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, Sutjesci, sve do 9. lipnja 1943. godine kada je na Zelengori kod Vrbničkih koliba poginuo.

ŠUPE-MATIĆ Petra ANKICA, rođena 1930, Konjevrate, Šibenik, dijete-đak. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od prve polovine 1942. Cijela joj obitelj pripada NOP. Aktivno radi na terenu. Početkom listopada 1942. s bratom Ivom odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. proletersku NOU brigadu, u kojoj ostaje vrlo kratko vrijeme i već početkom studenog, iste godine, kao vrlo mlada i maloletnja, upućuje se u dječiii dom koji je formiran po oslobođenju Bihaća. Povlačeći se ispred IV neprijateljske ofanzive preko Bos. Petrovca, Mliništa, Glamočkog polja dolazi do Livna, kada je početkom veljače 1943. godine Dom rasformiran i ona se priključuje zbijegu i Centralnoj bolnici s kojima prelazi Prozor, Neretvu,

Prenj, Hercegovinu, dio Crne Gore i stiže do Žabljaka i Rudina. Sredinom svibnja 1943. godine ponovo dolazi u 1. proletersku NOU brigadu 1. crnogorski bataljon s kojim učestvuje u borbama kod Celebića, Zlatnog bora, i Tare. Krajem svibnja 1943. godine na Pivskoj planini bila je zarobljena i odvedena u logor u Sisak, odakle je uzima jedna obitelj iz sela Mala Gorica kod Petrinje kod koje i dočekuje kraj rata.

ŠUPE Jakova ANTE LONGO, rođen 1923, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, te

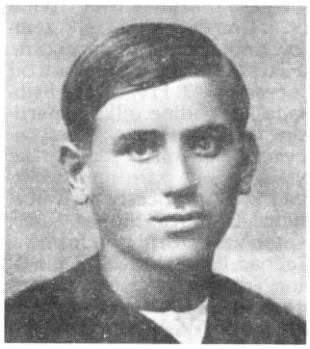
godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Već u prvim borbama na Grahovu, Jajcu, ističe se kao izvanredno hrabar, što je u narednim borbama preko centralne Bosne stalno potvrđivao, naročito toko IV i V neprijateljske ofanzive, u teškim bitkama, Lukoču, Konjicu, Brazdini, G. Vakufu, Ulogu, kod Kalinovika, kada su ga drugovi zbog svoje hrabrosti prozvali »Longo« postaje član SKOJ-a, potom nastavlja bitke preko Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniče, Bijelog Polja, Celebića, Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, Suhe-Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine kao puškomitraljezac »šardžija« koji nemilosrdno tuče neprijatelja; potom preko istočne Bosne Han-Pijesak, Vlasenice, Zvornika, zatim preko Vanduka, i srednje Bosne do Dalmacije i natrag oko Travnika, gdje je 1. studenog 1943. godine kod Turbeta poginuo od neprijateljske granate. Bio je čuven u bataljonu i brigadi po svojoj hrabrosti. Član KPJ postao je lipnja 1943.

ŠUPE Marka ANTE, rođen 1926, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne, seljačke obitelji. Za nop radi od početka 1942. Prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade zajedno sa sestrom Stanom. Učestvuje u borbama; Grahovo, Sitnica, Jajce, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Čelinac, Uzlomac, Klašnice, Slatina, i drugim mjestima na prostoru Banja Luka, Teslić, Prnjavor, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim bitkama: Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, Bugojno, Glavatičevo, Treskavica, Ustikulina-Drina, Krčino brdo, Kapak, Ifsar, Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Kovrena, Ćelebića, Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, doline Sutjeske, Borovno, Zelengora, Balinovac, Miljevina, zatim u našoj ofanzivi, preko Jahorine, r. Prače, Renovice, Podromanije, Devetaka, Han-Pijeska, Vlasenice do Zvornika, kada odlazi u bolnicu Šekoviće. Potom radi pri Komandi mjesta Ražljevo, potom u Majevački odred, da bi

zatim došao u Bataljon za vezu 38. divizije s kojim nastavlja borbu do konačnog oslobođenja zemlje. Kraj rata dočekuje kao komesar čete. Sestra Stana poginula mu je u lipnju 1943. na Sutjesci. Član KPJ postao listopada 1944. Demobilizira se 1946. godine u činu poručnika. Penzioner.

ŠUPE Šime ANTE, rođen 1899, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik-zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP, učestvuje

u diverzanskim akcijama, postaje kandidat za člana KPJ. Početkom listopada 1942. zaključava svoju kuću i sa ženom Milkom, kćerkom Maricom i sinovima Marinkom i tek jedanaestogodišnjim Milom odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade u čijim redovima nastavlja borbu. Iako po godinama stariji, ističe se svojom odlučnošću i hrabrošću po centralnoj Bosni, a posebno tokom IV i V neprijateljske ofanzive, u teškim bitkama, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Glavatičevu. U međuvremenu postaje član KPJ, a zatim s kćerkom odlazi u Prateću četu, a sin Marinko u 2. proletersku brigadu. Nastavlja borbu preko Drinej Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča, kod Bijelog Polja, Celebića, Borja-Zavajita, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Maglića, Balinovca, gdje mu je poginula kćerka Marica; potom Miljevina, Jahorina, gdje mu gine i sin Marinko, a zatim preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije kada gine u sastavu Bri-

gadnog saniteta, na Cisti Velikoj 23. rujna 1943. godine. Žena Milka i mali Mile nastavljaju borbu.

ŠUPE-JURIŠIĆ Ante DARINKA, rođena 1927, Gradina-Lozovac, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredna omladinka. Za NOP radi od sredine 1942. Početkom listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Strmici, Jajcu, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Čelinac, Devetine, Maslovare, oko Teslića i Prnjavora, zatim u IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Glavatičevu, Treskavici, kada drugom polovinom ožujka 1943. postaje član SKOJ-a, zatim po prelasku Drini u borbama na Krčinom brcu. Kapku, Ifsaru, kod Čajniča, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Borje-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Magliću, Zelengori, Miljevini, potom preko Jahorine, r. Prače, istočne i srednje Bosne do Dalmacije, oko Travnika, Šuice, Turbeta, po centralnoj Bosni, naročito na prostoru

Mrkonjić-Grad-Lisina-Šipovo, Mliništa, za vreme drvarske operacije, te u nadiranju Brigade na istok, preko Kupresa, Vukovskog, pl. Raduše, Bitovnje, Trnova, Foče i Sandžaka, kada srpnja 1944. postaje Član KPJ, a zatim po prelasku u Srbiju, u borbama preko Zlatibora, Kosjerića, Valjeva, Uba, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata kao četna bolničarka. Poslije rata je demobilisana, u činu potporučnika. Penzioner, RVI.

ŠUPE Stipe DARINKA, rođena 1927. Gradina-Lozovac, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna omladinka. Za NOP radi od početka 1942. Sredinom 1942. postaje član SKOJ-a, a 4. listopada iste godine s bratom Jakovom odlazi u partizane,! u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: oko Bosanskog Grahova, Strmice, Sitnice, na Jajcu, Skender-Vakufu, Kotor-Varoši, Crni vrh, Uzlomac, Jošavka, Čelinac, Devetine, Maslovare, oko Teslića i drugim mjestima po centralnoj Bosni, ističući se izvanredno hrabrom i kao borac i kao bolničarka; zatim kroz IV neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, kod Bugojna - sela Bojska, Ivan-sedla, Raštelica, Tarčina, Gornjeg Vakufa, sve do 8. ožujka 1943. godine kada je junački poginula na Neretvi, u IV neprijateljskoj ofanzivi od bombardovanja.

ŠUPE-RAK Ivana IKICA IKA, rođena 1928, Gradina-Lozovac-Konjevrate, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna omladinka. Za NOP radi od početka 1942. U sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi listopada 1942. u Ključu. Odmah u prvim borbama oko Grahova i Strmice, na Jajcu. Zatim preko centralne Bosne (Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Čelinac, Devetine, oko Teslića i Prnjavora). U prosincu 1942. postaje član SKOJ-a i odlazi na sanitetski kurs u 1. proletersku diviziju. Po završetku kursa, a i u vezi sa situacijom 12. ožujka 1943. godine po prelasku Neretve dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona s kojim nastavlja borbe kao borac i bolničarka. Učestvuje u borbama kod Kalinovika, na Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, oko Pljevalja, potom u teškim bitkama u V neprijateljskoj ofanzivi, na prostoru zapadno od Bijelog Polja,

Čelebić-šuma, Korlat, Trovrh, Tara, Vučevo, Suha, Balinovac, Miljevina, a potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag, oko Travnika, Šuice, Jajca, sve do 18. veljače 1944. godine kada odlazi u prekomandu 1. inžinjeriisku brigadu s kojom nastavlja borbe preko Bosne, Srbije, Srijema i Slavonije, do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata kao sekretar Brigadnog komiteta SKOJ-a. Clan KPJ postala je 9. kolovoza 1943. Bila je i zamjenik komesara čete u Inž. brigadi. Penzionerka.

ŠUPE Stipe JAKOV, rođen 1922, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine, a potom postaje i član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama oko Grahova i Strmice, Manjače, na Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Celinca, Devetine, Hrvaćana, Teslića i Prnjavora, na Ivansedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Čičevu-Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Borje, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Maglići, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom na Prači, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, oko Travnika, Šuice, Komara, Ugra, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bašerinca, Bitovnje, Trnova, Pljevalja, pa preko Uvea, Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Valjeva, Uba, Ralje, Avale ‚do* Beograda. Clan KPJ

postao je svibnja 1943. godine. Bio je komandir voda. Po oslobođenju Beograda odlazi u prekomandu u jedinicu Garde u kojoj i dočekuje kraj rata. Poslije rata ostaje u JNA.

ŠUPE Ante JOSO BAJNI, rođen 1921, Gradina-Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik-radnik. Potiče iz srednje seljačke obitelji. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim učestvuje u borbama: oko Grahova i Strmice, na

Jajcu, Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jašovke, Uzlomac, Čelinac, Devetine, Tesliću, Prnjavoru, u IV i V neprijateljskoj ofanzivi na Ivan-sedlu-Raštelici, G. Vakufu, Čičevu, Treskavici, Drine-Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Čajniča-Gorožda, Bijelog Polja, Celebića-Borja-Zavajita, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Maglića, Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Vlasenice, Zvornika, Caparda. Sredinom srpnja 1943. postaje kandidat za člana KPJ, a potom nastavlja borbe preko Nemile r. Bosne. Turbeta. Bio je borac, pomoćnik puškomitraljezac i pomoćnik na minobacaču. Dolaskom Brigade u Dalmaciju, rujna 1943. godine kao bolesnik ostaje u Dalmaciji, zatim se priključuje šibenskoj Letećoj četi, Šibensko-Trogirskom odredu, potom 1. dalmatinskoj brigadi, do 3. studenog 1944. godine kada se i razbolio. Kraj rata dočekuje kao član Mjesnog N00 Konjevrate. Sredinom svibnja 1945. preveden je u rezervu, kao stariji vodnik.

ŠUPE Tome JOSO, rođen 1923, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od druge polovine 1941. Član SKOJ-a postaje početkom 1942. godine, a privh dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Grahova i Strmice na Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Čelinca, Devetina, Hrvačana, Tslića i Prnjavora, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu-Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine-Krčinog brda, Kapka, Ifsaru, Čajniču, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na pravcu Čelebić-Borje, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Maliću, Sutjesci, Zelengori, Miljevini, potom preko istočne Bosne do Zvornika, i natrag Podromanija, Nemila i srednja Bosna do Dalmacije, te opet u borbama, oko Travnika, Šuice, Turbeta, po centralnoj Bosni, kada početkom veljače 1944. godine postaje član KPJ, nastavljajući borbu na pravcu Mrkonjić-Grad-Šipovo-Mliništa,

zatim u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata i odlazi u gardijsku jedinicu, u Beograd. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA do 1971. godine, kada je penzioniran u činu majora. Umro je 1976. godine.

ŠUPE Pere IVE, rođen 1920, Gradina-Lozovac, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan.

Učestvuje u štrajkovima. Prije odlaska u partizane postaje član SKOJ-a. U sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade dolazi u Ključu listopada 1942. godine. Vodi borbe oko Grahova i Strmice, na Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Čelinca, Devetine, Hrvačana, Devetina, Teslića i Prnjavora, zatim u IV i V neprijateljske ofanzive, u teškim bitkama, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, kada postaje član KPJ i komandir desetine s kojom uspješno komandira u borbama na prostoru Čainiče-Goražde, koci Bijelog Polja, Šahovića, Kovrena, na prostoru Čelebić-Borje, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Maglići, Zelengori-Balinovcu, Miljevini, gdje postaje komandir voda kojeg vrlo uspješno vodi iz borbe u borbu preko istočne Bosne-r. Prače, Han-Pijesak, Vlasenica, Drinjača, sve do 5. srpnja 1943. godine kada je na Zvorniku bio teže ranjen, a zatim upućen u bolnicu u Sehoviće, gdje je i poginuo oko 10. srpnja 1943. godine.

ŠUPE Jose IVO, rođen 1927, Gradina-Lozovac, Šibenik, đak. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Već drugom polovinom 1941. godine cijela obitelj radi aktivno za NOP. U sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade dplazi u Ključu u listopada 1942. godine učestvuje u borbama oko Grahova i Strmice, na Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Čelinca, Devetina, Hrvačana, Teslića, i Prnjavora, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi - obavljajući napornu, odgovornu i po život uvijek opasnu kurirsku dužnost u tim teškim trenucima i odlučujućim bitkama, kada je od brzine i snalažljivošću kurira zavisno uspjeh ili neuspjeh. Prošao je zaista težak trnovit kurirski put preko zapadne i centralne Bosne, Sandžaka, Sutjeske, istočne i srednje Bosne do Dalmacije, pa opet zapadne i srednje Bosne, zatim preko Bjelašnice, Drine, Sandžaka, Srbije, Srijema i Slavonije do Zagreba, oko 20.000 km. On je sve te zadatke, prvo

kao borac a potom kurir u četi, bataljonu i brigadi uspješno i odgovorno izvršavao. Član KPJ postao je početkom 1945. Majku su mu u IV neprijateljskoj ofenzivi uhvatili četnici, u dolini Neretve, i strijeljali je. Poslije rata odlazi na školovanje u SSSR, a po povratku u aktivnoj službi u JNA. Potpukovnik u penziji.

ŠUPE Jose KRSTE, rođen 1909, Gradina-Lozovac, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama: oko Bosanskog Grahova i Strmice, na Jajcu, Skender-Vakufu, Kotor-Varoš, Vrni vrh, Jošavka, Čelinac, Devetine, oko Teslića, Prnjavora, i drugim mjestima centralne Bosne, oko Bugojna, Bojske, Ivan-sedla, Raštelice, Gornjeg Vakufa, na Neretvi, oko Čičeva, Treskavice, Ustikuline, Drine, Krčinog brda, Kapku, Ifsara, na prostoru Čajniče-Goroždе, Mataruge, Kovren, Šakovići, Čelebić-Borje, Zlatni bor, Tara,

Piva, Vučevo, Maglić, Sutjeska, Zelengora, Balinovac, Miljevina, Jahorina, r. Prača, Renovica, Devetak, Han-Pijesak, Vlasenica, Drinjača, Zvornik, Caparde, potom preko r. Drinjače, Milića, Podromanijom, na Nemilu i r . Bosni, gdje je 1. kolovoza 1943. poginuo, na željezničkoj stanici, u Nemiloj.

ŠUPE Ante MARICA, rođena 1926. Gradina-Lozovac, Šibenik, đak. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Kao vrlo napredna omladinka odmah po okupaciji zemlje radi za NOP. Prvom polovinom 1942. postaje član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. zajedno s ocom Antom, majkom Milkom, braćom Marinkom i Milom odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah u prvim borbama na Grahovu, Jajcu, ističe se kao vrlo hrabra, a iz borbe u borbu preko centralne Bosne to stalno potvrđuje, naročito tokom IV i V neprijateljske ofanzive, u teškim i krvavim bitkama, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Borje, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, gdje kao borac i bolničarka juriša na neprijatelja, izvlači i pruža pomoć ranjenim drugovima, ne vodeći često puta računa ni o svom vlastitom životu; potom preko Maglića, Sutjeske, Zelengore, sve do 10. lipnja 1943. godine, kada je, na Balinovcu, junački poginula. Nešto kasnije na Jahorini, poginuo je i njen stariji brat Marinko, a potom rujna 1943. godine na Cisti Velikoj, u Dalmaciji i otac Ante.

ŠUPE Ante MARINKO, rođen 1929, Gradina-Lozovac, Šibenik, đak. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. zajedno sa svojim roditeljima radi za NOP. Početkom listopada 1942. stupa sa ocom Antom, majkom Milkom, sestrom Maricom i mlađim bratom Milom odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, kada se odmah u prvim borbama oko Grahova i Strmice, na Jajcu, ističe vrlo hrabrim, zatim preko centralne Bosne, na Kotor-Varoš, Crnom vrhu, Jošavki, oko Čelinca, Devetina, Nahočana, Teslića i Prnjavora, posebno tokom IV neprijateljske ofanzive, u teškim bitkama, na Ivan-sedlu, Raštelici, G. Vakufu, a potom po prelasku Neretve, ožujka 1943. godine, odlazi u prekomandu u 2. proletersku brigadu, s kojom nastavlja borbu preko Hercegovine, Bosne Sandžaka i Crne Gore, u V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, na Sutjesci, Zelengori-Ljubinom grobu, te preko Miljevine i Jahorine, gdje je sredinom lipnja poginula mu je i sestra Marica, a rujna 1943. godine na Cisti Velikoj u Dalmaciji i otac Ante.

ŠUPE Ante MILE, rođen 1932, Gradinä-Lozovac, Šibenik, dijete. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Živi u porodici vrlo naprednih roditelja koji su čitav svoj život posvetili naprednom radničkom pokretu. Početkom listopada 1942. zajedno s ocem Antom, majkom Milkom, sestrom Maricom i starijim bratom Marinkom odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, gde još kao dijete obavlja kurirsku dužnost pri Štabu bataljona, uz brigu svoje majke i svih boraca i starješina. Sudjeluje u bitkama preko centralne Bosne, posebno tokom IV i V neprijateljske ofanzive na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Drini, a potom prek Ifsara, Čajniča, Čelebića, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, Miljevine; zatim preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije i natrag kada u međuvremenu postaje član SKOJ-a; potom

oko Travnika, Jajca, Mrkonjić-Grada, Mliništa, te u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, sve do kraja 1944. godine, kada odlazi u prekomandu u 3. armiju u čijem sastavu i dočekuje kraj rata. U ratu je izgubio sestru Maricu, oca Antu i brata Marinka. Poslije rata je demobiliziran.

ŠUPE Andrije MILKA, žena Antina, rođena 1907, Gradina-Lozovac, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke

obitelji. Vrlo napredna seoska žena. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP zajedno sa svojom obitelji. Početkom listopada 1942. zaključava svoj dom i zajedno sa suprugom Antom, kćerkom Marinkom i malim jedanaesto-godišnjim Milom, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, gdje se odmah u prvim borbama oko Grahova, Strmice, Jajca, ističe hrabrom i odlučnom, zatim preko centralne Bosne, naročito tokom IV i V neprijateljske ofanzive, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čičevu, Glavatičevu, Treskavici, Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču-Goraždu, kod Bijelog Polja, na prostoru Čelebić, Borje, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Maglić, Zelengora-Balinovac, kada joj 10. lipnja junački gine kćerka Marica; zatim preko Miljevine, Jahorine, gdje joj kao borac-starješina u 2. proleterskoj brigadi gine sin Marinko, a ona stisla junačko srce i sa suprugom Antom i malim Milom nastavlja borbu preko istočne i srednje Bosne, do svoje rodne Dalmacije, kada joj 23. rujna 1943. na Cisti Velikoj gine i suprug Ante. Ona kao referent saniteta nastavlja borbu s malim Milom, sve do lipnja 1944. godine, kada kao ranjenik odlazi u Italiju, a po ozdravljenju stupa u 1. tenkovsku brigadu, s kojom nastavlja borbu do konačnog oslobođenja. Sada kao penzionerka živi u Splitu sa svojim Milom.

ŠUPE-OBRADOVIĆ Ante MILKA MILKICA, rođena 1930, Konjevrate, Šibenik, dijete-đak. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od proljeća 1942. Početkom listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu stupa u pristapske jedinice 1. proleterske NOU brigade. Po oslobođenju Bihaća studenog 1942. godine, kao maloletnja, upućuje se u dječji dom. Povlačeći se pred IV neprijateljskom ofanzivom pravcem Glamoč-Livno-Prozor, kod Duvna, ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade, ali brzo oboljeva od pjegavog tifusa i upućuje se u Centralnu bolnicu, s kojom prelazi Neretvu, Prenj, Hercegovinu, Crnu Goru i kod Šavnika, svibnja 1943. godine

opet ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavlja bQrbu preko Sandžaka, Ćehotine, Čelebića, Tare, Pive, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, gdje početkom lipnja 1943. dolazi u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim prelazi Miljevinu, Jahorinu, r. Praču, Devetak, Han-Pijesak, Vlasenicu, Zvornik, potom odlazi u prekomandu u bolnicu 1. prol. divizije s kojom prelazi preko centralne i zapadne Bosne, dijelom Dalmacije, Vukovsko, Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, Drina, Sandžaka, kolovoza 1944. odlazi u artiljeriju 1. korpusa. Po oslobođenju Beograda dolazi u Artiljerijski divizion 1. proleterske brigade, 7a baterijsku bolničarku. Probojom Sremskog fronta ulazi u zaštitnu četu iste divizije, za bolničarku, na kojoj dužnosti i dočekuje kraj rata, kao vodnik. Član SKOJ-a od kolovoza 1943. godine, a član KPJ od prosinca 1944. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Mirnodopski invalid. Penzionirana 1956. u činu poručnika. Kapetan I. klase u penziji.

ŠUPE Marka STANA, rođena 1924, Gradina-Lozovac, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah u prvim borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu ističe se vrlo hrabrom, a u svakoj narednoj borbi preko centralne Bosne, to stalno potvrđuje i kao borac i kao bolničarka, na prostoru, Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, G. Vakuf, Čičevo, Glavatičevo, Treskavica, zatim na Drini-Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, gdje krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a; potom kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-šuma, Korlat-Zavajit-Bakić, na Tari, Vučevu. 3. lipnja 1943. godine, kada je poginula na Borovnu, u dolini Sutjeske.

ŠUPE Lovre STIPE, rođen 1925, Gradina-Lozovac, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada, iste godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona. Vodi borbe, na Grahovu, Sitnici, Jajcu, zatim preko centralne Bosne, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, Snjegotini, na Teslići preko centralne Bosne IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama na Ivan-sedlu, Bradini, Konjicu, G. Vakufu, Ulogu, kod Kalinovika, zatim preko Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsaru, kod Čajniča i Gorožda, Bijelog Polja, Šahovića, Kovrena, na prostoru Čelebić-Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, potom preko istočne Bosne, na Han-Pijesku gdje ie bio ranjen, kada odlazi u bolnicu, a potom se opet vraća u svoju jedinicu i nastavlja borbu. Tada postaje i član SKOJ-a. Zatim se bori po Bosni, oko Travnika, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništu, gdje poslije drvarske operacije postaje član KPJ, a potom u nadiranju brigade na istok i po prelasku u Srbiju: u borbama, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, Beogradu, te preko Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao komandir minobacačkog voda u 3. bataIjonu. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Penzioniran kao major.

ŠUPE Tome STIPE, rođen 1926, Gradina-Lozovac, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Od prvih dana 1942. aktivno radi na terenu za NOP, a u proljeće, iste godine, postaje član skojevske organizacije u selu, da bi početkom listopada 1942. zajedno sa Svojim mještanima otišao u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Već u prvoj borbi, kod Bosanskog Grahova, poginuo je 26. listopada 1942, samo desetak dana kasnije od svog dolaska u redove 1. proleterske NOU brigade.

ŠUPE-BEKAVAC Lovre ZORKA, rođena 1922, Konjevrate, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna omladinka. Za

NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada te godine, odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah u prvim borbama oko Bosanskog Grahova i Strmice, posebno na Jajcu ističe se kao jedna od vrlo hrabrih drugarica i kao borac s puškom i kao bolničarka. Početkom siječnja 1943. godine, s grupom drugova i drugarica određena je da od Skender-Vakufa sprovedu ranjenike do Bos. Petrovca i dalje ka Bihaću, ali usled početka IV neprijateljske ofanzive plan se mijenja i ona s ranjenicima i centralnom bolnicom prelazi Neretvu, gdje oboljava od tifusa, a po ozdravljenju kod Žabljaka priključuje se 7. krajiškoj brigadi s kojom nastavlja borbu kroz V neprijateljsku ofanzivu i dalje na borbenom putu ove brigade. U Brigadi postaje član KPJ i stariji vodnik. Poslije rata ostaje u JNA i radi u Maršalatu »Beli Dvor«, do maja 1949. kada se domobiliše, u činu p. poručnika.

ŠUSTIĆ Ivana DUJE, rođen 1904, Split, obalski radnik. Vrlo rano je srastao s radnič-

kim pokretom Splita. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Bio je član Sindikata. Od 1941. radio i pomagao NOP, a rujna 1943. učestvuje u razoružavanju talijanske vojske u Splitu prilikom njene kapitulacije. Bio je borac Posadnog splitskog bataljona. Listopada 1943. godine u Bugojnu postaje borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavlja borbe na Travniku, Šuici, oko Komara, Vlašića, Jajca, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovnje, Sandžaka, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali i Beogradu, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji, sve do kraja rata. Barba Duje bio je ćutljiv, skroman i uporan. Kraj rata dočekao je .u Sanitetskoj četi brigade. Svi su ga borci poznavali po njegovim dobrim i skromnim osobinama. Za svoje zasluge je bio odlikovan sa ratnim odlikovanjima. Umro je 1975. godine u Splitu.

TADIN Mije ANTE, rođen 1921, Kaštel Kambelovac, Split, zemljoradnik iz siromašne se-

ljačke obitelji. Vrlo mlad se uključio u napredni omladinski pokret Kaštela. Po okupaciji zemlje 1941. godine radi sa omladincima na prikupljanju oružja, municije i vojnog materijala za ustanak i učestvuje u raznim diverzijama u Kaštelima. Član SKOJ-a postao početkom 1942. godine. U NOB-u stupio je 1942. godine u Mosečku četu, a rujna te godine u Tičevu postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe na Ključu, Strmici i Bosanskom GRahovu. Pri formiranju 2. dalmatinske brigade, kao dobrovoljac sa grupom Dalmatinaca je njen borac, s kojom je nastavio borbe u Dalmaciji, Bosni i Hercegovini, sve do pogibije 1943.

TANBUROVIĆ Ivana TOMO, rođen 1914, Makarska. Obućarski radnik. Jedan je od naprednih radnika Makarske.

Bio sindikalno organiziran u URS-u. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija u Makarskoj. Član KPJ od 1941. Učesnik u oduzimanju oružja iz građanske škole u Makarskoj 18. travnja 1941. Učestvovao je u nizu ilegalnih akcija. U lipnju 1942. stupio je u 3. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije 3. čete bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na Biokovu do kraja kolovoza 1942. godine kada ulazi početkom rujna 1942. godine u sastav 1. dalmatinske brigade, s kojom se bori do ulaska početkom 1943. u sastav 9. dalmatinske divizije i kao borac 4. dalmatinske brigade nastavlja borbe oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine i Klobuka, doline Neretve i Nevesinja, da bi krajem travnja 1943. postao borac 3. dalmatinske brigade i nastavio borbe za Ulog, Kalinovik, Brod, i Sandžak, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Ljubišnja, Čelebića, Tare, Pive, Mratinje i Vučevo kada je početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u centralnoj Bosni kada je s grupom Dalmatinaca početkom kolovoza 1943. poslat u Dalmaciju i bio u sastavu Komane mjesta Makarska na dužnosti komandira voda, u činu zastavnika. Sprovodeći jedan brod sa eksplozivom u Šibenik, nesretno je izgubio život u siječnju 1945. godine, bio je borben, povjerljiv, uporan i izdržljiv.

TANFARA Nikole JERKO, rođen 1925, Krapanj, Šibenik, radnik iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Za NOP radi od 1942. kada postaje i član SKOJ-a. U kolovozu 1943. stupa u Šibenski odred, a rujna u 8. brigadu iz koje listopada 1943. kod Bugojna, dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbu oko Travnika, Šuice, potom preko centralne Bosne, na prostoru Mrkonjić-grad-Lisina-Šipovo-Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, kada u međuvremenu svibnja 1944. odlazi u Četu sa vezu I. proleterske NOU brigade za komandira desetine. Studenog 1944. postaje član KPJ i politički delegat voda u Četi za vezu, koju vrši do svibnja 1945. kada je zamjenik komesara iste čete, do kraja rata. Tokom rata ranjavan je

dva puta. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Potpukovnik u penziji.

TEPŠA Maksima SAVO, rođen 1927, Raštević, Benkovac, zemljoradnik iz seljačke siromašne obitelji. Bio napredan omladinac svog dela. NOP pomagao i za istog radio od 1942. Clan SKOJ-a 1942. godine. Godine 1943. stupio je u Sjevernodalmatinski odred, s kojim se bori do kraja lipnja 1943. godine kada u Bugojnu postaje borac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade i kao izviđač bori se oko Travnika, Komara, Suice, Jajca, Vlašića, Vitovja, u centralnoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, drvarskoj operaciji, na Makljenu, Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčinu, Trnovu, oko Pljevlja, zatim u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali do Beograda, zatim na Sremskom frontu kod Šida, Tovarniku, oko Oriolika, te u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Caglina, Pleternice, Okučana i r. Ilave i Vrbovca. Tada je i drugi put ranjen. U toku rata je postao i član KPJ. Poslije rata je demobiliziran iz zdravstvenih razloga. Umro je 1974. godine.

TICA Gliše SIMO, rođen 1922, Golubić, Knin, radnik na željeznici iz siromašne seljačke obitelji. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret i već 1941. postao član SKOJ-a, a član KPJ u toku rata. U NOB-u 1942. godine u Mosećko-svilajski odred. Rujna 1942. u Tičevu postao borac, puškomitraljezac i vodnik voda 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sa svojim bataljonom bori se na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici i Jajcu, zatim u centralnoj Bosni, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavci, Tesliću i Prnjavoru, na Bradini i Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Ulogu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na pravcu Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polje-Šakovića-Kovren, Čelebića, Borja, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, doline Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljevine, zatim u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovi, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, u srednjoj Bosni, u Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, oko Jajca, Šuice, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, Raduše, Vraniće, Bašarinca, Biotvine, Tarčin, Trnovo-Prijepolje, te u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralji, Beogradu i borbama na Sremskom frontu, Šidu, Tovarniku, Ilači, Šidskim Banovcima i Orioliku, gdje je i poginuo 14. prosinca 1944. godine.

TOLIĆ Mate IVO, rođen 1922, Radovići, Vrgorac, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. Clan SKOJ-a 1941. Za

NOP aktivno radi od 1941. godine. Clan KPJ 1943. godine. Vrlo aktivna u pripremnom razdoblju ustanka u Vrgorcu. U NOB-u stupio je lipnja 1942. u Biokovo. Bio borac omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, s kojom vodi borbe -na Biokovu sve do kraja kolovoza 1942. kada je u Livnu postao borac, nišandžija na »šarcu«, zatim na »bredi«, a potom nišandžija na bacaču, 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavci na Tesliću i oko Prnjavora, Bradine i Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Uloga, Treskavice, Drine, Krčina brda, Kapka, Ifsara, na pravcu Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja-Šakovića-Kovrena, Čelebića, Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, Balinovca, Rataja i Miljevine; zatim u istočnoj Bosni, na r. Prači, kod Renovice, Vlasenice, Zvornika, na Capardima, Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu u Dalmaciji, Duvnu Travniku, Šuici, na Vlašiću, (tada je postao kurir Štaba 1. proleterske brigade) zatim na Mrkonjić-Gradu, Mliništa, u drvarskoj operaciji, na Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Trnovu i oko Pljevlja; u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću i Valjevu, kada je postao zamjenik komesara Inžinjerijske čete 1. proleterske divizije. Prosinca 1944. pomoćnik je komesara Inžinjerskog bataljona te divizije. Sa četom i bataljonom učestvuje u borbama na Ubu, Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji do Zagreba. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

TOLIĆ Ivana JURE, rođen 1921, Radovići, Vrgorac, zemljoradnik, član SKOJ-a 1941. U lipnju stupio je u sastav bataljona »Josip Jurčević« u kojem je ispoljio odlučnost i hrabrost u borbi sa Talijanima i ustašama. Kolovoza 1942. postao je borac i puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Jure je učestvovao u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, centralnoj Bosni, IV i V neprijateljskoj ofanzivi, oko Gornjeg Vakufa, Ivan-sedlu, Raštelici, Ćićevu, Treskavici, na Drini, Krčinom brdu, Ifsaru, Prijepolju i Bijelom Polju, Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini, u istočnoj Bosni, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Bijelim Vodama, Turbetu, u Dalmaciji, Bosni, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, na Sandžaku. Vodeći tešku borbu s bugarskim fašistima na Palisadu u Srbiji, pred

kraj kolovoza 1944, poginuo je kao puškomitraljezac. Član KPJ je postao pred kraj 1943. godine.

TOLJ Mate JURE, rođen 1923, Stilj, Vrgorac, zemljoradnik. Za NOP počeo raditi od 1941. Član SKOJ-a od veljače

1942. U travnju 1942. stupa u Južnodalmatinsku četu, bataljon »Josip Jurčević«. Kolovoza 1942. postao borac, puškomitraljezac, komandira voda i četa 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varopi, Teslića, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, Bradini, Ivansedlu, Konjicu, Ulogu, Treskavici, Drini, Kapku i Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, oko Kovrena-Šahovići i Bijelom Polju; u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Korlatu i Zlatnom Boru, Tari, Vučevu, Zelengori i Balinovcu, Rataju i Miljevini, potom u istočnoj Bosni, na Jahorini, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, na Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu i Šuici, Travniku, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku, u Srbiji na Palisadu, Zlatiboru, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je postao komandir Rudarske čete i nastavio borbe na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji, sve do konačne pobjede. Kraj rata dočekao je u činu kapetana. U toku rata je ranjavan. Član KPJ postao u toku rata.

TOMAŠEVIĆ Mate ANDRIJA, rođen 1914, Baćina, Kardeljevo, radnik. Član KPJ od 1940. Potiče iz vrlo napredne seljačke porodice. Mlad se uključio u napredni radnički pokret. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Ustaše su mu ubili starijeg brata Jakova, starog prekaljenog revolucionara Bačine. Andrija žive u ilegalstvu, a 1941. po formiranju Baćinske partizanske grupe stupa u NOB-u i nastavlja borbu. Učesnik je napada na Gradac 23. siječnja 1942. Borac 2. voda Južnodalmatinske čete, 2. čete bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokovo-Neretva, do kraja kolovoza 1942. godine, kada je postao borac bataljona »Vid Mihaljević« i sa njim ušao u sastav 4. dalmatinske brigade, sa kojim nastavlja borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Klobuka, Plas-grebena, dolina Neretve i

Nevesinja kao rukovodioc. Krajem travnja 1943. ušao je u sastav 3. dalmatinske brigade i bori se kod Uloga, Kalinovika, na Ljubišnje, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive, Mratinja i Vučeva, a početkom juna 1943. ušao je u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i kao borac i komandir voda nastavlja borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, u Capardima, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću kada je studenoga 1943. prekomandovan u Dalmaciju i bio rukovodilac u operativnim jedinicama. Kraj rata dočekao je kao pomoćnik načelnika 12. odsjeka 20. divizije, u činu kapetana. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran, u činu potpukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

TOMAŠEVIĆ Mate IVAN LOGORNIK, rođen 1919, Baćina, Kardeljevo, zemljoradnik. Vrlo aktivan u pripremom razdoblju ustanka. Drugom polovinom 1941. postao je vojni ilegalac. U NOB-u stupa 1941. u Baćinsku partizansku grupu s kojim učestvujeme u nizu akci-

ja i u napadu na Gradac, 23. siječnja 1942. Bio borac 2. voda Južnodalmatinske čete i 2. čete bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokovo-Neretva, sve do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnicu, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, oko Konjica i Uloga, Treskavića, ka Drini, Kapku i Ifsaru, u Šahovići-Kovren, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Zavajitu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku kada je po dolasku u centralnuh Bosnu ušao u sastav pozadinskih jedinica 1. proleterske divizije s kojima je nastavio borbe u Dalmaciji, Bosni, Srbiji i na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti referenta tehnike 1. proleterske divizije, u činu potporučnika. Nosilac je »Partizanske spomenica 1941«. Član KPJ postao u toku rata.

TOPIĆ Ante MARKO, rođen 1928, Ogorje Gornje, Split. Zemljoradnik. Od 1942. pomaže

i radi za NOP. U veljači 1943. stupio u sastav Svilajsko-mosećkog odreda. Član SKOJ-a 1943. Iz odreda ušao u sastav 1. bataljona 1. dalmatinske brigade i nastavio borbu u IV neprijateljskoj ofanzivi, da bi početkom ožujka 1943. na Neretvi ostao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe oko Konjica, Uloga, Treskavice, Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Sandžaku, u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čelebića, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, doline Sutjeske, Zelengore, Balinovca, Miljcvine kada seje razbolio i nastavio svoj put s bolnicom prema istočnoj Bosni, oko Vlasenice i Zvornika, Nemile, da bi sa Vitovlja, kolovoza 1943. zatim s grupom Dalmatinaca pošao za Dalmaciju i ponovo postao borac-kurir 1. dalmatinske brigade, a pred kraj 1943. borac 3. dalmatinske brigade, u prištapskim jedinicama Štaba 9. divizije. Kraj rata zatekao ga je u jedinici veze Štaba 4. Armije na dužnosti komandira odjeljenja, u činu vodnika. U toku rata je ranjavan više puta. Poslije rata ostao je u JNA i završio podoficirsku školu. Na svoj zahtev se demobiliziran, 1948. godine. Umirovljenik.

TORBICA Sime ĐURO, rođen 1923, Plavno, Knin, zemljoradnik iz seljačke siromašne obitelji. Bio napredan omladinac u svom selu. NOP pomaže i za istog radi od 1941. godine. Član SKOJ-a 1942. godine. U NOB-u krajem 1943. u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom se bori, oko Knina, i Vrlika, u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Čvrsnice, Plas-grebena, doline Neretve i Nevesinjske kotline, zatim nastavlja borbeni put preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, učestvuje u borbama, na Ćehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari, Martinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, na Miljevini, a zatim u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu i Dalmaciji. Ranjen rujna 1943. kod Aržana. Po ozdravljenju ušao u sastav 5. dalmatinske brigade. Poginuo, pred kraj 1944. godine.

TORBICA Jakova MARKO MILOVAN, rođen 1914, Kistanje, Knin, brijački radnik. Potiče iz siromašne seljačke porodice. Brijački zanat izučio i radio kao radnik u Beogradu, gdje se i upoznao s naprednim idejama radničkog i omladinskog pokreta. U Beogradu je prije rata postao član KPJ. Kao napredni radnik i komunista učestovao je u nizu političkih manifestacija koje je sprovodio sindikat i KPJ. Uoči drugog svjetskog rata došao je u Knin i otvorio brijačku radnju i organizovano radi na jačanju komunističkog pokreta. Po kapitulaciji stare Jugoslavije napušta Knin i dolazi u Kistanje gdje organizirano radi na pripremi ustanka. Po osnutku 1. sjeverodalmatinskog odreda postaje njegov borac, a zatim borac bataljona »Bude Borjan«, s kojij se hrabro borio sve do kolovoza 1942. zatim kada je u Livnu postao borac i puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori, na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjeg Vakufa i Bugojna, kada početkom ožujka 1943. odlazi u prekomandu, u jedinice Vrhovnog štaba s kojim nastavlja borbe u Sandžaku, Crnoj Gori, Hercegovini i Bosni, zatim u V neprijateljskoj ofanzivi kada je hrabro poginuo na Zelengori, 8. lipnja 1943. godine u borbi s Nijemcima.

TORIĆ Jakova DAVOR, rođen, 1922, Vrgada, Biograd n/m, brodograditelj iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a 1942, a član KPJ u toku rata.

Za NOP radi i istog pomaže od 1941. godine. U NOB-u stupio 1943. u Bugojnu u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbu oko Travnika, na Šuici, Komaru, Turbetu, Vlašiću, zatim u srednjoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Šipovu, Mliništu za vrijeme drvarske operacije, oko Vukovskog, Raduše, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčin, na pravcu Trnovo-Pljevlja, po prelasku u Srbiju na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, u Srijemu, Šidu, Tovarniku, Šidskim Banovcima, Ilači, Orioliku, zatim u proboju Sremskog fronta i gonjenje neprijatelja preko Sotina, Vukovara, Čaglina, Pleternice, Okiičana, Garešnice, Vrbovca, sv. Ivana Zelene do Zagreba. Kraj rata je dočekao u činu potporučnika. Poslije rata ostao u JNA, a početkom 1948. poslat u SSSR na školovanje gdje se i oženio i ostao i sad živi.

TOSTI Nikole DONATO, rođen 1923, Sutivan, Brač, pomorac-ribar iz seljačke siromašne porodice. Mlad se uključio u napredni omladinski pokret. Član SKOJ-a postao 1941. godine. Bio član jedne omladinske udarne grupe. U NOB-u stupio je drugom polovinom 1942. u Mosorski odred sa kojim se bori na području Mosora sve do pred kraj 1942. kada je ušao u prateći vod štaba 9. dalmatinske divizije i postao rukovodilac odjeljenja radio-stanice. Borbeni ga put vodi preko

Imotskog, Duvna, Posušja, doline Neretve do Nevesinja. Krajem travnja 1943. po rasformiranju divizije otišao u sastav Pratećeg bataljona Vrhovnog štaba radio-stanicom. Početkom V neprijateljske ofanzive, u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim je nastavio borbe oko Celebića, Borja, Zlatnog Bora, Vučeva, doline Sutjeske, Zelengore, Orlovače, Balinovca, Rataja, Miljevine, zatim u istočnoj Bosni na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, srednjoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku (kada je postao član KPJ i politički delegat voda) Šuici, Komaru i Turbetu. Pred kraj 1943. godine prekomandiran u Dalmaciju i u sastavu je 1. bataljona 10. dalmatinske brigade postao komesar 1. čete. Kasnije postao komesar bataljona dopunske brigade i na toj ga je dužnosti zatekao kraj rata u činu kapetana. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I. klase RVI.

TRABUŠTIN Šime MILE, roden 1923, Dubrava,Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. godine, a prvom polovinom 1942. postaje član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade ističe se u prvim borbama na Sitnici, Jajcu, zatim u centralnoj Bosni, posebno u toku IV i V neprijateljske ofanzive, u teškim borbama, na Ivan-sedlu, Bradini, G. Vakufu, zatim na Čičevu, Glavatičevu, Drini, Ifsaru, na prostoru Čajniće-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-Borje-Zavajit-Bakić, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Borovno, Zelengora, kada dolazi u 2. bataljon i nastavlja borbu preko Balinovca, Rataja i Miljevine, gdje je na padinama Jahorine 14/15. lipnja 1943. godine hrabro poginuo u V neprijateljskoj ofanzivi.

TREŠELJ Jakova NIKOLA, rođen 1907, Muć Donji, Split, radnik iz seljačke siromašne obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. godine. Učesnik je ilegalnih akcija u

Splitu. U drugoj polovini 1942. stupa u NOB-u u Mosećko-svilajski odred, s kojim se bori do pred kraj 1942. godine, kada je ušao u sastav 3. dalmatinske brigade, i vodi borbe oko Knina i Vrlike, oko Imotskog, Posušja, Bjelašnice, doline Neretve i Nevesinske kotline, zatim ga borbeni put vodi do Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, na Čehotini, kod Graca, Popovog dola, Celebića, Tare, Mratinje i Vučeva kada početkom lipnja 1943. postaje borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Dalje se borio na Miljevini, u istočnoj Bosni, r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, u srednjoj Bosni, kod Turbeta, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku. U borbi s Nijemcima i ustašama poginuo 29. studenoga 1943. kod Travnika.

TRIŠIĆ Mile STEVO, rođen 1924, Orlić, Knin, zemljoradnik iz napredne siromašne seljačke porodice. Za NOP radi i istog pomaže od 1942. godine. Godine 1942. stupio je u NOB-u u Plavanjsku četu iz koje je u listopadu 1942. kod Bosanskog Grahova, ušao u sastav prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. U njoj se bori na Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoša, Črnog vrha, Jošavke, Teslića i Prnjavora. Clan SKOJ-a postao 1943. godine. Nastavio je borbe na prostonj Ivan-sedlo-Bradina-Konjic, kod Gornjeg Vakufa, na Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, a zatim kod Čajniča, Goražda, Bijelog Polja, Šehovića, Kovrena, Celebića, Zlatnog bora, Tare, Vučeva. Po prelasku Sutjeske u jednom od juriša je poginuo početkom juna 1943. godine.

TRNINIĆ Stanka SPASE SPASENIJA, rođen 1909, Kula Atlagića, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Godine 1943. stupio u NOB-u u Bukovački odred s kojim se bori sve do listopada 1943. godine kada je u Bugojnu postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori na Travniku, Turbetu, Šuici, oko Kupresa, Vlašića, Vitovlja, srednje Bosne, oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliniš-

ta za vrijeme drvarske operacije Makljana, Vraniće, Bešarinca, Bitovne, Trnovo-Pljevlja, zatim u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Banjoj Bašti, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu; potom u borbama na Sremskom frontu, na Sidu, Tovarniku, kod Šidskih Banovaca, Ilače, Oriolika, Bosuta i Šaringrada. Kraja ožujka 1945. godine teško je ranjen u jednoj od izviđačkih akcija na Sremskom frontu. Kraj rata zatekao ga je u bolnici. Poslije rata demobiliziran.

TROSKOT Ivana BOŽO, rođen 1912, Banjevci-Kašić, Šibenik, radnik iz vrlo siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1941. Postaje kandidat za člana KPJ, a potom, 15. veljače 1942. godine, stupa u Mosećki odred. Po formiranju 3. dalmatinske brigade dolazi u njezin sastav, gdje se ističe kao jedan od vrlo hrabrih boraca u teškim bitkama IV i V neprijateljske ofanzive preko Hercegovine, Bosne i Sandžaka, Uloga, Kalinovika, Ljubinja. U 1. crnogorski bataljon dolazi u V neprijateljskoj ofanzivi iz rasformirane 3. dalmatinske brigade 9. divizije i nastavlja borbe, preko Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Zvornika i natrag do sjevernih ogranaka Romanije, a potom na zapad, kraj Vareša, preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije 1943. godine, zatim natrag u Bosnu, u borbama, oko Travnika kada početkom studenog postaje i član KPJ. U bataljonu je bio na dužnostima puškomitraljezac, komandir desetine i komandir voda. U drugoj polovini studenog 1943. godine odlazi u prekomandu u 9. brigadu 20. divizije, s kojom nastavlja borbe do konačnog oslobođenja zemlje, kada taj dan i dočekuje kao komandir čete. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA.

TROSKOT Nikole LJUBO, rođen 1920, Banjevci, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Clan SKOJ-a 1942. godine. U NOP-u stupio pred kraj 1942. u sastav 3. dalmatinske brigade, s kojom se bori oko Knina i Vrlike, Imotskog, Posušja, Pias Grebena, u dolini Neretve i Nevesinjskoj kotlini, zatim oko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, na Čehotini, Gracu, Popovom dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao borac i puškomitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Clan KPJ 1943. godine. Sudjeluje u proboju obruča na Miljevini, zatim u borbama u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Vitovlju, oko Jajca, u srednjoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Šipovu, Mliništu za vrijeme drvarske operacije, na Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni, oko Trnova i Pljevlja, potom u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Banjoj Bašti, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu, te na Sremskom frontu, kod Šida, Tovarnika, Šidskih Banovaca i Oriolika, u proboju Sremskog fronta na pravcu, Šotin-Vukovar, Čaglin, Pleternica, Okučani do Vrbovca. Tada je u teškoj borbi sa ustašama i Nijemcima 6/7. svibnja 1945 poginuo.

TROSKOT Ive NIKOLA MIĆO, rođen 1904, Kašići, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. U 3. dalmatinsku brigadu stupa studenog 1942. Već u prvim borbama iako stariji po godinama, ističe se kao hrabar borac, a posebno na trnovitom putu ove brigade kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama kod Prozora, Jablanici, zatim kod Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Zavajita i na Ljubišnju, Sandžaka, do Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. rasformirana ova brigada i dolazi u sastav 4. bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe, preko Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, potom preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije, i natrag. Član KPJ postao je listopada 1943. kod Travnika, da bi zatim nastavio borbe, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Sipova, na Mliništima, za vreme drvarske operacije, potom u nadiranju na istok i po prelasku u Srbiju, oko Valjeva, Uba, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, ostao komandir desetine u vodu za vezu bataljona u činu vodnika. Poslije rata demobiliziran iz JNA, kao starije godište. Penzioner.

TRUTANIĆ Ivana ANTE, rođen 1912, Negorinac-Selca, Brač, zemljoradnik. Što dizanju ustanka na Braču pomaže i radi za NOP i partizanima služio kao kurir. Krajem 1942 stupa u Bračku četu iz koje je rujna 1943. postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori, kao ekonom, na Duvnu, Šuici, Travniku, oko Komara, Jajca, Vlasica, centralne Bosne, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bašarinca, Bitovne, Sandžaku, u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Jelovoj Gori, Valjevu, Ubu, Beogradu i svim borbama na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Poslije rata demobiliziran.

TRUTANIĆ Josipa VICKO, rođen 1921, Negorinac-Selca, Brač, zemljoradnik. Stupio je u 1942. u Bračku četu. Po kapitulaciji Italije rujna 1943. postao borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbe, na Duvnu, Šuicu, oko Kupresa, Travnika, Komara, Vlašića, Jajca, centralne Bosne, oko Mrkonjić-Grada, Lisine, za vrijeme desanta na Drvar, oko Mliništa, Kupresa, Vukovskog, Gornjeg Vakufa, Vraniće, Sarajevskih vrata, Bašarinca, Bitovne, u Sandžaku. Vodeći borbu s Nijemcima oko Pljevalja, u jednoj od borbi, zarobljen kao teški ranjenik u kolovozu mjesecu 1944. godine. Okupator ga je sproveo u logor Frankfurt u kome je zvjerski mučen, gdje je ostao do kraja rata kada je vraćen u domovinu.

TUDOR Joze MIRO, rođen 1922, Split, student, potiče iz siromašne zemljoradničke-radničke porodice. Učesnik ilegal-

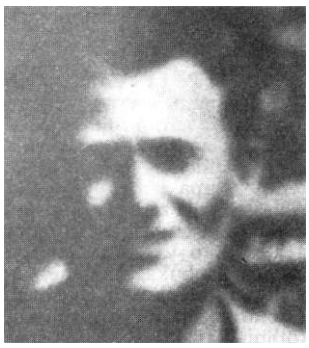

nih akcija u Splitu. Bio proganjan, hapšen i zatvaran od okupatora. Clan SKOJ-a od 1940. godine, a član KPJ od 1941. godine. Kapitulacija Italije zatekla ga je u zatvoru »Sv. Roko«, odakle je došao u partizane u Splitski posadni bataljon, a zatim u 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade. Bio je, politički delegat voda i politički komesar čete. Učesnik je borbi na Duvnu, Travniku, Turbetu, Šuici, Vlašiću, Vitovlju, oko Jajca, u srednjoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Šipova, Mliništu za vrijeme drvarske operacije, na Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčin, Trnovo-Pljevlja, potom po prelasku u Srbiju na Zlatiboru, Palisadu, Dubi, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu, kada je i postao komesar čete; zatim je na Sremskom frontu kod Sida, Tovarnika, Šiski Banovci, Ilača, Oriolik, te učestvuje u prbboju Sremskog fronta. Bori se dalje preko Sotina, Vukovara, Caglina, Pleternice, Okučana, r. Ilova, Dubrave i Vrbovca gdje je 6/7. svibnja 1945. godine u jednom od juriša poginuo.

TUDOR Joze VOJKO, rođen 1926, Split, iz siromašne zemljoradničko-radničke porodice. Kao naučnik u brodogradilištu Split. Učesnik je više diverzija u 1941. i 1942. godini u brodogradilištu. Clan SKOJ-a postao je početkom 1942. godine, a član KPJ 1944. godine. U NOB-u od rujna 1943. godine u Posadnom bataljonu Splita s kojim je učestvovao u razoruža-nju italijanske vojske i odbrani Splita ispod Klisa. Istog mjeseca te godine postao je borac i politički delegat voda 6. beogradski bataljon 1. proleterske NOU brigade s kojim se bori na Duvnu, Travniku, Turbetu, Šuici, Komaru, Vlašiću, Vitovlju, srednjoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Šipovu, Mliništu za vrijeme drvarske operacije, na Raduši, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčinu, Trnovu, Pljevlja, zatim u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Dubi, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji i kod Šida, Tovami, Šidskih Banovaca, Ilače i Oriolika. U borbi s Nijemcima prosinca 1944. godine kod Oriolika je poginuo.

TURČINOV Marka ŠIME ŠKODA rc^đen 1919, Murter, Šibenik, radnik-ribar. Potiče iz siromašne seljačko-ribarske obitelji. Napredan omladinac. Početkom 1941. bio je u zatvoru 15 dana zbog političkih opredjeljenja. Po okupaciji zemlje opredjeljuje se i radi za NOP. Drugom polovinom 1942. postaje član SKOJ-a. Krajem 1942. odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu u čijim se redo-

vima bori po Bosni i Dalmaciji pokazujući se vrlo hrabrim, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, na prostoru Imotski-Posušje-Jablanica, zatim po prelasku Neretve duž Hercegovine - Nevesinje, Ulog, Kalinovik, Zavajita, Ljubinja i Sandžaka, Tare, Mratinje, Pive, Vučevo, sve do početka lipnja 1943. kada na Zelengori dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbu preko Miljevine, a potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, i natrag u borbama, oko Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa; za vreme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok, preko Kupreškog polja, Vukovskog, pl. Vranića, Bitovnje, Bjelašnice, Foče, Sandžaka, zatim prelaskom u Srbiju, pravcem Zlatibor-Palisad-Kosjerić-Makljen, Valjevo, Ub, Ralja, Beograd; potom preko Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata kao član KPJ i komandir Minobacačke čete, u činu potporučnika. U Armiji ostaje do travnja 1946. godine kada se demobilizira.

TURIĆ Ante JOSIP, rođen 1920, Krivodolu, Imotski, zemljoradnik. Clan SKOJ-a postao je 1940. godine, a član KPJ 1942. Radio na omasovljenju omladinskog pokreta u svom mjestu. Po kapitulaciji stare Jugoslavije radi na pripremi ustanka u svom kraju; prikuplja oružje i ostalu opremu za ustanak. Jedan je od organizatora ustanka. U NOB-u stupio je 1941. u Kamešnicu gdje se bori sve do svibnja 1942. godine kada s drugom Pavlom Lozom i grupom iz svoga kraja dolazi u sastav Južnodalmatinske čete. Zatim je postao borac bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori sve do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac i desetar u 3. četi 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade nastavljajući da se bori na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Ivan-sedla, Rašetelice, Gornjeg Vakufa, Bugojna, Glavatičevu, Treskavici, Kalinovika, na Drini, Krči-

nom brdu, Ifsaru, u Sandžaku, Šehovići-Kovren, Bijelo Polja; u V neprijateljskoj ofanzivi oko Čelebića, Zavajita, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore Bavana i Balinovca, Rataja i Miljavine, u istočnoj Bosni, oko Vlasenice, Zvornika, Capardama, Nemiloj, Turbetu, u Dalmaciji kada je krajem rujna 1943. prekomandiran za komesara 1. bataljona 4. splitske brigade odakle je otišao za komesara Inžinjerijskog bataljona 9. divizije, na kojoj se dužnosti i zatekao kraj rata, u činu kapetana. Josip se isticao kao borac i starješina u svim borbama kako u sastavu 1. proleterske, tako i u sastavu dalmatinskih jedinica. U toku rata ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

TURKOVIĆ Nikole ANTE, rođen 1925, Ljubitovica, Trogir, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. 1942. godine postao član SKOJ-a, a član KPJ u toku rata. Sve do odlaska u NOB-u siječnja 1943. organizirano radi za NOP. Stupio je u Trogirski odred iz kojeg je ušao u sastav. 3. dalmatinske brigade i s istom nastavio borbe oko Knina i Vrlike, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Cvrsnice, u dolini Neretve, a zatim u Nevesinjskoj kotlini; zatim je nastavio svoj borbeni put prema Ulogu Kalinoviku, Brodu, Zavajtu, Čehotinu, Gracu, Popovom dolu, Čelebiću, Tare, Mratinje do Vučeva. Početkom lipnja 1943. postao borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i bori se u proboju obruča na Rataju; Miljevini. U borbi s Nijemcima na brdu Budnju 14. lipnja 1943. u jednom od juriša je poginuo po prelasku Miljevine.

UDOVIČIĆ-BIRIN Stipe ILINKA, rođena 1921, Vodice, Šibenik, domaćica. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po kapitulaciji stare Jugoslavije aktivno radi za NOP i postaje član SKOJ-a. Obavlja kurirsku dužnost između Vodica i Šibenika do srpnja 1942. kada je uhapšena od Italijana i odvedena u logor na otok Molat, odatle u Italiju, u logor Fransete kod Napulja. Tu joj umire otac i malo dijete od brata. Po kapitulaciji Italije vraća se u Vodice i odmah preko Sjevernodalmatinskog odreda dolazi kod Bugojna u listopadu 1943. godine u sastav Saniteta 1. proleterske NOU brigade. Bori se oko Travnika, Šuice i preko centralne Bosne. U travnju 1944. odlazi u prekomandu d Sanitetski bataljon 1. proleterske divizije, s kojim prelazi put preko Bosne i Hercegovine, Sandžaka, Srbije, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata kao politički delegat, bolničarka, u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilizirala.

UJDUR Petra IVAN, rođen 1923, Prapatnica, Vrgorac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a od travnja 1942. godine. U siječnju 1943. godine stupa u bataljon »Vid Mihaljević«, a zatim je u sastav 4. dalmatinske brigade. S njom se bori oko Vrgorca, Širokog Brijega, Klobuka, Tihaljine, Cerov dola, Zelenkovca, Cvrsnice, u dolini Neretve i Nevesinjskoj kotlini. Travnja 1943. postao borac 2. bataljona 3. dalmatinske brigade i nastavio borbeni put na pravcu Ulog-Kalinovik-Brod-Zavajit, potom na Čehotini, Gracu, Popovu dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao borac 1. voda 1. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča. Poginuo je 11/12. lipnja 1943. godine između Rataja i Miljevine.

UJEVIĆ Nikole IVAN ČUJKUŠIN, rođen 1920, Krivodol, Imotski, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao 1940. godine, a član KPJ 1943. Aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U drugoj polovini 1942. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i učestvovao u borbi oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Careva dola, Zelenkovca, Cvrsnice, u dolini Neretve i Nevesinja. Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade. Bori se oko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, na Čehotini, Gracu, Popovu dolu, Čelebiću,

Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji. Rujna **1943.** godine prekomandiran u Dalmaciju. Nastavio je borbe u sastavu 4. Splitske brigade kao vezista u Bosni, Dalmaciji, Lici i Istri. Kraj rata ga je zatekao u činu starijeg vodnika. U toku rata je ranjavan, a prebolio je i tifus. Godine 1945. poginuo je nesretnim slučajem.

UJEVIĆ Mate MILA MARUŠINA, rođena 1923, Krivodol, Imotski, domaćica. Clan SKOJ-a 1940. Vrlo aktivna u radu s omladinom i ženama na Imotskom području. Jedna od aktivista u pripremnom razdoblju ustanka u svom kraju. Delegat je na Prvom kongresu USAOJ-a u studenom 1942. godine u Bihaću. Ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade u Bosanskom Petrovcu. S njom učestvuje u borbama na Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor-Varoši, Crnom vrhu, Jošavci, Maslovarama, kod Teslića i Prnjavora, na Bradini, Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu, Konjicu, Ulogu, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Čelebića, Borja, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, na Sutjesci, Zelengori, Orlovači, Balinovcu, Rataju, Miljevini. Poginula je 13. lipnja 1943. pred Miljevinom u jednom od juriša nad ranjenim suborcom kojem je ukazivala pomoć.

URLIĆ Frane DAVORKA, rođena 1925, Sinj, đak. Clan SKOJ-a 1941. Po kapitulaciji stare Jugoslavije aktivno radi za NOP. Sudionica je masovnih demonstracija srednjoškolske omladine 1941. protiv talijanizacije i fašizacije. Kao đak ženske realne gimnazije u Splitu obuhvaća i okuplja omladinu u SMG, a kasnije i u u USAOH. Clan rukovodstva SKOJ-a i rukovodstva SMG u ženskoj realnoj gimnaziji u Splitu. Za vrijeme kapitulacije Italije organizira i učestvuje u demonstracijama za puštanje svih zatvorenika iz fašističkih zatvora. 25. rujna 1943. se povlači u sastav Mosorskog odreda iz kojega je došla u sastav brigadnog saniteta 1. proleterske NOU brigade 29. rujna 1943. godine iko Aržana. Sudjeluje u borbama na Duvnu, Šuici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, u centralnoj Bosni, na Mrkonjić-Gradu. Tada je upućena, s ranjenicima u sastav 1. proleterske divizije, a odatle s težim ranjenicima u Italiju, ali u Lici biva raspoređena u pristapske jedinice 11. korpusa, odakle je i prebačena na Vis

gdje ie postala i upravnik bolnice 8. Korpusa. Na toj je dužnosti i zatekao kraj rata u činu poručnika. Clan KPJ postala je 1943.

UJEVIĆ Štipana MIRO, rođen 1924, Krivodol, Imotski, zemljoradnik. Clan SKOJ-a postao je 1940. godina, a član KPJ od 1943. Vrlo aktivan omladinac na terenu. U srpnju 1942. stupa u 3. četu bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori u velikoj talijanskoj ofenzivi »Albija« na Biokovu, do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac i komandir odjeljenja 4. kraljevačkog bataljona 1.

proleterske NOU brigade i sa istim nastavio da se bori na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Teslića i Banje Luke; u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Bradini i Ivan-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Konjicu, Ulogu, Treskavici, Drini i Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku i Bijelom Polju; potom u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelengore, Balinovca i Miljevine, u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, Caparda, Vranduka, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu i oko Travnika, kada je listopada 1943. prekomandiran u Dalmaciju i postao pomoćnik komesara 1. čete 1. bataljona 10. dalmatinske brigade u kojoj je i poginuo kod Graba na području Sinja 1944. godine.

URLIĆ Marjana VICKO, rođen 1916, Drašnice, Makarska, ribar iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP počeo raditi 1941. U NOB-u stupio u siječnju 1943. godine u bataljon »Vid

Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i nastavio borbe oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Cerova dola, Cvrsnice, dline Neretve. Učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom; bori se sa četnicima u Nevesinjskoj kotlini, a krajem travnja 1943. postaje borac 3. dalmatinske brigade. Dalje ga borbeni put vodi na Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajit, Cehotinu, Grac, Popov dol, Čelebiću, Tara, Mratinje i Vučevo. Početkom lipnja 1943. postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske

NOU brigade i bori se proboju obruča na Rataju i Miljevini gdje je u žestokim borbama s Nijemcima 13. lipnja 1943. godine poginuo.

URSIĆ Mije MILJENKO, rođen 1919, Donja Brela, Makarska, pomorac. Član SKOJ-a 1941, a član KPJ 1943. U prvoi polovini 1942. stupa u 2. vod

Južnodalmatinske čete, a kasnije 2. četu bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova, do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac i puškomitraljezac, kasnije i komandir voda u sastavu 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čalinca, Teslića i Prnjavora, kada je ušao u sastav artiljerije 1. proleterske brigade, a kasnije u sastav artiljerije 1. proleterske divizije i nastavio borbe u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Ivansedla i Bradine, Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Ćićeva, Treskavice na Drini, Krčinom brdu, Sandžak; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Zelengori, kada se vraća u bataljon i Dori se na Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni na Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Suici, Travniku, Vlašiću, oko Jajca i Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, kada je za vrijeme desata i ranjen, a po izlasku iz bolnice postao je komesar Narodne milicije u Travniku. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran kao kapetan korvete.

URSIĆ Nikole VIDOSLAV, rođen 1922, Selca, Brač, zemljoradnik. Vrlo mlad je osjetio svu tegobu bijede i neimaštine. Mlad se uključio u omladinski pokret. Član SKOJ-a postao je 1942. Jedan je od prvih boraca svog mjesta. U NOB-u stupio je 1942. na Braču kao borac u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim se bori na području Biokova i sa istim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade s kojom se bori u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Vrgorca, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Cerov dola, doline Neretve, Plas-grebena. Početkom ožujka po prelasku Neretve 1943. godine sa grupom Dalmatinaca ušao je u sastav 4. kraljevačkog bataljona i sa istim se bori oko Konjica. Uloga, Treskavice, na Drini, Krčinom brdu, Kapku i Ifsaru, Sandžaku, oko Šahovići-Kovren, Bijelog Polja; zatim u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Korlatu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske, Zelengori, Balinovcu, Rataju i Miljevini. Vodeći borbu s Nijemcima u zadnjem proboju obruča u pravcu Foča-Kalinovik, u jednom od juriša hrabro je poginuo lipnja 1943. godine.

UVODIĆ Roka VERONIKA, rođena 1924, Klis, Split, domaćica iz siromašne seljačke porodice. Član SKOJ-a 1941. Član KPJ u toku rata. Isticala se u radu u pripremnom razdoblju ustanka. Drugom pölovinom 1942. stupa u NOB-u u Mosećku četu iz koje je ušla u sastav 3. dalmatinske brigade. Sudjeluje u borbama oko Knina i Vrlike, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plas-grebena, doline Neretve. Učestvuje u

prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom, zatim se bori u Nevesinjskoj kotlini, kod Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, na Čehotini, Gracu, Popovu dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postaje borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i bori se u proboju obruča na Rataju i Miljevini. Poginula na Miljevini nad svojim suborcom, 14. lipnja 1943. godine.

VAJIĆ Luke BOŽO, rođen 1923, Mitlo, Trogir, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja 1941. a član SKOJ-a postao je 1942. godine. U Trogirsko-marinskom partizanskom odredu od 1942. Sredinom rujna 1942. dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade na Tičevo. Učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Devetinama, Prnjavoru, zatim na Ivan-sedlu, Raštelici, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, na Limu, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Zavajit, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Boanu, Balinoču, Miljevini, Prači, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardima, Nemiloj i u centralnoj Bosni. Poginuo je krajem 1. rujna 1943. godine kod Turbeta (Travnik) kao puškomitraljezac. Član KPJ postao je lipnja 1943. godine.

VALENTA Petra NIKOLA, rođen 1919, Dolac, Split, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. kada postaje i član SKOJ-a, a zatim ulazi u Mosećko-svilajski odred. Po formiranju 3. dalmatinske brigade dolazi u njezin sastav i učestvuje u borbama, oko Knina, Vrlike, Livanjskog i Duvanjskog polja; kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Prenja, Hercegovine Nevesinja-Uloga-Kalinovika, Drine, Sandžaka, Čehotine-Ljubišnje-Čelebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, doline Sutjeske, Zelengore kada početkom lipnja 1943. dolazi u 4. bataljon 1. proleterske NOU brigade i na-

stavlja borbu, ali za kratko. Poginuo 13/14. lipnja 1943. ispred Miljevine.

VELA Mate ANTE, rođen 1921, Podgora, Makarska, đak. Član SKOJ-a postao je 1940 u

Splitu. U NOB-u od prve polovine 1942. u sastav 4. voda Južnodalmatinske čete, a kasnije u Omladinskoj četi »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Bori se na području Biokova do kraja kolovoza kada je postao borac i komandir odjeljenja 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Sudjeluje u borbama na Ključu; zatim na Strmici, oko Manjače, Jajca, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Banje Luke, Čalinca, Teslića, na Ivan-sedlu, Raštelici kada je postao član KPJ i komandir odjeljenja, potom oko Gornjeg Vakufa i Bugojna, Čičeva, Lipete i Treskavice, na Drini, Kapku i Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, oko Bijelog Polja, Čelebiću, Borju, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske, na Zelengori, Ljubinom grobu, Balinovcu, Miljevini, Budnju, na Prači, Vlasenici, Zvorniku. Sredinom srpnja 1943. u jednom od juriša na Capardima poginuo. Član KPJ postao početkom 1943. godine.

VELA Pave NIKOLA, rođen 1920. Podgora, Makarska, pomorac. Član SKOJ-a 1939. godine, a član KPJ od 1940. Jedan od naprednih komunista koji je vrlo aktivno radio na pripremi ustanka Podgori. Učestvova je u nizu ilegalnih akcija. Učesnik razoružavanja žandarma'u Podgori. U travnju 1942. stupa u 3. vod Južnodalmatinske čete, a kasnije Omladinske čete «Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«. Učestvuje u borbama do kraja kolovoza 1942. na Biokovu kada je kod Lima postao borac, komandir odjeljenja i komandir voda 2. čete 2. Crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade sa kojim učestvuje u borbama na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu; u centralnoj Bosni oko Kotor-Varoši, Teslića, Prnjavora i Čelinca, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu kada je poslije zauzeća istog od bombardiranja njemačke avijacije kontuziran i prebačen u bolnicu u Trešnjevicu u kojoj je i poginuo pred kraj veljače 1943. za vrijeme bombardiranja.

VERONIKA Ivana BOŽIDAR, rođen 1923, Vodice, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od druge polovine 1941. aktivno radi za NOP, a krajem iste godinel postaje član SKOJ-a. Početkom srpnja 1942. stupa u 1. primorsku četu, da bi krajem iste godine došao u 2. dalmatinsku brigadu. Učestvuje u borbama kroz IV i V neprijateljsku ofan-

zivu, u teškim bitkama na prostoru G. Vakuf-Prozor-Jablanica, Prenj, Kalinovik, potom preko Hercegovine, Crne Gore i Sandžaka kada kao komandir voda uspješno izvršava borbene zadatke. Pri kraju V neprijateljske ofanzive bio je ranjen i upućen u bolnicu. U 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi početkom srpnja 1943. godine kod Zvornika u čijem sastavu nastavlja borbu preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, gdje krajem rujna 1943. godine postaje član KPJ. Početkom 1944. odlazi za komandira čete pri Centralnoj bolnici, a rujna mjeseca, iste godine prekomandiran je u 2. bataljon 1. vojvođanske brigade za komesara čete. Početkom 1945. postavljen je za komesara pozadinskih jedinice iste brigade i na toj je dužnosti dočekao kraj rata, na jugoslovensko-austrijskoj granici, u činu poručnika. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Umro u Splitu 1978. godine kao p. pukovnik u penziji.

VETMA Joze LUKA, rođen 1918, Klis, Split, radnik. Učesnik radničkih nemira i pobuna u Solinskom bazenu prije rata. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. Član SKOJ-a 1941. Učesnik je ilegalnog rada sve do odlaska u NOB-u, u veljači 1943. kada stupa u Mosećki odred iz kojeg je postao borac 4. dalmatinske brigade, s kojim učestvuje u borbama u IV neprijateljskoj ofanzive oko Imotskog, Ljubuškog, Plas-grebena, Neretvi i Nevesinju, da bi travnja 1943. postao borac i starješina 3. dalmatinske brigade s kojom nastavlja borbe kod Uloga, Kalinovika, na Drini, Zavajitu i Sandžaku, kod Ćehoti; ne, Čelebića, Tare i Vučeva kada je početkom lipnja 1943. godine kao starješina i član SKOJ-a postao borac-desetar, a kasnije komandir voda 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju V neprijateljske ofanzive u istočnoj Bosni na Zvorniku, Vlasenici, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji kada je postao član KPJ, zatim oko Duvna, Travnika, VI i VII neprijateljskoj ofanzivi, zatim na Sandžaku, u Srbiji, na Palisadu, Valjevu i Beogradu kada je po-

stao vodnik voda PTP. Sudjeluje u proboju Sremskog fronta, i borbama do Zagreba. Kraj rata dočekao je u činu potporučnika.

VEVIĆ MIJO, rođen 1919, Dolac, Split, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1942. kada postaje i član SKOJ-a. Krajem iste godine odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigade, s kojom učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, Dinare, Livanjskog i Duvanjskog polja, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu u teškim borbama preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Jablanice, Prenja, Hercegovine Nevesinja-Uloge-Kalirtovika, Drine, Sandžaka-Čehotine-Ljubišnje-Čelebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, dolinom Sutjeske, Zelengore gdje početkom lipnja 1943. godine dolazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbe, ali za vrlo kratko vrijeme . Poginuo je 13. lipnja 1943. na komunikaciji Foča-Kalinovik ispred Miljevina.

VEŽA Dominka ANTE, rođen 1919, Živogošće, Makarska, kovački radnik. Clan SKOJ-a od prije rata. Radio na pripremi ustanka i na jačanju omladinskog pokreta u svom mjestu. Clan KPJ početkom 1942. Od prve polovine 1942. stupio je u sastav 1. voda Južnodalmatinske čete, a kasnije omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević« s kojom se bori na području Biokova do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac i puškomitraljezac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Zatim je nastavio borbe na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Jašavke, Teslicu, Prnjavoru; u IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini, Ivansedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, oko Konjica i Uloga, Kalinovika. Poginuo je prvih dana travnja 1943. godine po prelasku Drine, u borbi s četnicima i Talijanima na Kapku.

VEŽA Josipa MILAN, rođen 1911, Živogošće, Makarska, pomorac. Clan KPJ od 1941. Vrlo aktivan u pripremnom razdoblju ustanka u svom mjestu. U prvoj polovini 1942. stupa u Južnod.almatinsku četu, a kasnije bataljon »Josip Jurčević«, s kojim se bori na Biokovu, sve do kraja kolovoza 1942. godine kada je postao borac i puškomitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbe na Ključu, Strmici, oko Manjače, Jajca, centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Crnogorska Jošavka, Prnjavora i Teslića, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjeg Vakufa, Cićevu, Lipeti, Treskavici, na Drini. Kra-

jem ožujka 1943. s komesarom bataljona Vojinom Kadijevićem pravi podvig preplivavši dva puta Drinu, da bi sa desne obale privukli splav. Vodio je borbe na Krčinu brdu, Ifsaru, Sandžaku, Tari, Vučevu, Zelengori, Ljubinom grobu, Balinovcu i Miljevini, kada je bio i ranjen, ali nije htio u bolnicu, već je smogao snage i nastavio da ide s jedinicom u istočnu i centralnu Bosnu kada seje priključio brigadnom sanitetu, radi opravka. Vodeći borbu 1. proleterska u Dalmaciji, na sektoru Ciste Velike 23. rujna 1943. godine, sanitet je napadnut od motorizovanih njemačkih jedinica. Braneći odstupnicu svojim ranjenim i bolesnim suborcima, poginuo je u selu Klarići.

VEŽA Ante RATKO, rođen 1920, Brist, Kardeljevo, ugostiteljski radnik iz siromašne obitelji. Za NOP radi od 1941. godine. Lipnja 1944. dolazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim učestvuje u borbama na Vranići, Bitovnji, Trnovu, kod Pljevlja, zatim po prelasku u Srbiju u borbama preko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Duba, Kosjerića, Valjeva, Uba, Ralje, Ava-

le, Beograda. Potom oko Sida, Tovarnika, Šidskih Banovaca, Oriolika, u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sitina, Vukovara, Borova, Caglina, Pleternice, Okučana, Ilove, Dubrave, Vrbovca, do Zagreba gdje je dočekao kraj rata. Demobiliziran iz JNA 1946. godine.

VICIĆ **Balde ANTE,** rođen, 1911 Seget Donji, Trogir, radnik-ribar. Bio kandidat KP. Pokret pomagao od 1941. Godine

1942. stupa u Marinsko-trogirski partizanski odred iz kojeg je rujna 1942. u Tičevu postao borac 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim se borio na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Jošavki, Teslića i Prnjavora; u IV neprijateljskoj ofanzivi na Bradini, Ivati-sedlu, Gornjem Vakufu i Bugojnu, oko Konjica, Uloga i Kalinovika, na Drini, Kapku i Ifsaru, Sandžaku; u V neprijateljskoj ofanzivi na Čelebiću, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, dolini Sutjeske. Poginuo je 9. lipnja 1943. godine na Zelengori pred Balinovcem.

VIDEKA Vjekoslava IVANKA, rođena 1924, Splitu, učenica. Potiče i siromašne radničke porodice. Aktivno počela raditi za NOP među srednjoškolskom omladinom. U članstvo SKOJ-a primljena početkom 1943. godine. Pristupa najprije Posadnom bataljonu u Splitu rujna 1943., a listopada 1943. godine kod Bugojna dolazi u 1. crnogorski bataljon s kojim se bori sve do svoje pogibije. Učestvuje u svim borbama svog bataljona oko Travnika, Kupresa, Šuice, Duvna, pa ponovo oko Travnika. Nalazi se u Jajcu u vrijeme Drugog zasjedanja AVNOJ-a, sa svojim drugovima na obezbjeđenju grada. U VI neprijateljskoj ofanzivi bori se na Vlašiću, Vitovlju, r. Ug. Kao borac i bolničarka hrabro podnosi sve teškoće zime 1944. godine u centralnoj Bosni, kod Maslovara, Kotor-Varoši i drugim, oko Mrkonjić-Grada, Šipova i Mliništa, Prozora, Vraniće, Bašarincu, Vitovnja, preko Bjelašnice, Trnova, Foče do Pljevlja. U Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Kosjeriću, Ravnoj Gori, Valjevu i Ubu, u borbama za oslobođenje Beograda. Postaje član KPJ u teškim uslovima rata u Srijemu. Poginula je izvlačeći ranjenika u siječnju 1945. godine', između Šida i Tovarnika.

VIDOŠEVIĆ Marka MARKO, rođen 1922, Vrbanj, Hvar, zemljoradnik. Kao omladinac bio je tih, miran i povučen. Kretao se s naprednim omladincima svog sela. Član SKOJ-a 1942. Bio jedan od aktivnih skojevaca. U NOB-u stupa drugom polovinom 1943. u Hvaru, odakle je u listopadu 1943. došao kod Bugojna u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa 2. četom nastavio borbe na Travniku, oko Komara, Šuice i Kupresa, Vlašića, Koričana, Vitovlja, u centralnoj Bosni, Mrkonjić-Grada, Lisini, Mliništa, oko Vukvskog, Makljena, Vraniće, Bašarinca, Bitovne, Sandžaka. U Srbiji na Zlatiboru i Palisadu. U borbi s bugarskim fašistima na Palisadu u kolovozu 1944 u jednom od juriša je poginuo.

VIDOŠEVIĆ Andrije NIKOLA, rođen 1914, Vrbanj, Hvar, zemljoradnik. Član KPJ od 1936. Kao napredni radnik bio je progonjen i zatvoren. Vrlo aktivno radio na okupljanju masa oko KP. Istakao se svojom aktivnosti 1940. godine na izborima gdje su pobijedili kandidati KPJ, a u općinama vlast pripala komunistima. Jedan od organizatora ustanka na Hvaru. U NOB-u stupa 1941: u Hvaru odakle se s prvom grupom otočana prebacio na Biokovo i ušao u sastav 2. čete bataljona »Josip Jurčević«, s kojim se bori na području Biokovo-Neretva do kraja kolovoza 1942. kada je postao borac pa vodnik voda i zamjenik komandira čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade s kojim nastavlja borbe na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića; u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Bradine i Konjica, Gornjeg Vakufa i Bugojna, Glavatičeva i Treskavice, na Drini, Kapku i Ifsaru, Sandžaku; u V neprijateljskoj ofanzivi oko Celebića, Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore, Balinvca, Miljevine i Budnja; u istočnoj Bosni na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, u centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, kada je krajem rujna 1943. prekomandiran za komandanta Mosorskog bataljona, a kasnije je postao načelnik 4. splitske brigade na kojoj ga dužnosti i zatekao kraj rata, u činu kapetana. U toku rata je ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz koje je penzioniran, u činu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice«.

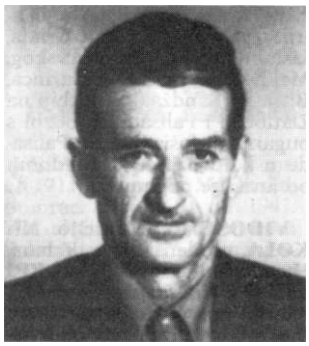
VIDOVIĆ Joze IVO, rođen 1920, s. Sevid, Trogir, zemljoradnik - ribar. Potiče iz siromašne seljačko-ribarske porodice. Godine 1942. već kao SKOJ-evac, stupa u Trogirsko-marinski odred iz kojega u 3. dalmatinsku brigadu, u čijim redovima se bori u Kninskoj i Sinjskoj krajini do početka IV neprijateljske ofanzive. Formiranjem 9. dalmatinske divizije učestvuje u borbama oko Imotskog, Posušja.i Širokog Brijega, zatim na Čvrsnici i Vran-planini, u jakim borbama protiv ustaša i Talijana, na desnoj obali Neretve, zadacima brigade oko prenošenja ranjenika Centralne bolnice preko Prenja do Nevesinja, gdje se ispoljavaju nadčovječanske snage i moral boraca NOR-a. Učestvuje u borbama koje 3. dalmatinke brigada vodi oko r. Ćehotine, na pl. Ljubišnji, kod Celebića, na r. Tari i Pivi, Vučevu, da bi po prelasku Sutjeske početkom lipnja 1943. na Zelengori došao u sastav 3. kragujevačkog bataljona. Učestvuje u razbijanju njemačkih jedinica na Zelengori i Balinovcu. Na Miljevini je poginuo 13. lipnja 1943. godine.

VIDOVIĆ Sibe JOSIP, rođen 1913, Sevid, Trogir, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942, a zatim stupa u Trogirsko-marinski partizanski odred iz kojeg ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade. S njom učestvuje u borbama kod Knina, Vrlike, Imotskog, Posušja, Plas-grebena, Širokog Brijega, dolinom Neretve. Učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja, zatim u borbama kod Nevesinja, na Čehotini, Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu preko Zelengore, Balinovaca i Rataja. Poginuo je 13. lipnja 1943. godine ispred Miljevine.

VIDOVIĆ Luke NIKOLA, rođen 1923, Sevid, Trogir, zemljoradnik. NOP pomaže i za istog radi od 1941. godine. 1942. štupio je u Marinsko-trogirski odred. Član SKOJ-a postao je 1942., a član KPJ u toku rata. Rujna 1942. postao je borac 1. dalmatinske brigade, a krajem 1942 borac 3. dalmatinske brigade i sa istom se bori oko Knina i Vrlike, u IV neprijateljskoj ofanzivi oko Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, doline Neretve i Nevesinske kotline, Uloga, Kalinovika, Zavajita, Sandžaka, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac, komandir voda i komandir 1. čete 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojim se bori u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni na Praći, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku, centralnoj Bosni, Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, oko Travnika, Komara, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Mliništa, Vraniće, Bitovne, Sandžaka. U Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, Karanu, Valjevu, Ubu i Beogradu kada je listopada 1944. postao komandir čete i na Sremskom frontu. Ožujka 1945. godine teško je ranjen na Menovima kod Šaran-Grada. Kraj rata dočekao je u bolnici u činu potporučnika. Poslije ozdravljenja ostao u JNA iz koje je izašao 1946. godine zbog bolesti. Danas je ratni vojni invalid u mirovini.

VLADIĆ Lovre RAFAEL, rođen 1923, Veliko Brdo, Makarska, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1942. godine, a član KPJ u toku rata. U drugoj

polovini 1942. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i sa njom nastavio borbe oko Imotskog, Vrgorca, Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine i Klobuka, doline Neretve i Nevesinja kada je krajem travnja 1943. ušao u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavio da se bori kod Uloga, Kalinovika, Zavajita; u V neprijateljskoj ofanzivi u Sandžaku, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac, komandir odjeljenja pa vodnik voda i najzad komandir čete u 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade s kojim je nastavio borbe u proboju obruča; zatim u istočnoj Bosni oko Vlasenice, Zvornika, gdje je kao vođa bombaša na jednom bunkeru ranjen. Po ozdravljenju vratio se u sastav bataljona i nastavio borbe u Bosni oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovne, Sandžaka, Srbije, Palisada, Bajine Bašte, Valjeva, Uba, Beograda, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Kraj rata dočekao je na dužnosti komandira čete u činu zastavnika kada je otišao u vojnoučilište gdje je ostao u JNA. Penzioniran u činu kapetana. U toku rata više puta ranjavan.

VRVILO Mija PERO, rođen 1923 Brštanovo, Split, zemljoradnik. Vrlo mlad se opredjelio za napredni omladinski pokret. Po okupaciji zemlje radi aktivno za NOP. Clan SKOJ-a 1942. U kolovozu 1942. stupa u Mosečki odred iz kojeg dobrovoljno odlazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u rujnu 1942. godine u Tičevu. Sa bataljonom je nastavio borbu kao borac i puškomitraljezac na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, u centralnoj Bosni u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, na Bradini, Gornjeg Vakufa, Glvatičevu, Treskavici, Drini, Sandžaku, Bijelom Polju, Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Vučevu, Borovnu, Zelengori, Balinovcu, Miljevini; potom u istočnoj Bosni, na Vlasenici kada je ranjen, a zatim je produžio da se bori na Zvorniku. Poslije zauzimanja Zvornika; odsječena je njegova četa koja se priključila Vojvođanskim jedinicama. Pero je ušao u 1. bataljon 1. vojvođanske brigade kao desetar pa vodnik voda i najzad komandir čete u 2. vojvođanskoj brigadi. Kraj rata dočekao je u činu poručnika. Na Loparima kod Avale učestvovao je zajedno s Rusima u uništenju velike njemačke kolone. Zatim kod Bijelog Manastira i na Grubišnom Polju. Član KPJ postao je 1943. Poslije rata ostao je u JNA.

VRVILO Petra MARKO, rođen 1925, Brštanovo, Split, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Bio je član SMG. Za NOP radi od 1942. godine. U 3. dalmatinsku brigadu stupio je u veljači 1943 s kojom učestvuje u borbama kod Imotskog, Posušja, Plas-grebena, Širokog Brijega, dolinom Neretve, zatim u prenošenju ranjenika preko Prenja, potom u borbama kod Nevesinja. Početkom svibnja 1943. maršira preko Uloga, Kalinovika, Broda na Drini i Zavajitu u nove bitke na Čehotini, Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. dolazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona u dolini Sutjeske i nastavlja borbu preko Zelengore. Poginuo je 9. lipnja 1943. godine na Bavanu (Zelengora).

VRLJEVIĆ Jovana MIHAJLO, rođen 1913, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade zajedno sa svojim mlađim bratom Brankom. Odmah se ističe u prvim borbana oko Bosanskog Grahova i Strmice, na Sitnici, što u narednim borbama preko Jajca i centralne Bosne Kotor-Varoš, Jošavka, Crni vrh, Uzlomac, Devetine, Teslić, Prnjavor te na prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka to stalno i potvrđuje preko Snjegotine, Maslovara, Sipraga, r. Ugra, zapadnih padina Vlašića, Komara, sve do 13. veljače 1943. kada je poginuo u rajonu sela Bojska, istočno od Bugojna u torbi s ustašama i crnom legijom.

VRLJEVIĆ Jovana BRANKO, rođen 1921, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOp aktivno radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada te godine, zajedno sa svojim starijim bratom Mihajlom odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama kod Grahova i Strmice, na Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama i Prnjavora, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, po prelasku Drine na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču gdje krajem travnja 1943. postaje član SKOJa, nastavljajući borbe na Limu, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na prostoru Čelebić-Zavajit, Zlatni bor kada prima puškomitraljez, kojim uspješno rukuje preko Tare, Vučeva, Sutjeske, Zelengore, Miljevine, potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije. U rujnu 1943. primljen je u članstvo KPJ i raspoređuje u vod PT pušaka, s kojim nastavlja borbe, oko Travnika, Turbeta, sve do 16. prosinca 1943. godine kada je poginuo kod Šuice.

VRDOLJAK IVAN, rođen.. Pribude, Split, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od sredine 1942. godine, kada postaje član SKOJ-a, a krajem iste godine odlazi u partizane i stupa u 3. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u borbama oko Knina, Vrlike, Dinare, Livanjskog i Duvanjskog polje; zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama preko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, dolinom Neretve, Jablanice, Prenja, Hercegovine-Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Drine, Sandžaka, Čehotine, Ljubišnje, Čelebića, Tare, Pive, Mratinja, Vučeva, Sutjeske, Zelengore. Početkom lipnja 1943. dolazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbe, ali za kratko vrijeme, jer je već 14. lipnja 1943. godine poginuo na komunikaciji Foča - Kalinovik, ispred Miljevne.

VRDOLJAK Frane FABIJAN, rođen 1925, u Splitu, radnik - mehaničar iz radničke obitelji. Za NOP radi od 1941. godine kada postaje i član SKOJ-a i nastavlja ilegalno rad u Splitu do kapitulacije Italije. Drugom polovino rujna 1943. godine stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade.

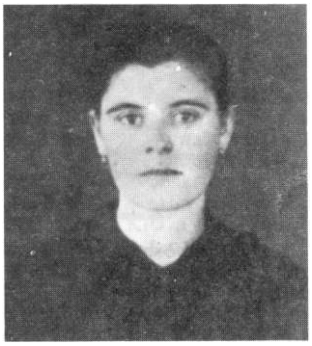

Učestvuje u borbama kod Travnika, Duvna, Šuice, Turbeta, Komara, Vitovlja, Ugra, Skender-Vakufa i rijeke Vrbanje, zatim kod Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, Raduše, Makljena, na Vranići, Bašerincu, Bitovnji, Trnovu, kod Pljevalja, Kovren. Potom po prelasku u Srbiju u borbama preko Uvea, Zlatibora. Poginuo je između 24. i 27. kolovoza 1944. godine na Palisadu u borbi s Bugarima.

VRCIĆ Jure VICE, rođen 1912, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Kandidat za člana KPJ. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kptor Varošu, Crnom vrhu, kod Čelinca, Jošavke, na Teslići, Jošavki,. kod Devetina i Klašnice; kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama, na prostoru Ivan-sedla, Bradine, Konjica, G. Vakufa, Uloga, Kalinovika, gdje krajem ožujka 1943. postaje član KPJ.

Potom učestvuje u borbama na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniću, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, na prostoru Čelebić-šuma, Korlata, Trovrha, na Tari, Vučevu, Suhoj, kada prima dužnost komandira desetine, s kojom uspješno komandira u daljnjim borbama, preko Zelengore, Balinovca i Miljevine, a zatim u našoj kontraofanzivi, preko istočne Bosne, u borbama na r. Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, sve do Zvornika, gdje je 5. srpnja 1943. godine poginuo u borbi s ustašama i crnom legijom.

VRCIĆ Jure SLAVKA, rođena 1924, Konjevrate, Šibenik, domaćica. Potječe iz siromašne

seljačke obitelji. Napredna omladinka. Od početka 1942. aktivno radi za NOP, a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe kod Grahova, Strmice, Manjače, na Jajcu, zatim u centralnoj Bosni, oko Kotor Varoši, Crnog vrha, Jošavke i drugim mjestima, na prostoru: Teslića, Prnjavora, Banje Luke; potom u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Čićevu, Glavatičevu, zatim po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru, Čajniče-Goražde, gdje krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a i četna bolničarka, nastavljajući borbe, kod Bijelog Polja, Sekoviča, Kovrena, na pravcu Čelebić-Borje, te na Zlatnom boru, kada pokazuje izvanrednu hrabrost u izvlačenju i pružanju pomoći ranjenicima, često puta ne vodeći računa ni o vlastitom životu. Krajem svibnja 1943. iz rejona Tare-Uzlup prema potrebi, odlazi u prekomandu u centralnu bolnicu u čijem je sastavu i poginula oko 10. lipnja 1943. godine u rejonu Vučeva.

VRCIĆ Paške FRANE, rođen 1920, Konjevrate, Šibenik, radnik. 'Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. Prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Ćelincu, Crnom vrhu, Jošavki, zatim na Tesliću, Jelahu; kroz IV i V neprijateljsku ofanzivi, u teškim bitkama, na prostoru: Konjic, Bradina, Ivan-sedlo, G. Vakuf, Ulog, Kalinovik, potom po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniće-Goražde, kod Bijelog Polja, Sekoviča, Kovrena, na pravcu* Čelebić-šuma, Korlat-Trovrh, Tare, Vučeva, Suhe, u dolini Sutjeske, na Zelengori, Balinovcu, Miljevini, zatim preko istočne Bosne, na Podromaniji, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, potom na Vranduku i srednjoj Bosni, do Dalmacije i natrag, u borbama, oko Travnika, Turbeta, Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Vr-

basa i Šipova, na Mliništima, za vrijeme drvarske operacije, te u nadiranju brigade na istok na predjelima Vukovsko, pl. Vranića, Bitovnja, Bjelašnica, Foča, Sandžak, potom po prelasku u Srbiju, preko Zlatibora, Palisada, Kosierića, Valjeva, Uba, Ralja, Avale, Beograda, Srijema i Slavonije, do Zagreba, gdje dočekuje kraj rata, kao član KPJ i komandir voda. Ranjavan. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi u JNA. Umro 3. kolovoza 1980. godine, u Beogradu, kao kapetan u penziji.

VRCIĆ Krste ANTE, rođen 1920, Konjevrate, Šibenik, radnik-zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu i Jelaku, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, na području: Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, Ulog, Kalinovik, na Drini, Kapku, Ifsaru, Čajniće i Goražde. Početkom svibnja 1943.

postaje član SKOJ-a, zatim učestvuje u borbama kod Bijelog Polja, Šekovića, Kovrena, na prostoru Čelebića, Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, Suhe, Zelengori, Balinovca, Miljevine, potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije, i natrag, u borbama, oko Travnika, Duvna, Šuice, Vlašića, Mrkonjić-Grada, u koje vrijeme postaje član KPJ i nišandžija na mitraljezu u pratećoj četi bataljona; zatim se bori preko Mliništa, Makljena, Vraniće, Bešerinca, Bitovnje i Sandžaka, u Srbiji u borbama na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, gdje prima dužnost komandira voda i nastavlja borbe preko Avale, Beograda, sve do kraja 1944. kada odlazi na školovanje u SSSR, gdje je i umro 1947. godine.

VRANKOVIĆ Filipa MILIVOJ, rođen 1912, Dol, Hvar, zemljoradnik. U siječnju 1943. godine stupa u četu »Matija Iva-

nie« na Hvaru, a zatim postao borac inžinjerijske čete 1. dalmatinske brigade, s kojom se bori sve do prekomande u Pionirski bataljon u Drvaru početkom 1944. godine, odakle je za vrijeme desanta na Drvar, 25. travnja 1944. godine oko Mliništa postao borac i komandir odeljenja 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom se bori, oko Makljena, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Prozora, Sandžaka, a u Srbiji oko Zlatibora, Palisada, Bajine Bašte, Valjeva, Uba i Beograda, da bi zatim nastavio borbe na Sremskom frontu, kada je početkom 1945. godine prekomandiran u inžinjerijsku brigadu s kojom je nastavio borbe, u Srijemu i Slavoniji do Zagreba. Kraj rata zatekao ga je u 2. bataljonu iste brigade. U toku rata je ranjavan. Poslije rata je demobilisan.

VRANČIĆ Petra ŠIME, ro đen 1921, Konjevrate, Šibenik, radnik-bravar. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Napredan omladinac. Prije rata uči zanat u Sremskoj Mitrovici, gdje učestvuje u štrajkovima,

zbog čega je bio uhapšen i zatvaran. Iz Mitrovice se vraća i zapošljava kao bravarski radnik u tvornici Lozovac i priključuje se NOP. Početkom listopada 1942. dolazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Ćelincu, Jošavki, na Teslići u i Jelahu, kao i drugim mjestima centralne Bosne, zatim kroz IV i V neprijateljsku ofanzivi, u bitkama, na prostoru: Ivan-sedlo, Bradine, Konjica, G. Vakuf, Ulog, Kalinovik, na Drini, Krčino brdo, Kapku, Ifsaru, Čajniče i Goražde, Bijelog Polja, šakovića, Kovrena, na prostoru Čelebića Korlata, Trovrha, Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, Balinovca, Miljevine, potom preko istočne i srednje Bosne, do Dalmacije, uvijek u prvim redovima, prvo kao borac, a zatim kao član KPJ i politički rukovodilac. Iz Dalmacije ponovo prelazi u Bosnu i vodi borbe, oko Travnika, Duvna, Šuice, Kovrena, Ugra, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, te u nadiranju Brigade na istok, i po prelasku u Srbiju, preko Zlatibora, Valjeva, sve do rujna 1944. godine kada odlazi u prekomandu u 21. srpsku diviziju, s kojom nastavlja borbe do konačnog oslobođenja. Za vrijeme rata bio je na dužnosti delegata voda, sekretara SKOJ-a i zamjenika komesara čete. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Penzioniran u činu kapetana bojnog broda.

VRANČIĆ Jose JERE, ro đen 1923, Konjevrate, Šibenik, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Od početka 1942. radi za NOP. Prvih dana listopada te godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama, na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, Čelincu, Crnom vrhu, Jošavki, na Teslići u, Jelahu, zatim kroz IV I V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, na prostoru: Ivan-sedlo, Bradine, Konjica, G. Vakufa, Kalinovika, Drine-Krčinog brda, Kapku, Ifsaru, Čajniče, kada krajem travnja 1943. postaje član SKOJ-a; zatim se bori kod Bijelog Polja, na prostoru Čelebić-šuma, Korlat, Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj, gdje dobija puškomitraljez, s kojim uspješno rukuje u narednim borbama preko Zelengore, Balinovca, Miljevine, potom u našoj kontraofanzivi, kroz istočnu Bosnu, na r. Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, kada postaje član KPJ; zatim preko Drinjače do Zvornika, gdje je 5. srpnja 1943. bio teško ranjen, a potom upućen u bolnicu u Šekoviće. Poginuo je oko 10. srpnja 1943. u Šekovićima, kao teški ranjenik.

VLAHOV Lucijana ANTE, rođen 1922, Vodice, Šibenik, radnik. Potiče iz vrlo siromašne seljačke obitelji. Godine 1939. odlazi u Zenicu i zapošljava se.

Po okupaciji zemlje vraća se u svoje mjesto i krajem 1941. postaje član SKOJ-a i aktivno radi za NOP. Lipnja 1942. stupa u 1. primorsku četu, a početkom listopada iste godine sa »Šibenskom grupom« odlazi u Ključ i ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama, na Strumici, Sitnici i Jajcu, zatim preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Crni vrh, Jošavka, Teslić, Devetine, Prnjavor, kroz IV i V neprijareljsku ofanzivu, u teškim bitkama, kod sela Bojska, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, kada postaje pomoćnik puškomitraljesca, zatim na Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniću, Limu, Bijelom Polju, na prostoru Čelebić-Zavajit, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Borovno, Zelenfora, Balinovac, Miljevina, ada postaje član KPJ i puškomitraljezac. Bori se dalje preko Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska,

Vlasenice, Drinjaće, Zvornika, sve do 7. srpnja 1943. godine, kada je pao kod Caparda, zapadno od Zvornika.

VLAHOV Ante ANTE, rođen 1924, Prvić-Šepurine, Šibenik, konobar. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Od početka 1942. aktivno radi za NOP. U

partizane odlazi 7. srpnja 1942. godine, ali nije utvrđeno u koju jedinicu. U 2. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade dolazi, u Livnu, krajem kolovoza 1942. godine. Već u prvim borbama, po zapadnoj Bosni, ističe se, posebno na Sitnici i Jajcu, drugom polovinom studenog 1942. godine, što iz borbe u borbu, preko centralne Bosne, to stalno potvrđuje, na Crnom vrhu, pl. Uzlomac, Jošavki, Devetini, Tesliću, Prnjavoru, sve do Srbca i r. Save, a potom natrag do Komara, gdje početkom veljače 1943. postaje član SKOJ-a i puškomitraljezac kojim uspješno rukuje, u teškim borbama kod s. Bojska, na prostoru Ivan-sedlo, Raštelica, Tarčin, Gornji Vakuf, sve do sredine ožujka 1943. godine, kada je poginuo kod Glavatićeva u borbi s četnicima.

VLADOVIĆ Tome FRANE, rođen 1912, Kotlenice, Split, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Zapošljava se u Splitu, gdje se upoznaje s naprednim radničkim pokretom. Za NOP radi do ožujka 1942. kada stupa u Mosorski partizanski odred, zatim u 3. dalmatinsku brigadu s kojom učestvuje u borbama kod Knina i Vrlike, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi u borbama oko Imotskog, Posušja, Plas-grebena, Širokog Brijega, dolinom Neretve, kod Nevesinja, na Čehotini, Ljubišnji, kod Čelebića, na Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postaje borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu na Miljevini, Prači, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardima, Vranduku, Turbetu, u Dalmaciji, oko Duvna, Šuice, Travnika, kada postaje član KPJ. Studenog 1943. odlazi u prekomandu u 20. diviziju s kojom nastavlja borbu do konačnog oslobođenja. Kraj rata zatekao ga je na dužnosti zamjenika komandanta za snabdijevanje divizije u činu poručnika. Poslije rata je demobilisan. Umro je 1970. godine.

VUČIĆ Luke IVAN, rođen 1921, Lepenica, Šibenik, radnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelju. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. aktivno radi za NOP kada postaje i član SKOJ-a. Bio je član URS-ovih sindikata. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1.

proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama, na Sitnici, Jajcu, Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama, Prnjavoru, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u bitkama, na Ivan-sedlu, G. Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Ifsaru, Čajniču, Limu, Bijelom Polju, na prostoru Čelebić-Zavajit, Zlatni bor, Tara, Vučevo, Borovno, Zelengora, BalinOvac, Miljevina, potom preko istočne i srednje Bosne do Dalmacije, i natrag, u borbama, oko Travnika, Šuice, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije; zatim kao član KPJ i nišandžija na mitraljezu, u nadiranju Brigade na istok i po prelasku u Srbiju, u borbama, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Avali, Beogradu, te preko Srijema i Slavonije, do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, kao komandir voda u 1. bataljonu, u činu zastavnika. Poslije rata ostaje u aktivnoj službi JNA. Tri puta je ranjavan. Umro je 1972. godine, kao kapetan u penziji.

VUŠKOVIĆ Filipa ANDRIJA MAŽURIN, rođen 1914, Supetar, Brač, zemljoradnik. Potječe iz siromašne porodice. Za NOP počeo raditi 1941. Član KPJ postao je u toku rata. Godine 1942. stupio je u Brački vod, 5. četu bataljona »Josip Jurčević« i bataljonu »Vid Mihaljević«, s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i bori se u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Vrgorca, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Klobuka, Vitine, Carev-Dola, dolinom Neretve i Nevesinjske kotline. Travnja 1943. ušao je u sastav 3. dalmatinske brigade i sa njom se bori u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čehotini, Čelebiću, Tari, Pivi, Mratinju, Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. postao borac 2. čete 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istom nastavio borbe u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Komaru, oko Jajca, Vlašića, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Makljena, Vraniće, Bašarinca, Bitovnje, Sandžaka, u Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu, i svim borba-

ma na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji do Zagreba, gdje je dočekao kraj rata kao barjaktar 1. bataljona, u činu starijeg vodnika. Poslije rata se demobilizirao iz JNA. Umro je kao penzioner 1975. godine.

VUNIĆ Petra STANKO, rođen 1914, Lađevci, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Od 1943. aktivno radi za NOP, a listopada 1943. godine kod Bugojna dolazi u sastav PrištapsKih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Odmah se ističe u prvim borbama, oko Travnika, Turbeta, Šuice, ponovo oko Travnika, Turbeta, Komara, Ugra, preko centralne Bosne, Skenđer Vakufa, Crnog vrha, Jošavke, zatim kod Mrkonjić-Grada, Lisine, na prostoru Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, kada postaje kandidat za člana KPJ, a potom u nadiranju Brigade na istok preko Kupresa, Vukovskog, pl. Bitovnje, Foče, Sandžaka, te po prelasku u Srbiju, u borbama preko Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Valjeva, Uba, Avale, Beograda, kada postaje član KPJ i komandir desetine, s kojom uspješno komandira u borbama preko Srijema, sve do 18. siječnja 1945. godine, kadaje poginuo kod Šida, u borbi s Nijemcima.

VULJAN Ivana VLADIMIR, rođen 1923, Sućuraj, Hvar, pomorac. Kao omladinac, od 1942. godine radi sa svojim bratom za NOP, sve do 8. rujna 1943. kada je stupio u NOB-u, na Hvaru, odakle listopada 1943. odlazi, kod Bugojna kao borac i politički delegat voda 1. čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbe oko Travnika, Komara, Šuice, Vlašića, Turbeta, centralne Bosne, Mrkonjić Grada, kada je teže ranjen, gdje je izgubio jedno oko, početkom travnja 1944. godine. Po dolasku iz bolnice učestvuje u borbama na Mliništu, Bašarincu, Bitovni, Sandžaku, u Srbiji, na Zlatiboru i Palisadu, na Valjevu, Ubu i Beogradu, da bi u uličnim borbama bio ponovo ranjen. Po izlasku iz bolnice postao je politički delegat voda, Prateće čete, sa kojom nastavlja borbe na Sremskom

frontu kadaje početkom 1945. prekomandiran za političkog delegata automatičarske čete, brigade, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu zastavnika. Vlado se odlikovao bistrinom, političkom nadarenošću i velikom borbenošću. Njegova četa bila je strah i trepet za neprijatelja. Poslije rata prešao je u JRM iz koje je na njegovo traženje demobilisan. Član KPJ postao je u toku rata, u Valjevu.

VULINOVIĆ Mitra ŠPIRO, rođen 1913, Konjevrate, Šibenik, radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP aktivno radi od početka 1942. godine, a prvih dana listopada iste godine odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, zatim preko centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Crnog vrha, pl. Uzlomca, Jošavke, Teslića te drugim mjestima na prostoru: Teslić-Prnjavor-Banja Luka, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, u teškim borbama, na prostoru:

Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, Gornji Vakuf, Glavatičevo, naročito na Treskavici, u teškoj i krvavoj bici sa takozvanim »jurišnicima« Pavla Đurišića, gdje je za kratko vrijeme bilo nekoliko juriša i kontrajuriša; zatim Co prelasku Drine, na Krčinom rđu, Kapku Ifsaru, sve do 23. travnja 1943. godine, kada je poginuo, kod Čajniča, u borbi s Nijemcima i ustašama.

VULETA Jure IVAN, rođen 1913, Postrana, Split, zemljoradnik. Član KPJ od 1944. Za NOP počeo raditi 1941. Učesnik je diverzija: rušenje komunikacija, telefonsko-telegrafskih stupova u Podstrani, sakupio je oružje i municiju. U veljači 1943. stupio je u sastav 3. dalmatinske brigade s kojom je nastavio borbe u IV neprijateljskoj ofanzivi; oko Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Plas-grebena, Neretve, u prenosu ranjenika, potom na Nevesinju, Ulogu, Kalinoviku, Brodu, Zavajitu, Ljubušnoj, Čehotini, Tari, Mratinju i Vučevu, kada je početkom lipnja 1943. Postao borac 2. dalmatinske brigade i nastavio borbe kroz V

neprijateljsku ofanzivu, sve do 1944. godine, kada kao kuhar odlazi u prekomandu u Štab 2. korpusa, a prosinca 1944. godine iz Beograda u Sidu ulazi u sastav 2. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodeći borbe s Nijemcima u Šidskim Banovcima, 18. siječnja 1945. godine, teško je ranjen, a potom prenesen u bolnicu, gdje je i dočekao kraj rata, u činu zastavnika. Poslije rata je demobilisan. Član KPJ postao je u toku rata.

VUKŠIĆ Vice ĐESANKO MATE, rođen 1923, Mandalina, Šibenik, pitomac brodarske pomorske škole bivše jugoslavenske vojske. Potječe iz siromašne

radničke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje, kao vrlo napredan omladinac, aktivno radi za NOP. Početkom 1942. postao je član SKOJ-a. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah u prvoj borbi na Bosanskom Grahovu ističe se, kako svojom vojničkom vještinom, tako i hrabrošću, a posebno u teškoj bici na Sutjesci, 19/20. studenog 1942. godine, kada neustrašivo sa svojim drugovima juriša na ustaško-domobransko-njemačke bunkere i rovove i u jednom takvom jurišu, pred zoru 20. studenog 1942. godine je pogi-

VUKŠIĆ Nike ANTE, rođen 1922, Mandalina, Šibenik, radnik. Potječe iz siromašne radničko-težačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje 1941. uključuje se i aktivno radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a, da bi prvih dana listopada, iste godine, otišao u partizane i u Ključu ušao u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah se ističe u prvim borbama, na Bosanskom Grahovu i »krvavoj« Sutjesci jurišajući na neprijatelja, kao da za sobom ima veliko borbeno iskustvo. Svoju hrabrost potvrđuje u borbama preko Jajca, Skender Vakufa, Kotor-Varoši, pl. Uzlomac, Crnog vrha, sve do 14. prosinca 1942. godine, kadaje između Jošavke i Prnjavora poginuo od četničkog metka.

VUKŠIĆ Mate ANTE, rođen 1925, Mandalina, Šibenik, đak. Potječe iz siromašne radničke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Od kraja 1941. aktivno radi za NOP. Početkom 1942. postaje član SKOJ-a. Prvih dana listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah se istakao u prvim borbama, na Grahovu, Sitnici i Jajcu, jurišajići na neprijatelja. U svakoj narednoj borbi preko centralne Bosne svoju hrabrost i neustrašivost stalno potvrđuje posebno na Kotor-Varoši, pl. Uzlomac, Jošavki, Crni vrh i drugim

mjestima, kao na Teslići u Prnjavoru, sve do sredine siječnja 1943. godine, kadaje poginuo u borbi s njemačko-ustaškim snagama, između Banja Luke i Prnjavora.

VUKŠA Marka PAVLE KALIĆ, rođen 1925, Čista Mala, Šibenik, kovač-zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. za NOP radi od početka 1942. godine, a krajem iste godine bio je hapšen od Talijana. U

lipnju 1942. postao je član SKOJ-a. Listopada 1943. godine, kod Bugojna dolazi u sastav 1. bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama, oko Travnika i Šuice, Turbeta, Komara, na širem prostoru Travnika, potom preko centralne Bosne, oko Kotor-Varoši, Jošavke, Čelinca, na prostoru: Mrkonjić-Grad, Šipovo, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, kada se vodila na ovom terenu vrlo teška borba, s udruženim neprijateljskim snagama. Krajem svibnja 1944. bio je ranjen kod Mliništa, odakle je upućen na liječenje u Petrovu Goru, a potom na Vis. Sa Visa se vraća u svoje mjesto i vrši dužnost komandira stanice mjesne straže, pri komandi područja Šibenik, gdje ostaje na dužnosti do 1950. godine, kadaje demobiliziran u činu starijeg vodnika.

VUKOVIĆ Đuro MILAN, rođen 1922, Cetina, Knin, zemljoradnik. Iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od 1941, a sredinom 1942. godine postaje član SKOJ-a. Krajem te godine stupio je u 3. dalmatinsku brigadu, s kojom učestvuje u borbama kod Knina, Vrlike, u Livanjskom i Duvanjskom polju, kod Imotskog, Posušja, Plasgrebena, Širokog Brijega, dolinom Neretve, zatim u prenošenju ranjenika preko Prenja, potom u borbama kod Nevesinja, Ćehotine, Ljubišnje, Čelebića, Tare, Pive, Durmitora, Mratinja i Vučeva. Početkom lipnja 1943. postaje borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbe na Miljevini, Prači, Renovici, Vlaseniči, gdje je 26. lipnja 1943. godine bio teško ranjen, a potom upućen u bolnicu u Šekoviće. Pogi-

nuo je u bolnici oko 10. srpnja 1943, u obruču četnika i Nijemaca s ranjenicima i sanitetskim osobljem.

VUKOVIĆ Nikole MARKO, rođen 1911. Cetina, Knin, zemljoradnik. Potječe iz srednje seljačke porodice. NOP pomaže i za istog radi od 1943. U NOB-u stupio je 1944. u Beogradu. U veljači 1945. postao je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istom se bori, na Sremskom frontu, kao borac i puškomitraljezac, sve do ranjavanja na Mahovima kod Šarengrada, početkom travnja 1945. godine. Kraj rata gaje zatekao u Gajdobri - Bačka. Po povratku u jedinicu je demobiliziran.

VUKOVIĆ JOSIP, rođen 1922, Prapatnica, Vrgorac, zemljoradnik. Za NOP radi od 1941. Član SKOJ-a od početka 1942. godine, a član KPJ od 1943. Bio član općinskog i kotarskog komiteta SKOJ-a. U siječnju 1943. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević«. Po formiranju 4. dalmatinske brigade postao borac iste i nastavio borbu kroz IV neprijateljsku ofanzivu, oko Imotskog, Vrgorca, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, dolinom Neretve i Nevesinjske kotline. Travnja 1943. postao je borac 2. bataljona 3. dalmatinske brigade s kojom se bori u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao borac, desetar i politički delegat voda u 1. četi 2. crnogorskog bataljona i nastavio da se bori u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na Praći, Han-Pijesku, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u centralnoj Bosni, na Turbetu, u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, na Vlašiću, Vitovlju, oko Jajca i mrkonjić-Grada, na Lisini, Mliništu, Makljenu, na Vranići, Busovačkim kolibama, Bašarincu, Bitovnji, u Sandžaku, potom u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Bajinoj Bašti, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je listopada 1944. postao komesar u 5. šumadijskom bataljonu, iste brigade, da bi potom nastavio borbu, na Sremskom frontu, sve do ožujka 1945. godine, kadaje postao komesar čete bataljona za vezu 1. proleterske divizije, na kojoj gaje dužnosti i zatekao kraj rata, u činu kapetana. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzionisan u činu pukovnika. U toku rata je ranjavan.

VUKOVIĆ Jure JOSIP, rođen 1922, Selca, Brač, radnik-kamenoklesar. Vrlo mlad se opredijelio za napredni omladinski pokret. Član SKOJ-a od početka 1942. U godini 1942. stupio u Brački vod, zatim u 5. četu

bataljona »Josip Jurčević«, kasnije bataljon »Vid Mihaljević«, sa kojim je ušao u 4. dalmatinsku brigadu, s kojom je nastavio borbe, u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Vrgorca, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Klobuka, Tihaljine, Cerov Dola, dolinom Neretve, da bi **U** ožujku, s grupom Dalmatinaca po prelasku Neretve, ušao u sastav 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim se bori, kod Konjica, Uloga, Kalinovika, Drine, Krčinog brda, Kapka, Ifsara, Sandžaka, Bijelog Polja; u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Zlatnom boru, Vučevu, Sutjesci, Zelengori, Balinovcu, Miljevini, i istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku, u centralnoj Bosni, Turbetu, kada je 1943. postao član KPJ i komandir izviđačkog voda; zatim u Dalmaciji, Duvnu, Travniku, na Vlašiću, oko Komara, Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Vraniće, Bitovnje, Sandžaka, u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Beogradu, kadaje 1944. postao komandir izviđačkog voda brigade i nastavio borbe, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji do Zagreba. Kraj rata dočekao je u činu potporučnika. Ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu kapetana I klase.

VUKOREPA Luke LJUBO, rođen 1922, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje aktivno radi za NOP. U prvoj polovini 1942. postaje član SKOJ-a. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu ulazi u sastav 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Ističe se u prvim borbama na Sitnici i Jajcu, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, kod Teslića, na Devetinama i Prnjavoru, naročito tokom IV i V neprijateljske ofanzive i teškim i krvavim bitkama, kod sela Bojska, na Ivansedlu, G. Vakufu, poslije čega postaje puškomitraljezac, s kojim uspješno rukuje u borbama s četnicima, na Glavatičevu, Treskavici, potom se bori na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, gdje je i primljen u KPJ, a zatim i prima dužnost komandira desetine, koju znalački vodi iz borbe u borbu, kod Čajniča, Goražda, na Limu, kod Bijelog Polja, Šekovića, Komara,

na prostoru Čelebića, Zavajita, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu. Ovdje postaje komandir voda, s kojim uspješno komandira, na Borovnu i Sutjesci, sve do 9. lipnja 1943. godine, kadaje junački poginuo, na Borovnu (Zelengori) ispred Balinovca.

VUKOREPA Luke DANE, rođen 1920, Dubrava, Šibenik, zemljoradnik, iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje 1941, aktivno radi

za NOP. Član SKOJ-a postao je prvom polovinom 1942, a zatim obavlja dužnost sekretara skojevske organizacije. Početkom listopada 1942, odlazi u partizane i u Ključu stupa u 4. kraljevački bataljon 1-. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama na Grahovu, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varošu, oko Crnog vrha, Jošavke, na Teslići, Prnjavoru, Srbcu, zatim u teškim borbama na Bradini, oko Ivansedla, kod G. Vakufa, Konjica, na Ulogu, kod Kalinovika, na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-Korlat, na Zlatnom boru, Tari, Vučevu, u dolini Sutjeske, na Zelengori, Bavanu, Balinovcu, Miljevini, potom na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Vranduku, u Dalmaciji, oko Travnika, Duvna. Poginuo je 16. prosinca 1943. godine kod Šuice kao mitraljezac. Član KPJ postao je krajem travnja 1943. godine.

VUKO Miška IVAN IVO, rođen 1927, Tijarica, Sinj, zemljoradnik. Za NOP radi sve do stupanja u partizane, u srpnju 1943. godine, u Dalmaciji, odakle je u listopadu 1943. godine

došao u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i već 1943. postao član SKOJ-a. Član KPJ postao je veljače 1945. godine. Sa svojim bataljonom učestvuje u borbama, na Travniku, Duvnu, Komaru; u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi, u Sandžaku, u Srbiji: na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu. U svim borbama Ivo je bio primjeran borac. U toku rata ranjavan je više puta. Posebno se istakao u borbama za Beograd, kod Auto-komande i Slavije, zašto je i dobio Orden za hrabrost SSSR i Jugoslavije. Prelaskom na Sremski front već kao istaknuti borac, postao je kurir Štaba 1. proleterske brigade, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu starijeg vodnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je izašao 1957. godine u činu kapetana.

VUKIČEVIĆ Lovre JURE, rođen 1914, Radonić, Drniš, zemljoradnik. Za NOP radi od 1941. Bio je jedan od naprednih omladinaca. U početku rujna 1942. stupio je u Mosećko-svilajski odred, a već listopada

1942. postao je borac, komandir odjeljenja, vodnik voda i štapski pisar 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoši, Čelinca, Teslića; zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Konjica, Gornjeg Vakufa, Uloga, Kalinovika, Drine, Krčinog brda, Ifsara, u Sandžaku i Bijelom Polju; u V neprijateljskoj ofanzivi, na Čelebiću, Korlatu, Trovrhu, Vučevu, Suhoj, Balinovcu, Miljevini, u istočnoj Bosni, na Vlasenici, u Zvorniku, Vranduku, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, na vlašiću, u Mrkonjić-Gradu, na Lisini, Mliništu, Vranići, u Sandžaku, u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, u Valjevu, Beogradu, i svim borbama na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji do Zagreba. Kraj rata dočekao je u činu zastavnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran, u činu kapetana I klase. U toku rata postao je član KPJ.

VUKAŠOVIĆ Štipana PETAR PEĆINA, rođen 1919, Dugopolje, Split, zemljoradnik-radnik. Za NOP radi od 1941.

Vojni ilegalac 1941. Član KPJ od 1942. Stupio je u Mosorski odred, a po formiranju 3. dalmatinske u istu i bio komandir čete, s kojom se borio, oko Knina i Vrlike; zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plasgrebena, dolinom Neretve, Nevesinjske kotline i u Sandžaku; u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postao komandir ode-

ljenja, a zatim i politički delegat voda u 2. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade, s kojom je nastavio borbe u proboju obruča, na Miljevini, potom u istočnoj Bosni, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, centralnoj Bosni, Turbetu, kada je koncem rujna 1943. prekomandiran u Dalmaciju i bio starješina u sastavu 3. dalmatinske brigade i u 12. dalmatinskoj brigadi zamjenik komandanta brigade, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu kapetana. Nekoliko puta je ranjavan u toku rata. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika.

VUKADIN Jovana DUŠAN, rođen 1910, Vrbnik, Knin, službenik u Beogradu. Potječe iz srednje seljačke porodice. Za NOP radi od početka 1944. Od 25. listopada 1944. godine stupio je u 1. crnogorski bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom je nastavio borbe, na Sremskom frontu, u Srijemu i Slavoniji. Učesnik je borbi, na Iloku, Šidu, Tovarniku, Orioliku, Mehovima, Vukovaru, Pleternici, Banovoj Jaruzi, Čazmi, Vrbovcu, i drugima. Poslije rata se demobilizirao.

VUJČIĆ Joze MATE, rođen 1925, Orah, Vrgorac, zemljoradnik. Član SKOJ-a postao je 1941. godine, a član KPJ u toku rata. U prosincu 1942. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević« s kojim je ušao u 4. dalmatinsku brigadu i nastavio borbe u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Vrgorca, Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Tihaljina, Cerov Dola, Zelenkovca, dolinom Neretve, Čvrsnice, gdje su mu pro-

mrzle noge, ali je nastavio da se bori na Nevesinju. Travnja 1943. ušao je u 3. dalmatinsku i nastavio borbu u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je lipnja 1943. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u centralnoj Bosni, na Turbetu, Dalmaciji, kada je krajem rujna 1943. prekomandiran u Dalmaciju i ušao u sastav 11. dalmatinske brigade kao rukovodilac, iz koje je poslat u zapadnu Hercegovinu i postao zamjenik komesara Zapadnohercegovačkog odreda, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu poručnika. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je i penzioniran, u činu kapetana I klase.

VUJČIĆ Joze MARIJA, rođena 1920, Kljenak, Vrgorac, domaćica. Član SKOJ-a postala je 1942. godine, a član KPJ 1944.

U drugoj polovini 1942. stupila je u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim je ušla u sastav 4. dalmatinske brigade i u sastav 1. bataljona kao četna bolničarka nastavila borbe, oko Imotskog, Vrgorca, zatim u IV neprijateljskoj ofanzivi, oko Širokog Brijega, Posušja, Tihaljine, Cerov Dola, Zelenkovca, Klobuka, Čvrsnice, Plas-grebena, dolinom Neretve i Nevesinjske kotline. U travnju 1943. ulazi u sastav 3. dalmatinske brigade i nastavlja borbu u Sandžaku. U V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čehotine, Ljubišnje, Čelebića, Tare, Pive i Vučeva, kada je početkom lipnja 1943. postala četna bolničarka 6. beogradskog bataljona i higieničarka 1. proleterske NOUb rigade, nastavljajući borbu u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na Renovici, Vlasenici, Drinjači, Zvorniku, Vranduku, centralnoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji; Duvnu, Travniku, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić Grada, Lisine, za vrijeme desanta na Drvar, na Mliništu, Vukovsku, Vranići, Bitovnju, kada je ostala s ranjenicima, a zatim je ušla u sastav 5. kozaračke brigade, s kojom je nastavila borbe do kraja rata. Kraj rata je zatekao na dužnosti referenta saniteta ove brigade u činu zastavnika. U toku rata završila je viši sanitetski kurs. Poslije rata ostala je u JNA, gdje je završila školu za Više medicinske sestre. Penzionirana je u činu potpukovnika.

VUJČIĆ-LATIN Martina ANKA, rođena 1922, Vodice, Šibenik, domaćica. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje 1941. zajedno sa suprugom radi aktivno za NOP. Suprug joj 1942. godine odlazi u partizane, gdje je iste godine i poginuo. Anka i dalje radi na terenu i postaje član SKOJ-a. Početkom 1943. hapse je Talijani i odvode u logor na Molat, a zatim u Italiju. Po kapitulaciji Italije vraća se u domovinu i odmah preko Sjeverno-dalmatinskog odreda, kod Bugojna u listopadu 1943. godine ulazi u sastav 1. proleterske NOU brigade, gdje se odmah ističe svojom hrabrošću i upornošću, čineći sve kako bi što bolje pomogla ranjenim i bolesnim drugovima. Travnja 1944. godine odlazi u prekomandu u Sanitetski bataljon 1. proleterske divizije s kojim na-

stavlja svoj borbeni i naporni put preko Bosne i Hercegovine, Sandžaka, Srbije, Srijema i Slavonije do Zagreba, gdje i dočekuje kraj rata, u činu starijeg vodnika. Poslije rata je demobilizirana iz JNA.

VUČKOVIĆ Stipe LUKA, rođen 1915, Dugopolje, Split, drumski radnik iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po

okupaciji zemlje 1941, aktivno radi za NOP. u Terensku dugopoljsku četu, Mosorski partizanski odred stupio u drugoj polovini 1942. godine, a studenoga iste godine odlazi u 3. dalmatinsku brigadu i kao komandir čete učestvuje u borbama, oko Knina, Vrlike, Dinare, Imotskog, Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega, Plas-grebena, dolinom Neretve. Učestvuje u prenošenju ranjenika preko Prenja, zatim u borbama kod Nevesinja, na Čehotini, Ljubišnji, Čelebiću, Tari, Pivi, Durmitoru, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. dolazi u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, prvo kao komandir voda, a zatim zamjenik komandira čete. Bori se dalje preko r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparde, Vranduka, centralne Bosne, Turbeta, u Dalmaciji. Krajem rujna 1943. prekomandovan je za komandanta 4. bataljona 12. dalmatinske brigade i nastavlja borbu do konačnog, oslobođenja. Kraj rata dočekuje kao obavještajni oficir brigade. Član KPJ postao je 1942. godine. Poslije rata ostaje u JNA iz koje je penzioniran u činu majora.

ZAGORAC Đure DUŠAN, rođen 1910, Otišić, Sinj, zemljoradnik. Za radnički pokret se

opredijelio 1937. Kao sezonski radnik bio je organiziran u URS-ovim sindikatima. Po kapitulaciji stare Jugoslavije odmah prilazi organiziranju ustanka, kao simpatizer KPJ. Bio je vrlo aktivan i u NOB-u odlazi u studenom 1941. u grupu Svilaja-Vještić gora. Do odlaska u 1. proletersku Dušan učestvuje u nizu borbi: na žandarmerijsku stanicu Muć, na Maljkovo, na Svilaju, kod Krainovih staja i dr. Bio je kandidat za člana KPJ. Kolovoza 1942. godine postao je borac u Prištapskim jedinicama-artiljerije, 1. proleterske NOU brigade, s kojima je nastavio borbu na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, kada ulazi, 1943. godine u sastav Divizije artiljerije i vodi borbe u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u istočnoj Bosni, Dalmaciji, zatim u VI i VII neprijateljskoj ofanzivi, u Sandžaku, Srbiji, na Palisadu, Valjevu, Beogradu i na Sremskom frontu, u završnim operacijama, gdje je i dočekao kraj rata, u činu starijeg vodnika. Član KPJ postao je 1944. Ratni je vojni invalid. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Poslije rata se demobilisao, kao starije godište.

ZARO Karla JOZO, rođen 1920, Županja, Pelješac, Dubrovnik, trgovački pomoćnik. Od 1941. radi aktivno za NOP, na pripremi ustanka, u prikupljanju hrane, odjeće, oružja, rasturanju propagandnog materijala i prikupljanju novca. Kao aktivan i povjerljiv omladinac, 1942. godine postaje član SKOJ-a, a već travnja 1942. stupa u NOB-u, na Pelješcu, odakle se prebacuje na Biokovo, gdje je postao borac 2. čete bataljona »Josip Jurčević«, s kojom se bori po zagori i Biokovu, s Talijanima, ustašama i četnicima. Kolovoza 1942. postao je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbe, na Ključu, Strmici, Sitnici, Manjači, Jajcu, u centralnoj Bosni: oko Kotor Varoši, Ćelincu, oko Banja Luke; u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici,

Gornjem Vakufu i Bugojnu, Čićevu, Liteti, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Ifsaru, Sandžaku, Šekovići, Kovren i Bijelo Polje; potom u V neprijateljskoj ofanzivi, oko Čelebića, Korlata, Zlatnog bora, na Tari, Vučevu, dolinom Sutjeske, Maglića, Zelengori, oko Ljubinog groba, Balinovca, Miljevine i na Budnju, preko istočne Bosne na Jahorini i Vlasenici. Vodeći borbu s ustašama i Nijemcima za Zvornik, teško je ranjen, a zatim je prebačen u bolnicu. Po ozdravljenju ušao je u sastav 3. čete 1. vojvođanske brigade, s kojom se bori po Majevici, a kasnije je postao komandir čete Dopunskog bataljona, na kojoj ga je dužnosti i zatekao kraj rata, u činu- zastavnika. Poslije rata je ostao u JNA iz koje je i penzioniran u činu potpukovnika. Član KPJ postao je 1943. godi-

ZEHETNER Roberta HRVOJE, rođen 1922, Šibenik, završeni maturant gimnazije. Potječe iz siromašne činovničke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Za NOP radi od početka 1942. godine, kada sredinom iste godine, postaje član SKOJ-a, a član KPJ postao je sredinom 1943. godine. Talijani ga hapse zbog sumnje da surađuje sa NOP-om, ali ga puštaju zbog

nedostatka dokaza. Krajem listopada ili početkom studenog 1942. godine odlazi u partizane i stupa u novoformiranu 3. dalmatinsku brigadu, s kojom učestvuje u borbama po Bosni i Dalmaciji, a zatim u teškim bitkama, preko Imotskog, Posušja, Neretve, Nevesinja, Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, Čehotina, Ljubišnje, Mratinja, Vučeva, pokazujući u svim tim borbama izvanrednu hrabrost. Početkom lipnja 1943. godine, na Zelengori dolazi u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojim nastavlja borbe, preko Miljevine, Jahorine, Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, poslije čega postaje komandir desetine, nastavljajući borbe do Dalmacije, i natrag, oko Travnika, Šuice, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, Sinova, Mliništa, zatim preko Vukovskog, komunikacije Prozor-G. Vakuf, Vraniće, Bitovnje, Bjelašnice, Drine, Sandžaka, Uvea, Zlatibora, Palisada, Kosjerića, Maljena, Valjeva, kada je kao politički delegat voda bio ranjen, a po ozdravljenju opet se vraća u svoju jedinicu, s kojom nastavlja borbe preko Srijema, sve do 7. prosinca 1944. godine, kada je poginuo, između Sida i Tovarnika, jurišajući na njemačke rovove.

ZELIĆ Mijata PETAR, rođen 1915, Žegar, Obrovac, trgovački pomoćnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Mlad se uključio u napredni radnički pokret. Od 1941. radi i pomaže NOP. U NOB-u stupio je 1942, kao kandidat KP. Clan KPJ postao je 1943. godine. Listopada 1942. u Ključu postao je borac i politički delegat voda 4. kraljevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, da bi zatim nastavio borbu na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Maslovarima, na Teslići i Prnjavoru, Bradini i Ivan-sedlu, na Gornjem Vakufu, Ulogu, Treskavici, Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Cajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šekovića, Kovrena, Celebića, Borja, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, dolinom Sutjeske, na Zelengori, Orlovači, Balinovcu, Miljevini; zatim u istočnoj Bosni na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, na Capardama, Vranduku, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, oko Jajca i Komara, Mrkonjić-Grada, na Lisini, Mliništu, za vrijeme drvarske operacije, na Makljenu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Trnovo-Pljevlja; u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Duba, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali i Beogradu, kadaje prekomandiran u sastav 21. divizije, s kojom se kao komesar čete bori se na Sremskom frontu do 13/14. travnja 1945. godine, kada je poginuo između Gorjana i Đakova.

ZEMUNIK Duje ANTICA MALENA, rođen 1918, Krilo-Jesenice, Omiš, tvornička radnica, iz siromašne seljačke porodice. Bila je sindikalno organizovana u URS-ovim sindikatima. Clan SKOJ-a od 1941, a član KPJ postala je 1943. godine. U NOB-u stupila je 1942. godine u Mosorski odred iz kojeg je studenog 1942. ušla u sastav 3. dalmatinske brigade. Bori se kod Knina i Vrlike, Imotskog, Širokog Brijega, Posušja, Čvrsnice, Plas-grebena i dolinom Neretve, učestvuje u prenosu i njego-

vanju ranjenika zaleđenim Prenjom, zatim vodi borbe u Nevesinskoj kotlini. Krajem travnja 1943, postaje borac-bolničarka 3. dalmatinske brigade. Borbeni put je vodi preko, Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajita, Čehotine, Graca, Popova dola, Celebića, Tare, Mratinja do Vučeva. Početkom lipnja 1943. postala borac-bolničarka 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavlja borbu na Rataju, Miljevini, u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici i Zvorniku, kada je 8. srpnja 1943. godine sa svojom četom, kao isturena jedinica, bila odsječena i priključena Vojvođanskim jedinicama. U sastav brigade"' vratila se listopada 1943. i nastavila borbe, na Travniku, Komaru, Šuici, Vlašiću, u srednjoj Bosni, na Mrkoniić-Gradu, Lisini, Mliništu, Makljanu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Trnovo-Pljevlja, u Srbiji, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu i Beogradu, u kojoj je slomila nogu, i ostala u bolnici do kraja rata, kao sanitetski radnik. Poslije rata demobilizirana.

ZLODRE Božidara TONKA, rođena 1923, Split, đak. Potječe iz siromašne radničke porodice koja je vrlo rano ostala bez oca. Završila je školu u Zagrebu, gdje je bila uključena u

omladinski pokret i pomagala NOP, sve do dolaska u Split, početkom rujna 1943. godine, kada je po kapitulaciji Italije u Dalmaciji stupila u NOB-u, u sastav Beogradskog saniteta 1. proleterske NOU brigade, a nešto kasnije u sastav Rudarske čete 4. kraljevačkog bataljona, s kojim nastavlja borbu, kao bolničarka, oko Travnika, Šui-

ce, Vlašića, Jajca, u centralnoj Bosni, oko Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, Kupresa, Vukovskog, Vraniće, Bašarinca, Bitovne, Sandžaka, u Srbiji;na Zlatiboru, Palisadu, Jelovoj Gori, Valjevu, Ubu i Beogradu, kada je krajem listopada 1944. prekomandirana za sekretaricu u Štab 1. proleterske divizije, u kojoj je i dočekala kraj rata, kao potporučnik. Poslije rata nastavila je školovanje i bila je u službi ministarstva vanjske trgovine, a po formiranju RO »Ivan Milutinović«, premještena je u isti, kao stručnjak iz kojeg je i penzionirana. Član SKOJ-a postala je 1943. godine, a član KPJ kolovoza 1944. godine.

ZURAK Bože MARKO, rođen 1927, Bijelina, Benkovac, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Član SKOJ-a postao je početkom 1944. godine. Godine 1943. stupa u Bukovički odred, s kojim se bori na području Dalmacije do rujna 1943. godine, kada u Dalmaciji postaje borac 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbe, na Duvnu, Travniku, Komaru, Šuici, oko Jajca, Vlašića, Turbeta, po srednjoj Bosni, na Mrkonjić-Gradu i Lisini. Vodeći borbu s njemačkim »trupovima« na Lisini je poginuo, pred kraj travnja 1944. godine.

ŽABICA Petra MILE ŠKAJO, rođen 1922, Vela Luka, Korčula, zemljoradnik, iz seljačke siromašne obitelji. Za NOP radi odmah po okupaciji zemlje 1941. godine, kada je postao član SKOJ-a. Aktivan u pripremnom razdoblju ustanka. U NOB stupio početkom rujna 1942. u Korčulanski odred, oda-

kle je došao u sastav omladinske čete »Ante Torkar« bataljona »Josip Jurčević«, sa kojom se bori do kraja kolovoza 1942. kada je u Livnu postao puškomitraljezac prištapskih jedinica 1. proleterske NOU brigade. Učestvovao je u borbama, na Ključu, Bosanskom Grahovu, Sitnici, u centralnoj Bosni, Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, Maslovaru, Tesliću i Prnjavoru, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, oko Ivan-sedla-Bradine, Gornjeg Vakufa, Treskavice, na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šekovića, Kovrena, Čelebića, Borja, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Sutjeske, gdje je 6. lipnja 1943. godine i poginuo, kao borac za vezu brigade.

ŽAJA Tome JOZO, rođen 1921, Mitlo, Trogir, zemljoradnik. Potječe iz seljačke siromašne obitelji. Jedan od naprednih omladinaca. Za NOP radi od kraja 1941. Član SKOJ-a od 1942. Sredinom iste godine stupa u Trogirsko-marinski odred, s kojim učestvuje u borbama do početka rujna 1942. godine, kada odlazi na Tičevo i stupa u 4. kraljevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbu na Ključu, gdje se i ističe kao borac, ali je već u slijedećoj borbi 26/27. listopada 1942. godine hrabro poginuo, kod Bosanskog Grahova, u borbi s Talijanima i četnici-

ŽARNIĆ Mate MATE KRANKIN, rođen 1914, Makar, Makarska, zemljoradnik iz siromašne seljačke familije. Jedan od naprednih omladinaca u sv"om selu. Vrlo mlad se opredijelio za radnički pokret. Kandidat KP od 1941. a član KPJ od 1943. Po kapitulaciji stare Jugoslavije radi na prikupljanju i sklanjanju oružja i municije, brine se o vojnim ilegalcima u s. Makru. Osnivanjem prvog ilegalnog NOO u Makru, postao je njegov član, u kojem aktivno radi sve do siječnja 1943. godine, kada postaje borac i desetar u bataljonu »Vid Mihaljević« u kojem je i postao član KPJ i sa istim ušao u 4. dalmatinsku brigadu. Sudjeluje u borbama, oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Cerova Dola, Zelenkovca,

Klobuka, Čvrsnice, u dolini Neretve, zatim učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom i vodi borbe u Nevesinjskoj kotlini. Krajem travnja 1943. postao borac i starješina 3. dalmatinske brigade i nastavio svoj borbeni püt, preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta, Čehotine, Graca, Popova dola, Čelebića, Tare, Mratinja do Vučeva. Početkom lipnja 1943. postao je borac i komandir voda 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbe, na Rataju i Miljevini, potom u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj i Turhetu. Početkom rujna 1943. godine poginuo je, kao komandir voda, na Turbetu.

ŽARNIĆ Bariše ROKO, rođen 1923, Makar, Makarska, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Godine 1942. postao je član SKOJ-a. Drugom polovinom 1942. postao borac bataljona »Vid Mihaljević«, s kojim je ušao u sastav 4. dalmatinske brigade i s njom vodi borbe, oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Cerova dola,

Klobuka, Zelenkovca, Cvrsnice i u dolini Neretve, zatim učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom, bori se u Nevesinjskoj kotlini. Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade i nastavio svoj borbeni put, na Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajt, na Čehotini, Popovom dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao je borac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa njim nastavlja borbe, na Rataju, Miljevini, u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću i Vitovlju. Poginuo je početkom siječnja 1944. godine u blizini Turbeta.

ŽDERIĆ Nikole ZORA ZORKA, rođena 1923, Brist-Grnčenik, Kardeljevo, domaćica iz seljačke siromašne porodice.

Od 1941. pomaže NOP, kadaje formirana prva Briška partizanska grupa, u Grnčeniku. Njezin rad sastojao se u prikupljanju hrane, odjeće, a vršila je i kurirsku dužnost. Član SKOJ-a od 1942. godine. U NOB-u stupila je studenoga 1942. godine, u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim ulazi u sastav 4. dalmatinske brigade. Bori se oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Cerov dola, Klobuka, Zelenkovca, Cvrsnice, u dolini Neretve, zatim učestvuje u prenosu i njegovanju ranjenika preko zaleđenog Prenja, i u Nevesinjskoj kotlini. Krajem travnja 1943. postala je borac 3. dalmatinske brigade i nastavila svoj borbeni put, na Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajt, zatim na Čehotini, Gracu, Popovom dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju do Vučeva. Početkom lipnja 1943. postala je borac-bolničarka 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sudjeluje u borbama na Rataju, Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, Turbetu i Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, na r. Ugar, Vitovlju, Mrkonjić-Gradu, Lisini, Mliništu, Drvaru, Makljenu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Trnovu, oko Pljevlja; potom po prelasku u Srbiju, na Zlatiboru i Palisadu, kadaje kolovoza 1944. godine prekomandirana u sastav saniteta 1. proleterske brigade. Borbeni je put vodi preko Kosjerića, Valjeva, Uba i Beograda, do Sremskog fronta i Slavonije. Kraj rata zatekao ju je kao bolničarku, u sanitetu brigade, u činu starijeg vodnika. Član KPJ postala je tokom 1944. godine. Poslije rata ostala je u Vojnoj bolnici. Umrla je 1970. godine.

ŽEGARAC DANILO, rođen 1922, Split, krojački radnik. Član SKOJ-a postao je 1942. godine, a član KPJ od 1944. Za vrijeme šegrtovanja postao je član USR-ovih sindikata. Učesnik je štrajkova i političkih demostracija u Splitu. Bio je jedan od naprednih omladinaca koji je 1941. učestvovao u oduzimanju i prenosu oružja iz vojne kasarne na Gripama, kao i 1943. godine, za vrijeme kapitulacije Italije, u razoružavanju Talijana. Učesnik je raznih diverzija omladine Splita. U rujnu 1943, stupa kod Aržana u 1. crnogorski

bataljon, 1. proleterske NOU brigade, s kojom je nastavio borbe, na Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, kada je teško ranjen početkom travnja 1944. godine, i podlegao ranama u bolnici, u s. Kolo, kod Duvna. Bio je veseo, hrabar i vrlo omiljen među svojim suborcima.

ZIDIĆ Ivana DINKO, rođen 1925, Zavojane, Vrgorac, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. Član SKOJ-a postao je 1942. godine, a član KPJ u toku rata. Krajem 1942. stupio je u bataljon »Vid Mihaljević«, s

kojim je ušao u 4. dalmatinsku brigadu i nastavio borbe, oko Vrgorca, Širokog Brijega,. Tihaljine, Klobuka, Cerov dola, Zelenkovca, Cvrsnice i doline Neretve. Učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom. Bori se u Nevesinjskoj kotlini. Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade i nastavio svoj borbeni put, na Ulogu, Kalinoviku, Brodu, Zavajitu, bori se na Čehotini, Gracu, Popovu dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao je borac 1. čete 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s istim nastavio borbe u proboju obruča, u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Vranduku, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Šuici, Travniku, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, na Makljenu, Vranići, kadaje 1944. došao u Dalmaciju. Kraj rata dočekao je kao terenski radnik u Vrgorcu.

ŽIDIĆ Ante IVO IVAN, rođen 1919, Kardeljevo, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice^ Član SKOJ-a od 1941. godine, a član KPJ postao je u toku rata. Učesnik napada na Gradac 23. siječnja 1942. godine, od kada je i postao borac

Gradačke partizanske grupe, a kasnije 1. voda Južnodalmatinske čete, s kojom se bori na području Biokovo-Neretva, odakle je vraćen na terenski

rad. Na terenu je radio sve do početka kolovoza 1942. kadaje ušao u sastav bataljona »Josip Jurčević«, a početkom rujna u bataljon »Vid Mihaljević«, s kojim se bori na području Biokova do ulaska u sastav 4. dalmatinske brigade. Sudjeluje u borbama oko Vrgorca, Širokog Brijega, Tihaljine, Klobuka, Cerov dola, Čvrsnice i doline Neretve. Učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom, zatim se bori u Nevesinjskoj kotlini. Krajem travnja 1943. postao je borac 3. dalmatinske brigade i nastavio svoj borbeni put, na Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajt, učestvuje u borbama, na Ćehotini,' Gracu, Popovom dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao je borac i politički delegat voda u 6. beogradskom bataljonu i nastavio borbe u proboju obruča, zatim u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama i Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, Mrkonjić-Gradu, Šipovu, Mliništu, za vrijeme desanta na Drvar, na Makljenu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Trnovu, Pljevljima, u Srbiji na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu, na Sremskom frontu i Slavoniji. Kraj rata zatekao ga je na dužnosti političkog delegata voda, u činu zastavnika. Ranjavan. Poslije rata ostao u JNA iz kojeg je penzioniran u činu potpukovnika.

ŽIVALJ Joze ANTE ZUKO, rođen 1923, Sinj, đak iz siromašne seljačke porodice. Vrlo rano se uključio u omladinski pokret Sinja i već 1939. godine postao je član SKOJ-a. Bio je hapšen i zatvaran od talijanskog okupatora. Po izlasku iz zatvora odlazi u NOB-u i u sastavu Sinjske čete nastavlja borbu, do ulaska u 3. dalmatinsku brigadu, u kojoj je i postao član KPJ i intendant jednog bataljona. Bori se oko Imotskog, Posušja, Širokog Brijega, Plasgrebena i dolinom Neretve, učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom i vodi borbe u Nevesinjskoj kotlini; zatim je nastavio svoj borbeni put, na Ulog, Kalinovik, Brod, Zavajt, na Ćehotini, Gracu, Popovom

dolu, Čelebiću, Tari, Mratinju i Vučevu. Početkom lipnja 1943. postao ekonom u 1. crnogorskom bataljonu 1. proleterske NOU brigade i nastavio borbu u proboju obruča, na Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, r. Prači, Rcnovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Turbetu, Dalmaciji. Vodeći borbe s Nijemcima, krajem rujna 1943. godine kod Aržana u jednoj od juriša poginuo je.

ŽIVKOVIĆ Ive IVE, rođen 1908, Radonić, Drniš, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. NOP pomaže od 1942. U NOB-u stupio početkom 1943. godine u sastav bolnice 9. dalmatinske divizije, s kojom je nastavio svoj borbeni put u pravcu Neretve. Početkom ožujka kod Neretve je postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i s njom se bori, na Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, na pravcu Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Celebića, Borja, Korlata, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Borovna, Zelengore, Bavana, Balinovca, Miljevine; zatim u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, na Capardima, Nemiloj, u srednjoj Bosni, na Turbetu. Poginuo je 1. rujna 1943. godine, na Turbetu.

ŽIVKOVIĆ Ivana JERE, rođen 1925, Podglavica-Rogoznica, Šibenik, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Aktivno radi za NOP od početka 1942. godine, a krajem kolovoza, iste godine, odlazi u partizane i u Livnu ulazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe na Ključu, Grahovu, Sitnici, potom preko Jajca, centralne Bosne, zatim u IV i V neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika do Drine, gdje krajem ožujka 1943. postaje član SKOJ-a; zatim po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, Čajniču, kod Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat-Trovrh-Bakići, na Tari, kada prima puškomitraljez, s kojim uspješno rukuje u borbama, preko Vučeva, Suhe, Zelengore, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice i Zvornika. Početkom srpnja 1943. kod Caparda prima desetinu i nastavlja borbe preko Nemile i srednje Bosne do Dalmacije, kada se prima u članstvo KPJ, vodeći svoju desetinu iz borbe u borbu, oko Šuice, Travnika, Turbeta, Jajca, Mrkonjić-Grada, kada krajem veljače 1944. prima dužnost komandira voda, s kojim uspješno komandira," sve do 29. svibnja 1944. kadaje junački poginuo u rejonu Mliništa za vrijeme drvarske operacije.

ŽIVKOVIĆ Mate JERE, rođen 1924, Radonić, Drniš, zemljoradnik iz seljačke siromašne obitelji. Već 1942. godine postao član SKOJ-a. Godine 1942. stupio je u Mosećko-svilajski odred iz kojeg je listopada 1942. u Ključu postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, u kojoj je po-

stao i član KPJ 1944. godine. Učestvuje u borbama, na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, zatim u centralnoj Bosni, Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića i Prnjavora, na Bradini i Konjicu, Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šekovića, Kovrena, Čelebića, Borja, Korlata, Tare, Vučeva, Suhe, Zelengore, Balinovca, Rataja i Miljevine; zatim u istočnoj Bosni, na r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, i u srednjoj Bosni, na Turbetu, u Dalmaciju, Duvnu, Travniku, Šuici, oko Jajca, Mrkonjić Grada, Šipova i Mliništa. Vodeći borbu s Nijemcima, za vrijeme desanta na Drvar 28/29. svibnja 1944. godine u rejonu Mliništa gdje je poginuo.

ŽIVKOVIĆ Ante JOSIP, rođen 1921, Zečevo-Rogoznica, Šibenik, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredan omladinac. Odmah po okupaciji zemlje uključuje se i aktivno radi za NOP. Travnja 1942. odlazi u partizane (nijje utvrđena jedinica u kojoj je bTo), a listopada iste godine odlazi u Ključ i ulazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Odmah se ističe u borbama na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, centralnoj Bosni, zatim u borbama, na Kotor-Varoši, Čelincu, Crnom vrhu, Jošavki i drugim mjestima na prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka; potom se bori u IV neprijateljskoj ofanzivi, u teškim bitkama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, Gornji Vakuf, posebno na četnička uporišta, Čićevo, Glavatičevo i Treskavici, gdje su do nogu potučeni takozvani »jurišnici« Pavla Đurišića, zatim se bori na Ustikulini na Drini, sve do 8/9. travnja, kada je kao član SKOJ-a poginuo, na Krčinom brdu, po prelasku Drine, jurišajući na talijanske rovove.

ŽIVKOVIĆ Ilije JOSIP, rođen 1915, Radonić, Drniš, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. NOP pomaže i za istog radi od 1941. godine. U NOB-u stupio je 1942. godine u Mosećko-svilajski odred, u kojem se bori sve do listopada 1942. kada je u Ključu postao borac, desetar, komandir voda

i komandir 3. čete 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Član KPJ postao je početkom 1943. godine. Bori se na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića i Prnjavora, zatim oko Bradine i Konjica, Lukača, Gornjeg Vakufa, Uloga, Treskavice, na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šekovića, Kovrena, Čelebića, Borja, Korlata, Tare, Vučeva, Suhe, na Zelengori, Balinovcu, Rataju, Miljevini, u istočnoj Bosni, r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, u srednjoj Bosni, Turbetu, Dalmaciji, Duvnu, Travniku, Šuici, Vlašiću, oko Jajca, Mrkonjić-Grada, Šipova, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, na Makljenu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Trovrhu, oko Pljevalja; potom po prelasku u Srbiju, na Zlatiboru, Palisadu, Valjevu, Ubu, Ralji i Beogradu, na Sremskom frontu i Slavoniji i svim završnim operacijama. Kraj rata ga je zatekao na dužnosti komandira 3. čete, u činu poručnika. U toku rata je ranjavan više puta. Poslije rata ostao je u JNA, iz koje je prekomandiran 1946. godine u Narodnu miliciju.

ŽIVKOVIĆ Petra JOSO, rođen 1920, Radonić, Drniš, zemljoradnik, iz siromašne seoske obitelji. NOP pomaže od kraja 1941. Član SKOJ-a postao je 1942. U Mosećko-Svilajski odred stupio je 1942. s kojim se bori sve do lipnja 1942. kadaje u Ključu postao borac 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Bori se na Bosanskom Grahovu, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića i Prnjavora, oko Bradine, Konjica i Lukača, zatim kod Gornjeg Vakufa, Uloga, Treskavice, na Drini i Ustikulini. Vodeći borbu s Talijanima i četnicima 8/9. travnja 1943. godine, na Krčinom brdu poviše Drine je poginuo.

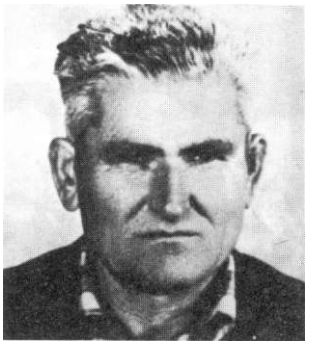
ŽIVKOVIĆ ĆAKIĆ Sähe ud. Frane LJUBICA, rođena 1914, Dragišići, Šibenik, domaćica. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Vrlo napredna.

Zivi u Zatonu. Tu se i uključuje u napredni radnički i revolucionarni pokret. Odmah po kapitulaciji stare Jugoslavije i dolaskom okupatora, aktivno radi za NOP. U Primorsku četu stupa svibnja 1942. godine. Kolovoza iste godine, za vrijeme velike racije na tom terenu od strane okupatora i domaćih izdajnika biva ranjena i uhvaćena, potom je upućena u zatvorsku bolnicu u Šibenik, ali ubrzo poslije toga uz pomoć Ljubica ježi. U odsutnosti je osuđena na smrt. Listopada 1942. odlazi u Bosnu i na prostoru Ključ-Bosansko Grahovo stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, s kojom učestvuje u borbama, na Sitnici, Jajcu, Skender Vakufu, Kotor Yaroši, Crnom vrhu, Košavki, Čelincu, Maslovaru, Devetinama, i drugim mjestima na prostoru Teslić-Prnjavor-Banja Luka, pokazujući se izvanredno hrabrom i kao borac i kao bolničarka, posebno kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim bitkama, preko; Bradine, Ivan-sedla, Gornjeg Vakufa, Neretve, Glavatićeva, Treskavice, Ustikuline-Drine, Krčinog

brda, Kapka, Ifsara, na prostoru Čajniče-Goražde, Sandžak-Kovren-Šekovići, Čelebić-Korlat-Bakić, Tare, Pive, Vučeva, dolinom Sutjeske, sve do 8. lipnja 1943. godine, kada je u rejonu Milinklada (Zelengora), poginula od neprijateljr ske avijacije, kao četna bolničarka i član KPJ.

ŽIVKOVIĆ Ignacija MARIN, rođen 1922, Zečevo-Rogoznica, Šibenik, zemljoradnik. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od kraja

1941. Clan SKOJ-a od druge polovine 1942. Listopada 1943. odlazi u partizane i kod Bugojna stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama, oko Travnika, Turbeta, Duvna, Šuice, opet oko Travnika, Turbeta, Komara, Vlašića, Jajca, Vrbasa, sela Dubrave, Hamadžića, Mrkonjić-Grada, Lisine, Šipova. Sredinom svibnja 1944. godine s grupom boraca odlazi za Petrovac radi preduzimanja nekog materijala, ali zbog nastale situacije - desant na Drvar, nije se mogao vratiti u svoju jedinicu, već se priključio 7. krajiškoj brigadi, s kojom nastavlja borbe do srpnja 1944. godine, kada je bio ranjen, a potom upućen na liječenje u Italiju. Prosinca 1944. vraća se iz Italije i do kraja rata radi pri Komandi područja Šibenik, prvo kao borac, a potom skladištar, odakle je i demobilisan krajem rata 1945. godine.

ŽIVKOVIĆ Tome MILJENKO, rođen 1924, Zaton, Šibenik, učenik, iz srednje seljačke porodice. Clan SKOJ-a 1940. godine, a član KPJ je postao prosinca 1941. godine. Bio je zatvoren u Šibeniku od 5. svibnja do 17. studenog 1941. godine, zbog aktivne saradnje sa NOP-om. Svibnja 1942. stupa u 1. primorsku četu, vrši dužnost delegata voda i učestvuje u svim borbama koje vodi četa. Listopada te godine ulazi u sastav Primorskog bataljona, s kojim nastavlja borbe kao komesar čete i komesar bataljona. Početkom siječnja 1943. s bataljonom ulazi u sastav novoformirane 5. dalmatinske brigade, s kojom nastavlja borbe, oko Imotskog, Duvna, Posušja, Cvrsnice, dolinom Neretve, a zatim učestvuje u prenosu ranjenika zaleđenim Prenjom, do Nevesinjske kotline. U svim ovim borbama vršio je dužnost pomoćnika komesara bataljona. Krajem travnja 1943. postao je starješina u sastavu 3. dalmatinske brigade s kojom preko Uloga, Kalinovika, Broda, Zavajta ulazi u V neprijateljsku ofanzivu i učestvuje u borbama, na Čehotini, Gracu, Popov dolu, Čelebiću, Tari i Vučevu, kada 30. svibnja 1943. s još 14 drugova, kod Suhe, dolazi u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Tu je delegat voda, zatim komesar čete, te nastavlja borbe, preko Zelengore, Balinovca, Miljevine, Jahorine, r. Prače, Han-Pijeska, Vlasenice, Zvornika, Caparde, Nemile, srednje Bosne, Turbeta do Dalmacije. Početkom listopada 1943. odlazi u prekomandu u sastav 10. dalmatinske brigade i kao starješina nastavio borbe u Dalmaciji, Bosni, Lici i Sloveniji. Kraj rata gaje zatekao na dužnosti komesara bataljona, u činu kapetana. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu pukovnika. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«.

ŽIVKOVIĆ Vice MLADEN, rođen 1911, Zečevo-Rogoznica, Šibenik, zemljoradnik-ribar. Potječe iz siromašne seljačke obitelji. Do 1936. živi na selu i bavi se poljoprivrednim poslovima i povremenim ribarenjem. Vrlo rano se opredjeljuje za napredni radnički pokret. Krajem rujna 1936. dobrovoljno odlazi u Španiju, gdje se na strani republikanske vojske u internacionalnim brigadama bori protiv fašističke falange i diktature. Tu u Španiji 1938. postaje i član KPJ. Od 12. veljače 1939. do 18. lipnja 1941. nalazi se u logorima u Francuskoj, odakle 18. lipnja 1941. odlazi dobrovoljno na rad u Njemačku, a 25. kolovoza 1941. bježi iz Njemačke i 28. kolovoza ilegalno dolazi u Zagreb, gdje ostaje do studenog 1941. godine, kada pod pseudonimom Jeličić Ivan, odlazi u Sarajevo, a potom preko pl. Trebevića odlazi u partizane, u selo Petrovići. Ovdje se zadržao kratko vrijeme i zatim odlazi Čiči u Podromaniju, kada dobiva novo ime i prezime, Lovre Novak, i tu je bio raspoređen na dužnost komesara

čete pri odredu »Zvijezda«, koji je dejstvovao na prostoru: Podromanija-Vareš-Zvijezda. Na ovoj dužnosti bio je do siječnja 1942. kada kod Vareša stupa u 3. kragujevački bataljon 1. proleterske NOU brigade, gdje se postavlja na dužnost komandira desetine. U ovom bataljonu se nalazi do listopada 1942. kada je prekomandiran u dalmatinske jedinice, gdje obavlja razne dužnosti u 2. dalmatinskoj brigadi, a potom u 9. dalmatinskoj diviziji. Kraj rata dočekao je u Trstu na dužnosti šefa naoružanja divizije, u činu

kapetana. Nosilac je »Partizanske spomenice 1941«. Penzinirani oficir.

ŽIVKOVIĆ Jose MARKO, rođen 1922, Radonić, Drniš, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od početka 1942. godine. Član SKOJ-a od 1942, iste godine stupa u Mosećko-svilajski odred, s kojim se bori sve do listopada 1942. kada u Ključu postaje borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Učestvuje u borbama, na Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, na Kotor-Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića, na Prnjavoru i Devetinama, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, i kod Drine. Vodeći borbe s Talijanima i četnicima kod Ustikuline pri forsiranju Drine teže je ranjen, krajem ožujka 1943. godine, a zatim prebačen u centralnu bolnicu, u kojoj je u lipnju 1943. godine i poginuo.

ŽIVKOVIĆ Ive MATE, ro đen 1913, Radonić, Drniš, zemljoradnik iz siromašne seljačke porodice. Bio je jedan od naprednih seljaka u svom mjestu. Godine 1941. bio je kandidat KP. Za NOP radi od 1941. godine. U 1942. stupa u Mosećko-svilajski odred, s kojim se bori sve do listopada 1942. kada u Ključu postaje borac 3. čete 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade i sa istim nastavio borbu na Sitnici, kod Bosanskog Grahova. U borbi s četnicima kod Sitnice u pravcu Manjače, poginuo je 19. studenog 1942. godine.

ŽIVKOVIĆ Marka MIRKO, rođen 1924, Radonić, Drniš, zemljoradnik. Član SKOJ-a od 1942. godine, te iste 1942. godine stupa u Mosećko-svilajski odred iz kojeg je u listopadu 1942. postao borac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, i sa istom se bori na Strmici, Sitnici, Jajcu, Kotor-Varoši, Čelincu, oko Teslića, Prnjavora, u IV neprijateljskoj ofanzivi, na Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu i Bugojnu, Glavatičevu, Treskavici. Pri forsiranju Drine, krajem ožujka 1943. godine, razbolio se i dobio tifus, a potom se našao u sastavu Centralne bolnice u kojoj je i poginuo u toku V neprijateljske ofanzive 1943. godine.

ŽIVKOVIĆ Paške MOJMIR, rođen 1922, Zaton, Šibenik, zemljoradnik-radnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Odmah po okupaciji zemlje

radi za NOP i postaje član SKOJ-a. Lipnja 1943. stupa u Sibensko-trogirski odred, a potom krajem rujna te godine došao u sastav 6. beogradskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, uice, Komara, Vlašića, oko Jajca, u srednjoj Bosni, Mrkonjić-Gradu, Sipovu, Mliništu, za vrijeme drvarske operacije, potom u nadiranju Brigade na istok, na Makjan, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Trnovu, oko Pljevlja, zatim po prelasku u Srbiju, na Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Ubu, Ralji, Beogradu, kadaje postao član KPJ. Zatim kao komandir PT voda u borbama na Sremskom frontu, kod Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, Oriolika, Bosuta, potom u proboju Sremskog fronta i gonjenju neprijatelja preko Sotine, Vukovara, Caglina, Pleternice. Đakova, gdje je bio i ranjen kao komandir voda u PT četi 1. proleterske brigade, u činu starijeg vodnika, kada ie i upućen u bolnicu, gdje dočekuje kraj rata. Poslije rata ostao je u JNA iz koje je penzioniran u činu majora. Ratni je vojni invalid.

ŽIVKOVIĆ Vice NIKOLA, rođen 1920, Zečevo-Rogoznica, Šibenik, zemljoradnik. Potječe iz seljačko siromašne obitelji. Za NOP radi od 1942. Godine 1943. stupa u Šibensko-trogirski odred, a polovinom listopada te godine, kod Bugojna dolazi u sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Vodi borbe oko Travnika, uice, oko Jajca, Komara, u srednjoj Bosni, Mrkonjić-Grada, Lisine, Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, na Makljenu, Vranići, Bašarincu, Bitovni, Tarčinu, Trnovu, zatim u Srbiji, Zlatiboru, Palisadu, Kosjeriću, Valjevu, Ubu, Ralji, Avali, u oslobađanju Beograda. Tada je postao i komandir desetine s kojom komandira u borbama u Sremu, kod Sida, Tovarnika, Sidskih Banovaca, Oriolika, sve do ranjavanja početkom 1945. godine, kadaje upućen u bolnicu. Član KPJ postao je 1. ožujka 1945. godine. Kraj rata dočekao

kao komandir voda u brigadi KNOJ-a u Beogradu. Poslije rata ostao u JNA i danas je kapetan u penziji.

ŽIVKOVIĆ Bože PETAR, rođen 1924. Radonić, Drniš, zemljoradnik. Potiče iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od druge polovine 1941. Član SKOJ-a od kraja 1941. Uhapšen od strane Talijana, veljače 1942. godine. Bio je zatvoren u Šibeniku dva mjeseca. Početkom listopada 1942. odlazi u partizane i u Ključu stupa u 6. beogradski bataljon. Vodi borbe, na Grahovu, Sitnici, Jajcu, preko centralne Bosne, Kotor-Varoš, Crni vrh, Teslić, kroz IV i V neprijateljsku ofanzivu, u teškim borbama, na prostoru Ivan-sedlo, Bradina, Konjic, G. Vakuf, kod Kalinovika, po prelasku Drine, na Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na prostoru Čajniče-Goražde, kod Pljevlja, Bijelog Polja, na pravcu Čelebić-šuma, Korlat-Trovrh, na Tari, Vučevu, Suhoj. Ranjen je 10. lip-

nja 1943. na Balinovcu i upućen u brigadni sanitet. Koncem studenog 1943. odlazi u Jajce pri VŠ, a potom odlazi u Italiju na kurs tenkista i stupa u 1. tenkovsku brigadu, u kojoj je bio komandir tenka. Rujna 1944. odlazi u SSSR u 2. tenkovsku brigadu, s kojom se vraća u zemlju kao komandir Autovoda i nastavlja borbe do konačnog oslobođenja zemlje. Kraj rata zatiče ga u činu potporučnika. Poslije rata ostaje u JNA iz kojeg je penzioniran, u činu majora. Clan KPJ od veljače 1944.

ŽIVKOVIĆ Stipe VALENTIN, rođen 1913, Zečevo-Rogoznica, Šibenik, zemljoradnik iz siromašne seljačke obitelji. Za NOP radi od prvih dana 1942. U sastav 3. kragujevačkog bataljona 1. proletersko NOU brigade dolazi krajem rujna 1943. u Dalmaciji (Aržano). Vodi borbe kod Šuice, Travnika, Turbeta, oko Jajca, Mrkonjić-Grada i drugim mjestima centralne Bosne, zatim na prostoru Mrkonjić-Grad-Šipovo-Potoci, potom u rejonu Mliništa, za vrijeme drvarske operacije, kada je neprijatelj po svaku cijenu težio da presječe odstupnicu Vrhovnom štabu koji se iz pravca Drvara povlačio ka Kupresu, zatim u nadiranju Brigade na istok, preko Kupresa, Vukovskog-Raduša. Sredinom lipnja 1944. postaje kandidat za člana KPJ i komandir desetine, s kojom uspješno komandira u borbama preko pl. Bitovnja i Bjelašnice, sve do 2. srpnja 1944. godine, kada je kod Trnova, hrabro poginuo u borbi s domobransko-četničkim jedinicama.

ŽIŽIĆ Kaje FRANE, rođen 1919, Čikago, SAD, Solin, Split, radnik. Franini roditelji bili su u SAD. U domovinu su se vratili pred drugi svjetski rat i nastanili u Solinu. Clan SKOJ-a postao u Solinu 1940. godine. Godine 1941. među prvima stupa u 1. solinski odred, a kasnije je ušao u Mosečku četu iz koje je kao dobrovoljac, rujna 1942. u Tičevu postao borac i puškomitraljezac 2. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade. Tu je početkom 1943. postao član KPJ. Sa svojim bataljonom bori

se, na Ključu, Strmici, Sitnici, Jajcu, u centralnoj Bosni, oko Kotor-Varoša, Crnog vrha, Jošavke, Maslovara, oko Teslića, na Prnjavoru, Ivan-sedlu, Raštelici, Gornjem Vakufu, Glavatičevu, Treskavici, Drini, Krčinu brdu, Kapku, Ifsaru, kod Čajniča-Goražda, kod Bijelog Polja, Šakovića, Kovrena, Celebića, Borja, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Borovna, u dolini Sutjeske. Vodeći borbu s Nijemcima, po prelasku Sutjeske, na padinama Zelengore, u jednom od juriša je poginuo.

ŽIŽIĆ Luke IVANKO, rođen 1912, Solin, Split, radnik iz siromašne seljačke obitelji. Učesnik je štrajkova i političkih manifestacija. Bio je proganjan i zatvaran. Clan KPJ od 1941. Jedan je od organizatora ustanka u Solinu. Učesnik diverzija i sabotaža. Dobrovoljno je stupio u Solinsko-kaštelasnki odred 1941. i zbog neuspjeha tog odreda u početnoj fazi ustanka odlazi za Dinaru, vraća se kući i nastavlja borbu u vršenju diverzija. Početkom 1942. godine odlazi za Dinaru, odakle je rujna 1942. u Tičevu postao borac i

puškomitraljezac 1. crnogorskog bataljona 1. proleterske NOU brigade, s kojom nastavlja borbe, na Ključu, Strmici, oko Manjaće," Jajca, u centralnoj Bosni, na Kotor Varošu, Crnom vrhu, Jošavki, oko Teslića i Prnjavora, na Ivan-sedlu, Raštelici, oko Gornjeg Vakufa, Čićeva, Lipeta, Treskavice, na Drini, Krčinom brdu, Kapku, Ifsaru, na pravcu Čajniče-Goražde, kod Bijelog Polja, Šahovića, Kovrena, Čelebića, Borja, Zlatnog bora, Tare, Vučeva, Maglića, na Zelengori, Orlovači, Balinovcu, Miljevini, zatim u istočnoj Bosni, r. Prači, Renovici, Vlasenici, Zvorniku, Capardama, Nemiloj, Turbetu i u Dalmaciji. Rujna 1943. prekomandiran u Dalmaciju i bio komandir voda u sastavu 10. dalmatinske brigade. Poginuo je kod Sinja 1944. godine u borbi s Nijemcima i ustašama.

DODATNI SPISAK*

ALAGIĆ ... STRAHINJA. U NOB-u 1942. Bio borac 2. bataljona. Ranjen listopada 1944. u Sremu.

ALEKSANDAR ... PETAR ACO, rođen 1915, bio je pilot BJV. Došao listopada 1944. u 2. bataljon.

ALEKSIĆ ... PETAR, rođen 1910. U NOB-u od 1943, u 1. bataljon.

AVRAMOVIĆ ... PAŠKO. U NOB-u 1943, u Bugojno. Bio u 2. bataljonu.

BABIĆ ... ANTE. Bio u 4. bataljonu.

BABIĆ ... BOŽO. U NOB-u 1942. Bio u 6. bataljonu.

BABIĆ ... NEDA

BABIĆ ... PAJO. Bio u 3. bataljonu.

BADŽIN Krste MARKO U NOB-u 1942. Sad živi u Beogradu.

BAJĆIĆ ... BOŽO. U NOB u 1943 iz 3. dalmatinske brigade 6. bataljona

BAKOVIĆ Ilije JAKOV. U NOB-u 1943. Bugojno. Bio u 2. bataljonu.

BARAĆ Ante IVAN. U NOB u 1942. Bio u 6. bataljonu.

BARDIN .. . MATE. U NOB-u 1942. Bio u 3. bataljonu.

BARIŠIĆ ... ANA

BARIŠIĆ .. BORO U NOB-u 1942. Ključ. Bio u 3. bataljonu.

BARIŠIĆ Mate BOŽO Bio u 2. bataljonu.

BAROVIĆ ... DOBRILO, rođen 1920. Bio u 6. bataljonu.

BAŠARIĆ .. . MARIJA Bila u 6. bataljonu.

BAŠIĆ Jevrema DRAGAN Bio u 4. bataljonu.

BAŠIĆ Blaže RAJKO Bio u 4. bataljonu.

BATAK Nikole MITAR, rođen 1921. U NOB-u 1942. Tičevo. Bio u 2. bataljonu.

BEGONJA .. . MARKO, rođen 1915. Bio u 1. bataljonu.

BELAVIĆ-PAULIĆ Ivana MARIJAN. U NOB-u 1942. Oficir BJV.

BENĆIĆ . .. VALENTIN. U NOB-u 1942, došao iz 3. dalmatinske. Bio u 2. bataljonu.

BEVANDA (ili IVANDA) ... JURE. U NOB-u 1942. Došao iz 3. dalmatinske u 3. bataljon.

BIŽIĆ (ili BOŽIĆ) Mije ANTE, rođen 1925. U NOB-u 1942. Bio u 2. bataljonu.

BJEZDIĆ Lovre JURE. U NOB-u 1943. Bugojno. Bio u 4. bataljonu.

BLAŽEVIĆ .. . MATE. U NOB-u 1943. Bugojno. Bio u 3. bataljonu.

BRAJČIĆ . . . MATE

BRAJKOVIĆ Lovre PETAR. U NOB-u 1942. Bio u 4. bataljonu.

BREŠKOVIĆ ... JOSIP U NOB-u 1942. Bio u 4. bataljonu.

BOHNIĆ Mije JOSIP Bio u četi veze brigade.

BUBALO . .. JOZO.. U NOB-u 1943. Bio u 6. bataljonu.

BUDUŠIĆ Ante ANTE. U NOB-u 1943. 4. dalmatinske, 3. dalmatinska. Bio u 3. bataljonu 1. proleterske.

BULJAN . . . VLADO Borac prištapskih jedinica brigade.

CRNJAK . . . VICE

CRNOGAĆA . . . MARKO U NOB-u 1942. bio u 2. bataljonu.

ĆEKO ... STANKO ili SLAVKO. U NOB-u 1942. Ključ. Bio u 3. bataljonu.

ĆOGELJA (ili ĆOGA) . .. ŠIME, rođen 1917. U NOB-u 1942. Ključ. Bio u 3. bataljonu.

ĆUFILO Ante JOZO, rođen 1920. U NOB-u 1942. Tičevo. Bio u prištapskim jedinicama brigade.

ĆULIĆ Antona MARKO U NOB-u 1943. Bugojno. Bio borac 3. bataljona.

ĆURUVIJA Marka TODE, rođen 1920, Kovačići, Knin. U NOB-u 1941. Bio u stroju u Rudom.

DADIĆ Joze MATE Bio u prištapskim jedinicama brigade.

DAMINIĆ ... MILAN, ro đen 1911. Borac 6. bataljona.

DAMJANOVIĆ . . . MILOVAN. U NOB-u 1943. Bugojno. Bio u 2. bataljonu.

DEVIĆ .. i KATARINA, rođena 1925. Bila u 5. bataljonu.

DOLOVIĆ . .. TONĆI. Bio borac prištapskih jedinica brigade.

DRAGIĆEVIĆ Stjepana BOŽIDAR, rođen 1925. Blato Korčula. U NOB-u 1943. Bugojno. Bio u 3. bataljonu.

DRAGIĆEVIĆ Bože ĐURO, rođen 1929. U NOB-u 1943. Bugojno. Bio borac 1. bataljona.

DRAGIĆEVIĆ ... MILE.

DUKŠIĆ ... IVAN. U NOB u 1942. u 3. dalmatinsku. U V ofanzivi u 3. bataljonu.

DULČIĆ ... IVO. U NOB-u 1942. Bio u 3. dalmatinskoj brigadi. U V ofanzivi u 4. bataljonu.

DUMANIĆ Marka ANTE, rođen 1907, Split. U NOB-u 1943. Bio u 1. bataljonu, a zatim u 4. splitsku brigadu.

ĐURIĆ ... ĐURO. Bio u 2. bataljonu.

EDEN ... VIDA. U NOB-u 1942.3. dalmatinsku, u V ofanzivi u 1. proleterskoj brigadi.

FILIPOVIĆ ... SILVIJE. U NOB-u 1942. 3. dalmatinsku, u V ofanzivi u 3. bataljon 1. proleterske

FRANIĆ Jure IVAN. Općina Vrgorac. U NOB-u 1943. 4, a zatim u 3. dalmatinskoj brigadi, u V ofanzivi u 2. bataljonu.

GALIĆ ... LAZO (ili GOLIĆ)f

GAZIVODA Save MILAN, borac 2. bataljona.

GIZDIĆ ... MATE. U NOB u 1942. u 3. dalmatinsku brigadu, u V ofanzivi u 2. bataljonu.

GRLIĆ J. ANKA. Dubrovnik, rođena 1924. Borac 4. bataljona.

GRLIĆ . .. MARKO. U NOB-u 1943. u 3. dalmatinsku

* U ovom spisku nalaze se oni borci za koje se nije moglo sakupiti odgovarajuće podatke. Autori su se trudili da i za ove borce sačine kratke biografske podatke ali to nisu uspjeli do ulaska ove knjige u štampu. Razloga za to ima više. Prije svega dio preživjelih boraca nije dostavio upitnik, zatim neki općinski odbori SUBNOR-a nisu odgovorili zahtjevu i si.

Autori pretpostavljaju da u ovom spisku ima boraca koji nisu iz Dalmacije, ali nisu mogli utvrditi te činjenice.

brigadu, u V ofanzivi u 3. bataljon.

GRUBIŠIĆ Miloša SRETEN. Bio borac 3. bataljona.

HALENČIĆ ... JOSIP. Bio borac 3. bataljona.

ILIĆ .. . BOGDAN. U NOB u 1943. Bugojno. Borac 1. bataljona.

ILIĆ ... NIKOLA, rođen 1923. Borac 2. bataljona.

IVANIŠEVIĆ Duje DRAGOLJUB. U NOB-u 1943. Bio borac 2. bataljona

IVIĆ Pavla VLADO FERDINAND, rođen 1914. Vranjic, Split.

IVKOVIĆ Bože NIKOLA U NOB-u 1943. Bugojno. Borac 2. bataljona.

JAJIĆ ... MARTIN. Borac 6. bataljona.

JELAVIĆ Ljube PETAR Borac 4. bataljona. Iz Rača kod Vrgorca.

JELIĆ ... DRAGO. U NOB u 1942. Borac 2. bataljona.

JELOVIĆ Jure PETAR, rođen 1918. Borac 6. bataljona.

JOGIĆ (ili JOKIĆ) ... ŽIVKO

JOKIĆ ... MARTIN.

JOVIĆ ... MARIJA, rođena 1923. Borac 2. bataljona.

JURAGA ... STANKO.

JURAN Nikole TIHOMIR

KANDŽIJA Šime PETAR, rođen 1912. U NOB-u 1942. u 3. dalmatinsku, u V ofanzivi borac 2. bataljona.

KARAJA ... (iz Dalmacije).

KATIĆ . .. ANDRIJA. Borac 6. bataljona.

KAUN ... MIRKO Došao iz 3. dalmatinske brigade u V ofanzivi u 3. bataljon.

KLASNIĆ Đure ARSENIJE, rođen 1927. Borac 1. bataljona.

KNISURIĆ .. . MATO. Bio borac 3. bataljona.

KOLJAN ... JOVICA U NOB-u 1942. 3. dalmatinska brigada u V ofanzivi u 2. bataljon.

KOMANDŽIJA ... PETAR.'U NOB-u 1943. Bugojno. Bio borac 3. bataljona.

KOSELOVIĆ ... NIKOLA, rođen 1919. Borac 6. bataljona.

KOŠARIĆ ... STIPE Bio borac'1. bataljona.

KOŠTAN .. . MARIJA JANJA. Borac 6. bataljona.

KOVAČEVIĆ Stojadina ANIJAN. Bio borac 3. bataljona.

KOVAČEVIĆ Ante VESNA, rođena 1926. Borac 4. bataljona.

KRANJAC ... VICKO Borac 6. bataljona.

KRGOVIĆ Ivana IVKA, rođena 1922.

KRILIĆ Vicka NIKO. Borac 4. bataljona.

KRNETA ... JOVAN. Bio borac izviđačke čete brigade.

KRNOBABIĆ ... JELA, rođena 1923. Bila borac 4. bataljona.

KRSTIĆ ... JOSO Borac 6 bataljon.

KRSTIĆ ... MIRKO Borac 6. bataljona

KRSTIĆ .. . NIKO. Borac 6. bataljona.

KRUNIĆ .. . ANTE. Borac 3. bataljona.

KRZMAN ... ŽIVKO

KUKOLJ ... TODOR Borac 1. bataljona.

KURTOVIĆ Nikole STIPE Borac 3. bataljona.

KUTLAČA ... STOJAN

LALIĆ . .. GOJKO

LIČINA ... ANTE. Borac 6. bataljona.

LUČIĆ-LUCIĆ ... JANJA. Borac 4. bataljona.

LUČIĆ Stjepana BOŽIDAR.

LUKIĆ ... MARJAN Borac 4. bataljona.

LUKIĆ ... MIHAILO Borac 4. bataljona.

LUKIĆ Milosava VITOMIR.

LJUBIČIĆ ... LJUBISAV. U NOB-u 1943. Od listopada 1943. borac 2. bataljona. Ranjen 17. siječnja 1945. na Sremskom frontu.

LJUBIČIĆ Mihaila PETAR, rođen 1919. U NOB-u 1943. Bio borac 2. bataljona.

MANDIĆ K. PAŠKO RAŠKO, rođen 1924. Borac pristapskih jedinica 1. proleterske brigade.

MARIN .. . MILOŠ. Borac 6. bataljona.

MARKOVIĆ Ivana MILJENKO. Borac 6. bataljona. Nije dao podatke.

MARKOVIĆ ... STANISLAV. Borac pristapskih jedinica.

MATIJEVIĆ . .. NIKOLA Borac 1. bataljona.

MEDIĆ Pave IVANKA U NOB-u 1942. U 3. dalmatinsku brigadu. Lipnja 1943. borac 2. bataljona.

MEZINA ... IVO. Borac pristapskih jedinica.

MIHIĆ ... ZVONKO Borac pristapskih jedinica. Bolovao od tifusa.

MIHAILOVIĆ ... TOMO Općina Benkovac. U NOB-u 1943. u Bugojnu. Borac 3. bataljona. Poginuo siječnja 1944. godine, na Vlašiću.

MIHALJEVIĆ Petra IVO, Borac 3. bataljona od listopada 1943. u Bugojnu.

MIKIN ... MARIN Borac 6. bataljona.

MIKULANDRA ... ŽIVKO. Borac pristapskih jedinica. U NOB-u 1942.

MILAS Paška VESELA

MILETA ... JOZO. Borac 1. bataljona.

MILIĆIĆ ... STOJAN STJEPAN. U NOB-u 1943. Borac pristapskih jedinica.

MILINKOVIĆ . . . RADOVAN, rođen 1921. U NOB-u 1943. Borac 6. bataljona.

MILIŠIĆ ... MARTIN BUGAR. Borac 4. bataljona.

MISINA ... ĐURO. Borac pristapskih jedinica brigade.

MILJUŠ ... DANE. Borac 6. bataljona.

MIŠIĆ Špira MILE, rođen 1926. U NOB-u 1942. Borac 2. bataljona.

MOJTIĆ Ive MATE MATACIN. Borac 3. bataljona. Živ.

MRDA (ili RODE) JURE Borac 3. bataljona.

MRDA Miroslava HRANISLAV, rođen 1922. Borac od listopada 1943. Borac 3. bataljona.

ODAK ... STIPE. U NOB-u od 1942. borac 1. bataljona.

ODOVIĆ ... DRAGO. Borac 6. bataljona.

ORLOVIĆ Đure DANE, ro den 1926. Borac 6. bataljona.

OSTOJIĆ Josipa STIPE, rođen 1922. U NOB-u 1942. Borac 2. bataljona.

PADJANIN ... BRANKO U NOB-u 1942. u 3. dalmatinsku. Ožujka 1943. na Neretvi postao borac 3. bataljona.

PAVLIĆ Ivana IVAN Borac 2. bataljona.

PERAZIĆ Petra DRAGO, rođen 1923. U NOB-u od 1943. Borac 2. bataljona.

PERKOVIC Pere JURE

PERKOVIĆ Petra KUZMAN. Borac 6. bataljona.

PETRIČEVIĆ . . . DARKO

PIVAC .. . MARIJA

PIVAC Jose SLAVKO Borac od 1943. Bio u 2. bataljonu. Živ.

PODARAN ... DESANKA, rođena 1925. Borac 4. bataljona.

POLDA ... PAŠKO U NOB-u 1942. Borac 3. bataljona.

POLJIĆAK . . . LJUBO. Borac 3. bataljona.

POPLAŠEN ... IVAN

POPOVIĆ Jakova DUŠAN, rođen 1925. Borac 1. bataljona.

POPOVIĆ ... GOJKO. U NOB-u 1942. Prekomandovan u 9. diviziju.

POPOVIĆ-PERKOVIĆ Ante LJILJANA. Borac 6. bataljona.

POŠA ... NIKOLA. Borac pristapskih jedinica brigade.

PRKIĆ Ivana MARJAN, rođen 1925. U NOB-u 1942. Borac 6. bataljona. Teško ranjen na Vrbovcu 6. svibnja 1945.

PULJANIN ... BOŽO Došao iz 3. dalmatinske u 3. bataljon, a zatim u vojvođansku jedinicu.

PUPOVAC Spase FERDO

PUTNIKOVIĆ ... NIKOLA, rođen 1920. U NOB-u 1942. Borac 4. bataljona.

RADIĆ ... JANKO Borac pristapskih jedinica.

RADIĆ Grge JOZO. U NOB u 1942. Borac 4. bataljona.

RADIĆ Stipe PETAR

RAGIĆ Dušana FILIP, rođen 1923. Borac 6. bataljona.

RAMAŽDA ... MARKO Borac 1. bataljona.

REIĆ-DUMANIĆ (ili DUNANĐIĆ) Josipa MARIJA, rođena 1920. Borac 3. bataljona.

ROGLIĆ ... STIPE. Borac pristapskih jedinica brigade.

ROLENCI ... KLENGO Borac pristapskih jedinica brigade.

ROŽIĆ . .. MITAR Borac pristapskih jedinica brigade.

RUJAN .. . MILOŠ Borac pristapskih jedinica brigade.

RUŽIĆ . . . LJUBO. Borac 4 bataljona. Živ. Nije htio dati podatke.

SEKSO . . . JERKO Borac pristapskih jedinica brigade.

SIKMICA . .. VJEKOSLAV, rođen 1920. U NOB-u 1942. Borac 6. bataljona.

STIPETIĆ (ili SIPETIĆ). U NOB-u 1942. Borac 3. bataljona.

SLADIĆ-BARTULIN . .. MARIJA, rođena 1922. U NOB-u 1942. Borac 2. bataljona. Živa. Nije htjela dati podatke.

SLANIĆ . . . NEDA U NOB-u 1943. u 3. dalmatinskoj. Lipnja 1943. borac 3. bataljona.

SLAVICA (ili SAVICA) . . . SAVO. Borac pristapskih jedinica brigade.

SOLDO Petra NEDELJKO, rođen 1926. U NOB-u 1942. Ranjen travnja 1945. na Sremskom frontu. Borac 2. bataljona.

SPASOJEVIĆ . .. BORIVOJE, rođen 1905. Borac 6. bataljona.

ŠRBIN Mije STJEPAN, rođen 1914. Borac 4. bataljona.

SRDIĆ ... PETAR. Borac 4. bataljona.

STANĆIĆ ... DRAGO U NOB-u 1942. Bio u 3. dalmatinskoj brigadi. Lipnja 1943. postao borac 2. bataljona.

STANIĆ ... PETAR. Borac 2. bataljona.

ŠTIPAN ... BARE U NOB u 1942. Borac 2. bataljona.

STIPE . . . Dalmatinac. Borac 3. bataljona.

SUŠA ... GOJKO

SVOBODA ... PERO, rođen 1922. U NOB-u 1942. Borac 2. bataljona,

ŠAPONJA . .. ŠIME, rođen 1920. Borac 2. bataljona.

ŠKARICA . .. JURE (JERE). Borac 1. bataljona.

ŠKARIĆ . .. MATE. Borac 1. bataljona.

ŠKARIĆ Šime NIKOLA. Borac 4. bataljona.

ŠKARIĆ ... ŠIME.

ŠKRNJAR . . . BRANKO U NOB-u 1942. Bio u 3. dalmatinskoj brigadi. Lipnja 1943. postao borac 2. bataljona.

ŠKNJAR Mate JURE.

ŠPANJA Špira MILAN, rođen 1915. Borac 6. bataljona.

ŠTRBAC . . . MILAN. Živ nije dostavio podatke.

ŠUBIĆ . .. TONKO ili TONDA. Borac pristapskih jedinica.

ŠUĆURA ... NIKOLA. Borac 2. bataljona.

ŠUNDOV Filipa ŠTIPAN STIPE. U NOB-u 1942. Borac 3. bataljona.

ŠUPE . .. LOVRE.

ŠUPE ... LUCA

ŠUPE . . . SLAVKO SLAVKA. Borac 6. bataljona.

ŠUPE Jose TONA

TIĆIĆ .. . SVETOZAR. Borac 4. bataljona.

TOLIĆ . . . NIKOLA U NOB-u 1943. Borac 6. bataljona.

TOLIĆ Stipe PETAR. Borac pristapskih jedinica.

TOMAŠ .. . DUŠAN. Borac 2. bataljona. Živ. Nije dostavio podatke.

TOMAŠ Nikole PETAR. Borac 2. bataljona.

TOMIĆ ... LUKA Borac pristapskih jedinica brigade.

TOMIĆ Fabjana MARKO Borac pristapskih jedinica.

TORBICA Šime ĐURO, rođen 1922. Borac 2. bataljona.

TRGO ... IVAN. Borac izviđačke čete brigade.

TUPIN . .. ĐURO, rođen 1924. Split.

URŠIĆ ... ĐURO. U NOB-u 1942. Borac 2. bataljona.

VAJIĆ ... ĐURO. U NOB-u 1942. Borac 2. bataljona.

VEŽA ... JOŽA, rođen 1912. Borac 2. bataljona.

VOJINOVIĆ-VUJINOVIĆ Ilije MILKA. Borac pristapskih jedinica brigade.

VRCELJ ... VLADIMIR, rođen 1913. Ranjen travnja 1945. na Sremskom frontu 1. bataljona.

VRLIĆ ... NEDO Borac pristapskih jedinica brigade.

VUČIĆ Ivana ĆEDO. Borac 2. bataljona. Živ. Nije dostavio podatke.

VUĆIĆ ... JAKOV. U NOB u 1942. Borac 2. bataljona.

VUKASOVIĆ . . . ANTE. Borac 3. dalmatinske brigade, a zatim 1. proleterske brigade i potom 8. dalmatinske brigade.

VUKOREPA Nikole VASO JOSO. U NOB-u 1942. Borac 2. bataljona.

VUKOVIĆ .. . ŠIME. Borac 4. bataljona.

VULETIN Nikole PETAR, rođen 1922. U NOB-u 1943. Borac 4. bataljona.

ZELIĆ .. . ANTE. Borac 6. bataljona.

ZORIĆ Ivana ANTE, rođen 1923. U NOB-u 1943. Borac 6. bataljona.

ZORIĆ .. . ZORAN. U NOB-u 1942. u 3. dalmatinsku brigadu. Lipnja 1943. borac 3. bataljona.

ŽANJIĆ .. . NIKOLA. Borac 4. bataljona.

ŽDRILIĆ ... NIKOLA. Borac 1. bataljona.

ŽELEN .. . IVAN. Borac pristapskih jedinica brigade.

ŽILOVIĆ .. . JOZO Borac pristapskih jedinica brigade.

ŽIVKOVtĆ ... IVO. Borac 2. bataljona.

ŽIVKOVIĆ ... MARINKO Borac 2. bataljona. Živ. Nije htio dati podatke.

ŽIVKOVIĆ . .. MARTIN Borac 6. bataljona.
ŽIVKOVIĆ ... MILAN Borac 2. bataljona.
ŽIVKOVIĆ .. . ŠIME. Bo rac 4. bataljona.
ŽUBRINIĆ . . . MILICA. Borac prištapskih jedinica brigade.

U završnoj fazi uređivanja ove knjige Uredništvo je dobilo obavijest o još četiri borca koji su bili u Prvoj proleterskoj brigadi. To su:

1 KUMARIĆ Ante FRANE, rođen 1913, Sućuraj, Hvar, zemljoradnik. U brigadnoj artiljeriji od oktöbra 1943. kod Bugojna. Oktobra 1944. u Beogradu iz brigade otišao u sastav 17. slavonske brigade. Kraj rata dočekao kao borac.

2. CARIĆ . .. SLAVKO, ..., Svirče, Hvar, zemljoradnik. U brigadnoj artiljeriji od oktobra 1943. kod Bugojna. Ostao do kraja rata kao borac.

3. CARIĆ ... BARE Svirče, Hvar, zemljoradnik. U brigadnoj artiljeriji od oktobra 1943. u Bugojnu. Ostao do kraja rata borac.

4. PLENKOVIĆ ... JURAJ, ..., Svirče, Hvar, zemljoradnik. U brigadnoj artiljeriji od oktobra 1943. u Bugojnu. Borac do kraja rata.

NAPOMENA: Ukupan broj boraca biografski obrađenih, kao i onih u posebnom spisku ne slaže se s tabelarnim pregledom, jer su u posljednji čas dobiveni podaci za izvjestan broj boraca.

BILJEŠKA AUTORA

Ovaj popis boraca pripremili su: Tomislav Jelić i Vitomir Pirak. U sakupljanju i sređivanju podataka pomagali su slijedeći drugovi: Marko Boban, Branko Bašić, Nikola Batinić, Dušan Brljević, Aleksandar Bućan, Mate Čulić, Zdenko Duplančić, Pave Deko, Josip Ercegocić Sudac, Mijo Glavan, Mirko Gladović, Ivan Goleš, Mirko Gulin, Mile Ivanković, Ljubo Jelčić, Mate Jurat, Ljubo Konjevoda, Ljubinka Kovačić, Ivo Krnić, Bogdan Krnetić, Pantelija Lacmanović, Mirko Lalić, Branko Laura, Mate Martinović, Poldo Mikulić, Ante Pendžer, Josip Penga, Ivo Petrić, Đuro Petrović, Marin Popić, Nikola Popović, Tonći Puharić, Ivan Radoš, Đuro Radoš, Jere Rupić, Radovan Sekulić Maksi, Ante Stambuk, Ivo Sumić, Miloš Sušak, Ante Šantić, Josip Škaričić Pino, Jakov Škugor, Stanko Škugor, Nevin Šprljan, Jakov Šupe, Ivo Tolić, Donat Tost, Josip Turić, Davorka Urlić, Nikola Vidošević, Šimc Vrančić, Petar-Božo Žarnović, Petar Živković.